

**Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя**

ВИКЛАДАЧІ НІЖИНСЬКОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Біобібліографічний покажчик

Ч.4 (1970–2005)

Книга 1

Загальноуніверситетські кафедри
Факультет іноземних мов
Факультет культури і мистецтв
Історико-юридичний факультет
Природничо-географічний факультет

Ніжин –2005

УДК 001(477)
ББК 91.9:74.48я1
В 43

Рекомендовано Вченою радою Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
Протокол № 7 від 30.06.05 р.

Упорядковано працівниками інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки НДУ ім.М.Гоголя:

**Косовських Л.П.,
Манжай В.І.,
Морейченко С.М.,
Фесюн О.П.,
Харевич Н.Ф.**

В 43 Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліографічний покажчик. Ч.4: 1970–2004. – Ніжин: Видавництво НДУ ім.М.Гоголя, 2005. – Кн.1. – 235 с.

ББК 91.9:74.48я1
© Видавництво НДУ ім.М.Гоголя

Бібліографічне видання

ВИКЛАДАЧІ НІЖИНСЬКОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ
Частина 4 (1970–2005). Книга 1

Відповідальний за випуск: В'ялий М.Г.

Комп'ютерний набір, верстка, макетування: Попова О.М., Лисенко Л.І.
Коректор: Конівненко А.М.
Технічний редактор: Лисенко М.М.

Підписано до друку 03.11.05
Гарнітура Arial
Замовлення №

Формат 60x84/16
Ум.друк.арк. 29,9

Папір офсетний
Тираж 200

**Видавництво
Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя.
м. Ніжин, вул.Кропив'янського, 2, к. 217.**

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта видавничої справи ДК №2137 від 29.03.05 р.

8(04631)2-22-37
E-mail: vidavn@ndpu.net

ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКІ КАФЕДРИ

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ

БЕЛКІНА НАДІЯ ІВАНІВНА

Народилася 1958 року. Закінчила фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1980 р.. Кандидат педагогічних наук (з 1999). Працює у Ніжинській вищій школі з 1987 на посадах викладача (1987–1994), ст. викладача (з 1994), доцента (з 2002). Основний напрямок наукових досліджень – історія української педагогіки.

Наукові праці

1. 1. Методические рекомендации по организации непрерывной педагогической практики студентов (2-й курс). – Нежин, 1988. – 17 с. *У співавт.*
2. 2. Формування екологічної культури: Метод. рек. – Ніжин, 1993. – 206 с. *У співавт.*
3. 3. Педагогіка табірної зміни: Метод. рек. – Ніжин, 1993. – 101 с. *У співавт.*
4. 4. З історії розвитку народної освіти кінця XIX – початку XX ст.: М.І.Демков // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1995. – С. 83–86. *У співавт.*
5. 5. Родинно-сімейна енциклопедія. – К.: Богдана, 1996. – 438 с. *У складі колект. авт.*
6. 6. Орієнтовний зміст виховання в національній школі: Метод. рек. – К., 1996. – С. 135. *У складі колект. авт.*
7. 7. Проблеми неперервної освіти вчителів у педагогічній спадщині М.І.Демкова: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Чернівці, 1996. – Ч. 2. – С. 147–150.
8. 8. Проблеми підготовки вчителів у педагогічній спадщині М.І.Демкова // Літ. та культура Полісся: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1997. – Вип. 8. – С. 13–16.
9. 9. Історія вітчизняної педагогіки у національній спадщині М.І.Демкова // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1997. – Т. XVII, кн. 2. – С. 13–16.
10. 10. Михайло Демков // Сіверянський літопис. – 1998. – № 4. – С. 63–66.
11. 11. Український педагог Михайло Демков // Шлях освіти. – 1998. – № 4. – С. 36–38.
12. 12. Проблеми морального виховання молоді у педагогічній спадщині М.Демкова // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 23–26.
13. 13. Народні ігри та іграшки як один із елементів духовної культури українського народу // Там само. – 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 1. – С. 59–62.
14. 14. Плани семінарських занять і методичні рекомендації до курсу "Історія педагогіки". – Ніжин, 2000. – 39 с. *У співавт.*
15. 15. Мандрівні дяки як унікальне явище українського освітнього руху // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 1. – С. 164–166.
16. 16. Самостійна робота студентів при вивченні курсу "Історія педагогіки" як засіб виховання самостійності // Сучасні пед. технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 50–54.
17. 17. Нові підходи до підготовки вчителя в умовах заочної форми навчання (на прикладі курсу "Історія педагогіки") // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 1. – С. 198–199.
18. 18. Історія вітчизняної педагогіки: Тексти до вивчення курсу. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 246 с. *У співавт.*
19. 19. Формування самостійності як невід'ємної складової творчої особистості педагога (на прикладі вивчення курсу "Історія педагогіки") // Проблеми сучасної педагогічної освіти. – К., 2001. – Вип. 3, ч. 1. – С. 106–109.
20. 20. Історія педагогіки: Метод. рек. для студ. заоч. форми навчання. – Ніжин, 2002. – 67 с. *У співавт.*
21. 21. Екологічне виховання учнів: Посібник. – Ніжин, 2003. – 238 с. С. 157–162; 167–168; 180–190; 193–199; 201–208; 212–214. (У складі автор. колект.).
22. 22. Історія педагогіки: Програма для пед. ун-ту. – Ніжин, 2003. – 22 с. *У співавт.*
23. 23. Активні методи роботи на семінарських заняттях з історії педагогіки як один із шляхів формування творчих здібностей студентів // Матеріали I міжнародної науково-практичної конференції "Інновації у вищій освіті". – Ніжин, 2004. – С. 38–40.
24. 24. Історія зарубіжної педагогіки: Тексти для вивчення курсу. – Ніжин, 2004. – 286 с. *У співавт.*
25. 25. Порівняльна педагогіка: Прогр. для пед. ун-ту. – Ніжин, 2004. – 22 с. *У співавт.*
26. 26. Інноваційні підходи до підготовки вчителя в спадщині М.Демкова // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції "Інновації у вищій освіті". – Ніжин, 2004. – С. 137–140.

БІЛОУСОВА НАДІЯ ВАЛЕНТИНІВНА

Народилася у 1976 році. Закінчила природничо-географічний факультет Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя у 1999 р. Викладач кафедри педагогіки з 2002 р. Основний напрямок наукового дослідження – виховання молодших школярів.

1. 27. З досвіду роботи ЗОШ І-ІІІ ступеня № 7 м. Ніжина з творчого самовиявлення учнів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4, ч. 2. – С. 123–125.
2. 28. Гра та казка як засоби розвитку творчого потенціалу учнів молодших класів на уроці // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 72–75.
3. 29. Підготовка майбутнього вчителя до формування в учнів потреби у вдосконаленні // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 4. – С. 72–75.

БЛАГІНІН ВАЛЕРІЙ МИХАЙЛОВИЧ

Народився 1951 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1973 р. Кандидат педагогічних наук (з 1986 р.), доцент (з 1988 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1978 р. на посадах ст. викладача (1986–1988), доцента (з 1988 р.). Основний напрямок наукових досліджень – педагогіка.

Наукові праці

1. 30. Эстетическое воспитание учащихся в производственной бригаде // Методика трудового обучения: Респ. науч.-метод. сб. – К., 1983. – Вып.16. – С. 62–66.
2. 31. Труд как средство эстетического воспитания школьников: Метод. рек. – Нежин, 1983. – 18 с.
3. 32. Эстетическое воспитание школьников в процессе работы на учебно-опытном участке // Рад. школа. – 1984. – № 7. – С. 70–71.
4. 33. Эстетическое содержание труда // Там само. – 1985. – № 4. – С. 93–94.
5. 34. Влияние взаимосвязи трудового и эстетического воспитания на выбор школьниками сельскохозяйственных профессий // Трудовое воспитание и профориентация сельских школьников: Материалы и сообщ. Всерос. науч.-практ. конф. (Улан-Удэ, 25–27 сент. 1985). – Улан-Удэ, 1985. – С. 128–131.
6. 35. Идеи А.С.Макаренко о единстве трудового и эстетического воспитания учащихся // А.С.Макаренко – выдающийся педагог-новатор: Материалы и сообщ. межвуз. науч. – практ. конф. (Ровно, 24–25 февр. 1988). – Ровно, 1988. – С. 21–22.
7. 36. Основные педагогические понятия: Метод. рек. – Нежин, 1988. – 19 с.
8. 37. Профилактика наркомании и токсикомании среди учащихся общеобразовательных школ и профтехучилищ: Метод. рек. – Нежин, 1988. – 13 с. *У співаєт.*
9. 38. В.А.Сухомлинский о взаимосвязи трудового и эстетического воспитания школьников // Идеи формирования гармонически развитой личности в педагогическом наследии В.А.Сухомлинского и их творческая реализация в условиях перестройки общеобразовательной школы: Тез. докл. респ. науч.-практ. конф. (Кировоград, 26–28 сент. 1988). – Кировоград, 1988. – С. 190–192.
10. 39. Методические рекомендации по организации самостоятельной работы. – Нежин, 1988. – 17 с. *У співаєт.*
11. 40. Формирование эстетического отношения к сельскохозяйственному труду у студентов как одно из условий успешного проведения профориентационной работы в сельской школе // Организация производительного труда школьников: Тез. докл. респ. науч.-практ. конф. (Хмельницкий, 13 окт. 1988). – К., 1988. – С. 29–30.
12. 41. Методические материалы по осуществлению сотрудничества школы и семьи в процессе формирования активности младших школьников. – Нежин, 1988. – 28 с. *У співаєт.*
13. 42. Физкультурно-оздоровительная и спортивно-массовая работа в пионерском лагере: Метод. рек. – Нежин, 1988. – 26 с. *У співаєт.*
14. 43. Использование краеведческого материала с целью воспитания учащихся: Тез. докл. II Чернигов. обл. науч. конф. по ист. краеведению (Чернигов-Нежин, дек. 1988). – Чернигов, 1988. – С. 52.
15. 44. Н.К.Крупская об эстетических аспектах и культуре трудового воспитания // Творческое наследие Н.К.Крупской и современная школа: Тез. докл. респ. науч. – практ. конф. (Горловка, 1989). – Горловка, 1989. – С. 137–139.
16. 45. Идеи В.А.Сухомлинского о трудовом воспитании школьников // Развитие школы и педагогической науки на Украине: Тез. докл. межвуз. науч.-практ. конф. – Нежин, 1989. – С. 82.
17. 46. В помощь студенту-практиканту: Метод. рек. – Нежин, 1989. – 20 с. *У співаєт.*
18. 47. Система подготовки студентов пединститута к физическому воспитанию учащихся специальных медицинских групп // Пути совершенствования профессионально-педагогической подготовки учителя в условиях перестройки высшей и средней школы: Тез. докл. межвуз. науч. – практ. конф. – Нежин, 1990. – С. 26–27. *У співаєт.*
19. 48. Эстетика труда в профессиональной подготовке учителя сельской школы // Учитель национальной школы: Тез. докл. науч.-практ. конф. – Тернополь, 1991. – С. 281–283.
20. 49. Некоторые вопросы структуры непрерывной подготовки будущего учителя в вузе // Психолого-педагогические основы активизации учебно-познавательной деятельности студентов: Тез. докл. науч.-практ. конф. – Винница, 1992. – С. 4–5.
21. 50. Психологічні умови професійного самовизначення учнів шкіл для продовження навчання в сільських СІТТУ // Проблеми історичного і географічного краєзнавства Чернігівщини: Зб. тез і доп. обл. наук. семінару. – Чернігів, 1995. – С. 59–60. *У співаєт.*
22. 51. Теорія і практика навчання і виховання: Проект прогр. держ. екзамену. – Ніжин, 1995. – 23 с. *У співаєт.*
23. 52. Рухливі ігри: Метод. рек. – Ніжин, 1994. – 29 с. *У співаєт.*
24. 53. Эстетическое и творческое начало трудовой подготовки школьников в педагогическом наследии В.А.Сухомлинского // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1996. – С. 101–106.
25. 54. Родинно-сімейна енциклопедія / За заг. ред. Ф.С.Арвата та ін. – К.: Богдана, 1996. – 438 с. *У складі колект. авт.*
26. 55. Естетичне виховання учнів у процесі трудового навчання // Педагогічні обрії. – Чернігів, 1998. – № 3. – С. 12–16.
27. 56. Нова школа – школа життєтворчої особистості // Там само. – 2000. – № 7. – С. 8–13. *У співаєт.*
28. 57. Педагогічні поняття в логічних структурних схемах і таблицях: Навч. посіб. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 96 с.
29. 58. Готовність вчителів загальноосвітніх шкіл до формування правової свідомості учнів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4, ч. 2. – С. 108–110. *У співаєт.*
30. 59. Логічні структурні схеми і таблиці в процесі вивчення педагогіки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 2.
31. 60. Курсові роботи з педагогіки. – Ніжин: НДПУ, 2002. *У співаєт.*

32. 61. Інноваційний підхід до вивчення педагогіки // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Інновації у вищій освіті". – Ніжин-Київ, 2003.
33. 62. Громадське виховання в системі формування громадянської позиції школярів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003.
34. 63. Інноваційні підходи при вивченні педагогіки // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Інновації у вищій освіті". – Ніжин-Київ, 2003. *У співавт.*
35. 64. Плани семінарських і лабораторних занять з педагогіки. – Ніжин: НДПУ, 2004. *У співавт.*
36. 65. Математизація змісту освіти в країнах Західної Європи й України // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки.

ЗАНІНА ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1948 року. Закінчила факультет англійської мови Ніжинського державного педагогічного інституту в 1970 р.. Кандидат педагогічних наук (з 1992 р.), доцент (з 1994 р.). Працює в Ніжинській вищій школі на посадах лаборанта, ст. лаборанта (1974–1985 рр.), асистента (1985–1992 рр.), ст. викладача (1992–1994 рр.), доцента (з 1994 р.). Основний напрямок наукових досліджень – історія школи та освіти в Україні та за кордоном.

Наукові праці

1. 66. Конкурсы педагогического мастерства: Метод. рек. для преподавателей, студентов, учителей. – Нежин, 1987. – С. 11–13. *У співавт.*
2. 67. К подготовке и проведению летней педагогической практики: Метод. рек. для студ. – Нежин, 1987. – С. 3–10. *У співавт.*
3. 68. Об актуальных вопросах перестройки общеобразовательной и профессиональной школы: мнение учителя: Анкета и рекомендации по проведению опроса среди учителей общеобразовательной и профессиональной школы. – Нежин, 1987. *У співавт.*
4. 69. В помощь студенту-практиканту: Метод. рек. для студ. IV–V курсов. – Нежин, 1989. – 25 с. *У співавт.*
5. 70. Методические рекомендации по профориентационной работе с учащимися общеобразовательной школы: Метод. рек. для студ., молодых учителей. – Нежин, 1989. – 32 с.
6. 71. Вопросы профориентации в трудах Н.К.Крупской // Педагогическое наследие Н.К.Крупской и перестройка народного образования: Тез. регион. науч.-практ. конф. – Переяславль-Хмельницкий, 1989. – С. 215–217.
7. 72. До питання про історію розробки проблеми престижу професії в педагогічній та соціологічній літературі на Україні: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф., присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – С. 68–69.
8. 73. Формы и методы профпросвещения с использованием материалов периодической печати: Метод. рек. – Нежин, 1990. – 24 с.
9. 74. Підготовка студентів до профорієнтаційної роботи з використанням матеріалів преси // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч.1. – С. 78–79.
10. 75. Використання матеріалів преси в роботі на факультеті майбутнього педагога // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 110–111.
11. 76. Педагогические условия ориентации школьников на рабочие профессии: Автореф. дис. ...канд. пед. наук. – К., 1992. – 26 с.
12. 77. Принцип гуманізму в спадщині В.О.Сухомлинського // Педагогічна спадщина В.О.Сухомлинського і розбудова національної освіти: Тез. доп. міжнар. наук.-практ. конф. – Кіровоград, 1993. – С. 48–51.
13. 78. Становлення і розвиток української національної системи виховання // Українознавство і гуманізація освіти: Тез. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1993. – С. 49–60. *У співавт.*
14. 79. Рухливі ігри: Метод. рек. для вчителів, вихователів, студентів. – Ніжин, 1994. – С. 3–8. *У співавт.*
15. 80. М.С.Грушевський і розвиток науки і культури України // Історія науки і техніки: проблеми, дослідження, викладання, гуманізація освіти: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1994. – С. 73–76.
16. 81. Освіта і педагогічна думка на західноукраїнських землях в період розкладу і кризи феодално-кріпосницької системи та розвитку капіталізму. – Ніжин, 1995. – 18 с.
17. 82. Професійні орієнтації сучасної молоді // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1995. – С. 52–65.
18. 83. Родинно-сімейна енциклопедія / За ред. Ф.С.Арвата та ін. – К.: Богдана, 1996. – С. 53, 129–132, 246–253, 373, 377. *У складі колект. авт.*
19. 84. Орієнтовний зміст виховання в національній школі: Метод. рек. – К.: ІЗМН, 1996. – С. 13, 25–29, 51–53, 65–67, 76–78. *У складі колект. авт.*
20. 85. Виховний потенціал курсу історії педагогіки // Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 39–45.
21. 86. Педагогічна преса про історію зародження педагогіки співробітництва // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч.1. – С. 73–76. *У співавт.*
22. 87. Плани семінарських занять і методичні рекомендації до курсу "Історія педагогіки". – Ніжин, 2000. – С. 4–5, 17–22. *У співавт.*
23. 88. Вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду: Progr. та метод. рек. для студ. стац. і заочн. форми навчання – Ніжин: НДПУ, 2003. – 22 с. *У складі авт. колект.*
24. 89. Порівняльна педагогіка: Програма для педагогічного університету. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 20 с. *У складі колект. авт.*

КОВАЛЕНКО СВГЕНІЯ ІВАНІВНА

Народилася 1940 р. У 1964 р. закінчила Запорізький педагогічний інститут. З 1976 р. – кандидат педагогічних наук, з 1981 р. – доцент, з 2003 р. – професор. У Ніжинській вищій школі працює з 1987 р. на посадах доцента (з 1987 р.) і завідувачою кафедрою педагогіки (з 1988 р.), завідувач кафедри педагогіки – професор (з 2003 р.). Основні напрямки досліджень: розвиток педагогічної думки в Україні, проблеми вищої школи, проблеми формування творчої особистості.

1. 90. Формы и методы интернационального воспитания студентов // Подготовка студентов к воспитательной работе в школе. – Минск, 1971. – С. 232–236.
2. 91. Клуб интернациональной дружбы как одна з форм работы по здійсненню интернационального виховання студентів // Интернациональное виховання студентів. – Ужгород, 1972. – С. 159–162.
3. 92. Підхід до проблеми активізації пізнавальної діяльності студентів у вищій школі Польської Народної Республіки // Проблеми вищої школи. Шляхи удосконалення вищої освіти – К., 1974. – С. 80–88.
4. 93. Питання проблемного навчання студентів у педагогіці ПНР // Радянська школа. – 1975. – № 12. – С. 94–101.
5. 94. Деякі аспекти проблеми контролю знань студентів в педагогіці ПНР // Проблема удосконалення навчального процесу в педагогічному вузі. – К., 1975. – С. 32–34.
6. 95. Розвиток творчої активності студентів в період педагогічної практики в школах ПНР // Вища і середня педагогічна освіта. – К.: Вища школа, 1975. – Вип. 8. – С. 116–121.
7. 96. Проблеми активізації пізнавальної діяльності студентів в педагогіці ПНР: Автореф. дис. канд. пед. наук. – К., 1975. – 23 с.
8. 97. Використання технічних засобів у навчальному процесі вузів ПНР // Удосконалення начально-виховного процесу в педвузі шляхом використання ТЗН. – К., 1978. – С. 66–67.
9. 98. Контроль и оценка в учебном процессе вуза // Повышение эффективности преподавания педагогических дисциплин в вузе. – М., 1979. – С. 83–91.
10. 99. Актуальные проблемы трудового воспитания и профориентации учащейся молодежи. – Запорожье: ЗГПИ, 1979. – 65 с. (*У співаєм.*).
11. 100. Н.К.Крупская, А.С.Макаренко, В.А.Сухомлинский – выдающиеся советские педагоги: Progr. и метод. рек. к спецкурсу. – Запорожье: ЗГПИ, 1980. – 18 с.
12. 101. Вивчаємо спадщину Н.К.Крупської // Дошкільне виховання. – 1981. – № 3. – С. 29–30.
13. 102. Сюжетно-ролевые игры дошкольников: Учеб. пособие. – К.: Радянська школа, 1982. – 112 с. *У співаєм.*
14. 103. Наблюдения и опыты по физике для малышей // Народное образование. – 1982. – № 6. – С. 90–92. *У співаєм.*
15. 104. Изучай и исследуй физические явления сам // Начальная школа. – 1982. – № 2. – С. 32–33. (*У співаєм.*).
16. 105. Методика выполнения курсовых и дипломных работ по дошкольной педагогике. – Запорожье: ЗГПИ, 1983. – 32 с. *У співаєм.*
17. 106. Методические рекомендации к изучению курса педагогики. – Запорожье: ЗГПИ, 1984. – 44 с. *У співаєм.*
18. 107. [Рец.] // Борисова З.Н., Крупская Н.К. – основ оположник теории и практики воспитания детей дошкольного возраста. – К.: Вища школа, 1984.
19. 108. История школы и педагогики за рубежом: Метод. рек. для студ. – Запорожье: ЗГПИ, 1985. – 36 с.
20. 109. История школы и педагогики в России (до 1917 года): Метод. рек. для студ. – Запорожье: ЗГПИ, 1985. – 42 с.
21. 110. Формування ідейно-політичних якостей майбутніх педагогів // Дошкільне виховання. – 1985. – № 5. – С. 41–43.
22. 111. Формирование творческой активности дошкольников: Сб. науч. ст. – Запорожье: ЗГПИ-ЗОИУУ, 1985. – 96 с. *Загальна редакція.*
23. 112. Комплексный подход к проблеме формирования творческой направленности личности дошкольника // Формирование творческой активности дошкольников. – Запорожье, 1985. – С. 1–17.
24. 113. Методика профотбора учащейся молодежи в ПТУ области. – М.: ВНИИ центр, инвент. № 0045060 Научн. отчет по х/д теме 104/86 – 120 с. *У співаєм.*, депонована.
25. 114. Методические рекомендации по изучению личностных особенностей учащихся в целях профотбора в СПТУ строительного профиля. – Запорожье: ЗОУПТО, 1986. – 48 с. *У співаєм.*
26. 115. Игры и игровые упражнения с детьми шестилетнего возраста: Учеб. пособие. – К.: Радянська школа. – 1987. – 144 с. *Загальна редакція.*
27. 116. Роль игры в воспитании, обучении и развитии шестилетних первоклассников // Игры и игровые упражнения с детьми шестилетнего возраста. – К., 1987. – С. 5–17.
28. 117. Занимательные дидактические игры и развлечения // Игры и игровые упражнения с детьми шестилетнего возраста. – К., 1987. – С. 93–106. *У співаєм.*
29. 118. Игры по ознакомлению детей с природой // Игры и игровые упражнения с детьми шестилетнего возраста. – К., 1987. – С. 50–68. *У співаєм.*
30. 119. Педагогическое руководство игровой деятельностью детей в семье // Игры и игровые упражнения с детьми шестилетнего возраста. – К., 1987. – С. 131–143.
31. 120. Методические рекомендации по использованию профессиограмм рабочих профессий машиностроительного профиля в профориентационной работе. – Запорожье: ЗОУПТО, 1987. – 43 с. *У співаєм.*
32. 121. Система профессиональной ориентации в среднем профтехучилище. – М.: ВНИИ центр, № 02.88.70039661. – Научн. отчет по х/т. – 120 с. Депонована.
33. 122. Ориентация школьников на профессии коммунального хозяйства. – М.: ВНИИ центр. – № 02.88.0039664. – Научн. отчет по х/т. – 136 с. Депонована, *У співаєм.*
34. 123. Формирование творческого отношения к труду как параметра профессиональной зрелости личности // Совершенствование профессионализации как важный фактор стратегии ускорения. – Уфа, 1988. – С. 117–119.
35. 124. Формування творчої спрямованості особистості молодших школярів у процесі суспільно-корисної праці // Організація продуктивної праці школярів. – К., 1988. – С. 4–5.
36. 125. Подготовка курсовых и дипломных работ по педагогике: Метод. рек. для студ. – Нежин: НГПИ, 1988. – 24 с.

37. 126. Изучение личности школьника и классного коллектива: (В помощь студ. к пед. практике). – Нежин, НГПИ, 1988. – 98 с. *Успіваєт.*
38. 127. Концепция в сеобщего среднего образования как базового для востороннего развития личности: Проект. – Львов, 1988. – 21 с. *У складі авт. колект.*
39. 128. Н.К.Крупська про розвиток творчої особистості // Педагогічна спадщина Н.К.Крупської актуальні проблеми перебудови и народної освіти: Тези наук.-практ. конф. – Львів, 1989. – С. 8–9.
40. 129. Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин, НДПІ, 1989. – Ч. 1. – 111 с. Загальна ред.
41. 130. Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин. – НДПІ. – 1989. – Ч. 2. – 112 с. Загальна ред.
42. 131. Місце науково-дослідної роботи в ідейно-політичному вихованні майбутніх учителів (1943–1965 pp.) // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин: НДПІ, 1989. – Ч.1. – С. 45–47 *Успіваєт.*
43. 132. Проблема формування творчої особистості в педагогіці УРСР (1917–1941 pp.) // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин, НДПІ. – 1989. – Ч. 1. – С. 7–9.
44. 133. Формування творчої активності особистості старшокласників в процесі організації самостійної роботи и при вивченні суспільствознавства // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин: НДПІ, 1989. – Ч. 1. – С. 21–22. *Успіваєт.*
45. 134. К вопросу о формировании в учащихся СПТУ творческого отношения к труду // Профессиональное становление учащейся молодежи: Тезисы докл. на науч. – практ. конф. – Комсомольск-на-Амуре, 1989. – С. 86–87.
46. 135. Методические рекомендации по организации внеклассной работы по математике в 5–9 классах общеобразовательной школы. – Нежин: НГПИ, 1989. – 47 с. *Успіваєт.*
47. 136. Педагогічний аналіз уроку і виховного заходу: Метод. рек. – Ніжин: НДПІ, 1989. – 21 с. *Успіваєт.*
48. 137. Н.К.Крупская о формировании творческих способностей учащихся // Творческое наследие Н.К.Крупской и современная школа. – Горловка, 1989. – С. 76–81. *Успіваєт.*
49. 138. Политическая культура и общественная активность преподавателей и сотрудников института: Метод. рек. к проведению опроса и комплекс исследовательских методик. – Нежин: НГПИ, 1989. – 9 с. *Успіваєт.*
50. 139. Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин: НДПІ, 1990. – Ч. 1. – 96 с. Загальна ред.
51. 140. Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин: НДПІ, 1990. – Ч. 2 – 135 с. Загальна ред.
52. 141. Педагогічні проблеми дитячої творчості // Психолого-педагогічні основи технічної творчості учнівської молоді: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин: НДПІ, 1990.
53. 142. Співробітництво школи, органів народної освіти і вузу в роботі по орієнтації учнів на професію вчителя // Сучасні форми і методи профорієнтаційної роботи з учнівською молоддю: Тези наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 12–14. *Успіваєт.*
54. 143. Творча сюжетно-рольова гра у вихованні, навчанні і розвитку молодших школярів // Шляхи поліпшення підготовки студентів до виховної роботи в початкових класах у практиці викладання навчальних дисциплін: Тези наук.-практ. конф. – Дрогобич, 1990. – С. 58–59.
55. 144. Формування творчої особистості майбутнього вчителя // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин: НДПІ, 1990. – С. 7–8.
56. 145. Методичні рекомендації по організації безперервної практики студентів II курсу. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 17 с. *Успіваєт.*
57. 146. Методичні рекомендації по організації безперервної практики студентів III курсу. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 19 с. *Успіваєт.*
58. 147. Плани семінарських і лабораторних занять з методики виховної роботи. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 23 с. *Успіваєт.*
59. 148. Методика профорієнтаційної роботи в середньому профтехучилищі. – К.: Укрвузполіграф, 1990. – 35 с.
60. 149. Положення про куратора та наставника академгрупи. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 12 с. *Успіваєт.*
61. 150. Життєві плани, інтереси, цінності учнівської молоді: Методика дослідження. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 12 с.
62. 151. Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 119 с. *Загальна редакція.*
63. 152. Вдосконалення педагогічної практики як один із шляхів формування творчої особистості вчителя // Совершенствование форм и методов обучения на музыкально-педагогическом факультете: Тези наук.-практ. конф. – Мелитополь: МГПИ, 1991.
64. 153. Педагогічна орієнтація молоді в умовах революційного оновлення суспільства і школи // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин: НДПІ, 1991. – С. 9–11.
65. 154. К вопросу о функциях и структуре учебно-методических комплексов // Подготовка педагогических кадров в условиях учебно-научно-педагогического комплекса (УНПК): поиск, проблемы и перспективы: Тез. докл. всесоюзн. совещ. – Семипалатинск, 1991. – С. 24–26.
66. 155. Хочеш бути майстром педагогічної справи – будь ним! Самооцінка діяльності вчителя. – К.: Укрвузполіграф, 1992. – 55 с. *Успіваєт.*
67. 156. Краєзнавча і туристична робота: Прогр. і метод. рек. студ. педучилищ. – К.: РУМК, 1992. – 38 с. *Успіваєт.*
68. 157. Організація самопідготовки в школі-інтернаті та дитячому будинку: Прогр. і метод. рек. для пед. училища. – К.: РУМК, 1992. – 35 с. *Успіваєт.*
69. 158. Педагогіка спілкування: Навч.-метод. посібник. – К.: Укрвузполіграф, 1992. – 189 с. *Успіваєт.*
70. 159. Методичні рекомендації з позакласної роботи з географії у 5–10 класах. – Ніжин: Укрвузполіграф, 1992. – 114 с. *Загальна редакція. Успіваєт.*
71. 160. Диалектика насилья и ненасилья в становлении личности // Принципы ненасилья в обучении и воспитании: Сб. статей и материалов семинара. – М.: МГУ, 1993. *Успіваєт.*
72. 161. Концепція діяльності Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя. – Ніжин: НДПІ, 1993. – 23 с. *У складі авт. колект.*
73. 162. Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Ч. III. – Ніжин, 1993. – 70 с. *Редагування.*

74. 163. До питання про соціально-педагогічні аспекти підготовки вчителів // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Тези Всеукраїнської наук.-практ. конф. – Ніжин, 1993. – С. 41–43.
75. 164. Рейтинг у курсі історії педагогіки // Методика і технологія навчального процесу у вищій школі. – Ніжин, 1993. Вип. 1: Рейтинг у навчальному процесі – С. 5–8. *У співаєвт.*
76. 165. Формування екологічної культури: Навч. – метод. посібник – Ніжин: Укрвузполіграф, 1993. – 196 с. *У співаєвт.*
77. 166. В.О.Сухомлинський про виховання творчої особистості // Педагогічна спадщина В.О.Сухомлинського і розбудова національної освіти: Зб. тез – Кіровоград, 1993. – С. 135–136.
78. 167. До питання психолого-педагогічної підготовки студентів педвузу // Проблеми розвитку сучасної освіти: Зб. статей. – Запоріжжя, 1994. – С. 203–210.
79. 168. Деякі аспекти виховання учнівської молоді // Науково-методичне забезпечення діяльності сучасної професійної школи: Зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. – Львів, 1994. – С. 134–136. *У співаєвт.*
80. 169. С.Русова і сучасна початкова школа // Початкова освіта – шляхи розвитку: Зб. матеріалів конф. – Запоріжжя, 1995. – С. 135–139.
81. 170. Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. праць. – Ніжин: НДПІ, 1995. – 178 с. *Загальна редакція. У співаєвт.*
82. 171. До питання психолого-педагогічної підготовки студентів педвузу // Актуальні проблеми педагогіки і психології. – Ніжин, 1995. – С. 7–12.
83. 172. З історії розвитку народної освіти кінця XIX – початку XX ст.: М.І.Демков // Актуальні проблеми педагогіки і психології. – Ніжин, 1995. – С. 83–86. *У співаєвт.*
84. 173. З історії розвитку народної освіти кінця XIX – початку XX ст.: О.Ф.Музиченко // Актуальні проблеми педагогіки і психології. – Ніжин, 1995. – С. 86–90. *У співаєвт.*
85. 174. Теорія і практика навчання і виховання: Програма держ. екзамену. – Ніжин: НДПІ, 1995. – 24 с. *Загальна редакція. У співаєвт.*
86. 175. Тестові завдання з педагогіки. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 18 с. *У співаєвт.*
87. 176. Програма і методичні рекомендації спецкурсу “Формування педагогічної культури спілкування з батьками учнів”. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 27 с. *У співаєвт.*
88. 177. Родинно-сімейна енциклопедія: Навч.-метод. посібник. – К.: Богдана, 1996. – 439 с. *Загальна редакція. У співаєвт.*
89. 178. Орієнтовний зміст виховання в національній школі: Метод. посібник. – К.: ІЗМН, 1996. – 135 с. *Загальна редакція. У співаєвт.*
90. 179. С. Русова – видатний педагог, державний, громадський діяч України: Матеріали Всеукр. пед. читань. – Чернігів, 1996. – Кн. 1. – 59 с. *Загальна редакція.*
91. 180. Проблеми національного виховання у спадщині С.Русової: Матеріали Всеукр. пед. читань. – Чернігів, 1996. – Кн. 2. – 70 с. *Загальна редакція.*
92. 181. Проблеми шкільної психології і педагогіки у спадщині С.Русової. – Чернігів, 1996. – Кн. 3. – 97 с. *Загальна редакція.*
93. 182. Проблеми дошкільного виховання у педагогічній спадщині С.Русової: Матеріали Всеукр. пед. читань. – Чернігів, 1996. – Кн. 4. – 69 с. *Загальна редакція.*
94. 183. Реформаторська педагогіка кінця XIX – початку XX ст. і С.Русова // С.Русова – видатний педагог, державний, громадський діяч України: Матеріали Всеукр. пед. читань. – Чернігів, 1996. – Кн. 1. – С. 8–15.
95. 184. Довідник класного керівника: Зб. документів. – К.: ІЗМН, 1996. – 238 с. *У співаєвт.*
96. 185. Софія Русова. Вибрані педагогічні твори: У 2 кн. – К.: Либідь, 1997. – Кн. 1. – 271 с. *Загальна редакція, упоряд., прим. У співаєвт.*
97. 186. Софія Русова. Вибрані педагогічні твори: У 2 кн. – К.: Либідь, 1997. – Кн. 2. – 320 с. *Загальна редакція, упоряд., прим. У співаєвт.*
98. 187. Культура спілкування: Навч.-метод. посібник. – К.: ІЗМН, 1997. – 328 с. *У співаєвт.*
99. 188. Методика роботи в літньому оздоровчому таборі: Навч. посібник. – К.: ІЗМН, 1997. – 278 с. *Загальна редакція. У співаєвт.*
100. 189. Роль Ніжинської вищої школи у розвитку педагогічної науки і практики // Література та культура Полісся. – Ніжин: НДПІ, 1997. – Вип. 8. – С. 94–98. *У співаєвт.*
101. 190. Проблеми формування творчої особистості в педагогіці України початку XX століття // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1997. – Психолого-педагогічні науки. – С. 55–59.
102. 191. Освітня діяльність і педагогічні погляди С. Русової. – Ніжин: НДПІ, 1998. – 214 с. *Загальна редакція. У співаєвт.*
103. 192. Софія Русова в історії української педагогіки // Жінки в історії України. – Чернігів, 1998.
104. 193. Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин: НДПУ, 1998. – Ч. 1. – 260 с.; Ч. 2. – 264 с. *Загальна редакція, упоряд.*
105. 194. Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Матеріали між нар. наук.-практ. конф. – Ніжин. – НДПУ, 1998. – Ч. 2. – 264 с. *Загальна редакція, упоряд.*
106. 195. Педагогіка творчості: історичний аспект // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.). – Ніжин. – НДПУ, 1998. – Ч. 2. – С. 13–17.
107. 196. Проблеми дидактики в вищій школі Польщі (50–70 роки XX ст.) // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.). – Ніжин: НДПУ, 1998. – Ч. 1. – С. 100–109.
108. 197. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. *Загальна редакція.*
109. 198. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. *Загальна редакція.*
110. 199. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки. *Загальна редакція.*
111. 200. До питання про сутність творчості // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 105–111.
112. 201. Гра в навчально-виховній діяльності вчителя та професійно-педагогічній підготовці студентів: Метод. рек. студ., вчителям. – Ніжин: НДПІ, 1998. – 53 с. *Загальна редакція. У співаєвт.*
113. 202. Методологічні проблеми дослідження педагогіки творчості // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – С. 18–22.

114. 203. Плани семінарських занять і методичні рекомендації до вивчення курсу історії педагогіки. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 39 с. *Загальна редакція. У співавт.*
115. 204. Плани семінарських занять з педагогіки. – Ніжин: НДПУ, 1999. – *Загальна редакція. У співавт.*
116. 205. Формування творчої особистості студента педвузу // Матеріали науково-методичної конференції: Збірник. – Ніжин, 1999.
117. 206. Самостійна робота студентів як засіб набуття досвіду творчої діяльності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки.
118. 207. Пізнай себе: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2000. – С. 59. *Загальна редакція. У співавт.*
119. 208. Принцип свободы как условие формирования творческой личности // Наука и образование на пороге III-го тысячелетия: Тезисы докл. междунар. конгр. – Минск, 2000. – С. 22–23.
120. 209. Сільська школа: проблеми, пошук, досвід // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 26–31. *У співавт.*
121. 210. Софія Русова: педагог-просвітитель, державний діяч, вчений // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 35–38.
122. 211. В.О.Сухомлинський про сутність і умови формування творчої особистості // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-пед. науки. – № 1. – С. 151–157.
123. 212. Історія вітчизняної педагогіки. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 15,3 д.а. *У співавт.*
124. 213. Акмеологічні перспективи освіти XXI століття // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 12–18.
125. 214. Педагогічний словник. – К.: Педагогічна думка, 2001. (Чл.редколегії, автор 189 статей)

Аудитор

- Адельфотес.
- Акредитація вищого освітнього закладу.
- Алкоголізм.
- Алкоголізм дитячий.
- Ананьев Б.Г.
- Андріївський М.К.
- Андріївський О.О.
- Антонович В.Б.
- Арват Ф.С.
- Аркас М.М.
- Арсеній Еласонський.
- Архімович Зіновій.
- Асистент.

Атестації наукових і науково-педагогічних працівників

- Атестація педагогічних працівників.
- Батьківство в праві.
- Батьківський всеобуч.
- Батьківський комітет школи.
- Батьківські права та обов'язки.
- Беллерс Джон.
- Белл-ланкастерська система.
- Берестянські грамоти.
- Беринда Памва.
- Бестужівські курси.
- Бецької І.І.
- Булонський П.П.
- "Бодрая жизнь".
- Бодуен де Куртене І.О.
- Болдуїн Д.М.
- Борецький Юв.
- Братські школи.
- Важковихованість.
- Втомлюваність.
- Вандалізм.
- Геніальність.
- Героїзм.
- Гідність.
- Гімназія.
- Госпіталізм.
- Дидактичний матеріал.
- Дидактичні ігри.
- Дитяча бездоглядність.
- Дитяча неправда.
- Дитяче читання.
- Дитячі організації.
- Дитячі хвороби.
- Довір'я у вихованні.
- Допитливість.
- Дошкільна педагогіка.
- Дошкільний вік.
- Дошкільні заклади.
- Екзамени.
- Експерсія.
- Екстернат.
- Єдині педагогічні вимоги.
- Єдність теорії і практики.
- Жіноча освіта.
- Жорстокість.

- Загартування.
- Заохочення.
- Земство і народна освіта.
- Земські учительські школи.
- Земські школи.
- "Золота медаль "За особливі успіхи в навчанні".
- Ігрові методи.
- Ієротєка.
- Ідеал.
- Імпульсивність.
- Індуїдуалізм.
- Індуїдуальний підхід до дітей.
- Індуїдуальний підхід у навчанні.
- Індуїдуальність.
- Інтелектуальні вміння.
- Інтелектуальні ігри.
- Інтерес.
- Інтимність.
- Інфальтилізм.
- Кампанелла Дж. Доменіко.
- Квінті ліан М.Ф.
- Києво-Могилянська академія.
- Київське товариство грамотності.
- Коменський Я.А.
- Коцюбинський М.М.
- Лабораторні заняття.
- Ланкастер Джозеф.
- Лекція шкільна.
- Лепелєтьє де Сен-Фарто
- Луї Мішель.
- Лєсафт Петро Аранієвич.
- Леся Українка.
- Лідерство.
- Ліквідація неписьменності.
- Лінощі дитячі.
- Ліцеї.
- Ліцензування закладів освіти.
- Джон Локк.
- Ломоносов Михайло Васильович.
- Луначарський Анатолій Васильович.
- Львівський університет імені Івана Франка.
- Лютер Мартін.
- Майстри грамоти.
- Малі народні училища.
- Матрикул.
- Менделєєв Д.І.
- Милосердя.
- Міжнародний юнацький день.
- "О воспитании чад".
- Огієнко Іван Іванович.
- Острозька слав'яно-латинська академія.
- Оуен Роберт.
- Пансіон.
- Педагогічна виставка.
- Переконання.
- Песталоцці Іван Генріх.
- Пирогов Микола Іванович.
- Підліткової вік.
- Піонерська дружина.
- Піонерська організація в школі.

- *Пласт*
 - *Платон*.
 - *Покарання*.
 - *Полоцький Сімеон*.
 - *Попечитель навчального округу*.
 - *"Почтение Владимира Мономаха"*.
 - *Проблемна ситуація*.
 - *Проблемне навчання*.
 - *Ранній дитячий вік*.
 - *Ремінісценція*.
 - *Ремісничі училища*.
 - *Реферат*.
 - *Референтна група*.
 - *Реформація і школа*.
 - *Рицарська академія*.
 - *Рицарське виховання*.
 - *Робітничі факультети*.
 - *Родинне виховання*.
 - *Розвивальне навчання*.
 - *Ростовський Олександр Якович*.
 - *Сімейна атмосфера*.
 - *Спілка піонерських організацій України (СПОУ)*.
 - *Статеве виховання*.
 - *Стиль лідерства*.
 - *Сюжетно-рольові ігри*.
 - *Толстой Лев Миколайович*.
 - *Усиновлення (удочеріння)*.
 - *Федоров Іван Федорович*.
 - *Харківська жіноча недільна школа*.
 - *Харківська рисувальна школа*.
 - *Харківське товариство грамотності*.
 - *Циферні школи*.
 - *Чернігівський колежіум*.
 - *Читальні інтереси дітей*.
 - *Шевченко Тарас Григорович*.
 - *Шкільні виставки*.
 - *Школа*.
 - *Школа-комуна*.
 - *Школи селянської молоді*.
 - *Школи сільської молоді*.
 - *Щоденник розвитку дитини*.
126. 215. Гуманістичні тенденції в педагогіці США // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 94–99.
127. 216. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. *Редагування*.
128. 217. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. *Редагування*.
129. 218. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. *Редагування*.
130. 219. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. *Редагування*.
131. 220. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. *Редагування*.
132. 221. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4. – Ч.1. *Редагування*.
133. 222. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4. – Ч.2. *Редагування*.
134. 223. Історія вітчизняної педагогіки: Тексти до вивчення курсу: Навч. посібник. Вивчення, узагальнення і поширення педагогічного досвіду. – Ніжин, НДПУ, 2001. *У співавт.*
135. 224. Історія педагогіки: Метод. рек. для студ.-заоч. – Ніжин: НДПУ, 2002. *У співавт.*
136. 225. Програма кваліфікаційного екзамену з теорії практики навчання і виховання. – Ніжин: НДПУ, 2002. *У співавт.*
137. 226. Педагогічні умови становлення творчого вчителя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т. імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – № 4. – Ч.1. – С. 24–29.
138. 227. Творчість як передумова психічного здоров'я учнівської молоді // Вісник Ужгородського університету. – 2002.
139. 228. Використання спадщини вітчизняних і зарубіжних педагогів у створенні інноваційних виховних технологій // Оновлення змісту і форм навчання і виховання в сучасній загальноосвітній школі // Наукові записки Рівненського гуманітарного університету. – Рівне. – 2002.
140. 229. Сучасні освітні інноваційні підходи в світлі педагогічних пошуків 20-х років // Вісник Львівського університету. – Львів: ЛДУ. – 2002.
141. 230. Вивчення узагальнення і поширення педагогічного досвіду – Ніжин: НДПУ, 2003. *У співавт.*
142. 231. Педагогіка творчості В.Сухомлинського. – Ніжин: НДПУ, 2003. *У співавт.*
143. 232. Цікава математика. – Ніжин, НДПУ, 2003. *У співавт.*
144. 233. Історія зарубіжної педагогіки. – Ніжин: НДПУ, 2003. *У співавт.*
145. 234. Екологічне виховання учнів. – Ніжин: НДПУ (з грифом МОН України), 2003. *У співавт.*
146. 235. Історія педагогіки. – Ніжин: НДПУ, 2003. *У співавт.*
147. 236. Концепція професійно-педагогічної підготовки вчителів у Ніжинському держпедуніверситеті // Збірник наукових праць (випуск XX). Гуманізація навчально-виховного процесу. – Слов'янськ: СДПУ, 2003.
148. 237. Концепція професійно-педагогічної підготовки вчителів у Ніжинському педагогічному університеті // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Інновації у вищій освіті". – Ніжин-Київ, 2003.
149. 238. Ідеї формування творчої особистості у педагогічній спадщині Г.Ващенко // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ. – 2003. – Психолого-педагогічні науки.
150. 239. Ідеї формування творчої особистості в працях українських педагогів: Г.Сковороди // Науковий збірник "Проблеми сільської школи". – Умань: УДПУ, 2003.
151. 240. Досвід творчої діяльності, як складова змісту освіти: історичний аспект // Науковий вісник Чернівецького університету. – Чернівці, 2003.
152. 241. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. *Редагування*.
153. 242. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. *Редагування*.
154. 243. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – *Редагування*.
155. 244. Порівняльна педагогіка. – Ніжин: НДПУ, 2004. *У співавт.*

156. 245. Історія зарубіжної педагогіки: Тексти до вивчення курсу. – Ніжин: НДПУ, 2004. *У співавт.*
157. 246. Інноваційні процеси у вищій педагогічній освіті України у 20-ті роки ХХ століття // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 2004. – Психолого-педагогічні науки.
158. 247. Свобода как условие формирования творческой личности // Образование и школа ХХ века. – Чернигов, 2004.
159. 248. М.І.Пирогов про загальну й професійну освіту // Наукові записки / Вінницький держ. пед. ун-т. – Вінниця, ВДПУ, 2004. – Серія: Педагогіка і психологія. – Вип. ІІ.
160. 249. Матеріали І міжнародної науково-практичної конференції “Інновації у вищій освіті”. – Ніжин: НДПУ, 2004.
161. 250. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. *Редагування.*
162. 251. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. *Редагування.*
163. 252. Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. *Редагування.*

НОВГОРОДСЬКА ЮЛІЯ ГРИГОРІВНА

Народилася 1972 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту імені Миколи Гоголя у 1995. Працює в Ніжинській вищій школі з 2000 на посадах асистента (з 2000 р.), викладача (з 2001 р.), доцента (з 2004 р.). Основний напрямок наукової роботи – творча особистість в педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського.

Наукові праці

1. 253. В.О.Сухомлинський про розвиток технічної творчості учнів // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 120–122.
2. 254. Український колеж – школа самореалізації // Там само. – С. 162–166.
3. 255. В.О.Сухомлинський про розвиток художньої творчості молодших школярів // Освіта й виховання в Польщі й Україні ХІХ–ХХ ст.: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – Ч. 2. – С. 230–233.
4. 256. Дослідницька діяльність у природі як сфера розкриття творчих сил особистості в педагогічній спадщині В.О.Сухомлинського // Педагогіка Василя Сухомлинського на зламі епох: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. та V Всеукр. пед. читань “Василь Сухомлинський і сучасність”. – Київ; Кіровоград, 1999. – С. 160–162.
5. 257. В.О.Сухомлинський про роль учителя у формуванні творчої особистості // Рідна школа. – 1999. – № 7–8. – С. 75–76.
6. 258. Витоки дитячої творчості (з досвіду впровадження ідей В.О.Сухомлинського в дитячому садку № 12 м. Ніжина) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – С. 133–136.
7. 259. Пізнай себе: Прогр. і метод. рек. факультативного курсу для початкової школи. – Ніжин; Броди, 1999. – 45 с. *У складі колект. авт.*
8. 260. Пізнай себе: Навч.-метод. посіб. факультативного курсу для соціальних педагогів, студ. – практикантів, вчителів початкової школи. – Ніжин; Броди, 2000. – 60 с. *У складі колект. авт.*
9. 261. Розвиток “педагогіки творчості” В.О.Сухомлинського (70–80 роки) // Рідна школа. – 2000. – Березень. – С. 72–74.
10. 262. Педагогіка співробітництва В.О.Сухомлинського // В.О.Сухомлинський і сучасні проблеми особистісно зорієнтованого виховання: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (26 трав. 2000). – К., 2000. – С. 95–98. – (Уман. держ. пед. ун-т ім.П.Тичини).
11. 263. Мистецтво як засіб життєтворчості особистості у педагогічній спадщині В.О.Сухомлинського // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 189–191.
12. 264. Становлення та розвиток ідей розвивального навчання: від Сократа до Сухомлинського // Там само. – № 2. – С. 179–185.
13. 265. Ідеї В.Сухомлинського живуть і розвиваються (з досвіду роботи шкіл Кіровоградщини) // Рідна школа. – 2002. – № 11. – С. 44–45.
14. 266. Форми психолого-педагогічної підготовки вчителів у спадщині В.Сухомлинського // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 2002. – Ч.2. – С. 109–110.
15. 267. Розвиток ідей В.Сухомлинського з формування творчої особистості у концептуальних підходах до реформування освіти // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 2003. – Ч.1. – С. 122–125.
16. 268. Творче використання досвіду В.Сухомлинського на Чернігівщині // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В.Винниченка. – Кіровоград, 2003. – Вип. 52. – Ч. 2. – С. 153–155.
17. 269. Розвиток ідей В.Сухомлинського з формування творчої особистості школяра у навчальній літературі початкової школи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Ч.1. – С. 120–125.
18. 270. Дидактична гра як засіб активізації навчальної діяльності студентів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Ч. 3. – С. 142–143.
19. 271. Творча самореалізація майбутніх педагогів у процесі фахової підготовки // Збірник наукових праць: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції “Формування творчої особистості майбутнього вчителя в умовах впровадження інноваційних освітніх технологій”. – Суми, 2004.
20. 272. Програма та методичні рекомендації до спецсемінару з педагогіки “Вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду” для студентів стаціонарної заочної форми навчання. – Ніжин, 2003. – 22 с.

21. 273. Програма та методичні рекомендації до спецсемінару "Педагогіка творчості В.Сухомлинського". – Ніжин, 2003. – 17 с.
22. 274. Плати семінарських і лабораторних занять із загальної педагогіки для студентів соціально-гуманітарного факультету денної форми навчання. – Ніжин, 2004. – 34 с.

ПАДУН НІНА ОЛЕКСІВНА

Народилася 1952 р. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1977 р.. Кандидат педагогічних наук (з 1993 р.), доцент (з 1995 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1989 р. на посадах асистента (1989–1990 рр.), ст. викладача (1990–1994 рр.), доцента (з 1994 р.). Основний напрямок наукових досліджень – професійно-технічна освіта в Україні.

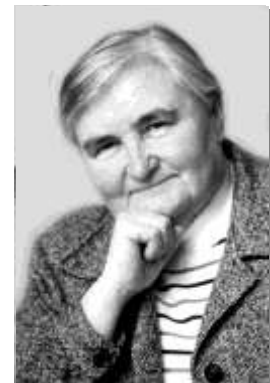
Наукові праці

1. 275. Про підготовку студентів до реалізації виховних можливостей сільської школи // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 50–51.
2. 276. Из опыта организации технического творчества учащихся сельской школы // Психолого-педагогічні проблеми науково-технічної творчості учнів: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 29.
3. 277. Про деякі особливості профорієнтації сільських школярів в сучасних умовах та їх врахування у процесі підготовки вчителя // Шляхи вдосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і серед. школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 75. *У співавт.*
4. 278. Суспільно-педагогічна діяльність учнів у системі орієнтації на професію вчителя // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 107.
5. 279. Історичний аспект проблеми підготовки робітників масових професій в Україні // Диференційоване навчання у закладах профтехосвіти: Наук.-метод. зб. – К., 1992. – С. 144–154.
6. 280. Особенности подготовки квалифицированных рабочих в профшколе Украины в 20–30-е годы // Современные проблемы профессиональной подготовки высококвалифицированных рабочих кадров: Тез. докл. I межотраслевой науч.-практ. конф. – Кировоград, 1992. – С. 32–34.
7. 281. З досвіду виховання національної самосвідомості молоді у закладах профтехосвіти України в 20–30-ті роки // Соціалізація та розвиток особистості як проблема національної освіти: Тез. доп. та виступів на Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1993. – С. 225–227.
8. 282. Система підготовки кваліфікованих кадрів для сільського господарства у 20–30-ті роки в Україні // Удосконалення навчально-виховного процесу в профтехзакладах сільськогосподарського профілю: Наук.-метод. зб. – К., 1993. – С. 115–120.
9. 283. Творческое использование опыта в подготовке рабочих в профтехшколе Украины в 20–30-е годы // Проблемы социологии профессионального образования рабочих: Тез. докл. и выступл. на первой Рос. науч.-практ. конф. – С.-Петербург, 1993. – С. 54–55.
10. 284. Деякі аспекти розвитку творчих можливостей учнів у закладах профтехосвіти України у 30-ті роки // Актуальні проблеми розвитку творчих можливостей учнів: Матеріали Всеукр. наук. конф. – К., 1994. – С. 155–157.
11. 285. Деякі проблеми формування творчої особистості вчителя праці в сучасних умовах: Матеріали наук.-практ. конф. – Бердянськ, 1994. – С. 45–46.
12. 286. З історії підготовки та видання підручників для професійних закладів України // Психолого-педагогічні проблеми професійної освіти: Наук.-метод. зб. – К., 1994. – С. 95–97.
13. 287. Коли учень приходив на завод // Рідна школа. – 1994. – № 1–2. – С. 62–63.
14. 288. Проблеми формування творчої особистості робітника в історії профтехосвіти України // Критичне мислення: Матеріали міжнар. семінару. – Харків, 1994. – С. 122–126.
15. 288а. Удосконалення методичної роботи в закладах профтехосвіти на основі творчого використання історичного досвіду // Науково-методичне забезпечення діяльності сучасної професійної школи: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – К., 1994. – С. 88–90.
16. 289. Формування професійних інтересів учнів у сім'ї // Девіантна поведінка неповнолітніх і молоді: можливості впливу: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Харків, 1994. – С. 67–68.
17. 290. Деякі аспекти організації самостійної пізнавальної діяльності студентів // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. праць. конф. – Ніжин, 1995. – С. 78–82. *У співавт.*
18. 291. Зміст професійної освіти: історія, пошуки, проблеми // Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. – К., 1995. – С. 32–38.
19. 292. Зміст та форми організації навчально-виховного процесу в професійно-технічних закладах України (1929–1940) // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1995. – С. 97–101.
20. 293. Педагогічні погляди П.О.Заболотського // Література та культура Полісся: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1995. – С. 120–126.
21. 294. Я.П.Ряппо про розвиток профтехосвіти в Україні // Я.Ряппо й розвиток національної освіти на Україні: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ-Житомир, 1995.
22. 295. Шукаючи нове, опиратися на здобуте // Рідна школа. – 1995. – № 1. – С. 69–70.
23. 296. Орієнтований зміст виховання в національній школі: Метод. рек. – К.: ІЗМН, 1996. – 135 с. *У співавт.*
24. 297. Тестові завдання з педагогіки. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 18 с. *У співавт.*
25. 298. Педагогічні погляди М.С.Грушевського // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1996. – Т.16, вип.1. – С. 90–93.
26. 299. Проблема підготовки педагогічних кадрів для професійних закладів 20–30-ті роки // Єдність раціонального та емоційно-почуттєвого в освітньо-виховних системах: Наук.-метод. зб. – Харків, 1996. – С. 203–205.
27. 300. Теорія і практика навчання і виховання: Програма держ. екзамену. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 24 с. *У співавт.*
28. 301. Родинно-сімейна енциклопедія / За заг. ред. Ф.С.Арвата та ін. – К.: Богдана, 1996. – 439 с. *У складі колект. авт.*

29. 302. Становлення неперервної професійної освіти в Україні в 20–30-ті роки // Система неперервної освіти: здобутки, пошуки, проблеми: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Чернівці, 1996. – С. 43–45.
30. 303. Актуальні проблеми становлення і розвитку української системи професійно-технічної освіти // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998.
31. 304. З досвіду організації навчально-виробничої практики учнів у закладах ПТО України (1929–1940). – Харків, 1998.
32. 305. Педагогічні умови організації диференційованого навчання при вивченні біологічних дисциплін // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Микли Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-пед. науки. – С. 101–104.
33. 306. Розвиток професійно-технічної освіти в Україні (1929–1940) // Шлях освіти. – 1998. – № 4. – С. 51–53.
34. 307. Школи фабрично-заводського учнівства у системі професійно-технічної освіти: Зб. наук. пр. – Львів, 1998.
35. 308. Плани семінарських занять з педагогіки. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 24 с. У співав.
36. 309. Інтеграція психолого-педагогічних, методичних і фахових знань у змісті кваліфікаційного екзамену на природничо-географічному факультеті // Сучасні педагогічні технології у вищих пед. закладах освіти: Матер. наук. -практ. конф. – Ніжин, 1999.
37. 310. Самостійна робота як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів // Сучасні педагогічні технології у вищих пед. закладах освіти: Матер. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1999. – С. 56–61.
38. 311. Професійно-технічна освіта в Україні: історія, досвід, проблеми (1929–1940): Монографія. – К.: ІППО АПН України, 1999. – 150 с.
39. 312. Школи фабрично-заводського учнівства у системі професійно-технічної освіти: Збірник наук. праць. – Львів, 1999.
40. 313. Модульно-рейтингова форма організації контролю // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2000.
41. 314. З історії підготовки педагогічних кадрів для професійно-технічної освіти України: Зб. наук. праць. – Львів, 2000.
42. 315. До питання інтеграції загальної та професійно-технічної освіти // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 121–127.
43. 316. Програма кваліфікаційного екзамену з теорії і практики навчання і виховання. – Ніжин: НДПУ, 2001. У спіавт.
44. 317. З досвіду організації навчально-виробничої практики учнів у закладах профтехосвіти України (історичний аспект). Польсько-український журнал, українсько-польський, Професійна освіта: педагогіка і психологія. – Ченстохова-Київ, т. III, 2001. – С. 241–253.
45. 318. Модульне навчання у підготовці майбутнього вчителя // Теоретичні і методичні проблеми підготовки педагога професійної школи до впровадження інноваційних та інформаційних технологій навчання: Матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2001.
46. 319. До питання інтеграції загальної та професійно-технічної освіти // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 121–127.
47. 320. Педагогіка: Програма для студ. пед. ун-ту. – Ніжин: НДПУ, 2001.
48. 321. З досвіду підготовки педагогічних кадрів для професійної школи в Україні // Професіоналізм педагогічних кадрів: сучасні підходи, концепції, досвід: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2002.
49. 322. Інтеграція змісту професійно-художньої освіти (історичний аспект) // Професійно-художня освіта: теорія і практика: Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. – Черкаси, 2002.
50. 323. Програма кваліфікаційного екзамену з теорії і практики навчання і виховання. – Ніжин: НДПУ, 2002. У спіавт.
51. 324. Проблеми інтеграції змісту загальноосвітньої та професійної підготовки в історії освіти України // Сучасні освітні технології у професійній підготовці майбутніх фахівців: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Львів, 2002.
52. 325. Курсові роботи з педагогіки: Метод. рек. для студ. – Ніжин: НДПУ, 2002.
53. 326. Інноваційні підходи при вивченні педагогіки // Інновації у вищій освіті. 2003: Матеріали міжнар. конф. – К., 2003. У спіавт.
54. 327. Інноваційні технології кваліфікаційного державного екзамену // Інновації у вищій освіті. 2003: Матеріали міжнар. конф. – К., 2003. У спіавт.
55. 328. Модульно-розвивальне навчання як умова створення розвивального простору для учнів при вивченні хімії // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – № 3.
56. 329. Плани семінарських та лабораторних занять з педагогіки. – Ніжин: НДПУ, 2004. У спіавт.
57. 330. Нові підходи до проведення державної атестації // Природничі науки на межі століть: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. У спіавт.
58. 331. Інтегрований підхід при підготовці майбутніх робітників // Інновації у вищій школі: Матер. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004.
59. 332. Профтехосвіта України: XX століття: Енциклопедія / За заг. ред. Н.Г.Никало. – Київ: АртЕк, 2005. У спіавт.

ПІНЧУК ТАМАРА ДМИТРІВНА

Народилася 1927 року. Закінчила педагогічний факультет Київського державного педагогічного інституту ім. Горького в 1952 р.. Кандидат педагогічних наук (з 1967 р.), доцент (з 1971 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі на посаді асистента (1952–1961 рр.), викладача (1961–1963 рр.), ст. викладача (1963–1971 рр.), доцента (1971–1999 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – історія та теорія педагогіки.

Наукові праці

1. 333. Срібне // Історія міст і сіл УРСР. – К., 1972. – С. 643–652.
2. 334. Рапорт інстинкту // Під прапором Леніна. – 1975. – 16 липня.
3. 335. Етика взаємин вчителів і учнів. – К.: Знання, 1978. – 45 с.
4. 336. Все життя – улюбленій справі. – К.: Знання, 1983. – 46 с.
5. 337. Династія // Радянська освіта. – 1985. – 30 квітня.
6. 338. Афродіта // Під прапором Леніна. – 1986. – 15 березня.
7. 339. Об'єкт постійного піклування // Під прапором Леніна. – 1986. – 12 листопада.
8. 340. Катеринка // Під прапором Леніна. – 1986. – 23 серпня.
9. 341. У чехословацьких друзів на святі // Під прапором Леніна. – 1987. – 10 листопада.
10. 342. Читайте Макаренка // Під прапором Леніна. – 1988. – 12 квітня.

11. 343. Майори // Під прапором Леніна. – 1988. – 11 листопада.
12. 344. Відкрити людину // Під прапором Леніна. – 1988. – 12 листопада.
13. 345. Мені б такий клас // Під прапором Леніна. – 1988. – 3 грудня.
14. 346. Від сходу до заходу сонця // Під прапором Леніна. – 1988. – 14 травня.
15. 347. Експедиція в диво // Радянська освіта. – 1988. – 8 липня.
16. 348. Пухова хустина // Під прапором Леніна. – 1989. – 15 грудня.
17. 349. Педагогіка у Ніжинській вищій школі // Під прапором Леніна. – 1990. – 28 березня і 12 червня.
18. 350. Відомі й невідомі // Під прапором Леніна. – 1990. – 10 квітня.
19. 351. Про деякі особливості сільських школярів в сучасних умовах та їх врахуванні в процесі підготовки вчителя: (Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи. – Ніжин, 1990. – Ч.1. – С. 75. *У співавт.*
20. 352. Педагогічні науки в Ніжинській вищій школі // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип.1. – С. 54–60.
21. 353. Над могилою афганця // Під прапором Леніна. – 1991. – 10 вересня.
22. 354. Свято, що завжди з тобою // Просвіта. – 1992. – 23 листопада.
23. 355. Справа № 16479 // Ніжинський вісник. – 1992. – 18 листопада.
24. 356. Повернути втрачені традиції // Ніжинський вісник. – 1993. – 28 січня.
25. 357. Формування логічної культури учнів. – Ніжин: НДПУ, 1993. – 206 с. *У співавт.*
26. 358. Орієнтований зміст виховання в національній школі: Метод. рек. – К.: ІЗМН, 1996. *У співавт.*
27. 359. Родинно-сімейна енциклопедія / За ред. Ф.С.Арвата та ін. – К.: Богдана, 1996. – 438 с. У складі авт.колект.
28. 360. Про Ніжинський педагогічний – з любов'ю. – Ніжин, 1997 – 40 с.
29. 361. Під калиною // Ніжинський вісник. – 1999. – 20 січня.
30. 362. Стіною стояти за Безбородька // Трудова слава (Бориспіль). – 1999. – 2 жовтня.
31. 363. Поговорити б з ним // Ніжинський вісник. – 1999. – 2 жовтня.
32. 364. Про Ніжинський педагогічний – з любов'ю. – Ніжин, 2000. – 44 с.
33. 365. Династія Соломах // Рідна школа. – 2000. – Спец. вип. – С. 61–62.
34. 366. Мої чотири ректори. – Ніжин, 2000. – 42 с.
35. 367. Колега: (Мордух Шайович Кругляк) // Євреї в Ніжині: Наук. зб. – Ніжин, 2001. – С. 133–136.
36. 368. Цей невтомний Близнюк // Там само. – С. 136–139.
37. 369. Педагогіка у Ніжинській вищій школі. – Ніжин, 2002. – 100 с.
38. 370. Вклоніться в селу // Ніжинський вісник – 2002. – 10 серпня.
39. 371. Зустріч з Антарктикою // Ніжинський вісник. – 2003. – 18 січня.
40. 372. Білим лебедем звуть... – Ніжин, 2003. – 68 с.
41. 373. Мої незабудки. – Ніжин, 2004. – 60 с.
42. 374. Праці Т.Д.Пінчук до 1971 див.: Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажчик. – Ніжин, 2000. – Ч.3. – С. 155–156.

КАФЕДРА ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

АНДРУЩЕНКО ТЕТЯНА ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 1979 р. В 2001 р. закінчила історико-правознавчий факультет Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя. З 2001 р. працювала на посаді асистента кафедри педагогічної майстерності в Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя. У 2004 р. вступила до аспірантури.

1. 375. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з курсу “Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах”. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 56 с.

АНЩЕНКО ОЛЕНА ВАЛЕРІЇВНА

Народилася 1972 р. У 1995 р. закінчила НДПІ ім. М.В.Гоголя (природничо-географічний факультет). Кандидат педагогічних наук (з 2000 р.). З 2000 р. працює у Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя на посаді асистента, з 2001 р. – в.о.доцента, з 2003 р. – доцент кафедри педагогічної майстерності. Основні напрями наукових досліджень – історія методика професійної освіти, гендерні дослідження у педагогіці.

1. 376. Екологія макроміцетів заповідного урочища “Ветхе” // Матеріали науково-практичної конференції “Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області”. – Ніжин, 1996. – С. 115–117. *У співавт.*
2. 377. Доторкнися серцем до краси // Вісті. – 1996. – 9 лютого. – С. 5.
3. 378. Професійна підготовка сестер милосердя в Україні в XIX – на початку XX ст. // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 1998. – № 5. – С. 136–143.
4. 379. Деякі питання розвитку жіночої сільськогосподарської освіти на Чернігівщині (1890–1914 рр.) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 98–100.
5. 380. Розвиток професійної освіти жінок в Україні (1863–1917 рр.) // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 1999. – № 3. – С. 369–379.
6. 381. Aniszczenko O. Kształcenie zawodowe kobiet z mniejszosci narodowych na Ukrainie (80-te lata XIX w. – 1917 r.) // Kształcenie zawodowe: pedagogika i psychologia: Polsko-ukrainski rocznik. – Czestochowo – Kijow, 1999. – S. 297–307.

7. 382. Жіноча професійна освіта для національних меншин в Україні (80-ті роки XIX ст. – 1917 р.) // Професійна освіта: педагогіка і психологія: Українсько-польський щорічник. – К.; Ченстохова, 1999. – Вип. 1. – С. 297–306.
8. 383. Забезпечення навчально-методичною літературою з ручної праці жіночих професійних навчальних закладів в Україні (1882–1905 рр.) // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки: Зб. наук. пр. – К.; Запоріжжя, 1999. – Вип. 14. – С. 172–176.
9. 384. Математика і фізика у Людмилиньській жіночій школі сільського домоведення та садибного господарства (м.Мрин, Ніжинського повіту Чернігівської губернії) // Фізико-математичні записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – С. 49–50.
10. 385. Про роль дисциплін природничо-математичного циклу в жіночій комерційній освіті на терені України (1896–1917 рр.) // Фізико-математичні записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – С. 50–52.
11. 386. Розвиток професійної освіти жінок в Україні (друга половина XIX – початок XX століття): Дис. канд. пед. наук: 13.00.04. – К., 2000. – 279 с.
12. 387. Фахова підготовка дівчат у дитячих притулках (1839–1911) // Шлях освіти. – 2000. – № 1. – С. 40–42.
13. 388. Деякі аспекти розвитку жіночої педагогічної освіти в Україні // Початкова школа. – 2000. – № 3. – С. 46–47.
14. 389. Фундатори Ніжинської вищої школи // Сіверянський літопис. – 2001. – № 4 (40). – С. 102–105. *У співавт.*
15. 390. Професійна освіта жінок в Україні (історико-педагогічний аспект) // Жінка в Україні: Міжвід. наук.зб. – К., 2001. – Т. 23. – С. 506–516.
16. 391. Фізико-математичний факультет ліцею князя Безбородька (1832–1840) // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2001. – С. 3–14. *У співавт.*
17. 392. Місце фізико-математичних дисциплін у проєктах розбудови жіночої професійної освіти в Російській імперії (1882–1914 роки) // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2001. – С. 14–17. *У співавт.*
18. 393. Фахова освіта жінок у Київській губернії: погляд з елементами ретроспективи та перспективи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 182–188.
19. 394. Статут Гімназії вищих наук князя Безбородька // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 128–140. *У співавт.*
20. 395. Особливості професійного навчання жінок на Київських рукодільних курсах Ольги і Серафими Курдюмових (1897–1915 рр.) // Професійно-художня освіта України: Зб. наук. праць. – К.; Черкаси, 2002. – Вип. 1. – С. 80–83.
21. 396. Політика рівних можливостей у сфері освіти в Україні: реалії та перспективи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 12–15.
22. 397. Педагогічна практика в закладах жіночої освіти // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4, Ч.2. – С. 120–122.
23. 398. Математична статистика в сучасних педагогічних дослідженнях // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 107–113. *У співавт.*
24. 399. Гендерні дослідження в математичній науці та освіті // Фізико-математичний вісник Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 102 – 107. *У співавт.*
25. 400. Статут Фізико-математичного ліцею князя Безбородька // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 3–9. *У співавт.*
26. 401. Колекції Катерини Миколаївни Скаржинської та Наталії Леонідівни Шабельської // Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє: Матеріали Другої Міжнар. наук.-практ. конф., 5–6 липня 2002, Київ. – К., 2002. – С. 345–346.
27. 402. Авторка забутої методики // Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє: Матеріали Другої Міжнар. наук.-практ. конф., 5–6 липня 2002, Київ. – К., 2002. – С. 346–347.
28. 403. Професійна освіта і самореалізація жінок в Україні: історія та сучасність / Наук. ред. Н.Г.Ничкало. – Ніжин: ТОВ "Наука-Сервіс", 2003. – 251 с.
29. 404. Вступ до спеціальності: Навч.-метод. посібник для студентів педагогічних закладів освіти / За ред. Н.І.Яковець. – Ніжин: Видавництво НДПУ ім. М.Гоголя, 2003. – 89 с. *У співавт.*
30. 405. Соціальна робота з жінками // Соціальна робота в Україні: Навч. посібник. – К., 2003. – С. 181–194. *У співавт.*
31. 406. Сучасні педагогічні технології: Навчальна програма курсу / За заг. ред. Н.І.Яковець. – Ніжин: Видавництво НДПУ ім. М.Гоголя, 2003. – 15 с. *У співавт.*
32. 407. Вступ до спеціальності: Навч. програма / За ред. Н.І.Яковець. – Ніжин: Видавництво НДПУ ім. М.Гоголя, 2003. – 89 с. *У співавт.*
33. 408. Організація педагогічної практики в педагогічному університеті студентів заочної форми навчання: Метод. рек. / Яковець Н.І., Аніщенко О.В., Киричок І.І., Стрельніков А.М. – Ніжин: РВВУ, 2003. – 61 с.
34. 409. Наукові дослідження з історії професійної освіти та історії педагогіки: Метод. рек. науковцям-початківцям. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 50 с.
35. 410. Женское образование и воспитание: Библиографический указатель (1859–1865) / Сост. Е.В.Анищенко. – Нежин: Наука-Сервис, 2003. – 24 с.
36. 411. Гендерний аналіз навчальної літератури з англійської мови для закладів загальної середньої освіти // Гендер: реалії та перспективи в українському суспільстві: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 11–13 грудня 2003, Київ. – К., 2003. – С. 224–227.
37. 412. Навчально-методична література для закладів жіночої професійної освіти (1865–1916) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 129–135.
38. 413. Професійні досягнення в ітчизняних фахівців та учнівської молоді в експозиціях в серосійських, регіональних і міжнародних виставках (1881–1913) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 23. – С. 185–193.
39. 414. Жіноча професійна освіта // Педагогіка і психологія професійної освіти: результати досліджень і перспективи: Зб. наук. праць. – К., 2003. – С. 293–304. *У співавт.*

40. 415. Організація виставкової діяльності в галузі жіночої художньо-ремісничої освіти (1847–1916) // Професійно-художня освіта України: Зб. наук. праць. – К.; Черкаси, 2003. – Вип. 2. – С. 87–93.
41. 416. Навчальна література для початкової школи: гендерний аналіз // Проблеми сучасного підручника: Зб. наук. праць. – К., 2003. – Вип. 4. – С. 252–257.
42. 417. Психофізіологічний аспект наукової організації навчальної праці // Психологічний вісник. – Ніжин, 2003. – С. 75–80.
43. 418. Соціальна робота з жінками // Соціальна робота в Україні: Навч. посібник. – К., 2004. – С. 193 – 209. *У співавт.*
44. 419. Сучасні педагогічні технології: матеріали до курсу лекцій: Навч. посібник / Укл. Аніщенко О.В. – Ніжин, 2004. – 123 с.
45. 420. Вступ до спеціальності: Метод. рек. до семінар. та лаб. занять / Автори-упорядники Яковець Н.І., Аніщенко О.В., Дубровська Л.О., Крига Т.І., Стрельникова Н.М., Супруненко М.І., Яковець О.В. – Ніжин: Вид-во НДПУ ім. М. Гоголя, 2004. – 36 с.
46. 421. Гендерно орієнтована підготовка педагогів у контексті наукової організації праці // Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції “Динаміка наукових досліджень – 2004”, 23–30 червня 2004, Дніпропетровськ. – Дніпропетровськ, 2004. – Т. 25: Педагогіка. – С. 9–10.
47. 422. Ергономічна підготовка спеціалістів у вищих технічних навчальних закладах: вітчизняний та зарубіжний досвід // Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції “Науковий потенціал світу – 2004”, 1-15 листопада 2004, Дніпропетровськ. – Дніпропетровськ, 2004. – Т. 38: Проблеми підготовки фахівців. – С. 4–5.
48. 423. Викладачі та чиновники Фізико-математичного ліцею князя Безбородька // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 32–47. *У співавт.*
49. 424. Микола Ілліч Миклуха // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 47–49. *У співавт.*
50. 425. Інтенсифікація та оптимізація навчального процесу в школі у контексті наукової організації праці // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 139–142.
51. 426. Вивчення природничо-математичних дисциплін у вальдорфських школах // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 142–146. *У співавт.*
52. 427. Підручникотворення у світлі санітарно-гігієнічних досліджень (кінець XIX–початок XX століття) // Проблеми сучасного підручника: Зб. наук. праць. – Київ; Бердянськ, 2004. – Вип. 5. – С. 23–28.
53. 428. Наукові засади організації праці у закладах професійної освіти (кінець XIX – початок XX століття) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 150–152.
54. 429. Нововведення у вищій школі у контексті наукової організації праці (80-ті роки XX століття) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 129–135.
55. 430. Сучасні педагогічні технології: курс лекцій: Навч. посібник / За заг. ред. Яковець Н.І. – Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2005. – 202 с. *У співавт.*
56. 431. Женское профессиональное образование: Библиографический указатель (1870–1917) / Сост. Е. В. Анищенко. – Нежин, 2005. – 34 с.

ВАСИЛЮК АЛЛА ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 1958 р. Закінчила Київський державний педагогічний інститут ім. О.М.Горького в 1985 р. за спец. “викладач-дослідник з педагогіки і психології”. Кандидат педагогічних наук (з 1998 р.), доцент (з 2001 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1987 р. на посадах асистента каф. педагогіки (1987–1995 рр.), доцента (з 1999 р.) каф. педагогічної майстерності. Основні напрями педагогічних досліджень – освітня компаративістика, педевтологія, педагогіка вищої школи.

Наукові праці

Книги

1. 432. Методические рекомендации по организации непрерывной педагогической практики студентов (II курс). – Нежин: НГПИ, 1988. – 17 с. *У складі колект. авт.*
 2. 433. Методические рекомендации по организации непрерывной педагогической практики студентов (III курс). – Нежин: НГПИ, 1988. – 19 с. *У складі колект. авт.*
 3. 434. Нові педагогічні поняття: Англо-польсько-український словник. – Ніжин, 1999. – 22 с.
 4. 435. Професійний старт учителя: Метод. рек. для студ. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 19 с.
 5. 436. Курсові роботи: Метод. рек. студ. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 16 с. *У співавт.*
 6. 437. Нариси з порівняльної педагогіки: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 119 с. *У співавт.*
 7. 438. Сучасні освітні системи: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 139 с. *У співавт.*
 8. 439. Вступ до спеціальності: Навч. посібник для студ.-заоч. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 70 с.
 9. 440. Педагогічний словник-лексикон: Англо-український. Українсько-англійський. – Ніжин: НДУ, 2004. – 154 с.
- ##### Статті
10. 441. Школа і образ вчителя в художній літературі // Тези доповідей міжвузівської науково-практичної конференції, присвяченої 1000-річчю школи Київської Русі “Розвиток школи і педагогічної науки на Україні”. – Ніжин, 1989. – Ч. II. – С. 105–106.
 11. 442. Нові підходи до підготовки вчителів у Польщі // Актуальні проблеми педагогіки і психології. – Ніжин, 1995. – С. 112–116.

12. 443. Європейські тенденції підготовки вчителів і зміни у діяльності польських університетів // Порівняльний аналіз сучасних систем вищої освіти в реформуванні вищої школи в Україні. – К., 1996. – С. 128–130. *У співавт.*
13. 444. Пошуки нових концепцій підготовки вчителів у вищій школі Польщі в контексті європейських інновацій педагогічної освіти // Вища освіта в Україні: реалії, тенденції, перспективи розвитку: Матеріали Міжнар. науково-практ. конф., 17–18 квітня 1996, Київ. – К., 1996. – Ч. II. – С. 80–83. *У співавт.*
14. 445. Деякі тенденції вищої освіти та інноваційна підготовка вчителя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В. Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. XVII, Кн. 1. – С. 53–57.
15. 446. Вчительські колегії – новий тип вищих педагогічних закладів у Польщі // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В. Гоголя. – Ніжин, 1997. – Психолого-педагогічні науки. – С. 22–25.
16. 447. Вища освіта Польщі // Міжнародна освіта. – 1997. – № 3. – С. 24–26. *У співавт.*
17. 448. Тенденції змін педагогічної підготовки польських учителів та їхні нові компетентності // Освіта і управління. – 1997. – № 4. – С. 155–162.
18. 449. Частные вузы Польши // Персонал. – 1998. – № 2. – С. 87–89.
19. 450. Система освіти Польщі: структура, управління, фінансування, підготовка вчителів // Освіта і управління. – 1998. – № 1. – С. 166–176.
20. 451. Edukacja pedagogiczna na Ukrainie w okresie transformacji politycznych (1985–1996) // Edukacja młodego pokolenia Polaków i Ukraińców w kontekście integracji europejskiej. Nadzieje i zagrożenia. – Lublin: UMCS, 1998. – S. 411–420.
21. 452. Вища освіта Польщі: структура, управління, фінансування, підготовка кадрів // Освіта і управління. – 1998. – № 2. – С. 154–163.
22. 453. Утворення і діяльність недержавного сектора у системі вищої освіти Польщі // Освіта і управління. – 1998. – № 3. – С. 158–162.
23. 454. Головні особливості освітніх реформ у Польщі та Україні (порівняльний аналіз) // Освіта і управління. – 1998. – № 4. – С. 40–45.
24. 455. Порівняльний аспект підготовки соціальних працівників і соціальних педагогів в Україні і Польщі // Соціалізація особистості: 36. ст. – К., 1998. – Вип. 1. – С. 23–27. *У співавт.*
25. 456. Польська професійна педагогіка про компетентність вчителів // Шлях освіти. – 1998. – № 4. – С. 20–23.
26. 457. Польський досвід удосконалення соціалізації молоді: застосування нової дисципліни – “Громадянської освіти”. (Civic Education) // Соціалізація особистості: 36. статей. – К., 1998. – Вип. 3. – С. 83–86.
27. 458. Системи підготовки вчителів в Україні і Польщі: порівняльний аналіз // Освіта і виховання в Польщі і Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук. – практ. конф. – Ніжин, 1998. – Ч. 1. – С. 118–124. *У співавт.*
28. 459. Педагогічна освіта в Європі і реформування підготовки педагогів в Україні // Наукові записки / Терноп. пед. ун-т. – 1998. – Серія 3: Педагогіка і психологія. – № 5. – С. 184–187. *У співавт.*
29. 460. Професійно-педагогічна підготовка вчителів у Польщі (1989–1997 рр.): Автореф. дис ... канд. пед. наук. 13.00.04. – Київ, 1998. – 20 с.
30. 461. Підготовка вчителів у Польщі в умовах гуманізації освіти // Концепція гуманізму у становленні та розвитку професійної освіти: Матеріали міжнар. наук. конф., 1–2 жовтня 1997 р. – Одеса, 1998. – С. 58–62.
31. 462. Приватний сектор у галузі вищої освіти Польщі та України // Економічний часопис. – 1998. – № 11–12. – С. 45–47.
32. 463. Роль академічної лекції у контексті інтегрованого навчання (польський досвід) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 56–58.
33. 464. Реформування педагогічної освіти у демократичній Польщі: досягнення і перспективи // Соціалізація особистості: 36. ст. – К., 1999. – Вип. 1. – С. 146–150.
34. 465. Про шок професійного старту молодих вчителів // Рідна школа. – 1999. – № 2. – С. 53–55.
35. 466. Школа і вчитель: вчора і завтра. Причини і тенденції змін у світовій освіті // Рідна школа. – 1999. – № 3. – С. 78–80.
36. 467. Реформи і гуманізація освіти в сучасній Польщі та шляхи формування особистості вчителя // Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: 36. наук. праць. – К., 1999. – Вип. 2. – С. 92–95.
37. 468. Освіта і підготовка науковців у Польщі // Науковий світ. – 1999. – № 3. – С. 8–11. *У співавт.*
38. 469. Реформи освіти у сучасній Польщі // Шлях освіти. – 1999. – № 2. – С. 25–27.
39. 470. Реформування професійної освіти в Польщі та Україні (порівняльний аналіз) // Освіта і управління. – 1999. – № 1. – С. 13–18.
40. 471. Украина, Польша, Европа: Интеграция педагогического образования // Персонал. – 1999. – № 2. – С. 19–22. *У співавт.*
41. 472. Актуалізація проблеми соціалізації молоді і зарубіжний досвід підготовки вчителів до її вирішення // Теоретичні та методичні засади соціально-педагогічної підготовки вчителя: 36. наук.-метод. праць. – К.; Житомир, 1999. – С. 31–33. *У співавт.*
42. 473. Зміни підготовки вчителів початкових шкіл розвинених країн Європи (80–95 рр.) // Професійна підготовка вчителя початкових класів у контексті гуманізації та гуманітаризації вищої освіти: проблеми і перспективи: 36. наук. праць – Харків, 1999. – С. 62–64.
43. 474. До проблем реформування підготовки вчителів у Польщі та Україні // Соціалізація особистості: 36. статей. – 1999. – Вип. 4. – С. 194–200. *У співавт.*
44. 475. Про реформування середньої освіти в Україні і Польщі (порівняльний аналіз) // Освіта і управління. – 1999. – № 3. – С. 115–120. *У співавт.*
45. 476. Суспільні реформи і якість вищої освіти: підготовка педагогів у Польщі та в Україні // Менеджмент качества современного образования: Сб. науч. трудов. Прил. № 4 // Персонал. – 1999. – № 5. – С. 134–138. *У співавт.*
46. 477. Суспільна трансформація і освітні реформи у сучасній Польщі // Економічний часопис. – 1999. – № 9. – С. 48–52. *У співавт.*

47. 478. До проблеми оцінювання якості підручників: Із зарубіжного досвіду // Проблеми сучасного підручника: Зб. наук. праць. – К., 1999. – С. 39–42. *У співавт.*
48. 479. Середня освіта Польщі та України: реформи структури і управління // Директор школи. Україна. – 2000. – № 2. – С. 105–110. *У співавт.*
49. 480. Заклади і комплекси вищої неуніверситетської освіти у Польщі та Україні (на прикладі педагогічної освіти) // Теоретико-методичні засади в досконалення підготовки кадрів у вищих закладах освіти I-II рівнів акредитації: Збір. наук. праць першої міжнар. наук. – практ. конф., 1–2 червня 2000 р. – К.; Запоріжжя, 2000. – С. 144–151.
50. 481. З польського досвіду реформування управління та фінансування освітніх досліджень // Сучасний стан вищої освіти в Україні: проблеми та перспективи: Всеукр. наук.-метод. конф., 24–25 травня 2000 р. – К., 2000. – С. 31–37. *У співавт.*
51. 482. Зарплата вчителів: норми і патологія // Світло. – 2000. – № 3. – С. 23–25.
52. 483. Спільне і відмінне в європейській інтеграції освітніх систем України і Польщі // Філософія освіти XXI ст.: проблеми і перспективи: Праці методол. семінару, 22 листопада 2000, Київ. – К., 2000. – С. 410–415. *У співавт.*
53. 484. До проблеми соціального статусу вчителя: порівняння в існотки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки. – С. 110–114.
54. 485. З польського досвіду реформування вищої університетської освіти // Університетська освіта України XXI століття: проблеми, перспективи, тенденції розвитку: Праці Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 грудня 2000, Харків. – Х., 2000. – С. 89–91.
55. 486. Роль недержавних вищих закладів у розвитку економічної освіти: Польща і Україна // Теорії мікро-макроекономіки: Зб. наук. праць. – К., 2001. – Вип. 9. – С. 136–142. *У співавт.*
56. 487. “Метод випадків” (Case-method) у підготовці вчителів: нове чи вже відоме? // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф., травень 2000. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 96–98. *У співавт.*
57. 488. Польща і Україна: концептуальні підходи до реформування системи оцінювання (порівняльний аналіз) // Освіта і управління. – 2000 (2001). – № 4, Т.4. – С. 13–20.
58. 489. Оцінювання знань учнів у XXI ст.: пріоритет не форми, а змісту (з польського досвіду) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 225–229.
59. 490. “Метод випадків” у підготовці вчителів. Нове чи вже відоме? // Директор школи. Україна. – 2001. – № 5. – С. 106–109. *У співавт.*
60. 491. Основна школа в системі європейської середньої освіти // Директор школи. Україна. – 2002. – № 1. – С. 50–58. *У співавт.*
61. 492. Нові підходи до планування і реформ освіти: зарубіжний досвід // Освіта і управління. – 2002. – № 1, Т. 5. – С. 59–68. *У співавт.*
62. 493. Соціалізація молоді в демократичних країнах і громадянська освіта: досвід Польщі. – Київ, 2002. – Режим доступу: // www.dep.kiev.ua/.
63. 494. Демократизація суспільства і освіти: Польща і Україна. – Київ, 2002. – Режим доступу: // www.dep.kiev.ua/.
64. 495. Підготовка науковців-педагогів у Польщі // Проблеми вищої педагогічної освіти у світлі рішень II Всеукр. з'їзду працівників освіти і виступу Президента України Л.Д.Кучми: Матер. Всеукр. наук.-практ. конф. – К., 2002. – Ч. 1. – С. 142–144. *У співавт.*
65. 496. Про статус учителя і його заробітки // Рідна школа. – 2003. – № 2. – С. 71–73.
66. 497. Про нову систему академічного навчання та статус порівняльної педагогіки (на прикладі Варшавського університету) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-ту імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4, Ч. 1. – С. 126–129.
67. 498. Сектор недержавних вищих шкіл у Польщі та Україні – спільне і відмінності // Вища освіта України. – 2003. – № 2 (7). – С. 132–138.
68. 499. Комплекс інновацій у польській освіті – плани і реалізація (1989–2002) // Матеріали першої міжнародної конференції “Інновації у вищій освіті – 2003”, 16–19 травня 2003, Київ. – Ніжин, 2004. – С. 252.
69. 500. Польський досвід громадянської освіти і соціалізації молоді // Сучасні проблеми науки та освіти: Матеріали 4-ї міжнар. міждисципл. наук.-практ. конф., 1–10 травня 2003, Ялта. – Харків, 2003. – С. 279.
70. 501. Стратегія творення неперервної освіти у світі // Актуальні проблеми безперервної освіти: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 12–14 травня 2003 р. – Харків, 2003. – С. 112.
71. 502. Педевтологія як важлива частина сучасних педагогічних наук (зарубіжна практика) // Нові технології навчання. – 2003. – Вип. 34. – С. 166–173.
72. 503. Польща – факты и мифы о частном образовании // Народное образование. – 2003. – № 9. – С. 45–51. *У співавт.*
73. 504. Комплекс інновацій у польській освіті – плани і реалізація (1989–2002) // Матеріали I Міжнар. наукової конф. “Інновації у вищій освіті”, 16–19 травня 2003, Київ. – Ніжин, 2004. – С. 252.
74. 505. Статус учителей и закономерности в их оплате (сравнительный анализ) // Народное образование. – 2003. – № 10. – С. 72–76.
75. 506. Недержавний сектор освіти у Польщі: міфи і реальність // Директор школи. – 2003. – № 18 (258), травень. – С. 6–7. *У співавт.*
76. 507. Неперервна освіта // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 50–54.
77. 508. Польща: стратегія і тактика реформи середньої освіти // Проблеми освіти. – К., 2004. – Вип. 39. – С. 22–28.
78. 509. Досвід демократичної Польщі: участь у Болонському процесі та інших планах освітньо-наукової інтеграції Європи: Матер. наук. конф. 22–23.09.2004 “Інновації у вищій школі” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-пед. науки. – № 4. – С. 200–203.
79. 510. Суспільство знань: модель випускника вищої школи // Актуальні проблеми формування особистості лікаря у студентів-медиків: Матеріали V наук.-практ. конф., 30 березня 2005, Київ. – К., 2005. – С. 65–70.

Авторизовані переклади статей (з польської мови)

80. 511. Хиц К. Польська педагогічна думка про виховання через туризм і питання європейської інтеграції // Освіта і виховання в Польщі і Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 20–22 травня 1998, Ніжин. – Ніжин, 1998. – Ч. 1. – С. 21–35.
81. 512. Кемпський Ч. Система освіти та її зміни у післявоєнний період у Польщі та інших країнах Європи // Там само. – Ніжин, 1998. – Ч. 1. – С. 36–44.
82. 513. Чернецький К. Підготовка вчителів в світлі психологічних теорій // Там само. – Ніжин, 1998. – Ч.1. – С. 45–54.
83. 514. Танась М. Освітні наслідки розвитку інформаційних засобів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Психолого-пед. науки. – Ніжин, 2001. – № 2. – С. 19–25.
84. 515. Танась М. Психолого-педагогічні межі використання комп'ютерів у навчанні // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – № 4, Ч. 2. – С. 9–13.
85. 516. Сьмак-Тиліковська А. Педагогічна освіта в Польщі // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – № 4, Ч.1– С. 166–169.
86. 517. Шиманський М.С. Сучасні проблеми базової і післядипломної освіти вчителів у Польщі // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-пед. науки. – № 3. – С. 149–153.
87. 518. Беднарєк Ю. Інформаційно-технологічні аспекти нових вимог до освітніх систем // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-пед. науки. – № 3. – С. 15–19.

ВЕЛИКАНОВ ОЛЕКСАНДР ЮРІЙОВИЧ

Народився 1977 р. У 2001 р. закінчив машинобудівний факультет Української інженерно-педагогічної академії в м. Харкові. З 2002 р. працює на посаді асистента кафедри педагогічної майстерності у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя.

1. 519. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з курсу “Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах”. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 56 с.

ДРОБОТ ПЕТРО МАТВІЙОВИЧ (1931–2005)

Закінчив історико-філологічний факультет Вінницького державного педагогічного інституту імені М.Островського у 1959 році. Кандидат педагогічних наук (з 1970 р.), доцент (з 1979 р.). Працював в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя з 1973 р. на посадах в.о.доцента (1973 – 1989 рр.), доцента (з 1989 р.). Основний напрямок наукових досліджень – методика викладання української мови та літератури в загальноосвітній школі і літературна критика.

1. 520. Про виразне читання драматичних творів // Українська мова і література в школі. – 1968. – № 4. – С. 39–45.
2. 521. Вивчення сюжету і композиції драматичного твору // Українська мова і література в школі. – 1968. – № 12. – С. 40–46.
3. 522. Жива сила // Вітчизна. – 1968. – № 2. – Рец. на кн.: Киричок П. М.Л. Кропивницький. Життя і творчість.
4. 523. Вивчення п'єси М.Куліша “97” // Українська мова і література в школі. – 1969. - № 2. – С. 47–53.
5. 524. Особенности изучения драматического произведения в старших классах средней школы: Автореф. дис....канд. пед. наук. – К., 1970. – 16 с.
6. 525. На стежці до ясенів // Дніпро. – 1973. – № 2. – С. 156–157. – Рец. на кн.: Бондарчук П. Ясени опівночі. – Донецьк: Донбас, 1971.
7. 526. Щоб думка творчою була // Українська мова і література в школі. – 1977. – № 10. – С. 82–83.
8. 527. П'ятикласники обговорюють оповідання “Червона хустина” // Українська мова і література в школі. – 1978. – № 3. – С. 46–51.
9. 528. Методичні рекомендації до вивчення теми “І.К.Карпенко-Карий” у 9 класі. – Чернігів, 1978. – 36 с.
10. 529. Вивчення творчості Івана Кочерги: Посібник для вчителів. – К., 1981. – 120 с.
11. 530. Методичні рекомендації по здійсненню українсько-російських зв'язків у процесі вивчення української літератури. – Чернігів, 1983. – 32 с.
12. 531. Вивчення творчості Миколи Бажана: Посібник для вчителів. – К., 1986. – 118 с. *У співавторстві.*
13. 532. Вивчення творчості кобзарів у вузі // Кобзарські традиції в українському фольклорі та літературі і творчість Є.Х.Мовчана. – Суми, 1988. – С. 108–111.
14. 533. До вивчення оповідання О.Довженка “Мати” в 7 класі // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови і літератури в школі: Тези конференції. – Ніжин, 1990. – С. 82–83.
15. 534. Висвітлення творчих зв'язків І.К.Карпенка-Карого з російською літературою // Творча індивідуальність М.Л.Кропивницького і розвиток української культури: Тези респ. конф. – Кіровоград, 1990. – С. 117–119.

16. 535. Семантика образної системи двох жартівливих пісень // Народна пісня та її впровадження в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Тези конференції. – Ніжин, 1991.
17. 536. Виразне читання байок шестикласниками // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 39–42.
18. 537. Вірші В.Бровченка у 5 класі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 14–21.
19. 538. Павличкове слово у школі // Українська література в школі. – Чернігів, 1995. – Вип. 1. – С. 58–62.
20. 539. Ніжинський поет А.Шкуліпа // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 6. – С. 181–190.
21. 540. Жіночі образи у творах М.Коцюбинського малої форми // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1989. – Вип. 10. – С. 145–153.
22. 541. Вивчення віршів М.Сингаївського в 7 класі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – Вип. 4. – С. 18–23.
23. 542. Байка П.П.Гулака-Артемовського “Пан та Собака” у восьмому класі // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 2000. – Вип. 5. – С. 12–16.
24. 543. Про вірші Анатолія Шкуліпи // Поетичні голоси Чернігівщини. – Чернігів, 2003. – С. 276–282.
25. 544. Поет, співун і композитор // Там само. – С.193–197.

ДУБРОВСЬКА ЛАРИСА ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 1965 р. Закінчила педагогічний факультет Київського державного педагогічного інституту ім. М.Горького в 1986 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1989 року на посадах асистента (1989–1994 рр.), ст. викладача (з 1994), доцента (з 2002 р.). Основний напрямок наукових досліджень – історія вітчизняної педагогіки.

1. 545. Деякі проблеми формування особистості майбутнього вчителя в умовах перебудови в вищій школі // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – 19 с. *У співаєм.*
2. 546. Засновники педагогічної науки як експериментальної педагогіки // Використання спадщини забутих і повернутих діячів науки та культури в навчальному процесі педвузу та школи: Матеріали респ. міжвуз. наук.-практ. конф. – Рівне, 1991. – С. 12–13. *У співаєм.*
3. 547. Застосування ділової гри як дидактичної умови підвищення ефективності процесу навчання у вузі // Психолого-педагогічні основи активізації навчально-пізнавальної діяльності: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Вінниця, 1992. – С. 2729. *У співаєм.*
4. 548. До питання про теоретичні основи формування педагогічного професіоналізму у студентів педвузу // Формування професіоналізму майбутніх педагогів в умовах педагогічного вузу: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Кривий Ріг, 1992. – С. 6–8. *У співаєм.*
5. 549. Теоретичні основи психологічної служби в освітніх закладах // Практична психологія і розвій таланту: Метод. рек. – Суми, 1992. – С. 21–25. – (Київ. міжрегіон. ін-т удосконалення вчителів). *У співаєм.*
6. 550. До питання про шляхи формування моральної поведінки старшокласників // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1995. – С. 56–60. – (Ніжин. держ. пед. ін-т).
7. 551. До питання про теоретичні основи формування педагогічного професіоналізму у студентів педвузу // Психолого-педагогічні фактори підвищення професійної майстерності вчителя-вихователя: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Житомир, 1995. – 53 с. *У співаєм.*
8. 552. Освіта і педагогічна думка на західноукраїнських землях в період розкладу і кризи феодално-кріпосницької системи та розвитку капіталізму (кінець XVIII-початок XIX ст.): Текст до лекції з курсу історії педагогіки для викладачів та студ. пед. вузів. – Ніжин, 1995. – 18 с. *У співаєм.*
9. 553. Утвердження принципів загальнолюдської моралі. Забезпечення високої художньо-естетичної культури особистості // Орієнтовний зміст виховання в національній школі. – К., 1996. – С. 12–14, 24–25, 50–51, 55–56, 67–68, 74–76, 77–78.
10. 554. Родинно-сімейна енциклопедія: Навч.-метод. посіб. для вузів і загальноосвіт. шкіл. – К., 1996. – С. 48–51, 117–122, 128–129, 153–158, 161–163, 215–220, 223–225, 300–301, 337–338, 346–351, 362, 364.
11. 555. Деякі аспекти моральної вихованості школярів сучасної школи // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – С. 45–50.
12. 556. Розвиток ідеї індивідуального підходу у вітчизняній педагогічній думці // Педагогіка та психологія: Зб. наук. пр. – Харків, 1998. – С. 164–168.
13. 557. Індивідуальний підхід як історико-педагогічна проблема // Там само. – С. 99–104.
14. 558. Гуманізація взаємин між учителем і учнями як умова здійснення індивідуального підходу // Сучасні пед. технології в вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 99–102.
15. 559. Особистісно-зорієнтований підхід до учня: з досвіду підготовки вчителя в історії вітчизняної педагогіки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4, Ч. 1. – С. 117–120.
16. 560. Реалізація принципу індивідуального підходу в педагогічній спадщині М.О.Добролюбова // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4, Ч. 1. – С. 115–117.
17. 561. Вступ до спеціальності: Навчально-методичний посібник для студентів педагогічних закладів освіти. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 89 с. *У співаєм.*
18. 562. Сучасні педагогічні технології: Навчальна програма курсу. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 14 с. *У співаєм.*

19. 563. Роль навчально-виховної практики в професійному становленні майбутнього вчителя // Інновації у вищій освіті: Матеріали міжнар. конф.: Тези. – К., 2003. – С. 117. *У співавт.*
20. 564. Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах // Методичні рекомендації до лабораторних робіт. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 54 с. *У співавт.*
21. 565. Вступ до спеціальності // Методичні рекомендації. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 89 с. *У співавт.*
22. 566. Гуманні взаємини між учителем і учнями як умова здійснення індивідуального підходу в шкільній практиці XIX ст. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 156–159.

ДУБРОВСЬКИЙ ВАЛЕРІЙ ЛЕОНІДОВИЧ

Народився 1963 р. Закінчив педагогічний факультет Київського державного педагогічного інституту ім. М. Горького в 1989 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1989 р. на посаді асистента (1989–2004 рр.), старшого викладача (з 2004 р.). Основний напрямок наукових досліджень – теорія виховання та педагогічна майстерність.

1. 567. Деякі проблеми формування особистості майбутнього вчителя в умовах перебудови в вищій школі // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – 19 с. *У співавт.*
2. 568. Засновники педагогічної науки як експериментальної педагогіки // Використання спадщини забутих і повернутих діячів науки та культури в навчальному процесі педвузу та школи: Матеріали респ. міжвуз. наук.-практ. конф. – Рівне, 1991. – С. 12–13. *У співавт.*
3. 569. Застосування діпової гри як дидактичної умови підвищення ефективності процесу навчання у вузі // Психолого-педагогічні основи активізації навчально-пізнавальної діяльності: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Вінниця, 1992. – С. 22–27. *У співавт.*
4. 570. До питання про теоретичні основи формування педагогічного професіоналізму у студентів педвузу // Формування професіоналізму майбутніх педагогів в умовах педагогічного вузу: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Кривий Ріг, 1992. – С. 6–8. *У співавт.*
5. 571. Теоретичні основи психологічної служби в освітніх закладах // Практична психологія і розвій таланту: Метод. рек. – Суми, 1992. – С. 21–25. – (Київ. міжрегіон. ін-т удосконалення вчителів). *У співавт.*
6. 572. До питання про теоретичні основи формування педагогічного професіоналізму у студентів педвузу // Психолого-педагогічні фактори підвищення професійної майстерності вчителя-вихователя: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Житомир, 1995. – 53 с. *У співавт.*
7. 573. Особливості сучасного виховання // Сучасні пед. технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 63–66.
8. 574. Особистісно-зорієнтований підхід до учня: з досвіду підготовки вчителя в історії педагогічної думки // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4, Ч. 1. – С. 115–117.
9. 575. Культура мислення як умова розвитку особистості майбутнього вчителя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 3.
10. 576. Сучасні педагогічні технології: Навчальна програма курсу. – Ніжин: НДПУ, 2003.
11. 577. Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах: Навчальна програма курсу. – Ніжин: НДПУ, 2003.
12. 578. Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах: Методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003.

ЖУК ОЛЕНА АНАТОЛІЇВНА

Народилася 1978 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя у 2000 р. Працює у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя з 2000 р.

1. 579. Основна школа в системі європейської освіти // Директор школи. – № 1. – 2002. *У співавт.*
2. 580. Середня освіта Польщі та України: реформи, структура // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 129–131.
3. 581. Основна школа в Європі від диференціації до уніфікації програм навчання // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4, Ч. 1.
4. 582. Особистісні та професійні якості шкільного психолога // Психологічний вісник. – 2003. – № 1. – С. 109–111.
5. 583. Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах: Методичні рекомендації до лабораторних робіт. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 54 с. *У співавт.*

КИРИЧОК ІННА ІВАНІВНА

Народилася у 1972 р. Закінчила Ніжинський державний педагогічний інститут у 1994 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1999 року на посаді асистента. З 2002 р. аспірантка кафедри педагогічної майстерності Основний напрям наукових досліджень – історія української педагогіки.

1. 584. З історії Ніжинської вищої школи // Дивослово. – 2000. – № 8. – С. 25–29.
2. 585. До проблеми професіоналізму вчителя у педагогічних поглядах М.Є. Скворцова // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т. – Ніжин, 2001. – № 2. – С. 175–179.
3. 586. Технологія основ народознавства та її впровадження у педагогічний процес вищої школи // Матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції "Сучасні педагогічні технології у вищих закладах освіти". – 2001. – Ч. 1. – С. 59–63.
4. 587. Творчість – основа підготовки вчителя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – № 4, Ч. 2. – С. 64–67. *У співавт.*
5. 588. Виховні технології у діяльності класного керівника: Метод. посібник для студ. у трьох частинах. – Ніжин, 2002. – Ч. 3. – 261 с. *У співавт.*
6. 589. Система виховання у професійній підготовці вчителів Ніжинського історико-філологічного інституту (1875–1917) // Там само. – 2003. – № 2. – С. 132–137.
7. 590. Організація педагогічної практики в педагогічному університеті студентів заочної форми навчання: Метод. рек. для студ. – Ніжин, 2003. – 59 с. *У співавт.*
8. 591. Загальнопедагогічна підготовка вчителів Ніжинського історико-філологічного інституту на початку ХХ ст. // Збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. "Проблема цілісного розвитку особистості студента як суб'єкта педагогічної взаємодії (глобальні і регіональні тенденції)". – Донецьк, 2004. – С. 94–101.
9. 592. Професійна підготовка вчителів Чернігівщини на початку ХХ ст. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – № 2.
10. 593. Виховні технології у діяльності класного керівника: Метод. посібник для студ. у трьох частинах. – Ніжин, 2004. – Ч. 1. – 264 с. *У співавт.*
11. 594. Виховні технології у діяльності класного керівника: Метод. посібник для студ. у трьох частинах. – Ніжин, 2004. – Ч. 2. – 273 с. *У співавт.*

КОВАЛЬЧУК ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1951 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім.М.В.Гоголя у 1972 р. З 1979 р. працює у Ніжинському державному педагогічному інституті на посадах лаборанта кафедри української літератури, завідувачим консультативного пункту заочної форми навчання, керівником практики інституту та старшим викладачем кафедри педагогіки. З 1993 р. працює на посаді старшого викладача кафедри педагогічної майстерності.

1. 595. М.О.Лавровський – реформатор вищої школи в Ніжині // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 54–58.
2. 596. Погляди М.О.Лавровського на організацію середньої ланки освіти // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1995. – С. 109–112.
3. 597. Орієнтовний зміст виховання в національній школі: Метод. посіб. – К., 1996. – С. 46–48, 64–65, 72–74.
4. 598. Г.Ващенко про роль національного ідеалу в системі виховання української людини // Сівер. літопис. – 1996. – № 5. – С. 84–87.
5. 599. Родинно-сімейна енциклопедія: Навч.-метод. посіб. – К., 1996. – С. 290–308.
6. 600. Г.Ващенко про роль релігії у моральному вихованні людини: Метод. матеріали міжнар. наук.-практ. конф. "Освіта й виховання в Польщі й Україні (ХІХ- ХХст.)" – Ніжин, 1998. – С. 246–248.
7. 601. Український національний виховний ідеал педагогічної системи Г.Ващенко як заперечення виховних ідеалів тоталітарних систем // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 167–171.
8. 602. Гра, маска, роль у житті людини та в діяльності педагога // Там само. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 1. – С. 129–132.
9. 603. М.О.Лавровський – вчений-педагог, реформатор вищої школи в Ніжині // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 74–76.
10. 604. Робота з батьками. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 1,0 д.а.
11. 605. Григорій Ващенко – творець виховної системи нової національної школи // Сучасні пед. технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 26–29.
12. 606. Формування педагогічної техніки засобами театральної педагогіки. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 7,8 д.а.
13. 607. Виховна система Григорія Ващенко як складова європейської гуманістичної традиції // Вища освіта України. – К., 2003. – № 4. – С. 117–120.
14. 608. Театралізовані інтенції діалогічних практик (педагогічний аспект) // Матеріали наук.-практ. конф. "Особистісноорієнтоване виховання в умовах ліцею". – Ніжин, 2003. – С. 18–22.
15. 609. Основи педагогічної майстерності: Навчальна програма курсу. – Ніжин, 2003. – С. 31.

КРИГА ТАМАРА ІВАНІВНА

Народилася 1948 року. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя у 1970 році. Кандидат філологічних наук з 1993 року. Працює у Ніжинській вищій школі з 1974 року на посаді викладача (1974–1986 рр.), ст. викл. (1986–1996 рр.), доцента (з 1996 р.). Основний напрямок наукових досліджень на сучасному етапі – психолінгвістика і сучасні педагогічні технології.

1. 610. Діагностика моральних якостей майбутніх учителів методом асоціативного експерименту // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки.
2. 611. Асоціативно-вербальна сітка як спосіб відображення організації мовних здібностей майбутніх учителів-філологів (на матеріалі асоціативного експерименту). – Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, 2002.
3. 612. Технология формирования лингвистического мышления в процессе подготовки учителей-филологов // Современный образовательный процесс: опыт, проблемы, перспективы: Материалы науч.-практ. конф. – Уфа, 2003.
16. 613. Асоціативне поле як форма овнешнення морального свідомості // Языковое сознание: устоявшееся и спорное: Материалы XIV Междунар. симпозиума по психолінгвістике и теории коммуникации. – М., 2003.
17. 614. Прагмама как особенный тип репрезентации эмоциональной оценки / на матеріалі асоціативного експерименту // Funkcja emocjonalna jednostek języków uchi i tekstowych. – Siedlce, 2003.
18. 615. Вступ до спеціальності: Навч.-метод. посібник для студ. пед. закладів освіти. – Ніжин, 2003. *У співавторстві.*
19. 616. Вступ до спеціальності: Навчальна програма. – Ніжин, 2003. *У співавторстві.*
20. 617. Сучасні педагогічні технології: Навчальна програма. – Ніжин, 2003. *У співавторстві.*
21. 618. Етнізація як фактор детермінації мовного свідомості. – Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, 2003.
22. 619. Личностная ориентация профессиональной подготовки будущих учителей-филологов // Русский язык: система и функционирование: Материалы Междунар. конф., 18–19 мая 2004 г. – Минск, 2004.

КУЧЕРЯВЕЦЬ (ШУЛЬЖЕНКО) ВАЛЕНТИНА ГРИГОРІВНА

Народилася 1958 року. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1980 р. Кандидат педагогічних наук (з 1994 р.). Працює у Ніжинській вищій школі (з 1985 р.) на посадах асистента (1985–1988 рр.), ст. викладача (1988–1999 рр.), доцента (з 2000 р.). Основний напрямок наукових досліджень – педагогіка та методика викладання літератури.

1. 620. Формирование навыков организации литературно-краеведческой работы в курсе методики преподавания русской литературы в школе // Материалы II Чернігів. обл. наук. конф. з іст. краєзнавства. – Чернігів; Ніжин, 1988. – С. 88.
2. 621. Работа литературного кружка. – Работа драматического кружка // Изучение творчества Н.В.Гоголя: Пособие для учителя. – К., 1988. – С. 202, 204, 246–271.
3. 622. Формирование творческого читателя в процессе изучения творчества Н.В.Гоголя в школе // Наследие Гоголя и современность: Тез. докл. – Нежин, 1988. – Ч. 2. – С. 55–56.
4. 623. Гоголевский вечер в школе // Рус. яз. и лит. в казах. школе. – 1989. – № 4. – С. 59–64.
5. 624. Підготовка майбутнього вчителя до використання літературно-краєзнавчого матеріалу у навчально-виховному процесі // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки учителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. доп. – Ніжин, 1990. – С. 41–42.
6. 625. Роль літературного краєзнавства в духовному становленні учасників // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови і літератури в школі: Тез. доп. – Ніжин, 1990. – С. 100–101.
7. 626. Літературне краєзнавство як один із способів формування духовних потребностей учасників // Учителю і суспільству: досвід, проблеми, пошуки (до 50-річчя Ізмаїл. пед. ін-ту). – Ізмаїл, 1990. – С. 296–297.
8. 627. Літературно-краєзнавчий матеріал як фактор духовного становлення підлітка (на матеріалі творчого насліддя Якова де Бальмена) // Використання спадщини повернутих і забутих діячів науки та культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи. – Рівне, 1991. – С. 216–217.
9. 628. Література в духовному становленні підлітка: К изучению жизни и творчества Н.В.Гоголя в школах Черниговщины // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1992. – Вип. 3. – С. 133–137.
10. 629. Літературно-краєзнавчий матеріал в духовному становленні учасників // Шляхи посилення ефективності практичного курсу української мови та літератури та виховання читацької майстерності: Тез. доп. – Одеса, 1992. – С. 53–54.
11. 630. Казка рідного краю у духовному становленні підлітків // Методика. Досвід. Пошук: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 45–48.
12. 631. Приятного аппетита! К изучению творчества Д.Родари // Там само. – Ніжин, 1995. – Вип. 2. – С. 26–32.
13. 632. Повесть А.С.Пушкина "Метель" в школьном изучении // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Філологічні та історичні науки. – С. 36–39.
14. 633. К вопросу о греческих влияниях в творческой биографии Гоголя // Україна-Греція: Історична спадщина і перспективи співробітництва: Зб. наук. праць міжнар. наук.-практ. конф. – Маріуполь, 1999. – Т. 2. – С. 69–72.
15. 634. Материалы к обзорным лекциям по методике преподавания русской и зарубежной литературы: Пособие для студ.-заоч. по спец. "Рус. язык и лит." – Ніжин, 1999. – С. 34.
16. 635. Формування у майбутніх педагогів готовності до особистісно-зорієнтованого спілкування в курсі педагогічної майстерності // Сучасні пед. технології у вищій пед. закладах освіти: Материалы Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 38–41.
17. 636. Гоголь у сприйнятті студентів Ніжинського педагогічного університету // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 16. – С. 177–179.
18. 637. Основи педагогічної майстерності: Практикум. – Ніжин, 2002. – 55 с.

19. 638. До питання про становлення художньо-педагогічної спрямованості майбутнього вчителя літератури // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – 2002. – С. 27–30.
20. 639. Н.Гоголь і К.Базили: греческие влияния в творческой биографии писателя // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В.Г.Короленка: Філологічні науки. – Вип. 4 (25). – 2002. – С. 66–69.
21. 640. Вопросы преподавания русской словесности в творческом наследии В.В.Данилова // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и в вузе на современном этапе: Материалы междунар. научно-практ. конф. – Нежин, 2003. – С. 107–111.

ЛАВРІНЕНКО ОЛЕКСАНДР АНДРІЙОВИЧ

Народився 1969 р. Закінчив Полтавський державний педагогічний інститут імені В.Г.Короленка в 1993 р. Кандидат педагогічних наук з 1998 р., доцент з 2001 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2001 р. на посадах доцента кафедри педагогічної майстерності (з 2002), декана історико-юридичного факультету (2003–2005 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – історія становлення та розвитку вищої педагогічної освіти в Україні.

1. 641. Проблема підготовки вчителів у педагогічних вузах України (20–30-ті роки) // Я.Ряппо й розвиток національної системи освіти України: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 6–7 грудня 1995, Житомир. – К., 1995.
2. 642. Практична професійна підготовка вчителя у вищій школі України 1917–1919 рр. // Система неперервної освіти: здобутки, пошуки, проблеми: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 28–31 жовтня 1996, Чернівці: В 6 ч. – Чернівці, 1996. – Ч. 4.
3. 643. Формування педагогічної техніки майбутнього вчителя в педагогічних вузах України (історико-педагогічний аспект) // Вища освіта в Україні: реалії, тенденції, перспективи розвитку: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., травень 1996, Київ. : В 4 ч. – К., 1996. – Ч. 2.
4. 644. Екскурсія як форма практичної професійної підготовки майбутнього вчителя на психолого-педагогічному факультеті // Наукові записки психолого-педагогічного факультету Полтавського державного педагогічного інституту ім. В.Г.Короленка. – Полтава, 1997.
5. 645. Практична професійна підготовка вчителя на Україні (1917–1926 рр.) // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 4.
6. 646. Педагогічна майстерність майбутнього вчителя у вищій педагогічній школі України 1917–1921 рр. // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 1998. – № 1.
7. 647. Педагогічна майстерність як складова практичної професійно-педагогічної підготовки вчителя в педвузах України 1917–1924 рр. // Наукові записки психолого-педагогічного факультету Полтавського державного педагогічного інституту ім. В.Г.Короленка. – Полтава, 1998.
8. 648. Виховання майбутнього вчителя в Україні на початку 20-х рр. // Початкова школа. – 1998. – № 6.
9. 649. Учитель і виробництво // Світло. – 1998. – № 3.
10. 650. Єдність науки та мистецтва у практичній професійно-педагогічній підготовці вчителя в педвузах України 20-х рр. // Теорія і практика сучасного естетичного виховання педагогічної спадщини Василя Сухомлинського: Зб. наук. праць. – Полтава, 1998.
11. 651. Взаємозв'язок теоретичної і практичної професійно-педагогічної підготовки вчителя у вищих закладах освіти України 1917–1920 рр. // Зб. наук. праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В.Г.Короленка. – Випуск 3 (7). – Полтава, 2000. – Серія "Педагогічні науки".
12. 652. Становлення і розвиток клубно-студійних організацій у системі вищих закладів освіти Полтавщини 1921–1924 років // Зб. матеріалів III студентської наукової конференції історичного факультету, квітень 2000 р. – Полтава, 2000.
13. 653. З історії практичної підготовки вчителя у педвузах України (1917–1919 роки) // Зб. матеріалів IV студентської наукової конференції історичного факультету, квітень 2001 р. – Полтава, 2001.
14. 654. Теоретичні основи розбудови змісту практичної професійно-педагогічної підготовки в педвузах України 1922–1924 рр. // Зб. наук. праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В.Г.Короленка. – Полтава, 2001. – Вип. 1 (15). – Педагогічні науки.
15. 655. Теоретичні основи розбудови змісту практичної професійно-педагогічної підготовки в педвузах України 1917–1922 рр. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Вип. 4, Ч. 2. – Психолого-педагогічні науки.

ЛИСЕНКО АННА ВІТАЛІВНА

Народилася 1977 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя в 2000 р., магістратуру – в 2000 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2001 р., на посаді викладача з 2001 р. Основний напрямок наукових досліджень – педагогічна майстерність.

1. 656. Дослідницька технологія у навчанні: теоретичний аспект // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 116–119.

ОСАВОЛЮК ОЛЕКСАНДР АНДРІЙОВИЧ

Народився 1978 р. Закінчив історико-правознавчий факультет Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя у 2001 р. У 2001–2004 рр. працював на посаді викладача кафедри педагогічної майстерності в Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя. У 2004 р. вступив до аспірантури.

1. 657. Зовнішньоестетична виразність як компонент педагогічної техніки ідеального вчителя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 25–27.
2. 658. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з курсу “Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах”. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 56 с.

ПИХТІНА НІНА ПОРФИРІЇВНА

Народилася 1963 року. Закінчила педагогічний факультет Київського державного педагогічного інституту ім. Горького в 1987 р. Кандидат педагогічних наук (з 1999 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1987 р. на посадах асистента (1987–1995 рр.), доцента (з 1999 р.). Основний напрямок наукових досліджень – педагогічна профілактика девіантної поведінки неповнолітніх.

1. 659. Профілактика наркоманії і токсикоманії серед учнів загальноосвітніх шкіл і профтехучилищ: Метод. рек. – Ніжин, 1988. – 13 с. *У співавт.*
2. 660. До проблеми наркоманії і токсикоманії серед підлітків та молоді // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1989. – С. 39–41.
3. 661. До питання про умови та фактори наркотизму неповнолітніх // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1995. – С. 42–48.
4. 662. Родинно-сімейна енциклопедія: Навч.-метод. посіб. для вузів і загальноосвітніх шкіл. – К., 1996. – С. 104–106, 111–112, 135–137, 166–168, 171, 189–193.
5. 663. Виховання духовної культури особистості, створення умов для вибору світоглядної позиції // Орієнтовний зміст виховання в національній школі. – К., 1996. – С. 10–11, 24–25, 50–51, 64–65, 74–76.
6. 664. Педагогічна профілактика адиктивної поведінки учнів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1997. – С. 89–94.
7. 665. Профілактика адиктивної поведінки молоді в практиці вітчизняної педагогіки // Там само. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 26–31.
8. 666. Гра в навчально-виховній діяльності вчителя та професійно-педагогічній підготовці студентів: Метод. рек. студ., вчителям, викладачам курсу “Педтехніка”. – Ніжин, 1998. – 54 с. *У співавт.*
9. 667. Інформаційно-методичний центр педагогічної профілактики адиктивної поведінки учнів (Актуальність, концептуальні основи, основи і завдання, форми роботи) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 1. – С. 84–87.
10. 668. Соціально-педагогічні основи профілактики адиктивної поведінки учнів: Навч.-метод. посіб. спецкурсу. – Ніжин, 2000. – 27 с. *У співавт.*
11. 669. Соціально-психологічні та педагогічні детермінанти // Соціальна педагогіка. – К., 2000. – С. 220–237.
12. 670. Педагогічна профілактика адиктивної поведінки учнів. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 2,0 д.а. *У співавт.*
13. 671. Підготовка майбутніх чителів до здійснення педагогічної профілактики адиктивної поведінки учнів // Сучасні пед. технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 156–161.
14. 672. Педагогічна профілактика адиктивної поведінки учнів та молоді: Навчально-методичний посібник. – Ніжин, 2003. – 116 с. *У співавт.*
15. 673. Соціальна педагогіка і технології соціально-педагогічної діяльності: Програма державного екзамену освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”. – Ніжин, 2003. *У співавт.*
16. 674. Вступ до спеціальності: Навчальна програма для спеціальності “дошкільне виховання”. – Ніжин, 2004. – 11 с. *У співавт.*
17. 675. Педагогіка гри: Навчальна програма з курсу. – Ніжин, 2004. – 28 с.
18. 676. Профілактика і соціально-педагогічна робота з дітьми девіантної поведінки: Навчальна програма. – Ніжин, 2004. – 44 с.
19. 677. Робота з дітьми з девіантною поведінкою. Підготовка педагогічних кадрів // Психологічна газета. – 2004. – № 24. – грудень. – С. 15–19.

САМАРІНА СВІТЛАНА ІВАНІВНА

Народилася 1981 р. Закінчила музичний факультет Ніжинського державного педагогічного університету в 2003 р. Магістр (з 2004 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 2004 р. на посаді асистента кафедри педагогічної майстерності. Основний напрямок наукових досліджень – розвиток педагогічної думки в Україні.

1. 678. Михайло Грушевський і сучасне розуміння національної ідеї // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку: Зб. наук. праць / Нац. ун-т “Львівська політехніка”. – Львів, 2002. – Вип. 12. – С. 58–62.

2. 679. Зв'язки Шевченка з Ніжином і випускниками Ніжинської гімназії // Шевченкознавчі студії: Зб. наук. праць. – К., 2002. – Вип. п'ятий. – С. 159–167.
3. 680. Підготовка студентів музичного факультету до особисто-орієнтованого виховання дітей дошкільного віку // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психологічно-педагогічні науки. – № 1. – С. 122–126. *У співавт.*
4. 681. Історичні портрети жінок освітянок. Ніжина кінця XIX початку XX століття // Зб. матеріалів Другої Міжнар. наук.-практ. конф. "Жінка в науці і освіті. Минуле. Сучасне. Майбутнє". – К., 2002. – С. 339–345. *У співавт.*
5. 682. Літературно-музичні вечори – форма організації естетичного виховання в Ніжинських гімназіях XIX ст. // Український вимір: Міжнар. зб. інформаційних, освітніх, наукових, методичних статей з України та діаспори. – Ніжин, 2003. – С. 155–162. *У співавт.*

СОЛОВА ВАЛЕНТИНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1947 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1969 р. Працює у Ніжинській вищій школі на посадах асистента (1988–1989 рр.), старшого викладача (1989 р.), заступника декана історико-правознавчого факультету (з 1999). Основний напрямок наукових досліджень – підготовка студентів до організації технології виховання, дозвілля та відпочинку дітей та підлітків у позашкільних закладах.

1. 683. З досвіду підготовки вчителя до роботи з піонерами // Шляхи вдосконалення підготовки вчителя в умовах перебудови вищій середньої школи: Тез. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990.
2. 684. Маловідомі документи про заселення краю і становище міст // Історико-культурна спадщина Глухівщини: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф., 27–28 жовтня 1992 р. – Глухів, 1992. – С. 21–29.
3. 685. Педагогіка табірної зміни: Метод. рек. для студ.-практикантів, викладачів-методистів, пед. працівників літніх оздоровчих таборів. – Ніжин, 1993. – 103 с. *У співавт.*
4. 686. Особливості виховної роботи в літньому дитячому оздоровчому таборі // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1995. – С. 71–74.
5. 687. Родинно-сімейна енциклопедія: Навч.-метод. посіб. – К., 1996. – С. 84–93. *У складі колект авт.*
6. 688. Методика роботи в літньому оздоровчому таборі: Навч. посіб. – К., 1997. – 280 с. *У складі колект авт.*
7. 689. Педагогічні основи виховного процесу в дитячому оздоровчому таборі // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – С. 121–127.
8. 690. Особливості виховної роботи в літньому оздоровчому таборі // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 20–22 травня 1998 р. – Ніжин, 1998. – С. 72–75.
9. 691. Вивчення проблеми готовності студентів педвузу до роботи в літніх оздоровчих таборах // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 1. – С. 122–129.
10. 692. Педагогіка літнього оздоровчого табору: Метод. рек. – Ніжин, 2000. *У співавт.*
11. 693. Вивчення проблеми готовності студентів педвузу до роботи в літніх оздоровчих таборах // Діяльність центрів ССМ по літньому оздоровленню дітей та молоді. – К., 2000. – С. 10–20.
12. 694. Вивчення проблеми готовності студентів педвузу до роботи в літніх оздоровчих таборах // Сучасні пед. технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 165–171.
13. 695. Виховання гуманістичних рис учнів // Там само. – С. 66–73.

СТРЕЛЬНИКОВА НІНА МИХАЙЛІВНА

Народилася 1951 року. Закінчила фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1973 р. Кандидат педагогічних наук (з 1996 р.), доцент (з 2000 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1990 р. на посадах асистента (1990–1993 рр.), ст. викладача (1993–1998 рр.), доцента (з 1998 р.). Основний напрямок наукових досліджень – професійна майстерність учителя.

1. 696. Використання спадщини С.Т.Шацького в навчальному процесі педагогічного вузу і школи // Використання спадщини забутих і повернутих діячів науки та культури в навчальному процесі педагогічного вузу та школи: Матеріали респ. міжвуз. наук.-практ. конф., 29–31 травня 1991 р. – Рівне, 1991. – С. 67–68.
2. 697. Роль батьків у соціальному становленні старшокласників // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 14–15 трав. 1993 р. – Ніжин, 1993. – Ч. 3. – С. 31–32.
3. 698. Теоретичні основи формування педагогічної культури спілкування майбутніх вчителів // Історія і сучасність педагогічної освіти в Україні: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф., 25–26 жовтня 1994 р. – Глухів, 1994. – Ч. 2. – С. 19–20.
4. 699. Культура спілкування вчителя // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1995. – С. 60–63.
5. 700. Педагогічна культура спілкування вчителя з батьками учнів: Програма спецкурсу і метод. рек. – Ніжин: НДПУ, 1996. – 12 с.
6. 701. Формування у студентів педвузів педагогічної культури спілкування з батьками учнів шкіл: Автореф. дис. ...канд. пед. наук. – К., 1996. – 23 с.

7. 702. Сім'я і родинне виховання. Концепція // Рідна школа. – 1996. – № 11–12. – С. 15–20. *У складі колект. авт.*
8. 703. Орієнтовний зміст виховання в національній школі: Метод. рек. – К., 1996. – С. 106–198. *У складі колект. авт.*
9. 704. Концепція "Сім'я і родинне виховання" // Соціальна робота з молоддю сім'єю: 36. теор. та метод. матеріалів для працівників соц. служб для молоді. – К., 1997. – Ч. 2. – С. 4–9. *У складі колект. авт.*
10. 705. Підготовка студентів педвузу до роботи з батьками учнів // Формування педагогічної культури батьків у сучасних умовах: Наук.-метод. зб. – К., 1998. – С. 55–70.
11. 706. А.С.Макаренко та сімейні взаємини. Сьогodenня // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX-XX ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – Ч. 2. – С. 193–196.
12. 707. Деякі аспекти сімейної педагогіки в творчості А.С.Макаренка та сьогodenня // Педагогічні ідеї А.С.Макаренка і сучасність: проблеми та перспективи: Матеріали Всеукр. наук.-теор. конф. – Переяслав-Хм., 1999. – С. 205–208.
13. 708. Організація педагогічної практики в педагогічному університеті: Інструктивно-метод. матеріали. – Ніжин, 1999. – 18 с. *У складі колект. авт.*
14. 709. Підготовка майбутніх учителів до педагогічної роботи з батьками учнів // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 52–56.
15. 710. Плани семінарських та лабораторних занять з педагогіки. – Ніжин, 2000. – 23 с. *У співавт.*
16. 711. Наскрізна програма педагогічної практики студентів. – Ніжин, 2000. – 10 с. *У складі колект. авт.*
17. 712. Теоретичні основи формування культури спілкування майбутніх вчителів з батьками учнів шкіл // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки. – С. 100–105.
18. 713. Педагогічна практика студентів: Метод. рек. для студ. 4-5-х курсів фіз.-мат. фак. – Ніжин, 2001. – 102 с. *У складі колект. авт.*
19. 714. Програма державного кваліфікаційного екзамену з педагогіки. – Ніжин, 2001. – 16 с. *У складі колект. авт.*
20. 715. Врахування особливостей родинного спілкування в процесі виховання дитини // Сучасні пед. технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 81–84.
21. 716. Формування професійних умінь і навичок студентів фізико-математичного факультету під час проходження педагогічної (IV курс) та стажувальної (V курс) практик // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-пед. науки. – № 1. – С. 5–10. *У співавт.*
22. 717. Вступ до спеціальності: Навч.-метод. посібник для студ. пед. закладів освіти. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 89 с. *У співавт.*
23. 718. Організація педагогічної практики в педагогічному університеті студентів заочної форми навчання: Метод. рек. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 59 с. *У співавт.*
24. 719. Педагогіка: Навчальна програма. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 24 с. *У співавт.*
25. 720. Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах: Навчальна програма. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 17 с. *У співавт.*
26. 721. Сучасні педагогічні технології: Навчальна програма. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 15 с. *У співавт.*
27. 722. Педагогічна практика студентів: Метод. рек. для студентів IV–V курсів фізико-математ. фак. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 102 с. *У співавт.*
28. 723. Вступ до спеціальності: Навчальна програма. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 9 с. *У співавт.*
29. 724. Місце педагогічної практики у професійному становленні майбутнього вчителя // Інновації у вищій освіті: Матеріали першої міжнар. конф., 16–19 травня 2003, Київ. – Ніжин, 2004. – С. 239–240.
30. 725. Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах: Метод. рек. до лаб. робіт. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 54 с. *У співавт.*
31. 726. Вступ до спеціальності: Метод. рек. до семінар. і лаб. занять. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 36 с. *У співавт.*
32. 727. Плани семінарських та лабораторних занять з педагогіки. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 35 с. *У співавт.*
33. 728. Педагогічна практика студентів: Навч.-метод. посіб. для студентів IV–V курсів математ. спец. пед. навч. закладів заочної форми навчання. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 88 с. *У співавт.*
34. 729. Професійна готовність майбутніх учителів до співпраці з батьками школярів: Матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. "Інновації у вищій освіті", 21–22 вересня 2004 р. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2004. – № 4. С. 83–85.

ШЕВЧУК МАРИНА ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 1962 року. У 1982 році закінчила Волгоградське училище мистецтв, 1987 р. – Ніжинський державний педагогічний інститут ім. М.В.Гоголя. Працює у Ніжинській вищій школі з 1987 р. (на кафедрі вокально-хорової майстерності), з 2001 р. – на кафедрі педагогічної майстерності. Основний напрямок наукових досліджень – підготовка студентів до виховної діяльності в школі.

1. 730. Про діагностичний підхід до здійснення виховного процесу // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1988. – С. 172–174. *У співавт.*
2. 731. Про сучасне європейське бачення середньої освіти // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 192–197.
3. 732. Освіта у контексті професійного становлення // Фізико-математичний збірник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2001. – С. 150–152.
4. 733. З досвіду становлення професійної освіти в Японії // Фізико-математичний збірник: 36. наук. праць. – Ніжин, 2001. – С. 152–155.

5. 734. Сучасні педагогічні технології: навчальна програма курсу / За заг. ред. Н.І.Яковець. – Ніжин: НДПУ, 2003.
6. 735. Вступ до спеціальності: Навчальна програма курсу / За заг. ред. Н.І.Яковець. – Ніжин: НДПУ, 2003.

ЯКОВЕЦЬ НАТАЛІЯ ІВАНІВНА

Народилася 1954 р. Закінчила Ржищівське педагогічне училище (відділення початкових класів) у 1973 р. та НДПУ ім. М.В.Гоголя (фізико-математичний факультет) у 1978 р. Кандидат педагогічних наук, доцент. Працює у Ніжинській вищій школі з 1979 р. на посадах викладача, старшого викладача, доцента, проректора. З 1999 р. очолює кафедру педагогічної майстерності.

1. 736. Подготовка студентов к воспитательной работе при обучении математики в средних профтехучилищах // Совершенствование математической подготовки учащихся средних профтехучилищ. – К.: Вища школа, 1984.
2. 737. Усиление мировоззренческой направленности преподавания естественно-математических предметов: физика и астрономия // Идейная закалка рабочей смены. – К., 1984. – С. 114–128. *У співаєм.*
3. 738. Усиление мировоззренческой направленности преподавания естественно-математических предметов: математика // Там же. – С. 142–151. *У співаєм.*
4. 739. Особенности научно-естественного воспитания учащихся профтехучилищ // Педагогіка. – К.: Рад. школа, 1985. – Вип. 24.
5. 740. Формирование научного мировоззрения учащихся средних профтехучилищ при обучении математике и физике: Автореф. дис... канд. пед. наук. – К., 1985. – 24 с.
6. 741. Формирование научного мировоззрения учащихся средних профтехучилищ при обучении математике и физике: Дис. канд. пед. наук: 13.00.01. – К., 1985.
7. 742. Непрерывная педагогическая практика студентов I курса: Метод. указания. – Н., 1986.
8. 743. Актуальные вопросы перестройки общеобразовательной и профессиональной школы: мнение учащихся (анкета и рекомендации по проведению опроса). – Нежин, 1987. – 24 с. *У співаєм.; заг. ред.*
9. 744. Об актуальных вопросах перестройки общеобразовательной и профессиональной школы: мнение учащихся. Анкета и рекомендации по проведению опроса среди учителей общеобразовательной и профессиональной школы. – Нежин, 1987. – 16 с. *У співаєм.; заг. ред.*
10. 745. Вопросы истории науки во внеклассной работе по математике: Метод. рек. для студентов физико-математ. фак. пединститутів та учителей математики. – Нежин, 1987. – 48 с. *У співаєм.*
11. 746. Факультет будущего педагога: Программа, задания и метод. указания по математике и физике. – Нежин, 1987. – 24 с. *У співаєм.*
12. 747. Педагогическая практика студентов-первокурсников: Метод. рек. – Киев: ГПППО “Укрвузполиграф”, 1988. – 24 с. *У співаєм.*
13. 748. Изучение личности школьника и классного коллектива. В помощь студентам к педагогической практике: Метод. указания. – Нежин, 1988. – 98 с. *У співаєм.*
14. 749. Організація і проведення обчислювальної практики учнів X класу на ПК: Метод. рек. для студ. педінститутів та вчителів інформатики і обчислювальної техніки. – Ніжин, 1988. – Ч. 1. – 64 с. *У співаєм.*
15. 750. Організація і проведення обчислювальної практики учнів X класу на ПК: Метод. рек. для студ. педінститутів та вчителів інформатики і обчислювальної техніки. – Ніжин, 1988. – Ч. II. – 48 с. *У співаєм.*
16. 751. Актуальные вопросы совершенствования деятельности классного руководителя: Метод. рек. – Нежин, 1988. – 24 с.
17. 752. Классный час в общеобразовательной и профессиональной школе: Метод. рек. – Нежин, 1988. – 48 с. *У співаєм.*
18. 753. Актуальные вопросы воспитательной деятельности классного руководителя общеобразовательной и профессиональной школы: Метод. рек. – Нежин, 1988. *У співаєм.*
19. 754. Методические рекомендации по организации непрерывной педагогической практики студентов (II курс). – Нежин: НГПИ, 1988. – 17 с. *У складі колект. авт.*
20. 755. Методические рекомендации по организации непрерывной педагогической практики (III курс). – Нежин: НГПИ, 1988. – 19 с. *У складі колект. авт.*
21. 756. Непрерывная педагогическая практика студентов I курса: Метод. указания. – Н., 1988.
22. 757. До питання виховної функції навчання в період комп'ютеризації шкільної освіти // Тези доповідей міжвуз. наук.-практ. конф., присвяченої 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – С. 18–20.
23. 758. Про вклад Ніжинського педінституту в розвиток математичної освіти України // Там само. – С. 17–18. *У співаєм.*
24. 759. Методические рекомендации по организации внеклассной работы по математике в 5-9 кл. общеобразовательной школы. – Нежин: НГПИ, 1989. – 47 с. *У співаєм.*
25. 760. Актуальні питання перебудови процесу підготовки вчителя математики і фізики в сучасних умовах // Шляхи і вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови виховної середньої школи. – Ніжин, 1990. *У співаєм.*
26. 761. Педагогічна практика студентів на вступному і передвступному курсах фізико-математичного ф-ту: Метод. рек. – Ніжин, 1991. – 48 с. *У співаєм.*
27. 762. Актуальні напрямки діяльності класного керівника в сучасних умовах. – Ніжин, 1992.
28. 763. Актуальні напрямки виховної діяльності класного керівника в умовах сучасної школи: Метод. рек. – Ніжин, 1992.

29. 764. Рейтинг у курсі історії педагогіки // Методика і технологія навчального процесу у вищій педагогічній школі. – Ніжин, 1993. – Вип. І. Рейтинг у навчальному процесі. *У співавт.*
30. 765. Деякі аспекти організації самостійної пізнавальної діяльності студентів: Зб. наук. праць. – Н., 1995. *У співавт.*
31. 766. Програма державного екзамену: Теорія і практика навчання і виховання. – Ніжин, 1995. *У складі колект. авт.*
32. 767. Родинно-сімейна енциклопедія / За заг. ред. Ф.С.Арвата та ін. – К.: Богдана, 1996. – 439 с. *У складі колект. авт.*
33. 768. Тестові завдання з педагогіки. – Ніжин:НДПУ, 1996. – 18 с. *У співавт.*
34. 769. Про ефективність деяких активних форм вивчення педагогічних дисциплін // Наукові записки // Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1997.
35. 770. Про діагностичний підхід до здійснення виховного процесу // Наукові записки // Ніжин держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С.172–173. *У співавт.*
36. 771. Актуальні питання вивчення теорії практики виховання в сучасних вищих педагогічних закладах освіти // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конфер. – Ніжин, 1998. – С. 6–9.
37. 772. Про реформування середньої освіти Польщі та України (порівняльний аналіз) // Освіта і управління. – 1999. – № 3. – С. 124–130. *У співавт.*
38. 773. Актуальні питання удосконалення процесу навчання у педагогічній спадщині Григорія Ващенко // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. збірник. – Ніжин, 1999.
39. 774. Пізнай себе: Навч.-метод. посібник. – Н., 1999. – 48 с. *У співавт.*
40. 775. Організація педагогічної практики в педагогічному університеті: Інструктивно-методичні матеріали. – Н., 1999. – 18 с. *У співавт.*
41. 776. Наскрізна програма педагогічної практики студентів. – Н., 1999. – 10 с. *У співавт.; заг. ред.*
42. 777. Зарубіжні педевтологи про “метод випадків” у підготовці вчителів // Освіта і управління. – № 2. – 1999. – С. 122–125.
43. 778. Суспільні реформи і якість вищої освіти: підготовка педагогів у Польщі та в Україні // Менеджмент качества современного образования: Сб.науч. трудов. Приложение № 4. // Персонал. – 1999. – № 5 (53). – С. 134–139. *У співавт.*
44. 779. Пізнай себе: Навч.-метод. посібник фак. курсу для соціальних педагогів, студентів-практикантів, вчителів початкової школи. – Ніжин, 2000. – 60 с. *У складі колект. авт.*
45. 780. Середня освіта Польщі та України: реформи структури та управління // Директор школи. Україна. – 2000. – № 2. – С. 105–110. *У співавт.*
46. 781. Неперервність – провідний принцип педагогічної практики студентів // Рідна школа. – 2000. – № 8 (спецвип.). – С.60–61.
47. 782. Сільська школа: проблеми, пошук, досвід // Рідна школа. – 2000. – № 8 (спецвип.). – С. 26–37.
48. 783. Соціально-педагогічні основи профілактики адиктивної поведінки учнів: Навч.-метод. посібник курсу. – Н., 2000. – 29 с. *У співавт.*
49. 784. Курсові роботи: Метод. рек. студентам. – Н., 2000. – 16 с. *У співавт.*
50. 785. Практикум з вікової та педагогічної психології. – Н., 2000. – 122 с. *Заг. ред.*
51. 786. Педагогіка літнього оздоровчого табору: Метод. рек. студентам-практикантам, вожатим, вихователям. – Н., 2000. – 71 с. *У співавт.*
52. 787. Організація педагогічної практики в педагогічному університеті: інструктивно-методичні матеріали. – Н., 2000. – 16 с. *У співавт.; заг. ред.*
53. 788. З польського досвіду реформування управління та фінансування освітніх досліджень // Сучасний стан вищої освіти в Україні: проблеми і перспективи: Праці Всеукр. наук.-метод. конф., 24-25 травня 2000, Київ. – К., 2000. – С. 31–37.
54. 789. Порівняльні дослідження європейських педевтологів первинної підготовки і навчального навантаження вчителів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки. – С. 8–15.
55. 790. “Метод випадків” (Case-method) у підготовці вчителів: нове чи вже відоме? // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф., травень 2000 р. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 96–98. *У співавт.*
56. 791. Програма кваліфікаційного екзамену з теорії і практики навчання і виховання. – Ніжин, 2001. – 14 с. *У співавт., заг. редакція.*
57. 792. Програма з педагогіки. – Н., 2001. – 24 с. *У співавт., заг. редакція.*
58. 793. Історія педагогіки (тексти до вивчення курсу): Навч. посібник. – Н., 2001. – 246 с. *У співавт.*
59. 794. Щоб слово з думкою сплелось, або Як знайти перлину знань в інформаційному океані: Навч.-метод. посібник. – Н., 2001. – 274 с. *У співавт.*
60. 795. Методичні вказівки організації навчальної психолого-педагогічної практики студентів II курсу. – Н., 2001. – 6 с. *У співавт.*
61. 796. Педагогічна практика студентів: Метод. рек. для студентів IV–V курсів фізико-математ. ф-ту. – Н., 2001. – 102 с. *У співавт.; заг. редакція*
62. 797. Місце фізико-математичних дисциплін у проєктах розбудови жіночої професійної освіти в Російській імперії (1882-1914 рр.) // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2001. – С. 14–17. *У співавт.*
63. 798. “Метод випадків” у підготовці вчителів: нове чи вже відоме? // Директор школи. Україна. – 2001. – № 5. – С. 106–109.
64. 799. Про сучасне європейське бачення середньої освіти // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 192–197. *У співавт.*
65. 800. Формування професійних умінь і навичок студентів фізико-математичного факультету під час проходження педагогічної практики (IV курс) та стажувальної (V курс) практик // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – С. 5–10. *У співавт.*

66. 801. Соціально-психологічний потенціал дистанційного навчання // Дистанційне навчання – основа нової освітньої парадигми: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 2002.
67. 802. Сучасні освітні системи: Навчальний посібник. – Ніжин: Редакційно-видавничий відділ НДПУ, 2001. – 139 с. *У співавт.*
68. 803. Педевтологія як важлива частина сучасних педагогічних наук (зарубіжна практика) // Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. – К., 2002. – С. 164–172. *У співавт.*
69. 804. Програма комплексного кваліфікаційного екзамену з теорії та практики навчання і виховання. – Н., 2002. – 20 с. *У співавт.; заг. редакція*
70. 805. Методологія і методи соціально-педагогічних досліджень (в першоджерелах, лекціях та практичних завданнях): Навчальний посібник. – Н., 2002. – 287 с. *У співавт.*
71. 806. Історія педагогіки. Методичні вказівки для студентів заочного відділення. – Н., 2002. – 68 с. *У співавт.*
72. 807. Нариси з порівняльної педагогіки: Навчальний посібник. – Н., 2002. – 119 с. *У співавт.*
73. 808. Свята в педагогічному училищі: Методичний посібник. – Н., 2002. – 133 с. *У співавт.*
74. 809. Математична статистика в сучасних педагогічних дослідженнях // Фізико-математичний вісник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – С. 102–107. *У співавт.*
75. 810. Нові вимоги до школи і необхідність розширення вчительської психолого-педагогічної компетентності // Проблеми загальної та педагогічної психології: Зб. наук. праць / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – Н., 2002. – Том III, Ч. 9.
76. 811. Нові вимоги до школи і необхідність розширення вчительської психолого-педагогічної компетентності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4. – С. 95–98.
77. 812. Порівняння шкільних реформ Польщі та України у 90-х роках // Педагогічні інновації: ідеї, реальні, перспективи: Збірник наук. праць / Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2002. – Вип. 6. *У співавт.*
78. 813. Педагогічна освіта: у стані глибокої трансформації і вибору шляху // Вища освіта України. – 2003. – № 4. – С. 192–195.
79. 814. Основи професійної майстерності: Навчальна програма курсу. – Н., 2003. – 31 с. *У співавт.*
80. 815. Педагогічна профілактика адиктивної поведінки учнів: Навч.-метод. посібник для вчителів, практичних психологів, соціальних працівників. – Н., 2003. – 116 с. *У співавт.; заг. ред.*
81. 816. Виховні технології у діяльності класного керівника: Навч.-метод. посібник. – Н., 2003. – Ч. 1. – 231 с. *У співавт.*
82. 817. Виховні технології у діяльності класного керівника: Навч.-метод. посібник. – Н., 2003. – Ч. 2. – 262 с. *У співавт.*
83. 818. Виховні технології у діяльності класного керівника: Навч.-метод. посібник. – Н., 2003. – Ч. 3. – 258 с. *У співавт.*
84. 819. Цікава математика: Метод. посібник для студентів-практикантів. – Н., 2003. – 148 с. *У співавт.*
85. 820. Основи педагогічної майстерності: Навчальна програма курсу. – Н., 2003. – 31 с. *У співавт.*
86. 821. Сучасні педагогічні технології: Навчальна програма курсу. – Н., 2003. – 15 с. *У співавт.; заг. ред.*
87. 822. Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах: Навчальна програма. – Н., 2003. – 17 с. *У співавт.*
88. 823. Вступ до спеціальності: Навчальна програма курсу. – Н., 2003. – 9 с. *У співавт.; заг. ред.*
89. 824. Вступ до спеціальності: Навч.-метод. посібник для студентів педагогічних закладів освіти. – Н., 2003. – 89 с. *У співавт.; заг. ред.*
90. 825. Організація педагогічної практики в педагогічному університеті студентів заочної форми навчання: Метод. рек. – Н., 2003. – 59 с. *У співавт.*
91. 826. Педевтологія як важлива частина сучасних педагогічних наук (зарубіжна практика) // Нові технології навчання. – 2005. – Вип. 34. – С. 166–173. *У співавт.*
92. 827. Зміни у підготовці праці вчителів у Західній Європі – загальний погляд (1980-2000) // Наука і сучасність. – 2003. – Т. 4.
93. 828. Концепція професійно-педагогічної підготовки вчителів у Ніжинському педагогічному університеті // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Інновації у вищій освіті”. – Ніжин; К., 2003. *У співавт.*
94. 829. Про особливості врахування сучасного зарубіжного досвіду при визначенні завдань вищої школи у підготовці вчителів ХХІ ст. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – № 3. – С. 145–149.
95. 830. Виховні технології у діяльності класного керівника: Навч.-метод. посібник. – 2-е вид., доп. і перероб. – Ніжин, 2004. – Ч. I. – 264 с. *У співавт.*
96. 831. Виховні технології у діяльності класного керівника: Навч.-метод. посібник. – 2-е вид., доп. і перероб. – Ніжин, 2004. – Ч. II. – 273 с. *У співавт.*
97. 832. Виховні технології у діяльності класного керівника: Навч.-метод. посібник. – 2-е вид., доп. і перероб. – Ніжин, 2004. – Ч. III. – 262 с. *У співавт.*
98. 833. Історія зарубіжної педагогіки: Тексти для вивчення курсу. – Н., 2004. – 286 с. *У співавт.*
99. 834. Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах: Метод. рек. до лаб. робіт. – Н., 2004. – 54 с.
100. 835. Вступ до спеціальності: Метод. рек. до семінар. та лаб. занять. – Н., 2004. – 36 с.
101. 836. Вивчення природничо-математичних дисциплін у вальдорфських школах // Фізико-математичний збірник: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2004. – С. 142–146. *У співавт.*
102. 837. Підготовка вчителів в умовах Болонського процесу і переходу до суспільства знань // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – № 4. – С. 10–14.
103. 838. Педагогічна практика студентів: Навч.-метод. посібник для студентів IV–V курсів математ. спец. пед. навч. закладів заочної форми навчання. – Ніжин, 2004. – 88 с. *У співавт.; загальна ред.*
104. 839. Сонячне літо в таборі: Навч.-метод. посібник. – Н., 2005. – Ч. I. – 270 с. *У співавт.; загальна ред.*
105. 840. Сонячне літо в таборі: Навч.-метод. посібник. – Н., 2005. – Ч. II. – 270 с. *У співавт.; загальна ред.*
106. 841. Сучасні педагогічні технології. Курс лекцій: Навч. посібник. – Н., 2005. – 198 с. *У співавт.; загальна ред.*
107. 842. Концептуальні засади підготовки вчителя в Ніжинському університеті // Світ виховання. – 2005. – № 3 (10). – С. 11–18. *У співавт.*

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

АРЖАНОВА ГАННА ІВАНІВНА (1925 – 1992)

Закінчила філологічний факультет Саратовського державного педагогічного інституту в 1947 р. Кандидат педагогічних наук (з 1951 р.), доцент (з 1960 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1967 р. по 1985 р. на посаді доцента кафедри психології. У 1967–1972 рр. виконувала обов'язки завідувачі кафедрою психології. Основні напрямки наукових досліджень – проблеми психології вищої школи, зокрема формування майбутнього вчителя.

Основні наукові праці

1. 843. [Рец.] // Початкова школа. – 1971. – № 6. – Рец. на ст. Л.В.Занкова "Беседы с учителями". *Успіваєт.*
2. 844. [Рец.] // Рад. школа. – 1971. – № 4. – Рец. на ст. Л.Б.Ительсона "Лекции по общей психологии". *Успіваєт.*
3. 845. Спецсеминар по психологии личности и его роль в подготовке студентов к воспитательной работе в школе // Подготовка студентов к воспитательной работе в школе. – Минск, 1971.
4. 846. О самовоспитании будущего учителя // Вища і середня пед. освіта. – К., 1972. – Вип. 6.
5. 847. До питання про самовиховання майбутнього вчителя // Там само. – К., 1973. – Вип. 6.
6. 848. Питання вікової педагогічної психології в працях В.О.Сухомлинського // Там само. – К., 1975. – Вип. 7.
7. 849. В.А.Сухомлинский о педагогической оценке // Сухомлинский и современная школа. – Кировоград, 1978.
8. 850. Праці Г.І.Аржанової до 1971 див.: Викладачі Ніжинської вищої школи. – Ніжин, 2000. – Ч. 3. 1940–1970. – С. 140–141.

БОЙПРАВ МАРІЯ ДМИТРІВНА

Народилася 1937 р. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1959. Кандидат психологічних наук (з 1982 р.), доцент (з 1986 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1963 р. на посадах методиста (1963–1971 рр.), асистента (1971–1976 рр.), ст. викладача (1976–1986 рр.), доцента (з 1986 р.), завідувача кафедри психології (1983–1999 рр.). Основні напрямки наукових досліджень – активізація пізнавальної діяльності школярів та студентів, історія психології.

Наукові праці

1. 851. Розуміння учнями біологічних понять // Рад. школа. – 1978. – № 11. – С. 28–32.
2. 852. Об уровнях самостоятельности школьника в процессе учебного эксперимента на уроках ботаники // Психолого-педагогические аспекты формирования личности в учебно-воспитательном процессе. – К., 1981. – С. 86–88.
3. 853. Роль эксперименту в засвоєнні біологічних понять // Рад. школа. – 1981. – № 11. – С. 36–40.
4. 854. Учебный эксперимент как психологическое условие формирования научных понятий: Автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07. – К., 1982. – 24 с.
5. 855. О психологических условиях эффективности проведения учебного эксперимента // Воспитание, обучение и психическое развитие: Материалы VI Всесоюз. съезда психологов СССР. – М., 1983. – Ч. 3. – С. 479–481.
6. 856. Семинарские и лабораторные занятия по курсу "Возрастная педагогическая психология". – Нежин, 1983. – 14 с. *У складі колект. авт.*
7. 857. Семинарские и лабораторные занятия по курсу "Общей психологии". – Нежин, 1983. – 25 с. *У складі колект. авт.*
8. 858. Психолого-педагогические особенности управления производственным коллективом. – Нежин, 1984. – 24 с. *У складі колект. авт.*
9. 859. Режим та гігієна розумової праці студента // Навчись учитись: Метод. поради першокурсникам. – Ніжин, 1984. – С. 7–11.
10. 860. Методические рекомендации и тематика курсовых работ по общей психологии. – Нежин, 1985. – 69 с. *У складі колект. авт.*
11. 861. Психология личности руководителя // Основы психологии управления производственным коллективом: Метод. рек. в помощь руководителям производственных коллективов. – Нежин, 1985. – С. 4–12.
12. 862. Методические рекомендации и тематика курсовых работ по возрастной и педагогической психологии. – Нежин, 1986. – 36 с. *У складі колект. авт.*
13. 863. Об актуальных вопросах реструктуризации общеобразовательной и профессиональной школы: мнение учителя. Анкета и рекомендации. – Нежин, 1987. – 15 с. *У складі колект. авт.*
14. 864. Изучение личности школьника и классного коллектива: В помощь студентам к пед. практике. – Нежин, 1988. – 98 с. *У складі колект. авт.*
15. 865. Курс возрастной и педагогической психологии: Метод. материалы к организации самостоятельной работы студентов (2-й курс). – Нежин, 1988. – 40 с. *Успіваєт.*
16. 866. Курс общей психологии: Метод. материалы в помощь студентам (I-й курс). – Нежин, 1988. – 24 с. *Успіваєт.*
17. 867. Лабораторно-практические занятия по курсу "Возрастная и педагогическая психология": Метод. рек. по организации самостоятельной работы студентов. – Нежин, 1988. – 30 с. *Успіваєт.*
18. 868. Лабораторно-практические занятия по курсу "Общая психология": Метод. рек. к организации самостоятельной работы студентов. – Нежин, 1988. – 25 с. *У складі колект. авт.*
19. 869. Методические рекомендации по организации непрерывной педагогической практики студентов (2-й курс). – Нежин, 1988. – 17 с. *Успіваєт.*

20. 870. Методические рекомендации по организации непрерывной педагогической практики студентов на 1988–89 уч. год (3-й курс). – Нежин, 1988. – 19 с. *У співаєм.*
21. 871. Методические указания по психологии студентам младших курсов к педагогической практике в школе. – Нежин, 1988. – 15 с.
22. 872. Педагогическая практика студентов-первокурсников: Метод. рек. – Нежин, 1988. – 23 с. *У співаєм.*
23. 873. Педагогічна ефективність навчального експерименту з використанням малих кількостей речовин // Респ. наук.-метод. зб. – К., 1988. – Вип. 7. – С. 87–90.
24. 874. Психология воспитания в трудах В.А.Сухомлинского // Материалы респ. науч.-практ. конф. – Киров оград, 1988. – С. 200–201.
25. 875. Учебный эксперимент как психологическая основа усвоения учащимися политехнические знания // Методика викладання: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1988. – Вип. 5. – С. 64–70. *У співаєм.*
26. 876. Активізація пізнавальної діяльності школярів як важлива умова формування особистості в сучасній школі // Шляхи активізації пізнавальної діяльності школярів в процесі навчання. – Ніжин, 1989. – С. 19–20. *У співаєм.*
27. 877. Експеримент у структурі навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроках ботаніки // Там само. – С. 2–7.
28. 878. Г.С.Костюк та його внесок у розвиток педагогічної науки // Розвиток школи і педагогічної науки в Україні. – Ніжин, 1989. – С. 70–73.
29. 879. О некоторых условиях развития творческой активности учащихся // Материалы VII съезда психологов СССР. – М., 1989. – С. 8–9. *У співаєм.*
30. 880. Пізнавальна активність школярів у навчальному процесі // Шляхи активізації пізнавальної діяльності школярів в процесі навчання. – Ніжин, 1989. – С. 1–2. *У співаєм.*
31. 881. Политическая культура и общественная активность преподавателей и сотрудников института: Метод. рек. к проведению опроса и комплекс исслед. методик. – Нежин, 1989. – 9 с. *У співаєм.*
32. 882. Психолого-дидактична організація навчального експерименту // Психологія: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1989. – № 33. – С. 58–63.
33. 883. К вопросу об активизации творчества школьников // Психолого-педагогічні проблеми науково-технічної творчості учнів. – Ніжин, 1990. – С. 88–89. *У співаєм.*
34. 884. Педагогічне спілкування як засіб гуманізації навчання // Психолого-педагогічні аспекти гуманізації навчально-виховного процесу в школі. – Дрогобич, 1990. – С. 11–12. *У співаєм.*
35. 885. Про деякі питання перебудови психологічної підготовки у педвузах // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителів. – Ніжин, 1990. – С. 79–80.
36. 886. Психолого-педагогічні проблеми науково-практичної конференції. – Ніжин, 1990. – 103 с. *У співаєм.*
37. 887. Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – 96 с. *У співаєм.*
38. 888. Деякі психолого-педагогічні аспекти орієнтації учнів на учительську професію // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії. – Ніжин, 1991. – С. 15–16. *У співаєм.*
39. 889. До питання професійно-педагогічної орієнтації школярів // Там само. – С. 15–16.
40. 890. Курс соціальної психології: Метод. рек. для студ. 3-х курсів неспеціальних фак. – Ніжин, 1991. – 28 с. *У складі колект. авт.*
41. 891. Методичні рекомендації з організації і проведення педагогічної практики студентів 4–5 курсів фізико-математичного факультету. – Ніжин, 1991. – 63 с. *У складі колект. авт.*
42. 892. Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Тез. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1993. – Ч. 2. – 116 с. *Загальна редакція.*
43. 893. Деякі напрямки діяльності практичного психолога і соціалізація особистості // Соціалізація особистості як проблема національної освіти. – Ніжин, 1994. – Ч. 2. – С. 72–73.
44. 894. До питання адаптації молодшого школяра // Там само. – С. 52–54.
45. 895. Пізнавальна активність як спосіб соціалізації учня // Там само. – С. 70–71.
46. 896. Соціалізація особистості як проблема національної освіти. – Ніжин, 1994. – Ч. 1. – 110 с. *У складі колект. авт.*
47. 897. Соціалізація особистості як проблема національної освіти. – Ніжин, 1994. – Ч. 3. – 120 с. *У складі колект. авт.*
48. 898. До питання диференціації навчання // Проблеми педагогіки і психології. – Ніжин, 1995. – С. 168–170. *У співаєм.*
49. 899. Особливості ейдетичної пам'яті у дітей // Там само. – С. 117–120.
50. 900. Проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. статей. – Ніжин, 1995. – 172 с. *Загальна редакція.*
51. 901. Теорія і практика навчання і виховання: Програма держ. екзамену. – Ніжин, 1995. – 23 с. *У складі колект. авт.*
52. 902. До питання розвитку образної пам'яті школярів // Материалы II з'їзду психологів України. Психологія навчання. – К., 1996. – С. 2.
53. 903. Родинно-сімейна енциклопедія / Заред. Ф.С.Арватата ін. – К., 1996. – Розд. "Психологія". – С. 163–365. Редакція
54. 904. Капризи дітей // Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 239–240.
55. 905. Комплекс поживлення // Там само. – С. 245.
56. 906. Конфлікти в сім'ї // Там само. – С. 245–246.
57. 907. Конформізм // Там само. – С. 246.
58. 908. Пам'ять // Там само. – С. 290–291.
59. 909. Переконання // Там само. – С. 295.
60. 910. Підготовка дитини до школи // Там само. – С. 295–297.
61. 911. Пізнавальний інтерес // Там само. – С. 236–237.
62. 912. Потреби // Там само. – С. 302.
63. 913. Почуття // Там само. – С. 304–305.
64. 914. Професійна орієнтація // Там само. – С. 310.
65. 915. Психічні властивості особистості // Там само. – С. 311.
66. 916. Пустощі // Там само. – С. 315.
67. 917. М.Я.Грот і Ніжинський історико-філологічний інститут // Літ. та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 8. – С. 73–76.
68. 918. Науково-педагогічна і громадська діяльність М.Я.Грота // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1997. – Т. 17, Кн. 1. – С. 42–45.
69. 919. Психологічні погляди М.Я.Грота // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1997. – Психолого-пед. науки. – С. 17–22.
70. 920. До питання психолого-педагогічного аналізу роботи малокомплектної школи // Сільська малокомплектна школа. Проблеми, пошуки, досвід: Материалы Всесоюз. наук.-практ. конф. – Черкаси, 1998. – С. 20–21. *У співаєм.*

71. 921. Ніжинський період наукової і освітньої діяльності М.Я.Грота // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.). – Ніжин, 1998. – Ч.2. – С. 164–167.
72. 922. Практикум з соціальної психології: Навч. посіб. для студ. пед. вузів. – Ніжин, 1998. – 72 с. *У співавт.*
73. 923. Психологія. (Загальна, вікова та педагогічна): Метод. посіб. для самостійної роботи студ.-заочн. – Ніжин, 1998. – 65 с. *У співавт.*
74. 924. М.Я.Грот про науковий аналіз психологічних механізмів сновидінь // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 1999. – Психолого-педагогічні науки. – С. 141–145.
75. 925. Деякі соціально-психологічні особливості студентів та їх урахування в навчальному процесі // Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів вищого навчального закладу. – Ніжин, 1999. – С. 14–21.
76. 926. Інтеграція психолого-педагогічних, методичних і фахових знань у змісті кваліфікаційного екзамену на природничо-географічному факультеті // Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 149–154. *У складі колект. авт.*
77. 927. Кваліфікаційний екзамен як інтеграція психолого-педагогічних, методичних і фахових знань в випускниками природничо-географічного факультету // Там само. – С. 141–149. *У складі колект. авт.*
78. 928. До питання вивчення психологічної спадщини М.Я.Грота // Г. С. Костюк і сучасна психологічна наука: Матеріали III з'їзду психологів України. – К., 2000. – С. 23–24.
79. 929. Освітня діяльність та психологічні погляди М.Я.Грота // Педагогіка і психологія. – 2000. – № 3. – С. 128–132.
80. 930. Практикум з вікової та педагогічної психології: Навч.-метод. матеріали для студ. вищих навч. закладів. – Ніжин, 2000. – 122 с. *У співавт.*
81. 931. M.Y.Grot and the science of psychology // VII European Congress of psychology (1 – 6 july, 2001). – London, 2001. – P.117–118.
82. 932. Деякі сучасні проблеми вікової та педагогічної психології: Спецкурс. Авторська програма для студентів, магістрів, учителів, викладачів // Спеціальні курси з психології. – Ніжин, 2001. – С. 45–48.
83. 933. Методичні матеріали з організації і проведення педагогічної практики студентів 4–5 курсів фізико-математичного факультету. – Ніжин, 2001. – 102 с. *У складі колект. авт.*
84. 934. Психологія вищої школи: Спецкурс. Авторська програма для магістрів, аспірантів, студентів // Спеціальні курси з психології. – Ніжин, 2001. – С. 61–66.
85. 935. М.Я.Грот як особистість і професіонал // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 170–174.
86. 936. До питання вивчення історії психології // Проблеми загальної та педагогічної психології. – Ніжин, 2002. – С. 81–88.
87. 937. Професійно-педагогічна діяльність М.Я.Грота // Теоретико-методологічні проблеми генетичної психології. – К., 2002. – С. 18–22.
88. 938. М.Я.Грот: психологічні погляди та освітня діяльність. – Ніжин, 2002. – С. 165.
89. 939. Програма комплексного кваліфікаційного екзамену з теорії практики навчання і виховання. – Ніжин, 2002. – 23 с. *У співавт.*
90. 940. Інноваційний підхід до кваліфікаційного державного екзамену // Нові технології у вищій школі: Збірник. – К., 2003. – С. 95–96. *У співавт.*
91. 941. Проблеми психологічної підготовки майбутнього вчителя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – С. 90–92.
92. 942. Практикум з соціальної психології: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2003. – С. 87.
93. 943. Теоретичні проблеми вікової та педагогічної психології та їх з'ясування на семінарських заняттях. – Ніжин, 2003. – С. 52–88. *У співавт.*
94. 944. Психологія у Ніжинській вищій школі // Психологічний вісник: Зб. наук. праць. – 2003. – С. 92–96.
95. 945. Інноваційний підхід до кваліфікованого державного екзамену // Нові технології у вищій школі: Збірник. – К., 2004. – С. 95–96. *У співавт.*
96. 946. Нові підходи до проведення державної атестації // Природничі науки на межі століть: Збірник. – Ніжин, 2004. – С. 200–201. *У співавт.*
97. 947. Характер // Індивідуально-психологічні властивості особистості: Навч. – метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 71–89.
98. 948. Завдання з психології для студентів IV–V курсів // Педагогічна практика студ. фіз.-мат. ф-ту: Збірник. – Ніжин, 2004. – С. 78–88.
99. 949. Психологія вищої школи // Спеціальні курси з психології. – Ніжин, 2004. – С. 31–36.
100. 950. Сучасні проблеми вікової та педагогічної психології // Спеціальні курси з психології. – Ніжин, 2004. – С. 23–30.

ГОРЯНСЬКА АНЖЕЛА МИХАЙЛІВНА

Народилася 1969 р. Закінчила педагогічний факультет Київського державного педагогічного університету ім. М.Драгоманова в 1993 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1993 р. на посаді асистента. Основний напрямок наукових досліджень – психолого-педагогічні умови розвитку толерантності студентів педвузів.

Наукові праці

1. 951. Етико-психологічні аспекти проблеми толерантності через призму християнського світогляду // Проблеми загальної та педагогічної психології. – К., 2002. – Т. III, ч. 9. – С. 136–146. *У співавт.*
2. 952. Закономірності та динаміка психічного розвитку: Формування особистості в онтогенезі. – Ніжин, 2003. *У співавт.*
3. 953. Психологія педагогічної толерантності // Спеціальні курси з психології: Навч. – метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 225–233.
4. 954. Толерантність у системі ціннісних орієнтацій студентів педвузів // Науково-дослідна діяльність молодих вчених: Особливості підготовки майбутнього вчителя. – К., 2004.
5. 955. Психолого-педагогічний аспект проблеми толерантності // Психологія: Зб. наук. праць. – Вип. 24.

ГРИШКО ВІТАЛІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ

Народився 1980 р. Закінчив фізико-математичний факультет Ніжинського державного педагогічного університету. Працює у Ніжинській вищій школі з 2002 р. на посадах інженера-програміста (2002–2004 рр.), асистента (з 2004 р.). Основний напрямок наукових досліджень – лідерство та керівництво в малій групі.

Наукові праці

1. 956. Інтегровані уроки у фізико-математичному класі ліцею // Фізико-математичний вісник. – 2002. – С. 59–62.
2. 957. Основи психології комп'ютеризації // Спеціальні курси з психології: Навч. – метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 90–94.

КОРОЛЬ ВОЛОДИМИР СТЕПАНОВИЧ

Народився 1973 р. Закінчив природничо-географічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1995 р. З 1995 р. працював вчителем у Малокошелівській школі та вчився в аспірантурі в Інституті психології імені Г.С.Костюка. Працює у Ніжинській вищій школі з 1999 р. на посаді асистента. Останній напрямок наукових досліджень – вивчення навчально-пізнавальних інтересів учнів.

Наукові праці

1. 958. До питання про класифікацію навчально-пізнавальних інтересів учнів // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1995. – С. 68–71. *У співавт.*
2. 959. Взаємодія вчителя-предметника та шкільного психолога у вивченні та розвитку навчально-пізнавальних інтересів учнів // Психологічна служба школи: минуле, сучасність, майбутнє: Матеріали міжнар. конф. – Тернопіль, 1996. – С. 116–118. – (Вісн. Тернопіл. експерим. ін-тупед. освіти, Вип.2).
3. 960. Інтереси учнів і профорієнтаційна робота в школі // Професійна орієнтація учнівської молоді в умовах ринкових відносин: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. (29 жовт., 1996). – Глухів, 1996. – С. 30.
4. 961. Підготовка студентів педагогічного вузу до моделювання майбутньої дидактичної діяльності // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. XVII, Кн.І. – С. 46–52. *У складі колект. авт.*
5. 962. Формування у майбутнього вчителя уміння навчати учнів вчитися: Метод. матеріали для студ. і викл. педінститутів, методистів, молодих вчителів. – Ніжин: НДПІ, 1997. – 42 с.
6. 963. Проблема методів і процедури дослідження навчально-пізнавальних інтересів учнів // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – С. 20–26.
7. 964. Вікові та індивідуальні особливості розвитку навчально-пізнавальних інтересів учнів // Там само. – Ч. 2. – С. 30–36.
8. 965. Психолого-педагогічні особливості формування і розвитку навчально-пізнавальних інтересів в учнів середніх класів сільської малокомплектної школи // Сільська малокомплектна школа: проблеми, пошуки, досвід: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Черкаси, 1998. – С. 49–51. *У співавт.*
9. 966. Підготовка студентів до вивчення і розвитку навчально-пізнавальних інтересів учнів у процесі їх навчання // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі: Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 67–71.
10. 967. Психологічні особливості формування навчально-пізнавальних інтересів учнів до предметів природничого циклу // Творча спадщина Г.С.Костюка та сучасна психологія: До 100-річчя від дня народж. акад. Г.С.Костюка: Матеріали III з'їзду Т-ва психологів України. – К., 2000. – С. 90.
11. 968. Формування у студентів індивідуального та диференційованого підходу до учнів з різним рівнем розвитку навчально-пізнавальних інтересів // Сучасні педагогічні технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 17–21.
12. 969. Спеціальні курси з психології. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 4,8 д.а. *У складі колект. авт.*
13. 970. Врахування навчальних та професійних інтересів при підготовці практичних психологів // Психолого-педагогічні основи личностно-орієнтованого образования в МДЦ "Артек". – Ялта, 2001. – С. 160–164.
14. 971. Принцип індивідуалізації та диференціації навчання та питання формування навчально-пізнавальних інтересів учнів // Теоретико-методологічні проблеми генетичної психології. – К., 2002. – С. 144–147.
15. 972. Діагностика професійних інтересів студентів-першокурсників до практичної психології // Проблема загальної та педагогічної психології. – К., 2002. – Т. III, ч. 9. – С. 154–159.
16. 973. Навчально-пізнавальні інтереси учнів як критерій ефективності сучасних освітніх технологій // Інновації у вищій освіті: Збірник. – К., 2003. – С. 100.
17. 974. Проблема класифікації навчально-пізнавальних інтересів учнів // Психологічний вісник: Зб. наук. праць. – 2003. – С. 112–114.
18. 975. Навчально-пізнавальні інтереси учнів як критерій ефективності сучасних освітніх технологій // Інновації у вищій освіті: Збірник. – К., 2004. – С. 100.
19. 976. Пізнавальні психічні процеси та пізнавальна діяльність особистості: Психологічний практикум. – 110 с. *У співавт.*
20. 977. Мислення // Пізнавальні психічні процеси та пізнавальна діяльність особистості: Псих. практик. – Ніжин, 2004. – С. 53–74.
21. 978. Уява // Пізнавальні психічні процеси та пізнавальна діяльність особистості: Псих. практик. – Ніжин, 2004. – С. 75–104.

22. 979. Пізнавальні психічні процеси та пізнавальна діяльність особистості: Семінарські заняття. – Ніжин, 2004. – С. 105–109 *У співавт.*
23. 980. Основи юридичної психології // Спеціальні курси з психології: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 65–72.
24. 981. Психолого-педагогічне консультування підлітка // Спеціальні курси з психології: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 137–150.
25. 982. Конфлікт та взаємодія у педагогічному процесі // Спеціальні курси з психології: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 151–160.
26. 983. Психологія навчально-пізнавальних інтересів учнів // Спеціальні курси з психології: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 161–172.

КОРОЛЬ СТЕПАН ОЛЕКСІЙОВИЧ (1948–2001)

Закінчив психологічне відділення філософського факультету Київського державного університету в 1972 р.. Працював у Ніжинській вищій школі з 1972 р. на посадах викладача (1972–1975 рр.), асистента (1975–1985 рр.), ст. викладача (1985–1995 рр.), доцента (1995–1997 рр.). Основний напрямк наукових досліджень – вивчення критичності мислення студентів.

Наукові праці

1. 984. О влиянии статуса личности на оценку качеств группы // Социально-психологические проблемы в условиях развитого социалистического общества. – М., 1977. – С. 52–53.
2. 985. Психология труда: теоретические и практические вопросы // Проф.-техн. образование. – 1980. – № 3. – С. 24. – Рец. на кн.: Психология труда. – М.: Профиздат, 1979. – 216 с.
3. 986. К классификации особенностей критичности мышления // Вопр. психологии. – 1981. – № 4. – С. 108–112.
4. 987. Критичність мислення як важливий параметр науковості студентів // Рад. школа. – 1981. – № 8. – С. 31–34.
5. 988. Мислення в діяльності молодших школярів // Початкова школа. – 1982. – № 7. – С. 76–77.
6. 989. Про сімейне виховання // Рад. школа. – 1983. – № 3. – С. 94–95.
7. 990. Семинарские и лабораторные занятия по курсу общей психологии. – Нежин, 1983. – 25 с. *У співавт.*
8. 991. Семинарские и лабораторные занятия по курсу возрастной и педагогической психологии. – Нежин, 1983. – 14 с.
9. 992. Развитие критичности мышления у учащихся в процессе усвоения ими научных понятий // Обучение, воспитание и психическое развитие. – М., 1983. – Т. 2. – С. 383–384.
10. 993. Розвиток пізнавальної самостійності молодших школярів // Початкова школа. – 1983. – № 5. – С. 76.
11. 994. Психолого-педагогические особенности управления производственным коллективом: Метод. рек. в помощь преподавателям НГПИ им. Н.Гоголя, проводящим исследования в трудовых коллективах. – Нежин, 1984. – 23 с. *У співавт.*
12. 995. Введение // Основы психологии управления производственным коллективом: Методические рекомендации в помощь руководителю производственного коллектива. – Нежин, 1985. – С. 3–4.
13. 996. Формирование общественного мнения – важное условие эффективного руководства производственным коллективом // Основы психологии управления производственным коллективом. – Нежин, 1985. – С. 30–31.
14. 997. Критика и самокритика в коллективе // Основы психологии управления производственным коллективом: Методические рекомендации в помощь руководителю производственного коллектива. – Нежин, 1985. – С. 39–44.
15. 998. Некоторые теоретические аспекты проблемы развития творческого мышления в учебной деятельности // Учебная деятельность и творческое мышление. – М.; Уфа, 1985. – С. 17–18.
16. 999. О системе критериев возрастной периодизации психического развития ребенка // Исследование проблем дошкольного воспитания в трудах молодых ученых: Материалы к заседанию бюро отделения теории и истории педагогики АПН СССР, посвящ. 80-летию со дня рождения А.В.Запорожца. – М., 1985. – С. 104–106.
17. 1000. Тематика курсовых работ по общей психологии. – Нежин, 1985. – 69 с. *У співавт.*
18. 1001. Курсовые работы по возрастной и педагогической психологии /тематика/. – Нежин, 1986. – 48 с. *У співавт.*
19. 1002. Планы семинарских занятий по курсу “Общая психология” (для студ. I-х курсов всех спец.). – Нежин, 1986. – 15 с.
20. 1003. Методические рекомендации в помощь социологам и психологам, проводящим исследования в трудовых коллективах по изучению качеств мышления руководителей (для проведения основного исследования). – Нежин, 1986. – 13 с.
21. 1004. Методические рекомендации в помощь социологам и психологам, проводящим исследования в трудовых коллективах по изучению качеств мышления руководителей (для проведения контрольного исследования). – Нежин, 1986. – 11 с.
22. 1005. Личность руководителя. – Нежин, 1986. – 23 с. *У співавт.*
23. 1006. Руководитель и производственный коллектив. – Нежин, 1986. – 18 с. *У співавт.*
24. 1007. Силь управления и способы психологического воздействия. – Нежин, 1986. – 23 с. *У співавт.*
25. 1008. Развитие теоретического мышления у младших школьников // Початкова школа. – 1986. – № 6. – С. 76–77. *У співавт.*
26. 1009. Развитие критичности мышления как важное условие сознательного выбора и овладения педагогической профессией // Ориентация молодежи на педагогическую профессию. – Полтава, 1987. – С. 58–59.
27. 1010. Семинарские занятия по курсу “Общая психология”: Метод. рек. – Нежин, 1987. – 15 с.
28. 1011. Типові та індивідуальні особливості розвитку критичності мислення в юнацькому віці // Психологія. – К., 1987. – Вип. 27. – С. 52–59.
29. 1012. Учебный материал и учебные ситуации: Психологические аспекты // Початкова школа. – 1988. – № 3. – С. 77–78.
30. 1013. Качество преподавания: Анкета и методические указания к проведению опроса. – Нежин, 1988. – 16 с.
31. 1014. Дружба (Опросник) // Изучение личности школьника и классного коллектива. – Нежин, 1988. – С. 28–32.

32. 1015. Память: Модифицированный и дополненный вариант методики Н.Н.Корж // Изучение личности школьника и классного коллектива. – Нежин, 1988. – С. 42–51.
33. 1016. Воображение: Методика изучения имажинативных способностей // Там само. – С. 58–85.
34. 1017. Макаренко про роль критики і самокритики у формуванні колективу // Психологія. – К., 1988. – Вип. 30. – С. 39–46. *У співаєт.*
35. 1018. А.С.Макаренко о роли критики и самокритики в формировании коллектива // Творческое наследие А.С.Макаренко и современная школа. – Суми, 1988. – С. 107.
36. 1019. Лабораторно-практические занятия по курсу “Возрастная и педагогическая психология”: Метод. рек. по организации самостоятельной работы студентов. – Нежин, 1988. – 30 с. *У співаєт.*
37. 1020. Курс возрастной и педагогической психологии: Методические материалы к организации самостоятельной работы студентов 2-х курсов. – Нежин, 1988. – 40 с. *У співаєт.*
38. 1021. Курс общей психологии: Методические рекомендации в помощь студентам 1-х курсов. – Нежин, 1988. – 23 с. *У співаєт.*
39. 1022. Лабораторно-практические занятия по курсу “Общая психология”: Метод. материалы к организации самостоятельной работы студентов. – Нежин, 1988. – 25 с.
40. 1023. Проявление основных свойств мышления в организаторской деятельности руководителя // Научные основы прикладной психологии. – М., 1989. – С. 201–202.
41. 1024. Мирозренческая зрелость и общественно-политическая активность студентов. – Нежин, 1989. – 6 с. *У співаєт.*
42. 1025. Политическая культура преподавателей и сотрудников (Тест-опросник, метод. рекомендации). – Нежин, 1989.
43. 1026. Куратор и студенческое самоуправление: Метод. рекомендации к проведению опроса и текст опросника. – Нежин, 1989. – 8 с.
44. 1027. Общественная активность академической группы и эффективность работы кураторов и студенческого самоуправления: Метод. рек. к проведению опроса и инструментарий исследования. – Нежин, 1989. *У співаєт.*
45. 1028. Пізнавальна активність школярів в навчальному процесі // Активізація пізнавальної діяльності школярів в навчальному процесі. – Ніжин, 1989. – С. 1.
46. 1029. Інтелектуальна антиципація в навчальній діяльності // Там само. – С. 10–14.
47. 1030. Активізація пізнавальної діяльності школярів – важлива умова формування особистості в сучасній школі // Там само. – С. 19–20.
48. 1031. Экономическая психология: у истоков становления // Психологический журнал. – 1990. – Т. 11, №3. – С. 168–169.
49. 1032. Методика конкретного социально-психологического изучения семьи в деятельности учителя: Метод. рек. классным руководителям, преподавателям курса “Этика и психология семейной жизни”, студентам. – Нежин, 1990.
50. 1033. Критика и самокритика в системе отношений “руководитель трудового коллектива” // Оптимизация человеческого фактора. – Новосибирск, 1989.
51. 1034. Методические материалы к курсу “Менеджмент” (тесты). – Нежин: “Знание”, 1990. – 94 с. *У співаєт.*
52. 1035. Курс соціальної психології: Метод. рек. – Ніжин, 1991. – 28 с. *У співаєт.*
53. 1036. Теоретичні проблеми загальної психології та їх висвітлення на семінарських заняттях: Метод. матеріали на допомогу студентам перших курсів. – Ніжин, 1991. – 36 с.
54. 1037. Соціалізація особистості: єдність методологічних, теоретичних і прикладних аспектів її дослідження // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Тез. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1993. – Ч. 1. – С. 60–63.
55. 1038. Професійна соціалізація особистості та її психологічні чинники // Там само. – Ніжин, 1994. – Ч. 2. – С. 89–91.
56. 1039. Соціально-психологічні особливості інноваційних установок при реформуванні в ішої школи. – К., 1993.
57. 1040. Теорія і практика навчання і виховання: Програма державного екзамену (проект). – Ніжин, 1995. – 23 с. *У співаєт.*
58. 1041. Активізація критичного мислення студентів // Актуальні проблеми педагогіки і психології / За ред. Є.І.Коваленко. – Ніжин, 1995. – С. 121–124; 125–130.
59. 1042. Дослідження критичності мислення в історії розвитку педагогічної психології // Проблеми психології навчання та виховання. – Ніжин, 1995.
60. 1043. Принцип гуманізму в системі методології сучасної психології // Матеріали 11 з'їзду Т-ва психологів України. – К., 1995.
61. 1044. Система завдань тренінгу критичного мислення та корекції недоліків його розвитку у студентів та учнів // Там само.
62. 1045. Розвиток уяви учнів як необхідна психологічна умова активізації їх учбово-пізнавальної діяльності на уроках літератури // Там само. *У співаєт.*
63. 1046. Активізація уяви підлітків на уроках української літератури // Наук. записки: Зб. студ. робіт. – Ніжин, 1996. *У співаєт.*
64. 1047. Створення банку професіограм – необхідна умова удосконалення профорієнтаційної роботи в закладах освіти: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Глухів, 1996. – С. 29–30.
65. 1048. Критична оцінка і самооцінка студентів в навчальній діяльності. Єдність раціональних і емоційних компонентів // Єдність раціонального та емоційно-почуттєвого в освітньо-виховних системах: Наук.-метод. зб. – Харків, 1996. – С. 106–107.
66. 1049. Вивчення і тренінг індивідуальних особливостей мислення як актуальна проблема шкільної психологічної служби. Психологічна служба школи: минуле, сучасність, майбутнє: Матеріали міжнар. конф. – Тернопіль, 1996. – С. 84–86.
67. 1050. Нав'язливі стани у дітей // Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 135.
68. 1051. Неврози // Там само. – С. 137.
69. 1052. Неврози шкільні // Там само. – С. 137–138
70. 1053. Невротик // Там само. – С. 138.
71. 1054. Нейротизм // Там само. – С. 139.
72. 1055. Нервовідіти // Там само. – С. 139–140.
73. 1056. Шепелявість // Там само. – С. 159.

74. 1057. Вік немовляти // Там само. – С. 18.
75. 1058. Жадібність // Там само. – С. 211.
76. 1059. Жалюгідність // Там само. – С. 211–212.
77. 1060. Життєлюбство // Там само. – С. 212.
78. 1061. Жіночі зразки поведінки у хлопців // Там само. – С. 212–213.
79. 1062. Жорстокість дитяча // Там само. – С. 214–215.
80. 1063. Здібності організаторські // Там само. – С. 222.
81. 1064. Навички // Там само. – С. 262.
82. 1065. Навіюваність (сугестивність) // Там само. – С. 262–263.
83. 1066. Навіювання (сугестія) // Там само. – С. 263–264.
84. 1067. Наполегливість // Там само. – С. 266.
85. 1068. Настрій // Там само. – С. 268.
86. 1069. Научуваність загальна // Там само. – С. 268–269.
87. 1070. Научуваність спеціальна // Там само. – С. 269–270.
88. 1071. Негативізм дитячий // Там само. – С. 270–271.
89. 1072. Ненависть // Там само. – С. 271–272.
90. 1073. Неприязнь // Там само. – С. 272.
91. 1074. Неслухняність // Там само. – С. 272–273.
92. 1075. Нігілізм // Там само. – С. 274.
93. 1076. Новоутворення психічні // Там само. – С. 274–275.
94. 1077. Норми психічного розвитку дітей // Там само. – С. 275.
95. 1078. Стосунки неформальні та формальні // Там само. – С. 333.
96. 1079. Обдаровані діти // Там само. – С. 276.
97. 1080. Обдарованість // Там само. – С. 276–277.
98. 1081. Образа дитяча // Там само. – С. 279.
99. 1082. Обурення // Там само. – С. 279–280.
100. 1083. Опір виховного впливу // Там само. – С. 281.
101. 1084. Оптимізм // Там само. – С. 281–282.
102. 1085. Організованість // Там само. – С. 282–283.
103. 1086. Оригінальність // Там само. – С. 284.
104. 1087. Особистість // Там само. – С. 286–288.
105. 1088. Цілеспрямованість // Там само. – С. 353.
106. 1089. Чадолубство // Там само. – С. 353–354.
107. 1090. Чарівність // Там само. – С. 354–355.
108. 1091. Черствість // Там само. – С. 356.
109. 1092. Чесність // Там само. – С. 356–357.
110. 1093. Чоловічі зразки поведінки у дівчат // Там само. – С. 359–360.
111. 1094. Менталітет національний // Там само. – С. 378–379.
112. 1095. Цікавість // Там само. – С. 352.
113. 1096. Цинізм // Там само. – С. 351–352.
114. 1097. Чванливість // Там само. – С. 355.
115. 1098. Честолубство батьківське // Там само. – С. 357.
116. 1099. Чуйність // Там само. – С. 360.
117. 1100. Психодіагностика шкільна // Там само. – С. 311–312.
118. 1101. Психологічна шкільна служба // Там само. – С. 312–313.
119. 1102. Психолог шкільний // Там само. – С. 314–315.
120. 1103. Інтереси читачькі // Там само. – С. 237–238.
121. 1104. Національна свідомість і самосвідомість // Там само. – С. 397–398.
122. 1105. Національний характер // Там само. – С. 400–401.
123. 1106. Національна психологія // Там само. – С. 396–397.
124. 1107. До питання про функції критичності мислення в індивідуальному і суспільному пізнанні // Освіта й виховання в Польщі й України XIX–XX ст. – Ніжин, 1998. – С. 63–68.
125. 1108. Психолого-педагогічні особливості формування і розвитку навчально-пізнавальних учнів середніх класів сільської малокомплектної школи // Сільська малокомплектна школа: проблеми, пошуки, досвід. – Черкаси, 1999. – С. 49–51. *У співавт.*
126. 1109. Розвиток критичності мислення студентів як умова активізації й оптимізації їх навчання // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 61–67.
127. 1110. Критичність мислення в структурі учіння студентів // Творча спадщина Г.С.Костюка та сучасна психологія. До 100-річчя від дня народження академіка Г.С.Костюка: Матеріали III з'їзду Т-ва психологів України. – К., 2000. – С. 90–91.
128. 1111. Принцип гуманізму в системі методологічних принципів психологічної науки // Наука і образование на пороге третьего тысячелетия: Тез. докл. междунар. конгресса: В 2 кн. – Минск, 2000. – С. 190–191.
129. 1112. Тестові завдання з психології до державного кваліфікаційного екзамену. – Ніжин, 2000. – Варіант А. – 2 с.
130. 1113. Тестові завдання з психології до державного кваліфікаційного екзамену. – Ніжин, 2000. – Варіант Б. – 2 с.
131. 1114. Тестові завдання з психології до державного кваліфікаційного екзамену. – Ніжин, 2000. – Варіант В. – 2 с.
132. 1115. Тестові завдання з психології до державного кваліфікаційного екзамену. – Ніжин, 2000. – Варіант Г. – 2 с.
133. 1116. Критичність мислення й інтелектуальна ініціатива студентів у навчанні // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч.1. – С. 12–16.

НЕЩЕРЕТ ОЛЕНА ІВАНІВНА

Народилася 1960 р. Закінчила філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1981 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1986 р. на посадах асистента (1986–1990 рр.), старшого викладача (1990–1994 рр.), доцента (з 1994 р.). Кандидат філологічних наук з 1991 р. Основний напрямок психологічних досліджень – психологія мовленнєвої діяльності.

Наукові праці

1. 1117. Народные истоки русской лирики Л.Глибова // Глибовські читання, присвячені 160-річчю з дня народження поета: Тези доп. – Нежин, 1987. – С. 59–60.
2. 1118. К вопросу о соответствии суффиксов субъективной оценки в русском и украинском языках // Двужычье в советском обществе: Тезисы респ. конф. – Винница, 1988. – С. 218–219.
3. 1119. Стилистическая роль суффиксов субъективной оценки в "Вечерах на хуторе близ Диканьки" Н.В.Гоголя // Наследие Гоголя и современность: Тезисы докл. и сообщ. – Нежин, 1988. – Ч. 2. – С. 93–94.
4. 1120. Лингвистическая терминология в практическом курсе русского языка (из опыта работы со студентами казахских групп) // Актуальные проблемы национально-русского двуязычия в учебном процессе педвузов Казахстана: Тезисы межвуз. науч.-практ. конф. – Алма-Ата, 1989. – С. 101–103.
5. 1121. К вопросу о характере сочетаемости основы и аффикса в производных наименованиях с ССО (суффиксами субъективной оценки) // Збірник наукових праць викладачів і аспірантів: 175-річчю від дня народження Т.Г.Шевченка присвячується. – К., 1989. – С. 104–105.
6. 1122. Лексические средства создания эмоциональности в повести Н.В.Гоголя "Ночь перед рождеством" // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тезисы докл. – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 104–105.
7. 1123. Семантический анализ твору "Цвіт яблуні" М.Коцюбинського // Наукова конф., присвячена 125-річчю з дня народження М.М.Коцюбинського: Тези доповідей. – Чернівці, 1989. – С. 23–24.
8. 1124. О предупреждении ошибок в анализе морфемной структуры слова // Учитель и общество: опыт, проблемы, поиски. К 50-летию Измаильского пед. ин-та. – Измаил, 1990. – С. 46–48.
9. 1125. Проведение словарно-семантической работы на уроках по русскому языку (на материале эмоционально-оценочных лексем) // Актуальные вопросы изучения в вузе курса методики преподавания языка и литературы в школе: Тезисы докл. респ. науч.-практ. конф. – Нежин, 1990. – С. 69.
10. 1126. Лингвистический комментарий повести Н.В.Гоголя "Иван Фёдорович Шпонка и его тётушка" на уроках внеклассного чтения (к использованию словообразовательных средств) // Актуальные проблемы изучения творчества А.С.Пушкина и Н.В.Гоголя: Тезисы докл. – Херсон, 1990. – 0,1 др.а.
11. 1127. К вопросу о лексикографической практике студентов (на материале эмоционально-оценочных лексем) // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя: Тези доп. – Ніжин, 1990. – С. 31–32.
12. 1128. Гиперболизация как способ создания экспрессивности в повести Н.В.Гоголя "Пропавшая грамота" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 11. – С. 123–124.
13. 1129. Семантическая структура производных основ с суффиксами субъективной оценки // Рукопис деп. в ИНИОН АН СССР № 41314. – 14. 03. 90. – 17 с.
14. 1130. Психосемантика и смысловая структура экспрессивно-окрашенного слова (к проблеме анализа семантики лексических единиц) // Проблеми міжпредметних зв'язків в умовах білінгвізму: Тези доп. – Дрогобич, 1990. – С. 85–86.
15. 1131. Словообразовательные средства создания экспрессивности в поэме Н.А.Некрасова "Кому на Руси жить хорошо" // Современное прочтение Н.А.Некрасова: 5 Некрасовские чтения: Тезисы выступлений. – Ярославль, 1990. – С. 129–130.
16. 1132. Адъективно-субстантивные образования как средство квалификации оценочной семантики имен существительных с суффиксами субъективной оценки // Валентность и сочетаемость на синтаксическом уровне языка и речи: Тезисы докладов. – Могилёв, 1991. – С. 118–119. – 0,1 др.а.
17. 1133. О языке сказок В.И.Даля (лингво-методический аспект) // Твори для дітей і про дітей у вітчизняній і зарубіжній літературі: Тези і матеріали наук.-метод. конф. – Одеса, 1991. – 0,1 др.а.
18. 1134. Градация оценочного признака // Рукопись деп. в УкрНИИНТИ. 729-УК 91. – 11 с.
19. 1135. Интенсив в художественном тексте Гоголя (на примере повести "Шинель") // Література та культура Полісся: Тези доповідей. – Ніжин, 1991. – 0,1 др.а.
20. 1136. Методические рекомендации к курсу "Основы культуры речи". – Нежин, 1991. – 22 с.
21. 1137. Словообразование как средство создания лиризма в стихотворениях В.Высоцкого // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 109–111. – 0,2 др.а.
22. 1138. Прагматический аспект семантики суффиксов субъективной оценки // Стилистика русского языка: теоретический и практический аспекты: Тезисы докл. – Семантика и стилистика художественных текстов. – Харьков, 1993. – Ч. 3. – С. 91.
23. 1139. Интенсивность в семантической структуре слов с суффиксами субъективной оценки // Единицы языка: структура, семантика, функция: Межвуз. сборник науч. трудов. – Тула, 1993. – С. 16–29.
24. 1140. Функциональная значимость оценочных структур (на примере имён существительных с суф. –шин) // Международная научно-теоретическая конференция по функциональной грамматике. – Донецк, 1994. – С. 150–151.
25. 1141. Языковые средства выражения экспрессивности в комедии Н.В.Гоголя "Женитьба" // Микола Гоголь і світова культура: Міжн. наук. конф., присв. 185-річчю з дня народження письменника. – Ніжин, 1994. – С. 61–63.
26. 1142. Интенсивность и семантическая структура повестей Н.В.Гоголя (на примере сборника "Миргород") // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 7. – С. 11–15.
27. 1143. Стилистика цветописи и светописа в пейзажах поэмы "Мертвые души" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 9. – С. 64–67.
28. 1144. Категория интенсивности в художественном тексте (на материале повестей Н.В.Гоголя) // Язык и культура: 5-я Междунар. науч. конф. – К., 1997. – Т. 4: Язык и художественное творчество. – С. 119–120. – 0,1 др.а.

29. 1145. Языковые средства выражения категории интенсивности (на материале сборника "Миргород" Н.В. Гоголя) // IV - ті Гоголівські читання: Всеукр. наук.-практ. конф. – Полтава, 1997. – С. 153–155.
30. 1146. Семантична структура твору // Матеріали V міжнародної наукової конференції: Семантика мови і тексту. – Івано-Франківськ, 1996. – С. 135–136.
31. 1147. Полева структура суффікса -ець // Принципы и методы функционально-семантического описания языка: итоги, направления, перспективы. – Симферополь, 1997. – 0,1 др.а.
32. 1148. Словообразовательные средства интенсивности в "Повести о том, как поссорился Иван Иванович с Иваном Никифоровичем" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. XVII, кн. 1. – С. 33–35.
33. 1149. Фразеологизмы как средство интенсификации в повестях Н.В.Гоголя // Язык и культура: VII Междунар. науч. конф.: Тезисы. – К., 1998. – 0,1 др.а.
34. 1150. "Одно хорошее слово лучше тысячи слов": Речевой этикет на уроках русского языка // Русская словесность. – 1998. – № 1. – С. 19–21.
35. 1151. Суффиксы субъективной оценки как маркеры субъективной оценочности в языке // Антропологічний підхід у дослідженнях мови. Матеріали VII Карських читань. – Ніжин-Гродно, 1998. – С. 130–133.
36. 1152. Градация оценочности у производных структур с суффиксами субъективной оценки // Словообразование и номинативная деривация в славянских языках: Материалы VI междунар. науч. конф. – Гродно. – 1998. – Ч. 1. – С. 115–119.
37. 1153. Лингво-стилистический анализ пейзажных описаний (на материале поэмы Н.В.Гоголя "Мертвые души") // Гоголя світ, Гоголь у світі: V Гоголівські читання. – Полтава, 1999. – 0,2 др.а.
38. 1154. Сравнение как семантико-стилистический приём номинации лиц в повести Н.В.Гоголя "Тарас Бульба" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 83–86.
39. 1155. Морфемный анализ слова // Русский язык: Метод. рек. – Нежин, 1999. – С. 4–9.
40. 1156. Семантико-стилистические особенности интенсивов в повести Н.В.Гоголя "Вий" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філологічні науки. – С. 50–54.
41. 1157. Семантико-стилистические особенности производных структур с суффиксами субъективной оценки (на материале "Исторического Оверка словообразования и словоизменения в белорусском наречии Е.Ф. Карского") // Весник Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы. Спецыяльны выпуск. Да 140-годдзя з дня нараджэння акадэміка Я.Ф.Карскага. Серыя 1. – № 3(5). – 2000. – С. 36–38.
42. 1158. Задания и упражнения к курсу "Основы культуры речи". Для студ.-филол. – Нежин, 2000. – 27 с.
43. 1159. Украинизмы на страницах русскоязычной печати // Славянский мир на пороге третьего тысячелетия: Материалы междунар. науч. конф. – Гомель, 2001. – С. 232–233.
44. 1160. Мир эмоций и их языковое выражение в дискурсе В.Шушкина // Філологічні аспекти дослідження дискурса: Вісник Харківського національного університету. – № 520. – Серія: Філологія. – Вип. 33. – Харків, 2001. – С. 170–173.
45. 1161. Жанровое своеобразие стихотворений в прозе И.С.Тургенева (лингвистический анализ миниатюры "когда меня не будет") // Текст в лингвистической теории и в методике преподавания филологических дисциплин. – Мозырь, 2001. – 0,2 др.а.
46. 1162. Психологические основы формирования культуры русской речи в инонациональной среде // Проблемы преподавания и изучения русского языка в школе и в вузе на современном этапе: Междунар. конф. – Нежин, 2001. – С. 107–110.
47. 1163. Стилистические функции повторов в повести Н.В.Гоголя "Старосветские помещики" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 19–21.
48. 1164. Экспрессия страха в повести Н.В.Гоголя "Шинель" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 19–21.
49. 1165. Экспрессивные элементы в сказке В.И.Даля // Владимир Даль и современные филологические исследования: Сборник науч. работ. – К., 2002. – С. 53–56.
50. 1166. Вербальные средства выражения эмоций в произведениях Н.В.Гоголя // Збірник наукових праць Полтавського держ. пед. ун-ту імені В.Г.Короленка. – Філол. науки. – Вип. 4 (25). – Полтава, 2002. – С. 124–127.
51. 1167. Психологічні основи засвоєння комунікативної функції мови студентами // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 136–139.
52. 1168. Развитие умственных способностей учащихся на уроках русского языка // Проблемы преподавания и изучения русского языка: Материалы междунар. конф. – Нежин, 2003. – С. 130–132.
53. 1169. Психологія мовленнєвої діяльності: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – 0,5 др.а.
54. 1170. Психологія мовленнєвої діяльності: Спецкурси з психології. – Ніжин, 2004. – С. 119–127.

ОЛЕКСІЄНКО АНАТОЛІЙ ІВАНОВИЧ

Народився 1951 року. Закінчив факультет психології Ленінградського державного університету у 1976 році. Працює у Ніжинській вищій школі з 1994 року.

Наукові праці

1. 1171. Анрі Валлон: Концепція інтелектуального розвитку дитини // Психологія: Зб. наук. праць / Нац. пед. ун-т імені М.П.Драгоманова. – К., 1999. – Вип. 3(6). – С. 222–226.
2. 1172. Концепція Жана Піаже про засвоєння понять дітьми. Психологія: Зб. наук. праць / Нац. пед. ун-т імені М.П.Драгоманова. – К., 2000. – Вип. 2. (9), ч. II. – С. 70–77.

ПІСОЦЬКИЙ ВАДИМ ПЕТРОВИЧ

Народився 1965 р. Закінчив педагогічний факультет Київського державного педагогічного інституту імені М.Горького в 1991 р. Кандидат філософських наук (з 1999 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1991 на посадах асистента (1991–1999 рр.), доцента (з 1999 р.). Основний напрямок наукових досліджень – психологія особистості.

Наукові праці

1. 1173. Проблема толерантності в етиці // Проблема розвитку психолого-педагогічної науки у науково-технічній творчості молоді. – К., 1991. – С. 74–78
2. 1174. Еволюція толерантності: від язичництва до християнства // Там само. – Т. XVI. – Вип. 1. – С. 107–112.
3. 1175. Три аспекти проблеми толерантності // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1996. – Т. XVII, Кн.: 1. – С. 75–82.
4. 1176. Толерантність і вживання людства // Людина і світ. – 1997. – № 10. – С. 33–36.
5. 1177. Толерантність як засіб вирішення міжконфесійних конфліктів // Українське релігієзнавство. – 1997. – № 6. – С. 20–25.
6. 1178. Проблема толерантності в християнській етиці: Автореф. дис. ... канд. філос. наук. – К., 1998. – 16 с.
7. 1179. Три аспекти проблеми толерантності у християнстві // Виховання молодого покоління на принципах християнської моралі в процесі духовного відображення України. – Острого, 1998. – С. 98–105.
8. 1180. Толерантність і ненасильство – вектори нормального особистісного і суспільного розвитку // Вісн. Харків. держ. ун-ту. – Харків, 1999. – № 439. – С. 313–316.
9. 1181. Ідея толерантності в етиці Г.С.Сковороди // Сіверянський літ. опис. – Чернігів, 1999. – № 1. – С. 157–165.
10. 1182. Психологія особистості: Навч. посіб. для студ. пед. вузів. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 43 с.
11. 1183. Психосексуальний розвиток індивіда: Навч.-метод. посіб. для студ. пед. вузів. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 36 с.
12. 1184. Теорії особистості: діалог чи еkleктика? // Теоретико-методологічні проблеми генетичної психології. – К., 2002. – Т. 1. – С. – 160–165.
13. 1185. Етико-психологічні аспекти проблеми толерантності через призму християнського світогляду // Проблеми загальної та педагогічної психології. – Київ, 2002. – Т. 3, ч. 9. – С. 136–146.
14. 1186. Закономірності та динаміка психічного розвитку. Формування особистості в онтогенезі: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2003.
15. 1187. Темперамент // Індивідуально-психологічні властивості особистості: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 5–32.
16. 1188. Психологія особистості // Спеціальні курси з психології: Навч.-методичний посібник. – Ніжин, 2004. – С. 7–14.
17. 1189. Психологія наукової творчості // Спеціальні курси з психології. Навчально-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 37–44.
18. 1190. Психологія статі і сім'ї // Спеціальні курси з психології: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 45–56.

ЦУКАНОВА ОЛЕНА ВЕНІАМІНІВНА

Народилася 1953 року. Закінчила Київський державний університет, філософський факультет, відділення психології в 1976 р. Кандидат психологічних наук (з 1980), доцент з (1983). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1980 по 1987 рр. на посадах викладача, ст. викладача, доцента (з 1983 р.).

Наукові праці

1. 1191. К проблеме трудностей общения в первичном коллективе // Психология в возрастных коллективах: Тез. докл. к Всесоюз. симпозиуму. – М., 1978.
2. 1192. Взаимовлияние специфики общения и межличностных отношений // Экспериментальные и теоретические проблемы психологии обучения. – Новосибирск, 1979. – 2 п.л. *У співавторстві.*
3. 1193. О структурной модели межличностной коммуникации // Вопр. психологии и познания людьми друг друга. – Краснодар, 1979. – (Науч. тр. Кубан. го. ун-та, вып. 278). – 1 п.л.
4. 1194. Понимание человека человеком и проблема социально-психологических барьеров в межличностном общении // Теоретические и прикладные проблемы психологии познания людьми друг друга: Тез. Всесоюз. конф. по социальной перцепции. – М., 1979.
5. 1195. О мобилизационных потенциалах личности в экстремальных условиях делового взаимодействия // Личность в системе коллективных отношений: Тез. докл. Всесоюз. конф. – М., 1980.
6. 1196. Влияние межличностных отношений на процесс общения в условиях совместной деятельности // Проблема общения в психологии. – М., 1981. – 2,5 п.л.
7. 1197. Диагностика затрудненного общения в ситуации временного дефицита // Актуальные задачи социальной психологии в свете решений XXVI съезда КПСС: Материалы конф. по социальной психологии. – Ленинград, 1981.
8. 1198. Проявления затрудненного делового общения в экстремальных ситуациях взаимодействия // XXVI съезд и актуальные проблемы социальной психологии. – Ленинград, 1981. – 1 п.л.
9. 1199. О социально-психологической сензитивности учащихся к факторам затрудненного общения со сверстниками // Психология учебной деятельности школьников: Тез. докл. II Всесоюз. конф. по пед. психологии. – М., 1982.
10. 1200. Деструктивные параметры взаимодействия ситуации временного дефицита // Экспериментальные исследования психологии общения. – М., 1983. – 2 п.л.
11. 1201. Диагностика проявлений затрудненного делового общения // Новые исследования в психологии. – М., 1983. – 0,5 п.л.

12. 1202. Индивидуальный стиль руководства как условие дифференциации форм делового общения // Социально-психологическое исследование бригадной формы организации труда. – М., 1984.
13. 1203. К проблеме коммуникативной креативности личности в экстремальных ситуациях взаимодействия // Тезисы VI съезда психологов СССР. – М., 1983.
14. 1204. Проявления коммуникативной креативности личности в экстремальных условиях делового взаимодействия // Методологические и теоретические проблемы совместной деятельности. – М., 1984. – 2 п.л.
15. 1205. Психология совместного решения задач: Коммуникативный аспект // Психология общения и восприятия людьми друг друга. – Краснодар, 1983. – 1 п.л.
16. 1206. Учебно-методические рекомендации по спецсеминару “Психология общения”. – Нежин, 1983. – 1,8 п.л.
17. 1207. Учебно-методические рекомендации по курсу “Общая психология”. – Нежин, 1983. – 2 п.л. *Успіваєт.*
18. 1208. Учебно-методические рекомендации по курсу “Возрастная и педагогическая психология”. – Нежин, 1983. – 0,7 п.л. *Успіваєт.*
19. 1209. Учебно-методические рекомендации “О безотрывной общественно-педагогической практике”. – Нежин, 1983. – 1,5 п.л. *Успіваєт.*
20. 1210. Формы коммуникативной креативности личности, возникающие в экстремальных ситуациях взаимодействия // Новые исследования в психологии. – 1983. – 0,5 п.л.
21. 1211. Деструктивные параметры взаимодействия в ситуации временного дефицита // Психологические исследования общения. – М., 1985.
22. 1212. Первокурсник: надежды и проблемы. Анкета и инструкция по организации опроса среди первокурсников. – Нежин, 1985.
23. 1213. Психологические трудности межличностного общения. – К.: Вища школа, 1985. – 159 с.
24. 1214. Воспитание личностинного человека – важная задача построения коммунистического общества: Метод. рекомендации для лекторов-пропагандистов. – Чернигов, 1986.
25. 1215. О некоторых социально-психологических направлениях исследования управления производственным коллективом в условиях ускорения // Актуальные проблемы социальной психологии. – Кострома, 1986.
26. 1216. Психология общения: Метод. рекомендации для студентов. – Нежин, 1986.

ЩОТКА ОКСАНА ПЕТРІВНА

Народилася 1965 року. Закінчила природничий факультет Ніжинського педагогічного університету імені Миколи Гоголя у 1998 році. Другу вищу освіту здобула у Харківському державному університеті ім. В.Н.Каразіна за спеціальністю “практичний психолог в освіті”. Кандидат психологічних наук з 2002 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1992 р. на посадах асистента, старшого викладача, доцента кафедри психології, завідувача кафедрою психології. Основні напрями наукових досліджень – організаційна психологія та психологія розвитку.

Навчальні посібники

1. 1217. Практикум з вікової і педагогічної психології: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, – 2000. (Розділи: Методи дослідження у віковій та педагогічній психології; Психологія підлітка). – С. 47–66; С. 11–2. *Успіваєт.*
2. 1218. Вікова психологія дорослої людини: Навч. посібник. – Ніжин, 2001. – 190 с.
3. 1219. Вікова психологія дорослої людини: Навч. посібник. – 2-е вид., доп. та випр. – Ніжин, 2002 – 190 с.
4. 1220. Основи психолого-управлінського консультування. – К.: МАУП, 2002. – 136 с. *Успіваєт.*
5. 1221. Психологія підлітка. – Ніжин: НДПУ, – 248 с.
6. 1222. Індивідуально-психологічні в ластивості особистості. – Ніжин: НДПУ. – 121 с. *Успіваєт.*
7. 1223. Психологія дорослої людини: Психологічний практикум. – Ніжин, 2004. – 113 с.
8. 1224. Методи вікової та педагогічної психології: Психологічний практикум. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 151 с.
9. 1225. Теоретичні питання загальної психології та їх висвітлення на семінарських заняттях / За заг.ред. Щотки О.П. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 52 с. *Успіваєт.*

Навчальні програми

10. 1226. Психологія адміністративної кар'єри в освіті // Спеціальні курси з психології: Довідково-метод. посібник. – Ніжин: – НДПУ, 2001. – С. 25–44.
11. 1227. Самореабілітація особистості у складних життєвих обставинах. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 11 с.
12. 1228. Соціальна психологія освітніх організацій // Спеціальні курси з психології. – Ніжин: НДПУ, 2004. – С. 173–186.
13. 1229. Самореабілітація особистості в складних ситуаціях професійної діяльності // Спеціальні курси з психології. – Ніжин: НДПУ, 2004. – С. 187–194.
14. 1230. Тренінг взаємодії з невстигаючим учнем // Спеціальні курси з психології. – Ніжин: НДПУ, 2004. – С. 203–210.
15. 1231. Психологія професійно-управлінського самовизначення // Спеціальні курси з психології. – Ніжин: НДПУ, 2004. – С. 211–224.
16. 1232. Тренінг професійної взаємодії з підлітками // Спеціальні курси з психології. – Ніжин: НДПУ, 2004. – С. 195–202.

Публікації в наукових та фахових виданнях

17. 1233. До питання адаптації молодшого школяра // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Частина II. – Ніжин: НДПІ, 1993. – Ч. II. – С. 52–54. *Успіваєт.*
18. 1234. К проблеме усвоения нравственно-этических норм младшими подростками // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин: НДПІ, 1993. – Ч. II. – С. 104–105. (0,2 д.а.)
19. 1235. До проблеми про соціально-психологічну адаптацію молодших школярів в сфері учбової діяльності // Актуальні проблеми педагогіки і психології: 36. наук. праць. – Ніжин: НДПІ, 1995. – С. 138–142. (0,3 д.а.)
20. 1236. Неперервна освіта як умова ефективної підготовки керівників освітніх закладів // Система неперервної освіти: здобутки, пошуки, проблеми: Матеріали міжнар.наук.-практ. конф.: У 6-ти кн. – Чернівці, 1996. – Кн. 4. – С. 195–197. (0,3 д.а.)

21. 1237. Мотиваційні засади професіоналізації управлінських кадрів освіти // Післядипломна освіта педагогічних кадрів: проблеми розвитку: Матеріали звітної наук. конф. – К.: УІПКККО, 1997. – С. 221–224.
22. 1238. Становлення управлінської спрямованості майбутніх педагогів // Освіта і виховання в Польщі/Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Ніжин, НДПУ, 1998. – Ч. II. – С. 118–124.
23. 1239. До проблеми психологічної підтримки професійного становлення керівника в системі освіти // Актуальні проблеми теорії і практики післядипломної освіти керівних і педагогічних кадрів: Матеріали звітної наук. конф. Держ. Академії керівних кадрів освіти. – К., 1998. – С. 166–168.
24. 1240. Теоретико-методологічні засади психологічного консультування студентів з проблем професійного становлення в галузі управління // Психологія на перетині тисячоліть: Зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 1998. – С. 573–578.
25. 1241. Потенційний керівник і вузівський психолог: на шляху до робочого альянсу // Наукові записки/Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 158–161.
26. 1242. Психологічні проблеми становлення професійної управлінської свідомості // Духовність та злагода в українському суспільстві на перехресті тисячоліть: Зб. наук. праць Київського військ.-гуманітар. ін-ту Міністерства оборони України. – К., 1999. – № 5'2. – С. 198–203.
27. 1243. Експертна оцінка педагогічних інновацій у вузі як стратегія психологічного консультування // Викладання психолого-педагогічних дисциплін у технічному університеті: методологія, досвід, перспективи: Матеріали першої міжнар. наук.-метод. конф. – К., 1999. – С. 159–161.
28. 1244. Образ керівника освітньої організації в індивідуальній свідомості студента // Імідж школи на порозі ХХІ століття: Практико-зорієнтований посібник. – К., 1999. – С. 144–151.
29. 1245. Модель психологічної готовності студентів до професійно-управлінського самовизначення // Післядипломна освіта та управління навчальними закладами в умовах трансформації суспільства: Матеріали звіт. наук. конф. – К., 1999. – С. 274–177.
30. 1246. Психологічна технологія консультування керівників організацій з проблем управлінського спілкування // Наукові записки/Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2000. – Серія: Педагогіка і психологія. – С. 200–205.
31. 1247. Концептуальні засади дослідження професійного становлення фахівця з управління // Теоретико-методологічні проблеми вдосконалення психологічної підготовки менеджерів: Зб. наук. праць. – К.: Персонал, 2000. – № 1(55). – додаток № 3(8). – С. 63–65.
32. 1248. Проектування професійної підготовки психолога-практика в галузі організаційно-управлінської психології. // Актуальные проблемы профессиональной подготовки практических психологов: Сб. научных трудов. – К.: Персонал, 2000. – № 5 (59). – приложение № 10(15). – С. 87–91.
33. 1249. Технологія консультування керівників з проблем управлінського спілкування // Актуальные проблемы профессиональной подготовки практических психологов: Сб. научных трудов. – К.: Персонал, 2000. – № 5 (59). – приложение № 10(15). – С. 91–97. *У співавторстві.*
34. 1250. До проблеми розвитку професійного самовизначення особистості під час навчання у ВУЗі // III з'їзд Товариства психологів України "Творча спадщина Г.С.Костюка і сучасна психологія" (присвяченого 100-річчю від дня народження Г.С.Костюка), 23–25 лютого 2000 року, Київ. – С. 215.
35. 1251. Використання методу фокус-груп для дослідження підготовленості практичних психологів з проблем психології управління організаціями // Проблеми загальної та педагогічної психології: Зб. наук. праць Інституту психології ім. Г.С.Костюка. – С. 134–140.
36. 1252. Стратегія консультування студентів з проблем професійно-управлінського самовизначення // Актуальні проблеми психології. – Т. 1: Соціальна психологія. – К.: Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України, 2001. – Т. 1: Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. – Вип. 1. – С. 205–216.
37. 1253. Стратегія співробітництва в індивідуальному консультуванні студентів, орієнтованих на професійну кар'єру // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Філософія. Психологія. Педагогіка: Зб. наук. праць. – К., 2001. – № 3, кн. 1. – С. 153–158.
38. 1254. Теоретичні засади дослідження психологічної готовності особистості до професійно-управлінського самовизначення // Актуальні проблеми психології. – К., 2001. – Т. 2: Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. – Вип. 2. – С. 234–243.
39. 1255. Становлення управлінського професіоналізму як психологічна проблема // Актуальні проблеми психології: Наукові записки/Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2001. – Вип. 21. – С. 287–294.
40. 1256. Пізнавальні можливості якісно-феноменологічного підходу в психологічних дослідженнях // Менеджмент і маркетинг: досягнення і перспективи: Матеріали IX Всеукр. наук.-практ. конф. (13 березня 2002 року, до 10 річниці факультету менеджменту та маркетингу "КПІ") – К., 2002. – С. 287–288.
41. 1257. Професійна кар'єра та практика її розвитку в організаціях освіти // Актуальні проблеми психології. – К., 2002. – Т. 1: Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. – Ч. 6. – С. 89–93.
42. 1258. Тактика якісного дослідження ставлення майбутніх психологів до роботи з управлінським персоналом організацій // Проблеми загальної та педагогічної психології: Збірник наук. праць / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2002. – Ч. 9. – С. 174–181.
43. 1259. Програма психологічної підтримки професійно-управлінського самовизначення дівчат (в період навчання у вищому закладі освіти) // Наукові праці МАУП. – К.: МАУП, 2002. – Вип. 4. Соціально-психологічні проблеми вдосконалення управлінської діяльності. – С. 161–164.
44. 1260. Розвиток кар'єри персоналу організації як напрямок діяльності практичних психологів системи освіти: Матер. Міжнар. наук. конф., присв. 35-річчю наук. та пед. діяльності академіка С.Д.Максименка (17–18 грудня 2001 р., м. Київ). – К.: Міленіум, 2002. – Т. 4. – С. 428–433.
45. 1261. Розвиток професійно-управлінського самовизначення студентів в умовах навчально-виховного процесу педагогічного університету // Наукові записки/Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – № 3.
46. 1262. Особливості якісного підходу в дослідженні психологічної готовності студентів до розвитку управлінської кар'єри у освіті // Наукові праці МАУП. – 2003. – Вип. 11. – С. 133–137.
47. 1263. Особливості психологічної готовності студентів педагогічних університетів до професійно-управлінського самовизначення // Психологічний вісник: Зб. наук. праць. – 2003. – С. 50–56.
48. 1264. Рефлексивний підхід до підготовки студентів педагогічних університетів з освітнього менеджменту // Інновації у вищій освіті. – К., 2004 – С. 228.
49. 1265. Професійно-орієнтований тренінг як засіб розвитку соціально-психологічної компетентності майбутнього вчителя // Наукові записки/Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – № 3.

Публікації в зарубіжних наукових виданнях

50. 1266. Психологическое обеспечение психического здоровья руководителей образовательных организаций // Наука и образование на пороге III тысячелетия = The Science and Education on the Threshold of the 3rd Millennium: Тезисы докладов Международного конгресса (г. Минск, 3–6 октября 2000г.): В 2-х кн. – Мн., 2000. – Кн. 2. – С. 267 – 268. *Успіваєт.*
51. 1267. Psychological Consultation of the Students (Problems of Vocational Development in Management Sphere) // International Journal of Psychology. – 2000. – Volume 35. – Issue 3/Abstracts of the XXV11 Intern. Congress of Psychology (Stockholm, Sweden, 23–28.08.2000). – Stockholm. – 2000. – 342 p. (0,1 д.а.)
52. 1268. Psychological counselling of female students with problems of development in the management sphere // BPS Centary 1901–2001 The VII-th European congress of psychology. (1–6 July 2001, The Barbican centre, London): Book of Abstracts. – 215 p. (0,1 д.а.)
53. 1269. Исследование восприятия школьными психологами администрации методом фокус-групп // Теоретические и прикладные проблемы психологии педагогического межличностного взаимодействия: Материалы междунар. научн.-практ. конференции: В 2 ч. – Минск, БГПУ, 2002. – Ч. 1. – С. 236–237. *Успіваєт.*
54. 1270. Reflexiv Approach to Training Students of Pedagogical Universities in dukational Leadership // Abstracts of Presentations at the First International Conference on Higher Education Innovahion – Nizhyn State Pedagogical University, Nizhyn, Ukraine, 2003 – P.168.
55. 1271. Развитие готовности к профессионально-управленческому самоопределению будущих педагогов средствами психологического тренинга // Практическая психология в педагогических вузах: состояние, проблемы, перспективы: Тезисы докл. – Москва, 2004. – С. 26–29.

ЯРОСЛАВ ЛЮДМИЛА ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 1978 року. Закінчила природничо-географічний факультет Ніжинського державного педагогічного університету в 2003 році. Працює у Ніжинській вищій школі з 2004 року на посаді асистента. Основний напрямок психологічних досліджень – психолого-педагогічні умови формування екологічної свідомості студентів.

Наукові праці

1. 1272. Розвиток творчої особистості в умовах групової діяльності // Наукові записки / Ніжин. держ. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – Т.3.
2. 1273. Основи екологічної психології // Спеціальні курси для студентів педагогічних спеціальностей: Навч. – метод. посібник / За заг. ред. О.П.Щотки. – Ніжин, 2004. – С. 57–64.

ЯРОСЛАВ ІРИНА СТЕПАНІВНА

Народилася 1951 р. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1973 р.. Працює у Ніжинській вищій школі з 1973 р. на посадах ст. лаборанта (1973–1986 рр.), асистента (1986 р., 1990–1992 рр.). 1986–1990 рр. – вчитель хімії сш. № 16 м.Ерденет, МНР; ст. викладачка кафедри психології – 1992–2005 рр. Розробляє проблеми науково-методичного та навчально-методичного забезпечення викладання психології у вищій школі та займається науковими дослідженнями та аналізом особливостей індивідуального та особистісного розвитку учнів педагогічного ліцею.

Наукові праці

1. 1274. Курс соціальної психології: Метод. рек. – Ніжин.: НДПІ, 1991. *Успіваєт.*
2. 1275. До питання формування пізнавальної активності учнів з хімії: Соціалізація особистості як проблема національної освіти // Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Ніжин, 1994. – Ч. 11. – С. 68–70.
3. 1276. Мислення // Родинно-сімейна енциклопедія / За заг. ред. Ф.С.Арвата та інш. – К., 1996. – С. 225.
4. 1277. Міміка // Там само. – С. 257.
5. 1278. Мова // Там само. – С. 257.
6. 1279. Молодший школяр // Там само. – С. 186.
7. 1280. Лінощі // Там само. – С. 251.
8. 1281. Мимовільне запам'ятовування // Там само. – С. 216.
9. 1282. Мотив // Там само. – С. 259.
10. 1283. Манія // Там само. – С. 132.
11. 1284. Марення // Там само. – С. 133.
12. 1285. До питання психолого-педагогічного аналізу роботи малокомплектних шкіл. Сільська малокомплектна школа: проблеми, пошуки, досвід // Матеріали до Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Черкаси, 1998. – С. 20–21. *Успіваєт.*
13. 1286. Психологія: Загальна, вікова та педагогічна: Метод. посібник для самостійної роботи студ.-заочн. над контрольними, курсовими роботами та рефератами. – Ніжин, 1998. – 64 с. *Успіваєт.*
14. 1287. Практикум з соціальної психології: Навч. посібник для студ. пед. вузів. – Ніжин, 1998. – 71 с. *Успіваєт.*
15. 1288. Психологія молодшого шкільного віку: Навчально-методичний посібник. – Ніжин, 2000. – 31 с. *Успіваєт.*
16. 1289. Психологія молодшого шкільного віку: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2001. – 31 с. *Успіваєт.*

17. 1290. Питання вікової та педагогічної психології у сучасній школі: Спецкурси з психології для студ. пед. ун-ту. – Ніжин, 2001. – С. 57–60.
18. 1291. Професійне самовизначення учнів педагогічного ліцею як проблема практичної психології // Теоретико-методологічні проблеми генетичної психології. – К., 2002. – Т. 4. – С. 441–447.
19. 1292. Програма комплексного кваліфікаційного екзамену з теорії та практики навчання і виховання. – Ніжин, 2002. *У співавт.*
20. 1293. Діагностика особистісних властивостей учнів педагогічного ліцею як умова реалізації особистісно-зорієнтованого навчання: Проблеми загальної та педагогічної психології: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2002. – Т. III, ч. 9. – С. 168–174.
21. 1294. Теоретичні проблеми вікової і педагогічної психології та їх з'ясування на семінарських заняттях. – Ніжин, 2003. – 55 с. *У співавт.*
22. 1295. Практикум з соціальної психології: Навч. посібник для студ. вищих пед. навч. закладів. – Ніжин, 2003. – 87 с. *У співавт.*
23. 1296. До проблеми методики проведення основних форм навчальних занять з психології // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – С. 85–89.
24. 1297. Психологія ранньої юності: Псих. практикум. – Ніжин. – 2000. – 40 с.
25. 1298. Психологія учбової діяльності // Псих. практикум. – Ніжин, 2004. – 33 с.
26. 1299. Увага // Пізнавальні психічні процеси та пізнавальна діяльність особистості: Псих. практикум. – Ніжин, 2004. – С. 5–22. *У співавт.*
27. 1300. Відчуття і сприймання // Там само. – С. 22–38.
28. 1301. Пам'ять // Там само. – С. 38–53.
29. 1302. Пізнавальні процеси та пізнавальна діяльність особистості: (Семинарське заняття) // Там само. – С. 105–109. *У співавт.*
30. 1303. Теорії особистості: Спеціальні курси з психології для студентів педагогічних спеціальностей: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 15–23.
31. 1304. Розвиток та формування особистості в умовах освітнього процесу школи // Там само. – С. 113–119.
32. 1305. Соціальна психологія (для спеціальностей, де не передбачено вивчення цієї дисципліни як обов'язкової) // Там само. – С. 95–113.

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

БОРЩЕНКО ІВАН СЕРГІЙОВИЧ (1931–1996)

Закінчив агрономічний факультет Білоцерківського сільськогосподарського інституту в 1962 р. Кандидат економічних наук (з 1969 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1971 по 1996 рр. на посаді доцента. Основний напрямок наукових досліджень – економічні і соціальні проблеми розвитку аграрного виробництва, історія економічної думки.

Наукові праці

1. 1306. Влияние факторов интенсификации на урожай сахарной свеклы // Основные выводы научно-исслед. работ по сахарной свекле за 1965 год. – К., 1967. – С. 496–498. – (Всесоюз. науч.-исслед. ин-т сахарной свеклы). *У співавт.*
2. 1307. Внутрихозяйственный расчет – основной метод ведения хозяйства // Тез. докл. науч. конф. по итогам науч.-исслед. работы за 1965 год. – Белая Церковь, 1966. – С. 23–24.
3. 1308. Интенсификация – важнейший фактор увеличения производства сельскохозяйственной продукции // Науч. записки / Белоцерк. с/х ин-т. – 1967. – Т. 13. – С. 21–22.
4. 1309. Об оптимальном сочетании отраслей // Там само. – 1968. – Т. 15, ч. 1. – С. 74–76.
5. 1310. Пастбищные корма – основа высокой продуктивности // Овцеводство. – 1969. – № 7. – С. 15. *У співавт.*
6. 1311. У колгоспах гірської зони // Тваринництво України. – 1970. – № 1. – С. 20–21. *У співавт.*
7. 1312. Эффективность использования основных фондов у колгоспах гірської зони Карпат // Передгірне та гірське землеробство і тваринництво: Респ. міжвід. темат. наук. зб. – К., 1970. – Вип. 9. – С. 36–37.
8. 1313. Рентабельність вівчарства в колгоспах західного Полісся України // Вісник с/г науки. – 1972. – № 2. – С. 11–14.
9. 1314. Планы семинарских занятий по политической экономии социализма и методические рекомендации к ним. – Нежин, 1987. – 38 с. *У співавт.*
10. 1315. Планы семинарських занять з основ економічної теорії і методичні рекомендації до них. – Ніжин, 1994. – 27 с. *У складі колект. авт.*
11. 1316. Словник понять і термінів ринкової економіки. – Ніжин, 1998. – 56 с. *У складі колект. авт.*

ГОРОДЕЦЬКА МАРГАРИТА ОЛЕКСІВНА

Народилася 1962 р. Закінчила економічний факультет Київського державного університету в 1984 р. Кандидат економічних наук (з 1990 р.), доцент (з 1997 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1998 р. на посаді доцента. Основний напрямок наукових досліджень – макроекономічна політика української держави: проблеми і перспективи розвитку.

Наукові праці

1. 1317. Особливості регіональних фінансових криз і Україна // Тр. 46-ї наук.-звіт. конф. Кам'янець-Подільського держ. пед. ун-ту. – Кам'янець-Подільський, 1999. – С. 94–95.

2. 1318. Деякі аспекти використання математичних засобів дослідження у викладанні основ економічної теорії // Фізико-математичні записки: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1999. – С. 55–57.
3. 1319. Деякі аспекти вступу країн Центральної і Східної Європи в ЄС // Європа на порозі нового тисячоліття: Тр. міжнар. наук. конф. – К., 1999. – С. 133–135. – (Акад. праці і соц. відносин ФПУ. Центр інформації і документації Ради Європи в Україні. Українська Правнича Фундація). *У співавт.*
4. 1320. Методичні вказівки та програма виробничої та переддипломної практики. – К., 1999. – С. 10. *У співавт.*
5. 1321. Макроекономічне прогнозування: тенденція математичного опису української економіки // Фізико-математичні записки. – Ніжин, 2000. – С. 33–34. *У співавт.*
6. 1322. Проблеми адаптації загальних схем економічної теорії і практики до економіки України // Економічна теорія: сучасна парадигма та її еволюція на порозі XXI століття: Тр. міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2000. – С. 96–97.
7. 1322а. Історія зачаткування національної економіко-математичної школи // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2001. – С. 17–19.
8. 1323. Українська специфіка інвестиційних ризиків // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – К., 2002. – С. 53–57. *У співавт.*
9. 1324. Вступ до економічної теорії: Метод. рекомендації. – Ніжин, 2002. – 27 с.
10. 1325. Мікроекономіка: Метод. рекомендації. – Ніжин, 2004. – 47 с.
11. 1326. Особливості математичної формалізації економічних процесів // Фізико-математичний збірник. – Ніжин, 2004. – С. 116–120. *У співавт.*
12. 1327. Проблеми реформування пенсійної системи України // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – К., 2004. – С. 90–96. *У співавт.*

ЄФРЕМОВ ВІКТОР ВОЛОДИМИРОВИЧ

Народився 1946 р. Закінчив економічний факультет Київського державного університету ім. Тараса Шевченка в 1974 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1974 р. Доцент з 1988 року. На даний час займає посаду доцента на кафедрі економічної теорії та політології. Основний напрямок наукових досліджень – методологічні аспекти праці, проблеми інституціоналізму та історії економічної думки.

Наукові праці

1. 1328. Двойственный характер труда, воплощенного в товаре: Метод. разработка. – Нежин, 1980. – 33 с.
2. 1329. Нужна экономическая оценка интенсивности труда // Социалистический труд. – 1980. – № 5. – С. 89–90.
3. 1330. Производительность труда – решающее условие повышения эффективности народного хозяйства // Трибуна лектора. – 1980. – № 7. – С. 13–15.
4. 1331. Количественные характеристики труда // Экономические науки. – 1981. – № 11. – С. 16–22.
5. 1332. Значение марксистского анализа качества труда для критики современных буржуазных концепций // Вопросы политической экономии. – К., 1981. – Вып. 158. – С. 127–134.
6. 1333. Рациональное использование трудовых ресурсов – важное условие повышения качества общественного труда // Политико-экономическая проблема социалистического воспроизводства. – Киев, 1981. – С. 219–220. *У співавт.*
7. 1334. Качество общественного труда и закономерности его развития в условиях развитого социализма: Автореферат дис... канд. экон. наук. – К., 1983. – 22 с.
8. 1335. К написанию конкурсных работ студентами по общественным наукам: Метод. рек. – Нежин, 1984. – 25 с.
9. 1336. Совершенствования распределения по труду и укрепление социальной справедливости // Экономика Советской Украины. – 1987. – № 7. – С. 20–28.
10. 1337. Сбалансированность спроса и предложения в условиях усиления социально-экономического развития // Вопросы общественных наук. – К., 1987. – Вып. 71. – С. 114–120. *У співавт.*
11. 1338. Планы семинарских занятий по политической экономии социализма и методические рекомендации к ним. – Нежин, 1987. – 38 с. *У колект. авт.*
12. 1339. Простой и сложный труд как категории социалистических производственных отношений // Вопросы политической экономии. – К., 1988. – Вып. 161. – С. 103–104. *У співавт.*
13. 1340. Укрепление социальной справедливости в процессе совершенствования распределительных отношений // Вопросы политической экономии. – К., 1988. – Вып. 195. – С. 92–96. *У співавт.*
14. 1341. Проблемы социальной справедливости в экономическом учении К.Маркса // Марксизм и современность. – Глухов, 1988. – С. 41–43.
15. 1342. О совершенствовании шефской помощи города селу // Социальные проблемы современного села. – К., 1988. – С. 57–59.
16. 1343. Политэкономические аспекты решения экономических проблем // Экология: проблемы образования и воспитания. – Переяслав-Хмельницкий, 1990. – С. 96–97.
17. 1344. Планы семинарских занятий по политической экономии и методические рекомендации к ним. – Нежин, 1990. – Ч. 1. – 19 с. *У складі колект. авт.*
18. 1345. Планы семинарских занятий по политической экономии и методические рекомендации к ним. – Нежин, 1990. – Ч. 2. – 23 с. В складі колект. авт.
19. 1346. Индивидуализация преподавания политической экономии как необходимое условие гуманизации учебного процесса // Нові технології навчання. – К., 1991. – Вып. 2. – С. 66–68.
20. 1347. О совершенствовании методики преподавания политической экономии в процессе перехода к индивидуальному обучению студентов // Индивидуализация обучения студентов социально-политическим наукам в условиях демократизации высшей школы. – Херсон, 1991. – С. 117–119.
21. 1348. Планы семинарских занятий с основ экономической теории методичні рекомендації до них. – Ніжин, 1994. – 27 с. *У складі колект. авт.*

22. 1349. Економічна освіта та її роль у просуванні України до ринку // Національна еліта та інтелектуальний потенціал України. – Львів, 1996. – С. 140–141.
23. 1350. Україна і СНД: перспективи співробітництва // Сучасні проблеми суспільнознавства. – Ніжин, 1996. – С. 35–38.
24. 1351. Чи витримає податковий тягар малий бізнес? // Сучасні проблеми суспільнознавства. – Ніжин, 1996. – С. 38–43.
25. 1352. Формування нового екологічного мислення в умовах становлення ринкових відносин на Україні // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області. – Ніжин, 1996. – С. 146–147.
26. 1353. Словник понять і термінів ринкової економіки. – Ніжин, 1997. – 56 с. *У складі колект. авт.*
27. 1354. Основи економічної теорії: Програма курсу та плани семінарських занять: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2001. – 77 с. *У складі колект. авт.*
28. 1355. Цінність освітянських послуг та їх оплата при формуванні громадянського суспільства в Україні // Громадянська освіта в Україні: досвід, пошуки перспективи. – Ніжин, 2002. – С. 35–37.
29. 1356. Історія економічних вчень: Програма курсу та плани семінарських занять для студ. стац. та заочн. відділень. – Ніжин, 2002. – 48 с.
30. 1357. Історія економічних вчень: Від стародавніх часів до становлення економічної науки: Курс лекцій. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2004. – 98 с.
31. 1358. Історія економічних вчень. Від стародавніх часів до становлення економічної науки: Курс лекцій. – Ніжин, НДПУ, 2004. – 113 с.
32. 1359. Вибрані питання економічної теорії (сучасний етап розвитку світової економічної думки): Навчальна програма. – Ніжин, 2004. – 18 с.

ЖУКАНАТОЛІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

Народився 1953 р. Закінчив економічний факультет Київського національного університету ім. Т.Г.Шевченка в 1982 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1982 р. на посадах асистента (1982–1991 рр.), ст. викладача (з 1995 р.). Основний напрям досліджень – питання методики викладання економічних дисциплін, менеджменту, соціальної політики.

Наукові праці

1. 1360. Человеческий фактор и социально-экономические преобразования в труде // Человеческий фактор в аграрной политике КПСС на современном этапе: Тезисы докл. межвуз. науч.-практ. конф. – Умань, 1987.
2. 1361. Контрольная работа, планы семинарских занятий по политической экономии и методические рекомендации к ним (для студентов-заочников). – Нежин, 1987. – 10 с.
3. 1362. Плани семинарских занятий з політичної економії і методичні рекомендації до них. – Розділ 1: Економічні основи суспільства. – Ніжин, 1990. – 19 с. *У складі колект. авт.*
4. 1363. Плани семінарських занять з політичної економії і методичні рекомендації до них. Розділ II. Капіталістична система господарювання. – Ніжин, 1990. – 23 с. *У складі колект. авт.*
5. 1364. Гуманізація економічної освіти у педагогічному вузі: Соціалізація особистості як проблема національної освіти // Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Ніжин, 1993.
6. 1365. Плани семінарських занять з основ економічної теорії і методичні рекомендації до них. – Ніжин, 1994. – 27 с. *У складі колект. авт.*
7. 1366. Словник понять і термінів ринкової економіки. – Ніжин: НДПУ, 1998. – 56 с. *У складі колект. авт.*
8. 1367. Основи економічної теорії: Програма курсу та плани семінарських занять: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 77 с. *У складі колект. авт.*
9. 1368. Соціальна політика: Програма, плани семінарських занять, методичні рекомендації та контрольні питання для спеціальності "соціальна педагогіка; практична психологія". – Ніжин: НДПУ, 2004. – 27 с.
10. 1369. Менеджмент: Програма. Плани семінарських занять. Метод. рек. та контрольні питання для спец. "Математика та основи економіки". – Ніжин: НДПУ, 2004. – 27 с.

КОСТЕНКО ІВАН ПЕТРОВИЧ

Народився 1921 р. Закінчив історичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя в 1949 р. Кандидат історичних наук (з 1966 р.), доцент (з 1970 р.). Працює у Ніжинській вищій школі на посадах асистента (1952–1958 рр.), ст. викладача (1958–1970 рр.), доцента (1970–1994 рр.), завідуючого Музеєм рідкісної книги бібліотеки НДПУ (1994–2003 рр.). Основний напрям наукових досліджень – краєзнавство.

Наукові праці

1. 1370. Більшовики Чернігівщини в період іноземної інтервенції та громадянської війни (березень 1918 року – 1920 рік) // Нариси історії Чернігівської обласної партійної організації. – К., 1970. – С. 76–119.
2. 1371. Ніжинський педінститут // Пам'ятники України. – 1971. – № 4. – С. 51–52.
3. 1372. Революційно-демократичний рух у Ніжинському історико-філологічному інституті на початку ХХ ст. // Укр. іст. журн. – 1971. – № 10. – С. 81–85. *У співавт.*
4. 1373. [Рец.] // Архіви України. – 1976. – № 1. – С. 86–88. – Рец. на кн.: Черниговщина в годы гражданской войны. 1919–1920 / Сост.: В.И.Кудряшова, П.Я.Кудряшов, Г.П.Петрова, Ф.П.Спиридонов, Е.Тессен, И.И.Фастовская. – К.: Наук. думка, 1975. – 456 с.
5. 1374. Борьба против немецких оккупантов, гетьманщины и петлюровщины // Нариси історії Черніг. обл. парт. організації. – К., 1980. – С. 53–66.

6. 1375. Подвиг партии и народа // Укр. іст. журн. – 1981. – № 5. – С. 150–151. *У співавт.*
7. 1376. Сребное (Сребнянский район) // История городов и сел Украинской ССР: В 26 т. – К., 1983. – Черниговская область. – С. 653–661. *У співавт.*
8. 1377. Ніжин // Пам'ятники України. – 1983. – № 3. – С. 41–46. *У співавт.*
9. 1378. Масово-політична робота партійних організацій серед населення по викриттю агресивної суті фашизму, злочинів на території Чернігівської області // І Чернігів. обл. наук. конф. (Грудень, 1985): Тез. доп. – Чернігів, 1985. – С. 32–33.
10. 1379. Борьба против немецких оккупантов и гетьманщины на Новгородсеверщине в 1918 г. // Новгород-Северскому – 1000 лет. – Чернигов; Новгород-Северский, 1989. – С. 107–108.
11. 1380. До питання про тактику комуністів Херсонщини щодо боротьбістів у 1919–1920 рр. // IV респ. наук. конф. з іст. краєзнавства. – К., 1989. – С. 304–305. *У співавт.*
12. 1381. Революційно-демократичний рух у Ніжинському Історико-філологічному інституті (1905–1907рр.) // Літ. та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 61–63.
13. 1382. Грецька община в Ніжині: Тез. доп. та повідомл. V Всеукр. наук. конф. з іст. краєзнавства. – Кам'янець-Подільський, 1991. – С. 185–187.
14. 1383. До історії гербів міста Ніжина: Тез. доп. та повідомл. II наук. геральд. конф. (Львів, 19–21 листоп., 1992). – Львів, 1992. – С. 47–49. *У співавт.*
15. 1384. В.Г.Ляскоронський // Полтавський археологічний збірник. Пам'яті Г.О.Сидоренко (1918–1984). – Полтава, 1993. – С. 17–19.
16. 1385. Георгій Кониський // VI Всеукр. наук. конф. з іст. краєзнавства. – Луцьк, 1993. – С. 124.
17. 1386. Грецькі храми в Ніжині // Київ. старовина. – 1993. – № 2. – С. 69–73.: іл. *У співавт.*
18. 1387. Дипломат, літератор, історик К.М.Базілі (1809–1884) // Україна-Греція. Історія та сучасність. – К., 1993. – С. 65–67. – (Матеріали I міжнар. наук. конф.). – К., 1993.
19. 1388. З історії самоврядування ніжинських греків // Актуал. проблеми розвитку міського самоврядування (історія і сучасність): Тез. міжнар. наук.-практ. конф. (Рівне, 7–9 квіт., 1993). – Рівне, 1993. – С. 41–43.
20. 1389. Грецьке братство // Ніжині і Ніжинщина: Іст.-краєзнавчі матеріали. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 20–23.
21. 1390. Доцент І.Я.Павловський: життя та доля // Літ. та культура Полісся. – Ніжин, 1994. – Вип. 4. – С. 56–58.
22. 1391. Рукописи Фундаментальної бібліотеки Ніжинської вищої школи // До 100-річчя Ніжинського Історико-філологічного товариства: Тези і матеріали. – Ніжин, 1994. – С. 23–25.
23. 1392. Брати Зосими // Сівер. літопис. – 1996. – № 4. – С. 65–72. *У співавт.*
24. 1393. Благодійна діяльність З.К.Каплані // Україна-Греція. Історія та сучасність: Матеріали II міжнар. наук. конф. – К., 1997. – С. 78–79.
25. 1394. Визволення Ніжина і Ніжинщини від німецько-фашистських окупантів // Історія та культура Лівобережжя України: Матеріали міжнар. конф. (Травень, 1996). – К.; Ніжин, 1997. – С. 184–190.
26. 1395. Графський парк // Сівер. літопис. – 1997. – № 5. – С. 112–114.
27. 1396. Пам'ятник М.В.Гоголю у Ніжині // Там само. – № 3. – С. 142–143.
28. 1397. Вибрані твори та епістолярна спадщина Володимира Піскорського // Там само. – 1998. – № 3. – С. 136–139. – Рец. на кн.: Піскорський В.К. Вибрані твори та епістолярна спадщина. – К., 1998. – 352 с.
29. 1398. Графський парк // Літ. та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 11. – С. 155–159.
30. 1399. Мусіни-Пушкини в истории России. К 250-летию со дня рожд. А.И.Мусина-Пушкина. – Рыбинск, 1998. – С. 260–265.
31. 1400. Мусіни-Пушкини – почесні попечителі Ніжинської вищої школи // Сівер. літопис. – 1998. – № 4. – С. 67–69. *У співавт.*
32. 1401. Смерть командира // Прохоровское поле. Из хроники танкового сражения / Ред.-сост. В.П.Бекетов. – Белгород, 1998. – С. 347.
33. 1402. Гоголь і Бодяньський // Літ. та культура Полісся. – Ніжин, 1999. – Вип. 12. – С. 145–149.
34. 1403. Благодійна діяльність грека Зоя Каплані // Греки в Ніжині: Зб. статей і матеріалів. – Ніжин, 2000. – Вип. 1. – С. 37–39.
35. 1404. Бібліотека Ніжинської Грецької Михайлівської церкви // Там само. – С. 40–42.
36. 1405. Вилучення “ідеологічно шкідливої літератури” та пограбування фондів Фундаментальної бібліотеки // Сівер. літопис. – 2000. – № 535. – С. 39–42.
37. 1406. Гоголь і Бодяньський // Там само. – 2000. – № 1. – С. 122–125.
38. 1407. Наш Рубач – Ейнштейн // Михайло Рубач: архівіст, історик, педагог. – К., 2000. – С. 48–50.
39. 1408. Пилип Морачевський – поет, драматург, перекладач // Сівер. літопис. – 2000. – № 3. – С. 201–202. – Відгук на кн. Г.В.Самойленка за однойменною назвою (Ніжин, 1999. – 84 с.).
40. 1409. Смерть командира // Остались молодыми. Книга Памяти погибших в Прохоровском сражении 10–20 июля 1943 года / Ред.-сост. В.П.Бекетов. – Белгород, 2000. – С. 380–381.
41. 1410. Брати Зосими // Греки в Ніжині: Зб. статей і матеріалів. – К., 2001. – Вип. 2. – С. 207–221.
42. 1411. Внутрішній устрій Ніжинського грецького церковного братства за статутом 1697–1699 років // Там само. – С. 176–180.
43. 1412. До історії формування бібліотечних зібрань ніжинських греків // Там само. – С. 245–252.
44. 1413. Засновник факультету (Роман Львович Гуревич) // Євреї в Ніжині: Наук. зб. – Ніжин, 2001. – С. 122–126.
45. 1414. Наш Фукідід (Ісаак Ілліч Ліхтенфельд) // Там само. – С. 126–127.
46. 1415. Ніжинська вища школа: від Гімназії вищих наук до університету // Сівер. літопис. – 2001. – № 5. – С. 137–139. – Рец. на однойменну книгу Г.В. і О.Г.Самойленків (Ніжин, 2000. – 288 с.).
47. 1416. Професор Лазар Полонський // Євреї в Ніжині: Наук. зб. – Ніжин, 2001. – С. 128–130.
48. 1417. Філософ Пінхос Самородницький // Там само. – С. 122–126.
49. 1418. Христофор Дімітрієв – фундатор грецьких храмів і грецького Ніжинського братства // Сівер. літопис. – 2001. – № 3. – С. 116–117.

Праці І.П.Костенка до 1971 див.: Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажч. – Ніжин, 2000. – Ч.3. 1940–1970. – С. 117–120.

КРИВОБОК ОЛЕКСАНДР ПАВЛОВИЧ

Народився у 1980 р. в м. Ічні Чернігівської обл. У 1997–2002 рр. навчався в НДПУ імені Миколи Гоголя. У 2003 році закінчив з відзнакою магістратуру цього ж закладу, отримавши диплом магістра історії. З 2003 р. працює асистентом при кафедрі економічної теорії та політології НДУ імені Миколи Гоголя. Основний напрям наукових досліджень – історія політичної думки України, історія політичних партій та молодіжних організацій, студентства.

Наукові праці

1419. Студентські осередки у Ніжинській вищій школі початку ХХ ст. // Сіверянський літопис. – 2002. – № 1. – С. 30–36.
1420. Соціально-національна стратифікація студентства Лівобережної України на межі ХІХ–ХХ ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2001. – Вип. 17. Полісся та Лівобережжя в історичному та культурологічному контексті. – С. 119–122. *У співавторстві.*
1421. Більшовицька держава Леніна і російське самодержавство: спадкоємність і відмінність // Історичний альманах: Зб. наук. праць студ. істор.-правозн. фак. – Ніжин, 2003. – С. 39–44.
1422. Історія та гуманітарні науки в Україні у контексті суспільних процесів сучасності (погляд на перспективу) // Тези доповідей Міжнародної науково-теоретичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених “Соціально-економічні, політичні та культурні оцінки та прогнози на рубежі двох тисячоліть”. 20 лютого 2003 р., м. Тернопіль. – Тернопіль, 2003. – С. 80–81.
1423. Політична культура юнацтва та студентства Чернігівщини початку ХХ століття // Вісник студентського наукового товариства. – Ніжин, 2003. – С. 3–6.
1424. Що зумовлювало участь студентів у революції 1905–1907 років: матеріальні чи соціально-психологічні фактори? (На прикладі ніжинського студентства) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21: Забуті та в оскреслі імена в історії та культурі України, спірні історичні питання. – С. 84–86.
1425. Зупинка перед провалляем: вплив столипінської реакції на політичну активність студентства України // Сторінки історії: Зб. наук. праць. – К., 2004. – Вип. 19. – С. 93–103.
1426. Історія Ніжена мовою дат. – 2-е вид., випр. й доп. – Луцьк, 2004. – 184 с. *У співавторстві.*
1427. Документи про партійне життя Чернігівщини у 1905 році // Сіверянський літопис. – 2004. – № 4. – С. 58–62
1428. Петро Дятлов – забута постать в українському революційному русі початку ХХ століття // Література та культура Полісся. – Ніжин: НДПУ, 2005. – Вип. 24.

ЛЮБЧЕНКО ВАСИЛЬ ГРИГОРОВИЧ (1938–2005)

Народився 1938 р. Закінчив історичний факультет Київського державного університету ім. Т. Шевченка в 1963. Кандидат історичних наук (з 1971 р.), доцент (з 1977 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1974 р. на посадах ст. викладача (1974–1977 рр.), доцента (1977–1997 рр.). Основний напрям наукових досліджень – історія, культура, література.

Наукові праці

1429. Ze starych letopisu // Praha-Moskve (Praha). – 1968. – С. 6. – S. 7.
1430. Сучасні українсько-чехословацькі культурні зв'язки в галузі книгообміну // Жовтень і українська культура: Зб. матеріалів міжнар. симпоз. – Пряшів, 1968. – С. 454–463.
1431. Матеріали до вивчення післявоєнного українсько-чехословацького культурного і наукового співробітництва // Архіви України. – 1969. – № 5. – С. 77–80.
1432. Із історії культурного співробітництва України і Чехословаччини 1956–1969 рр. // Укр. іст. журн. – 1969. – № 12. – С. 78–83.
1433. Роль колективів художньої самодіяльності у розвитку українсько-чехословацьких культурних зв'язків // Нар. творчість та етнографія. – 1970. – № 5. – С. 94–95.
1434. Українсько-чехословацьке співробітництво в галузі науки і культури: Автореф. дис. ... канд. іст. наук. – К., 1970. – 24 с.
1435. Ленінізм – єдине інтернаціональне вчення // Матеріали конф. сільгоспінституту по підсумках наук. досліджень за 1969 рік. – Кам'янець-Подільський, 1970. – С. 24–27.
1436. Vanzeltvia a rodina v SSSR // Sociologicky casopis (Praha). – 1981. – С. 4. – S. 439–442.
1437. Jaroslav Hasek // Slovansky prehled (Praha). – 1982. – С. 2. – S. 139–140.
1438. Stranky proletarske solidarity pracujicich // (Slovansky prehled Praha). – 1982. – С. 2. – S. 140–142.
1439. Socialisticky zpusob zivota // Sociologicky casopis (Praha) – 1982. – S. 5. – S. 561–564.
1440. Несостоятельность и реакционная сущность буржуазных и ревизионистских концепций по проблемам мирового революционного процесса. – Нежин, 1982. – 48 с. *У співавторстві.*
1441. Гоголь в Чехословакии // Тез. докл. I Гогол. чтений. – Полтава, 1982. – С. 23–25.
1442. Дегтяри // История городов и сел Украинской ССР. – К., 1983. – Черниговская область. – С. 662–668. *У складі колект. авт.*
1443. Носовка // Там само. – С. 514–524. *У складі колект. авт.*
1444. Критика современных буржуазных и ревизионистских теорий в курсе научного коммунизма в свете решений XXVI съезда КПСС. – Бахмач, 1983. – 74 с. *У співавторстві.*
1445. Internacionalne vzťahy pracujicich prihranicnic oblasti SSSR a evropskych socialistickych zemi // Slovansky prehled (Praha). – 1986. – С. 6. – S. 507–508.
1446. Mezinarodni solidarita pracujicich v boji proti fasizmu a vypuknuti valky // Slovansky prehled Praha. – 1986. – С. 6. – S. 507.
1447. Ceskeslovensko v socialistickem spolecenstvi // Slovansky prehled (Praha). – 1986. – С. 6. – S. 508–510.

20. 1448. Покинборода Сергій Павлович // Великий Жовтень і громадянська війна в Україні: Енцикл. довід. – К., 1987. – С. 435.
21. 1449. VII съезд КПЧ об основных направлениях совершенствования социализма в Чехословакии // Вопр. науч. коммунизма. – К., 1988. – Вып. 71. – С. 65–72.
22. 1450. Несостоятельность буржуазных извращений революционного характера и перспективы перестройки в СССР // Там само. – К., 1989. – Вып. 77. – С. 68–74.
23. 1451. Первые переводы произведения Н.В.Гоголя на чешский язык // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщ. науч. – практ. Гогол. конф. – Нежин, 1989. – Ч. 2. – С. 49–50.
24. 1452. Национально-языковая политика и условиях перестройки // Вопр. науч. коммунизма. – К., 1990. – Вып. 80. – С. 74–79.
25. 1453. Экономика и политика в социалистическом обществе. Социально-политические аспекты экономической реформы // Пробл. теории социализма. – К., 1990. – Темы IV–VIII. – С. 70–91.
26. 1454. Целостность и противоречивость современной цивилизации. Диалектика общечеловеческого и классового в современном мире // Там само. – Темы XIII–XV III. – С. 45–70.
27. 1455. Чеська поезія в оцінці І.Франка // Іван Франко і національне відродження: Тез. респ. наук. конф. в селі Криворівня (23–24 верес. 1991). – Львів, 1991. – С. 70–71.
28. 1456. Розвиток україністики в Східній Словаччині // V Всеукр. наук. конф. з іст. краєзнавства: Тез. доп. і повідомл. – Кам'янець-Подільський, 1991. – С. 59–60.
29. 1457. Михайло Грушевський про релігійну ситуацію в Україні після Берестейської унії // Польща-Україна: історична спадщина і суспільна свідомість: Матеріали міжнар. наук. конф. – К., 1992. – С. 60–62.
30. 1458. Українські майстри образотворчого мистецтва в Празі // Культура України і слов'янський світ: Наук.-практ. конф. (Кам'янець-Подільський): Тез. доп. та повідомл. – К., 1992. – Ч. 2. – С. 7–8.
31. 1459. Словацька преса другої половини XIX ст. про український національний рух // Проблеми історії національного руху на Україні (до 1917): Тез. доп. II Всеукр. наук.-теор. конф. – К.; Миколаїв, 1992. – Ч. 2. – С. 40–42.
32. 1460. Принципи виховання молодого покоління в творах Г.Сковороди // Проблеми вивчення наукової художньої спадщини Г.Сковороди: Тез. доп. респ. конф. – Харків, 1992. – С. 62–63.
33. 1461. Проблеми ідеології в умовах державотворення України // Відродження України: проблеми і перспективи: Тез. Всеукр. теор. конф. – Кіровоград, 1993. – Вип. 2. – С. 69–71.
34. 1462. Українська хорова і музична культура Східної Словаччини I пол. XX ст. // VI Всеукр. наук. конф. з іст. краєзнавства: Тез. доп. – Луцьк, 1993. – С. 450–451.
35. 1463. З історії грецької громади в Ніжині // Україна-Греція: історія та сучасність: Тез. міжнар. наук. конф. – К., 1993. – С. 84–86.
36. 1464. Проблеми статевого виховання в загальноосвітній школі // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Тез. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1993. – Ч. 1. – С. 92–95.
37. 1465. Причини конфліктних ситуацій в сім'ї // Природа, феноменологія та динаміка конфліктів у сучасному світі: Міжнар. наук.-практ. конф.: Тез. доп. – Чернівці, 1993. – Ч. 2. – С. 84–85.
38. 1466. Сатирично-гумористичне слово Г.Сковороди у викритті бездуховності // Сатира і гумор в українській літературній традиції: Матеріали Всеукр. наук. конф. – Чернівці, 1994. – С. 82–86.
39. 1467. Просвітницька діяльність Товариства імені О.Духновича в Східній Словаччині // Духовне відродження культури України: традиції, сучасність. – Рівне, 1994. – С. 133–135.
40. 1468. Федір Коріатович на Поділлі і в Закарпатті // Духовні витоки Поділля: творці історії краю: Матеріали наук.-практ. конф. – Хмельницький, 1994. – С. 244–247.
41. 1469. “На коні вороному” Уласа Самчука – зразок особистісної характеристики // Улас Самчук. До 90-річчя від дня народження письменника: Ювіл. зб. – Рівне, 1994. – С. 67.
42. 1470. М.В.Гоголь і чеська культура // Микола Гоголь і світова культура: Матеріали міжнар. наук. конф. – К.; Ніжин, 1994. – С. 190–192.
43. 1471. Місце релігійних конфесій України в суспільному і духовному житті // Регіональна політика України: концептуальні засади, історія, перспективи: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – К., 1995. – С. 353–355.
44. 1472. Литовські князі Коріатовичі і Поділля // Литва-Україна: історія, політологія, культурологія: Матеріали міжнар. наук. конф. – Вільнюс, 1995. – С. 105–109.
45. 1473. До питання про взаємовідносини властей і жителів Ніжина з ніжинськими греками // Україна-Греція: історія та сучасність: Тез. II міжнар. конф. – К., 1995. – С. 83–85.
46. 1474. Украинская тематика в литературном творчестве А.С.Пушкина // Пушкин и славянский мир: Материалы V Крымских Пушкин. междунар. чтений. – Симферополь, 1995. – С. 46–47.
47. 1475. Дослідницька і будівнича діяльність В.Січинського в Чехословаччині // Іст. краєзнавство в Україні: традиції і сучасність: Матеріали VII Всеукр. наук. конф. – Черкаси, 1995. – С. 402–404.
48. 1476. Проблема занепаду духовності в творчості І.Карпенка-Карого і сьогодні // І.К.Карпенко-Карий – драматург, актор, режисер: Матеріали і тези Всеукр. наук. конф. – Одеса, 1995. – С. 11–14.
49. 1477. Особистість Богдана Хмельницького в описах зарубіжних гостей України // Визвольна боротьба українського народу під керівництвом Богдана Хмельницького: Матеріали Всеукр. наук. конф. – Харків, 1995. – С. 53–55.
50. 1478. Духовна деградація особистості в творах І.Карпенка-Карого // І.Карпенко-Карий і українська театральна культура: Матеріали Всеукр. міжвуз. конф. – К., 1995. – С. 69–72.
51. 1479. Питання історії Запорозької Січі в книзі В.Січинського “Чужинці про Україну” // Регіональне і загальне в історії: Матеріали міжнар. наук. конф. – Дніпропетровськ, 1995. – С. 102–104.
52. 1480. Питання ідеології в контексті державного будівництва в Україні // Українська національна ідея: минуле, сучасне, майбутнє: Матеріали міжнар. наук. конф. – Одеса, 1995. – С. 58–60.
53. 1481. Формування національної державності в Україні в 1648–1649 рр. // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку: Матеріали V Всеукр. читань. – Черкаси, 1995.
54. 1482. Науково-педагогічна діяльність І.С.Орлая в Ніжині // Літ. та культура Полісся. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 23–33.
55. 1483. Словник-довідник термінів з конфліктології/За ред. М.І.Пірен, Г.В.Ложкіна. – Чернівці; Київ, 1995. – С. 65–66, 80–81, 103–104, 124–125, 128–130, 131–133, 150–151, 166–167, 176–177, 179–180, 191–193, 212–213, 261–262, 289–290, 299–300.
56. 1484. Роль зимових вечорниць і досвіток у утвердженні духовності українства // Проблеми успадкування зимових народних звичаїв і обрядів: Зб. матеріалів і тез II наук.-практ. конф. – Рівне, 1996. – С. 61–64.

57. 1485. Полководницька майстерність Богдана Хмельницького // Богдан Хмельницький як історична постать і літературний персонаж: Матеріали міжвуз. наук. конф. – К., 1996. – С. 155–158.
58. 1486. Политические мотивы в творчестве С.Есенина // Сергей Есенин. Научные статьи и материалы междунар. конф., посвящ 100-летию со дня рожд. поэта. – К., 1996. – С. 23–25.
59. 1487. Роль творчості Г.С.Сковороди у формуванні духовного світу молоді // Зб. матеріалів і тез міжвуз. наук.-практ. конф. – Рівне, 1996. – С. 157–158.
60. 1488. Місце творчої спадщини Г.С.Сковороди в утвердженні духовності // Національна еліта та інтелектуальний потенціал України: Тез. доп. міжнар. наук. конф. – Львів, 1996. – С. 256–257.
61. 1489. Непідготовленість до сімейного життя – вагома причина шлюбних конфліктів // Демографічна ситуація в Карпатському регіоні: реальність, проблеми, прогнози на XXI століття: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Чернівці; Київ, 1996. – С. 498–503.
62. 1490. Соціально-політичні погляди Володимира Винниченка і сучасність // Глобалізація політики в контексті сучасної політичної культури: досвід і перспективи Східної Європи: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Харків, 1996. – С. 146–149.
63. 1491. Тарас Шевченко в оцінці словацької преси другої половини XIX – початку XX століття // Тарас Шевченко і сучасність: Матеріали міжнар. наук.-теор. конф. – Рівне, 1996. – С. 30–34.
64. 1492. Релігія в координатах сучасних соціально-політичних процесів // Сучасні проблеми суспільствознавства: Наук. зб. Ніжин. пед. ін-ту. – Ніжин, 1996. – С. 52–60. *У співавт.*
65. 1493. Україністика в Чехословаччині у 50–60-х роках XX ст. // Зб. наук. доп. з українознавства на III конгресі міжнар. асоціації українців (Харків, 26–29 серп. 1996). – К., 1997. – С. 231–236.
66. 1494. До питання про суть поняття “коляда” і типологію українських колядок // Проблеми успадкування зимових звичаїв та обрядів: Матеріали III міжнар. конф. – Рівне, 1997. – С. 54–57.
67. 1495. Роздуми М.В.Гоголя над історичними процесами в українських землях // IV Гоголь. читання: Зб. наук. ст. – Полтава, 1997. – С. 112–114.
68. 1496. Микола Костомаров про особливості формування українського етносу в праці “Дві руські народності” // Українська культура в іменах і дослідженнях: Наук. зб. Рівнен. ін-ту культури. – Рівне, 1997. – С. 49–52.
69. 1497. Образ запорозького козацтва в книзі В.Сичинського “Чужинці про Україну” // Запорозьке козацтво в пам’ятках історії та культури: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Запоріжжя, 1997. – Секц.ІІІ. – С. 187–191.
70. 1498. Образ запорозького козацтва у книзі В.Сичинського “Чужинці про Україну” // Наук. вісн. Укр. іст. клубу. (Москва). – 1997. – № 5. – С. 181.
71. 1499. Принципи християнської моралі в контексті виховання молодого покоління // Християнство і культура: історія, традиції, сучасність: Матеріали Всеукр. наук. конф. – Полтава, 1998. – С. 80–83.
72. 1500. Роздуми М.В.Гоголя над історичними процесами в українських землях // Дукля. – 1997. – № 4. – С. 46–47.
73. 1501. Голгофа Симона Наріжного // Українська культура в іменах і дослідженнях // Наук. записки / Рівнен. ін-т культури. – Рівне, 1998. – Вип. 3. – С. 20–26.
74. 1502. Тернистий шлях Євгена Рихлика // Діячі науки і мистецтва рідного краю у розвитку української національної культури: Зб. матеріалів і тез наук. конф. – Рівне, 1998. – С. 45–51.
75. 1503. Українсько-чесько-словацькі взаємини в галузі літератури та мистецтва 1940–1960рр. // Слов’янський вісник Міжвід. наук. зб. – Рівне, 1998. – Вип. I. – С. 200–204.
76. 1504. Ідея соборності в християнському філософському вченні: Зб. наук. пр. Острозької академії. – Острого, 1998. – С. 150–156.
77. 1505. Літературна діяльність І.П.Котляревського в оцінці І.Я.Франка // Творчість І.Котляревського в культурологічному контексті доби: Зб. пр. Всеукр. наук. конф. – К., 1998. – С. 72–75.
78. 1506. Скарбниця живої народної мови України // Дукля. – 1998. – № 4. – С. 35–39.
79. 1507. Принципи християнської моралі у сімейних взаєминах // Наук. записки / Острозька академія. – Острого, 2000. – Т. 3. – С. 389–394.
80. 1508. Проблеми словацько-українських літературних взаємин у працях словацького українця М.Мольнара // Літературознавство: Зб. наук. доп. та повідомл. на IV конгресі міжнар. асоціації українців. – К., 2000. – Кн. 2. – С. 174–180.
81. 1509. Пантелеймон Куліш і українська національна ідея // Літ. та культура Полісся. – Ніжин, 2001. – Вип. 15. – С. 47–55.

ПЕТРЕНКО АНТОНІНА ГАФУРІВНА

Народилася 1956 р. Закінчила економічний факультет Київського державного університету ім.Т.Г.Шевченка в 1983 р. Працює в Ніжинській вищій школі на посадах ст. лаборанта (1983–1987 рр.), асистента (1987–1994 рр.), ст. викладача (з 1994 р.). Основний напрямок наукових досліджень – проблеми громадянського суспільства в Україні, кооперативи і відносини в сільському господарстві.

Наукові праці

1. 1510. Интернационализация опыта как фактор демократизации хозяйственной жизни: Материалы науч.-практ. конф. (Київ, 18–20 апр. 1989). – К., 1989.
2. 1511. Кооперация как всеобщая форма организации производства и труда: Материалы науч.-практ. конф. (Донецк, 24–26 сент. 1990). – Донецк, 1990.
3. 1512. Индивидуализация обучения студентов в процессе изучения истории экономических учений: Материалы науч.-метод. конф. (Херсон, 24–26 сент. 1991). – Херсон, 1991.
4. 1513. Використання спадщини в значних мислителів України у викладанні економічної теорії // Українознавство у технічному вузі: методологія, методика, перспективи: Тез. доп. Всеукр. наук.-метод. конф. – К., 1994. – С. 107–108. *У співавт.*
5. 1514. Словник понять і термінів ринкової економіки. – Ніжин: НДП, 1998. – 56 с. *У складі колект. авт.*
6. 1515. Основи конституційного права України: Програма і метод, рек. для студ. пед. вузів стаціонар. і заоч. відділень. – Ніжин, 2000. – 23 с. *У складі колект. авт.*

7. 1516. Політологія. Програми і методичні рекомендації для студентів вищих педагогічних закладів. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 3,1 д.а *У співавт.*
8. 1517. Бухгалтерський облік та аудит: Навч. програма для спец. "математика та основи економіки". – Ніжин: НДПУ, 2004. – 20 с.

ПЕТРЕНКО МИКОЛА ІВАНОВИЧ

Народився 1955 р. Закінчив економічний факультет Київського державного університету в 1983 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1983 р. на посадах асистента (1983–1993 рр.), ст. викладача (з 1993 р.). Основний напрямок наукових досліджень – економічні проблеми агропромислового виробництва, історія економічної думки, питання методики викладання економічних дисциплін.

Наукові праці

1. 1518. Развитие экономики области в 12 пятилетке. – Чернигов: Знание, 1986. – 24 с. *У співавт.*
2. 1519. Агропромышленная интеграция и повышение эффективности сельскохозяйственного производства: Метод, рекомендации. – Чернигов: Знание, 1987. – 24 с.
3. 1520. Особенности и развития договорных отношений в хозяйственном механизме АПК // Ускорение социально-экономического развития АПК: Тез. докл. респ. семинара. – К., 1987. – Ч. 1. – С. 103–104.
4. 1521. Агропромышленное производство: организационно-экономические проблемы становления и развития в странах-членах СЭВ // Вопросы политической экономики: Респ. межвед. науч. сб. – К., 1988. – Вып. 193. – С. 88–94.
5. 1522. Плани семінарських занять з політичної економії методичні рекомендації до них. – Ніжин, 1990. – Розд. 1–2. Економічні основи суспільства. – 19 с. *У складі колект. авт.*
6. 1523. Про деякі особливості формування економічної культури учнів школи // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Тез. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1993. – Ч.1. – С. 97–98.
7. 1524. Рейтинговий контроль при вивченні суспільних дисциплін // Методика і технологія навчального процесу у вищій педагогічній школі: Зб. метод. матеріалів. – Ніжин, 1993. – Вип.1. – С. 8–10. *У співавт.*
8. 1525. Використання спадщини визначних мислителів України у викладанні економічної теорії // Українознавство у технічному вузі: методологія, методика, перспективи: Тез. доп. Всеукр. наук.-метод. конф. Секція IV-VIII. – К.: УДУХТ, 1994. – С. 107–108. *У співавт.*
9. 1526. Плани семінарських занять з основ економічної теорії методичні рекомендації до них. – Ніжин, 1994. – 27 с. *У складі колект. авт.*
10. 1527. Політико-економічні основи та історичний досвід реформування АПК як соціально-економічної системи // Актуальні питання суспільствознавства. – Ніжин, 1996. – С. 80–83. – (Ніжин, держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя).
11. 1528. Словник понять і термінів ринкової економіки. – Ніжин, 1998. – 56 с. *У складі колект. авт.*
12. 1529. Про історичний досвід та методологічні основи реформування АПК як соціально-економічної системи // Економічний вісник національної гірничої академії України. – Дніпропетровськ, 1999. – Т. 1. – С. 73–75.
13. 1530. Основи економічної теорії. Програма курсу та плани семінарських занять: Навч.-метод посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. *Авт. і заг. ред.*
14. 1531. Петренко М.І. Літні школи як форми перепідготовки та підвищення кваліфікації вчителів соціально-гуманітарного циклу // Громадянська освіта в Україні: досвід, пошуки, перспективи: Матеріали конференції. – Ніжин: НДП, 2004.
15. 1532. Основи підприємницької діяльності: Навч. програма. – Ніжин: НДПУ, 2004.
16. 1533. Шкільний курс економіки та методика його викладання: Навч/ програма. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 16 с.

ТОМЕК В'ЯЧЕСЛАВ ЙОСИПОВИЧ

Народився 1934 р. Закінчив історико-філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1956 р., аспірантуру при Київському державному університеті в 1971 р. Кандидат історичних наук (із 1972 р.), доцент (з 1981 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1956 року. На даний час займає посаду доцента кафедри економіки та політології. Основний напрямок наукових досліджень – історія та теорія політичної думки в Україні.

Наукові праці

1. 1534. Ніжинщина. Історико-економічний нарис. – К.: Київське обласне книжково-газетне видавництво, 1964. – С. 78–105. *У співавт.*
2. 1535. Про деякі форми масово-політичної роботи партійних організацій серед сільського населення у визволених районах України (1943–1945 рр.) // Наукові праці з історії КПРС. Міжвід. наук. збірник. – К., 1969. – Вип. 30. – С. 166–173.
3. 1536. Заходи партійних організацій України до відродження та розгортання діяльності масових засобів політичної інформації у визволених регіонах республіки (1943–1945 р.р.) // Наукові праці з історії КПРС. – К., 1970. – Вип. 40. – С. 131–141.
4. 1537. До питання про історіографію трудового подвигу колгоспного селянства України в період Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років // Наукові праці з історії КПРС. Міжвідом. наук. збірник. – К., 1970. – Вип. 42. – С. 61–80. *У співавт.*
5. 1538. История учит // Радуга. – 1970. – № 10. – С. 187–189. – Рец. на кн.: Деборина Г.А., Тельпуховського Б.С. Итоги и уроки Великой Отечественной войны. – М.: Изд-во "Мысль", 1970.
6. 1539. (Рец.) // Укр. істор. журнал. – 1970. – № 11. – С. 149–150. – Рец.: на кн. Коваль М.В. Все для перемоги. Подвиг трудящих України у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр. – К.: Наукова думка, 1970. *У співавт.*

7. 1540. Величие советского воина // Радуга. – 1971. – № 3. – С. 184–186. – Рец. на кн.: Солдат, которого победить нельзя. – К.: Изд-во КГУ, 1970.
8. 1541. (Рец.) // Трибуна лектора. – 1971. – № 5. – С. 40–41. – Рец. на кн.: Українська РСР у Великій Вітчизняній війні. Радянського Союзу 1941–1945 рр. – Т.3. – К., 1969. *У співавт.*
9. 1542. Відновлення діяльності та організаційне зміцнення сільських партійних організацій у визволених районах України (1942–1945 р.р.) // Вісник Київського університету. – 1971. – № 5. – Серія: “Історія КПРС”. – 1971. – С. 56–69. *У співавт.*
10. 1543. Массово-политическая работа партийных организаций среди колхозного крестьянства Украины /1943–1945гг./: Дис. ... канд. истор. наук: 570. – К., 1971. – 241 с.
11. 1544. Массово-политическая работа партийных организаций среди колхозного крестьянства Украины /1943–1945гг./: Автореф. дис. ... канд. истор. наук: 570 / Киев. гос. ун-т. – К., 1971. – 24 с.
12. 1545. Боевой и трудовой подвиг Донбасса // Радуга. – 1977. – № 16. – С. 167–169. – Рец. на кн.: Буцко Н.А., Мартышевського М.А. Подвиг Донбасса. – К.: Вища школа, 1975. *У співавт.*
13. 1546. (Рец.) // Укр. іст. журнал. – 1978. – № 3. – С. 139–141. – Рец. на кн.: Советский Союз в годы Великой Отечественной войны 1941–1945гг. *У співавт.*
14. 1547. (Рец.) // Укр. істор. журнал. – 1978. – № 10. – С. 143–145. – Рец. на кн.: Советский солдат-патриот, интернационалист. – К.: Вид-во Київ ун-ту, 1978. *У складі колект. авторів.*
15. 1548. Провідна сила соціалістичного суспільства // Архіви України. – 1978. – № 3. – С. 82–84. Рец. на зб. документів і матеріалів “Промышленность и рабочий класс Украинской ССР, 1933–1941 гг.”. – К.: Наукова думка, 1977. *У співавт.*
16. 1549. Рец. // Архіви України. – 1978. – № 6. – С. 74–75. – Рец. на кн.: “Черниговщина в период Великой Отечественной войны (1941–1945 рр.). – К.: Политиздат Украины, 1978. *У співавт.*
17. 1550. Методические указания по изучению книг Л.И.Брежнева “Малая земля”, “Возрождение”, “Целина” в курсе Истории КПСС. – Нежин, 1978. – 36 с. *У співавт.*
18. 1551. Организация самостоятельной работы студентов в процессе изучения истории КПСС: Метод. разработка. – Нежин, 1978. – 36 с. *У співавт.*
19. 1552. Изучение книг Л.И.Брежнева “Малая земля”, “Возрождение”, “Целина” в курсе истории КПСС: Метод. указания. – К., 1979. – 32 с. *У співавт.*
20. 1553. Организация самостоятельной работы студентов в процессе изучения истории КПС С. Метод. разработка для студ. – Нежин, 1979. – 53 с. *У складі авт. колект.*
21. 1554. Освободительная миссия Советских Вооруженных сил в годы второй мировой войны и ее буржуазные критики // Вопросы общественных наук: Респ. межведом. науч. сб. – К.: Вища школа, 1980. – Вып. 43. – С. 71–79.
22. 1555. Нариси історії Чернігівської обласної партійної організації – К.: Політвидав. України, 1981. – С. 172–220. *У складі авт. колект.*
23. 1556. Методические рекомендации по изучению материалов XXVI съезда КПСС в курсе истории партии. – Нежин, 1981. – 43 с. *У складі авт. колект.*
24. 1557. Методические рекомендации по критике буржуазных фальсификаций истории и политики КПСС в свете решений 26 съезда партии. – Полтава, 1981. – 70 с. *У складі авт. колект.*
25. 1558. Село Комаровка Борзнянского района. Ист. справка // История городов и сел Украинской ССР. Черниговская область. – К., 1983. – 27 с.
26. 1559. Нежин. Ист. справка // История городов и сел Украинской ССР. Черниговская область. – К., 1983. – С. 443–467. *У складі авт. колект.*
27. 1560. Советско-германский фронт – основной фронт в второй мировой войны // Немеркнувший подвиг советского народа. – Чернигов, 1985. – С. 38–55.
28. 1561. Борьба КПСС против фашизма на идеологическом фронте в годы Великой Отечественной войны // Немеркнувший подвиг Советского народа. – Чернигов, 1985. – С. 56–67. *У складі авт. колект.*
29. 1562. Методические рекомендации к лекции на тему “Черниговщина в годы Великой Отечественной войны.” – Чернигов, 1985. – 25 с. *У складі авт. колект.*
30. 1563. Разоблачение буржуазных концепций борьбы партии за упрочнение социалистического общества и усиление обороны страны // Критика современных буржуазных концепций в курсе истории КПСС. – К.: Вища школа, 1986. – С. 175–186.
31. 1564. Патріотичний рух трудящих Чернігівщини по наданню в себичної допомоги фронту (1943–1945 рр.) // Збірник Першої Чернігівської обласної наукової конференції з історичного краєзнавства. – Чернігів, 1985. – С. 33–35.
32. 1565. Планы семинарских занятий. Контр. работы и метод. рек. к ним (для студ.-заоч.). – Нежин, 1987. – 40 с. *У складі авт. колект.*
33. 1566. Черниговская областная партийная организация в годы Великой Отечественной войны. – К.: Полит. изд. Украины, 1987. – 159 с. *У складі авт. колект.*
34. 1567. Відродження й розгортання діяльності масових засобів політінформації на Чернігівщині в 1943–1945 р.р. / 36. Другої Чернігівської обласної наукової конференції з історичного краєзнавства. – Чернігів, 1985. – С. 35–37.
35. 1568. Организация самостоятельной работы студентов в процессе изучения истории КПСС: Метод. рекомендации. – Нежин, 1988. – 62 с. *У складі авт. колект.*
36. 1569. Из опыта комсомольских групп по воспитанию патриотизма студенческой молодежи // Тезисы докладов на областной научно-методической конференции “Проблемы интернационального воспитания студенческой молодежи”. – Одесса, 1989. – С. 86–88. *У співавт.*
37. 1570. “Проблемы высшей школы”: Что в перспективе? // Проблемы высшей школы. Респ. науч.-метод. сб. – К.: Вища школа, 1989. – Вып. 67. – С. 6.
38. 1571. Рейтинговий контроль при вивченні суспільних дисциплін: Зб. метод. матеріалів. – Ніжин, 1993. *У співавт.*
39. 1572. До питання про діалектику національного та в селюдського у вивченні історичних дисциплін // Соціалізація особливості як проблема національної освіти: Тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. 14–15 травня 1993 р. – Ніжин, 1993. – Ч.1. – С. 99–100.
40. 1573. Тружениці Черниговщины-фронту // Мир, война, история: Материалы межд. научн.-практ. конф. – Х., 1995. – С. 204–206.

41. 1574. Деякі штрихи до життєопису Олени Теліги – патріотки України // Жіночий рух в Україні: історія і сучасність. Міжнар. наук.-метод. конф. – Одеса, 1994 р. Тези доповідей. – К., 1994. – С. 108–109. *У складі авт.колект.*
42. 1575. Релігія в координатах сучасних соціально-політичних процесів // Сучасні проблеми суспільствознавства. – Ніжин, 1996. – С. 52–60. *У співавт.*
43. 1576. Політологія: Плани семінарських занять з метод. рек. для студ. всіх форм навчання. – Ніжин, 1997. – 54 с. *У складі колект. авт.*
44. 1577. Основи конституційного права України: Програма і метод. рек. для студ. пед. вузів стац. і заочн. відділень. – Ніжин, 2000. – 23 с. *У складі колект. авт.*
45. 1578. З досвіду викладання політології педагогічних ВНЗ // Політологія в Україні: стан та перспективи розвитку: Зб. наук. доповідей і статей. – К., 2000. – С. 230–233.
46. 1579. Політологія: Прог. і метод. рек. для студ. вищих пед. навч. закл. денного і заоч. відділень. – Ніжин, 2001. – 49 с. *У співавт.*
47. 1580. До питання про місце політології при підготовці майбутніх педагогів: Тези. Громадянська освіта в Україні: досвід, пошуки, перспективи. Матеріали конф. – Ніжин, 2002. – С. 91–93.
48. 1581. Молодь Чернігівщини-фронт (1943–1945 р.р.) // Сіверянський літопис. Всеукраїнський наук. журнал. – Чернігів. – 2004. – № 4. – С. 54.
49. 1582. Політологія: Конспект лекцій: Навч. посібник. – Ніжин, 2005. – Ч. I. – 110 с.
50. 1583. Політична реформа: етапи і уроки // Історичний журнал. Київ. ун-т. – 2005. – № 3. – С. 81–87.
51. 1584. Державна мова як чинник консолідації українського суспільства // Актуальні проблеми суспільствознавства: 200-річчю Ніжинської вищої школи присвячується. – Ніжин, 2005. – Вип. II.
52. 1585. Етапи та перспективи політичної реформи в сучасній Україні // Там же. *У співавт.*

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ

БУЧИН АНДРІЙ ПЕТРОВИЧ

Народився 1954 р. Закінчив філософський факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка в 1981 р. Кандидат філософських наук з 1994 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1981 р. на посадах асистента (1981 р.), ст. викладача (з 1989 р.), доцента (з 1995 р.). Основний напрямок наукових досліджень – методологічні проблеми соціальної філософії, етиці, соціології, проблема комп'ютеризації викладання та вивчення філософії.

Наукові праці

1. 1586. Критерии и уровни усвоения понятий общественных наук // Тез. докл. Всесоюз. науч.-практ. конф. – Челябинск, 1986. – С. 37–38.
2. 1587. Методологическая вооружённость учащихся как объективный критерий усвоения научного мировоззрения // ИНИОН АН СССР 14 июля 1987 г. № 30293 – С. 1–20.
3. 1588. Методические рекомендации к самостоятельному изучению новой темы: “Массовые демократические движения в несоциалистическом мире”. – Нежин, 1988. – 28 с.
4. 1589. Перестройка как социальное творчество // Молодёжь и творчество: социально-философские проблемы: Тезы. выступ. участников VIII Всесоюз. философ. чтений молодых учёных (Москва, май, 1988) – М., 1988. – Ч. 3. – С. 63–65.
5. 1590. Диалектические противоречия в сеобщей формулы капитала // ИНИОН АН СССР 06 июля 1988 г. № 34630. – 82 с.
6. 1591. Современная эпоха как объект исследования при философском анализе массовых демократических движений // ИНИОН АН СССР 01 сент. 1988 г. № 35399 3, 12 п.л. – 76 с.
7. 1592. Социально-классовая структура как объект философского анализа // ИНИОН АН СССР 01 марта 1989 г. № 37005. – 374 с.
8. 1593. Два понимания классов // Актуальные проблемы социальной философии: Сб. ст. кафедры социальной философии МГУ – ИНИОНРАН № 49351 от 14 06 1994. – 0,8 п.л.
9. 1594. Два понимания природы // Актуальные проблемы социальной философии: Сб. ст. кафедры социальной философии МГУ – ИНИОНРАН № 49351 от 14 06 1994-0,7 п.л.
10. 1595. Феномен массовых демократических движений (Новый подход к истории XIX–XX веков). – М.: Литфонд, 1995. – 100 с.
11. 1596. Методичні матеріали до семінарського заняття по темі: “Основні поняття логіки предикатів”. – Ніжин, 1996. – 24 с.
12. 1597. Классово-экономическая характеристика массовых демократических движений XIX–XX веков // Вопросы истории. – 1997. – № 3. – С. 37–50.
13. 1598. Методичні матеріали з філософії: Програма курсу та плани семінарських занять. – Ніжин, 2001. – 39 с. *У співавт.*
14. 1599. Философские проблемы виртуального вуза // Образование и школа XXI века: Материалы науч. – практ. конф. – Чернигов, 2000. – С. 70–73.
15. 1600. Прикольная социология от “А” до “Я” // Я, студент. – 2001. – № 4. – С. 4–5.

БУЧИН ОЛЕКСІЙ ПЕТРОВИЧ

Народився 1960 року. Закінчив філософський факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка в 1986 р. Кандидат філософських наук з 1992 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1986 р. на посадах асистента (з 1986), ст. викладача, доцента. Основний напрямок наукових досліджень – методологічні проблеми соціальної філософії, логіки, філософії науки.

Наукові праці

1601. Методичні матеріали з філософії: Програма курсу та плани семінарських занять. – Ніжин, 2001. – 39 с. *У співавт.*
1602. Філософська пропедевтика і історичні типи філософії, світогляду та методології (Античність – Новий час). – Ніжин, 2004. – 100 с.
1603. Наука та homo: принципи культури та проблеми відповідальності вченого // Сіверянський літопис. – 2002. – № 6. – С. 111–118.
1604. Логіка: Навчально-методичний посібник. – Ніжин, 2000.

КУШЕРЕЦЬ ТАМАРА ВІКТОРІВНА

Народилася 1962 р. Закінчила Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка у 1986 р. Кандидат філософських наук (з 1994 р.), доцент (з 2004 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1986 р. на посадах ст. лаборанта (1986–1987 рр.), асистента (1987–1995 рр.), доцента (з 1995 р.), зав. кафедри філософії та соціології (з 2004 р.). Основний напрямок наукових досліджень – соціально-історичний суб'єкт.

Наукові праці

1605. Проблема соціально-історичного суб'єкта в марксистській філософії // Вопросы общественных наук. – К., 1991. – Вып. 86. – С. 101–106.
1606. Місце людини в історичному процесі // Людинознавчі філософські читання. – Дрогобич, 1992. – С. 226.
1607. Культурні традиції та процес державотворення // Творчість. Культура. Гуманізм: III Міжнар. наук. конф. – С. 83–84.
1608. Соціально-історичний суб'єкт в буттєвому вимірі історії // Сучасні проблеми суспільствознавства. – Ніжин, 1996. – С. 48–52.
1609. Гуманістичний потенціал соціології // Проблеми освіти: Наук.-метод. зб. – К., 1997. – № 10. – С. 140–145.
1610. Програма курсу соціології. – Ніжин, 2000. – 15 с.
1611. Проблема соціально-історичного суб'єкта в феноменологічній філософії та соціології // Сіверянський літопис. – 2001. – № 3. – С. 111–116.
1612. Формування сучасного світогляду у курсі соціології // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч.1. – С. 118–120.
1613. Плани семінарських занять та методичні рекомендації із соціології. – Ніжин, 2003. – 34 с.
1614. Соціальна стратифікація: Метод. реком. до теми. – Ніжин, 2003. – 26 с.

МАТВЕЄВ ВІТАЛІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

Народився 1960 року. Закінчив філософський факультет Київського державного університету ім.Т.Г.Шевченка в 1985 р.. Кандидат філософських наук (з 1991). Працює у Ніжинській вищій школі з 1985 р. на посадах асистента (1985–1991 рр.), ст. викладача (1991–2005 рр.), доцента (з 1995 р.). Основні напрямки наукових досліджень – східні релігійно-філософські системи, езотеричне християнство, проблеми самореалізації особистості.

Наукові праці

1615. Преданные Кришны – кто они? // Наука и религия. – 1990. – № 10. – С. 25–28.
1616. Кришнаизм в СССР: проблемы и тенденции // Проблемы атеизма в условиях демократизации советского общества: Информ. бюллетень № 4; Материалы Всесоюз. конф. – С. 38–44.
1617. Неорелигии (материалы к спецкурсу). – К.: КГУ, 1995. – 24 с.
1618. Суспільство і мораль. Роль етичного виховання в підготовці вчителя // Сучасні проблеми суспільствознавства. – Ніжин, 1996. – С. 60–64.
1619. Методичні рекомендації до семінарських занять з курсу етики. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 21 с.
1620. Методичні рекомендації для студентів-заочників з курсу релігієзнавства. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 17 с.
1621. Йога Ауробіндо Г'юша і її застосування в сучасних умовах // Человек: дух, душа, тело. – Киев; Сумы, 1996. – С. 62–64.
1622. Лютер і дух Реформації: спроба нетрадиційного підходу // Філософсько-теологічний дух Реформації. – Суми, 1997. – С. 19–28.
1623. Взаємовідношення мистецтва модернізму і релігії як двох сфер духовного буття людини // Пути самопознания человека. – К.: Севастополь, 1997. – С. 18–20. *У співавт.*
1624. Будинок колишньої ніжинської електростанції як зразок українського національного модерну // Літ. та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 8. – С. 179–182. *У співавт.*

11. 1625. Православ'я і проблема в досконалення особистості // Християнство в контексті історії культури України. – К., 1997. – С. 62–63.
12. 1626. Аналіз творчого феномену Гоголя з точки зору медитативної практики // Вісн. ХДУ. – 1998. – № 400. – С. 3–10.
13. 1627. Актуальність концепції самореалізації у сучасному суспільстві та християнська традиція у цьому контексті // Людина: дух, душа, тіло: Матеріали III наук.-теор. конф. (15–16 квіт., 1999). – Суми, 1999. – С. 80–81.
14. 1628. Роль регулятивних принципів у духовній практиці в айшнавів // Вісн. ХДУ. – 1999. – № 429. – С. 101–106.
15. 1629. Шістнадцять слів, 108 намистинок... Медитація в сучасному крішнаїзмі // Людина і світ. – 1999. – № 2. – С. 17–22.
16. 1630. Проблема релігійності в культурі ХХ століття // Наук. записки / Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова. – 1999. – Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. – С. 87–93.
17. 1631. Містичний подих православ'я // Людина і світ. – 1999. – № 5. – С. 5–8.
18. 1632. Християнські містерії // Там само. – 1999. – № 8. – С. 15–19.
19. 1633. Чи вірили християни в карму? // Там само. – № 10. – С. 41–44.
20. 1634. Застосування ейдетичного мислення в навчальному процесі // Шляхи підвищення ефективності навчального процесу студентів: Матеріали конф. – Ніжин, 1999. – С. 35–39.
21. 1635. Ознайомлення студентів музично-педагогічного факультету з духовною музикою крішнаїзму // Музична освіта в Україні на межі тисячоліть: стан, проблеми, перспективи: Матеріали наук. конф. (25–26 трав.). – Ніжин: НДПУ, 1999. – С. 60–64.
22. 1636. Проблема самореалізації особистості. – К.: Вид-во КНУ, 1999. – 234 с.
23. 1637. Проблема релігійності в культурі ХХ століття // Наукові записки / НПУ ім. М. Драгоманова. – 1999. – Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. – С. 87–93.
24. 1638. Етико-психологічна спрямованість карма-йоги і християнства // Україна – країни Сходу: діалог культур, цивілізацій та педагогічних систем: Матеріали наук.-практ. конф. – К., 2000. – С. 61–66.
25. 1639. Про поєднання несумісного // Людина і світ. – 2000. – № 9. – С. 49–52.
26. 1640. Роль межкультурного діалога в укріпленні позицій християнства на рубежі тисячелетий // Человек и общество: на рубеже тысячелетий: Междунар. сб. науч. тр. – Воронеж, 2000. – № 2. – С. 16–20.
27. 1641. Приоритет следования духу морального закона над его буквой в христианском учении // Там само. – № 3. – С. 25–30.
28. 1642. Любовь как основополагающий принцип христианства и бхакти-йоги // Там само. – № 4. – С. 110–117.
29. 1643. Християнство в діалозі культур // IV Сходознавчі читання А. Кримського: Тез. міжнар. наук. конф., присвяч. 2000-й річниці християнства. – К., 2000. – С. 4–5.
30. 1644. Концепція втілення Ісуса Христа у офіційному богослов'ї та вченні Оригена // Людина: дух, тіло, душа: Матеріали IV Міжнар. наук.-теор. конф. – Суми, 2000. – С. 84–85.
31. 1645. Проблема інкультурації християнства в енцикліці Папи Римського "Fides at ratio" // До виходу у світ Енцикліки Папи Римського Івана Павла II "Віра і розум": Матеріали Колоквіуму. – К., 2000. – С. 23–27.
32. 1646. Можливість застосування системи СОЕВУС в навчально-виховному процесі // Наук. записки / КНУ ім. М. Драгоманова. – К., 2000. – Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. – С. 115–119.
33. 1647. Концепція втілення Ісуса Христа у офіційному богослов'ї та вченні Оригена // Вісн. Харків. ун-ту. – Х., 2000. – № 501. – С. 48–52.
34. 1648. Крішнаїти в Україні: проблеми і тенденції // Сіверянський літопис. – 2001. – № 2. – С. 94–100.

ПРОСКУРА МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ

Народився 1929 р. Закінчив філософський факультет Київського державного університету ім.Т.Г.Шевченка у 1958 р. Працював у Ніжинській вищій школі з 1963 по 1975 рр. на посаді старшого викладача кафедри філософії та політекономії.

Наукові праці

1. 1649. Категорії абсолютного та відносного у філософії стародавньої Греції // Проблеми філософії. – К., 1970. – Вип. 18. – С. 63–70.
2. 1650. Критика релігійно-ідеалістичного поняття "абсолют" // Питання атеїзму. – К., 1970. – Вип. 6. – С. 79–84.
3. 1651. Головний принцип нашої моралі: На допомогу лектору і пропагандисту // Деснянська правда. – 1971. – 5 жовтня. *Успіваєт.*
4. 1652. Світ огляд гуманіста: 250 років з дня народження Г.С.Сковороди // Деснянська правда. – 1972. – 3 грудня.
5. 1653. Дві системи виховання // Деснянська правда. – 1975. – 19 липня.

Праці М.І.Проскури до 1971 див.: Викладачі Ніжин. вищої школи: Біобібліограф. – Ніжин, 2000. – Ч. 3. 1940–1970. – С. 122–124.

СИЧ МИКОЛА МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1961 р. Закінчив філософський факультет Київського державного університету ім. Тараса Шевченка у 1987 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1987 року на посадах асистента, ст. викладача (з 1991 р.) кафедри філософії. Основний напрямок наукових досліджень – проблеми філософії творчості.

Наукові праці

1. 1654. Ідеї колективної творчості та розвиток школи на Україні в період 1920–1980 років // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тез. доп. – Ніжин, 1989. – С. 37–38. *Успіваєт.*
2. 1655. Формування навичок організації творчої діяльності майбутнього вчителя в процесі вивчення ОПМ // Шляхи в досконалення професійно-педагогічної роботи вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тез. доп. – Ніжин, 1990. – С. 70. *Успіваєт.*

3. 1656. До питання діагностики творчих здібностей майбутніх вчителів // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тез. доп. респуб. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 35–36.
4. 1657. Джерела і механізми реалізації суспільної потреби в творчості // Творчість: теорія і практика: Тез. доп. II Всесоюз. наук. конф. – К., 1991. – Ч. 2. – С. 56–57.
5. 1658. Творчість учителя у вищій школі // Гуманізм. Людина.Свобода: Тез. доп. людинознавчих і філософських читань. – Дрогобич, 1991. – С. 195–196.
6. 1659. Творчість як самостійна задача в навчально-виховному процесі школи // Учитель національної школи: Тез. наук.-практ. конф. – Тернопіль, 1991. – С. 60–62.
7. 1660. Творча учбова гра "Проект" як засіб активізації самостійної пізнавальної діяльності студентів // Психолого-педагогічні основи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів: Матеріали конф. – Вінниця, 1992. – С. 118–119. *У співаєм.*
8. 1661. Потреба людини в творчості як передумова функціонування соціальних технологій // Проблеми філософії. – К., 1992. – Вип. 91. – С. 4–50.
9. 1662. Про методологію творчого пошуку вчителя // Проблеми вищої школи. – К., 1992. – Вип. 76. – С. 112–116.
10. 1663. Природа творчої праці в філософії Г.С.Сковороди // Проблеми суспільних наук. – Ніжин, 1996. – С. 88–91.
11. 1664. Джерела духовності нашого народу // Сіверянський літопис. – 1999. – № 9. – С. 3–11.
12. 1665. Формування потреби в творчості у студентів у процесі викладання філософських дисциплін // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Мат. Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч.1. – С. 109–112.
13. 1666. Філософія: Конспект лекційного курсу: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – 400 с.

ТКАЧЕНКО ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Народився 1934 р. Закінчив історико-філологічний факультет Томського державного університету у 1958 р. Кандидат філософських наук (з 1971 р.). Працював у Ніжинській вищій школі (з 1978–1985 рр.) на кафедрі філософії і політекономії. Основний напрямок наукових досліджень – філософія, соціологія, історія, релігієзнавство, допоміжна міжнародна мова інтерлінгва.

Наукові праці

1. 1667. Карманный словарь атеиста. – М., 1973. *У складі колект. авт.*
2. 1668. Карманный словарь атеиста. – Прага, 1974. *У складі колект. авт.*
3. 1669. Карманный словарь атеиста. – К., 1975. *У складі колект. авт.*
4. 1670. Проблема дифференцированного подхода к атеистическому воспитанию // Актуальные вопросы атеистического воспитания: Сб. – М., 1974.
5. 1671. Формирование нового человека и его влияние на изменение социальной структуры общества // Пути сближения классов и социальной структуры социалистического общества: Сб. – Кемерово, 1978.
6. 1672. К вопросу об атеистическом воспитании студентов // Студент как объект и субъект атеистического воспитания: Сб. – 1976.
7. 1673. О системе работы по формированию атеистических убеждений у студентов // Вопросы методики преподавания научного атеизма в высшей школе: Сб. – М., 1978. – № 17.
8. 1674. Проблема веры и формирование атеистических убеждений у студентов // Вопросы атеизма: Респуб. межвед. сб. – К., 1981. – № 17.
9. 1675. В ім'я чого нам потрібен світоглядний діалог з віруючими?: Деякі уроки з досвіду атеїстичної роботи в Бердянську // Філософська і соціологічна думка. – 1989. – № 1. – С. 26–34.
10. 1676. Як нам викорчувати культове дерево? // Філософська і соціологічна думка. – 1989. – № 9. – С. 30–36.

КАФЕДРА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

БОРОВИК ВОЛОДИМИР ВІТАЛІЙОВИЧ

Народився 1964 року. Закінчив факультет фізичного виховання Чернігівського державного педагогічного інституту у 1985. Працює у Ніжинській вищій школі з 1985 року на посаді викладача та ст. викладача (з 1992) кафедри фізичного виховання. Основний напрямок наукових досліджень – оздоровча фізична культура студентської молоді.

Наукові праці

1. 1677. Дослідження ефективності лижних ходів в залежності від способу виконання елементів сквзного кроку // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – С. 80. *У співаєм.*
2. 1678. Нестандартні форми змагань з ігрових видів спорту у педагогічних вузах // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Ч. 2. – № 4. – С. 175–177. *У співаєм.*
3. 1679. Нетрадиційні форми оздоровлення: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2000. – 24 с. *У співаєм.*
4. 1680. Гімнастика в режимі дня студентів: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2001. – 36 с. *У співаєм.*

ЗАПЛІШНИЙ ІВАН ІВАНОВИЧ

Народився 1954 р. Закінчив факультет фізичного виховання Чернігівського державного педагогічного інституту в 1978 р. Кандидат педагогічних наук (з 1992 р.), доцент (з 1998 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1986 р. на посадах викладача (з 1986–1991 рр.), ст. викладача (з 1991–1998 рр.), доцента кафедри фізичного виховання (з 1998 р.). Основний напрямок наукових досліджень – вдосконалення змісту, методів і прийомів фізичного виховання та форм організації навчальної діяльності студентської й учнівської молоді.

Наукові праці

1681. Составные успеха // Физическая культура в школе. – 1986. – № 3. – С. 60–61.
1682. ДЛСК по месту жительства // Физическое воспитание детей и молодежи в школе. – 1987. – № 4. – С. 52–53.
1683. Физкультурно-оздоровительная и спортивно-массовая работа в пионерском лагере: Метод. реком. – Нежин, 1988. – 26 с. *У співаєт.*
1684. Спортивні клуби за місцем проживання – ефективні форми фізичного виховання учнів // Фізичне виховання дітей і молоді: Респ. міжвід. зб. – К., 1988. – Вип. 12. – С. 83–84. *У співаєт.*
1685. Совместная деятельность школы и спортивных организаций по физическому воспитанию молодежи по месту жительства // Социально-экономические и научно-технические проблемы в условиях перехода на новый хозяйственный механизм: Тез. докладов. – Черкассы, 1989. – С. 59–60.
1686. Физкультурно-оздоровча робота з учнями за місцем проживання як засіб професійної підготовки майбутніх учителів // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 1. – С. 24–25.
1687. Спільна діяльність загальноосвітніх шкіл і спортивних організацій у фізичному вихованні учнів за місцем проживання // Фізичне виховання дітей і молоді: Респ. міжвід. зб. – К., 1990. – Вип. 13. – С. 40–43.
1688. Основы теоретической подготовки студентов до самостоятельных занятий физическими упражнениями // Социально-экономические и научно-технические проблемы развития народного хозяйства: Тез. науч.-практ. конф. – Черкаси, 1990. – Ч. 2. – С. 74–75. *У співаєт.*
1689. Спільна діяльність шкіл і спортивних організацій за місцем проживання – необхідна умова виховання інтересу у школярів до занять фізичною культурою // Соціально-економічні і науково-технічні проблеми розвитку народного господарства: Тез. наук.-практ. конф. – Черкаси, 1990. – Ч. 2. – С. 76–77.
1690. Психолого-педагогічні питання орієнтації школярів на педагогічну професію учителя фізичної культури // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 76–77.
1691. Совместная деятельность школ и спортивных организаций в физическом воспитании учащихся по месту жительства: Автореф. дис. ...канд. пед. наук: 13.00.01 – теория и история педагогики / Науч.-исслед. Ин-т педагогики Украины. – К., 1991. – С. 21.
1692. Формування у студентів системи фізкультурних знань // Сучасні педагогічні технології у вищих закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.: В 2-х ч. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 73–77.
1693. Нетрадиційні форми оздоровлення: Метод. рекомендації. – Ніжин, 2001. – 19 с.
1694. Гімнастика в режимі дня студентів: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2001. – 36 с.
1695. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів педагогічних вузів: Метод. реком. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 20 с. *У співаєт.*
1696. Короткий спортивний словник-довідник. – Кам'янець-Подільський, "Абетка-НОВА", 2003. – 214 с. *У складі колект. авт.*
1697. Рухливі ігри: Методичні рекомендації. – Ніжин: НДПІ, 1994. – 29 с.
1698. Реабілітація людини засобами фізичної культури: Навч. програма. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 26 с. *У співаєт.*
1699. Роль фізичної культури в удосконаленні професійного становлення фахівців у вузі // Наукові записки / Ніжин. держ. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 4. – С. 91–94.

КУЗЬМЕНКО ВАЛЕНТИНА ЮХИМІВНА (1957–2004)

Закінчила факультет фізичного виховання Чернігівського державного педагогічного інституту 1979 р. Кандидат педагогічних наук (з 2003 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1984 по 2004 рр. на посадах викладача (з 1984–1988 рр.), ст. викладача (з 1988–2004 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – здоровий спосіб життя учнівської молоді.

Наукові праці

1700. Становлення та розвиток поняття "здоровий спосіб життя" // Морально-духовний розвиток особистості в сучасних умовах: Зб. наук. праць. – К., 2000. – Кн. 1. – С. 117–124.
1701. Психологічні засади формування у старших підлітків здорового способу життя // Психологічні стратегії в освітньому просторі: Зб. наук. праць. – К., 2000. – С. 73–80.
1702. Самовиховання як шлях до здорового способу життя старших підлітків // Шляхи оптимізації практичної результативності процесу фізичного виховання школярів: Зб. теорет. та метод. матеріалів. – Хотин; Кам'янець-Подільський, 2000. – С. 94–96. *У співаєт.*
1703. Соціокультурні фактори фізичного виховання шкільної молоді // Шляхи оптимізації практичної результативності процесу фізичного виховання школярів: Зб. теорет. та метод. матеріалів. – Хотин; Кам'янець-Подільський, 2000. – С. 21–24.
1704. Теоретичні основи формування у старших підлітків здорового способу життя // Теоретико-методичні проблеми навчання і виховання: Зб. наук. праць. – К., 2000. – С. 52–60.

6. 1705. Основні принципи організації виховного процесу спортсменів // Проблеми науково-методичного забезпечення розвитку молоді інтересу до футболу: Всеукр. наук.-практ. конф. – Чернівці, 2000. – С. 46–50. *У співаєм.*
7. 1706. Рухова активність як основний компонент соціально здорового способу життя // Соціологічна наука і освіта в Україні: Зб. наук. праць – К., 2000. – Вип. 1. – С. 366–369.
8. 1707. Рухова активність у системі здорового способу життя старших підлітків // Теорія і практика фізичного виховання. – 2001. – № 1–2. – С. 76–82.
9. 1708. Здоровий спосіб життя і рухова активність старших підлітків // Гуманістично спрямований виховний процес і становлення особистості: Зб. наук. праць. – К., 2001. – С. 140–146.
10. 1709. Сутність здорового способу життя: історично-педагогічний аналіз проблеми // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 92–99.
11. 1710. Виховання в учнівській молоді здорового способу життя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 92–93.
12. 1711. Проблеми самоактуалізації особистості в контексті виховання здорового способу життя // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: Зб. наук. праць. – К., 2002. – Кн. 1. – С. 153–158.
13. 1712. Виховання у старших підлітків позитивного ставлення до здорового способу життя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4. – С. 102–104.
14. 1713. Інтегрований підхід до організації уроків фізичної культури як засіб оптимізації здорового способу життя учнів 8–9 класів // Реалізація здорового способу життя – сучасні підходи: Зб. наук. статей II Міжнар. конф. (22–23 травня 2003). – Дрогобич, 2003. – С. 281–287. *У співаєм.*
15. 1714. Innovative Technologies in Encouraging Healthy Way of Life // International Conference on Higher Education Innovation. – Kiev, Ukraine, May, 2003. – P. 107–108.
16. 1715. Засоби і методи формування у майбутніх учителів потреби в заняттях фізичними вправами у поза аудиторний час: Метод. реком. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 21 с. *У співаєм.*
17. 1716. Формування в учнів позитивного ставлення до свого здоров'я та здорового способу життя на уроках фізичної культури // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 93–95. *У співаєм.*
18. 1717. Формування мотиваційно-ціннісного ставлення учнів до свого здоров'я і здорового способу життя на уроках фізичної культури // Молодь та суспільство: проблеми фізичної культури молоді в період оновлення суспільства: Зб. наук. статей та матеріалів Всеукр. наук. конф. присвяченої 10-річчю незалежності України. – Одеса, 2001. – Т. 3. – С. 55–59. *У співаєм.*
19. 1718. Визначення ефективності експериментальних підходів до виховання здорового способу життя старших підлітків // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: Зб. наук. праць. – Київ, Житомир, 2003. – Кн. 2. – С. 127–134.

СЕРЯКОВ ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1940 р. Закінчив Харківський педагогічний інститут ім. Г.Сковороди (1964 р.). Працює у Ніжинській вищій школі 1965 р. на посадах викладача, ст. викладача (з 1970 р.), зав. кафедрою фізичного виховання (з 1986–1998 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – оздоровча фізична культура студентської молоді.

Наукові праці

1. 1719. Физкультурно-оздоровительная и спортивно-массовая работа в пионерском лагере: Метод. рек. – Нежин, 1988. – 26 с. *У співаєм.*
2. 1720. Методические рекомендации к профессионально-прикладной физической подготовке студентов педагогических вузов для преподавателей физического воспитания, студентов и общественных инструкторов физической культуры педагогических вузов. – К., 1987. – 52 с. *У співаєм.*

ЩЕРБАК ПАВЛО ІВАНОВИЧ

Народився 1958 р. Закінчив факультет фізичного виховання Чернігівського державного педагогічного інституту ім. Т.Г.Шевченка у 1979 р. Кандидат педагогічних наук (з 1994 р.), доцент (з 2003 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1981 р. на посадах викладача, зав. кафедрою (з 1998 р.). Основний напрямок наукових досліджень – оздоровча фізична культура студентської молоді.

Наукові праці

1. 1721. Удосконалення форм фізичного виховання студентів педагогічного вузу // Проблеми перебудови вищої педагогічної освіти: Тез. наук.-практ. конф. – Глухів, 1989. – С. 64–66.
2. 1722. Формування у студентів потреби фізичного вдосконалення – як умова поліпшення їх професійно-педагогічної підготовки // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 1. – С. 25–26.
3. 1723. Основи теоретичної підготовки студентів до самостійних занять фізичними вправами // Соціально-економічні і науково-технічні проблеми розвитку народного господарства: Тез. наук.-практ. конф. – Черкаси, 1990. – Ч. 2. – С. 74–75.
4. 1724. Мотиви виробу професії вчителя фізичної культури // Удосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тез. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 78–79.
5. 1725. Формування у студентів педагогічних вузів потреби фізичного вдосконалення: Метод. реком. – Ніжин, НДПІ, 1994. – 47 с. *У співаєм.*

6. 1726. Дослідження ефективності елементів футбольної техніки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 131–135. *У співавт.*
7. 1727. Формування мотиваційно-ціннісного ставлення учнів до свого здоров'я і здорового способу життя на уроках фізичної культури // Молодь та суспільство: проблеми фізичної культури молоді в період оновлення суспільства: 36 наук. ст. та матеріалів. – Одеса, 2001. – Т. 3. – С. 55–59.
8. 1728. Гімнастика в режимі дня студентів: Навч.-метод. посіб. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 36 с. *У співавт.*
9. 1729. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів педагогічних вузів: Метод. реком. // Ніжин: НДПУ, 2002. – 20 с. *У співавт.*
10. 1730. Нестандартні форми змагань з ігрових видів спорту у педагогічному вузі // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – № 4. – Ч. 2. – С. 175–177.
11. 1731. Засоби і методи формування у майбутніх учителів потреби в заняттях фізичними вправами у позааудиторний час: Метод. рекомендації. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 21 с. *У співавт.*
12. 1732. Реабілітація людини засобами фізичної культури: Навч. програма. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 26 с. *У співавт.*
13. 1733. Короткий спортивний словник-довідник. – Кам'янець-Подільський, "Абетка-НОВА", 2003. – 214 с. *У складі колект. авт.*
14. 1734. Інтегрований підхід до організації уроків фізичної культури як засіб оптимізації здорового способу життя учнів 8–9 класів // Реалізація здорового способу життя – сучасні підходи: 36 наук. ст. 11 Міжнар. конф. (22–23 травня 2003). – Дрогобич, 2003. – С. 281–287. *У співавт.*

КАФЕДРА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

АНТОНЮК ЛЮДМИЛА АНАТОЛІВНА

Народилася 1967 р. Закінчила факультет іноземних мов Ніжинського державного педагогічного інституту в 1989 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1992 р. на посадах викладач-сумісник (1992–1994 рр.), викладач кафедри іноземних мов (з 1994 р.). Основний напрямок наукових досліджень – системи освіти німецькомовних країн.

Наукові праці

1. 1735. Австрійська школа: приклад еволюційного осучаснення // Рідна школа. – 2002. – № 12. – С. 70–73.
2. 1736. Освіта Австрії – стан і тенденції розвитку // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5. – № 3. – С. 188–196.
3. 1737. Австрія: Європейський вектор і демократичні засади реформування освіти // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2002. – № 4. – Ч. 1. – С. 130–132.
4. 1738. Можливі причини успішності реформ середньої і вищої освіти сучасної Австрії // Вища освіта України. – 2003. – № 4. – Додаток. – С. 178–183.
5. 1739. Австрійское образование: пример эволюционного совершенствования // Народное образование. – 2003. – № 6. – С. 142–146. *У співавт.*
6. 1740. Стан і тенденції змін освіти Австрії на зламі сторіч // Директор школи. Україна. – 2004. – № 8–10. – С. 154–162.
7. 1741. Австрія – країна успішних освітніх реформ // Світло. – 2003. – № 4. – 0,5 д.а.
8. 1742. Стратегія Європи – якість освіти // Науковий світ. – 2003. – № 6. – С. 6–8. *У співавт.*
9. 1743. Зміст вищої освіти та її якість в європейському освітньому просторі // Сучасні проблеми науки і освіти: Матеріали 4-ї міжнар. міждисцип. наук.-практ. конф. (травень 2003, Ялта). – Х., 2003. – С. 148. *У співавт.*
10. 1744. Інтегративні світові тенденції та їх вплив на розвиток освіти Австрії // Сучасні проблеми гуманізації та гармонізації управління: Матеріали 4-ї міжнар. міждисцип. наук.-практ. конф. (листопад 2003, Харків) – Х., 2003. – С. 218–219. *У співавт.*
11. 1745. Австрія: старі і нові підходи до забезпечення якості в вищій освіті // Наукові засади розвитку університетської освіти в малих містах України: Матеріали 1-ї Всеукр. наук.-практ. конф. (жовтень 2003, Умань). – Умань, 2003. – С. 9–11.
12. 1746. Якість вищої освіти в Європі – Болонський процес та інші засоби // Актуальні проблеми формування особистості студента: Матеріали 4-ї міжнар. наук.-практ. конф. (березень 2004, Київ). – К., 2004. – С. 54–65.
13. 1747. З австрійського досвіду забезпечення якості та особистісної орієнтації в вищій освіті // Актуальні проблеми формування особистості лікаря у студентів-медиків: Матеріали 5-ї наук.-практ. конф. (30 березня 2005р., Київ). – К., 2005. – С. 58–60.

БОЙКО ЛЮДМИЛА ПЕТРІВНА

Народилася 1953 року. Закінчила факультет іноземних мов Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1975 році. Працює у Ніжинській вищій школі з 1974 року на різних посадах. Викладач кафедри іноземних мов (з 2002). Основний напрямок наукових досліджень – міжпредметні зв'язки при викладанні іноземних мов на нефахових факультетах.

Наукові праці

1. 1748. Посібник з англійської мови для бакалаврів та магістрів соціально-гуманітарного факультету. – Ніжин, 2003. – 161 с. *У співавт.*
2. 1749. Шляхи розуміння усного повідомлення // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 76–78.

ДУДКА ГАННА ІВАНІВНА

Народилася 1946 р. Закінчила факультет англійської мови Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.Гоголя у 1968 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1972 р. на різних посадах (з 1972–2001 рр.), поєднуючи роботу з виконанням академічного навантаження по кафедрі іноземних мов на умовах сумісництва (1974–2001 рр.). З 2001 р. працює на посаді старшого викладача кафедри іноземних мов. Основний напрямок наукових досліджень – міжпредметні зв'язки при викладанні іноземних мов на нефахових факультетах.

Наукові праці

1750. Англійська мова для студентів –заочників І–ІІ курсів неспеціальних факультетів. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 120 с. *У співавт.*
1751. Ніжин. Історико-краєзнавчий нарис. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 36 с. іл. *У співавт.*
1752. Збірник науково-популярних текстів англійською мовою для студентів фізико – математичного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 75 с. *У співавт.*
1753. Ніжинська вища школа. Історичний нарис. – Ніжин: НДУ, 2004. – 48 с. іл. *У співавт.*

КОБЗАР (БЕРЕЖНА) ЛЮДМИЛА ГРИГОРІВНА.

Народилася 1940 р. Закінчила Горлівський педагогічний інститут іноземних мов у 1963 р.. Кандидат філологічних наук (з 1972 р.), доцент (з 2003 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1979 р. на посадах ст. викладача (з 1979 р.), зав. кафедрою іноземних мов (з 2001 р.). Основний напрямок наукових досліджень – міжпредметні зв'язки при викладанні іноземних мов на нефахових факультетах.

Наукові праці

1754. До питання про синтаксичні функції вигуків в сучасній англійській мові // Питання романо-германської філології та методики викладання іноземних мов: Зб. наук. праць аспірантів. – К., 1970. – С. 4–10.
1755. Междометия как эмоционально-волевые средства современного языка // Тез. 7-й межвуз. конф. по романо-германскому языкознанию. – Пятигорск, 1970. – С. 9–10.
1756. Інтонаційні особливості вигуків висловлювань в сучасній англійській діалогічній мові // Питання романо-германської філології та методики викладання іноземних мов: Зб. наук. праць аспірантів. – К., 1971. – С. 11–20.
1757. Про інтонацію вигуків висловлювань у сучасній англійській діалогічній мові // Іноземна філологія. – Львів, 1973. – Вип. 31. – С. 14–19.
1758. К вопросу выражения эмоций в речи // Лингвистические исследования. – К., 1974. – С. 124–130.
1759. Типологічні особливості інтонацій вигуків висловлювань // Іноземна філологія. – Львів, 1985. – Вип. 77. – С. 28–34.
1760. Інтонація і зміст вигуків висловлювань // Культура слова – К., 1987. – Вип. 31. – С. 48–52.
1761. Вигуки у мові драматургії // Культура слова. – К., 1987. – Вип. 32. – С. 60–62.
1762. Типологічні особливості вигуків висловлювань // Іноземна філологія. – Львів, 1988. – Вип. 89. – С. 13–17.
1763. Збірник текстів із фізики для читання англійською мовою: Метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 104 с. *У співавт.*
1764. Travelling. Подорожі: Метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 41 с.

ЛУК'ЯНЮК ГАЛИНА ПАВЛІВНА

Народилася 1949 р. Закінчила факультет іноземних мов Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1972 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1976 р. на посадах викладача кафедри англійської мови (1976–1988 рр.) та ст. викладача (з 1989 р.) кафедри іноземних мов. Основний напрямок наукових досліджень – міжпредметні зв'язки при викладанні іноземних мов на нефахових факультетах.

Наукові праці

1765. Коммуникативно-ситуативный метод обучения английской диалогической речи // Методические рекомендации по изучению структуры, семантики и функции языковых единиц в филологических курсах по английскому и немецкому языкам в педагогическом ВУЗе. – К., 1982. – С. 9–13.
1766. К вопросу о категории модальности и способах ее выражения в языке // Методические вопросы науки о языке: Сб. науч. трудов. – К., 1982 г. – С. 121–127.
1767. Некоторые аспекты интонационного выражения модальных значений в английской диалогической речи // Методические рекомендации по изучению сегментного состава и интонации речевых единиц в курсе практической и теоретической фонетики иностранного языка в педагогическом ВУЗе. – К., 1984. – С. 28–33.
1768. Практикум по английскому языку (интонация и модальность высказывания): Метод. пособие. – К., 1984. – 43 с.
1769. Англійська мова: Навч.-метод. посібник для студ. І-х курсів неспеціальних факультетів. – Ніжин, 2001. – 88 с. *У співавт.*
1770. Англійська мова: Навч.-метод. посібник для студ. І-х курсів неспеціальних факультетів. – Ніжин, 2001. – Ч.1. – 74 с. *У співавт.*

ПАВЛЮК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА

Народилася 1967 р. Закінчила факультет іноземних мов Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1989 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2001 року на посаді викладача кафедри іноземних мов. Основний напрямок наукових досліджень – міжпредметні зв'язки при викладанні іноземних мов на нефахових факультетах.

Наукові праці

1. 1771. Громадянське виховання в системі формування громадянської позиції школярів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 83–85.

СТЕЛЬМАХ АНАТОЛІЙ КОСТЯНТИНОВИЧ

Народився у 1935 році. Закінчив філологічний факультет Черкаського державного педагогічного інституту у 1962 році, вищі педагогічні курси при Київському державному педагогічному інституті іноземних мов у 1966 році. Кандидат філологічних наук (з 1979), доцент (з 1982). Працював у Ніжинській вищій школі з 1966 року на посадах ст. викладача кафедри англійської мови (1966–1971), ст. викладача кафедри іноземних мов (1971–1974), заступника декана філологічного факультету (1974–1978), ст. викладача кафедри іноземних мов (1978–1979), зав. кафедрою іноземних мов (1979–2001). Основний напрямок наукових досліджень – міжпредметні зв'язки при викладанні іноземних мов на нефахових факультетах.

Наукові праці

1. 1772. Співець трудового люду. – К., 1972. – 44 с. *У співаєт.*
2. 1773. І.Ю.Кулик – перекладач // Радянське літературознавство. – 1973. – № 7. – С. 76–83.
3. 1774. З історії українсько-американських літературних взаємин // Радянське літературознавство. – 1977. – № 2. – С. 77–82.
4. 1775. Невтомний популяризатор // Літературна Україна. – 1977. – 8 березня.
5. 1776. Т.Н.Денисова. Джек Лондон. Життя і творчість: Коротко про книгу // Радянське літературознавство. – 1978. – № 11. – С. 90–91.
6. 1777. Творчість Уолта Уїтмена на Україні // Радянське літературознавство. – 1979. – № 6. – С. 81–83.
7. 1778. Безмежні обрії братерства // Вітчизна. – 1981. – № 10. – С. 212–213. *У співаєт.*
8. 1779. Оповідання, легенди, прислів'я, приказки та вірші на англійській мові: Навч. посібник для студ. неспеціальних факультетів. – Ніжин, 2003. – 49 с.

ЯРЕШКО ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

Народився 1957 р. Закінчив факультет англійської мови Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя в 1979 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1985 на посадах викладача (з 1985–2004 рр.) та ст. викладача (з 2004) кафедри іноземних мов. Основний напрямок наукових досліджень – міжпредметні зв'язки при викладанні іноземних мов на нефахових факультетах.

Наукові праці

1. 1780. Англійська мова: Навч.-метод. посібник для студ. I курсів неспеціальних факультетів. – Ніжин, 2001. – 41 – 74 с. *У співаєт.*
2. 1781. Англійська мова: Навч.-метод. посібник для студ. I курсів неспеціальних факультетів. – Ніжин, 2001. – 87 с. *У співаєт.*
3. 1782. Збірник текстів із фізики для читання англійською мовою. – Ніжин, 2002. – 104 с. *У співаєт.*
4. 1783. Англійська мова для студентів-заочників I–II курсів неспеціальних факультетів. – Ніжин, 2002. – 122 с. *У співаєт.*
5. 1784. Посібник з англійської мови для бакалаврів та магістрів соціально-гуманітарного факультету. – Ніжин, 2003. – 161 с. *У співаєт.*
6. 1785. Ніжин: Історико-краєзнавчий нарис. – Ніжин, 2003. – 36 с. *У співаєт.*
7. 1786. Збірник науково-популярних текстів англійською мовою для студентів фізико-математичного факультету. – Ніжин, 2004. – 75 с. *У співаєт.*

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ

БЛИЗНЮК ОЛЕКСАНДР ІСААКОВИЧ

Народився 1928 р. Закінчив філологічний факультет відділення романо-германської філології Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка у 1951 р. Кандидат педагогічних наук (з 1977 р.), доцент (з 1978 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1951 р. на посадах викладача (з 1951–1955 рр.), ст. викладача (з 1956–1977 рр.), доцента (з 1978 р.), зав. кафедри англійської мови (1962–1976 рр.), декана факультету іноземних мов (1986–1997 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – зорова та звукова наочність у навчанні іноземної мови.

Наукові праці

1. 1787. Англійські оповідання та вірші для 5–8 кл.: Метод. розробка. – Ніжин, НДПІ, 1970. – 24 с.
2. 1788. Англійські оповідання та вірші для 9–10 кл.: Метод. розробка. – Ніжин, НДПІ, 1970. – 32 с.
3. 1789. Тематичні таблиці з розвитку іноземного мовлення: Посібник. – К.: Рад. школа, 1971. – 96 с.
4. 1790. Картинна наочність у навчанні усного іноземного мовлення // Методика викл. іноз. мов: Зб. – К., 1972. – Вип. 7.
5. 1791. Типологія навчальної картини з розвитку усного іноземного мовлення // Методика викл. іноз. мов: Зб. – К., 1973. – Вип. 7.
6. 1792. Основи картин. наглядності для обучення усної іноязычної речі: Автореф. канд. дис. – НИИ АПН СРСР, 1976. – 16 с.
7. 1793. Об иллюстративной наглядности учебников по иностранным языкам // Проблема вищої школи: Зб. – К., 1976. – Вип. 30. *У співавт.*
8. 1794. Наочність в навчанні читанню // Очерки метод. навчання читанню на інозем. мові. – К.: Вища школа, 1977.
9. 1795. Методичні основи дидактичного матеріалу з англ. мови для 5 кл. // Питання романо-германської філології та методики: Зб. – К., 1979. – Вип. 6.
10. 1796. Альбом карток з англ. мови для 5 кл.: Посібник. – К.: Рад. школа, 1980. – 48 арк. + 15 с. метод. вказ. *У співавт.*
11. 1797. З досвіду створення дидактичного матеріалу з англ. мови для 5 кл. // З досвіду викладання іноземних мов: Зб. – К., 1980.
12. 1798. Англійські вирази класного вжитку: Метод. розробка. – Ніжин: НДПІ, 1981. *У співавт.*
13. 1799. Практикум з англійської синонімії: Метод. розробка. – Ніжин: НДПІ, 1981. – 32 с.
14. 1800. Вправи з розвитку усного комунікативного мовлення // Методика викладання іноземних мов: Зб. – К., 1981. – № 10.
15. 1801. Методичні матеріали до проведення навчально-виховної практики: Метод. розробка. – Ніжин: НДПІ, 1982. *У співавт.*
16. 1802. Альбом карток з англ. мови для 5 класу: Посібник. – К.: Рад. школа, 1983. – 48 арк.+ 8 с. метод. вказ. *У співавт.*
17. 1803. Аудіо-візуальний комплекс для навчання англ. мови в 4 кл. // Методика викладання іноземних мов: Зб. – К., 1984. – С. 8. *У співавт.*
18. 1804. Структурно-тематичні таблиці для навчання англ. мови в 4–5 кл.: Посібник. – К.: Рад. школа, 1984. – 20/ 8 стр.
19. 1805. Структурно-тематичні таблиці для навчання англ. мови в 6–7 кл.: Посібник. – К.: Рад. школа, 1986. – 20/8 стр.
20. 1806. Альбом карток з англійської мови для 6 класу: Посібник. – К.: Рад. школа, 1985. – 44 арк.+ 8 с. метод. вказ. *У співавт.*
21. 1807. Альбом карток з англійської мови для 8 класу: Посібник. – К.: Рад. школа, 1989. – 32 арк. + 8 с. метод. вказ. *У співавт.*
22. 1808. Гумористичні оповідання для навчання аудіювання // Іноземні мови. – 1995. – № 3–4. – С. 42–50.
23. 1809. Відео у навчанні іноземних мов // Іноземні мови. – 1996. – № 3. – С. 35–36.
24. 1810. Ігри у навчанні іноземних мов: Посібник. – К.: Освіта, 1997. – 56 с. *У співавт.*
25. 1811. Оповідання, казки та пісні: Посібник. – К.: Знання, 1998. – 96 с.
26. 1812. Погляд на Британію: Посібник. – К.: Знання, 1999. – 127 с. *У співавт.*
27. 1813. Англійська мова на уроці: Посібник – Ніжин: Наука-сервіс, 2000. – 64 с. *У співавт.*
28. 1814. Етапи засвоєння країнознавчої інформації // 6 TESOL Conference. – К., 2001. – С. 24–25. *У співавт.*
29. 1815. Веди урок англійською мовою: Посібник для вчителя. – Ніжин: Наука-сервіс, 2003. – 63 с. *У співавт.*
30. 1816. Англійська в малюнках: Посібник. – Ніжин: Наука-сервіс, 2005. *У співавт.*

Праці О.І.Близнюка до 1970 див.: Викладачі Ніжин. вищої школи: Біобібліогр. покажч.. – Ніжин, 2000. – Ч. 3: 1940–1970. – С. 198–199.

ВОЛОЩУК ІРИНА ІВАНІВНА

Народилася 1971 р. Закінчила Ніжинський педагогічний інститут імені Миколи Гоголя у 1993 році. Працює у Ніжинській вищій школі з 1993 року на посаді викладача кафедри англійської мови та методики її викладання. Основний напрямок наукових досліджень – германські мови.

Наукові праці

1. 1817. Вплив контексту на створення та декодування іронічного смислу художнього тексту // Філологічні студії. – 2004. – № 2. – С. 50–54.
2. 1818. До питання про вираження іронії невербальними засобами // Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість: Збір. матеріалів VII Всеукр. наук. -практ. конф. – К., 2004. – Т. 5. – С. 141–143.
3. 1819. Засоби інтенсифікації іронічної оцінки // Актуальні проблеми романо-германської філології в Україні та Болонський процес: Матеріали міжнар. наук. конф. 24–25 листопада 2004 року. – Чернівці, 2004. – С. 34–35.
4. 1820. Іронія та суміжні поняття – гумор, сатира, сарказм: проблеми диференціації // Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної: Матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. – Полтава, 2004. – С. 38–41.
5. 1821. Комунікативно-прагматичний аспект оцінки у стилістичному прийомі іронії // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – С. 23–27.
6. 1822. Про деякі особливості іронічного смислу в художньому тексті // Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної Матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. – Полтава, 2004. – С. 41–43.
7. 1823. On Types of Irony // Форма, значение и функции единиц языка и речи: Материалы докл. междунар. науч. конф. – Минск, 2002. – Ч. 2. – С. 139–140.
8. 1824. Transferring Ironic Meaning by Graphically Marked Elements in Text // The Way Forward to English Language and ESP Teaching in the Third Millennium // Матеріали VI Національної конф. TESOL UKRAINE. – Kyiv: Kyiv State Linguistic University, 2001. – P. 79.

ГРИЦАЙ АНТОНІНА МОДЕСТІВНА

Народилася 1959 р. Закінчила Ніжинський державний педагогічний інститут ім. М.Гоголя у 1980 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1980 р. на посадах лаборанта (1980–1984 рр.), викладача (1987–2000 рр.), ст. викладача (з 2000 р.) кафедри англійської мови та методики її викладання. Основний напрямок наукових досліджень – методика викладання англійської мови.

Наукові праці

1. 1825. Англійська мова: Навч. посібник для студ. 2 курсу фак. іноземних мов. – Ніжин, 1996. – Ч. 1, 2. – 140 с.
2. 1826. Англійська мова: Навч. посібник для студ. фак. іноземних мов (друга іноземна мова). – Ніжин, 1998. – 88 с.
3. 1827. Методичні вказівки до лабораторних робіт з англійської мови (друга спеціальність). – Ніжин, 1999. – 19 с.
4. 1828. Тексти і вправи для невідготовленого читання англійською мовою для студентів 4 курсу факультету іноземних мов (друга іноземна мова). – Ніжин, 2000. – 34 с.
5. 1829. Educational System in Ukraine // La Scuola in Europa. – 2001. – № 3. – 1 с.
6. 1830. English through Video: Метод. рекомендації до відеоматеріалів з англійської мови для студентів факультету іноземних мов (друга іноземна мова, другий рік навчання). – Ніжин, 2002. – 23 с.
7. 1831. Англійська мова: Навч. посібник для студ. 2 курсу фак. іноземних мов. – доп. – Ніжин, 2002. – Ч. 2. – 51 с.
8. 1832. Англійська мова: Навч.-метод. посібник для студ. 2 курсу заочного відділення фак. іноземних мов. – Ніжин, 2003. – 178 с. *У співавторстві.*

КАРПУСЬ ЛЮДМИЛА БОРИСІВНА

Закінчила Харківський державний університет (спеціальність – романо-германська філологія) у 1963 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1967 р. на посаді викладача (з 1967–1982 рр.). Кандидат філологічних наук (з 1991 р.). З 1999 р. працює викладачем кафедри англійської мови та методики її викладання. Основний напрямок наукових досліджень – експериментальна фонетика.

Наукові праці

1. 1833. Інтонаційні ознаки одного з ускладнених типів висловлення в українській мові // Структура і функціонування мови: Зб. – К.: Наукова думка, 1982.
2. 1834. Акустические семанτικο-синтаксические модели утвердительно-вопросительных высказываний и автоматическое распознавание, и синтез речевых сигналов. – К., 1989.
3. 1835. Семантика та інтонація комунікативно-ускладнених висловлювань // Мовознавство. – 1990. – № 1.

4. 1836. Video in Teaching English. National Tesol Ukrainian Conference.
5. 1837. Intonation of Statement-Question Utterances. 3d National Tesol Ukrainian Conference, January 1998.
6. 1838. Song and Singing Games in Teaching and Learning English. 7-th TESOL Ukrainian Conference.
7. 1839. Brush up your English: Метод рекомендації до використання пісень та ігор при вивченні та навчанні англійській мові. – Ніжин, 2001. – 22 с.
8. 1840. English Phonetics. Practical Course: Посібник з практичної фонетики для студ. 2-го курсу. – Ніжин, 2002. – 198 с.

КОЛЕСНИК ІРИНА ВІТАЛІВНА

Народилася 1959 року. Закінчила факультет іноземних мов Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя в 1980 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1984 р. на кафедрі англійської мови та методики викладання. Основний напрямок наукових досліджень – навчання студентів не підготовленому читанню.

Наукові праці

1. 1841. Навчальний посібник з практики усного та письмового мовлення для студентів V курсу німецького відділення. – Ніжин, 1999.
2. 1842. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з англійської мови як другої спеціальності для студентів V курсу факультету іноземних мов. – Ніжин, 1999.
3. 1843. Тексти і вправи для не підготовленого читання англійською мовою: Метод. вказ. для студ. V курсу нім. відділення. – Ніжин, 2000.
4. 1844. English through Video: Метод. рекомендації до відеоматеріалів з англійської мови для студентів факультету іноземних мов. – Ніжин, 2002.
5. 1845. Англійська мова: Навч.-метод. посібник для студ. II курсу заоч. відділення фак. іноземних мов. – Ніжин, 2003. *У співавторстві.*

КОЛОМІЄЦЬ ВАЛЕНТИНА ОЛЕКСІВНА

Посібники, автореферати

1. 1846. Психологические предпосылки устойчивости моральных убеждений учащихся: Автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Психол. ин-т РАО. – М., 1993. – 18 с.
2. 1847. Типові помилки в вивчаючих англійську мову. – Сєвєродонецьк: Відродження, 1994. – 96 с.
3. 1848. Методичні вказівки до позааудиторного читання англійською мовою (за творами У.С.Моема) для студентів старших курсів факультету іноземних мов. – Ніжин: НДПУ, 1995. – 35 с. *У співавторстві.*
4. 1849. Вивчаємо англійську мову у грі: Робочий зошит до підручника англійської мови для 6 кл. – К.: Освіта, 1997. – 80 с.
5. 1850. Типові помилки тих, хто вивчає англійську мову. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 151 с.
6. 1851. Типові помилки тих, хто вивчає англійську мову. – К.: Вища школа, 2001. – 120 с.

Статті

7. 1852. О некоторых факторах устойчивости убеждений старшеклассников // Деп. в ОЦНИ "Школа и педагогика" 29.06.92 № 113–92. – 16 с.
8. 1853. Розвиток навичок самоконтролю при навчанні писемного мовлення // Актуальні питання іноземної філології та методики навчання іноземних мов: Зб. ст. – Ніжин, 1995. – Вип. 1. – С. 54–57.
9. 1854. Correcting Written Work: A Way to Develop Self-Control // Modern English Teacher. – 1996. – Vol. 5, №.3. – P. 51–52.
10. 1855. Ukrainian Teacher Education in Transition: What Role Can Technology Play? // Bridges among Professional Associations: Society for Information Technology and Teacher Education 11th International Conference. – San Diego, California, February 8–12, 2000. – P. 939–944.

Тези

11. 1856. О некоторых результатах экспериментального изучения устойчивости моральных убеждений // Человек – общество – наука: 2-я научно-практическая конференция молодых ученых Казахстана. – М., 1993. – С. 80–81.
12. 1857. Способность "быть собой и другим" и устойчивость нравственных убеждений // Одаренные дети Узбекистана: Тез. выступ. к научно-практ. конф. – Термез, 1992. – С. 126–127.
13. 1858. К вопросу об изучении устойчивости убеждений // Гуманизация процесса обучения. – М., 1992. – С. 88–89.
14. 1859. Teaching and Learning: The Lost Balance // English Language Teaching in Ukraine: Past – Imperfect, Present – Indefinite, Future – ? : International Linguistic and Methodological Conference. – L'viv, 1995. – P. 91.
15. 1860. Teaching and Learning: Time to Restore the Balance // The Art and Science of TESOL: 2nd National TESOL Ukraine Conference. – Vinnytsia, 1997. – P. 12–13.
16. 1861. Responding to student writing: some considerations // Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної: 2-га міжнар. конф. – Полтава, 1998. – С. 46–47.
17. 1862. Correction: A way to Better English Usage // Multiplicity and Diversity of TESOL Experiences: 3rd National TESOL Ukraine Conference. – Vinnytsia, 1998. – P. 106.
18. 1863. Ukrainian Teacher Education in Transition: What Role Can Technology Play? // Bridges among Professional Associations: Society for Information Technology and Teacher Education 11th International Conference. – San Diego, California, February 8–12, 2000. – P. 939–944.

Переклади

19. 1864. Джон Уайт. Цілі соціального виховання людини // Философская и социологическая мысль. – 1995. – № 9–10. – С. 179–193.
20. 1865. Джон Уайт. Цілі соціального виховання особистості // Філософська і соціологічна думка. – 1995. – № 9–10. – С. 179–193.
21. 1866. Патріша Уайт. Виховання громадянської мужності // Рідна школа. – 1997. – № 5. – С. 36–39.

КОПЕНКІНА ЛЮДМИЛА ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 1972 р. Закінчила Горлівський державний педагогічний інститут у 1995 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1999 р. на посадах викладача (1999–2002 рр.), ст. викладача (з 2002 р.) кафедри англійської мови та методики її викладання. Основний напрямок наукових досліджень – історія педагогіки.

Наукові праці

1. 1867. Методичні вказівки до домашнього читання французькою мовою за книжкою К.Вів'є "Щоденник Аліни" (друга спеціальність). – Ніжин, 2001. – 87 с.
2. 1868. Методичні вказівки до домашнього читання французькою мовою за романом М.Моно "Хмара" (друга спеціальність). – Ніжин, 2004. – 80 с.
3. 1869. Методичні вказівки до домашнього читання французькою мовою за романом А.Труайя "Сім'я Еглетьер" (друга спеціальність). – Ніжин, 2002. – 134 с.

ПАНОВА ЛІДІЯ СЕМЕНІВНА

Народилася 1936 р. Закінчила Горлівський державний педагогічний інститут у 1960 р., Львівський державний університет у 1965 р.. Кандидат педагогічних наук (з 1976 р.), доцент (з 1979 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1973 р. на посадах ст. викладача (з 1974–1976 рр.), зав. кафедрою англійської мови (з 1976–1989), доцент кафедри англійської мови та методики викладання. Основний напрямок наукових досліджень – методика навчання граматики в середній школі і вузі.

Наукові праці

1. 1870. Перенос навыка синтагматического членения предложений при обучении русскому языку как иностранному // Методика и психология обучения второму языку. – М., 1971. – /0,25 д/а/.
2. 1871. Обучение паузации как способ формирования синтаксических умений // Науч. труды ЦКМОИЯ. – М., 1972. – Т. 1, Ч. 1. – / 0,5 д/а /.
3. 1872. Экспериментальное исследование распределения моторных пауз при переписывании текста // Вопросы психологии. – 1973. – № 5. У співавтор.
4. 1873. Обучение синтагматическому членению предложений при чтении "Педагогика, психология и методика преподавания дисциплин" // Учен. записки / Азерб. пед. ин-т им. В.И.Ленина. – 1973. – Серия XI. – № 4.
5. 1874. Вправи на голосне читання речень у підручнику для 6 класу середньої школи // Методика викладання іноземних мов. – К., 1973. – № 8.
6. 1875. Об одном приеме экспериментального исследования восприятия письменной речи // Психолингвистические проблемы массовой коммуникации – М., 1974.
7. 1876. Использование языкового переноса при формировании грамматических навыков чтения на английском языке // Научные труды МГПИИЯ им. М.Тореза: Сб. – М., 1975. – Вып. 90. – /0,75 д/а/.
8. 1877. Навчання синтагматичної паузації як засіб формування граматичних навичок читання: Матеріали Респуб. метод. конф. – К., 1975.
9. 1878. Приемы экспериментального исследования синтагматической организации речевого ряда при его восприятии: Матер. Всесоюз. симпозиума по психолингвистике. – М., 1975.
10. 1879. Учебник для начинающих изучение иностранного языка во ВТУЗе (вопросы системы упражнений) "Вопросы преподавания иностранных языков в неязыковом вузе" // Научные труды МГПИИЯ им. М.Тореза. – М., 1977. – Вып. 20. – 1 п./л. У співавтор.
11. 1880. Обучение синтагматическому членению как средство формирования грамматических навыков чтения: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. – М., 1975. – 26 с.
12. 1881. Обучение синтагматическому членению как средство формирования грамматических навыков чтения // Канд. диссертация. – М., 1975. – 175 с.
13. 1882. Методичні вказівки по використанню досвіду роботи вчительки англійської мови Бобровицької СШ № 1 Ващенко В.П. з розвитку в учнів інтересу до вивчення іноземної мови. – Чернігів, 1978. – /0,5 д/а/. У співавтор.
14. 1883. Дидактичний матеріал з англійської мови для 5 класу: Метод. розробка фак. англ. мови. – Ніжин, 1978. У співавтор.
15. 1884. Дидактичний матеріал з англійської мови для 5 класу: Метод. розробка для студ.-практ. фак. англ. мови. – Ніжин, 1978. У співавтор.
16. 1885. Грамматические механизмы и навыки устной речи // Очерки методики обучения устной речи на иностранных языках. – К., 1980.

17. 1886. Упражнения для формирования грамматических навыков говорения // Очерки методики обучения устной речи на иностранных языках. – К., 1980.
18. 1887. Упражнения для формирования грамматических навыков аудирования // Очерки методики обучения устной речи на иностранных языках. – К., 1980.
19. 1888. Методичні вказівки по удосконаленню навчання англійською мовою в середній школі. – Чернівці, 1983. *У співаєт.*
20. 1889. Альбом карток з англійської мови для 5 класу. – К.: Рад. школа, 1980. *У співаєт.*
21. 1890. Альбом карток з англійської мови для 5 класу. – К.: Рад. школа, 1983. *У співаєт.*
22. 1891. Аудіо-візуальний комплекс для навчання англійської мови в 4 класі // Методика викладання іноземних мов: Зб. – К., Рад.школа, 1984. – № 13. *У співаєт.*
23. 1892. Лабораторний практикум з англійської мови для 1 курсу. – Ніжин, 1984. – /2 п/л/.
24. 1893. Альбом карток з англійської мови для 8 класу. – К., 1989. – 32 арк. +8 с. метод. вказ. *У співаєт.*
25. 1894. Обучение иностранному языку в школе: Пособие для учителей. – К., 1989. – 142 с.
26. 1895. Методичні вказівки. Тексти і вправи для невідготовленого читання англійською мовою: Для студ. II курсу ф-ту іноземних мов. – Ніжин, 1990. – 47 с.
27. 1896. Читасмо англійською мовою: Метод. розробка для ф-ту майбутнього педагога. – Ніжин, 1991. – 53 с. *У співаєт.*
28. 1897. Вправи з граматики англійської мови: Дидактичний матеріал. – К., 1991. – 109 с. *У співаєт.*
29. 1898. Читайте і говоріть англійською мовою: Метод. вказівки для слухачів курсів перепідготовки вчителів. – Ніжин, 1991. – 52 с. *У співаєт.*
30. 1899. Вправи з граматики англійської мови: Метод. вказівки для слухачів ф-ту майбутнього педагога. – Ніжин, 1994. – 109 с. *У співаєт.*
31. 1900. Завдання з англійської мови: Метод. вказівки для слухачів ф-ту майбутнього педагога. – Ніжин, 1994. – 45 с. *У співаєт.*
32. 1901. Альбом карток з англійської мови для 6 класу. – К., 1985. *У співаєт.*
33. 1902. Exercises in English Grammar. – 2-ге вид. із змінами. – К., 1995. – 142 с. *У співаєт.*
34. 1903. Ігри у навчанні іноземних мов: Посібник для вчителів. – К., 1997. – 62 с. *У співаєт.*
35. 1904. Формування механізмів читання в учнів старших класів // Наукові записки /Ніжин. держ. пед. інститут ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Психолого-педагогічної науки. – /0,25/да. *У співаєт.*
36. 1905. Методика навчання іноземної мови в школі: Навч. – метод. посібник для студ. ф-ту іноз. мов. – Ніжин, 1999. – 108 с.
37. 1906. Організація роботи в парах в опорі на зображувальну наочність // Філологія, педагогіка і психологія в антропоцентричних парадигмах: Наук. вісник каф. ЮНЕСКО Київського держ. ун-ту. – К., 2000. – Вип. 3Б. – С. 581–582.
38. 1907. Методичні рекомендації до домашнього читання по книзі А.Мердок “Замок на піску”. – Ніжин, 2000.
39. 1908. Практична граматика англійської мови: Навч. посібник для 2 курсу ф-ту іноз. мов. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – 171 с. *У співаєт.*
40. 1909. Практична граматика англійської мови: Навч. посібник для 2 курсу ф-ту іноз. мов. – Ніжин, 2002. – Ч. 1. – 124 с. *У співаєт.*
41. 1910. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з англійської мови для студентів 2 курсу факультету іноземних мов. – Ніжин, 2002. – 20 с. *У співаєт.*
42. 1911. Методика навчання іноземної мови в школі: Навч. – метод. посібник. для студ. ф-ту інозем. мов. – Вид. 2-е, вид., перероб. й доп. – Ніжин, 2003. – 149 с.
43. 1912. Починаємо читати й говорити англійською: Посібник для тих, хто починає читати англійською – Ніжин, 2003 – 141 с. *У співаєт.*
44. 1913. Читайте і говоріть англійською мовою: Тексти і вправи для читання та говоріння англійською мовою. – Ніжин, 2003. – 193 с. *У співаєт.*
45. 1914. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з практичної граматики англійської мови для студентів 2 курсу ф-ту іноземних мов. – Ніжин, 2003. – 45 с.
46. 1915. Вправи з граматики англійської мови. – 3-е вид., перероб. й доп. – Ніжин, 2003. – 10 с. *У співаєт.*
47. 1916. Старі та нові оповідання про Хаджу Насреддіна: Навч. посібник. – Ніжин, 2005. – 187 с. *У співаєт.*

СЛИВКА ВАЛЕНТИНА ПЕТРІВНА

Народилася 1965 р. Закінчила Ніжинський державний педагогічний інститут ім. Миколи Гоголя у 1987 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1998 р. на посадах лаборанта (з 1998–1999 рр.), викладача (з 2000 р.) кафедри англійської мови та методики її викладання. Основний напрямок наукових досліджень – порівняльна педагогіка.

Наукові праці

1. 1917. Методичні рекомендації для домашнього читання по книзі С. Моєма “Оповідання”. – Ніжин, 2000. – 133 с. *У співаєт.*

ТАРАН ОЛЕНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1962 року. Закінчила Ніжинський державний педагогічний інститут ім. М.В. Гоголя у 1984 р. Кандидат педагогічних наук (з 2003 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1984 року на посадах ст. викладача (1995–2003 рр.), зав. кафедри англійської мови та методики викладання (з 2003 р.). Основний напрямок наукових досліджень – історія педагогіки.

Наукові праці

1. 1918. Обґрунтування С.Русовою принципу національної єдиної діяльної (трудової) школи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 150–153.
2. 1919. С.Русова про принцип виховуючого навчання // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – С. 39–42.
3. 1920. С.Русова про вимоги до вчителя оновленої школи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки – С. 180–183.
4. 1921. Краєзнавчий принцип у дидактиці С.Русової // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 169–172.
5. 1922. До питання про методологічні засади дидактики С.Русової // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 153–158.
6. 1923. Оцінка Софією Русовою педагогічної системи Марії Монтессорі // Зб. наук. праць: Спец. випуск. – К., 2002. – С. 56–61.
7. 1924. Становлення дидактичних поглядів С.Русової // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 99–103.
8. 1925. С. Русова про предмет і категорії дидактики // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4. – С. 111–114.
9. 1926. Інноваційні підходи до навчально-виховного процесу у спадщині С.Русової: ретроспективний аналіз // Проблеми професійної підготовки вчителя школи майбутнього: Зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. Мелітопольський держ. пед. ун-тет (30–31 жовтня 2001 р.): В 2 т. – Мелітополь, 2002. – Т. 1. – С. 163–166.

ТЕЗІКОВА СВІТЛАНА ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 1960 р. Закінчила факультет іноземних мов Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя (спеціальність – англійська мова) у 1981 р. Кандидат педагогічних наук (з 1994 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1981 р. на посадах зав. кабінету естетики, викладача каф. педагогіки, доцента кафедри англійської мови та методики викладання, декан факультету іноземних мов (з 1997 р.). Основний напрямок наукових досліджень – порівняльна педагогіка, методика навчання іноземних мов молодших школярів, проблеми підготовки педагогічних кадрів у різних освітніх системах.

Наукові праці

1. 1927. Система педагогічної орієнтації школярів // Формування готовності учнівської молоді до самостійної трудової діяльності. – К., 1992. – С. 107–115.
2. 1928. Вопросы педагогической ориентации в теории и практики советской школы // Трудовое становление и профессиональное самоопределение учащейся молодежи: Сб. ст. – К., 1989. – С. 72–78.
3. 1929. Начальный этап развития личности учителя // Актуальные проблемы непрерывного образования педагогических кадров: Сб. ст. – Симферополь, 1988. – С. 46–47. *У співавт.*
4. 1930. Система работы школы по педагогической ориентации // Подготовка школьников к осознанному выбору педагогической профессии: Тез. науч.-практ. семинара. (Алушта, 13–14 апреля 1989). – Алушта, 1989. – С. 36–37.
5. 1931. Система педагогічної орієнтації школярів // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тез. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 71–73.
6. 1932. Деякі умови організації професійної педагогічної орієнтації школярів. // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тез. респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 24.
7. 1933. Творческое использование идей Н.К.Крупской в ориентации учащихся общеобразовательных школ на педагогическую профессию // Творческое наследие Н.К.Крупской и современная школа: Тез. респ. научно-практ. конф. (Горловка, 23–25 февраля 1989). – Горловка, 1989. – С. 67–68.
8. 1934. Співробітництво школи, органів народної освіти і в узу в роботі по професійній орієнтації учнів на професію вчителя // Сучасні форми і методи профорієнтаційної роботи з учнівською молоддю: Тези респ. семінару. (Дніпропетровськ, 17–19 квітня 1990). – Дніпропетровськ, 1990. – С. 12–14. *У співавт.*
9. 1935. Формування готовності школярів до вибору професії вчителя фізико-технічного профілю // Соціально-психологічні проблеми підготовки майбутніх вчителів: Тези міжвуз. наук.-практ. конф. (Київ, 23–25 березня 1992). – К., 1992. – С. 38–40. *У співавт.*
10. 1936. Система педагогічно-логої орієнтації учнівської молоді: Метод. орієнтації. – К., 1992. – 64 с. *У співавт.*
11. 1937. Изучение учащихся с целью ориентации на педагогические профессии: Метод. реком. – Нежин, 1990. – 37 с. *У співавт.*
12. 1938. Формы ориентации школьников на профессию учителя: Метод. рекомендации. – Нежин, 1990. – 18 с.

13. 1939. Зміст і форми орієнтації школярів на педагогічні професії: Метод. рекомендації. – К., 1997. – 48 с. *Успіваєм.*
14. 1940. Педагогічні основи трудового становлення і професійного самовизначення учнівської молоді. – К., 1996. – 266 с.
15. 1941. Особистісно-орієнтований підхід до навчання англійської мови в початковій школі. – Ніжин, 1995. – С. 61–65.
16. 1942. Практичний курс англійської мови для 4 курсу. – Ніжин, 1998. – Ч. 1. – 4.6 д/а. *Успіваєм.*
17. 1943. Практичний курс англійської мови для 4 курсу. – Ніжин, 1999. – Ч. 2. – 3 д/а. *Успіваєм.*
18. 1944. Збірник текстів для читання англійською мовою (для учнів середніх шкіл, підготовчих курсів, студентів) – Ніжин, 1998 – 5 др.арк.
19. 1945. Практичне навчання в початковій школі (англ. мовою) // Тези TESOL конф. – Вінниця, 1998. – С. 153–154.
20. 1946. Деякі принципи навчання англійської мови в початковій школі (англ. мовою) // Тези TESOL конф. – Хмельницький, 1999. – С. 73–74.
21. 1947. До питання відбору навчальних посібників в процесі навчання англійської мови в початковій школі (англ. мовою) // Тези TESOL конф. – Львів, 2000. – На англ.мов.
22. 1948. Етапи навчання писемного мовлення в початковій школі // Тези TESOL конф. – Київ, 2001. – На англ. мові.
23. 1949. Пошук нових лінгво-педагогічних технологій навчання англійської мови // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 65–67..
24. 1950. Формування практичного мислення вчителя іноземної мови // Сучасні технології викладання іноземних мов у професійній підготовці фахівців: Зб. наук. ст. – К., 2000. – С. 109–115.
25. 1951. Співпраця з американськими колегами // Освіта України. – 2003. – 16 травня.
26. 1952. Студентське самоврядування в програмі “Мова та культура” (спільно з волонтерами Корпусу Миру США) // Інновації у вищій освіті: Матеріали першої міжнар. конф. – Ніжин, 2004. – С. 244–245.
27. 1953. Порівняльна педагогіка: Програма для пед. ун-ту – Ніжин, 2004. – 20 с.
28. 1954. Професіоналізм у педагогічній освіті США // Наукові записки / Ніжин. держ. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – № 4. – С. 134–136.
29. 1955. Підготовка майбутніх учителів к професійно-педагогічному самосовершенствованию // Тез. докл. междунар. науч.-практ. конф. – Н.Новгород, 2004. – С. 77.
30. 1956. Галузеві стандарти вищої освіти з напрямку підготовки 0101“Педагогічна освіта” 6.010100 Педагогіка і методика середньої освіти. Іноземна мова: Наказ Міністерства освіти та науки України № 900 в ід 01.12.2004. (на правах підручника з грифом Міністерства освіти).

ЧЕКАЛЬ ГАЛИНА СТЕПАНІВНА

Народилася 1928 р. Закінчила Київський державний педагогічний інститут іноземних мов у 1952 р. Основний напрямок наукових досліджень – методичні основи викладання іноземних мов з використанням технічних засобів, розробка комп'ютерних програм для навчання англійської мови.

Наукові праці

1. 1957. О целесообразности применений программированных пособий для устранения грамматических ошибок студентов при обучении грамматике английского языка на II курсе языкового вуза // Тез. доп. респуб. наук. конф. з методики викладання іноземних мов (26–29 квітня 1965 р.). – К., 1965. – С. 1.
2. 1958. Основные требования к программированным пособиям, предназначенным для обучения грамматике в языковом вузе // Программированное обучение иностранным языкам в школе и вузе: Тез. докл. симпозиума (7–9 декабря 1965 г.). – Минск, 1965.
3. 1959. Про доцільність використання програмованих посібників для усунення типових помилок у навчанні граматики англійської мови на II курсі мовного вузу // Методика викладання іноземних мов: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1966. – Вип. 2. – С. 117–126; Те саме // Тез. доп. респ. конф. з методики викладання іноземних мов (26–29 квітня 1965 р.). – К., 1965. – С. 143–145.
4. 1960. Программированное пособие по грамматике английского языка для студентов II курса языкового вуза // Научно-методическая конференция по вопросам обучения иностранным языкам в высшей школе: Тез. докл. (23–26 мая 1967 г.). – М., 1967.
5. 1961. Перевірка ефективності програмованого посібника з практичної граматики англійської мови // Методика викладання іноземних мов: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1968. – Вип. 3. – С. 92–95.
6. 1962. Методическое обоснование программированного пособия и его использование для обучения последовательности времен в английском языке / на младших курсах языкового вуза: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. – Минск, 1971. – 24 с.
7. 1963. До проблеми створення комплексного підручника з граматики для студентів I курсу мовного вузу // Проблема удосконалення навчального процесу в педагогічному вузі: Матеріали респ. наук.-метод. конф. – К., 1975. – С. 376–377.
8. 1964. До питання про частково програмований підручник з граматики для студентів I курсу мовного вузу // Питання романо-германської філології та методики викладання іноземних мов: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1975. – Вип. 2. – С. 150–154.
9. 1965. Использование алгоритмических моделей в программированных пособиях и практической грамматике для студентов языкового вуза // Проблемы совершенствования методики программированного обучения: Материалы Всероссийской науч.-практ. конф. (29–30 июня 1976 г.). – М., Орел, 1977. – С. 161–164.
10. 1966. До питання про роль і місце фонограми в програмованих посібниках з практичної граматики для студентів мовного вузу // Питання романо-германської філології та методики викладання іноземних мов: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1978. – Вип. 5. – С. 127–130.
11. 1967. Профессиональная направленность обучения практической грамматике в языковом вузе // Идеальная и профессионально-педагогическая направленность подготовки учителей иностранных языков: Сб. науч. тр. – К., 1980. – С. 4–13.

12. 1968. К проблеме разработки автоматизированных учебных курсов по иностранному языку: Науч.-метод. сб. – К., 1989. – С. 52–55. *У співаєм.*
13. 1969. К проблеме разработки автоматизированных учебных курсов по иностранному языку: Науч.-метод. сб. – К., 1989. – С. 52–55. *У співаєм.*
14. 1970. Инструментальный пакет программ по иностранным языкам для неязыкового вуза // Теория и практика перевода: Тез. Всесоюз. конф. – Свердловск, 1990. – С. 24. *У співаєм.*
15. 1971. Основы учебной информатики и вычислительной техники. – К.: Вища шк., 1990. – 65 с. *У співаєм.*
16. 1972. Инструментальный пакет программ по иностранным языкам для неязыкового вуза // Теория и практика перевода: Тез. Всесоюз. конф. – Свердловск, 1990. – С. 20. *У співаєм.*
17. 1973. К проблеме разработки автоматизированного курса грамматики английского языка // Материалы науч.-метод. конф. по внедрению в учебный процесс прогрессивных методов обучения. – Севастополь, 1990. *У співаєм.*
18. 1974. Методические требования к компьютерным программам по иностранным языкам и пути их реализации // Междунар. конф. CALL.: Тез. докл. – Казань, 1990. – С. 48.
19. 1975. Способы реагирования на ответы обучаемых в компьютерных программах по иностранному языку // Статистическая оптимизация преподавания языков и компьютеризация обучения: Материалы семинара. – Чимкент; Минск, 1990. – С. 104–105. *У співаєм.*
20. 1976. Каталог автоматизированных учебных программ по иностранному языку. – К.: КГПИИЯ, 1990. – 52 с. *У співаєм.*
21. 1977. Каталог автоматизированных учебных программ по иностранному языку. – К.: КГПИИЯ, 1992. – 75 с. *У співаєм.*
22. 1978. Основи методики створення і застосування комп'ютерних програм у навчанні іноземних мов: Навч. посібник. – К.: КДПІМ, 1993. – 108 с. *У співаєм.*
23. 1979. Основи методики створення і застосування комп'ютерних програм у навчанні іноземних мов: Навч. посібник. – К., 1993. – 160 с.
24. 1980. Strategies of Educating Teachers of English to use and Develop CALL Programs. IATEFL Ukraine Third International Conference. English Language Teaching for the 21st Century in Ukraine. 26–28 April, 1996.
25. 1981. Computer Tests for Self-Access. IATEFL Ukraine Third International Conference. English Language Teaching for the 21st Century in Ukraine. 26–28 April, 1996.
26. 1982. Реализация принципа индивидуализации в мультимедийных средствах обучения иностранному языку // Нові інформаційні технології в учбових закладах України: Зб. ст. – Одеса, 1997. – Ч.1. – С. 100–101 *У співаєм.*
27. 1983. Wonderland. Activity Book: Рабочая тетрадь 1(1). – К.: Ленвіт, 1998. – 72 с. *У співаєм.*
28. 1984. Wonderland. Pupil's Book (1): Книга для ученика первого года обучения. – К.: Ленвіт, 1998. – 160 с. *У співаєм.*
29. 1985. Wonderland. Activity Book: Рабочая тетрадь 1(2). – К.: Ленвіт, 1998. – 72 с. *У співаєм.*
30. 1986. Wonderland. Activity Book (2): Зошит для учня другого року навчання. – К.: Ленвіт, 1999. – 72 с. *У співаєм.*
31. 1987. Wonderland: Pupil's Book (2): Книга для учня другого року навчання. – К.: Ленвіт, 1999. – 88 с. *У співаєм.*
32. 1988. Wonderland. Книжка для вчителя. – К.: Ленвіт, 2000. – 208 с. *У співаєм.*
33. 1989. Інформаційні технології в навчанні іноземних мов // Мова, освіта, культура: наукові парадигми і сучасний світ // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ. – 2000. – Філологія. Педагогіка. Психологія. – Вип. 2. – С. 214–218. *У співаєм.*
34. 1990. Информационные технологии в обучении иностранным языкам // Информационные технологии в учебном процессе: Тез. науч.-метод. семинара. – Одесса, 2001. – С. 26.
35. 1991. Методичні аспекти підготовки вчителів-викладачів іноземної мови до використання комп'ютерів у навчальному процесі // Нові інформаційні технології навчання в навчальних закладах України: Наук.-метод. зб. – Одеса, 2001. – Педагогіка. – Вип. 8. – С. 145–147.
36. 1992. Формирование грамматической компетенции с использованием информационных технологий // Высокие технологии в педагогическом процессе: Тр. III Межднар. науч.-метод. конф. преподавателей вузов, ученых и специалистов. – Нижний Новгород, 2001. – С. 168.
37. 1993. З досвіду викладання інформаційних технологій у навчанні іноземних мов // Інноваційні підходи до навчання іноземних мов та культур у новому тисячолітті: Міжнар. наук. – метод. конф.: Тез. доп. – Дніпропетровськ, 2002. – С. 45–48.
38. 1994. Потенциальные возможности текстового процессора в обучении чтению и письму // Высокие технологии в педагогическом процессе: Тр. III Международной науч.-метод. конф. преподавателей вузов, ученых и специалистов. – Нижний Новгород, 2002. – Т. 2. – С. 108–109.
39. 1995. Wonderland. Activity Book (3): Робочий зошит для учня третього року навчання. – К.: Ленвіт, 2003. – 96 с. *У співаєм.*
40. 1996. Wonderland. Pupil's Book (3): Книга для учня третього року навчання. – К.: Ленвіт, 2003. – 128 с. *У співаєм.*
41. 1997. Современные требования к профессиональным умениям преподавателей иностранных языков // Высокие технологии в педагогическом процессе: Тр. IV Межднар. науч.-метод. конф. преподавателей вузов, ученых и специалистов. – Нижний Новгород, 2003. – С. 141.
42. 1998. Використання текстового процесора для створення комп'ютерних вправ у навчанні іноземних мов // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ. – 2003. – Філологія. Педагогіка. Психологія. – Вип. 8. – С. 124–127. *У співаєм.*
43. 1999. Реализация обратной связи в компьютерных упражнениях для самостоятельной работы по иностранному языку // Новые информационные технологии в преподавании гуманитарных и психолого-педагогических дисциплин: Тез. докл. междунар. науч.-практ. конф. преподавателей, учёных, специалистов, аспирантов, студентов вузов. – Н.Новгород, 2004. – С. 86–87.
44. 2000. Реализация обратной связи в компьютерных упражнениях для самостоятельной работы по иностранному языку // Новые информационные технологии в преподавании гуманитарных и психолого-педагогических дисциплин: Науч.-практ. конф. (21 октября 2004; Н.Новгород – Київ).
45. 2001. Організація самостійної підготовки студентів з курсу “Ділова англійська мова”. – Дніпропетровськ, травень 2004. *У співаєм.*
46. 2002. Developing Professional Skills of Future Teachers Using Computer Technologies in Teaching Foreign Languages: Інновації у вищій освіті: Матеріали першої міжнар. конф. (16–19 травня 2003, Київ). – Ніжин, 2004.

47. 2003. Використання інформаційних технологій для організації самостійної роботи з іноземної мови // Мовна освіта: шлях до євроінтеграції: Тез. Міжнар. форуму. (17–18 березня 2005, Київ).
48. 2004. Reports on the state of affairs in Ukraine. Language & Technology // Compiled by the european commission from contributions provided by the participants in the awareness days for central and eastern europe. – Luxembourg, 13–14 january, 1994.

ЧУВАКОВА ТЕТЯНА ГРИГОРІВНА

Народилася 1970 р. Закінчила Ніжинський державний педагогічний інститут ім. М.В.Гоголя у 1992 р. Кандидат педагогічних наук (з 2005). Працює у Ніжинській вищій школі з 1992 р. на посадах викладача (з 1992–2002 рр.), ст. викладача (з 2002 р.) кафедри англійської мови та методики викладання. Основний напрямок наукових досліджень – порівняльна педагогіка.

Наукові праці

1. 2005. Практика усного і писемного мовлення: Посіб. з англ. мови для підгот. в ідділення. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 48 с. *У співавт.*
2. 2006. Ціннісні орієнтації професійної підготовки вчителів у США // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки. – С. 134–137.
3. 2007. Вступ учителя до педагогічної діяльності у США // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 140–146.
4. 2008. Реформи професійної підготовки і розвитку вчителів у США (1980–1990-і роки) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4. – Ч.1. – С. 151–154.
5. 2009. Особистість учителя в плюралістичному суспільстві США // Педагог професійної школи: Зб. наук. пр. – К.: Науковий світ, 2003. – Вип. IV. – С. 189–193.
6. 2010. Сучасні форми професійного розвитку молодих учителів у США // Наукові записки. – Острог, 2003. – Психологія і педагогіка. – Вип. 4. – С. 232–238.
7. 2011. Практична грамати́ка англійської мови: Навч. посіб. для слухачів підгот. відділ. зі спец. “Англійська мова”. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 73 с.
8. 2012. Розширення повноважень американських учителів як запорука професійного розвитку молодого вчителя // Інновації у вищій освіті: Мат. міжнар. конф. – К., 2003. – С. 42–43.
9. 2013. Сучасні підходи до професіоналізму вчителів у США // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2004. – № 1. – С. 185–190.

ШЕВЧЕНКО СВІТЛАНА ІВАНІВНА

Народилася 1974 р. Закінчила Ніжинський державний педагогічний інститут у 1996 р. Кандидат педагогічних наук (з 2004 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1996 р. на посаді ст. викладача. Основний напрямок наукових досліджень – застосування комп'ютерних технологій при навчанні читанню.

Наукові праці

1. 2014. Збільшення швидкості читання за допомогою комп'ютерних вправ // Теоретичні питання освіти та виховання: Збір. наук. праць. – К., 2001. – Вип. 14. – С. 107–111.
2. 2015. Особливості навчання читання за допомогою комп'ютерів // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. – К., 2001. – Вип.4. – Педагогіка та психологія. – С. 216–221.
3. 2016. Результати експериментальної перевірки методики навчання швидкого читання майбутніх філологів за допомогою комп'ютерів // Наукові записки / Ніжин. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психологічні та педагогічні науки. – Вип. 3. – С. 67–71.
4. 2017. Шляхи вдосконалення швидкості іншомовного читання студентів-філологів ВЗО за допомогою комп'ютерів // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. – К., 2003. – Педагогіка та психологія. – Вип. 6. – С. 311–316.
5. 2018. Обучение чтению на иностранном языке с использованием информационных технологий: Тез. док. II междунар. науч.-метод. конф. преподавателей вузов, ученых и специалистов. – Н.Новгород: ВГИПИ, 2001. – С. 170. *У співавт.*
6. 2019. Пути повышения мотивации чтения с помощью компьютера // Высокие технологии в педагогическом процессе: Тез. док. III междунар. науч.-метод. конф. преподавателей вузов, ученых и специалистов. – Н.Новгород: ВГИПА, 2002. – Т. 2. – С. 102.
7. 2020. CALL in Teaching Reading Comprehension // The way forward to English language and ESP teaching in the third millennium, 6th National TESOL Ukraine Conference. – TESOL Ukraine, 2001. – P. 213–214.
8. 2021. Computer programs for teaching reading // Exploring EFL Challenges with TESOL Community, 7th TESOL National Ukraine Conference, Chernihiv State Pedagogical University. – Khmelnytskyi “Univer”, 2002. – P. 193–194.
9. 2022. Computer Instructional Software MasterReading as a Means of Future Philologist's Communicative Competency Development // Інновації у вищій освіті: Матеріали першої міжнар. конф. – Ніжин, 2004. – С. 230.

КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

БАРТИШ ОЛЕНА ВАСИЛІВНА

Народилася 1944 р. Закінчила Київський державний педагогічний інститут іноземних мов у 1966 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1966 року на посадах асистента кафедри англійської мови (1966–1971 рр.), викладача кафедри англійської мови (1971–1987 рр.), ст. викладача англійської мови (1987–1991 рр.), ст. викладача кафедри англійської філології (з 1991 р.). Основний напрямок наукових досліджень – практична граматики.

Наукові праці

1. 2023. Практичний курс англійської мови: Навч. посіб. для студ. IV курсу фак. іноземних мов. – Ніжин: НДПІ, 1998. – Ч. 1. – 111 с. *У співавт.*
2. 2024. Практичний курс англійської мови: Навч. посіб. для студентів IV курсу фак. іноземних мов. – Ніжин: НДПІ, 1999. – Ч. 2. – 84 с. *У співавт.*
3. 2025. Підходи до тлумачення категорії оцінковості у сучасному мовознавстві // Актуальні питання іноземної філології та методики викладання іноземних мов. – Ніжин: НДПІ, 1995. – Вип. 1. – С. 27–30.
4. 2026. Практичний курс англійської мови: Навч. посіб. для студентів IV курсу фак. іноземних мов. – Ніжин: НДПУ, 2004. – Ч. 1. – 112 с. *У співавт.*
5. 2027. Практичний курс англійської мови: Навч. посіб. для студентів IV курсу фак. іноземних мов. – Ніжин: НДПУ, 2004. – Ч. 2. – 94 с. *У співавт.*
6. 2028. Методичні рекомендації з практики англійської мови. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 51 с. *У співавт.*
7. 2029. Методичні рекомендації з домашнього читання за вибраними творами К. Дойля. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 164 с.

ГАМОР СВІТЛАНА ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 1958 р. Закінчила факультет іноземних мов Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В. Гоголя у 1980 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1985 р. на посадах викладача (1985–1995 рр.), ст. викладача (з 1995 р.). Основний напрямок наукових досліджень – фонетика англійської мови.

Наукові праці

1. 2030. Практична фонетика англійської мови: Метод. розробка для студ. II курсу факультету іноземних мов. – Ніжин: НДПУ, 1995. – 96 с.
2. 2031. Практичний курс англійської мови: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 1999. – Ч. 2. – 100 с.
3. 2032. Практичний курс англійської мови: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – Ч. 1. – 90 с.

ЖИЛКО НОННА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1936 р. Закінчила Львівський державний університет ім. І. Франка (спеціальність – англійська філологія) в 1958 р. Кандидат педагогічних наук (з 1979 р.), доцент (з 1986 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1973 р. на посадах асистента (1973–1980 рр.), ст. викладача (1980–1983 рр.), доцента (з 1983 р.) кафедри англійської філології. Основний напрямок наукових досліджень – методика викладання англійської мови.

Наукові праці

1. 2033. К вопросу о первичном усвоении лексического материала // Науч. тр. ЦКМОИЯ. – М., 1973. – Т. 3, Ч. 1. – С. 45–53.
2. 2034. Використання дефініцій при семантизації лексики в старших класах // Методика викладання іноземних мов. – К., 1973. – Вип. 8. – С. 100–103.
3. 2035. Роль етапу озвучування у засвоєнні іншомовної лексики // Проблема удосконалення навчального процесу у педагогічному вузі: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – К., 1975. – С. 389–391.
4. 2036. Учебник для начинающих изучение иностранного языка в вузе: Вопросы системы упражнений // Науч. тр. ЦКМОИЯ. – М., 1977. – Вип. 120: Вопросы преподавания иностранных языков в неязыковом вузе. – С. 59–85. *У співавт.*
5. 2037. Исследование методических приемов введения лексики для обучения чтению (на материале английского языка): Автореф. дис. ... канд. пед. наук. – М., 1979. – С. 20.
6. 2038. Методичні рекомендації по використанню досвіду роботи вчителів англ. мови СШ № 7 м. Прилуки Якименко Л.П. та СШ № 3 м. Бахмача Вовк В. по забезпеченню учнів глибокими знаннями, міцними вміннями й практичними навичками. – Ніжин, 1980. – С. 19. *У співавт.*
7. 2039. Англійські вирази класного вжитку: Методична розробка для студентів старших курсів факультету іноземних мов. – Ніжин, 1981. – 32 с. *У співавт.*

8. 2040. Методичні основи навчального посібника для корекції граматичних навичок учнів старших класів // Методика викладання іноземних мов: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1987. – Вип. 16. – С. 23–27.
9. 2041. Методические указания к выполнению лабораторных работ по английскому языку для студентов II-го курса факультета иностранных языков. – К.: НГПИ, 1987. – 27 с.
10. 2042. Методичні вказівки. Тексти і вправи для невідготовленого читання англійською мовою для студентів IV курсу факультету іноземних мов. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 50 с.
11. 2043. Читаємо англійською мовою: Метод. розробка для фак. майбутнього педагога. – Ніжин, 1991. – 53 с. *У співаєм.*
12. 2044. Вправи з граматики англійської мови: Дидактичний матеріал. – К.: Освіта, 1991. – 109 с. *У співаєм.*
13. 2045. Читайте і говоріть англійською мовою: Методичні вказівки для слухачів курсів перепідготовки вчителів. – Ніжин, 1991. – 53 с. *У співаєм.*
14. 2046. Методичні вказівки завдання до домашнього читання англійською мовою (за романами С. Моема “Театр” і Х. Лі “Убити пересмішника”). – Ніжин: НДПІ, 1992. – 43 с. *У співаєм.*
15. 2047. Вправи з граматики англійської мови: Методичні вказівки для слухачів факультету майбутнього педагога. – Ніжин, 1994. – 109 с. *У співаєм.*
16. 2048. Завдання з англійської мови: Методичні вказівки для слухачів факультету майбутнього педагога. – Ніжин, 1994. – 45 с. *У співаєм.*
17. 2049. Exercises in English Grammar. – К., 1995. – 142 с. *У співаєм.*
18. 2050. Профоріаційний аспект викладання практичної граматики на факультеті іноземних мов // Актуальні питання іноземної філології та методики викладання іноземних мов: Зб. ст. – Ніжин, 1995. – Вип. 1. – С. 58–61.
19. 2051. Англійська мова на уроці: Метод. розробка для студ. фак. іноземних мов та вчителів. – Ніжин, 1996. – 29 с. *У співаєм.*
20. 2052. Читаємо англійською: Методична розробка для слухачів фак. допрофесійної підготовки. – Ніжин, 1997. – 44 с. *У співаєм.*
21. 2053. Формування механізмів читання в учнів старших класів // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М. В. Гоголя. – Ніжин, 1997. – Психолого-педагогічні науки. – С. 41–44. *У співаєм.*
22. 2054. Some Suggestions for Developing Senior Students' Communicative Competence // 2nd National TESOL Ukraine Conference. The Art and Science of TESOL. – Vinnytsia, 1997. – P. 118.
23. 2055. Використання відео при навчанні бесіди й дискусії студентів випускного курсу // Лінгво-методичні аспекти викладання іноземних мов: Зб. ст. та доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Коломия, 1997. – С. 5–7.
24. 2056. The Use of Video in Developing Senior Students' Speech Skills // 3rd National TESOL Ukraine Conference. Multiplicity and Diversity of TESOL Experiences. – Vinnytsia, 1998. – P. 125–127.
25. 2057. Погляд на Британію: Навч. посібник до курсу “Країнознавство” – К., 1999. – 127 с. *У співаєм.*
26. 2058. Look at Britain: Навч. посібник до курсу “Країнознавство”. – К.: Знання, 1999. – 127 с. *У співаєм.*
27. 2059. Англійська мова на уроці: Посібник для вчителя. – Ніжин: Наука-сервіс, 2000. – 63 с. *У співаєм.*
28. 2060. Steps in the Acquisition of Country Studies Information // 6th National TESOL Ukraine Conference. The Way Forward to English Language and ESP Teaching in the Third Millennium. Conference Papers. – Kyiv, January 2001. – P. 24–25.
29. 2061. English Grammar in Practice, Part 1: Навчальний посібник для II-го курсу факультету іноземних мов. – Ніжин, 2001. – 171 с. *У співаєм.*
30. 2062. Вправи з граматики англійської мови: Посібник для учнів старших класів. – 3-є вид. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 9,0 д.а.
31. 2063. Практична граMATика англійської мови для студентів II-го курсу фак. іноземних мов. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 10,6 д.а.
32. 2064. Great Britain: До курсу країнознавства. V курс. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 7,0 д.а.
33. 2065. English Grammar in Practice (для III курсу). – Ніжин: НДПУ, 2001. – Ч. 1. – 7,0 д.а.
34. 2066. Exercises in English Grammar (для учнів середніх шкіл). – Ніжин: НДПУ, 2001. – 5,0 д.а.
35. 2067. English Grammar in Practice, Part 2: Навч. посібник для 2-го курсу фак. іноземних мов. – Ніжин, 2001. – 123 с. *У співаєм.*
36. 2068. Great Britain: Навч. посібник до курсу “Країнознавство”. – Ніжин, 2001. – 176 с.
37. 2069. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з англійської мови для студентів 2 курсу факультету іноземних мов. – Ніжин, 2002. – 20 с. *У співаєм.*
38. 2070. First Steps in Reading and Speaking English: Навчальний посібник для тих, хто починає читати англійською. – Ніжин, 2003. – 141 с. *У співаєм.*
39. 2071. Exercises in English Grammar. – 3-є вид, перероб. та доп. – Ніжин, 2003. – 210 с. *У співаєм.*
40. 2072. The USA: Навч. посібник до курсу “Країнознавство”. – Ніжин, 2003. – 250 с.
41. 2073. Canada: Навчальний посібник до курсу “Країнознавство”. – Ніжин, 2003. – 175 с. *У співаєм.*
42. 2074. Seminars and Exercises in English Lexicology: Метод. рекомендації до семінарських занять. – Ніжин, 2003. – 86 с.
43. 2075. Reading and Speaking English: Тексти та вправи для читання та говоріння англійською мовою. – Ніжин, 2003. – 193 с.
44. 2076. English Lexicology. Theoretical Course. – Ніжин, 2004. – 159 с.
45. 2077. Stories by British and American Authors: Посібник з домашнього читання для студентів 5 курсу факультету іноземних мов. – Ніжин, 2004. – Ч. 1. – 204 с.
46. 2078. Stories by British and American Authors: Посібник з домашнього читання для студентів 5 курсу факультету іноземних мов. – Ніжин, 2004. – Ч. 2. – 183 с.
47. 2079. Old and New Stories about Hodja Nasrudin. – Ніжин, 2005. – 187 с. *У співаєм.*
48. 2080. Формирование социокультурной компетенции студентов в курсе страноведения // Мовна освіта – шлях до інтеграції. Міжнар. форум: Тези доповідей. – К., 2005.

КОВАЛЕНКО ВОЛОДИМИР ОПАНАСОВИЧ

Народився 1939 р. Закінчив Запорізький педагогічний інститут у 1966 р. Кандидат педагогічних наук (з 2000 р.), доцент (з 2004 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1987 р. на посадах ст. викладача (з 1987 р.), доцента кафедри англійської філології (з 2001 р.). Основні напрямки досліджень – коментабельність англійських дієслів; педагогічні ідеї Дж.Дьюї та їх вплив на українську педагогіку; країнознавство англомовних країн; проблеми професійно-педагогічного становлення вчителя.

Наукові праці

2081. К проблеме союзной и бессоюзной коментабельности в современном английском языке // Проблемы структурно-вероятностного анализа языков: Материалы IV Межресп. семинара. – Днепропетровск, 1975. – С. 79–81.
2082. Глагольная коментабельность в английском языке // Вопросы теории романо-германских языков: Сб. науч. ст. – Днепропетровск, 1975. – Вып. 7. – С. 161–170.
2083. О союзной и бессоюзной коментабельности в современном английском языке // Вопросы прикладной лингвистики. – Днепропетровск, 1976. – Вып. 6. – С. 70–78.
2084. Філософсько-педагогічна концепція Дж. Дьюї // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. праць. – Ніжин, 1995. – С. 90–97.
2085. Дж.Дьюї і С. Русова: спроба порівняльного аналізу // Русова – видатний педагог, державний, громадський діяч України: Матеріали Всеукраїнських педагогічних читань. – Чернівці, 1996. – Кн.1. – С. 38–39.
2086. Вплив ідей Д.Дьюї на українську школу й педагогіку 1920–1930 років // Шлях освіти. – 1997. – № 4. – С. 51–55.
2087. Розвиток ідей комплексності навчання в 20-ті роки в Україні // Література та культура Полісся. – Ніжин: НДПІ, 1997. – Вып. 8. – С. 195–198.
2088. Педоцентризм Дж.Дьюї // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Психолого-педагогічні науки. – С. 49–55.
2089. Особливості розвитку системи освіти в Україні у 20-ті роки ХХ ст. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 79–86.
2090. Переклад та науковий коментар статті Дж.Дьюї “Моє педагогічне кредо” // Шлях освіти. – 1998. – № 1. – С. 50–55.
2091. Деякі проблеми виховання учнівської молоді в спадщині Дж.Дьюї А.Макаренка (порівняльний аналіз) // Освіта й виховання в Польщі й Україні (ХІХ–ХХ ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – С. 234–238.
2092. Проблеми демократизації виховання у філософсько-педагогічній концепції Дж.Дьюї // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – С. 63–69.
2093. Педагогічні погляди Джона Дьюї та їх вплив на педагогічну теорію й практику в Україні (20-ті роки ХХ ст.): Автореф. дис. ... канд. пед. наук. – К., 2000. – 21 с.
2094. Допрофесійна підготовка в педуніверситеті // Рідна школа. – 2000. – № 9. – С. 69–70.
2095. Вища освіта з християнським спрямуванням (з досвіду Олівецького Назаринського університету, США) // Сучасні педагогічні технології в вищих педагогічних закладах освіти. – Ніжин: НДПУ, 2001. – С. 78–84.
2096. Actuality of Pedagogical Ideas of John Dewey for Development of Educational Practice in Ukraine // Exploring EFL Challenges with TESOL Community. 7-th TESOL National Ukraine Conference. – Khmelnytskyi “Univer”. – 2002.
2097. Стильова диференціація функціонування коментабельних дієслів англійської мови // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки.
2098. Experience of Organizing Department of Supplementary Specialization // Abstracts of International Conference on Higher Education Innovation. – Kiev, 2003.
2099. Оцінка педагогічних ідей Дж.Дьюї українськими педагогами 20-х років // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 111–119.
2100. Канада: Навч. посібник до курсу “Країнознавство”. – Ніжин: НДПУ, 2003. *Успіваєт.*
2101. Австралія: Навч. посібник до курсу “Країнознавство” – Ніжин: НДПУ, 2004. *Успіваєт.*
2102. Методичні рекомендації до підручника з практики англійської мови для студентів III курсу. – Ніжин: НДПУ, 2004. *Успіваєт.*
2103. Інтерактивні методи у процесі вивчення “Країнознавства” // Наукові записки / Ніжин. держ. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 155–158. *Успіваєт.*

ПОТАПЕНКО СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ

Народився в 1959 р. Закінчив факультет англійської мови Ніжинського педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1981 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1984 року на посадах викладача англійської мови, доцента (з 1995 р.), зав. кафедри англійської філології (з 1998–2001 рр., 2005 р.). Основний напрямок наукових досліджень – когнітивна лінгвістика і дискурс-аналіз.

Наукові праці

2104. Риторический аспект функционирования детерминативов английского языка: Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Киевск. гос. пед. ин-т иностр. яз. – К., 1991. – 16 с.
2105. Умови реалізації операціональних функцій артиклів англійської мови // Взаємодія одиниць різних рівнів германських, романських і слов'янських мов: Зб. наук. праць / Київськ. держ. пед. ін-тут іноз. мов. – К., 1991. – С. 32–36.

3. 2106. Особенности деривационных отношений между определенным артиклем и указательным местоимением // Принцип деривации в истории языкознания и современной лингвистике: Тез. науч. конф. – Пермь, 1991. – С. 109–110.
4. 2107. Операциональная основа взаимодействия имени собственного и определенного артикля в современном испанском языке // Современные проблемы романистики: семантика, прагматика, синтаксис: Тез. 6-й Всесоюз. конф. по романск. языкозн. / Акад. наук СССР. – М., Воронеж, 1991. – Т. 2. – С. 29–30.
5. 2108. Мовні засоби репрезентації стратегії текстопобудови // Художній текст у культурному, філологічному та лінгвістичному аспектах: Тез. доп. міжвуз. конф. / Київськ. держ. пед. ін-тут іноз. мов. – К., 1991. – С. 53–56.
6. 2109. Роль стратегий текстопостроения в реализации функций детерминативов английского языка / Киевск. гос. пед. ин-т иностр. яз. – К., 1991. – 26 с. Рукопись деп. В ИНИОНАН СССР № 44924 от 11.07.91 // Новая отечественная литература по общественным наукам. // Языкознание. – 1992. – № 1. – поз. 319.
7. 2110. Роль стратегії орієнтації у формуванні текстів англійських інформаційних повідомлень // Проблеми лінгвістики тексту та лінгвометодики: Тези доп. на конф. / Львів. держ. ун-т. – Львів, 1992. – С. 213–214.
8. 2111. Риторичні особливості побудови інформаційних повідомлень англійських і українських газет // Українська мова як базова у вивченні іноземних мов: Тези. доп. наук.-практ. конф. / Київськ. держ. пед. ін-тут іноз. мов. – К., 1992. – С. 65–67.
9. 2112. Етноспецифічні й універсальні компоненти новин в українській і англійській пресі // Проблеми контрастивної лінгвістики: Тези наук. конф. – Кировоград, 1993. – С. 215–216.
10. 2113. Связь развития риторики с генезисом человеческого сознания // Язык и культура: Материалы II междунар. конф. / Киев. ун-т им. Т.Г.Шевченко. – К., 1993. – С. 34–35.
11. 2114. Концептуальная картина мира и имена-ориентаторы в артиклевых языках // Язык и культура: Тез. докл. III междунар. конф. – К., 1994. – Т. 3. – С. 126–127.
12. 2115. Проблеми риторичної граматики // Функціональна граматики: Тези доп. міжнар. науково-практ. конф. / Донецьк. держ. ун-т. – Донецьк, 1994. – С. 174–175.
13. 2116. Роль детерминативов в організації розуміння тексту // Понимание и интерпретация текста: Сб. науч. тр. / Тверской. гос. ун-т. – Тверь, 1994. – С. 149–154.
14. 2117. Структура личности реципиента и типы текстов информационных сообщений англоязычной прессы // Языковая личность и семантика: Тез. докл. науч. конф. / Ин-т языкознания. – Волгоград, 1994. – С. 93–94.
15. 2118. Собственные и ориентирующие имена в английском языке // Функциональная лингвистика: проблемы и перспективы: Материалы конф. – Симферополь, 1995. – С. 126–127.
16. 2119. Класс детерминирующих единиц английского языка // Функціональна семантика слов'янських і германських мов / Житомир. держ. пед. ін-тут. – Житомир, 1995. – С. 149–151.
17. 2120. Артикль та соціальні імена-орієнтатори у сучасній англійській мові // Актуальні питання романо-германської філології та методики викладання іноземних мов: Зб. ст. – Ніжин, 1995. – Вип. 1. – С. 23–27.
18. 2121. Когнітивний аспект артиклевої анафори в текстах інформаційних повідомлень британських газет // Семантико-стилістична будова тексту та функціонування одиниць різних рівнів: Темат. зб. наук. праць. / Київськ. держ. пед. ін-т іноз. мов. – К., 1995. – С. 105–108.
19. 2122. Засоби передачі значення англійських детермінативів у перекладах на українську мову // Проблеми зіставної семантики: Матеріали Всеукр. конф. / Ін-тут. мовозн. ім. О.О.Потебні НАН України. – К., 1995. – С. 233–234.
20. 2123. Безартиклевое употребление существительных в английском языке // Иностранные языки в школе. – 1996. – № 5. – С. 55–59.
21. 2124. Функционально-структурные особенности англоязычных текстов-ориентаторов // Функциональная лингвистика: Принципы организации текста: Материалы конф. – Ялта, 1996. – С. 153–154.
22. 2125. Вживання артиклів з загальними іменниками в англійській мові: Практ. посібник для студ. ф-тів іноз. мов. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 64 с.
23. 2126. Роль коммуникативно-когнитивных стратегий в формировании текстов-анонсов // Язык и культура: Тез. докл. 5-ой междунар. науч. конф. – К., 1997. – Т. 2. – С. 126–127.
24. 2127. Типи орієнтуючих одиниць // Актуальні питання романо-германської філології: Зб. ст. – Житомир, 1997. – С. 99–106.
25. 2128. Структурные особенности текста-концепта // Язык и культура: Тез. докл. 5-ой междунар. науч. конф. – К., 1997. – Т. 2. – С. 23–24.
26. 2129. Deixis and Deictic Orientating Names // The Art Science of TESOL: 2nd International TESOL Ukrainian Conference. – Vinnitsa, 1997. – P. 82–84.
27. 2130. Універсальні та специфічні характеристики категорії означеності / неозначеності // Проблеми зіставної семантики: Доп. та повідом. міжнар. наук. конф. / Ін-тут мовозн. ім. О.О.Потебні. – К., 1997. – С. 258–260.
28. 2131. [Рецензія] Мороховська Е.Я. Основи граматики англійської мови // Мовознавство. – 1997. – № 1. – С. 77–78. – Рец. на кн.: Мороховська Е.Я. Основи граматики англійської мови.
29. 2132. Безартиклевые ориентирующие словосочетания в современном английском языке // Филологические науки. – 1998. – № 5–6. – С. 97–108.
30. 2133. Аспекти дискурсу-аналізу мовних одиниць // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Філологічні науки. – С. 132–136.
31. 2134. Когнітивна структура словосочетаний N2 of N2 в англійському мові // Матеріали Першої Міжнарод. шк. – семінара по когнітив. лінгвістическ. Тамбов. гос. ун-т. – Тамбов, 1998. – Ч. 1. – С. 143–145.
32. 2135. Семантика неопределенности и ее отношение к фактору субъективности в английском языке // Проблемы семантического описания единиц языка и речи: Материалы докл. междунар. науч. конф. / Минский гос. лингв. ун-т. – Минск, 1998. – Ч. 2. – С. 124–126.
33. 2136. Deictic and Emphatic Use of the Item Now in Texts of Periodicals // Multiplicity and Diversity of TESOL Experience: 3rd National Conference. – Vinnitsa, 1998. – P. 45–47.
34. 2137. Orientational Functions of “of phrase” in English // Cognitive / Communicative Aspects of English: International Conference. – Cherkasy: Cherkasy University, 1999. – P. 23–25.

35. 2138. Дискурсно-когнітивне вивчення словосполучень з прийменником of у англійській мові // Вісник Житомирського педагогічного університету. – 1999. – №3. – С. 99–103.
36. 2139. Orientating functions of Text Titles // TESOL Ukraine: XXI century: 4th National TESOL Ukraine Conference. – Vinnitsa, 1999. – P. 107–108.
37. 2140. Рівні узагальнення при типологічному дослідженні // Проблеми зіставної семантики: 36. статей та доп. міжнар. конф. / Київськ. держ. лінгв. ун-т. – К., 1999. – С. 25–28.
38. 2141. Практичний курс англійської мови: Посібник для студентів 4 курсу факультету іноземних мов. – Ніжин: Наука-сервіс, 1998. – Ч. 1. – 111 с. *У співаєм.*
39. 2142. Практичний курс англійської мови: Посібник для студентів 4 курсу факультету іноземних мов. – Ніжин: Наука-сервіс, 1999. – Ч. 2. – 95 с. *У співаєм.*
40. 2143. Практичний курс англійської мови: Посібник для студентів 5 курсу факультету іноземних мов. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 187 с. *У співаєм.*
41. 2144. Модальні дієслова та вербалії: Посібник з практ. грам. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 114 с. *У співаєм.*
42. 2145. Употребление артиклей с именами собственными в английском языке // Иностранные языки в школе. – 2000. – № 2. – С. 65–68.
43. 2146. Категория ориентации в языкознании и других человековедческих науках // Язык и культура. – К., 2000. – Т. 1. – Вып. 2. – С. 122–128.
44. 2147. Особенности взаимодействия дискурса и канала связи (на материале английского языка) // Язык и культура. – К., 2000. – Т. III. – Вып. 1. – С. 218–221.
45. 2148. Оригинал и перевод текста как средства дифференциации когнитивных структур хранения и извлечения знаний: Проблеми романо-германської філології // Міжмовні та міжлітературні контакти: теорія і практика: Матеріали міжнар. наук. конф. – Ужгород, 2000. – С. 57–61.
46. 2149. Ориентирующие структуры дискурса и имена-ориентаторы в английском языке // Науковий вісник / Київського державного лінгвістичного університету. Кафедра ЮНЕСКО. – К., 2000. – Філологія. Педагогіка. Психологія. – Вып. 3А. – С. 358–363.
47. 2150. Когнитивный анализ английского дейктика now // Материалы Второй Междунар. шк. – семинара по когнитив. лингвистике. – Тамбов, 2000. – Ч. 1. – С. 80–83.
48. 2151. Картина мира как средство ориентации коммуникантов // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філологічні науки. – С. 78–83.
49. 2152. Історія англійської мови: Метод. вказівки для студ. 3-го курсу фак. іноземних мов. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 40 с.
50. 2153. Сучасний англійський синтаксис: Теорія і практика: Посібник для студентів факультету іноземних мов. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 106 с. *У співаєм.*
51. 2154. 101 Fairy Tales and Stories: Посібник для шкіл, ліцеїв та підготовчих курсів. – Ніжин: Наука-сервіс, 2000. – 166 с. *У співаєм.*
52. 2155. Rhetoric Analysis of New spaper Headlines // 5th National TESOL Ukraine Conference. – L'viv, 2000. – P. 143–144 *У співаєм.*
53. 2156. Пошук нових лінгво-педагогічних технологій навчання англійської мови // Рідна школа. – К., 2000. – № 8. – С. 65–67. *У співаєм.*
54. 2157. Дифференциация уровней картины мира с помощью оригинала текста и его нескольких переводов // Филология, и культура: Материалы III Междунар. науч. конф. – Тамбов, 2001. – Ч. 1. – С. 107–109.
55. 2158. 101 Fairy Tales and Stories: Посібник для шкіл, ліцеїв та підготовчих курсів. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 172 с. *У співаєм.*
56. 2159. Two Approaches to the Classification of Countable and Uncountable Nouns in English // 6th National TESOL Ukraine Conference. – Kyiv, 2001. – P. 55–56.
57. 2160. Функції адресних імен в англійському публіцистичному тексті: орієнтування та вплив // Проблеми семантики слова, речення та тексту: 36. наук. ст. – К., 2001. – Вып. 6. – С. 179–184.
58. 2161. Структурні моделі соціальних адресних імен в англійському публіцистичному тексті // Проблеми семантики слова, речення та тексту: 36. наук. ст. – К., 2001. – Вып. 7. – С. 200–204.
59. 2162. Ситуативно-орієнтуючі функції означених іменників та словосполучень сучасної англійської мови // Вісник Житомирського педагогічного університету. – 2001. – № 8. – С. 153–158.
60. 2163. Орієнтуючі функції іменників практичної діяльності у сучасній англійській мові // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 101–111.
61. 2164. Лингвокогнитивный аспект языковых категорий (на материале английского языка) // Актуальні проблеми менталінгвістики: Наук. зб. – Черкаси, 2001. – Ч. 1. – С. 8–12.
62. 2165. Категорія комунікативної орієнтації в англійській мові (підхід до виділення та аналізу) // Вісник Київського лінгвістичного університету. – 2001. – Філологія. – Т.4, № 2. – С. 73–79.
63. 2166. Orientating and Subjective Use of the Noun Office // Exploring EFL Challenges with TESOL Community: 7th National TESOL Ukraine Conference. – Khmel'nitsky: Univer, 2002. – P. 173–174.
64. 2167. Мотиваційний аспект організації орієнтуючих структур англійського друкованого дискурсу // Філологічні науки: 36. наук. праць. – Суми, 2002. – С. 187–194.
65. 2168. Семантика определенности и категория коммуникативной ориентации в английском языке // Форма, значение и функции единиц языка и речи: Материалы док. междунар. науч. конф. – Минск, 2002. – Ч. 2. – С. 190–192.
66. 2169. Організація ідентифікаційних орієнтуючих структур дискурсу британської преси // Вісник Луганського державного педагогічного університету ім. Т.Шевченка. – 2002. – № 9 (53). – С. 116–122.
67. 2170. Ориентирующий аспект структуры коммуникативно-деятельностной ситуации // Мова і культура. – К., 2002. – Вып. 4. – Т. 1, ч. 2. – С. 44–50.
68. 2171. Засоби орієнтування читачів британської преси у групових просторах концептуальної картини світу // Проблеми семантики слова, речення та тексту: 36. наук. праць. – К., 2002. – Вып. 8. – С. 282–288.

69. 2172. Адресные имена как средство формирования ментальных репрезентаций // Композиционная семантика: Материалы III Междунар. школы-семинара по когнитивной лингвистике (18–20 сентября 2002). – Тамбов, 2002. – Ч. 2. – С. 103–104.
70. 2173. Заголовки англоязычного текста как средство визуального и семантического ориентирования адресата // Культура народов Причерноморья. – Симферополь, 2002. – № 32, сентябрь. – С. 305–307.
71. 2174. Мовна ідентифікація громадських діячів у заголовках британської преси: орієнтаційний аспект // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки. – С. 57–61.
72. 2175. Орієнтири мовної та концептуальної картин світу (на матеріалі англійської мови) // Мова і культура. – К., 2002. – Вип. 5. – Т. 3, ч. 2. – С. 124–130.
73. 2176. Ідентифікація політиків у заголовках статей британської преси: лінгвокогнітивний аспект // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. – К., 2003. – Вип. 2. – С. 319–327.
74. 2177. Сучасний англійський синтаксис. Теорія і практика: Посібник для студ. фак. іноземних мов. – 3-є вид. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 106 с. *У співаєм.*
75. 2178. Роль образ-схем в організації картини мира и текстов новостей британской прессы // Филология и культура: Мат-лы IV Междунар. науч. конф. – Тамбов, 2003. – С. 44–45.
76. 2179. Гіпертекстовий аспект композиційної організації друкованих засобів масової інформації // Проблеми семантики слова, речення та тексту: 36. наук. праць. – К., 2003. – Вип. 9. – С. 296–303.
77. 2180. Лінгвокогнітивний аналіз текстів новин британської преси: роль образ-схеми вертикаль // Слов'янський вісник. – Рівне, 2003. – Філологічні науки. – Вип. 4. – С. 106–111.
78. 2181. Структура заголовків англійських газетних повідомлень: досвід лінгвокогнітивного аналізу // Вісник Київського лінгвістичного університету. – 2003. – Філологія. – Т. 6, № 1. – С. 128–135.
79. 2182. Лінгвокогнітивний аспект організації текстів новин про поп-зірок у британській та українській пресі // Проблеми зіставної семантики: Збірник наукових статей. – К., 2003. – Вип. 6. – С. 370–376.
80. 2183. Reference-point structure of British Newspaper Headlines // Imagery in Language: A Cognitive Linguistics Conference in Honour of Professor R.W.Langacker. – Lodz, 2003. – P. 66.
81. 2184. Темпоральний дейксис і ритми діяльності людини (на матеріалі англійського друкованого медіа-дискурсу) // Методика і лінгвістика – на шляху до інтеграції: Третє Каразинське читання: Матеріали Міжнар. наук.-метод. конф. – Харків, 2003. – С. 149–150.
82. 2185. Рец.: Логический анализ языка. Семантика начала и конца // Вопросы языкознания. – 2003. – № 6. – С. 143–146.
83. 2186. Англійський артикль та імена-орієнтатори: Практ. посібник для студ. фак. іноземних мов. – 2-е вид. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 52 с.
84. 2187. Композиційна функція квантифікативних одиниць у текстах британських газет // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна. – Харків, 2003. – Романо-германська філологія. – Вип. 609. – С. 110–114.
85. 2188. Мовна організація рубрик і заголовків в аспекті перспективи сприйняття (на матеріалі англійського журнального медіа-дискурсу) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Філологічні науки. – С. 85–89.
86. 2189. Композиція текстів англійського газетного дискурсу: орієнтаційний аспект // Мова і культура. – К., 2003. – Вип. 6. – Т. 2. – С. 345–353.
87. 2190. Взаємодія лінгвокогнітивного та мотиваційного рівнів мовної особистості // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. – 2003. – Філологія. Педагогіка. Психологія. – Вип. 7. – С. 42–44.
88. 2191. Когнитивные средства ориентирования языковой личности: семантические примитивы или образ-схемы? // Язык и транснациональные проблемы: Мат-лы I Междунар. науч. конф. – М.; Тамбов, 2004. – Т. 2. – С. 129–136.
89. 2192. Композиційна функція емотивних одиниць в англійських текстах новин: лінгвокогнітивний аспект // Мовні і концептуальні картини світу: 36. наук. праць. – К., 2004. – Вип. 14. – Кн. 2. – С. 112–115.
90. 2193. Композиція текстів новин британських газет: роль образ-схеми ШЛЯХ // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. – К., 2004. – Вип. 4. – С. 136–145.
91. 2194. Лінгвокогнітивний аспект функціонування безартикульних орієнтаційних словосполучень (на матеріалі англійського друкованого медіа-дискурсу) // Вісник Луганського державного педагогічного університету ім. Т.Шевченка. – 2004. – № 2 (70). – С. 105–113.
92. 2195. Лингвокогнитивный аспект функционирования количественных средств английского языка // Грамматическое исследование: Материалы докл. Второй междунар. науч. конф. / Минск. гос. лингв. у-т. – Минск, 2004. – С. 145–147.
93. 2196. Мова і сприйняття: сучасні аспекти дослідження // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – 2004. – № 631. – Філологія. – Вип. 42. – С. 189–193.
94. 2197. Ориентационный аспект концептуализации языковых категорий (на материале английского языка) // Языковые категории: границы и свойства: Мат-лы докл. Междунар. науч. конф. / Минск, гос. лингв. ун-т. – Минск, 2004. – Ч. 1. – С. 119–121.
95. 2198. Принцип послідовності у лінгвокогнітивних дослідженнях // Наукові записки / Ніжин. держ. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – С. 56–61.
96. 2199. Текстотвірна функція заголовків англійських газетних повідомлень // Вісник Київського лінгвістичного університету. – 2004. – Філологія. – Т. 7, № 1. – С. 80–88.
97. 2200. Мовна особистість у просторі медійного дискурсу: Монографія. – К.: КНЛУ, 2004. – 360 с.
98. 2201. Reference-point and Image-schematic Structure of Newspaper Headlines // Imagery in Language: Festschrift in Honour of Professor R.W.Langacker. – Frankfurt am Main; etc.: Peter Lang, 2004. – P. 663–670.

Трибуханчик Анатолій Миколайович

Народився 1952 р. Закінчив Київський державний педагогічний інститут іноземних мов у 1975 р. Кандидат філологічних наук (з 1990 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1980 р. на посадах лаборанта (1980–1989 рр.), асистента (1989–1990 рр.), ст. викладача (1990–1991 рр.), доцента (з 1991 р.). Основний напрямок наукових досліджень – проблема фразеології англійської мови.

Наукові праці

1. 2202. Социолингвистический аспект исследования фразеосемантической группы “богатство – бедность” (на материале английского языка). – К.: Киев. гос. пед. ин-т иностр. яз., 1988. – 20 с. – Деп. в ИНИОН АН СССР 6.06.88, № 34153.
2. 2203. Диахроническая вариативность фразеосемантической группы как необходимое условие ее развития (на материале английского языка). – К.: Киев. гос. пед. ин-т иностр. яз., 1988. – 32 с. – Деп. в ИНИОН АН СССР 17.01.89, № 36700.
3. 2204. Особенности проявления антонимии во фразеологии // Методические рекомендации по изучению лингвотекстовых явлений в курсе интерпретации текста английского языка. – К., 1989. – С. 21–25.
4. 2205. Особенности контекстной реализации единиц фразеосемантической группы “богатство – бедность” в англоязычной художественной прозе XIX–IX вв. // Текст и его категориальные признаки. – К., 1989. – С. 131–136.
5. 2206. Становление и развитие фразеосемантического поля “богатство – бедность человека” в английском языке: Дис. ... канд. филол. наук. – К., 1989. – 289 с.
6. 2207. Становление и развитие фразеосемантического поля “богатство – бедность человека” в английском языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – К., 1989. – 24 с.
7. 2208. Педагогізація в умовах гурткових занять з іноземної мови // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії. – Ніжин, 1991. – С. 71–72.
8. 2209. Історія англійської мови: Методичні рекомендації до семінарських і практичних занять для студентів III–IV курсів факультету іноземних мов. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 36 с.
9. 2210. Особливості структуривання фразеосемантичного поля “багатство – бідність” та їх відображення в англо-українському фразеологічному словнику // Актуальні аспекти порівняльного вивчення мов і літератур. – К., 1991. – С. 140–144.
10. 2211. Діахронічна варіативність у фразеосемантичному полі “багатство – бідність людини” (на матеріалі англійської мови) // Взаємодія одиниць різних рівнів германських, романських і слов'янських мов. – К., 1991. – С. 104–109.
11. 2212. Інтерпретація художнього тексту (англійська мова): Методичні рекомендації до семінарських та практичних занять для студентів V курсу факультету іноземних мов. – Ніжин: НДПІ, 1992. – 32 с.
12. 2213. Trybukhanchik A. Semantic Shifts in Phraseological Units in the Context of Machine Translation // Questions of applied linguistics. – Zhitomir, 1997. – P. 34–40.
13. 2214. Методичні рекомендації до написання курсових та дипломних робіт для студентів старших курсів факультету іноземних мов. – Ніжин: НДПІ, 1993. – 24 с. *У співавторстві.*
14. 2215. Фразові дієслова в сучасній англійській мові: Методичні вказівки для студентів старших курсів факультету іноземних мов. – Ніжин: НДПІ, 1993. – 56 с. *У співавторстві.*
15. 2216. Стилїстика англійської мови: Методичні вказівки для студентів V курсу факультету іноземних мов. – Ніжин: НДПІ, 1994. – 50 с.
16. 2217. Фразеологічна полісемія у діахронічному аспекті (на матеріалі англійської мови) // Актуальні питання іноземної філології та методики викладання іноземних мов: Зб. ст. – Ніжин, 1995. – Вип. 1. – С. 14–18.
17. 2218. Способи виділення фразеосемантичних полів в англійській фразеології // Семантико-стилїстична будова тексту та функціонування одиниць різних мовних рівнів: Тематичний зб. наук. праць. – К., 1995. – С. 170–174.
18. 2219. Процес фразеологізації і теорія комбінаторної семантики // Тези Всеукраїнської наукової конференції “Функціональна семантика слов'янських і германських мов”. – Житомир, 1995. – С. 195–196.
19. 2220. Історична тотожність у фразеології і варіативність у фразеологічному полі // Наукові записки НДПІ. – Ніжин, 1996. – Т. XVI. – Вип. 1. – С. 63–65.
20. 2221. Semantic Invariant as a Basis of a Phraseosemantic field // Multiplicity and Diversity of TESOL Experiences: 3rd National TESOL Ukraine Conference. – Vinnytsya, 1998. – P. 54–55.
21. 2222. Курс стилїстики англійської мови: Конспект лекцій для студентів 5 курсу ф-ту іноземних мов. – Ніжин: НДПІ, 1998. – 44 с.
22. 2223. Diachronic Synonyms Within a Phraseosemantic Field // 4th National TESOL Ukraine Conference. – Vinnytsya, 1999. – P. 116–117.
23. 2224. Практичний курс англійської мови: Посібник для студентів 5 курсу фак. іноземних мов. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 187 с. *У співавторстві.*
24. 2225. Збірник текстів для читання англійською мовою. – Ніжин: НДПУ, 1998. – 116 с. *У співавторстві.*
25. 2226. Деякі структурні особливості фразових дієслів у сучасній англійській мові // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Філологічні науки. – С. 84–87.
26. 2227. Ways of overcoming mistakes in students' speech // TESOL 3rd international conference. – Kyiv, 2001. – P. 125–127.
27. 2228. Довідник з корекції мовленнєвих помилок Для студентів та учнів, що вивчають англійську мову. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 116 с.
28. 2229. Стилїстика англійської мови для заочного відділення: Посібник для студентів 5 курсу факультету іноземних мов. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 100 с.
29. 2230. Практичні завдання до курсу стилїстики англійської мови для денного відділення. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 78 с.
30. 2231. Довідник з корекції мовленнєвих помилок Для студентів та учнів, що вивчають англійську мову. – 2-е вид., доп. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 120 с.
31. 2232. Professional activity as a source of enriching a phraseological field // TEFL innovations and challenges, 8th TESOL national Ukraine conference. – Khmelnytsky, 2003. – P. 40.

32. 2233. Методичні рекомендації з практики англійської мови. 5 курс: (для студентів факультету іноземних мов). – Ніжин: НДПУ, 2003. – 132 с. *У співавторстві.*
33. 2234. Довідник з корекції мовленнєвих помилок – 3-є вид., перероб. і доп. – Ніжин: Аспект, 2004. – 120 с.
34. 2235. Phrasal Verbs in Modern English. – 2nd edition, revised. – Nizhyn: NDPU, 2003. – 89 p. *У співавторстві.*

ХАРИТОНОВ ІВАН КИРИЛОВИЧ

Народився 1939 р. Закінчив Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка в 1964 р. Кандидат філологічних наук (з 1984 р.), доцент (з 1991 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1968 року на посадах викладача (1968–1986 рр.), ст. викладача (1986–1989 рр.), доцента (з 1989 р.). Основний напрямок наукових досліджень – категоріальна семантика.

Наукові праці

1. 2236. До питання про логіко-семантичну структуру та знаковість синтаксичних конструкцій з значенням допустовості // Вопросы языковой структуры. – К., 1976. – С. 152–159.
2. 2237. Варіативність простих допустово-протиставних конструкцій у сучасній англійській мові // Питання романо-германської філології та методики викладання іноземних мов. – К., 1977. – Вип. 4 – С. 83–87.
3. 2238. Лексична та контекстуальна антонімія допустового значення // Питання романо-германської філології та методики викладання іноземних мов. – К., 1977. – Вип. 4 – С. 104–108.
4. 2239. Противительные союзы в абзаце связующей функции // Лингвистика текста и обучение иностранным языкам. – К., 1978. – С. 98–103.
5. 2240. Маргинальные средства в выражения противительно-уступительных отношений в современном английском языке. – К., 1982. – 12 с. – Деп. В ИНИОН АН СССР, № 9757.
6. 2241. Уступительно-противительные отношения и средства их выражения в современном английском языке / в сопоставлении с современным украинским языком: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04; 10.02.02 / Киев. гос. пед. ин-т иностр. яз. – К., 1984. – 24 с.
7. 2242. Англо-украинские соответствия / несоответствия в системе средств выражения противительно-уступительных отношений. – Нежин, 1989. – 23 с. – Деп. В ИНИОН АН СССР, 06.10.89 № 39684.
8. 2243. Методичні вказівки завдання з домашнього читання англійською мовою (за романом А.Кроніна «Цитадель»). – Ніжин: НДПІ, 1989. – 32 с.
9. 2244. Інтенсивно-допустові конструкції сучасної англійської мови та їх актуальне членування // Іноземна філологія. – 1989. – Вип. 96. – С. 44–50.
10. 2245. Методичні вказівки позааудитного читання англійською мовою (за романом О.Уайльда «Портрет Доріана Грея»). – Ніжин, 1989.
11. 2246. Методичні вказівки до семінарських занять з теоретичної граматики сучасної англійської мови. – К., 1990. – Ч.1: Морфологія. – 52 с.
12. 2247. Теоретична граMATика сучасної англійської мови: Конспект лекцій для студентів IV курсу фак. іноземних мов. – К., 1992. – 112 с.
13. 2248. Методична розробка для написання курсових та дипломних робіт. – Ніжин, 1993. – 28 с. *У співавторстві.*
14. 2249. Методичні вказівки та завдання до домашнього читання англійською мовою (за романами С.Моема «Театр» і Х.Лі «Убити пересмішника»). – Ніжин, 1992. – 44 с. *У співавторстві.*
15. 2250. Методичні вказівки і завдання з домашнього читання англійською мовою (за творами С.Моема). – Ніжин, 1995. – 36 с. *У співавторстві.*
16. 2251. Синсемантика умовного сполучника if у сучасній англійській мові (у співставленні з сучасною українською мовою) // Актуальні питання іноземної філології та методики викладання іноземних мов. – Ніжин, 1995. – С. 18–23. *У співавторстві.*
17. 2252. Modern English Syntax (Посібник). – К., 1997. – 112 с. *У співавторстві.*
18. 2253. Fairy-Tales and Stories. – Ніжин, 1998. – Вип. 1. – 72 с. *У співавторстві.*
19. 2254. Fairy-Tales and Stories. – Ніжин, 1999. – Вип. 2. – 96 с. *У співавторстві.*
20. 2255. Модальні дієслова та вербалії: Посібник. – Ніжин, 1999. – 114 с. *У співавторстві.*
21. 2256. Сучасний англійський синтаксис (теорія і практика). – Ніжин, 2000. – 102 с. *У співавторстві.*
22. 2257. Fairy-Tales and Stories: тексти для шкіл, ліцеїв та підготовчих курсів. – Ніжин, 2000. – 166 с.
23. 2258. Textual Functions of the English Conjunction “but” in Dialogic Units // Multiplicity and Diversity of TESOL Experiences. – Vynnytsa, 1998. – P. 31–32.
24. 2259. Полісемія протиставних сполучників while whereas у сучасній англійській мові // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2001. – Філологічні науки. – С. 89–93.

ШАХРАЙОЛЕСЯ БОРИСІВНА (1924–1993)

Закінчила філологічний факультет (романо-германське відділення) Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка в 1949 р. Кандидат філологічних наук (з 1964 р.), доцент (з 1970 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1951 по 1982 рр. на посадах викладача (1951–1952 рр.), ст. викладача (1952–1968 рр.), доцента (1968–1982 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – лексикологія і історія англійської мови.

Наукові праці

1. 2260. Короткий історичний довідник з фонетики і морфології англійської мови. – К.: Рад. школа, 1971. – 181 с.

2. 2261. О значении и употреблении неопределённых неличных форм глагола в современном английском языке // Иностранные языки в высшей школе. – М., 1974. – Вып. 9. – С. 125–132.
3. 2262. До питання про вираження часового співвідношення дій в сучасній англійській мові // Іноземна філологія. – 1974. – № 34. – С. 15–20.
4. 2263. Джерела та принципи акцентуації слів грецького походження в англійській мові // Мовознавство. – 1976. – № 1. – С. 73–83.
5. 2264. Історичний коментар до читання й правопису сучасної англійської мови. – К.: Вища школа, 1976. – 168 с.
6. 2265. Про необхідність уточнення деяких формулювань у “Граматичі англійської мови” Є.П.Шубіна і В.В.Ситєля // Методика викладання іноземних мов. – К., 1976. – Вип. 6. – С. 170–173.
7. 2266. Типи акцентуації слів грецького походження в сучасній англійській мові // Іноземна філологія. – 1978. – № 52. – С. 35–40.

Праці О.Б.Шахрайдо 1971 див.: Викладачі Ніжин. вищої школи: Біобібліогр. покажч. – Ніжин, 2000. – Ч. 3. 1940–1970. – С. 230–231.

КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

АНДРІЙКО ІРИНА ФЕДОРІВНА

Народилася 1961 р. Закінчила факультет германістики Йєнського університету ім.Ф.Шіллера (Німеччина) в 1984. Працює у Ніжинській вищій школі з 1984 р. на посадах викладача (1984–1999 рр.), ст. викладача (з 1999 р.). Основний напрямок наукових досліджень – методика навчання іноземних мов.

Наукові праці

1. 2267. Типові недоліки навчання писемного мовлення студентів мовного вузу і шляхи їх подолання // Гуманістичні аспекти лінгвістичних досліджень і методики викладання іноземних мов: Зб. наук. праць. – К., 1992. – С. 84–89.
2. 2268. Зміст і методична організація спецкурсу з навчання писемного мовлення студентів мовного вузу на основі особистісно-орієнтованого підходу // Методика викладання іноземних мов. – К., 1993. – № 23.
3. 2269. Методичні рекомендації з навчання творчого писемного мовлення у мовному вузі для студентів 5-го курсу спеціальності “Німецька мова”. – Ніжин: НДПІ, 1993. – 35 с.
4. 2270. Словесно-художня творчість і навчання писемного мовлення в мовному вузі // Сучасні методи навчання та форми контролю знань з іноземної мови: Зб. тез наук. доп. – К., 1993. – С. 3–4.
5. 2271. Вправи для розвитку уваги студентів у процесі навчання іноземного творчого писемного мовлення // Актуальні питання іноземної філології та методики викладання іноземних мов: Зб. ст. – Ніжин, 1995. – Вип. 1. – С. 47–50.
6. 2272. Письмова робота над помилками на заняттях з практики іноземної мови (мовний фак. педвузу) // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 140–143.
7. 2273. Зарубіжні методичні концепції навчання іноземного писемного мовлення та можливість їх застосування в умовах українського мовного вузу // Іноземні мови. – 1999. – № 3.
8. 2274. Драматизація у навчанні іноземних мов // Мотивація, кваліфікація, якість: питання теорії і практики: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Асоціації укр. германістів. – Х., 2004. – С. 17–19.
9. 2275. [Рецензія] // Іноземні мови. – 1999. – № 1. – С. 43. – Рец. на кн.: Сидоренко М.М. Німецька абетка з прописами. – К.: Освіта, 1998. – 48 с.
10. 2276. Практикум з методики навчання німецької мови. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 62 с.

БЛАЖКО МАРІЯ ІВАНІВНА

Народилася 1964 р. Закінчила Єнський університет ім. Шіллера у 1987 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1987 р. на посадах викладача, ст. викладача кафедри німецької мови. Основний напрямок наукових досліджень – семантика лексичних одиниць. Функціональна граматики.

Наукові праці

1. 2277. Семантика прикметників звучання // Проблеми семантики слова, речення та тексту: Зб. наук. ст. – К., 2000. – Вип. 4. – С. 176–183.
2. 2278. Мовні засоби відображення звучання // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – С. 96–99.
3. 2279. Принципы классификации акустических прилагательных // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – С. 104–111.
4. 2280. Акустические имена прилагательные как часть речи // Форма, значение и функции единиц языка и речи: Матеріали докл. Междунар. науч. конф. – Минск, 2002. – Ч.1. – С. 135–137.
5. 2281. Экологическая функция акустических прилагательных в немецком языке // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки. – С. 51–53.
6. 2282. Лексическая репрезентация концепта “звучание” в немецком языке // Филология и культура: Матеріали IV Междунар. науч. конф. (16–18 апреля 2003 г.). – Тамбов, 2003. – С. 185–186.
7. 2283. Семантико-синтаксические особенности акустических прилагательных в современном немецком языке // Актуальні проблеми романо-германської філології в Україні та Болонський процес: Матеріали міжнар. наук. конф. (24–25 листопада 2004 р.). – Чернівці, 2004. – С. 16–17.

8. 2284. Метонимический аспект семантики акустических прилагательных современного немецкого языка // Наук. і записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – С. 71–73.
9. 2285. Країнознавство ФРН: Методичні вказівки для студентів 4–5 курсів. – Ніжин: НДПІ, 1994. – 66 с. *У співавторстві.*
10. 2286. На допомогу вчителю німецької мови: Збір. навч. матеріалів для студ-в фак. інозем. мов та вчителів. – Ніжин: НДПІ, 1997. – 76 с. *У співавторстві.*
11. 2287. Навчальний посібник з країнознавства ФРН для студентів 4–5 курсів факультету іноземних мов. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 192 с.

ГРОЗА (ТОНКОШКУР) ГАЛИНА ДАНИЛІВНА

Народилася 1935 р. Закінчила філологічний факультет (романо-германський відділ) Київського державного університету ім. Т.Шевченка у 1957 р.. Працювала у Ніжинській вищій школі на посадах ст. викладача кафедри іноземних мов (1962–1979 рр.), декан філологічного факультету (1979–1980 рр.), ст. викладача кафедри англійської мови (1980–1991 рр.), ст. викладача кафедри німецької мови (1991–1999 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – методика викладання іноземної мови.

Наукові праці

1. 2288. Методичні розробки з німецької мови для студентів перших курсів філологічного факультету. – Ніжин, 1975.
2. 2289. Методические рекомендации к лабораторным работам по развитию навыков устной речи (по немецкому языку как в второй специальности). – Нежин: НГПИ, 1987. – 48 с. *У співавторстві.*
3. 2290. Методическая разработка по немецкому языку (вторая специальность). – Нежин: НГПИ, 1993.

ЗАВАЛЬНЮК ЛІДІЯ ВАСИЛІВНА

Народилася 1956 р. Закінчила Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка у 1980 р. Кандидат філологічних наук (з 1990 р.), доцент (з 1998 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1980 р. на посадах викладача (1980–1990 рр.), ст. викладача (1990–1998 рр.), доцента (1998–2004 рр.), зав. кафедрою німецької мови (з 2004 р.). Основний напрямок наукових досліджень – експериментальна фонетика.

Наукові праці

1. 2291. Способы выражения экспрессивности и эмоциональности в высказывании // Вестник Киевского университета. Романо-германская филология. – 1985. – Вып.19. – С. 80–83.
2. 2292. Фонетические характеристики эмфатического ударения в немецком языке // Структура и функционирование словарного состава романских и германских языков. – К.: КГУ, 1985. – Деп. в ИНИОН АН СССР № 20843 22.05.85. – С. 69–77.
3. 2293. Фразовые акценты в интонационном контуре в опросительности // АКД. – Киев, 1990. – 23 с.
4. 2294. Акустичні параметри фразового наголосу та їх взаємна компенсація // Мови Європейського культурного ареалу: проблеми розвитку і взаємодії: Тез. доп. I Міжнар. наук. конф. пам'яті проф. Ю.О.Жуктенка (1915–1990). – Київ, 1995. – С. 43.
5. 2295. Емфаза у німецькому розмовному мовленні // Актуальні питання іноземної філології та методики викладання іноземних мов. – Ніжин, 1995. – Вып. 1. – С. 32–35.
6. 2296. Застосування візуально-слухового методу у вступному курсі фонетики німецької мови // Multimedia in Foreign Language Teaching: Тез. доп. Міжнар. наук. конф. – К., 1997. – С. 18.
7. 2297. Zu einigen Eigenschaften des Satzakkzents im deutschen Fragesatz // Studies in Communicative Phonetics and Foreign Language Teaching Methodology. – Kyiv, 1997. – P. 95–98.
8. 2298. Інтонаційні та лексико-синтаксичні засоби вираження здивування в німецькому розмовному мовленні // Іноземна філологія. – К., 1997. – Вып. 26. – С. 6–9.
9. 2299. Практикум з фонетики німецької мови: Посібник для студ. 2 курсу фак. інозем. мов. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 90 с.
10. 2300. Методичні рекомендації з домашнього читання для студентів 1 курсу німецького відділення за романом Е.Кестнера "Еміль та детективи". – Ніжин: НДПУ, 2002. – 108 с. *У співавторстві.*
11. 2301. Методичні рекомендації з домашнього читання для студентів 1 курсу німецького відділення за романом Е.Кестнера "Подвійна Лотта". – Ніжин: НДПУ, 2004. – 98 с. *У співавторстві.*

КОЛЕСНИКОВА НІНА ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 1945 р. Закінчила факультет іноземних мов Ленінградського державного педагогічного інституту ім. А.І.Герцена в 1971 р. Працює у Ніжинській вищій школі (з 1963–1966 рр., 1974 р.) на посадах викладача, ст. викладача (з 1984 р.), декана факультету іноземних мов (з 1983–1986 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – германська філологія.

Наукові праці

1. 2302. К вопросу об измерении пространственных параметров текста // Ученые записки / Тартус. ун-т. – 1980. – Вып. 544: Linguistica XIII. – С. 69–77.
2. 2303. Связность как явление в внутренней структуре текста. – К., 1981. – 27 с. – Деп. в ИНИОН АН СССР № 8169. – Аннот. в бюл. "Новая сов. лит. по обществ. наукам. Языкознание". – 1981. – № 12. – С. 54.

3. 2304. Критика некоторых современных теорий по вопросу взаимоотношения языка и мышления // Подготовка учителя иностранного языка в пед. вузе: Вопросы методологии. – К., 1981. – С. 102–114.
4. 2305. О роли лексико-тематических линий в выражении референции текста // Проблемы значения языкового знака: Сб. науч. ст. / Киев. пед. ин-т иностр. яз. – К., 1982. – С. 117–122.
5. 2306. Лексико-тематические линии как опора для создания семантической ориентации в тексте // Методические рекомендации по интерпретации газетно-публицистических и худож. текстов при обучении иностр. языкам в пед. вузах: Сб. научн. статей / Киев. пед. ин-т иностр. яз. – 1983. – С. 41–42
6. 2307. Школьный учебник на занятиях по немецкому языку как второй специальности // Совершенствование профессиональной подготовки учителей иностранных языков. – К., 1987. – С. 88–89.
7. 2308. Методические рекомендации к лабораторным работам по развитию навыков устной речи (по нем. языку как второй спец.). – Нежин, 1987. – 46 с. *Успіваєт.*
8. 2309. Методические рекомендации по истории немецкого языка. – Нежин, 1989. – 43 с.
9. 2310. Методические указания по домашнему чтению по роману Д.Нолля "Приключения В.Хольта". – Нежин, 1990. – 56 с. *Успіваєт.*
10. 2311. Країнознавство Федеративної Республіки Німеччини: Метод. вказівки для студ. ф-ту інозем. мов. – Ніжин, 1994. – 66 с. *Успіваєт.*
11. 2312. Навчальний посібник з домашнього читання для студентів 4-го курсу факультету іноземних мов. – Ніжин, 1998. – 57 с.
12. 2313. Фразеологізми на заняттях з німецької мови. – Ніжин, 2001. – 54 с.

ПАЛІЙ ОЛЕКСАНДР АНАТОЛІЙОВИЧ

Народився 1967 р. Закінчив факультет іноземних мов Ніжинського державного педагогічного інституту у 1993 р. Кандидат педагогічних наук (з 2003). Працює у Ніжинській вищій школі з 1993 р. на посадах доцента кафедри німецької мови та заступника декана факультету іноземних мов із заочної та післядипломної освіти. Основний напрямок наукових досліджень – використання інформаційних технологій у навчанні іноземних мов.

Наукові праці

1. 2314. Експериментальна перевірка ефективності формування граматичної компетенції студентів на основі комплексного використання технічних засобів // Теоретичні питання освіти та виховання. – К., 2000. – Вип. 15. – С. 81–85.
2. 2315. Методичний аналіз сучасних відеокурсів з німецької мови // Вісник Київського державного лінгвістичного університету. – К., 2000. – Педагогіка та психологія. – Вип. 3. – С. 144–147.
3. 2316. Методичний огляд мультимедійних комп'ютерних курсів з німецької мови // Іноземні мови. – 2001. – № 1. – С. 62–64.
4. 2317. Про можливості використання комп'ютерних технологій у навчанні граматики німецької мови // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 116–118.
5. 2318. Информационные технологии в формировании грамматической компетенции студентов // Высокие технологии в педагогическом процессе: Тез. док. II междунар. науч.-метод. конф. преподавателей вузов, ученых и специалистов. – Н.Новгород, 2001. – С. 168.
6. 2319. Комплексное применение современных технических средств в обучении иностранным языкам // Высокие технологии в педагогическом процессе: Тез. док. III междунар. науч. – метод. конф. преподавателей вузов, ученых и специалистов. – Н.Новгород, 2002. – Ч. 2. – С. 78–79.
7. 2320. Комплексне використання технічних засобів навчання для формування німецькомовної граматичної компетенції студентів (на базі англійської мови): Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02. – К., 2002. – 20 с.
8. 2321. Комплексне використання технічних засобів навчання для формування німецькомовної граматичної компетенції студентів (на базі англійської мови): Дис. канд. пед. наук: 13.00.02. – К., 2002. – 219 с.
9. 2322. До проблеми інформаційно-довідкового та методичного аналізу мультимедійних навчальних матеріалів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – С. 33–35.
10. 2323. О возможностях дистанционного обучения иностранным языкам // Высокие технологии в педагогическом процессе: Тр. IV междунар. науч.-метод. конф. преподавателей вузов, ученых и специалистов. – Н.Новгород, 2003. – С. 140.
11. 2324. Integrated Use of Technologies to Develop Foreign Language Grammar Competence of Students. // International Conference on Higher Education Innovation: Abstracts of Presentations at the First Conference of the Society. – Kiev, 2003. – P.138–139.
12. 2325. Навчальний посібник з практичної граматики німецької мови. Іменник. Прикметник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 67 с.
13. 2326. Методичні рекомендації з домашнього читання німецькою мовою за новелами Г.Роха "У петлі" та Ф.Дюрренматта "Суддя і його кат". – Ніжин: НДПУ, 2004. – 139 с. *Успіваєт.*
14. 2327. Типові помилки у вживанні перфекту та можливі шляхи їх подолання // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 97–99.
15. 2328. К вопросу использования компьютерных программ и Интернета на занятиях по иностранному языку // Новые информационные технологии в преподавании гуманитарных и психолого-педагогических дисциплин: Тез. док. междунар. науч.-практ. конф. преподавателей, ученых, специалистов, аспирантов, студентов вузов. – Н. Новгород, 2004. – С. 64–65.

РОЛІК АНАТОЛІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

Народився 1957 р. Закінчив факультет німецької мови Київського державного педагогічного інституту іноземних мов у 1979 р. Кандидат філологічних наук (з 1989 р.), доцент (з 1991 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1981 р. на посадах лаборанта (1981–1983 рр.), викладача (1983–1987 рр.), ст. викладача (з 1988–1991 рр.), доцента (з 1991 р.), зав. кафедрою німецької мови (з 1988–2004 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – германська філологія та переклад.

Наукові праці

1. 2329. Проблема англо-американських заимствований в языкознании ГДР. – Деп. в ИНИОН АН СССР 20.04.1987 г., № 29146. – 22 с.
2. 2330. Взаимодействие литературного немецкого языка и нелитературных форм речи. – Деп. в ИНИОН АН СССР. 21.01.1988 г., № 32516. – 16 с.
3. 2331. Структурные особенности молодежного жаргона. – Деп. в ИНИОН АН СССР 10.05.1988 г., № 33824. – 21 с.
4. 2332. Лексические средства социально-речевой символики в социолекте молодежи ГДР. – Деп. в ИНИОН АН СССР 10.05.1988 г., № 33825. – 21 с.
5. 2333. Социолект молодежи в системе современного немецкого языка ГДР. Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – К., 1988. – 24 с.
6. 2334. Переклад і культура мовлення на уроці німецької мови // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тез. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1989. – С. 16–17.
7. 2335. Социолект молодежи в системе форм существования современного немецкого языка ГДР. – Деп. в ИНИОН АН СССР 26.05.1989, № 38057. – 12 с.
8. 2336. Заполнители пауз в социолекте молодежи ГДР. – Деп. в ИНИОН АН СССР 26.05.1989, № 38058. – 5 с.
9. 2337. К вопросу о социальной дифференциации современного немецкого языка // Методологические проблемы германской филологии. – К., 1988. – С. 88–97.
10. 2338. Лексикология современного немецкого языка: Методические рекомендации для студ. 3–4 курсов фак. иностр. языков. – Нежин, 1989. – 36 с.
11. 2339. Серія малюнків з послідовно розвиваючим сюжетом як один із засобів інтенсифікації навчального процесу на уроці іноземної мови // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебування вищої і середньої школи: Тез. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 54–55.
12. 2340. Короткий словник лінгвістичних термінів: Методичний довідник з лексикології німецької мови для студ. 3–4 курсів фак. іноз. мов. – Ніжин, 1990. – 24 с.
13. 2341. Школа: Методична розробка з практики німецької мови для студ. 5 курсу фак. іноз. мов. – Ніжин, 1990. – 39 с.
14. 2342. Социолект молодежи и языковая норма // Нормы человеческого общения: Тез. докл. межвуз. науч. конф. – Горький, 1990. – С. 85–87.
15. 2343. Проблеми школи та освіти: Методичні вказівки з практики німецької мови для студ. 5 курсу фак. іноз. мов. – Ніжин, 1991. – 47 с.
16. 2344. Економіка та наука: Методичні вказівки з практики німецької мови для студ. 5 курсу фак. іноз. мов. – Ніжин, 1991. – 28 с.
17. 2345. Кіномистецтво: Методичні вказівки з практики німецької мови. – Ніжин, 1991. – 28 с.
18. 2346. Функціонування молодіжного соціолекту в НДР та ФРН // Актуальні аспекти порівняльного вивчення мов і літератур: Зб. наук. праць. – К., 1991. – С. 108–111.
19. 2347. Роль молодіжних соціолектизмів у художньому тексті // Взаємодія одиниць різних рівнів германських, романських і слов'янських мов: Зб. наук. праць. – К., 1991. – С. 28–32.
20. 2348. Методичні рекомендації до написання курсових і дипломних робіт для студентів старших курсів фак. іноз. мов. – Ніжин, 1993. – 24 с. *У співаєм.*
21. 2349. Н.В.Гоголь о переводе // Микола Гоголь і світова культура: Матеріали міжнар. наук. конф., присвяченої 185-річчю з дня народження. – К., Ніжин, 1994. – С. 200–202.
22. 2350. Семантические особенности транспозиции слова в модное (на материале немецкого языка) // Функциональная семантика слов'янських і германських мов: Тез. всеукр. наук. конф. – Житомир, 1995. – С. 156–157.
23. 2351. Н.В.Гоголь и современные ему представления о переводе // До 100-річчя Ніжинського історико-філологічного товариства: Тези і матеріали конф. історико-краєзнавчого товариства (25–27 травня 1994). – Ніжин, 1995. – С. 73–76.
24. 2352. Урахування прагматичного фактора при перекладі // Актуальні питання іноземної філології та методики викладання іноземних мов: Зб. ст. – Ніжин, 1995. – Вип. 1. – С. 7–14.
25. 2353. Матеріалізація розмовної тональності в засобах масової комунікації на лексико-семантичному рівні // Семантико-стилістична будова тексту та функціонування одиниць різних мовних рівнів: Зб. наук. праць. – К., 1995. – С. 61–66.
26. 2354. К проблеме передачи национальной окраски повести Н.В.Гоголя "Невский проспект" в переводе на немецкий язык // Литература і культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 9. – С. 87–92.
27. 2355. Некоторые аспекты коммуникативно-функциональной характеристики современных немецких диалектов // Язык и социум. – Минск, 1998. – С. 56–57.
28. 2356. Тенденції розвитку сучасних німецьких діалектів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Філологічні науки. – С. 137–142.
29. 2357. До проблеми відтворення в перекладі національного забарвлення (на матеріалі німецьких перекладів творів М.В.Гоголя) // Проблеми зставної семантики: Доп. та повідом. Міжн. наук. конф. – К.: КДЛУ, 1997. – С. 414–416.
30. 2358. Украинские реалии в повести Н.В.Гоголя "Ночь перед рождеством" и приёмы их передачи в немецком переводе // Язык и культура. – 1998. – С. 382–389.
31. 2359. Загальні аспекти теорії та практики перекладу. – Ніжин, 1997. – 81 с.
32. 2360. Німецька мова: Навч. посібник для студентів 5 курсу фак. іноземних мов в ідділення німецької мови. – Ніжин, 1999. – 237 с.

33. 2361. Німецька мова. Вступний курс: Навч. посібник з німецької мови як другого фаху для студентів 3 курсу фак. іноземних мов. – Ніжин: Наука-сервіс, 1999. – 169 с.
34. 2362. Німецька мова як другий фах. 4 курс: В 2 ч.: Навчальний посібник з німецької мови як другого фаху для 4 курсу фак. іноземних мов. – Ніжин, 2000. – Ч. 1. – 123 с. *У співавт.*
35. 2363. Німецька мова як другий фах. 4 курс: В 2 ч.: Навч. посібник з німецької мови як другого фаху для 4 курсу фак. іноземних мов. – Ніжин, 2000. – Ч. 2. – 105 с. *У співавт.*
36. 2364. Німецька мова як другий фах. 5 курс: Навч. посібник з німецької мови як другого фаху для 5 курсу фак. іноземних мов. – Ніжин, 2000. – 224 с. *У співавт.*
37. 2365. Тенденція до інтернаціоналізації в розвитку словникового складу сучасної німецької мови // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки.
38. 2366. Німецька мова як другий фах. 3 курс: Навч. посібник з німецької мови як другого фаху для 3 курсу фак. іноземних мов. – Ніжин, 2001. – 187 с. *У співавт.*
39. 2367. Художній переклад в Україні у другій третині 19 ст. // Історія української лінгвістики: 3б. наук. праць. – К., Ніжин, 2001. – С. 98–102.
40. 2368. Перекладацька діяльність Пантелеймона Куліша // Література і культура Полісся. – Ніжин, 2001. – Вип. 15. – С. 106–109.
41. 2369. Генезис соціолекту молоді // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Філологічні науки. – С. 82–89.
42. 2370. Теорія перекладу в текстах і завданнях. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 210 с.
43. 2371. Лексикологія сучасної німецької мови: Навч. посібник. – Ніжин, 2003. – 154 с.
44. 2372. Навчально-методичний посібник з домашнього читання для студентів 5 курсу. – Ніжин, 2003. – 64 с.
45. 2373. Деякі аспекти прагматичної адаптації тесту // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Філологічні науки. – С. 54–57.
46. 2374. Landeskundliches Thema "Jugend" im Deutschunterricht // Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Nishyn, 2003. – S. 122–129.
47. 2375. Муки перекладацькі: Про причини перекладацьких помилок // Література і культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21. – С. 26–33.
48. 2376. Тенденція до розмовності в засобах масової комунікації // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – С. 109–112.
49. 2377. Jugend, jugendspezifische Lexik und die Probleme ihrer Übersetzung // Мотивація, кваліфікація, якість: питання теорії і практики: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції Асоціації українських германістів. – Харків, 2004. – С. 78–80.
50. 2378. Фразеологізми в поемі Н.В.Гоголя "Мертвые души" и способы их передачи в немецком переводе произведения // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Філологічні науки. – С. 78–81.
51. 2379. Теоретична граматики німецької мови: Метод. реком. до проведення семінарських занять та самостійної роботи студентів. – Ніжин: НДУ, 2005. – 146 с.
52. 2380. Герман Пфайфер. Блудний син. Містерія: Переклад з німецької Hermann Pfeifer. Gesammelte Theaterstücke. Band II. Mysterienspiele. – Bauer Verlag, 2004. – S.229–289.

СИДОРЕНКО МАРИНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1968 р. Закінчила факультет іноземних мов Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя в 1993 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2002 р. на посаді викладача німецької мови (з 2003 р.). Основний напрямок наукових досліджень – методика проектування на заняттях із німецької мови.

Наукові праці

1. 2381. Німецька абетка з прописами: Посібник. – К.: Освіта, 1998. – 48 с.
2. 2382. Розвиток пізнавального інтересу учнів на уроці німецької мови // Мотивація, кваліфікація, якість: питання теорії і практики: Тез. XI Міжнар. наук.-практ. конф. Асоціації укр. германістів. (Харків, 25–26 листопада 2004). – Харків, 2004. – С. 84–85.

ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

КАФЕДРА МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ І ХОРЕОГРАФІЇ

ДУБРАВІН ВАЛЕНТИН ВОЛОДИМИРОВИЧ (1933–1995)

Закінчив Київську консерваторію у 1961 р. Кандидат мистецтвознавства (з 1972 р.), доцент (з 1985 р.), професор (з 1992 р.). Член спілки композиторів України (з 1972 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1983 р. на посадах доцента (1983–1992 рр.), професора (1992–1995 рр.). Основний напрямок досліджень – українська музична фольклористика.

Наукові праці

1. 2383. Про зв'язок вокальних та інструментальних жанрів у народній музиці // Сов. музика. – 1971. – № 3. – С. 26–29.
2. 2384. Летопись народной жизни // Сов. музыка. – 1971. – № 3. – С. 146–148.
3. 2385. Методическая разработка по вопросам структуры и смыслового выражения некоторых ладов народной музыки. – К.: НМК, 1972. – 22 с.
4. 2386. Збірка російської календарної поезії // Нар. творчість та етнографія. – 1972. – № 3. – С. 92–93.
5. 2387. Из истории ладовых структур народной музыки (гексахорд и полутон) // Славянский музыкальный фольклор. – М., 1972. – С. 142–162.
6. 2388. Музыкальный этнос северно-русской музыкальной традиции (истоки, пути развития и музыкально-стилевые особенности): Автореф. дис. ... канд. искусствоведения / Ленгосконсерватория. – Ленинград, 1972. – 25 с.
7. 2389. К вопросу о взаимосвязи текста и напева в русских былинах // Поэзия и музыка. – М., 1973. – С. 84–96.
8. 2390. Поэзия крестьянских праздников // Сов. этнография. – 1973. – № 4. – С. 176–177.
9. 2391. Русские календарные песни на Украине: Из коллекции фольклориста. – М.: Сов. композитор, 1974. – 36 с.
10. 2392. Великий славянский этнограф: (К 100-летию со дня рождения Ф.М.Колессы) // Сов. музыка. – 1974. – № 9. – С. 131–134.
11. 2393. Дослідження мелодики народних пісень // Нар. творчість та етнографія. – 1976. – № 5. – С. 71–74.
12. 2394. Новые рубежи музыкальной фольклористики // Сов. музыка. – 1976. – № 8. – С. 116–119.
13. 2395. Книга о Леонтовиче // Муз. жизнь. – 1976. – № 6. – С. 24.
14. 2396. Про українсько-білоруські зв'язки в народній ліриці // Тез. доп. IV наук. конф. по вивченню укр-білорус. літ. зв'язків. – Суми, 1981. – С. 15–17.
15. 2397. Народная песня в Сумской области УССР (развитие фольклора в русско-украинский селах) // Народная музыка СССР и современность. – Ленинград, 1982. – С. 121–127.
16. 2398. Твори композиторів України на слова Я.Купали та Я.Коласа // Тез. доп. V наук. конф. з питань укр-білорус. фольклорних зв'язків. – Суми, 1982. – С. 60–63.
17. 2399. Музыкальное творчество как средство активизации обучения студентов музыкально-педагогических факультетов // Науч. конференция / СДПИ. – Суми, 1982. – С. 91–93.
18. 2400. Значение музыкально-теоретических предметов в формировании диалектико-материалистического мышления студентов музыкально-педагогического факультета // Формирование научного мировоззрения учащейся молодежи: Тез. докл. обл. науч. конф. преподавателей. – Сумы, 1983. – С. 70–72.
19. 2401. Жанрові особливості українських народних дум у зв'язку з проблемою співвідношення вірша і наспіву у пісенному фольклорі // Деякі особливості сучасного словесно-музичного фольклору і творчість Є.О.Адамцевіча: Тез. доп. наук. конф. – Суми, 1983. – С. 10–12.
20. 2402. Типи інтонування дум і пісень у виконавській творчості Є.О.Адамцевіча // Там само. – С. 47–49.
21. 2403. Истоки народного музыкального этноса // Народная песня. Проблемы изучения. – Ленинград, 1984. – С. 94–104.
22. 2404. Конференція з нагоди ювілею Є.Адамцевіча // Нар. творчість та етнографія. – 1984. – № 4. – С. 91–93.
23. 2405. О межнациональных связях в музыке // Сов. музыка. – 1985. – № 10. – С. 109–110.
24. 2406. Міжнародні зв'язки у фольклорі // Музика. – 1985. – № 6. – С. 25–26.
25. 2407. В контексте в ремені // Сов. музыка. – 1986. – № 3. – С. 97–98.
26. 2408. "Андрей Штогаренко. Жизнь, творчество, черты стиля" // Музыка. – 1986. – № 3. – С. 32.
27. 2409. Музыка і час // Музика. – 1986. – № 6. – С. 31–32.
28. 2410. Музыка "Слова..." и "Слово..." в музыке (к проблеме взаимодействия поэзии и музыки) // Тез. обл. науч. – метод. конф., посвящ. 800-летию "Слова о полку Игореве". – Чернигов, 1986. – Ч. 2. – С. 234–236.
29. 2411. "Журба" Л.Глібова в усній пісенній традиції (до питання варіантності у фольклорі) // Глібовські читання. – Ніжин, 1987. – С. 39–40.
30. 2412. Путь Гоголя к музыке // Музыкой наполняющиеся строки: Тез. докл. обл. Гогол. науч.-творч. конф. – Одесса, 1988. – С. 21–23.
31. 2413. Інтонаційні витoki рецитації дум кобзарем Єгором Мовчаном // Кобзарські традиції в українському фольклорі та літературі і творчість Є.Х.Мовчана: Тез. доп. обл. наук.-практ. конф. – Суми, 1988. – С. 61–64.
32. 2414. Використання пам'яток народної музичної культури краю у навчально-виховній роботі зі студентами // II обл. наук. конф. з іст. краєзнавства: Тез. доп. – Чернігів, 1988. – Вип. 2. – С. 60–61.
33. 2415. Українська народна музична творчість: Проект програми педагогічних інститутів. – Київ: РНМК, 1988. – 40 с.
34. 2416. Гоголь и музыка // Наследие Н.В.Гоголя и современность: Тез. Гогол. конф. – Нежин, 1988. – Ч.1. – С. 17–18.
35. 2417. Пісні однієї родини (Українські народні пісні с. Волошнівка на Сумщині) / запис, розшифровка, вступ. ст. та упоряд. – К.: Муз. Україна, 1988. – 144 с.
36. 2418. Плани лекцій, семінарських занять, контрольні вимоги по історії зарубіжної музики і методическі рекомендації к ним. – Нежин: НГПИ, 1988. – 38 с.

37. 2419. О совершенствовании преподавания музыкально-теоретических дисциплин на музыкально-педагогических факультетах // Профессиональное становление учителя. – Запорожье, 1988. – С. 37–43. *У співаєм.*
38. 2420. Етнопедагогічні традиції у вихованні кобзарів та лірників // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тез. доп. міжвуз. наук. конф., присвяч. 100-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – Ч. 1. – С. 83–84.
39. 2421. Кв артовые стереотипы и их семантика в эпических напевах // Музыка эпоса. – Йошкар-Ола, 1989. – С. 69–81.
40. 2422. Пісні Сумщини / Фольклорні записи, розшифровка пісень, вступ. ст. комент., упоряд. – К.: Муз. Україна, 1989. – 504 с.
41. 2423. Шляхи вдосконалення викладання фольклору на музично-педагогічному факультеті // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови в вищій середній школі: Тез. доп. міжвуз. наук. - практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 56–57.
42. 2424. Народный музыкальный эпос: Метод. разработка по курсу народного музыкального творчества. – Нежин: НГПИ, 1990. – 54 с.
43. 2425. Про побудовання російської народної пісні в українському фольклорі // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук. практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 7–8.
44. 2426. До питання класифікації пісенного фольклору і пов'язаних з нею типів народного музичного мислення // Там само. – С. 12–13. *У співаєм.*
45. 2427. Методи переосмислення фольклору у творчості М.Лисенка // Творчість М.Лисенка і духовний розвиток особистості: Матеріали наук.-практ. читань. – Чернівці, 1992. – Ч. 2. – С. 37–40.
46. 2428. До питання музичного фольклоризму // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали в сукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 3–7.
47. 2429. Фольклорные корни песенности В.Высоцкого // Там само. – С. 93–97.
48. 2430. Народна пам'ять про голодомор // Нар. творчість та етнографія. – 1993. – № 5–6. – С. 35–37.
49. 2431. Народне і професійне мистецтво // Там само. – 1994. – № 1. – С. 85–88.
50. 2432. Основи музичної декламації кобзаря Євгена Адамцевіча // Там само. – 1994. – № 2–3. – С. 11–17.
51. 2433. Українські календарно-обрядові пісні: Хрестоматія. – Ніжин: НДПІ, 1994. – Ч. 1. – 68 с. *У співаєм.*
52. 2434. Українські родинно-обрядові пісні: Хрестоматія. – Ніжин, 1995. – Ч. 2. – 91 с. *У співаєм.*
53. 2435. Українські народні ліричні пісні: Хрестоматія. – Ніжин, 1996. – Ч. 3. – 100 с. *У співаєм.*
54. 2436. Формування творчої особистості в умовах ДМШ // Художньо-творчий розвиток учнів у школах естетичного виховання. – Ніжин, 1995. – С. 13–15. *У співаєм.*
55. 2437. Русская баллада “Вдовушка” на Украине (К проблеме этнокультурных взаимосвязей) // До 100-річчя Ніжин іст.-філ. т-ва: Тез. і матеріали іст.-краєзнавч. т-ва. – Ніжин, 1995. – С. 98–102.
56. 2438. Фольклорні скарби Сумщини // Музика. – 1996. – № 6. – С. 26–27.
57. 2439. Методологические предпосылки анализа музыкально-сценических произведений на сюжеты Н.В.Гоголя // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1996. – Вип. 7. – С. 151–153.
58. 2440. Російська балада “Вдовушка” в Україні. Зведення варіантів пісні: Посіб. для спецсеминару з укр. нар. муз. творчості. – Ніжин: НДНІ, 1997. – 92 с.
59. 2441. Конотопський кобзар Олександр Ковшар // Народна творчість та етнографія. – 1998. – № 5–6. – С. 105–108.
60. 2442. Репертуар кобзаря Євгена Адамцевіча в аспекті історичного функціонування фольклору // Євген Адамцевіч. Спогади, статті, матеріали. – Суми, 1999. – С. 57–65.

Переклади наукових праць

1. 2443. Асаф'єв Б.В. Криза західноєвропейського музикознавства / Пер. на рос. мову // Из прошлого советской музыкальной культуры. – М., 1975. – Вип. 1. – С. 226–240. *У співаєм.*
2. 2444. Асаф'єв Б.В. Дві течії – дві оцінки / Пер. на рос. мову // Там само. – М., 1976. – Вип. 2. – С. 256–263. *У співаєм.*

ДУБРАВІНА ВАЛЕНТИНА ГРИГОРІВНА

Народилася 1932 р. Закінчила музично-теоретичний факультет Київської державної консерваторії в 1960 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1983 р. на посаді старшого викладача. Основний напрямок наукових досліджень – українська музична фольклористика.

Наукові праці

1. 2445. Основні напрямки побутування кобзарського мистецтва Сумщини (на матеріалі аналізу творчості Є.О.Адамцевіча та його сучасників) // Деякі особливості сучасного словесно-музичного фольклору і творчість Є.О. Адамцевіча: Тез. доп. обл. наук.-практ. конф., присвяч. 80 річчю від дня народж. роменського кобзаря Є.О. Адамцевіча. – Суми, 1983. – С. 44–46.
2. 2446. О совершенствовании преподавания музыкально-теоретических дисциплин на музыкально-педагогических факультетах // Профессиональное становление учителя. – Запорожье, 1988. – С. 37–43.
3. 2447. Деякі методи активізації студентів у процесі вивчення музично-теоретичних дисциплін // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови в вищій середній школі: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 71–72. *У співаєм.*
4. 2448. До питання класифікації пісенного фольклору і пов'язаних з нею типів народного музичного мислення // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 12–13. *У співаєм.*
5. 2449. Українські календарно-обрядові пісні: Хрестоматія. – Ніжин, 1994. – Ч. 1. – 68 с. *У співаєм.*
6. 2450. Українські родинно-обрядові пісні: Хрестоматія. – Ніжин, 1995. – Ч. 2. – 91 с. *У співаєм.*

7. 2451. Українські народні ліричні пісні: Хрестоматія. – Ніжин, 1996. – Ч. 3. – 100 с. *У співаєм.*
8. 2452. Адамцевіч у мой пам'яті // Євген Адамцевіч. Спогади, статті, матеріали. – Суми, 1999. – С. 35–38.
9. 2453. Народні пісні Чернігівщини у запису Валентина Дубравіна. – Чернігів: ДКПРБВ, 2001. – 20,2 др. арк.
10. 2454. Пісні одного села (Мончин Погребищенського району Вінницької області) / Запис, нотація та упорядкування В.В.Дубравіна. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 144 с.

Переклади наукових праць

1. 2455. Асаф'єв Б.В. Криза західноєвропейського музикознавства / Пер. на рос. мову // Из прошлого советской музыкальной культуры. – М., 1975. – Вып. 1. – С. 226–240. *У співаєм.*
2. 2456. Асаф'єв Б.В. Дві течії – дві оцінки / Пер. на рос. мову // Там само. – М., 1976. – Вып. 2. – С. 256–263. *У співаєм.*

КАВУННИК ОЛЕНА АНАТОЛІЇВНА

Народилася 1960 р. Закінчила історико-теоретичний факультет Київської державної консерваторії ім. П.І.Чайковського в 1985 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1985 р. на посадах асистента, ст. викладача (з 1990 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична україністика.

Наукові праці

1. 2457. Втілення народного образу в українській опері ХХ століття (на прикладі фолькопери “Квіт папороті” композитора Є.Станковича) // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 64–66.
2. 2458. Аура творення // Укр. культура. – 1997. – № 5–6. – С. 41.
3. 2459. Ніжин музичний // Літ. та культура Полісся. – 1996. – Вып. 8. – С. 146–149.
4. 2460. Викладання історії української музики у процесі професійної підготовки музиканта-педагога // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-пед. науки. – Ч. 2. – С. 73–76.
5. 2461. З історії музичної освіти у Ніжинській вищій школі // Там само. – Ніжин, 2000. – Психолого-пед. науки. – С. 150–154.
6. 2462. З історії культурно-мистецького життя міста Ніжина // Проблеми мистецтва, освіти і культури. Теорія і практика формування професійної компетентності суб'єктів педагогічного процесу: 36. наук. пр. – Харків, 2000. – С. 51–57.
7. 2463. Музичний факультет Гоголівського університету (питання розвитку музично-педагогічної освіти в Україні). Мистецька освіта в контексті Європейської інтеграції: Теоретичні і методичні засади розвитку // Матеріали Міжнародної наукової конференції – Київ-Суми, 2004.
8. 2464. Музичний факультет Гоголівського університету (від витоку до сучасності) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-пед. науки. – Ч. 2. – № 4.
9. 2465. Музичний світ Миколи Гоголя як джерело формування духовної культури студентської молоді // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – № 2.
10. 2466. Програма державного екзамену “Музика з методикою викладання” (освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр). – Ніжин: НДПУ, 2004. – 35 с. *У складі колект. авт.*

Газетні публікації

11. 2467. Мистецький в рожай ніжинців // Українська музична газета. – 2003. – № 1.
12. 2468. Музичні візерунки “Світлича” // Там само. – 2003. – № 3.
13. 2469. Тут панує мистецька аура // Там само. – 2004. – № 1.
14. 2470. У колі друзів, українців діаспори // Там само. – 2004. – № 2.
15. 2471. У ритмах танцю і музики // Там само. – 2004. – № 4.
16. 2472. Її пісні лікують нас // Вісті. – 2001. – 13 липня.
17. 2473. Валентину Дубравіну присвячується // Альма Матер. – 2002, березень.
18. 2474. В ім'я музики // Там само. – 2003, травень.
19. 2475. У колі друзів // Вісті. – 2003. – 19 грудня.

КАФАНОВА СВІТЛАНА ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 1966 р. Закінчила історико-теоретичний факультет Київської державної консерваторії в 1988 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1988 р. на посаді викладача. Основний напрямок наукових досліджень – історія музики, культурологія.

Наукові праці

1. 2476. Опера Л.Колодуба “Поет” у світлі проблеми художньої біографії // Теоретичні та практичні питання культурології. – К., 1997. – Ч. 1. – С. 22–31.
2. 2477. Функціонування авторського міфу в національній культурі як методологічна та навчально-пізнавальна проблема // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 3. – С. 45–50.
3. 2478. “Поетичний театр” і сучасна опера // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вып. 19. – С. 147–152.
4. 2479. Програма державного екзамену “Музика з методикою викладання” (освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр) – Ніжин: НДПУ, 2004. – 35 с. *У складі колект. авт.*

КОВАЛЬ ОЛЕНА ВІТАЛІВНА

Народилася 1966 р. Закінчила музичний факультет Ніжинського державного інституту в 1995 р. Кандидат педагогічних наук з 2002 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1995 р. на посаді викладача, доцента (з 2003). Основний напрямок наукових досліджень – шкільна музична педагогіка.

Наукові праці

1. 2480. Діагностика рівня розвитку музичних здібностей першокласників – шестиліток // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – С. 60–64.
2. 2481. Музичний фольклор у розвитку творчих здібностей молодших школярів // Художня освіта і проблеми виховання молоді: Зб. наук. ст. – К., 1997. – С. 64–68. У складі колект. авторів.
3. 2482. Проблема розвитку музичних здібностей учнів у педагогічній спадщині М. Леонтовича // Музично-педагогічна і творча діяльність М.Леонтовича в контексті відродження національної освіти та культури: Наук. доп. I всеукр. наук.-теор. конф. – Кам'янець-Подільський, 1997. – С. 53–57.
4. 2483. До питання методології розвитку музичних здібностей школярів у навчальній діяльності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-педагогічні науки. – С. 127–130.
5. 2484. Проблема формування музичних здібностей дітей в українській педагогіці першої половини ХХ століття // Освіта й виховання в Польщі й Україні (ХІХ–ХХ ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – Ч. 2. – С. 58–62.
6. 2485. Проблема розвитку музично-творчих здібностей дітей у працях Е.Башич, М.Монтессорі, А.Арісменді // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч.1. – С. 51–54.
7. 2486. Питання розвитку музичних здібностей дітей у педагогічних працях М.Д.Леонтовича і К.Г.Стеценка // Там само. – Ч. 3. – С. 136–140.
8. 2487. Формування музично-естетичних здібностей першокласників як педагогічна проблема // Там само. – Ч. 2. – С. 99–102.
9. 2488. Формування музичних здібностей молодших школярів на уроках музики // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 68–71.
10. 2489. Методика цілісного формування музичних здібностей першокласників на уроках музики // Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції “Професійна підготовка майбутнього вчителя”. – Ніжин, 2003. – С. 82–85.
11. 2490. Педагогічні основи загально-типологічного та диференціально-типологічного методів формування музичних здібностей школярів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – № 1. – С. 23–25.
12. 2491. Проблема формування музичності у педагогічній спадщині Е.Жан-Далькроза, К.Орфа, З.Кодая // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 137–139.
13. 2492. До проблеми структури музичних здібностей // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – № 4. – С. 5–9.

КУЛЬБАКА ТАРАС ГРИГОРОВИЧ

Народився 1974 р. Закінчив музичний факультет Ніжинського педагогічного інституту в 1997 р. Навчання в аспірантурі (заочна форма) з 1998–2002 рр. Працює у Ніжинській вищій школі з 1999 р. на посаді викладача кафедри музичної педагогіки. Основний напрямок наукових досліджень – сучасне мистецтвознавство.

Наукові праці

1. 2493. Легко на сердце от песни // Art Line. – 1997. – № 5–6. – С. 48–49.
2. 2494. Принципи періодизації творчості композитора як методологічна та навчально-методична проблема // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – С. 51–55.
3. 2495. Творчість композитора: до питання періодизації (тези доповіді) // Молоді музикознавці України. – К., 1999.
4. 2496. Творчість композитора: до питання періодизації // Київське музикознавство. – К., 2000. – Вип. 3. – С. 183–190.
5. 2497. Коломийка як національний компонент української рок-музики: тези доповіді // Молоді музикознавці України. – К., 2000. – С. 72–73.
6. 2498. До питання про фольклорний напрямок в українській рок-музиці 90-х років // Київське музикознавство. – К., 2000. – Вип. 5. – С. 104–111.
7. 2499. Український рок 90-х: спроби системного аналізу // Музичний ландшафт України: школи, регіони, індивідуальності. – Суми, 2000.
8. 2500. Програма державного екзамену “Музика з методикою викладання” (освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр) – Ніжин: НДПУ, 2004. – 35 с. У складі колект. авт.

КРИЦЬКИЙ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1952 р. Закінчив оркестровий факультет Київської державної консерваторії ім. П.І. Чайковського в 1980 р. Кандидат педагогічних наук (з 1999 р.), доцент (з 2000 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1980 р. на посадах викладача (1980–1988 рр.), ст. викладача (1988–1995 рр.), доцента (з 1995 р.). Завідувач кафедри музичної педагогіки з 1999 р. Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 2501. Використання фольклорної музики у формуванні умінь художньої інтерпретації творів музичного мистецтва // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 68–70.
2. 2502. Формування умінь художньої інтерпретації творів музичного мистецтва у студентів музично-педагогічних факультетів педагогічних інститутів: Метод. рек. – Ніжин, 1992. – 28 с.
3. 2503. Розвиток музичного мислення учнів ДМШ в інструментальних класах // Художньо-творчий розвиток учнів у школах естетичного виховання: Матеріали обл. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1995. – С. 21–22.
4. 2504. Діагностика сформованості умінь художньо-виконавської інтерпретації у студентів музично-педагогічних факультетів пед. вузів // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В. Гоголя. – Ніжин, 1997. – Психолого-педагогічні науки. – С. 69–74.
5. 2505. Метод інтерпретаційно-педагогічного аналізу у музично-виконавській підготовці студентів музично-педагогічних факультетів педвузів // Там само. – С. 65–69.
6. 2506. Формування умінь художньої інтерпретації у студентів музичних факультетів педагогічних вузів // Там само. – Ніжин, 1998. – С. 5–9.
7. 2507. Забезпечення студентів художньо та дидактично доцільними знаннями у процесі музично-виконавської підготовки // Там само. – Ніжин, 1999. – Ч. 2. – С. 25–31.
8. 2508. Розуміння музичного твору у виконавсько-інтерпретаційному процесі // Там само. – Ч. 1. – С. 211–214.
9. 2509. Формування узагальнених прийомів способу художньої інтерпретації діяльності у студентів музичних факультетів педагогічних закладів вищої освіти // Наук. записки / НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К., 1999. – Ч. 3. – С. 181–187.
10. 2510. Формування умінь художньої інтерпретації у студентів музичних факультетів педагогічних закладів в ищій освіті: Автореф. дис... канд. пед. наук. – К., 1999. – 20 с.
11. 2511. Вербалізація у формуванні виконавсько-інтерпретаційних умінь у студентів музичних факультетів // Наука і сучасність: 36. наук. пр. Нац. пед. ун-ту ім. М.П. Драгоманова. – К., 2000. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 101–106.
12. 2512. Забезпечення студентів музичних факультетів художньо та дидактично доцільними знаннями у процесі музично-виконавської підготовки: Метод. рекомендації. – Ніжин, 2000. – 24 с.
13. 2513. Структура виконавсько-інтерпретаційної діяльності у педагогічному процесі // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-пед. науки. – С. 61–63.
14. 2514. Формування узагальнених прийомів музично-виконавської діяльності у студентів музичних факультетів: Метод. рек. – Ніжин, 2000. – 32 с.
15. 2515. Формування художньо-інтерпретаційного мислення музиканта-виконавця // Наук. вісник / Нац. муз. академія України ім. П.І. Чайковського. – К., 2000. – Музичне виконавство. – Вип. 3. – С. 110–116.
16. 2516. Формування діагностичних умінь у процесі музично-виконавської підготовки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 54–56.
17. 2517. Формування художньо та дидактично доцільних знань у процесі роботи та музичними творами: Метод. реком. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 20 с.
18. 2518. Педагогічні умови формування інтонаційно-драматургічного мислення студентів у процесі музично-виконавської підготовки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-пед. науки. – № 4. – С. 100–105.
19. 2519. Програма державного екзамену “Музика з методикою викладання” (освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр) – Ніжин: НДПУ, 2004. – 35 с. У складі колект. авт.

РОСТОВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ЯКОВИЧ

Народився 1946 р. Закінчив музично-педагогічний факультет Ніжинського державного інституту в 1969 р. кандидат педагогічних наук (з 1979 р.), доцент (з 1982 р.), доктор (з 1994 р.), професор (з 1995 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1969 р. на посадах викладача (1969–1979 рр.), ст. викладача (1979–1980 рр.), доцента (1980–1993 рр.), професора (з 1996 р.). Завідувач кафедри (з 1979 р.), декан музичного факультету (з 1996 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 2520. Пісенна героїка у військово-патріотичному вихованні школярів // Радянська школа. – 1976. – № 4. – С. 61–65.
2. 2521. Об эстетическом воспитании подростков средствами героической музыки // Методические рекомендации по совершенствованию учебно-воспитательного процесса в школах. – К., 1977. – С. 78–80.
3. 2522. Джерело в ісоких почуттів // Радянська школа. – 1977. – № 7. – С. 54–58.
4. 2523. Виховувати красою подвигу // Увага: підліток! – К., 1977. – С. 44–53.
5. 2524. Эстетическое воспитание подростков средствами героической музыки: Автореф. дис. канд. пед. наук. – К., 1978. – 18 с.

6. 2525. К проблеме эстетического воспитания подрастающего поколения средствами героики // Проблемы коммунистического воспитания молодежи. – М., 1980. – С. 112–115.
7. 2526. Педагогічні умови слухання музики в школі // Удосконалення змісту, форм і методів естетичного виховання в школі. – К., 1980. – С. 54–59.
8. 2527. Для виховання підлітків // Музика. – 1982. – № 3. – С. 22.
9. 2528. Совершенствование организации эстетического воспитания школьников на уроках музыки // Актуальные проблемы эстетического воспитания детей и молодежи: Тез. докл. научно-практ. конф. – Могилев, 1982. – С. 137–138.
10. 2529. Метод моделювання у формуванні музичного сприйняття школярів // Музика в школі: Зб. наук. ст. – К., 1982. – Вип. 8. – С. 25–32.
11. 2530. Управління процесом формування музичного сприйняття школярів // Педагогіка: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1982. – Вип. 21. – С. 22–29.
12. 2531. Особливості естетичного сприйняття героїчної музики підлітками // Педагогіка: Респ. науково-метод. зб. – К., 1983. – Вип. 22. – С. 29–36.
13. 2532. Педагогічні умови формування музичного сприйняття школярів // Музика в школі. – К., 1983. – Вип. 9. – С. 36–42.
14. 2533. Педагогічна ситуація сприйняття музики школярами // Музика в школі. – К., 1987. – Вип. 11. – С. 14–19.
15. 2534. Програма (з поурочною методичною розробкою) середньої загальноосвітньої школи. Музика: 1–4 класи. – К.: МО УРСР, 1987. – 143 с. *У співаєм.*
16. 2535. Розкриття героїчної теми на уроках музики в 5–7 класах: Метод. рек. – К.: Рад. шк., 1987. – 62 с.
17. 2536. Педагогічний аналіз ситуацій сприйняття музики школярами // Педагогіка: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1988. – Вип. 27. – С. 76–82.
18. 2537. Програма середньої общеобразовательной школы: Музыка: 1–4 классы. – К.: Рад. шк., 1988. – 88 с. *У співаєм.*
19. 2538. Програма середньої загальноосвітньої школи: Музыка: 1–4 класи. – К.: Рад. шк., 1988. – 88 с. *У співаєм.*
20. 2539. Художньо-педагогічний аналіз музичних творів у школі: Метод. рек. – К.: Рад. шк., 1989. – 72 с.
21. 2540. Проект програм з музики середньої загальноосвітньої школи та поурочні методичні розробки: 5–8 класи. – К.: Рад. шк., 1990. – 80 с. *У співаєм.*
22. 2541. Педагогічні проблеми оволодіння новою програмою з музики // Початкова школа. – 1990. – № 8. – С. 51–55.
23. 2542. К проблеме эстетического воспитания школьников средствами героического в искусстве // Нравственно-эстетическое воспитание молодежи средствами искусства: Тез. Всесоюз. науч.-практ. семинара. – Чернигов, 1990. – Ч. 2. – С. 93–94.
24. 2543. Керівництво процесом сприйняття музики школярами: Метод. рек. – К.: Рад. шк., 1990. – 64 с.
25. 2544. Музичний фольклор і нові республіканські програми з музики // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 19–21.
26. 2545. Педагогічні умови використання народної музики у вихованні школярів // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 28–29.
27. 2546. Формирование эстетического отношения школьников к героическому в искусстве // Формирование эстетического отношения к искусству: В 6 т. – М., 1991. – Т. 4. – С. 82–87.
28. 2547. Программы по музыке средней общеобразовательной школы и поурочные методические разработки: 5–8 классы. – К.: Освіта, 1991. – 104 с. *У співаєм.*
29. 2548. Взаємозв'язок різних видів мистецтва на уроках музики: Метод. рек. – К.: Освіта, 1991. – 48 с.
30. 2549. Програми з музики середньої загальноосвітньої школи та поурочні методичні розробки: 1–4 класи. – К.: Освіта, 1991. – 136 с. *У співаєм.*
31. 2550. До концепції музичного виховання школярів: Матеріали міжвуз. наук.-метод. конф. – Луцьк, 1992. – С. 6–7.
32. 2551. Музичний фольклор у вихованні молодших школярів // Початкова школа. – 1992. – № 9–10. – С. 36–39.
33. 2552. Програми з музики середньої загальноосвітньої школи та поурочні методичні розробки: 5–8 класи. – К.: Освіта, 1992. – 96 с. У співавт.
34. 2553. Викладання музики у початкових класах: 4-й клас. – К.: Освіта, 1992. – 64 с.
35. 2554. Виховання духовної культури студентської молоді: Метод. рек. – К.: УМК МСГ, 1993. – 28 с. *У співаєм.*
36. 2555. Педагогічні основи керування процесом музичного сприйняття школярів: Автореф. дис.... докт. пед. наук. – К., 1993. – 48 с.
37. 2556. Методологічні проблеми формування музичного сприйняття школярів // Музичне мистецтво у духовному розвитку особистості. – Чернігів, 1993. – С. 147–151.
38. 2557. Методологічні аспекти керування процесом музичного сприйняття школярів // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Матеріали доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1994. – С. 16–19.
39. 2558. Художньо-творчий розвиток учнів у школах естетичного виховання / Наук. ред., укладач. – Ніжин, 1995. – 64 с.
40. 2559. Педагогічний аналіз проблем художньо-творчого розвитку учнів дитячих музичних шкіл // Художньо-творчий розвиток учнів у школах естетичного виховання. – Ніжин, 1995. – С. 6–10.
41. 2560. Деякі закономірності формування музичного сприйняття школярів // Художньо-творчий розвиток учнів у школах естетичного виховання. – Ніжин, 1995. – С. 32–35.
42. 2561. Художньо-педагогічне спілкування як метод керування музичним сприйняттям школярів // Художньо-творчий розвиток учнів у школах естетичного виховання. – Ніжин, 1995. – С. 59–62.
43. 2562. Методологічний аналіз актуальних проблем музичної педагогіки // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. ст. – Ніжин, 1995. – С. 13–18.
44. 2563. Музичне сприйняття школярів як керований процес // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. ст. – Ніжин, 1995. – С. 19–28.
45. 2564. Програми та поурочні методичні розробки для середніх загальноосвітніх шкіл: Музыка: 1–4 класи. – К.: Перун, 1996. – 128 с. *У співаєм.*
46. 2565. Програми та поурочні методичні розробки для середніх загальноосвітніх шкіл: Музыка: 5–8 класи. – К.: Перун, 1996. – 102 с. *У співаєм.*
47. 2566. Проблема педагогічного керування музичним сприйняттям з позиції системного підходу // Проблеми естетичного виховання учнівської молоді: Зб. наук. ст. – К., 1996. – Вип. 1. – С. 75–80.
48. 2567. До концепції музичного виховання школярів на основі української національної культури // Відродження українських традицій музичного виховання. – Мелітополь, 1996. – С. 10–16.

49. 2568. Керування процесом музичного сприймання школярів як педагогічна проблема // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1996. – Т. XVI. – Вип. 1. – С. 112–122.
50. 2569. Педагогіка музичного сприймання: Навчальний посібник. – К.: ІЗМН, 1997. – 248 с.
51. 2570. Концепція музичного виховання школярів на основі української національної культури // Художня освіта і проблеми виховання молоді: Зб. наук. ст. – К., 1997. – С. 34–39.
52. 2571. Педагогічні ідеї М.Леонтовича у контексті розвитку європейської музичної педагогіки // Музично-педагогічна і творча діяльність М.Леонтовича в контексті відродження національної освіти та культури: Наук. доп. Всеукр. науково-теорет. конф. – Кам'янець-Подільський, 1997. – С. 19–23.
53. 2572. Методика викладання музики у початкових класах: Навчальний посібник. – К.: ІЗМН, 1997. – 204 с.
54. 2573. Методологічний аналіз актуальних проблем формування музичного сприймання школярів: Стаття перша // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Психолого-педагогічні науки. – С. 103–113.
55. 2574. Методологічний аналіз актуальних проблем формування музичного сприймання школярів: Стаття друга // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 1. – С. 7–17.
56. 2575. Актуальні проблеми удосконалення дидактичної моделі професійної підготовки вчителя // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Зб. ст. – Ніжин, 1999. – С. 3–9.
57. 2576. Стан, проблеми і перспективи розвитку шкільної музичної освіти в Україні на межі тисячоліть // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 2. – С. 5–11.
58. 2577. Музично-естетичне виховання в системі античної педагогіки: уроки історії // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 3. – С. 5–20.
59. 2578. Методика викладання музики в початковій школі: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2000. – 216 с.
60. 2579. Методика викладання музики в основній школі: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2000. – 272 с.
61. 2580. Музична педагогіка за доби Просвітництва // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки. – С. 25–33.
62. 2581. Українська музична педагогіка: Стан і перспективи // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 17–18.
63. 2582. Музична освіта в Україні на межі тисячоліть: стан, проблеми, перспективи // Мистецтво та освіта. – 2000. – № 4. – С. 9–13.
64. 2583. Музика: Програми та поурочні методичні розробки для загальноосвітніх шкіл: 1–4 класи. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2000. – 112 с. *У співаєм.*
65. 2584. Музика: Програми та поурочні методичні розробки для загальноосвітніх шкіл: 5–8 класи. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2000. – 94 с. *У співаєм.*
66. 2585. Методика викладання музики в початковій школі: Навчальний посібник. – 2-е вид. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2001. – 216 с.
67. 2586. Методика викладання музики в основній школі: Навчальний посібник. – 2-е вид. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2001. – 272 с.
68. 2587. Програма державного кваліфікаційного екзамену з теорії та практики навчання і виховання: Методика викладання музики. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 28 с.
69. 2588. Професійна підготовка майбутніх учителів музики: проблеми і перспективи // Наукові записки / ТДПУ 2001. – Тернопіль, 2001. – Педагогіка. – № 2. – С. 15–22.
70. 2589. Музична педагогіка: Навчальні програми, методичні рекомендації та матеріали. – Ніжин, 2001. – 112 с.
71. 2590. Навчальні програми для 4-річної початкової школи: Музика: 1–2 класи // Початкова школа. – 2001. – № 8. – С. 49–56 *У співаєм.*
72. 2591. Уроки музики у 1 класі // Початкова школа. – 2001. – № 9. – С. 39–42 *У співаєм.*
73. 2592. Уроки музики у 1 класі (продовження) // Початкова школа. – 2001. – № 11. – С. 56–59. *У співаєм.*
74. 2593. Проблеми і перспективи музично-педагогічної освіти в Україні // Педагогічні науки: Учитель музики – хормейстер у школі: Зб. наук. ст. – Суми, 2001. – С. 83–89.
75. 2594. Формування творчих якостей майбутніх учителів як педагогічна проблема // Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. "Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти": В 2 ч. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 3–8.
76. 2595. Музика: Програми для середньої загальноосвітньої школи: 1–2 класи. – К.: Початкова школа, 2001. – С. 225–251. *У співаєм.*
77. 2596. Музыка: Программы для средней общеобразовательной школы: 1–2 классы. – К.: Початкова школа, 2001. – С. 227–255. *У співаєм.*
78. 2597. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Музика: 1–8 класи. – К.: Шкільний світ, 2001. – 240 с. *У співаєм.*
79. 2598. Взаємозв'язок мистецтв як тенденція розвитку музичної освіти в Україні на початку ХХІ століття // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 158–162.
80. 2599. Музична освіта в Україні на початку ХХІ століття: тенденції розвитку // Вересень. – 2001. – № 2. – С. 24–32.
81. 2600. Оцінювання музично-освітніх досягнень учнів на уроках музики як педагогічна проблема // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 5–11.
82. 2601. Музика: Програми та поурочні методичні розробки для 1–2 класів загальноосвітніх шкіл. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2001. – 56 с. *У співаєм.*
83. 2602. Музика: Програми та поурочні методичні розробки для 3–4 класів загальноосвітніх шкіл. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2002. – 64 с. *У співаєм.*
84. 2603. Музика: Програми та поурочні методичні розробки для 5–8 класів загальноосвітніх шкіл. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2002. – 96 с. *У співаєм.*
85. 2604. Уроки музики у 1 класі: другий семестр // Початкова школа. – 2002. – № 1. – С. 38–40. *У співаєм.*
86. 2605. Уроки музики у 2 класі: другий семестр // Початкова школа. – 2002. – № 2. – С. 39–42.
87. 2606. Розвиток творчого потенціалу особистості майбутнього вчителя музики як педагогічна проблема // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – № 1. – С. 5–8.

88. 2607. Педагогічна оцінка на уроках музики: особистісно-зорієнтований підхід // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. – Чернігів, 2002. – Вип. 10. – С. 172–179.
89. 2608. Музика // Навчання і виховання учнів 1 класу: Метод. посіб. для вчителів. – К., 2003. – С. 378–391.
90. 2609. Суперечності й тенденції оновлення змісту художньої освіти в загальноосвітній школі // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 5–11.
91. 2610. Сучасна практика викладання музики в школі: уроки першого в сучасному українському конкурсу “Учитель музики – 2001” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 4. – Ч. 2. – С. 77–79.
92. 2611. Навчальні програми для 4-річної початкової школи: Музика: 3-й клас // Початкова школа. – 2002. – № 12. – С. 32–37. *У співавторстві.*
93. 2612. Навчальні програми для 4-річної початкової школи: Музика: 4-й клас // Початкова школа. – 2003. – № 2. – С. 19–21. *У співавторстві.*
94. 2613. Розвиток музичної освіти в Україні в другій половині XV – початку XVII століть // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 96–99. *У співавторстві.*
95. 2614. Уроки історії музичної педагогіки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 145–149.
96. 2615. Проблема методологічної переорієнтації професійної підготовки майбутніх учителів музики у контексті реформування сучасної загальноосвітньої школи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 5–8.
97. 2616. Особливості роботи за програмою “Музика” у 3 класі // Початкова школа. – 2003. – № 8. – С. 55–58. *У співавторстві.*
98. 2617. Музика // Навчання і виховання учнів 2 класу: Метод. посіб. для вчителів. – К., 2003. – С. 501–531.
99. 2618. Педагогічні ідеї М.Леонтовича: Сучасна теорія і практика музичної освіти школярів // Матеріали до українського мистецтвознавства: Микола Леонтович і сучасна освіта та культура (до 125-річчя від дня народження): Наук. зб. – Київ-Кам’янець-Подільський, 2003. – Вип. 4. – С. 3–4.
100. 2619. Лекції з історії західноєвропейської музичної педагогіки: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 193 с.
101. 2620. Теоретичні основи та методи викладання музичної педагогіки майбутнім учителям музики // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 18–21.
102. 2621. Музика // Програми для середньої загальноосвітньої школи: 3–4 класи. – К.: Початкова школа, 2003. – С. 233–252.
103. 2622. Уроки музики у 3 класі // Початкова школа. – 2004. – № 4. – С. 32–34. *У співавторстві.*
104. 2623. До проблеми фахової підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін // Мистецька освіта в контексті європейської інтеграції: Тези міжнар. наук. конф., 30 червня – 2 липня. – Київ-Суми, 2004. – С. 33–34.
105. 2624. Орієнтовне планування уроків музики для 4 класу // Початкова школа. – 2004. – № 8. – С. 55–58. *У співавторстві.*
106. 2625. Взаємозв'язок мистецтв як тенденція розвитку художественного образования в общеобразовательных школах Украины // Восток-Запад: Культура и цивилизация: Материали междунар. науч.-практ. конф. 2003 г. – Одесса, 2004. – С. 216–227.
107. 2626. Проблема методологической переориентации музыкально-педагогического образования в контексте реформирования современной общеобразовательной школы // Музыка в системе общего музыкального образования. – Могилев, 2004. – С. 3–13.
108. 2627. Актуальні проблеми музично-педагогічної освіти // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 6–10.
109. 2628. Уроки музики у 4 класі // Початкова школа. – 2004. – № 12. – С. 43–46. *У співавторстві.*
110. 2629. Музика // Навчання і виховання учнів 3 класу: Метод. посіб. для вчителів. – К., 2004. – С. 418–444.
111. 2630. Проблеми методики викладання музичної педагогіки майбутнім учителям музики // Вісник Глухівського державного педагогічного університету. – Глухів, 2004. – Педагогічні науки. – Випуск 4. – С. 76–79.
112. 2631. Проблема методологічної переорієнтації педагогічної освіти // Вісник Глухівського державного педагогічного університету. – Глухів, 2004. – Педагогічні науки. – Випуск 4. – С. 3–6.

РОСТОВСЬКА ЮЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 1972 року. Закінчила музичний факультет Ніжинського педагогічного інституту в 1995 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2000 року на посаді викладача. Основний напрям досліджень – професійна підготовка майбутніх вчителів хореографії.

Наукові праці

1. 2632. Професійна підготовка майбутніх учителів хореографії у системі вищої музично-педагогічної освіти // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. – Чернігів, 2002. – Вип. 10. – № 10. – С. 212–215.
2. 2633. Теоретичне обґрунтування критеріїв і показників сформованості професійних переконань майбутніх учителів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. 35–38.
3. 2634. Доведення як метод формування професійних переконань майбутніх учителів музики і хореографії // Мистецька освіта в контексті європейської інтеграції: Тези міжнар. наук. конф., 30 червня – 2 липня. – Київ-Суми, 2004. – С. 224–226.
4. 2635. Педагогічні проблеми формування професійних переконань майбутніх учителів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 39–42.
5. 2636. Профессиональная подготовка учителя музыки и хореографии: проблемы и перспективы // Восток – Запад: Культура и цивилизация: Материали междунар. науч.-практ. конф., 2003 г. – Одесса, 2004 – С. 208–215.
6. 2637. Обґрунтування професійної підготовки майбутніх учителів музики і хореографії в умовах поєднаних спеціальностей // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 3. – С. – 37–39.

7. 2638. Педагогічні основи загально-типологічного та диференційовано-типологічного методів формування музичних здібностей // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – №4. – Ч. 2. – С. 100–101.
8. 2639. Innovative Technologies in the Professional Training of Future Choreography // Teachers International Conference on Higher Education Innovation, Kiev, May 16–19, 2003. – К., 2003. – С. 152–153.
9. 2640. Професійні переконання як якісна характеристика особистості вчителя хореографії // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 51–53.
10. 2641. Сутністі типи професійних переконань учителя // Педагогічні науки: Зб. наук. праць. – Суми, 2003. – С. 453–459.

ЧЕКАН ОЛЕНА ЕРНСТІВНА

Народилася 1963 р. Закінчила Київську державну консерваторію ім. П.І.Чайковського в 1984 р. Кандидат мистецтвознавства (з 1999 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1984 р. на посадах викладача (1984–1992 рр.), ст. викладача (1992–2002 рр.), доцента з 2003 р. Основний напрямок досліджень – музикознавство.

Наукові праці

1. 2642. Комплексне вивчення народної пісні (до проблеми контексту) // Актуальні питання методики фіксації та транскрипції творів народної музики: Зб. наук. пр. – К., 1989. – С. 25–36.
2. 2643. Коротко об експедиціях // Сов. етнографія. – 1990. – № 6. – С. 151.
3. 2644. “За дивним зойком слова...” // Київ. – 1993. – № 1. – С. 136–140. *У співаєм.*
4. 2645. Семантичні аспекти поліського “гукання” // Нар. творчість та етнографія. – 1993. – № 4. – С. 31–37.
5. 2646. “Що має безсмертний сенс...”: (Музикознавчі роздуми над поезією Ліни Костенко) // Collegium. – 1993. – № 2. – С. 79–91. *У співаєм.*
6. 2647. Львівська кончета ХХ століття, або що означає “Гікардійська терція” // Art-Line. – 1997. – № 10–11. – С. 52–53.
7. 2648. Одвічна жіночність // Там само. – 1998. – № 4. – С. 28–29.
8. 2649. Сні мого народу (про Катю Chilli і не тільки про неї) // Там само. – № 3. – С. 38–39.
9. 2650. Музика в храмі // Там само. – 1999. – № 4. – С. 34–36.
10. 2651. Просторові експерименти у лабораторії стилізового сольфеджіо як чинник формування інтонаційної культури студентства // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-пед. науки. – Ч. 2. – С. 62–65.
11. 2652. Цілого світу вічна надія // Арт панорама. – 2000. – № 2.
12. 2653. Подорож країною ромів. – К.: Нора-Друк, 2003. – 64 с. *У співаєм.*

ЧЕКАН ЮРІЙ ІВАНОВИЧ

Народився 1963 р. Закінчив Київську державну консерваторію ім. П.І.Чайковського в 1984 р. Кандидат мистецтвознавства (з 1992 р.), доцент (з 1994 р.). Працював в Ніжинській вищій школі з 1986 по 2000 рр. на посадах викладача (1986–1988 рр.), ст. викладача, завідувача кафедри теорії, історії музики та гри на муз. інструментах (1988–1993 рр.), доцента (з 1993 р.).

Наукові праці

1. 2654. Проблемы популярной серии // Сов. Музыка. – 1989. – № 4.
2. 2655. Шестая симфония Чайковского в историко-функциональном освещении // Чайковский и Украина. – К., 1991. – С. 110–128.
3. 2656. Про два принципи організації образу світу (на прикладах української музики 1970–1980-х років) // Українське музикознавство: Респ. міжвід. наук.-метод. зб. – К., 1991. – Вип. 26. – С. 94–102.
4. 2657. Штрихи до великої проблеми // Музыка. – 1992. – № 4–5.
5. 2658. О семантике Скерцо Шестой симфонии (заметки к наблюдениям Асафьева над стилем Чайковского) // Исторические и теоретические проблемы музыкального стиля. – К., 1993. – С. 103–112.
6. 2659. “За дивним зойком слова...” // Київ. – 1993. – № 1. – С. 136–140. *У співаєм.*
7. 2660. “Що має безсмертний сенс...”: (Музикознавчі роздуми над поезією Ліни Костенко) // Collegium. – 1993. – № 2. – С. 79–91. *У співаєм.*
8. 2661. Об интонационной концепции творчества Чайковского 90-х годов // Очерки по истории русской музыки. – К., 1995. – С. 110–121.
9. 2662. Музичний світ Олександра Козаренка // Музыка. – 1996. – № 3.
10. 2663. От смысла – к абсурду // Абсурд в музыке и искусстве XX века. – Сумы, 1997. – С. 3–8.
11. 2664. Музыкальный мир Евгения Станковича // Art-Line. – 1997. – № 9. – С. 30–31.
12. 2665. Історія музики: у пошуках концепції // Музыка. – 1997. – № 1.
13. 2666. До питання визначення предмету історії музики // Музично-історичні концепції в минулому і сучасності. – Львів, 1997. – С. 11–17.
14. 2667. Образ світу в музиці: від метафори до категорії // Наук. вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського – К., 2000. – Вип. 12. – С. 221–228.
15. 2668. “Оперний слід” в прозі Ю. Андруховича // Там само. – Вип. 13. – С. 125–131.

КАФЕДРА ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

БРОВЧЕНКО МАРІЯ ФЕДОРІВНА

Народилася 1919 р. Закінчила Київську державну консерваторію ім. П.І.Чайковського (концертна співачка) у 1954 р. Працювала в Ніжинській вищій школі з 1956 р. на посадах викладача (1956 р.), старшого викладача (1956–1997 рр.). Заслужена артистка України (1996 р.).

Наукові праці

1. 2669. Клас сольного співу в художній освіті і навчання студентів музично-педагогічного факультету. – М., 1970. – С. 33–35.
2. 2670. Півторавіковий ювілей // Музичне життя. – 1971. – № 15. – С. 4.
3. 2671. Вокальна підготовка майбутнього вчителя // Музика. – 1973. – № 2. – С. 13–17.

ВИШНЕВА ЛАРИСА ПАНТЕЛІВНА (1941–2004)

Закінчила музично-педагогічний факультет Кишинівського інституту мистецтв у 1964 р. Працювала у Ніжинській вищій школі з 1965 р. на посадах викладача (1965–1976 рр.), старшого викладача (1976–2003 рр.). Нагороджена медаллю “За трудову доблесть” (1986 р.). Основний напрямок наукових досліджень – українське музикознавство.

Наукові праці

1. 2672. Міжпредметні зв'язки – передумова ефективної підготовки вчителя музики середньої школи // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 61–62.
2. 2673. До питання про фольклорні риси хорової фактури М.Д.Леонтовича // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 84–85.
3. 2674. Про формування творчої уяви майбутнього вчителя в класі диригування // Матеріали республіканської науково-методичної конференції. – Мелітополь, 1991. – С. 25–27.
4. 2675. Особливості хорового письма М.Д.Леонтовича // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 130–131.
5. 2676. Світоглядні позиції М.В.Лисенка // Творчість М.Лисенка і духовний розвиток особистості: Матеріали наук.-практ. читань. – Чернівці, 1992. – С. 20–21.
6. 2677. До проблеми розвитку творчого мислення студента в процесі індивідуального навчання // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т. імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – № 1. – С. 108–111.

ВОЛОДЧЕНКО ЖАННА МИХАЙЛІВНА

Народилася 1954 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1975 р. Кандидат педагогічних наук (з 1983 р.), доцент (з 1986 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1975 р. на посадах викладача (1975–1984 рр.), старшого викладача (1984–1986 рр.), доцента (з 1986 р.). Завідувач кафедри вокально-хорової майстерності (з 1985 р.). Відмінник народної освіти України. Основний напрямок наукових досліджень – теорія та історія педагогіки.

Наукові праці

1. 2678. До питання про виховання естетичних потреб у підлітків // Тези Третьої республіканської науково-практичної конференції по естетичному вихованню дітей і молоді. – Фрунзе, 1980. – С. 127–131.
2. 2679. Про деякі особливості виховання естетичних потреб у підлітків в процесі музичної діяльності // Проблеми виховання молоді: тези всесоюз. наук.-теор. конф. – Казань, 1980. – С. 71–74.
3. 2680. Виховання естетичних потреб у школярів засобами музики // Методичні рекомендації у подальшому вдосконаленні музично-естетичного виховання школярів (на допомогу вчителям музики загальноосвітніх шкіл, керівникам музичних гуртків області). – Вінниця, 1980. – С. 40–43.
4. 2681. Естетичні потреби необхідно виховувати // Радянська школа. – 1980. – № 10. – С. 74–77.
5. 2682. Музична діяльність як засіб виховання естетичних потреб підлітків // Вдосконалення змісту, форм і методів естетичного виховання в школі. – К., 1980. – С. 32–35.
6. 2683. Музична діяльність учнів // Початкова школа. – 1980. – № 12. – С. 24–27.
7. 2684. Виявлення динаміки розвитку естетичних потреб // Формування особистості в навчально-виховному процесі. Метод. рек. / Під ред. С.У.Гончаренка. – К., 1981. – С. 65–69.
8. 2685. Виховання естетичних потреб у підлітків в процесі музичної діяльності // Педагогіка: Респ. наук.-метод. зб. – К., 1981. – Вип. 20. – С. 35–42.
9. 2686. Формування потреби спілкування з музикою у підлітків в умовах Клубу любителів книги // Актуальні питання естетичного виховання школярів в світлі рішень XXVI з'їзду КПРС: Метод. рек. – К., 1982. – С. 80–85.

10. 2687. Виховання естетичних потреб у підлітків: Автореф. дис. на здобуття вченого ступеня кандидата пед. наук. – К., 1983. – 24 с.
11. 2688. Активізація сприйняття музики // Початкова школа. – 1986. – № 7. – С. 45–49.
12. 2689. Організація позакласної роботи з музично-естетичного виховання школярів: Метод. рек. – Ніжин, 1986. – 29 с.
13. 2690. Про актуальні питання перебудови загальноосвітньої професійної школи: думка вчителя. – Ніжин, 1987. – 15 с.
14. 2691. Методичні рекомендації по організації самостійної роботи в школі. – Ніжин, 1988. – 17 с.
15. 2692. Методичні рекомендації по організації позакласної роботи в школі. – Ніжин, 1988. – 22 с.
16. 2693. Активізація підготовки студентів музпед. факультету до педагогічної практики: Метод. рек. – Ніжин, 1988. – 27 с.
17. 2694. Ділові ігри в професійній підготовці вчителя музики: Метод. рек. – Ніжин, 1988. – 19 с.
18. 2695. Співвідношення лідируючих і комітатних форм спілкування з музикою в системі формування естетичних потреб підлітків. – Запоріжжя, 1988. – 36 с. – Деп. в ОЦНІ “Школа і педагогіка”, № 113–08.
19. 2696. Професійне становлення вчителя. – Запоріжжя, 1988. – Деп. в ОЦНІ “Школа і педагогіка”.
20. 2697. До питання про розвиток хорової школи на Україні // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тези доп. Міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1989. – С. 38–39.
21. 2698. Н.К.Крупська про викладання предметів гуманітарного циклу // Педагогічна спадщина Н.К.Крупської і сучасна школа: Тези доп. і повідомл. обл. наук.-практ. конф. – Чернігів, 1989. – С. 28–30.
22. 2699. Потреба спілкування з мистецтвом у контексті підготовки майбутнього вчителя // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови в шкільній середній школі: Тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 58–60.
23. 2700. Організація самостійної роботи студентів педагогічного вузу // Зміст, форми і методи самостійної роботи студентів: Тези наук.-практ. конф. – Тернопіль, 1990. – С. 173–176.
24. 2701. Завдання викладання постановки голосу в підготовці майбутнього вчителя музики // Проблеми професійної підготовки вчителя музики: Тези наук.-практ. конф. – Рівне, 1990. – С. 17–19.
25. 2702. Проблеми формування особистості вчителя // Педвуз і проблеми сучасної загальноосвітньої школи: Матеріали наук.-практ. конф. – Кривий Ріг, 1990.
26. 2703. До питання про формування потреби спілкування з музичним мистецтвом // Роль мистецтва у вихованні творчої особистості: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Кіровоград, 1990.
27. 2704. Удосконалення педагогічної підготовки майбутніх вчителів в умовах Клубу любителів мистецтва // Удосконалення форм і методів навчання на музпед. факультетах: Матеріали наук.-практ. конф. – Мелітополь, 1991. – С. 100–103.
28. 2705. Реалізація виховної функції народної пісні в Клубі любителів музики // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 58–60.
29. 2706. Формування естетичного відношення у студентів музпед. факультетів // Естетичне відношення до мистецтва і процес його формування: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Херсон, 1991.
30. 2707. Світоглядні позиції М.Лисенка // Творчість М.Лисенка і духовний розвиток особистості: Матеріали наук.-практ. читань. – Чернігів, 1992. – С. 20–21.
31. 2708. Педагогічні погляди Т.Г.Шевченка // Т.Г.Шевченко і сучасність: Тези доп. обл. наук.-метод. конф. – Чернігів, 1992. – С. 23–24.
32. 2709. Традиції української етнопедагогіки і її використання в навчально-виховній роботі в школі // Традиції української етнопедагогіки: Матеріали Всеукр. конф. – Житомир, 1992. – С. 32–34.
33. 2710. Визначальна роль фольклорної спадщини у формуванні особистості // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 50–53.
34. 2711. До питання виховання дітей засобами народної педагогіки // Формування творчої особистості вчителя для оновленої школи: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Умань, 1993. – С. 30–32.
35. 2712. Формування духовних потреб підростаючого покоління засобами фольклору // Музичне мистецтво у духовному розвитку особистості. – Чернігів, 1993. – С. 25–29.
36. 2713. Деякі аспекти проблеми використання української духовної музики у процесі історичного розвитку майбутнього громадянина України // Формування національної свідомості особистості як один з пріоритетів сучасної освіти: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Черкаси, 1995. – С. 33–35.
37. 2714. Вплив обрядових пісень на духовний розвиток дітей // Художньо-творчий розвиток учнів у школах естетичного виховання: Матеріали обл. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1995. – С. 38–39.
38. 2715. Педагогічні аспекти проблеми формування потреби спілкування з музикою // Актуальні проблеми педагогіки і психології: Зб. наук. ст. – Ніжин, 1995. – С. 34–38.
39. 2716. Хорова підготовка студентів музично-педагогічних факультетів – основа удосконалення педагогічної майстерності // Музика в системі художньо-естетичної освіти молоді: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Івано-Франківськ, 1995. – С. 25–30.
40. 2717. Родинно-сімейна енциклопедія. – К.: Богдана, 1996. – 440 с. *У складі колект. авт.*
41. 2718. Психолого-педагогічні основи формування потреби спілкування з мистецтвом // Психологічна підготовка студентів до музично-педагогічної діяльності: Зб. наук. ст. – Ханти-Мансійськ, 1996. – С. 14–18.
42. 2719. Морально-естетичне виховання молодших школярів засобами етнопедагогіки // Проблеми естетичного виховання учнівської молоді: Зб. наук. ст. – К., 1996. – С. 111–116.
43. 2720. Традиційність і новаторство в хоровій творчості М.Леонтовича // Музично-педагогічна і творча діяльність М.Леонтовича в контексті відродження національної освіти та культури: Зб. наук. пр. – Кам'янець-Подільський, 1997. – С. 106.110.
44. 2721. Розвиток вітчизняної освіти й науки у XIX – на початку XX сторіччя // Освіта й виховання в Польщі й Україні /XIX–XX ст. /: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – С. 174–183.
45. 2722. Роль Т.Г.Шевченка у створенні та організації недільних шкіл в Україні // Там само. – Ч. 2. – С. 238–243.
46. 2723. Культурно-просвітницька діяльність С.Петлюри // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т. імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – С. 27–38.

47. 2724. Виховний потенціал курсу "Історія педагогіки" // Вища педагогічна освіта: сучасний стан та перспективи розвитку: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – К., 1999. – С. 22–30.
48. 2725. Основи хорознавства: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 118 с.
49. 2726. Педагогічна система в удосконалення процесу формування майбутнього вчителя музики // Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів вищого навчального закладу. – Ніжин, 1999. – С. 108–113.
50. 2727. Критерії добору і створення змісту фахового удосконалення С.Петлюрою // Андрагогічна магістраль: Зб. наук. пр. – К., 2000. – С. 10–25.
51. 2728. Типові тенденції у розвитку музичної культури України і Фінляндії (до ХХ ст.) // Етнічна історія народів Європи: Зб. наук. пр. – К.: УНІСЕФВ, 2000. – Вип. 5. – С. 64–69.
52. 2729. Основи техніки диригування: Навчально-методичний посібник / Упорядник Володченко Ж.М. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 94 с.
53. 2730. Хоровий словник. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 174 с.
54. 2731. Система естетичного виховання в Ніжинських гімназіях (остання чверть ХІХ – початок ХХ ст.) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т. імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки. – С. 143–149.
55. 2732. Інноваційні компоненти системи підготовки вчителя // Освіта і наука на порозі ІІІ тисячоліття: Тези Міжнар. конгресу. – Мінськ, 2000. – Т. 1. – С. 303–304.
56. 2733. Художньо-просвітницька діяльність учнів Гімназії в ищих наук // Ніжинська вища школа в контексті розвитку української світової освіти, науки і культури: Матеріали ювіл. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2000.
57. 2734. Використання інноваційних технологій у викладанні курсу "Історія педагогіки України" // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти. – Ніжин, 2000. – Ч.1. – С. 54–59.
58. 2735. Грецька духовна традиція в Ніжині // Грецька Православна Церква в Україні і підсумки багатовікового служіння: Матеріали міжнар. наук. конф. – К., 2000.
59. 2736. Протирічливість постаті С.Петлюри // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 177–182.
60. 2737. Теоретичні передумови вивчення проблеми всебічного розвитку особистості // Всебічний розвиток особистості студента: Зб. наук. пр. – Ірпінь, 2001. – С. 125–136.
61. 2738. Етапи розвитку музичної культури України (до 20-х років ХХ ст.) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 204–209.
62. 2739. І.І.Огієнко про систему шкільної освіти в Брусилівському церковному братстві (ХVІІІ–ХІХ ст.) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – С. 15–39.
63. 2740. Психолого-педагогічна підготовка студентів педагогічних університетів // Проблеми вищої педагогічної освіти у світлі рішень ІVсеукраїнського з'їзду працівників освіти і виступу Президента України Л.Д.Кучми. – К., 2002. – С. 181–185.
64. 2741. Історичні портрети жінок-освітянок м. Ніжина кінця ХІХ початку ХХ ст. // Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє. – К., 2002. – С. 339–345.
65. 2742. Проблема формування уміння діагностики співацького голосу // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 74–79.
66. 2743. Соціально-психологічний потенціал дистанційного навчання // Дистанційне навчання – основа нової освітньої парадигми. – Дніпропетровськ, 2002. – С. 33–35.
67. 2744. Літературно-музичні вечори – форма організації естетичного виховання в Ніжинських гімназіях ХІХ ст. // Український вимір: Міжнарод. зб. інформ., освітніх, наук., метод. ст. і матеріалів з України та діаспори. – Ніжин, 2003. – С. 155–162.
68. 2745. Художньо-просвітницька діяльність учнів Гімназії в ищих наук кн. Безбородька // Там само. – С. 107–117.
69. 2746. Інноваційні підходи у вокально-хоровій підготовці студентів музичних факультетів // Інновації у вищій школі: Міжнародний зб. – К., 2003. – С. 253–254.
70. 2747. Погляд С.Петлюри на драму життя Т.Шевченка // Український вимір: Міжнарод. зб. інформ., освітніх, наук., метод. ст. і матеріалів з України та діаспори. – Ніжин, 2004. – С. 34–37.
71. 2748. Розвиток музично-педагогічної думки м. Ніжина (1900–1933 рр.) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – № 3.
72. 2749. Світосприймання Т.Г.Шевченка // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 142–146.

ДАНЬШИНА НАТАЛІЯ ДМИТРІВНА

Народилася 1937 р. Закінчила філологічний факультет (1961 р.) та музичний факультет (1970 р.) Ніжинського державного педагогічного інституту. Працювала у Ніжинській вищій школі з 1968 р. на посадах викладача (1968–1976 рр.), старшого викладача (1976–2003 рр.). Заслужений працівник культури України (1993 р.). Основний напрямок наукових досліджень – українська історія музики.

Наукові праці

1. 2750. Методичні рекомендації по організації самостійної роботи студентів. – Ніжин, 1988. – 29 с.
2. 2751. Про організацію безвідвівної педпрактики студентів ІІ–ІІІ курсів // Шляхи удосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 89–91.
3. 2752. Деякі аспекти організації фольклорного ансамблю в школі // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1999. – С. 41–42.
4. 2753. Словник вокальних термінів / Упорядник Володченко Ж.М. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 74 с. *У складі колект. авт.*

ДОРОХІНА ЛЮБОВ ОЛЕКСІВНА

Народилася 1961 р. Закінчила Воронежський інститут мистецтв у 1985 р. Кандидат мистецтвознавства (з 2003 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1985 р. на посадах викладача (1985–1988 рр.), старшого викладача (1988–2003 рр.), доцента (з 2003 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музикознавство.

Наукові праці

1. 2754. Богослужбное пение в музыкальной культуре Чернигова начала XX столетия (на примере духовных концертов) // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 8: Особливості розвитку культури Полісся та видатні її діячі. – С. 153–158.
2. 2755. Братские хоры в музыкальной культуре Черниговщины начала XX века // Київське музикознавство: Зб. ст. – К., 1998. – Вип. 1. – С. 44–57.
3. 2756. Новые течения на переломе эпох: православные храмы Черниговщины как центры нового хорового движения // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 11: Творча спадщина письменників та діячів культури Поліського краю. – С. 159–167.
4. 2757. Духовные концерты в музыкальной культуре Чернигова начала XX века // Проблеми сучасного мистецтва і культури: Проблема професійної педагогічної діяльності: Зб. наук. праць. – Харків, 2002. – С. 150–158.
5. 2758. Духовно-просветительская деятельность церковно-певческого Благотворительного общества в музыкальной жизни Чернигова начала XX столетия // Український вимір: Міжнарод. зб. інформ., освітніх, наук., метод. ст. і матеріалів з України та діаспори. – Ніжин, 2003. – С. 162–170.
6. 2759. Аматорское хоровое движение в музыкальной культуре Черниговщины // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 115–120.
7. 2760. Деякі особливості розвитку духовної музики в Україні на початку XX століття // Український вимір: Міжнарод. зб. інформ., освітніх, наук., метод. ст. і матеріалів з України та діаспори. – Ніжин, 2004. – С. 54–60.
8. 2761. Марія Заньковецька і народна пісня // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вип. 25. – С. 103–106.
9. 2762. Богослужбное пение как фактор музыкального просвещения (из истории музыкальной жизни Чернигова начала XX века) // Музичне мистецтво: Зб. наук. ст. – Донецьк, 2004. – Вип. 4. – С. 136–141.
10. 2763. Богослужбное пение в музыкальной культуре Чернигова (на примере духовных концертов начала XX века) // Совершенствование изучения предметов украиноведческого цикла в образовательных учреждениях Российской Федерации: Материалы Международ. семинара. – Уфа, 2003. – С. 59–67.
11. 2764. Функции музыки в обществе и проблематика теории и истории богослужбного пения // Литература та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 30.
12. 2765. Деякі особливості розвитку богослужбного співу на Чернігівщині на початку XX ст. // Український вимір: Міжнарод. зб. інформ., освітніх, наук., метод. ст. і матеріалів з України та діаспори. – Ніжин, 2005.

КАЧАЛОВА ТЕТЯНА ВАСИЛІВНА

Народилася 1962 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1985 р. Кандидат педагогічних наук (з 1993 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1985 р. на посадах викладача (1985–1994 рр.), старшого викладача (1994–2003 рр.), доцента (з 2003 р.). Основний напрямок наукових досліджень – теорія та історія педагогіки.

Наукові праці

1. 2766. Вивчення рівня сформованості естетичної культури учнів СПТУ: Методичні рекомендації. – К., 1988. – 26 с.
2. 2767. Проблема єдиної системи естетичного виховання в творчій спадщині Н.К.Крупської // Педагогічна спадщина Н.К.Крупської її творче використання в процесі перебудови народної освіти: Тези наук.-практ. конф. – Переяслав-Хмельницький, 1989. – С. 204–206.
3. 2768. Ідеї Н.К.Крупської і проблема естетичного виховання учнів СПТУ // Педагогічна спадщина Н.К.Крупської і сучасна школа: Тези наук.-практ. конф. – Чернівці, 1989. – С. 105–107.
4. 2769. Підготовка майбутнього вчителя загальнотехнічних дисциплін до естетичного виховання школярів засобами мистецтва // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Львів, 1990. – С. 30–32.
5. 2770. Використання комплексу мистецтв в естетичній підготовці майбутнього вчителя // Проблеми формування особистості вчителя та шляхи його підготовки: Тези наук.-практ. семінару. – Луцьк, 1989. – С. 109–110.
6. 2771. Естетичне виховання майбутніх учителів засобами комплексної дії мистецтв // Формування і становлення сучасного учителя: Тези наук.-метод. конф. – Рівне, 1990. – С. 161–164.
7. 2772. Підготовка студентів музично-педагогічних факультетів до естетичного виховання школярів (на матеріалах предмету “Диригування”) // Шляхи поліпшення підготовки студентів до виховної роботи в початкових класах у процесі викладання навчальних дисциплін: Тези наук.-практ. конф. – Дрогобич, 1990. – С. 109–110.
8. 2773. Деякі особливості формування естетичної культури майбутнього вчителя музики // Формування світоглядних позицій вчителя в процесі навчання і виховання: Тези наук.-практ. конф. – Дрогобич, 1990. – С. 152–154.
9. 2774. Організація навчально-виховного процесу в педагогічних класах в умовах відродження національної школи // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічну професію: Тези наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 98–99.
10. 2775. Естетичне самовиховання студентів засобами мистецтва // Шляхи поліпшення самоосвітньої роботи студентів: Тези наук.-практ. конф. – Тернопіль, 1990. – С. 116–118.
11. 2776. Використання комплексу мистецтв у педагогічній практиці студентів музично-педагогічних факультетів // Пути совершенствования подготовки студентов музыкально-педагогических факультетов: Тез. науч.-практ. конф. – Мелітополь, 1991. – С. 84–86.
12. 2777. Формування естетичної культури учнів СПТУ засобами комплексного впливу мистецтв: Автореферат дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата педагогічних наук. – К., 1992. – 24 с.

2778. Хорова підготовка студентів музично-педагогічних факультетів – основа удосконалення педагогічної майстерності // Музика в системі художньо-естетичної освіти молоді: Матеріали всеукр. наук.-практ. конф. – Івано-Франківськ, 1995. – С. 25–30.
2779. Деякі аспекти проблеми використання української духовної музики у процесі історичного розвитку майбутнього громадянина України // Формування національно свідомої особистості як один із пріоритетів сучасної освіти: Тези всеукр. наук.-практ. конф. – Черкаси, 1995.
2780. Використання інноваційних педагогічних технологій в процесі викладання курсу “Хорове аранжування” // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали всеукр. наук. – метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 184–186.

КОЗЛОВА СВІТЛАНА МАКСИМІВНА

Народилася 1944 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1966 р. Працювала у Ніжинській вищій школі з 1968 р. на посадах старшого лаборанта (1968–1973), викладача (1973–1984), старшого викладача (1984–2004). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

2781. Виховання професійних навичок учителя музики у класі постановки голосу на матеріалі дитячої вокальної музики // Шляхи вдосконалення професійної педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої школи: Тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 86–87.
2782. Форми вивчення народної творчості у позакласній роботі (здосвіду роботи клубу “Ліра” // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 69–70.
2783. Робота над народною піснею без інструментального супроводу в класі постановки вокалу // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 87–88.
2784. Словник вокальних термінів / Упорядник Володченко Ж.М. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 74 с. *У складі колект. авт.*
2785. Деякі аспекти використання новітніх технологій навчання у класі постановки голосу // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали наук. – метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 181–184.
2786. Розспівування на уроках музики в загальноосвітній школі (методичні рекомендації): Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 28 с.
2787. Психолого-педагогічні питання розвитку особистості майбутнього вчителя музики на матеріалі української народної пісні // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – С. 90–93.

КОРОБКА ВАЛЕНТИНА ІВАНІВНА

Народилася 1947 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1975 р., заочне відділення Російської Музичної академії ім. Гнесіних (1989 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1980 р. на посадах викладача (1980–1988 рр.), старшого викладача (з 1988 р.). Відмінник освіти України. Ветеран праці (1987 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

2788. Словник вокальних термінів / Упорядник Володченко Ж.М. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 74 с. *У складі колект. авт.*
2789. До проблем викладання “Постановки голосу” на музично-педагогічних факультетах університетів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 82–86.
2790. Удосконалення майстерності виконання камерної музики у вокальному класі музичних факультетів педагогічних вузів // Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції “Професійна підготовка майбутнього вчителя (31 березня – 3 квітня 2003 р.)”. – Ніжин, 2003. – С. 59–65.

КОСТЕНКО ЛЮДМИЛА ВАСИЛІВНА

Народилася 1954 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1975 р., диригентсько-хоровий факультет Львівської консерваторії у 1981 р. Кандидат педагогічних наук (з 1998 р.), доцент (з 1999 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1975 р. на посадах концертмейстера (1975–1978 рр.), викладача (1978–1987 рр.), старшого викладача (1987–1999 рр.), доцента (з 1999 р.). Відмінник освіти України (2001 р.). Заслужений діяч мистецтв України (2002 р.). Основний напрямок наукових досліджень – теорія та історія педагогіки.

Наукові праці

2791. Навчально-диференційовані завдання в індивідуальному навчанні студентів музично-педагогічних факультетів: Методичні рекомендації. – Ніжин, 1989.

2. 2792. До питання про професійну спрямованість в окально-хорових дисциплінах на музично-педагогічному факультеті // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови середньої вищої школи: Тези доп. Міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 94.
3. 2793. Деякі аспекти організації практикуму роботи з хором (на прикладі вивчення народної пісні) // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 63–64.
4. 2794. До питання професійної підготовки вчителя музики // Соціальна педагогіка і адаптивність особистості: Наук.-метод. видання. – К., 1994. – С. 258–261.
5. 2795. Використання музичного мистецтва у виховній роботі учнівської молоді // Художня культура: проблеми, перспективи: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – К., 1995. – С. 127–131.
6. 2796. Формування духовної культури особистості засобами хорового мистецтва // Актуальні проблеми гуманітарної освіти та виховання духовної культури студентів у сучасних умовах: Тези доп. на міжнар. наук.-метод. конф. – К., 1996. – С. 226–228.
7. 2797. Педагогічні умови організації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх учителів музики (на матеріалі вивчення диригентсько-хорових дисциплін): Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. – К., 1998. – 16 с.
8. 2798. До питання про формування пізнавальної діяльності студентів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-педагогічні науки. – С. 31–34.
9. 2799. До питання вдосконалення процесу підготовки майбутнього вчителя музики // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 42–45.
10. 2800. Групові форми організації навчальної діяльності студентів в класі хорового диригування: Методичні рекомендації. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 27 с.
11. 2801. Формування хормейстерських умінь у класі хорового диригування: Методичні рекомендації. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 25 с.
12. 2802. Формування духовності майбутніх учителів у творчій майстерні молодіжного хору "Світлич" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004.

Фондові записи

1995 рік. Звукорежисер В.Бєлозьоров

13. 2803. Я. Аркадельт. Ave Maria.
14. 2804. М. Березовський. Єдинокордний Сине.
15. 2805. М. Березовський. Достойно єсть.
16. 2806. М. Березовський. Прийдіте, поклонімся.
17. 2807. М. Березовський. Радуйтеся, праведні.
18. 2808. М. Березовський. Чашу спасення прийму.
19. 2809. Д. Бортнянський. Под твою милість.
20. 2810. А. Ведель. Достойно єсть.
21. 2811. М. Дилецький. Єдинокордний Сине.
22. 2812. В. Зубицький. Обробка української народної пісні "За нашим столом".
23. 2813. Зільхер-Г. Верьова. Лорелей.
24. 2814. О. Лассо. Матона.
25. 2815. М. Леонтович. Богородице Дво, радуйся.
26. 2816. Милославський. Обробка української народної пісні "Дівчино, прощай".
27. 2817. Т. Петриненко. Боже, Україну збережи.
28. 2818. Раков. Обробка української народної пісні "Ой, дуб дуба".
29. 2819. Л. Сан Педро. Вечірня зірка.
30. 2820. Дж. Сарті. Херувимська.
31. 2821. А. Туранков. Хваліте ім'я Господа.

1997 рік. Звукорежисер Л.Більчинський

32. 2822. А. Ведель. Ірмоси Пасхи.
33. 2823. А. Ведель. Душе моя.
34. 2824. А. Ведель. На риках Вавилонських. (Концерт ля-мінор)
35. 2825. А. Ведель. З нами Бог.
36. 2826. А. Ведель. Плотію уснув.
37. 2827. А. Ведель. Покаяння. (Концерт мі-мінор).
38. 2828. А. Ведель. Світе тихий.
39. 2829. М. Вериківський. Реквієм пам'яті М. Леонтовича.
40. 2830. Дж. Гершвін. Сюїт аз опери "Поргі і Бес".
41. 2831. М. Леонтович. Обробка української народної пісні "Ой, Устану я в понеділок".
42. 2832. С. Людкевич. Бодай ся когут збудив.

1999 рік. Звукорежисер М.Дідківський

43. 2833. А. Ведель. Рздвяні ірмоси.
44. 2834. А. Гнатишин. Вірую.
45. 2835. А. Кошиць. Обробка української народної пісні "Вийди, Грицю, на вулицю".
46. 2836. А. Кошиць. Обробка української народної пісні "На вулиці скрипка грає".
47. 2837. М. Леонтович. Обробка української народної пісні "За городом качки пливуть".
48. 2838. М. Леонтович. Обробка української народної пісні "Не стій, вербо".
49. 2839. М. Лисенко. Камо поїду от лица Твоего, Господи.

50. 2840. Р.Твардовський. Аллелуїя.
51. 2841. Шенендо /Спірічуел/.
52. 2842. Р.Шуман. Циганське життя.

2002 рік. Компакт-диск хору "Світлич": 19 творів, обсяг зучання – 47 хв.

2002 рік. Звукорежисер М. Дідківський

53. 2843. М.Вербицький. Хоровий концерт "Ангел вопієше".
54. 2844. Л.Ревуцький. Дід іде.
55. 2845. Д.Блажен. Сирба.
56. 2846. А.Енахе. Жайвір.
57. 2847. В.Кікта. Хоральна прелюдія.
58. 2848. М.Леонтович. Гей, ви, стрільці Січовії.
59. 2849. М.Леонтович. Світе тихий.
60. 2850. М.Гумінілович. Там на горі маківці.
61. 2851. В.Карпенко. Злагода.
62. 2852. Я.Яциневич. Кант Великодню.

КРУТЬКО НІНА ВІКТОРІВНА

Народилася 1957 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1984 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1984 р. на посадах концертмейстера (1984–1986 рр.), викладача (1986–2002 рр.), старшого викладача з 2002 р. Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 2853. Виховання виразності співу у студентів музичних факультетів на заняттях з постановки голосу // Сучасні педагогічні технології вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали всеукр. наук – метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 186–190.
2. 2854. Словник вокальних термінів / Упорядник Володченко Ж.М. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 74 с. У складі колект. авт.

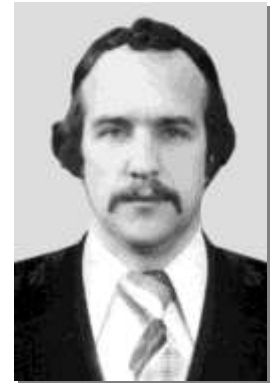

КУРСОН ВАЛЕРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1947 р. Закінчив музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1974 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1977 р. на посадах викладача (1977–1984 рр.), старшого викладача (з 1984 р.). Відмінник освіти України (1995 р.). Ветеран праці (1991 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 2855. Завдання викладання постановки голосу в підготовці майбутнього вчителя музики // Проблеми професійної підготовки вчителя музики: Тези наук.-практ. конф. – Рівне, 1990. – С. 17–19.
2. 2856. Удосконалення педагогічної підготовки майбутніх вчителів в умовах Клубу любителів музики // Удосконалення форм і методів навчання на музпед. факультетах: Матеріали респ. наук – практ. конф. – Мелітополь, 1991. – С. 100–103.
3. 2857. Реалізація виховної функції народної пісні в Клубі любителів музики // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 48–50.
4. 2858. Словник вокальних термінів / Упорядник Володченко Ж.М. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 74 с. У складі колект. авт.
5. 2859. Особливості вивчення народнопісенної музичної творчості при підготовці майбутніх вчителів музики // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Професійна підготовка майбутнього вчителя". – Ніжин, 2003. – С. 28–32.

МАТВІЄНКО СВІТЛАНА ІВАНІВНА

Народилася 1961 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1984 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1984 р. на посадах концертмейстера (1984–1993 рр.), викладача (1994–1996 рр.), акомпаніатора (1996–2003 рр.), викладача (з 2003 р.). Основний напрямок наукових досліджень – теорія та історія педагогіки.

Наукові праці

1. 2860. Підготовка студентів музичного факультету до особистісно-зорієнтованого виховання дітей дошкільного віку // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 122–125.
2. 2861. Науковата педагогічна спадщина викладача Ніжинської вищої школи професора

- I.M.Забарного // Матеріали в сеукраїнської науково-практичної конференції "Професійна підготовка майбутнього вчителя". – Ніжин, 2003. – С. 112–117.
2862. Дошкільне виховання в науково-педагогічній структурі Ніжинської вищої школи: історичний аспект // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин: НДПУ, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 150–153.
 2863. Становлення і розвиток музично-педагогічної освіти в Україні (на початку ХХ ст.) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – № 3. – С. 130–136.

МЕЛЬНИК МИКОЛА КОНОНОВИЧ (1922–1997).

Закінчив диригентський відділ Київської державної консерваторії у 1957 р. Працював у Ніжинській вищій школі з 1957 р. на посадах викладача (1957 р.), старшого викладача (1957–1990 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – музикознавство.

Наукові праці

2864. Т.Г.Шевченкою музика // Тези доповідей наукової конференції в викладачів НДПІ, присвяченої 100-річчю з дня смерті Т.Г.Шевченка. – Ніжин, 1961. – С. 13–15.
2865. Естетичне виховання засобами музики на уроках історії // Музика в школі. – 1972. – № 1.

Музичні твори:

2866. Ой, ну люлі, коточок / Пісня для 3-голосного шкільного хору а'cappella // Барвінок. – 1957. – № 9. – С. 23.
2867. А я у гай ходила. На слова П.Тичини: Пісня для 2-голосного шкільного хору а'cappella. (Відмічена Другою республіканською премією Міністерства освіти УРСР) // Сборник песен для школы. – К., 1958.
2868. Ми маленькі дударі / Сл. і муз. М.Мельника: Пісня для 4-голосного шкільного хору а'cappella // Сборник песен для школы. – К., 1958. – С. 78–79.
2869. Ой, на горіжито: Обробка укр. нар. пісні для 3-голосного шкільного хору а'cappella // Украинские народные песни в обработке для школьных хоров. – К., 1961. – С. 56–57.
2870. Ишла колона / Муз. А.Штогаренка: Инструментовка для народного оркестру // Сборник пьес для школьного оркестра народных инструментов. – К., 1961. – С. 10–14.
2871. Ой, ну люлі, коточок // Украинские народные песни в обработке для школьных хоров. – К., 1961. – С. 56–57.
2872. Ми маленькі дударі / Сл. і муз. М. Мельника // Грай, музико. – К., 1963. – С. 77.
2873. Ой, на горіжито: Українська народна пісня в обробці для 3-голосного шкільного хору а'cappella // Перунов А. Хрестоматія по читанню хорових партитур. – К., 1963. – С. 20–21.
2874. Ку-ку // Збірник пісень для шкільного хору без супроводу. – К., 1965. – С. 12.
2875. Щebetала пташечка / Сл. народні, муз. Я.Степового: Обробка для 2-голосного шкільного хору а'cappella // Хрестоматія хорових творів для вчителів співів і студентів пед. інститутів. – К., 1965. – С. 175.
2876. Над Поліським краєм / Сл. і муз. М.Мельника: Пісня для мішаного хору а'cappella // Пісні самодіяльних композиторів Чернігівщини. – Чернігів, 1967. – С. 15.

НЕЗОВИБАТЬКО ОЛЕКСАНДР ДМИТРОВИЧ (1918–1977).

Закінчив Київську державну консерваторію ім. П.І.Чайковського в 1960 р. Кандидат мистецтвознавства (1972 р.), доцент (1968 р.). Заслужений артист УРСР (1957 р.). Нагороджений орденами "Знак Пошани" (1951 р., 1960 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1972 р. на посадах доцента (1972–1974 рр.), в.о. професора (1974–1977 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – мистецтвознавство.

Наукові праці

2877. Цимбали та їх настроювання: Порада майстрам мистецтв. – Соціалістична культура. – 1962. – № 3.
2878. Атлас музичних інструментів народів СРСР (цимбали-прима, альт і бас конструкції О.Д.Незовибатька). – М.: Госмузиздат, 1963. – С. 145–148.
2879. Школа гри на українських цимбалах: Підручник. – К.: Мистецтво, 1966.
2880. Ознайомлення з народними музичними інструментами і організація інструментальних ансамблів: Методичний посібник // Муз. фонд УРСР, рот апрінт, 1966. – 300 с.
2881. Нарис про цимбали // Соціалістична культура. – К., 1972.
2882. Цимбали і цимбалоподібні інструменти братніх народів // Фольклор та етнографія. – К., 1972.
2883. Мелодії народів СРСР: Репертуарний збірник. – К., 1972.
2884. Українські цимбали та їх вдосконалення: Монографія. – К.: Музична Україна, 1974. – 178 с.

Музичні твори

2885. Дума про возз'єднання України з Росією / Сл. П.Колесника, ред. П.Воронька (дума-балада). – К.: Мистецтво, 1954. – 72 с.
2886. Дві п'єси для бандури (прелюдія і танок). – К.: Мистецтво, 1955.
2887. Пісня про партію (для хору у супроводі фортепіано) / Сл. народні // Зміна. – 1956. – № 6.
2888. Концертна полька для цимбал (танок з аріаціями) // Соціалістична культура: Реперт. зб. – К., 1956.
2889. Чумацька пісня (для сопілки з бандурою) // Соціалістична культура: Реперт. зб. – К., 1957.
2890. Фантазія для бандури з оркестром народних інструментів (інструментальна музика-фантазія). – К.: Мистецтво, 1960.

7. 2891. П'єса на тему пісень Платона Майбороди "Віночок" для квартету сопілок (фантазія) // Соціалістична культура. – К., 1960.
8. 2892. Прелюдія № 1 для бандури (п'єса). – К.: Мистецтво, 1961.
9. 2893. Прелюдія № 2 для бандури (п'єса). – К.: Мистецтво, 1961.
10. 2894. Варіації на тему українського танцю "Горлиця" (п'єса). – К.: Образотворче мистецтво і музична література, 1961.
11. 2895. Гумореска для бандури соло (п'єса). – К.: Образотворче мистецтво і музична література, 1963.
12. 2896. Спів ає Україна: Вокально-хореографічна сюїта для мішаного хору, оркестру, читців, танцювальної групи на сл. Т.Шевченка, В.Сосюри, М.Малини // Соціалістична культура: Реперт. зб. – К., 1964.
13. 2897. Елегія для бандури: П'єса. – К.: Мистецтво, 1966.
14. 2898. Ніна Сосніна: Пісня / Сл. О.Ляковського. – К.: Мистецтво, 1966.
15. 2899. Нумо, друзі, у танок: Пісня / Сл. Г.Масенко // Грай, моя бандуро. – К., 1968.
16. 2900. Нумо, друзі: Інструментовка для капели бандуристів // Грай, моя бандуро. – К., 1968.
17. 2901. Інструментовка для капели бандуристів (хор і оркестр) пісні "Ой, ти, дівчино, з горіха зерня" / Сл. І.Франка, муз. А.Кос-Анатольського // Грай, моя бандуро. – К., 1968.
18. 2902. Інструментовка для капели бандуристів пісні "Соловейко" сл. і муз. М.Кропивницького // Грай, моя бандуро. – К., 1968.
19. 2903. Інструментовка для капели бандуристів української народної пісні в обробці А.Стеблянка // Грай, моя бандуро. – К., 1968.
20. 2904. Над нами сонячні вєршини: Пісня / Сл. народні // Заспів. – К., 1971. – № 1.

ПОТОРОЧА ВАНДА ГРИГОРІВНА

Народилася 1947 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1971 р. та диригентсько-хоровий факультет Львівської державної консерваторії ім. М.Лисенка у 1977 р. Працювала у Ніжинській вищій школі з 1971 р. на посадах викладача (1971–1976 рр.), старшого викладача (1976–2004 рр.). Відмінник народної освіти України (1990). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 2905. Вивчення педагогічної спадщини К.Стеценка у курсі "Дитяча хорова література" // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 75–76.
2. 2906. Основи техніки диригування: Навчально-метод. посібник / Упорядник Володченко Ж.М. – Ніжин, 2000. – 94 с. У складі колект. авт.
3. 2907. Засоби і методи самостійної роботи студента над хорovým твором // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – № 1. – С. 118–122.

СЕМИКЛІТ НАДІЯ ІВАНІВНА

Народилася 1954 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1975 р. та диригентсько-хоровий факультет Львівської державної консерваторії ім. М.Лисенка у 1986 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1986 р. на посадах викладача (1986–1995 рр.), старшого викладача (з 1995 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 2908. Художнє краєзнавство як засіб естетичного виховання майбутнього вчителя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – С. 160–163.
2. 2909. Основи техніки диригування: Навчально-метод. посібник / Упорядник Володченко Ж.М. – Ніжин, 2000. – 94 с. У складі колект. авт.
3. 2910. Розвиток духовності – одна з важливих проблем сучасного виховання студентської молоді // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – № 3. – С. 41–43.
4. 2911. Роль краєзнавства у формуванні духовно-естетичних потреб майбутніх вчителів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 85–87.
5. 2912. Естетичний компонент у системі підготовки вчителя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – № 4. – С. 87–89.
6. 2913. Музичне краєзнавство в естетичному вихованні майбутніх вчителів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – С. 80–82.

СИДОРЕЦЬ ЛЮДМИЛА ПЕТРІВНА

Народилася 1949 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1975 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1975 р. на посадах концертмейстера, викладача, аккомпаніатора, старшого викладача. Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 2914. Деякі аспекти організації фольклорного ансамблю в школі // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1999. – С. 41–42.
2. 2915. Сучасні підходи до підготовки вчителя музики в курсі "Хорове аранжування" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – № 2. – С. 152–155.

ХЛЕБІК СВІТЛАНА РОСТИСЛАВІВНА

Народилася 1956 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1980 р. Кандидат педагогічних наук (з 1992 р.), доцент (з 2000 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1982 р. на посадах концертмейстера (1982–1987 рр.), викладача (1987–1994 рр.), старшого викладача (1994–1997 рр.), доцента (з 1997 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

2916. Дослідження проблем формування морально-естетичного досвіду молодших школярів засобами мистецтва // Тези доповідей на міжвузівській науково-практичній конференції, присвяченій 1000-річчю Київської Русі. – Ніжин, 1989. – С. 31–32.
2917. Методичні рекомендації по вивченню рівня сформованості морально-естетичного досвіду школярів засобами мистецтва (для студ. муз.-пед. фак. – Ніжин, 1989. – 15 с.
2918. Н.К.Крупська про психолого-педагогічні основи формування морально-естетичного досвіду молодших школярів засобами мистецтва // Педагогічна спадщина Н.К.Крупської та перебудова народної освіти: Тези доп. та повідомл. на регіон. наук.-практ. конф. – Переяслав-Хмельницький, 1989. – С. 173–174.
2919. Психолого-педагогічні умови формування морально-естетичного досвіду молодших школярів засобами мистецтва // Шляхи в досконалення професійно-педагогічної підготовки вчителів на умовах перебудови в вищій та середній школі: Тези доп. на міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 93–94.
2920. Формування морально-естетичного досвіду молодших школярів засобами національної музичної культури // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 38–39.
2921. Формування морально-естетичного досвіду молодших школярів засобами мистецтва: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. – К., 1992. – 15 с.
2922. Народна пісня і вокально-хорова творчість українських композиторів у формуванні морального досвіду молодших школярів // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 76–78.
2923. Образно-інтонаційне восприяття музики, як фактор формування творчого мислення студентів в класі хорового дирижування // Психологічна підготовка студентів к музично-педагогічній діяльності: Межвуз. сб. науч. ст. – Ханты-Мансийск, 1996. – С. 55–58.
2924. Соціальна педагогіка – соціальна робота: Навчальний посібник. – К.: ІЗМН, 1997.
2925. Соціально-педагогічний зміст народно-поетичних образів у творчості М.Д.Леонтовича // Музично-педагогічна і творча діяльність М.Д.Леонтовича в контексті відродження національної освіти та культури: Наук. доп. першої наук.-теор. конф. до 120-річчя від дня народж. М.Д.Леонтовича. – Кам'янець-Подільський, 1997. – С. 198–201.
2926. Песни Ф.Шуберта в формировании нравственно-эстетического опыта младших школьников // Ф.Шуберт в музыкальной педагогике: Сб. статей к 200-летию со дня рождения Ф.Шуберта. – Ханты-Мансийск, 1998.
2927. Педагогічні умови формування морально-естетичного досвіду молодших школярів засобами мистецтва // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – С. 112–115.
2928. Методи формування емоційного мислення студентів у класі хорового дирижування: (з досвіду роботи) // Музична освіта в Україні на межі тисячоліть: стан, проблеми, перспективи: Матеріали всеукр. наук.-практ. конф. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Ч. 2. – С. 32–37.
2929. Теоретичні основи педагогічної соціалізації молодших школярів у процесі художньо-естетичної діяльності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Ч. 1. – С. 47–51.
2930. Соціально-педагогічні проблеми соціалізації молоді засобами музичного мистецтва // Проблеми музично-естетичного виховання підростаючого покоління на сучасному етапі: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Кіровоград, 1999. – С. 41–44.
2931. Розвиток інноваційного потенціалу студентів музичного факультету в організації практикуму роботи з хором // Сучасні педагогічні технології в вищих педагогічних закладах освіти: Зб. наук. праць. – Ніжин, 2000. – Ч. 2. – С. 152–155.
2932. Соціально-педагогічний зміст навчання і виховання музично обдарованої молоді // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – С. 47.
2933. Емоційно-ціннісний зміст аналізу партитури в класі хорового дирижування // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – № 1. – С. 55–58.
2934. Науково-педагогічна діяльність І.Огієнка у розвитку сучасної національної освіти // Національна освіта: традиції і новації у контексті ідей І.Огієнка: Збірник – Житомир, 2002. – С. 65–67.
2935. Сучасні підходи у підготовці вчителя музики до роботи в системі особистісно-орієнтованої музичної освіти // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – № 1. – С. 48–52.
2936. Сучасні підходи до підготовки вчителя музики в курсі "Хорове аранжування" // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 152–155.

ХОМЕНКО АЛЛА БОРИСІВНА

Народилася 1959 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1980 р., заочне відділення Російської музичної академії ім. Гнесіних у 1989 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1980 на посадах концертмейстера (1980–1984 рр.), викладача (1984–1988 рр.), старшого викладача (з 1988 р.). Відмінник освіти України (1998 р.). Основний напрямок музичних досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

2937. Словник вокальних термінів / Упорядник Володченко Ж.М. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 74 с. У складі колект. авт.
2938. До проблеми розвитку самостійності студентів та виховання їх виконавської майстерності в класі постановки голосу на музичному факультеті // Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції "Професійна підготовка майбутнього вчителя". – Ніжин, 2003. – С. 86–92.

ХОМЕНКО ЗОЯ ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 1960 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1981 р. та диригентсько-хоровий факультет Львівської державної консерваторії ім. М.Лисенка в 1986 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1981 р. на посадах концертмейстера (1981–1982 рр.), викладача (1982–1991 рр.), старшого викладача (з 1991 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 2939. Місце української народної пісні в репертуарі хорового класу // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 69–70.
2. 2940. Педагогічні ідеї в ізначного діяча української музичної культури К.К.Пігрова // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – Ч. 2. – С. 197–199.
3. 2941. Проблема інтерпретації музичних творів на заняттях хорового класу // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – С. 115–117.
4. 2942. Психолого-педагогічна підготовка студентів музичних факультетів до практикуму роботи з хором // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Ч. 1. – С. 208–210.
5. 2943. Структура музичної діяльності та її вплив на процес підготовки майбутнього вчителя музики // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Ч. 2. – С. 69–71.
6. 2944. До проблем формування диригентсько-хорових умінь майбутніх вчителів музики // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 128–132.
7. 2945. Основні техніки диригування: Навчально-методичний посібник / Упорядник Володченко Ж.М. – Ніжин, 2000. – 94 с. *У співавторстві.*
8. 2946. Підготовка майбутніх вчителів музики до роботи з хором // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – С. 108–110.
9. 2947. Вдосконалення мануальною технікою у процесі хормейстерської підготовки майбутнього вчителя музики // Педагогічні науки: Зб. наук. праць СумДПУ ім. А.С.Макаренка. – Суми, 2001. – С. 77–82.
10. 2948. До проблеми формування навичок розспівування хору у майбутніх учителів музики // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-педагогічні науки. – №2. – С. 90–92.
11. 2949. Хормейстерська діяльність студентів у період педагогічної практики в школі // Актуальні проблеми підготовки учителя початкових класів у вищих педагогічних навчальних закладах: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Глухів, 2003. – С. 55–57.
12. 2950. Професійно-важливі якості особистості студентів та їх вплив на хормейстерську діяльність // Мистецька освіта в контексті європейської інтеграції: Тези міжнар. наук. конф. – Київ-Суми, 2004. – С. 141–143.
13. 2951. Методи роботи в класі диригування та їх вплив на підвищення ефективності навчання // Проблеми педагогіки музичного мистецтва: Зб. наук.-метод. ст. – Ніжин, 2004. – С. 30–33.

ШУМСЬКА ЛЮДМИЛА ЮРІВНА

Народилася 1956 р. Закінчила диригентсько-хоровий факультет Київської державної консерваторії ім. П.І.Чайковського в 1981 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1983 р. на посадах викладача (1983–1989 рр.), старшого викладача (1989–2002 рр.), доцента (з 2002 р.). Відмінник народної освіти України (1997 р.). Заслужений діяч мистецтв України (2002 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музикознавство.

Наукові праці

1. 2952. Фактурний прийом як художній засіб // Депонований рукопис. – М., Бібліотека ім. Леніна.
2. 2953. Формування навичок фактурного аналізу хорових партитур у студентів музично-педагогічного факультету // Шляхи вдосконалення професійної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 87–88.
3. 2954. Фольклорні джерела фактурних прийомів в кантатах Л.Дичко // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 85–86.
4. 2955. Про деякі риси індивідуального авторського стилю хорової творчості Л.Дичко (на прикладі фактури кантати «Чотири пори року») // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 40–47.
5. 2956. Основні техніки диригування: Навч.-метод. посібник / Упорядник Володченко Ж.М. – Ніжин, 2000. – 94 с. *У співавторстві.*
6. 2957. Про деякі риси індивідуального стилю хорової творчості Л.Дичко (на прикладі втілення фольклорних першоджерел у фактурі кантати «Чотири пори року») // Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського. – К., 2002. – Вип. 19. – Книга 3. Леся Дичко: грані творчості: Збірка статей. – С. 64–73.
7. 2958. Групові форми організації навчальної діяльності студентів в класі хорового диригування: Методичні рекомендації. – Ніжин, 2004. – 27 с.
8. 2959. Формування хормейстерських умінь у класі хорового диригування: Методичні рекомендації. – Ніжин, 2004. – 25 с.
9. 2960. Формування духовності майбутніх вчителів у творчій майстерні молодіжного хору «Світлич» // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004.

Фондові записи:

1995 рік. Звукорежисер В.Бєлзоров

10. 2961. Я.Аркадельт. Ave Maria.
11. 2962. М.Березовський. Єдинородний Сине.
12. 2963. М.Березовський. Достойно єсть.
13. 2964. М.Березовський. Прийдіте, поклонімся.
14. 2965. М.Березовський. Радуйтеся, праведні!
15. 2966. М.Березовський. Чашу спасенія прийму.
16. 2967. Д. Бортнянський. Под твою милість.
17. 2968. А.Ведель. Достойно єсть.
18. 2969. М.Дилецький. Єдинородний Сине.
19. 2970. В.Зубицький. Обробка української народної пісні "За нашим столом".
20. 2971. Зільхер Г.Верьовка. Лорелей.
21. 2972. О.Лассо. Матона.
22. 2973. М.Леонтович. Богородице Дво, радуйся.
23. 2974. Милославський. Обробка української народної пісні "Дівчино, прощай".
24. 2975. Т.Петриненко. Боже, Україну збережи.
25. 2976. Раков. Обробка української народної пісні "Ой, дуб дуба".
26. 2977. Л.Сан Педро. Вечірня зірка.
27. 2978. Дж.Сарті. Херувимська.
28. 2979. А.Туранков. Хваліте ім'я Господа.

1997 рік. Звукорежисер Л.Більчинський

29. 2980. А.Ведель. Ірмоси Пасхи.
30. 2981. А.Ведель. Душе моя.
31. 2982. А.Ведель. На ріках Вавілонських. (Концерт ля-мінор)
32. 2983. А.Ведель. З нами Бог.
33. 2984. А.Ведель. Плотію уснув.
34. 2985. А.Ведель. Покаянія. (Концерт мі-мінор).
35. 2986. А.Ведель. Світе тихий.
36. 2987. М.Вериківський. Реквієм пам'яті М.Леонтовича.
37. 2988. Дж.Гершвін. Сюїта з опери "Поргі і Бес".
38. 2989. М.Леонтович. Обробка української народної пісні "Ой. Устану я в понеділок".
39. 2990. С. Людкевич. Бодай ся когут збудив.

1999 рік. Звукорежисер М.Дідківський

40. 2991. А.Ведель. Різдяні ірмоси.
41. 2992. А.Гнатишин. Вірую.
42. 2993. А.Кошиць. Обробка української народної пісні "Вийди, Грицю, на вулицю".
43. 2994. А.Кошиць. Обробка української народної пісні "На вулиці скрипка грає".
44. 2995. М.Леонтович. Обробка української народної пісні "За городом качки пливуть".
45. 2996. М.Леонтович. Обробка української народної пісні "Не стій, вербо".
46. 2997. М.Лисенко. Камо поїду от лица Твоєго, Господи.
47. 2998. Р.Твардовський. Аллелуїя.
48. 2999. Шенендо /Спірічуел/.
49. 3000. Р.Шуман. Циганське життя.

2002 рік. Компакт-диск хору "Світлич": 19 творів, обсяг зучання – 47 хв.

2002 рік. Звукорежисер М.Дідківський

50. 3001. М.Вербицький. Хоровий концерт "Ангел вопієше".
51. 3002. Л.Ревуцький. Дід іде.
52. 3003. Д.Блажен. Сирба.
53. 3004. А.Енахе. Жайвір.
54. 3005. В.Кікта. Хоральна прелюдія.
55. 3006. М.Леонтович. Гей, ви, стрільці Січовії.
56. 3007. М.Леонтович. Світетихий.
57. 3008. М.Гумінілович. Там на горі маківці.
58. 3009. В.Карпенко. Злагода.
59. 3010. Я.Яциневич. Кант Великодню.

ЮЩИК ТЕТЯНА ВІТАЛІВНА

Народилася 1977 р. Закінчила музичний факультет Ніжинського державного педагогічного університету в 2002 р. Працює у Ніжинській вищій школі на посаді викладача (з 2003 р.). Основний напрямок наукових досліджень – теорія та історія педагогіки.

Наукові праці

1. 3011. Ідеї соціалізації особистості в процесі художньо-естетичної діяльності у педагогічному доробку Х.Д.Алчевської // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – № 2. – С. 226–229.

КАФЕДРА ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

БІЛА НАТАЛІЯ ЛЕОНІДІВНА

Народилася 1949 р. Закінчила Львівську державну консерваторію в 1974 р. Кандидат педагогічних наук (з 1985 р.), доцент (з 1989 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1985 р. на посадах ст. викладача (1985–1988 рр.), доцента (з 1988 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка, педагогіка вищої школи.

Наукові праці

1. 3012. Подготовка студентов к музыкально-эстетическому воспитанию школьников // Эстетика ленинизма и современность: Тез. науч.-практ. конф. – Запорожье, 1980. – С. 40–42.
2. 3013. Партитурная транскрипция как средство обучения в классе баяна // Развитие слуха, певческого голоса и музыкально-творческих способностей учащихся общеобразовательных школ: Тез. науч.-практ. конф. – М., 1982. – С. 50–51.
3. 3014. Застосування партитурної транскрипції // Музика. – 1982. – № 5. – С. 21.
4. 3015. Складові творчості // Там само. – 1983. – № 3. – С. 21.
5. 3016. Исследовательская деятельность студентов как условие подготовки к работе в школе // Взаимодействие педагогического вуза и школы в музыкально-эстетическом воспитании. – К., 1984. – С. 6.
6. 3017. Формирование творческой активности студентов музыкально-педагогических факультетов педвузов в процессе индивидуального обучения: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. – К., 1985. – 18 с.
7. 3018. К вопросу определения понятия духовного мира личности и его формирования // Формирование духовного мира молодежи в свете решений XXVII съезда КПСС: Тез. науч.-практ. конф. – Львов, 1986. – С. 3–4.
8. 3019. Совершенствование профессиональной подготовки будущего учителя музыки // Комплексный подход в профессиональной подготовке будущего учителя: Отчет. – 1987. – Деп. в ОЦНИ “Школа и педагогика” МП СССР и АПН СССР, № 2.87.0059134.
9. 3020. Из опыта подготовки учителя музыки в классе основного инструмента // Проблемы высшей школы. – К., 1988. – Вып. 64. – С. 100–104.
10. 3021. К проблеме нравственно-эстетического воспитания студентов в процессе их музыкально-эстетической деятельности // Эстетическое сознание как фактор социального ускорения: Материалы науч. – практ. конф. – Запорожье, 1988. – С. 5.
11. 3022. Профессиональное становление учителя: Монография. – Запорожье, 1988. – 34 с. – Деп. в ОДНИ “Школа и педагогика” М.П. СССР и АПН СССР, № 09, 88, 0068147. *У співаєм.*
12. 3023. Подготовка студентов музыкально-педагогических факультетов к воспитательной, просветительской и творческой работе в школе: Метод. рек. – Винница, 1988. – Вып. 2. – 48 с. *У співаєм.*
13. 3024. Деловые игры в профессиональной подготовке учителя музыки: Метод. рек. – Нежин, 1988. – 48 с. *У співаєм.*
14. 3025. Активизация подготовки студентов музыкально-педагогических факультетов к педагогической практике: Метод. рек. – Нежин, 1988. – 36 с. *У співаєм.*
15. 3026. Учебно-познавательные задачи в индивидуальном обучении: Метод. рек. – Нежин, 1989. – 36 с.
16. 3027. Вдосконалення виконавської майстерності майбутнього вчителя музики // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови в іщії середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук. – практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 57–58.
17. 3028. Роль народної пісні в підготовці вчителя музики в класі баяна // Народна пісня та впровадження її в навчально-виховний процес в умовах відродження національної культури: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 65–66.
18. 3029. Роль фольклору в становленні баяна // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 88–89.
19. 3030. Проблема творчої активності студентів музично-педагогічних факультетів в теорії і практиці вузівського навчання // Актуальні проблеми педагогіки і психології. – Ніжин, 1995. – С. 29–33.
20. 3031. Гра в навчально-виховній діяльності вчителя та професійно-педагогічній підготовці студентів: Метод. рек. – Ніжин, 1998. – 54 с. *У співаєм.*
21. 3032. Підготовка студентів музичних факультетів до роботи в хореографічних класах // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 1999. – Психолого-пед. науки. – Ч. 2. – С. 90–94. *У співаєм.*
22. 3033. Мистецтво у формуванні світоглядної культури особистості // Там само. – Ч. 3. – С. 29–31.
23. 3034. Професійна мотивація як фактор активізації пізнавальної діяльності майбутнього вчителя музики в класі основного інструменту // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу. – Ніжин, 1999. – С. 113–118.
24. 3035. До проблеми розвитку творчого мислення студентів в процесі індивідуального навчання // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – С. 108–111.
25. 3036. Специфіка формування навичок гри на додатковому інструменті (студентів-піаністів на баяні) // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції “Професійна підготовка майбутнього вчителя”. – Ніжин, 2003. – С. 75–81.

26. 3037. До питання концертмейстерської підготовки майбутнього вчителя музики // Проблеми педагогіки музичного мистецтва: Матеріали конф. "Становлення і розвиток музично-педагогічної освіти в Україні". – Ніжин, 2004. – С. 109–115.
27. 3038. Специфіка виконання фортепіанних творів П.І.Чайковського на баяні // Проблеми педагогіки музичного мистецтва: Матеріали конф. "Становлення і розвиток музично-педагогічної освіти в Україні". – Ніжин, 2004. – С. 160–168. *У співавт.*
28. 3039. Колір у сприйнятті музики // Проблеми педагогіки музичного мистецтва: Матеріали конференції "Становлення і розвиток музично-педагогічної освіти в Україні". – Ніжин, 2004. – С. 174–179. *У співавт.*

ГОЛУБ НАТАЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 1959 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім.М.В.Гоголя в 1985 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1986 р. на посадах викладача (1986–1996 рр.), ст. викладача (з 1996 р.). Основний напрям наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 3040. До питання підготовки вчителя музики загальноосвітньої школи в класі бандури на музично-педагогічному факультеті // Народна пісня та впровадження її в учбово-виховний процес в умовах відродження національної культури: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 66–68.
2. 3041. До питання вокальної роботи в класі бандури // Художньо-творчий розвиток учнів у школах естетичного виховання: Тез. доп. обл. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1995. – С. 54–55.
3. 3042. Ансамблеве музикування – ефективний засіб творчого розвитку майбутніх вчителів у класі бандури // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Професійна підготовка майбутнього вчителя". – Ніжин, 2003. – С. 9–13.
4. 3043. Специфіка формування поліфонічного мислення майбутніх вчителів у класі бандури // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-пед. науки. – № 1. – С. 64–66.
5. 3044. Традиції української кобзарської школи та творчий розвиток студентів // Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. "Становлення і розвиток музично-педагогічної освіти в Україні". – Ніжин, 2004. – С. 95–98.

ГРОЗДОВСЬКА ОЛЬГА ГРИГОРІВНА

Народилася 1944 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1971 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1971 р. на посадах викладача (1971–1986 рр.), ст. викладача (з 1986 р.). Основний напрям наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 3045. Підготовка студентів до різних форм позакласної роботи (з досвіду клубу "Ліра") // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 77–78.
2. 3046. Развитие личности в нравственно-эстетическом общении (из опыта работы клуба "Лира") // Соціалізація особистості як проблема національної освіти: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1994. – Ч. 2. – С. 108–110.
3. 3047. Вербалізація як засіб розкриття художньо-творчих здібностей дітей // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-пед. науки. – Ч. 2. – С. 103–107.
4. 3048. Формування у студентів відчуття дихання при розучуванні і виконанні інструментальних творів // Сучасні пед. технології у вищих закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 169–173.
5. 3049. Розвиток емоційної сфери школярів молодшого віку в процесі підготовки до виховних заходів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2001. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 33–36.

ГУСЕЙНОВА ЛАРИСА ВАСИЛІВНА

Народилася 1962 р. Закінчила виконавський факультет Азербайджанської державної консерваторії в 1985 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1990 р. на посадах викладача (1990–1995 рр.), ст. викладача (з 1995 р.), заступник декана факультету культури і мистецтв (з 2003 р.). Основні напрями наукового дослідження – музичне виконавство, музична педагогіка вищої школи.

Наукові праці

1. 3050. Робота над розвитком пальцевої (дрібною) техніки у класі основного інструменту (фортепіано) на музично-педагогічних факультетах // Шляхи вдосконалення професійної підготовки майбутнього вчителя музики: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Луганськ, 1998. – С. 56–58.
2. 3051. Розвиток пальцевої (дрібною) техніки студентів у класі фортепіано // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 122–128.

3. 3052. До проблеми формування інструментально-виконавської культури майбутніх учителів музики // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-пед. науки. – Ч. 2. – С. 37–39.
4. 3053. Теоретичні основи інструментально-виконавської підготовки вчителя музики // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2000. – Психолого-пед. науки. – С. 77–80.
5. 3054. До проблеми вдосконалення методів навчання в процесі інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – В 2 ч. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 173–177.
6. 3055. Виконавська культура вчителя музики як проблема дослідження // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-пед. науки. – С. 100–103.
7. 3056. Виховання професійних якостей у процесі формування виконавської культури майбутнього вчителя музики // Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. – К., 2001. – Вип. 30. – С. 202–207.
8. 3057. Специфіка підготовки музиканта-педагога до інструментально-виконавської діяльності у початковій школі // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету: Педагогічні науки. – Чернігів, 2002. – Вип. 10. – С. 193–195.
9. 3058. Інструментально-виконавська творчість як засіб професійної підготовки педагога-музиканта // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – № 1. – С. 103–105.
10. 3059. Педагогічні умови формування виконавської культури майбутнього вчителя музики // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – № 3. – С. 44–46.
11. 3060. Інструментально-виконавська діяльність як засіб професійної підготовки майбутнього вчителя музики // Вісник Луганського державного педагогічного університету імені Тараса Шевченка. – Луганськ, 2002. – Педагогічні науки. – № 6. – С. 48–51.
12. 3061. Критерії та рівні сформованості готовності майбутнього вчителя музики до інструментально-виконавської діяльності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-пед. науки. – № 1. – С. 36–38.
13. 3062. Довідник виконавця-інструменталіста: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 91 с. *У складі колект. авт.*
14. 3063. Структура готовності майбутніх учителів музики до інструментально-виконавської діяльності // Мистецька освіта в контексті європейської інтеграції: Тези міжнар. наук. конф. (30 червня – 2 липня). – Київ – Суми, 2004. – С. 158–160.
15. 3064. Проблемна інтеграція дисциплін інструментально-виконавського циклу як педагогічна інновація // Інновації у вищій освіті: Матеріали першої міжнар. конф. – Ніжин, 2004. – С. 103.
16. 3065. Педагогічна модель формування готовності до інструментально-виконавської діяльності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-пед. науки. – № 1. – С. 61–64.
17. 3066. Інтеграція дисциплін інструментально-виконавського циклу як педагогічна проблема // Вісник Глухівського державного педагогічного університету. – Глухів, 2004. – Педагогічні науки. – Вип. 4. – С. 100–103.

ДАЛЛАДА ТАМІЛА ГРИГОРІВНА

Народилася 1939 р. Закінчила філологічний (з музикою) факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1962 р., музично-педагогічний факультет Київського державного педагогічного інституту ім. О.М.Горького в 1970 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1962 р. на посадах асистента (1962–1982 рр.), ст. викладача (1982 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 3067. Значення вдосконалення навчально-виховного процесу в класі основного інструменту на музично-педагогічному факультеті // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови в вищій середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 78–79.
2. 3068. Методичні рекомендації до організації та проведення в виконавській практиці студентів музично-педагогічних факультетів у класі основного інструменту. – К., 1991. – 32 с.
3. 3069. Шляхи поліпшення професійно-педагогічної орієнтації слухачів музичного відділення ФМП // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Тези доп. респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 109–110.
4. 3070. Вивчення фортепіанних творів М.В.Лисенка в класі основного інструменту // Вивчення життя і творчості М.В.Лисенка в школі і вузі: Метод. рек. – Суми, 1992. – С. 66–70.
5. 3071. Духовність фортепіанної музики М.Лисенка // Творчість М.Лисенка і духовний розвиток особистості: Матеріали наук.-практ. читань. – Чернігів, 1992. – Ч. 2. – С. 29–31.
6. 3072. Вплив народної музично-поетичної творчості на фортепіанне мистецтво // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 67–68.
7. 3073. Підготовка майбутніх учителів до проведення музичної Шевченкіани в школі // Т.Шевченко і сучасність: Матеріали наук.-метод. конф. – Чернігів, 1992. – С. 30–31.
8. 3074. Підготовка майбутніх учителів музики до проведення позакласної роботи в школі // Українська музична культура: ювілей, нові історичні факти, естетичні та просвітницькі проблеми: Матеріали наук.-практ. конф. (квітень, 1993). – Дрогобич, 1993.
9. 3075. Виховання творчої самостійності студентів у процесі інструментальної підготовки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 2. – С. 53–57.
10. 3076. Розвиток творчої активності майбутніх учителів музики у процесі інструментальної підготовки // Сучасні педагогічні технології у вищих закладах освіти: Матеріали Всеукр. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 165–169.
11. 3077. Проблема інтонування у клавірній педагогіці XVII–XVIII ст. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 197–199.

ДОРОХІН ВОЛОДИМИР ГРАНЛІСОВИЧ

Народився 1962 р. Закінчив оркестровий факультет Воронежського інституту мистецтв у 1986 р. Лауреат міжнародних конкурсів: конкурс баянних ансамблів м. Бишкек (1992 р.), "Граї баян" м. Ржев (Росія, 2005 р.), дуєтів баяністів м. Москва-Хімки (Росія, 2005 р.). Заслужений артист України (з 1996 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1986 р. на посадах викладача (1986–1991 рр.), ст. викладача (1991–1994 рр.), доцента (з 1994 р.). З 1989 р. по 2005 р. підготував 10 лауреатів і дипломантів Міжнародних та Всеукраїнських конкурсів. Відмінник народної освіти України (з 1995 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музичне виконавство, музична педагогіка.

Наукові праці

1. 3078. Формування творчої активності у студентів музично-педагогічних факультетів при вивченні творів органної музики // Роль мистецтв у вихованні творчої особистості: Матеріали респ. наук.-практ. конф. – Кіровоград, 1990. – С. 42–43.
2. 3079. Роль поліфонічного репертуару в становленні професійної підготовки майбутнього вчителя музики. // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 72–73.
3. 3080. Деякі проблеми вивчення клавірних творів Й.С.Баха у класі баяну // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – № 1. – С. 111–115.
4. 3081. Виховання баяніста. Проблеми та суперечності методик // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 48–51.
5. 3082. Про фактор інструментарію в артикуляції на баяні клавірної музики Й.С.Баха // Науковий вісник Зб. ст. – К., 2004. – Вип. № 37: Стиль музичної творчості: естетика, теорія, виконавство. – С. 273–280.
6. 3083. Розвиток поліфонічного мислення через вивчення клавірних творів Й.С.Баха у класі баяна // Проблеми педагогіки музичного мистецтва: Зб. наук.-метод. ст. – Ніжин, 2004. – С. 83–87.
7. 3084. Деякі особливості виконання клавірної музики Й.С.Баха на баяні // Актуальні питання баянно-акордеонного виконавства та педагогіки в музичних навчальних закладах: Зб. матеріалів І та ІІ Між нар. конф. – Луганськ, 2005. – С. 72–78.
8. 3085. Артикуляція в аспекті музично-виконавського інтонування // Науковий вісник: Збірка статей. – К., 2005. – Вип. 38: Стиль музичної творчості: естетика, теорія, виконавство.
9. 3086. Музична артикуляція як феномен багаторівневої мови // Український вимір: Міжнарод. зб. інформаційних, освітніх, наукових методичних статей і матеріалів з України та діаспори. – Ніжин, 2005.
10. 3087. "Інтонування" та "Артикулювання" в структурі музичного мовлення // Література та культура полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 30.

Фондові записи

11. 3088. Черніков В. "Ковбой".
12. 3089. Гайденко А. "Коло нареченої".
13. 3090. Рунчак В. "Російська" з циклу "Портретикомпозиторів".
14. 3091. Черніков В. "Сюїта".
15. 3092. Бьольман Л. "Токката" (для органу).
16. 3093. Лисенко М. Українська рапсодія № 2.
17. 3094. Мьоркель Т. Фантазія (для органу).
18. 3095. Новіков А. – Різоль М. "Огонек".
19. 3096. Митькін В. – Різоль М. "Козача-кавалерійська".
20. 3097. Соловійов-Седой В. – Різоль М. "Играй мой баян".
21. 3098. Табачник М. – Різоль М. "Давай закурим".
22. 3099. Новіков А. – Різоль М. "Смуглянка".
23. 3100. Блантер М. – Різоль М. "Моя любимая".

КОТЛІНСЬКА ЛЮБОВ ГРИГОРІВНА

Народилася 1958 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1983 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1983 р. на посадах викладача (1983–1988 рр.), стажиста-дослідника (1988–1990 рр.), викладача (1990–1992 рр.), ст. викладача (з 1992 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 3101. До проблеми формування художньої культури майбутніх учителів музики // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 64–65.
2. 3102. К вопросу о художественно-педагогической подготовке будущего учителя музыки // Формирование духовной культуры учащейся молодежи и школьников в процессе художественного воспитания. – К., 1990. – С. 77–81. – Деп. в ОЦНИ "Школа и педагогика" МП СССР и АПН СССР, 1990, № 360–90.

3. 3103. Формирование художественной культуры будущих учителей музыки как педагогическая проблема // Формирование личности советского учителя: Тез. докл. науч.-практ. конф. "Педвуз и проблемы современной общеобразовательной школы". – Кривой Рог, 1990. – С. 109.
4. 3104. Формування художньої культури майбутніх учителів музики як педагогічна проблема // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-пед. науки. – Ч. 2. – С. 66–68.
5. 3105. Використання англійських дитячих пісень на заняттях концертмейстерського класу // Сучасні педагогічні технології в вищих закладах освіти: Матеріали конф.: У 2 ч. (Травень, 2000). – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 155–158.
6. 3106. До проблеми визначення рівня сформованості художньої культури студентів музичних факультетів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 116–120.
7. 3107. Визначення критеріїв поняття "музичності" живопису як засіб інтеграції художніх знань майбутніх учителів музики // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Професійна підготовка майбутнього вчителя". – Ніжин, 2003. – С. 6–9.
8. 3108. Особливості професійної підготовки студентів-початківців у класі основного інструменту (фортепіано) // Проблеми педагогіки музичного мистецтва: Матеріали конф. "Становлення і розвиток музично-педагогічної освіти в Україні". – Ніжин, 2004. – С. 61–64.

ЛЯШЕНКО ТЕТЯНА ВАЛЕРІЇВНА

Народилася у 1968 р. Закінчила виконавський факультет Харківського університету мистецтв імені І.П.Котляревського (1995 р.), аспірантуру Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського (2004 р.) Працює у Ніжинській вищій школі з 1995 р. на посадах концертмейстера (1995–1999 рр.), викладача з 2004 р. Основний напрямок наукових досліджень – історія українського музичного мистецтва, музичне краєзнавство.

Наукові праці

1. 3109. Пісенно-хорова культура Чернігівщини в 20-ті – 30-ті роки ХХ століття // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 192–197.
2. 3110. Роль громадсько-культурних товариств у розвитку музичної освіти на Чернігівщині (перша третина ХХ століття) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21. – С. 335–339.
3. 3111. Концертно-виконавська діяльність Імператорського російського музичного товариства на Чернігівщині на початку ХХ століття // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Зб. наук. праць. – К., 2002. – № 23. – С. 198–202.
4. 3112. Товариство "Просвіта" і музично-театральна культура Чернігівщини початку ХХ століття // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Зб. наук. праць. – К., 2003. – № 24 (Ч. 2). – С. 76–80.
5. 3113. Музично-хорова освіта в вищих навчальних установах Чернігівщини в першій третині ХХ століття // Київське музикознавство. Культурологія і мистецтвознавство. – К., 2004. – Вип. 13. – С. 275–281.
6. 3114. Шляхи вдосконалення і професіоналізації Чернігівського музичного училища в першій третині ХХ століття // Чернігівське музичне училище ім. Л.М.Ревуцького: 100 років. – Чернігів, 2004. – С. 29–50.

ПАВЛЕНКО ОЛЕКСІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Народився у 1980 р. Закінчив музичний факультет Ніжинського державного педагогічного університету (в 2002 р.). Навчається у Харківському університеті мистецтв (з 2002 р., з/в). Працює у Ніжинській вищій школі на посаді викладача (з 2003 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 3115. Особливості музично-виконавської інтерпретації блюзу // Проблеми педагогіки музичного мистецтва: Матеріали конф. "Становлення і розвиток музично-педагогічної освіти в Україні". – Ніжин, 2004. – С. 171–173.

ПАЛАЄВА НАДІЯ МИХАЙЛІВНА

Народилася 1947 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1972 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1972 р. на посадах викладача (1972–1985 рр.), ст. викладача (з 1985 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 3116. Підготовка студентів до проведення позакласної роботи // Шляхи вдосконалення професійно-підготовчої підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 70.
2. 3117. Організація художніх вечорів у школах естетичного виховання // Художньо-творчий розвиток учнів у школах естетичного виховання: Матеріали обл. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1995. – С. 52–53.

ПАЩЕНКО ЛЮДМИЛА ІВАНІВНА

Народилася 1947 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Ніжинського педагогічного інституту в 1969 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1970 р. на посадах концертмейстера (1970–1973 рр.), викладача (1973–1988 рр.), ст. викладача (з 1988 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 3118. Інтерпретація музичного твору як засіб професійного становлення майбутнього вчителя музики // Шляхи в досконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1980. – С. 74–75.
2. 3119. Вплив народної музично-поетичної творчості на фортепіанне мистецтво // Фольклор та професійне мистецтво: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1992. – С. 67–68.

РЕВЕНЧУК ВАЛЕНТИНА ВАСИЛІВНА

Народилася 1957 р. Закінчила музично-педагогічний факультет Івано-Франківського державного педагогічного інституту ім. В. Стефаника в 1984 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1984 р. на посадах асистента (1984–1994 рр.), ст. викладача (з 1994 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка вищої школи.

Наукові праці

1. 3120. Формування концертмейстерських умінь у майбутніх учителів музики // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-пед. науки. – Ч. 2. – С. 48–52.
2. 3121. Феномен музичного мислення та педагогічні проблеми його формування // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 77–81.
3. 3122. Проблема спілкування у професійній підготовці майбутнього вчителя музики // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – С. 47–49.
4. 3123. До суті поняття “педагогічна взаємодія” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-пед. науки. – С. 26–28.
5. 3124. Проблема взаємодії викладача та студента – традиції та інновації // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Інновації у вищій освіті”. – К., 2003. – С. 206–207.
6. 3125. Критерії діагностики взаємодії викладача та студента у музично-освітньому процесі // Матеріали міжнар. наук. конф. “Мистецька освіта в контексті європейської інтеграції: теоретичні та методичні засади розвитку”. – Київ - Суми, 2004. – С. 127–129.
7. 3126. Проблеми навчальної взаємодії викладача та студента у процесі фортепіанного навчання // Наукові записки Глухівського держ. пед. університету.
8. 3127. Діагностика процесу навчальної взаємодії викладача та студента у класі фортепіано // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-пед. науки. – С. 97–100.

РЕЗАН ЛАРИСА ІВАНІВНА

Народилася 1969 р. Закінчила музичний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1995 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1998 р. на посаді викладача. Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 3128. Формування інтонаційно-драматургічного способу мислення у студентів в процесі музично-виконавської підготовки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-пед. науки. – Ч. 2. – С. 40–44.
2. 3129. Музично-виконавська підготовка в теорії та практиці навчання (історичний аспект) // Там само. – Ніжин, 2000. – Психолого-пед. науки. – С. 121–124.
3. 3130. Педагогічні проблеми структури та змісту музично-виконавського процесу // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 32–34.
4. 3131. Діагностичні уміння у музично-виконавському процесі // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-пед. науки. – С. 25–28.

РОЗЕН ВЕДДА АБРАМІВНА

Народилася 1934 р. Закінчила Московський державний музично-педагогічний інститут у 1961 р. Дипломант Варшавського радіоконкурсу "Шопен навіки живий" (1981 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1959 р. на посадах викладача (1959–1961 р.), ст. викладача (1961–1989 рр.), доцента (1989–1999 рр.), ст. викладача (з 1999 р.). Підготувала 7 лауреатів та I дипломанта Всесоюзних та Всеукраїнських міжвузівських конкурсів студентів-піаністів. Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 3132. Изучение стилевых особенностей музыки разных эпох в классе фортепиано: Метод. рек. – Ніжин, 1989. – 44 с. *У співаєт.*
2. 3133. Эстетическое воспитание школьников I–IV классов в процессе слушания музыки: Метод. рек. – Ніжин, 1989. – 44 с. *У співаєт.*
3. 3134. Принципы организации учебного репертуара в классе фортепиано: Метод. рек. – Ніжин, 1990. – 18 с. *У співаєт.*
4. 3135. Фортепиано во внеклассной музыкальной работе с младшими школьниками: Метод. рек. – Ніжин, 1990. – 19 с. *У співаєт.*
5. 3136. Вивчення стилевих особливостей музики різних епох у класі фортепіано: Метод. рек. – Ніжин, 2000. – 24 с.
6. 3137. Вивчення стилевих особливостей музики С. Прокоф'єва наприкладі фортепіанного циклу "Швидкоплинності": Метод. рек. – Ніжин, 2001. – 20 с.

ШУМСЬКИЙ МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Народився 1960 р. Закінчив оркестровий факультет Київської консерваторії ім. П.І. Чайковського в 1985 р. Лауреат міжнародних конкурсів: конкурс баянних ансамблів (м. Бишкек, 1992 р.), "Граї баян" м. Ржев (Росія, 2005 р.), конкурс дуєтів баяністів м. Москва-Химки (Росія, 2005 р.). Заслужений артист України (з 1996 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1985 р.: на посадах викладача (1985–1990 рр.), ст. викладача (1990–1994 рр.), доцента (1994–2002 рр.), завідуючого кафедри інструментально-виконавської підготовки (з 2002 р.). Основний напрямок наукових досліджень – музична педагогіка.

Наукові праці

1. 3138. Можливості раціональної аплікатури в формуванні виконавської культури студентів музично-педагогічних факультетів // Шляхив досконалення професійно-педагогічної майстерності вчителя в умовах перебудови в вищій середньої школи: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990.
2. 3139. Професійне становлення вчителя: Монографія. – Запоріжжя, 1988. – Деп. в НЦН "Школа і педагогіка" МО СРСР і АПН СРСР. *У співаєт.*
3. 3140. Підготовка студентів музичних факультетів до роботи в хореографічних класах // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 2. – С. 90–95. *У співаєт.*
4. 3141. Проблема концертмейстерської підготовки майбутніх вчителів музики // Матеріали міжнародної конференції "Інновації у вищій освіті – 2003". – К., 2003.
5. 3142. Специфіка формування навичок гри на додатковому інструменті (студентів-піаністів на баяні) // Матеріали науково-практичної конференції "Професійна підготовка майбутнього вчителя". – Ніжин, 2003.
6. 3143. Ритмосхеми як засіб формування концертмейстерських навичок // Матеріали конференції "Становлення і розвиток музично-педагогічної освіти в Україні". – Ніжин, 2004.
7. 3144. Жанрово-стильові особливості музики А.П'яццолі // Матеріали конференції "Становлення і розвиток музично-педагогічної освіти в Україні". – Ніжин, 2004.

Фондові записи

8. 3145. Черніков В. "Ковбой".
9. 3146. Гайдено А. "Коло нареченої".
10. 3147. Рунчак В. "Російська" з циклу "Портрети композиторів".
11. 3148. Черніков В. "Сюїта".
12. 3149. Бьольман Л. Токката (для органу).
13. 3150. Лисенко М. Українська рапсодія (№ 2)
14. 3151. Мьоркель Т. Фантазія (для органу).
15. 3152. Новіков А. – Різоль М. "Огонек".
16. 3153. Митькін В. – Різоль М. "Козача-кавалерійська".
17. 3154. Соловйов-Сєдой В. – Різоль М. "Играй, мой баян".
18. 3155. Табачник М. – Різоль М. "Давай закурим".
19. 3156. Новіков А. – Різоль М. "Смуглянка".
20. 3157. Блантер М. – Різоль М. "Моя любимая".

Фондові записи (Київ – 2002)

21. 3158. В.Зубицький "За нашим стодолом"
22. 3159. Д.Блажин. "Сирба".
23. 3160. О.Енахе "Жайвір".

Художні твори

24. 3161. Гурев Ю. Танцює "Подольнич". – К.: Муз. Україна, 1981.
25. 3162. "Білим лебедем зуть...": Для хору у супроводі фортепіано / Слова Т.Д.Пінчук // "Білим лебедем зуть...": Фотоальбом. – Ніжин, 2003.

ЩЕРБІНІНА ОЛЬГА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1961 р. Закінчила виконавський факультет Донецького музично-педагогічного інституту в 1986 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1986 р. на посаді викладача. Основний напрямок наукових досліджень – педагогіка вищої школи.

Наукові праці

1. 3163. Порівняльний аналіз виконавських інтерпретацій музичного твору як засіб активізації творчого мислення студента // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 118–122.
2. 3164. Формування відчуття музичного стилю у майбутніх учителів музики в процесі інструментальної підготовки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 2. – С. 44–47.
3. 3165. До проблеми авторського тексту в процесі формування виконавського стилю музиканта-педагога // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2000. – Психолого-пед. науки. – С. 64–67.
4. 3166. Формування концертмейстерських навичок у процесі роботи над фактурою музичного твору // Сучасні пед. технології у вищих пед. закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 178–181.
5. 3167. Розвиток музично-стильових уявлень як проблема фахової підготовки музиканта-педагога // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2001. – Психолого-пед. науки. – С. 118–121.
6. 3168. Проблема стилю у музично-виконавській інтерпретації // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – С. 115–117.
7. 3169. Шляхи формування стилю-слухового досвіду молодших школярів // Вісник ЧДПУ: Педагогічні науки. – Чернігів, 2002. – Вип. 10. – С. 196–198.
8. 3170. Проблеми стилю у виконавській практиці студентів музичного факультету // Вісник ЛДПУ. – Луганськ, 2002. – № 6(50). – С. 45–48.
9. 3171. Метод інтонаційно-стильового осягнення музики в класі інструментально-виконавської підготовки // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Інновації у вищій освіті". – К., 2003. – С. 167.
10. 3172. Інновації в систематизації навчально-виконавського репертуару майбутнього вчителя музики // Матеріали міжнародної наукової конференції "Мистецька освіта в контексті європейської інтеграції: теоретичні та методичні засади розвитку". – Київ-Суми, 2004. – С. 190–192.
11. 3173. Педагогічна діагностика музично-стильових уявлень майбутніх учителів музики // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Психолого-пед. науки. – С. 88–90.
12. 3174. Розвиток музичного сприймання як умова формування музично-стильових уявлень студентів // Наукові записки Глухівського державного педагогічного університету.

ІСТОРИКО-ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ПРАВОЗНАВСТВА

І. СЕКЦІЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

БОЙКО ОЛЕКСАНДР ДМИТРОВИЧ

Народився 1958 р. Закінчив Чернівецький державний університет у 1980 р. Працював у Ніжинській вищій школі з 1980 по 2004 рр. Кандидат історичних наук (з 1989 р.), доцент кафедри історії України НДПІ ім. М. Гоголя (з 1990 р.). Захистив докторську дисертацію у 2003 р. Декан історико-правознавчого факультету (1999–2003 рр.). Доцент кафедри історії України та правознавства з 2003 р. по січень 2004 р. Основний напрямок наукових досліджень – суспільно-політична історія України ХХ століття.

Наукові праці

1. 3175. Кредо, за яким – майбутнє (до 70-річчя праць В.І.Леніна “Соціалізм і війна” та “Про лозунг Сполучених Штатів Європи”. // Ранок. – 1985. -№ 8.
2. 3176. Діяльність Чернігівської більшовицької організації по керівництву класовим вихованням робітничої молоді в роки першої світової війни (1914–1917 рр.) // І Чернігів. обл. наук. конф. з іст. краєзнавства (грудень, 1985): Тез. доп. – Чернігів, 1985. – С. 73–74.
3. 3177. Исторический опыт борьбы большевистской партии за свержение царского самодержавия и капиталистического строя: Метод. рек. курса “Молодежи о партии” комсомольской политучебы. – Чернигов, 1986. – 26 с.
4. 3178. З історії діяльності більшовицьких організацій України по залученню робітничої молоді до революційної боротьби (1914 – лютий 1917 рр.) // Укр. іст. журн. – 1986. – № 8. – С. 97–104.
5. 3179. Планы семинарских занятий, контрольные работы по истории КПСС и методические рекомендации к ним (для студентов-заочников). – Нежин, 1987. *У співавт.*
6. 3180. Диспут в молодежной аудитории: Метод. рек. в помощь пропагандистам и организаторам комсомольской политучебы. – Чернигов, 1987. – 33 с.
7. 3181. Организация самостоятельной работы студентов в процессе изучения истории КПСС: Метод. рек. – Нежин, 1988. *У співавт.*
8. 3182. Как подготовит и провести диспут в молодежной аудитории: Метод. рек. – Чернигов, 1988. – 24 с.
9. 3183. Рабочая молодежь – надежный источник пополнения рядов РСДРП (на примере биографии П.А.Воронова) // Актуальные проблемы исследования биографии пролетарских революционеров: Тез. докл. и сообщ. респ. науч.-практ. конф. (12–14 окт. 1988). – Николаев, 1988. – С. 268–271.
10. 3184. Ученьє К.Маркса о преемственности поколений в революционном преобразовании общества // Марксизм и современность: Тез. докл. обл. науч. – практ. конф. (12–13 мая 1988). – Глухов, 1988. – С. 81–82.
11. 3185. Діяльність більшовиків Чернігівщини по залученню молоді до революційної боротьби (1910–1914 рр.) // І Чернігів. обл. наук. конф. з іст. краєзнавства (срудень, 1988): Тези. доп. – Чернігів; Ніжин, 1988. – С. 81.
12. 3186. В.И.Ленин о преемственности поколений в революционном преобразовании общества и современность // Молодежь и перестройка: Тез. Харьк. науч.-практ. конф. – Харьков, 1988. – С. 51–54.
13. 3187. Удовольствие с роковыми последствиями: Метод. рек. к лекции о вреде наркомании. – Чернигов, 1988. – 26 с. (*У співавт.*).
14. 3188. Конкретно-исторические особенности рабочей молодежи России в годы первой мировой войны // Молодежь и актуальные проблемы исторической науки: Тез. обществ.-полит. чтений, посвящ. 70-летию комсомола Украины. – К., 1989. – С. 100–102.
15. 3189. Рабочая молодежь как источник пополнения рядов большевистских организаций в годы первой мировой войны (1914 – февраль 1917 г.) // Молодежь и актуальные проблемы исторической науки: Сб. материалов обществ.-полит. чтений, посвящ. XIX Всесоюз. парт. конф. (24–25 мая 1988). – К., 1989. – С. 21–22.
16. 3190. Идейно-воспитательное значение изучения биографии Н.К.Крупской // Творческое наследие Н.К.Крупской и современная школа: Тез. докл. и сообщ. респ. науч.-практ. конф. (23–25 февр. 1989). – Горловка, 1989. – С. 17–18. *У співавт.*
17. 3191. До питання про політику царського уряду в галузі народної освіти на Україні (1914 – лютий 1917) // Міжвуз. наук.-практ. конф., присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі: Тез. доп. – Ніжин, 1989. – С. 34–36. *У співавт.*
18. 3192. Деятельность большевистских организаций Украины по вовлечению рабочей молодежи в революционную борьбу (1914 – февраль 1917 рр.): Автореф. дис... канд. ист. наук. – К., 1989. – 24 с.
19. 3193. Диспут як засіб формування комунікативної культури студентів педагогічного вузу // Шляхи удосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 1. – С. 65–66.
20. 3194. Роль методики малих груп у вдосконаленні підготовки студентів педвузу // Там само. – С. 66–67. *У співавт.*
21. 3195. Формування професійних якостей у майбутніх вчителів на семінарських заняттях за методикою малих груп // Формування світоглядних позицій вчителя у процесі навчання та виховання: Тез. міжвуз. наук.-практ. конф. (25–26 трав. 1990). – Дрогобич, 1990. – С. 86–87. *У співавт.*
22. 3196. У роки революційного передгроззя (Робітничої молоді України напередодні Лютневої революції) // Повертаючись до джерел: 36. статей. – К., 1990. – С. 3–8.
23. 3197. Здійснення українізації Ніжинського інституту народної освіти (1923–26 рр.) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – С. 102–103.

24. 3198. "Разумная середина": либеральные идеи Б.Н.Чичерина об образовании и воспитании студенческой молодежи // Либеральные реформы 1860-х годов и развитие общественной мысли в России: Тез. межвуз. науч. – практ. конф. молодых ученых. – Измаил, 1991. – С. 22–26. *У співаєм.*
25. 3199. Майбутньому вчителю про культуру дискусії: Метод. рек. – Ніжин, 1991. – 21 с. *У співаєм.*
26. 3200. Методичні матеріали та плани семінарських занять з історії народів СРСР (1861 – лютий 1917 рр.). – Ніжин, 1991. – 30 с. *У співаєм.*
27. 3201. Історія: Програма вступного екзамену для абітурієнтів (1992). – Ніжин, 1992. – 9 с. *У співаєм.*
28. 3202. Методика малих груп як засіб активізації роботи студентів на семінарських заняттях з історії України // Місце України у світовій історії та особливості вивчення даної проблеми у педагогічному вузі: Тез. міжвуз. наук.-практ. конф. – К., 1992. – С. 175–177. *У співаєм.*
29. 3203. Ніжинська науково-дослідча кафедра історії, культури і мови в історичному контексті 20–30-х рр. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1994. – Вип. 4. – С. 38–46.
30. 3204. Досвід та уроки діяльності Ніжинської науково-дослідної кафедри історії культури і мови по здійсненню політики українізації // Там само. – Вип. 4. – С. 47–52. *У співаєм.*
31. 3205. Історія України: Навч. посібник для вступників до вузів. – Ніжин, 1993. – 138 с. *У співаєм.*
32. 3206. Використання методики малих груп на уроках з народознавства // Методика. Досвід. Пошук: Наук. – метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 51–57. *У співаєм.*
33. 3207. Участь Ніжинської науково-дослідної кафедри історії, культури і мови у відродженні національно-культурної спадщини України (20–30-ті роки) // Зб. матеріалів до 1000-річчя Ніжина. – Ніжин, 1994.
34. 3208. Історія України у XX столітті (20–90-ті роки): Навч. посібник для студентів. – Ніжин: Стиль, 1994. – 284 с.
35. 3209. На переломі: студії з новітньої історії України (квітень 1994 – квітень 1995) // Сівер. літопис. – 1995. – № 4.
36. 3210. Історія України, в сесвітній історії у сучасному баченні: Навч. посіб. для абітурієнтів та старшокласників. – Ніжин, 1996. – 98 с. *У співаєм.*
37. 3211. Україна 1991–1995 років: Тіні минулого чи контури майбутнього? (Нариси з новітньої історії): Навч. посіб. – К.: Магістр-5, 1996. – 207 с.
38. 3212. Гуманізм // Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 196–197.
39. 3213. Гумор // Там само. – С. 197–198.
40. 3214. Громадянськість // Там само. – С. 195.
41. 3215. Світогляд // Там само. – С. 326–327.
42. 3216. Українська ментальність: суть, характерні риси та особливості // Сівер. літопис. – 1996. – № 5. – С. 64–67.
43. 3217. Історія України: Навч. посібник. – К.: Академія, 1997. – 319 с.
44. 3218. N jnov jsi d jiny Ukraihiny – Brno: Jota, 1997. – 267 st. *У співаєм.*
45. 3219. Історія України: Навч. посібник. – К.: Академія, 1998. – 251 с.
46. 3220. Нарис історії Ніжинської науково-дослідної кафедри історії, культури і мови (20–30-ті роки) // Сівер. літопис. – 1998. – № 5. – С. 120–127.
47. 3221. Досвід та уроки суспільно-політичної трансформації України у добу перебудови (квітень 1985 – серпень 1991) // Нова політика. – 1998. – № 2. – С. 32–34.
48. 3222. Суспільно-політичний розвиток України в період перебудови (квітень 1985 – серпень 1991) // Вісн. Київ. ун-ту. – Серія "Історія". – 1998. – Вип. 39. – С. 61–64.
49. 3223. Історія України. Всесвітня історія (Екзаменаційні питання та відповіді): Навч. посіб. – К.: Академія, 1999. – 127 с. *У співаєм.*
50. 3224. Нові явища у сфері культури у XIV–XVI століттях // Історія в школах України. – 1999. – № 4. – С. 11–13.
51. 3225. Довідник для вступників до Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя на історико-правознавчий факультет. – Ніжин, 1999. – 23 с.
52. 3226. Історія України: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. – К.: Академія, 1999. – 568 с.
53. 3227. Остання адреса – Сандормох [Рец.] // 3 архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ. – 1999. – № 1/2. – С. 502–504.
54. 3228. Історія України. Всесвітня історія (Екзаменаційні питання та відповіді): Навч. посіб. – К.: Академія, 2000. – 127 с. *У співаєм.*
55. 3229. Довідник для вступників до Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя на історико-правознавчий факультет. – Ніжин, 2000. – 23 с.
56. 3230. Економіка України як господарська система (історичний аспект) // Україна на зламі тисячоліть: історичний екскурс, проблеми, тенденції та перспективи. – К., 2000. – С. 81–109.
57. 3231. Основні аспекти й специфіка висвітлення процесу перебудови (1985–1991) у навчальній літературі (на прикладі України) // Українська історична дидактика. Міжнародний діалог (фахівці різних країн про сучасні українські підручники з історії): Зб. наук. ст. – К., 2000. – С. 264–272.
58. 3232. Неформальні організації у добу перебудови: характерні риси та особливості розвитку (з історії ТУМ, "Меморіалу" та "Зеленого світу") // Сівер. літопис. – 2000. – № 5. – С. 43–47
59. 3233. Предтеча Руху: неформальні організації як фактор громадсько-політичного життя України у період перебудови // Людина і політика. – 2001. – № 1. – С. 44–57.
60. 3234. Історія України: Посібник – 2-е вид., доп. – К.: Академія, 2001.
61. 3235. Розділ IV. "Нове мислення" // Політична історія України. XX ст.: У 6 т. – К.: Генеза, 2003. – Т.6. – С. 321–440. *У співаєм.*
62. 3236. Історія України: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. – К.: Академвидав, 2003. – 656 с.
63. 3237. Спроба прискорення: уроки перших кроків перебудови (на прикладі України) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 19. – С. 78–85.
64. 3238. Загострення політичної конфронтації в Україні: атака опозиції та контрнаступ консерваторів (серпень – грудень 1990 р.) // Сучасність. – 2003. – № 1. – С. 82–87 (початок).
65. 3239. Загострення політичної конфронтації в Україні: атака опозиції та контрнаступ консерваторів (серпень – грудень 1990 р.) // Сучасність. – 2003. – № 2. – С. 67–76 (закінчення)
66. 3240. Чи існує протиріччя між результатами березневого та грудневого Референдумів 1991 р.? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 20. – С. 256–261.
67. 3241. Чому не перемогла в Україні жовтнева революція 1990 р.? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 20. – С. 265–271.
68. 3242. Проблеми формування змісту шкільної освіти: "Круглий стіл" (Київ, 19 листопада 2002 р.) // Історія в школах України. – 2003. – № 2. – С. 4.

69. 3243. Демократизація як фактор суспільних трансформацій в добу перебудови. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 21. – С. 246–251.
70. 3244. Місце і роль гласності у контексті суспільно-політичних трансформацій в Україні у добу перебудови // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 21. – С. 251–261.
71. 3245. Не всі неформали вибиваються в люди // Віче. – 2003. – № 7. – С. 61–65.
72. 3246. Політичне протистояння офіційної влади та опозиції в Україні: основні прояви, характерні риси та особливості (літо 1989 р. – лютий 1990 р.) // Людина і політика. – 2003. – № 2. – С. 48–62 (початок).
73. 3247. Політичне протистояння офіційної влади та опозиції в Україні: основні прояви, характерні риси та особливості (літо 1989 р. – лютий 1990 р.) // Людина і політика. – 2003. – № 3. – С. 35–47 (закінчення).
74. 3248. Початок формування багатопартійної системи в Україні: основні етапи, проблеми, характерні риси та особливості // Сучасність. – 2003. – № 11. – С. 59–89.
75. 3249. Україна в останні місяці імперії (серпень – грудень 1991 р.): хроніка та аналіз. Стаття 1. // Людина і політика. – 2003. – № 6. – С. 61–79.
76. 3250. Історіографія історії України: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 44 с. *У співавт.*
77. 3251. Довідник для вступників до Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя на історико-правознавчий факультет. – Ніжин, 2003. – 28 с.
78. 3252. Програма підсумкового екзамену з історії. – Ніжин, 2003. – С. 20–23. *У співавт.*
79. 3253. Матеріали І-ї студентської конференції “Українсько-словянські зв’язки: історія і сучасність” (квітень 2003 р.). – К., 2004. – 99 с. (Редагування *У співавт.* з В. Кузьменком).
80. 3254. Україна в останні місяці імперії (серпень – грудень 1991 р.): хроніка та аналіз (Стаття 2) // Людина і політика. – 2004. – № 1. – С. 49–58.
81. 3255. Історія України: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Академвидав, 2004. – 656 с.
82. 3256. Україна в останні місяці імперії (серпень – грудень 1991 р.): хроніка та аналіз (Стаття 3). // Людина і політика. – 2004. – № 2. – С. 52–57.
83. 3257. Україна та процес остаточної руйнації СРСР (серпень – грудень 1991 р.) // Сучасність. – 2004. – № 4. – С. 59–77.

ДУДЧЕНКО ГЕННАДІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1976 р. Закінчив історико-філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.Гоголя у 1998 р. З 1998 по 2002 рр. навчався в аспірантурі Національного педагогічного університету ім. М.Драгоманова у м. Києві. З 2002 р. працює на кафедрі історії України та правознавства на посаді асистента. Основний напрям наукових досліджень – суспільно-політична історія України XIX–XX ст.

Наукові праці

27. 3258. Політична культура української молоді // Молода нація. – 1997. – Вип. 3. – С. 112–118.
28. 3259. Кирило-Мефодіївське товариство та М.Драгоманов (Історіографічний аспект) // Наукові записки / Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2002. – Історичні науки. – Вип. 47. – С. 238–242.
29. 3260. Роль ігрового фактора у створенні та діяльності Кирило-Мефодіївського товариства // Наукові записки / Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2002. – Історичні науки. – Вип. 39. – С. 130–137.
30. 3261. Кирило-Мефодіївське товариство: народження міфу (1847–1870-ті рр.) // Наукові записки / Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2001. – Історичні науки. – Вип. 38. – С. 102–108.
31. 3262. Чому не реалізувався націотворчий потенціал українського старшинсько-шляхетського автономізму? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 52–56.
32. 3263. Кирило-Мефодіївське товариство в полемічній та науковій спадщині Михайла Драгоманова // Укр. іст. журн. – 2003. – № 3. – С. 82–89.
33. 3264. Історія політичних і правових вчень: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 44. *У співавт.*
34. 3265. Історія політичних і правових вчень: запитання і відповіді. – Ніжин, 2004. – С. 3–40. *У співавт.*
35. 3266. Історія політичних і правових вчень: Метод. матеріали та плани семінарських занять для студентів II курсу денної форми навчання. – Ніжин, 2003. – С. 3–24. *У співавт.*
36. 3267. Історична географія: Навч.-метод. посібник для студентів заочного відділення. – Ніжин, 2003. – С. 3–36. *У співавт.*
37. 3268. Історія Ніжина в датах. – Ніжин, 2003. – С. 3–235. *У співавт.*

КИРИЛЕНКО СЕРГІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

Народився 1975 р. Закінчив історико-філологічний факультет НДПІ ім. М.Гоголя у 1998 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2000 р. на посаді асистента. Основний напрям наукових досліджень – історіографія та ранньосередньовічна історія України.

Наукові праці

1. 3269. [Рец.] // Укр. іст. журн. – 2002. – № 1. – С. 137–141. – Рец. на кн.: На службі Клію: Збірник наукових праць на пошану Любомира Романа Винара з нагоди 50-ліття його наукової діяльності. – Київ; Нью-Йорк; Торонто; Париж; Львів, 2000. – 820 с.
2. 3270. Участь викладачів Ніжинської вищої школи у Товаристві Нестора-літописця // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 72–75.
3. 3271. Проблема походження Русі: чи можна прийти до спільного знаменника? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21. – С. 33–40.

4. 3272. До питання витоків Причорноморо-Азовської теорії походження Русі // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21. – С. 40–45.
5. 3273. Причорноморо-Азовська Русь: історіографічний нарис // Укр. іст. журн. – 2004. – № 3. – С. 39–47.
6. 3274. Історія слов'янських народів від найдавніших часів до кінця XVII ст.: Навч.-метод. посібник для студентів-заочників II–III курсів. – Ніжин, 2005. – С. 3–220. *У співавт.*
7. 3275. Історія слов'янських народів від найдавніших часів до кінця XVII ст.: Навч.-метод. матеріали та плани семінарських занять для студентів I–II курсу іст.-юрид. фак. – Ніжин, 2005. – С. 3–90. *У співавт.*
8. 3276. Проблема походження Русі у науковій спадщині Михайла Максимовича // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 29. – С. 61–66.

КОНОНЧУК ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1962 р. У 1984 р. закінчив історичний факультет Київського державного педагогічного інституту ім. М.Горького. Працює у Ніжинському державному університеті ім. М.Гоголя з 1984 р. на посаді ст. викладача. Основний напрям роботи – джерелознавство історії України.

Наукові праці

1. 3277. Історія України: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 1993. – С. 3–138. *У співавт.*
2. 3278. Історія України: Навч.-метод. посібник для студентів неісторичних факультетів. – Ніжин, 2001. – С. 3–125. *У співавт.*
3. 3279. Історія України з найдавніших часів до сьогодення. – Ніжин, 2001. – С. 3–257. *У співавт.*
4. 3280. Національні тенденції у культурі Чернігівщини I-ї чверті XX ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 186–192.
5. 3281. Історія України від стародавніх часів до XXI ст.: Навч. посібник. – Ніжин, 2003. – С. 3–258. *У співавт.*
6. 3282. Джерелознавство: Навч. – метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 3–88.
7. 3283. Джерелознавство: Навч. посібник-довідник. – Ніжин, 2004. – С. 3–116.
8. 3284. Історія України від найдавніших часів до “помаранчевої революції”. – Ніжин, 2005. – С. 3–287.

КРУПЕНКО ОКСАНА ВАСИЛІВНА

Народилася 1975 року. Закінчила історико-філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1997 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1999 р. на посаді асистента. Основний напрямок наукових досліджень – історичне краєзнавство, соціально-економічна історія України XIX – поч. XX ст.

Наукові праці

1. 3285. Історія України: Навч.-метод. посібник для студентів неісторичних факультетів. – Ніжин, 2001. – С. 1–125. *У співавт.*
2. 3286. Проблеми підвищення ефективності навчальних занять з історії України нефахових спеціальностей // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 125–128.
3. 3287. Модернізаційні процеси в промисловості Чернігівської губернії 2-ї пол. XIX ст. // Наукові записки / Нац. пед. ун-т ім. М.Драгоманова. – К., 2002. – Вип. 47. – С. 84–90.
4. 3288. Меценатство Григорія Галагана // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 155–159.
5. 3289. Матеріали та рекомендації з музейно-архівної практики для студентів II курсу. – Ніжин, 2002. – С. 3–44. *У співавт.*
6. 3290. Історія України XIX – поч. XX ст. Плани семінарських занять та метод. рек. до них: Для студентів III курсу іст.-прав. факультету. – Ніжин, 2003. – С. 3–69. *У співавт.*
7. 3291. Регіональна політика Російської імперії: стимул чи гальмо економічного розвитку українських земель у 2 пол. XIX ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21. – С. 68–71.
8. 3292. Історія України в XIX – на поч. XX ст. Запитання та відповіді: Навч. посібник для студентів III курсу стаціонару іст.-прав. факультету. – Ніжин, 2004. – С. 3–132. *У співавт.*
9. 3293. Історія України в XIX – поч. XX ст. Проблеми вирішення: Навч.-метод. посібник для студентів-заочників III курсу іст.-прав. факультету. – Ніжин, 2004. – С. 3–48. *У співавт.*
10. 3294. Внутрішня політика царського уряду та її вплив на промисловий розвиток Лівобережжя у 60–90-х рр. XIX ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 29. – С. 92–96.

ЛУНЯК ЄВГЕНІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1977 р. У 1999 р. закінчив історичний факультет Дніпропетровського національного університету. Захистив кандидатську дисертацію у 2003 р. Працює у Ніжинській вищій школі на посаді асистента (2001 р.), доцента (2004 р.) кафедри історії України та правознавства. Основний напрям наукових досліджень – історіографія історії України, суспільно-політична історія України XIX ст.

Наукові праці

1. 3295. Роль П.Куліша в Кирило-Мефодіївському товаристві // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2001. – Вип. 15. – С. 55–63.

2. 3296. Місце України у колі слов'янських народів в ідеях кирило-мефодіївців: сучасний погляд // Історичні і політологічні дослідження. – Донецьк. – 2001. – № 3 (7). – С. 44–46.
3. 3297. Актуальні проблеми сучасної історіографії Кирило-Мефодіївського товариства // Наукові праці Кам'янець-Подільського держ. пед. ун-ту: Історичні науки. – 2001. – Т. 7 (9). – С. 332–339.
4. 3298. Актуальні проблеми сучасної історіографії Кирило-Мефодіївського товариства // Грані. – Дніпропетровськ. – 2002. – № 2. – С. 24–28.
5. 3299. Кирило-Мефодіївське товариство в зарубіжних дослідженнях // Борисфен. – Дніпропетровськ. – 2002. – № 4 (130). – С. 7–12.
6. 3300. Робота Є.А.Рихлика "Слов'янофільство Кирило-Мефодіївців. (3 ідеології Кирило-Мефодіївського братства)" в контексті радянської історіографії Кирило-Мефодіївського товариства 20-х років ХХ ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 96–100.
7. 3301. Книга І.Кочергіна "Олександр Поль: мрії, справи, спадщина" // Сіверянський літопис. – 2002. – № 6. – С. 129–130. *У співавторстві.*
8. 3302. Кирило-Мефодіївське товариство: історіографічний образ // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 19. – С. 67–70.
9. 3303. Гурток кирило-мефодіївців: До питання про назву товариства // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 74–79.
10. 3304. Секретний процес 1847 р. Справа Україно-Слов'янського товариства // Борисфен. – Дніпропетровськ. – 2003. – № 2 (140). – лютий. – С. 21–25; Борисфен. – Дніпропетровськ. – 2003. – № 3 (141). – березень. – С. 20–23.
11. 3305. Кирило-Мефодіївське товариство: проблема дефініції // Сіверянський літопис. – 2003. – № 4. – С. 97–101.
12. 3306. "Товариство" чи "братство"? До проблеми назви гуртка Кирило-Мефодіївців // Борисфен. – 2003. – № 12 (150). – С. 17–20.
13. 3307. Кирило-Мефодіївське товариство в українській діаспорній історіографії // Історіографія та джерелознавство в часовому вимірі. Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України: Мжвуз. зб. – Дніпропетровськ, 2003. – С. 102–115.
14. 3308. Історіографія історії України: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2003. – С. 3–44. *У співавторстві.*
15. 3309. Деякі аспекти впливу декабризму на формування ідей кирило-мефодіївців // Декабристські читання: Тези міжнар. наук.-теорет. конф., присвяченої руху декабристів. – К., 2004. – Вип. 10. – С. 26–27.
16. 3310. Лексична помилка як історичний псевдофакт (гурток "Київська молода") // Український вимір: Зб. інформаційних, освітніх, наукових, методичних статей і матеріалів з України та діаспори. – Ніжин, 2004. – С. 107–112.
17. 3311. Підручники та посібники з історії, як категорії масових історіографічних джерел // Історичні і політологічні дослідження. – Донецьк, 2004. – № 2 (20). – С. 49–51.
18. 3312. Чи був Олексій Петров свідомим провокатором у Кирило-Мефодіївському товаристві? // Україна модерна і сучасна. Історія. Історіографія. Джерелознавство: Матеріали наукових читань. – Дніпропетровськ, 2004. – С. 81–85.
19. 3313. Концепції українсько-польського братерства в ідеях кирило-мефодіївців // Історіографічні дослідження в Україні. – К., 2004. – Вип. 14. – С. 83–88.
20. 3314. Анатомія зради: донос Олексія Петрова // Сіверянський літопис. – 2004. – № 4. – С. 43–53.
21. 3315. Дослідження козацтва в працях кирило-мефодіївців // Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні: Зб. наук. статей. – К., 2004. – Вип. 13. – С. 371–375.
22. 3316. Матеріали з української історіографії: Навч.-метод. посібник для студентів-істориків заочної форми навчання. – Ніжин, 2004. – С. 3–135.
23. 3317. Кирило-Мефодіївське товариство: дослідження припиняти рано // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 28. – С. 77–82.

МОСКАЛЕНКО ОЛЕКСАНДР ЮРІЙОВИЧ

Народився 1952 р. У 1974 р. закінчив історичний факультет Чернігівського державного педагогічного інституту ім. Т.Шевченка. Кандидат історичних наук (з 1990 р.), доцент (з 1993 р.). Основний напрямок наукових досліджень – стародавня історія України та історичне краєзнавство.

Наукові праці

1. 3318. Использование материалов местной печати в идейно-политическом воспитании учащихся общеобразовательных школ // Формы и методы использования средств массовой информации в идейно-политическом воспитании и контрпропагандистской работе школы. – Ровно, 1987. – С. 70.
2. 3319. Деякі аспекти входження Чернігово-Сіверщини до складу Росії на початку ХІ століття // Місце України в світовій історії: Тези міжвуз. наук.-практ. конф. – К., 1992. – С. 7–9.
3. 3320. Повстання 1668 року на Лівобережній Україні // Проблеми історії національного руху на Україні до 1917 року: Тези доп. II Всеукр. наук.-практ. конф. – К.; Миколаїв, 1992. – С. 54–55.
4. 3321. Закони ряду в топоніміці центральної південно-західної Чернігівщини // До 100-річчя Ніжинського історико-філологічного товариства. – Ніжин, 1994. – С. 40–44.
5. 3322. Рух ніжинських козаків і міщан 1668 року // Історія та культура Лівобережжя України: Матеріали міжнар. конф. (травень, 1996). – К.; Ніжин, 1997. – С. 26–30.
6. 3323. Особливості історичної концепції М.С.Грушевського // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім.М.В.Гоголя. – Ніжин, 1996. – Т. XVI. – Вип. 1. – С. 94–96.
7. 3324. Ніжин і Ніжинщина у 2-й пол. XVII–XVIII ст.: Навч.-метод. посіб. з іст. краєзнавства. – Ніжин, 1997. – С. 3–37. *У співавторстві.*

8. 3325. Прилуцький козацький полк // Сіверянський літопис. – 1999. – № 4. – С. 3-8.
9. 3326. Стародавня історія України з археологією: Навч.-метод. посібник для студентів заочної форми навчання. – Ніжин, 2001. – С. 3–100.
10. 3327. Чернігівські князі і тмураканські відомості Повісті в роки літ // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 53–57.
11. 3328. До питання про укріплення малих міст Чернігово-Сіверщини в X–XIII ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 50–52.
12. 3329. Чи був Остер судноплавним? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 29–31.
13. 3330. Програма підсумкового екзамену з історії. – Ніжин, 2003. – С. 5–6. *У співавт.*
14. 3331. Польова археологічна практика. – Ніжин, 2004. – С. 3–124. *У співавт.*
15. 3332. Довідник з історії України для вступників на історико-правознавчий факультет. – Ніжин, 2004. – С. 3–4. *У співавт.*

ОВДІЄНКО ПЕТРО ПАВЛОВИЧ

Народився 1959 р. Закінчив історичний факультет Київського державного університету ім. Т.Шевченка в 1981 р. Кандидат історичних наук (з 1988 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1981 р. на посадах асистента (1982–1988 рр.), ст. викладача (1988–1990 рр.), доцента з (1990 р.). Основний напрямок наукових досліджень – суспільно-політична історія України XIX–XX ст.

Наукові праці

1. 3333. Ідейно-політична диференціація в середовищі українських есерів у ході становлення радянської влади на Україні // Укр. іст. журн. – 1987. – № 6. – С. 29–40.
2. 3334. О тактике большевиков в отношении украинских эсеров на этапе установления Советской власти на Украине (ноябрь 1917 – февраль 1918) // Тезисы докл. межвуз. науч.-практ. конф. молодых ученых. – Одесса, 1987. – Ч.1. – С. 180–182.
3. 3335. До питання про тактику комуністів Херсонщини щодо боротьбистів у 1919–1920 рр. // Тези доп. I респ. наук. конф. з історичного краєзнавства. – К., 1989. – С. 304–305.
4. 3336. До питання про діяльність О.П.Шумського в роки громадянської війни // Укр. іст. журн. – 1990. – № 12. – С. 28–44.
5. 3337. До питання про динаміку партійно-політичного впливу в селянському русі України в 1917 році // Тези доп. II Сумської обл. наук. конф. – Суми, 1990. – С. 124–127.
6. 3338. Історія України: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 1993. – С. 3–138. *У співавт.*
7. 3339. Фракції українських національних партій у міських думках України в 1917 році: міське та сільське самоврядування в Україні: історія та сучасність // Тези міжнар. наук.-практ. конф. – Рівне, 1993. – С. 65–68.
8. 3340. Селянський рух Лівобережної України та українська національна державність (1917–1920) // Історія та культура лівобережної України: Матеріали міжнар. конф. (травень, 1996). – Ніжин, 1997. – С. 42–49.
9. 3341. Історія України. Всесвітня історія у сучасному баченні. – Ніжин, 1996. – С. 3–98. *У співавт.*
10. 3342. Історична географія: Навчально-методичний посібник. – Ніжин, 2000. – С. 3–165.
11. 3343. Нариси історії України XIX – початку XX ст. – Ніжин, 2001. – С. 3–488. *У співавт.*
12. 3344. Парламентські виборчі кампанії у Лівобережній Україні // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 150–159.
13. 3345. Уроки досліджу політичної боротьби в Україні у 1917–1920 рр. як фактор формування громадянської позиції студентства // Громадянська освіта в Україні: досвід, пошук, перспективи. – Ніжин, 2002. – С. 75–79.
14. 3346. Польські соціалістичні партії у Центральній Раді // Україна і Польща в XX ст.: проблеми і перспективи взаємовідносин. – Київ; Краків, 2002. – С. 42–44. *У співавт.*
15. 3347. Українська селянська спілка та процес державотворення в Україні 1917–1919 рр. // Український селянин. – Черкаси. – 2002. – № 2.
16. 3348. Порівняльні дані виборів до Всеукраїнських Установчих зборів по Могилівському та Чернігівському округах як джерело політичної географії Білорусії та України // Минула і сучасна історія Магілёва (Збірник наукових праць удзельнікаў Другой Міжнароднай навуковай канферэнцыі “Гісторыя Магілёва: мінулае і сучаснаець”). – Магілёў, 2002. – С. 82–88. *У співавт.*
17. 3349. Генезис українського націонал-комунізму: “лівобережна фракція” українських есерів // Сіверянський літопис. – 2003. – № 1. – С. 93–95.
18. 3350. Генезис лівобережної фракції українських есерів // Сіверянський літопис. – 2003. – № 1. – С. 93–95.
19. 3351. Історична географія: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2003. – С. 3–36. *У співавт.*
20. 3352. Історія України XIX – поч. XX ст.: Плани семінар. занять та метод. рек. до них для студентів III курсу іст.-прав. факультету. – Ніжин, 2003. – С. 3–69. *У співавт.*
21. 3353. Програма підсумкового екзамену з історії. – Ніжин, 2003. – С. 15–19. *У співавт.*
22. 3354. Драма селянської демократії: коли і чому розпалась українська селянська спілка? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 21. – С. 125–130.
23. 3355. Історія України в XIX – на поч. XX ст. Запитання і відповіді: Навч. посібник для студентів III курсу стаціонару іст.-прав. факультету. – Ніжин, 2004. – С. 3–132. *У співавт.*
24. 3356. Довідник з історії України для вступників на історико-правознавчий факультет. – Ніжин, 2004. – С. 11–14. *У співавт.*
25. 3357. Історія політичних і правових вчень: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 3–40. *У співавт.*

РИЧКА ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ

Народився 1955 р. У 1977 р. закінчив Київський державний педагогічний університет ім. Т.Шевченка. З 1979 р. – провідний науковий співробітник інституту історії НАН України. У 1998 р. захистив докторську дисертацію з історії церкви Київської Русі. Працює у Ніжинській вищій школі з 2003 р. на посаді професора кафедри історії України та правознавства (за сумісництвом). Основний напрям наукових досліджень – історіографія та історія Давньоруської держави.

Наукові праці

3358. Исследование античных памятников близ Ольвии // Археологические открытия 1976 года. – М., 1977. – С. 362–363. *У співавторстві.*
3359. Перші руські дипломати // Наука і суспільство. – 1981. – № 8. – С. 44–47.
3360. Генезис Киевской земли // Актуальные проблемы археологических исследований в Украинской ССР.: Тезисы докладов республиканской конференции молодых ученых. – К., 1981. – С. 135–136.
3361. Про формування Київської землі (X – перша половина XI ст.) // Укр. іст. журн. – 1982. – № 1. – С. 66–72.
3362. Быт и обычаи украинского народа во второй пол. XIII – первой половине XVII вв. // История Украинской ССР. – К., 1982. – С. 533–540.
3363. Про адміністративно-територіальний устрій давньоруських земель у XI–XII ст. // Укр. іст. журн. – 1983. – № 2. – С. 94–100.
3364. 1500-летия Киева – праздник дружбы и братства народов СССР // Свєрєя по Марксу и Ленину шаг: Тезисы докладов и выступлений на науч. конф. (Фрунзе, апрель 1983). – Фрунзе, 1983. – С. 24–25.
3365. Киевская Русь: культура, традиции // Реферативный журнал: Общественные науки в СССР. Серия "История". – 1983. – № 5. – С. 79–82.
3366. Наукові контакти молодих суспільствознавців УРСР та Сербії // Укр. іст. журн. – 1983. – № 11. – С. 160.
3367. Київщина: історичне минуле і трудове сьогодення: Метод. матер. на доп. лектору. – К., 1983. – 25 с. *У співавторстві.*
3368. О месте Поросья в социально-политической структуре Киевской земли XI–XII вв. // Актуальные вопросы исторической науки: Сб. материалов конф. молодых ученых, посвященной 60-летию образования СССР. – К., 1984. – С. 13–14.
3369. Формирование территории Киевской земли во второй половине XI – первой трети XII вв. // Третя Республіканська наукова конференція з історичного краєзнавства: Тези доповідей. – К., 1984. – С. 41–42.
3370. О земледелии и землевладении в Киеве XI – первой половины XVI вв. // Древнерусский город: Материалы Всесоюз. конф., посвященной 1500-летию Киева. – К., 1984. – С. 108–109.
3371. Південнобузька волость Київської землі (XI–XII ст.) // Тези доповідей 6-ї Подільської історико-краєзнавчої конференції: Секція археології. – Кам'янець-Подільський, 1985. – С. 71–72.
3372. Територія Київської землі у другій половині XI – першій третині XII ст. // Історичні дослідження: Вітчизняна історія. – К., 1985. – Вип. 11. – С. 75–79.
3373. Образование и развитие территории Киевской земли (IX–30-е годы XII вв.): Автореферат дис. канд. ист. наук. – К., 1985. (На правах рукописи).
3374. З історії формування державної території Давньої Русі (IX – перша третина XII ст.) // Укр. іст. журн. – 1985. – № 9. – С. 82–91.
3375. Понятие "волость" и его эволюция в древнерусских летописях (на материалах Киевской земли XI – XII вв.) // Феодализм в России (Юбилейные чтения, посвящ. 80-летию со дня рождения акад. Л.В.Черепнина): Тез. докл. и сообщ. – М., 1985. – С. 82–83.
3376. Про історичну обумовленість утворення і розвитку давньоруських земель-князівств // Історичні дослідження: Вітчизняна історія. – К., 1986. – Вип. 12. – С. 70–75.
3377. Рюрик Ростиславич в "Слове" і летописи // Черниговская областная научно-методическая конференция, посвященная 800-летию "Слова о полку Игореве": Тез. докл. – Чернигов, 1986. – Ч. 1. – С. 36–38.
3378. Про формування класу феодально залежного селянства в епоху Київської Русі // Укр. іст. журн. – 1986. – № 12. – С. 101–102.
3379. Историография происхождения и ранней истории славян; Историография образования и развития древнерусского государства // Историография истории Украинской ССР. – К., 1986. – С. 32–42.
3380. Біля витоків державності східних слов'ян: Післямова // Міщенко Д.О. Розплата: Історичний роман – К., 1987. – С. 363–377. *У співавторстві.*
3381. Про феодальний устрій Церкви у Київській Русі // Укр. іст. журн. – 1987. – № 8. – С. 95–106.
3382. Киево-Печерский патерик как источник изучения церковно-монастырского землевладения и хозяйства Древней Руси // Первая Всесоюз. науч. конф. по историческому краеведению: Тезисы докладов и сообщений (Полтава, октябрь 1987 года). – К., 1987. – С. 153–154.
3383. "І звелів він повалити кумирів ...": З історії соціально-політичних рухів у Київській Русі // Наука і культура: Україна. Щорічник. – К., 1987. – Вип. 21. – С. 260–265.
3384. З історії церковно-монастирського землеволодіння на Поділлі (XII – кін. XVI ст.) // УП Подільська історико-краєзнавча конференція: Тези доповідей. – Кам'янець-Подільський, 1987. – С. 84–85.
3385. С.В. Юшков: До 100-річчя з дня народження // Укр. іст. журн. – 1988. – № 4. – С. 148–152. *У співавторстві.*
3386. Церковні володіння в структурі феодальної власності Давньої Русі // Економіка радян. України. – 1988. – № 5. – С. 48–53.
3387. Земельні володіння Києво-Печерського монастиря на Волині (кінець XI–XVI ст.) // Минуле і сучасне Волині: Тези доповідей та повідомлень II-ї Волинської історико-краєзнавчої конф. 26–28 травня 1988 р. – Луцьк, 1988. – Ч. 1. – С. 119–120.
3388. Церква в системі економічних відносин давньоруського суспільства // Запровадження християнства на Русі: Історичні нариси. – К., 1988. – С. 95–110.
3389. La christianisation vue par un historien // Commission de la R.S.S. d'Ukraine pour l'Unesco. – Kiev, 1988. – Bulletin. – № 3. – P. 6–9. *У співавторстві.*

33. 3390. Чому погас вогонь Перуна? // Київ. – 1988. – № 6. – С. 151–157.
34. 3391. “...І даючи їм від багатств своїх” (Церковне землеволодіння у Київській Русі) // Людина і світ. – 1988. – № 7. – С. 33–36.
35. 3392. Формирование территории Киевской земли (IX – первая треть XII вв.). – К.: Наук. думка, 1988. – 124 с.
36. 3393. Київ – “мати міст руських” // Книга для читання з історії Української РСР (7–8 класи). – К.: Рад. шк., 1988. – С. 21–28; Передрук: Книга для чтения по истории Украинской ССР. – К., 1989. – С. 23–29.
37. 3394. З історії економічних зв'язків Києво-Печерського монастиря з феодалами Чернігівської землі (XII – кінець XVI ст.) // Тези доповідей Другої Чернігівської обласної наук. конф. з історичного краєзнавства. – Чернігів; Ніжин, 1988. – Вип. 2. – С. 42–43.
38. 3395. Історико-географічні передумови формування Київської землі // Історико-географічне вивчення природних та соціально-економічних процесів на Україні. – К., 1988. – С. 106–109.
39. 3396. Духовенство в класово-становій структурі давньоруського суспільства // Укр. іст. журн. – 1989. – № 6. – С. 76–87.
40. 3397. Питання взаємозв'язку художніх історичних творів з науковою літературою: Інтерв'ю // Укр. іст. журн. – 1989. – № 7. – С. 46–48.
41. 3398. Еволюція державної влади і шляхи розвитку церковної організації у Київській Русі // Історичні дослідження: Вітчизняна історія. – К., 1989. – Вип. 15. – С. 3–8.
42. 3399. Український народ: походження, формування народності // Радянська школа. – 1989. – № 12. – С. 28–33. *У співавторстві.*
43. 3400. [Рецензія]: // Укр. іст. журн. – 1989. – № 12. – С. 147–148. – Рец. на кн.: Рапов О.М. Русская церковь в IX – первой трети XII в.: Принятие христианства. – М.: Высшая школа, 1988. – 416 с.
44. 3401. Церква і малі міста на Русі // Дослідження історії малих та середніх міст України в контексті дальшого розвитку історичного краєзнавства. – Чернігів, 1990. – С. 35–37.
45. 3402. Про місце чернецтва в станово-корпоративній структурі давньоруської церковної організації // Проблеми української історичної медієвістики. – К., 1990. – С. 28–32.
46. 3403. Про джерела та основні етапи формування церковно-монастирського землеволодіння у Південній Русі (друга половина XI–XVI ст.) // Феодалізм на Україні: Зб. наук. праць. – К., 1990. – С. 3–13.
47. 3404. В.Б. Антонович як історик українського козацтва // Укр. іст. журн. – 1990. – № 9. – С. 109–115. *У співавторстві.*
48. 3405. Антонович В.Б., Бец В.А. Исторические деятели Юго-Западной России в биографиях и портретах (Підготовка тексту до друку, примітки) // Укр. іст. журн. – 1990, № 9. – С. 116–134; 1991, № 3. – С. 120–137; 1991, № 5. – С. 143–153; 1991. – № 7. – С. 131–143. *У співавторстві.*
49. 3406. La science historique: une nouvelle etape // Commission de la RSS D'Ukraine pour l'Unesco – Bulletin № 2, Kiev. – P. 26–27.
50. 3407. Грушевський М.С. Очерк истории украинского народа / Сост. и ист.-биогр. очерк Ф.П. Шевченко, В.А. Смолия; Примеч. В.М. Рычки, А.И. Гуржия. – К.: Лыбидь, 1990. – С. 367–374.
51. 3408. [Рецензія]: // Укр. іст. журн. – 1991. – № 1. – С. 153–154. – Рец. на кн.: Ю.А. Мицик, С.М. Плохий, І.С. Стороженко. Як козаки воювали. – Дніпропетровськ: Промінь, 1990. – 302 с.
52. 3409. Про еволюцію назви “Русь” в етнополітичній історії України // Укр. іст. журн. – 1991. – № 2. – С. 86–88.
53. 3410. Грушевський М.С. Велика, Мала і Біла Русь (Підготовка тексту до друку, примітки) // Укр. іст. журн. – 1991. – № 2. – С. 77–85.
54. 3411. Унікальна антологія історичних свідчень про Україну / Передмова до книги В.Січинського “Чужинці про Україну” // Укр. іст. журн. – 1991. – № 3. – С. 146–147.
55. 3412. Спадкоємець гетьманського роду: Нарис про Дм. Дорошенка та його “Історію” України // Трибуна. – 1991. – № 5. – С. 30–31.
56. 3413. Портрети істориків минулого: С.В. Юшков // Укр. іст. журн. – 1991. – № 7. – С. 90–99.
57. 3414. Церква і формування національних держав у Східній Європі (друга половина XIII–XIV ст.) // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку: Матеріали респ. іст. читань. – К., 1991. – С. 12–17.
58. 3415. Церква і етнокультурний розвиток давньоруського феодального суспільства // V Всеукраїнська наукова конференція “Розвиток історичного краєзнавства в контексті національного і культурного відродження України” (жовтень, 1991): Тези доп. і повідомл. – Київ; Кам'янець-Подільський, 1991. – С. 334–335.
59. 3416. За літописним рядком: Історичні оповіді про Київську Русь. – К.: Рад. школа., 1991. – 206 с.
60. 3417. Про характер та деякі особливості формування давньоруської народності // Укр. іст. журн. – 1991. – № 10. – С. 5–7.
61. 3418. [Рецензія]: // Укр. іст. журн. – 1991. – № 12. – С. 149–152. – Рец. на кн.: Ювілейний збірник праць наукового конгресу у 1000-ліття хрещення Руси-України. – Мюнхен, 1988/1989. – 1002 с.
62. 3419. Загублене життя (П.Г. Клепатський) // Репресоване краєзнавство (20–30-і роки). – К., 1991. – С. 202–204.
63. 3420. За сфабрикованим звинуваченнями (В.О. Пархоменко) // Там само. – К., 1991. – С. 233–237.
64. 3421. Шлюб і подружнє життя у Київській Русі // Укр. іст. журн. – 1992. – № 1. – С. 131–141.
65. 3422. В'ячеслав Липинський та його праця “Україна на переломі. 1657–1659” // Укр. іст. журн. – 1992. – № 2. – С. 141–143. *У співавторстві.*
66. 3423. Соціальна політика церкви у Київській Русі // Історія релігій в Україні: Тези повідомлень II круглого столу. – К.; Львів, 1992. – С. 49–50.
67. 3424. Церква Київської Русі: сучасний стан та перспективи досліджень // Релігійна традиція в духовному відродженні України: Матеріали Всеукр. наук. конф. – Полтава, 1992. – С. 108–109.
68. 3425. Національно-державна ідея у працях В'ячеслава Липинського // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку: Матеріали Других Всеукр. читань. – Черкаси, 1992. – С. 19–21.
69. 3426. Україна між Польщею і Росією: Національна ідея в працях Володимира Антоновича // Польща-Україна: історична спадщина і суспільна свідомість: Тези доповідей Міжнар. наук. конф. – К., 1992. – С. 71–72.
70. 3427. Київська Русь та Галицько-Волинська держава // Історія України. Від праісторії княжої доби української історії: Конспекти лекцій. – К., 1992. – С. 52–85.
71. 3428. Виникнення й розвиток феодальних відносин у народів Закавказзя та Середньої Азії. Східні слов'яни; Феодальна роздрібленість на Русі; Боротьба народів нашої країни проти іноземних загарбників у XII–XIII ст.; Велике князівство Литовське, українські та білоруські землі, Середня Азія та Закавказзя у XIII–XV століттях // Історія народів Росії. Від найдавніших часів до середини XVIII ст.: Курс лекцій. – К., 1992. – С. 33–46; 63–78; 100–116; 129–146.
72. 3429. Сільська церковна парафія на Русі // 1000 років Чернігівській єпархії: Тези доп. церковно-історичної конф. (22–24 вересня 1992 р.). – Чернігів, 1992. – С. 52–55.
73. 3430. Дослідник сивої давнини (В.О. Пархоменко) // Реабілітовані історією. – К.; Полтава, 1992. – С. 58–63.

74. 3431. [Рецензія]: // Укр. іст. журн. – 1992. – № 10–11. – С. 127–129. – Рец. на: А.А. Горский. Древнерусская дружина: К истории генезиса классового общества и государства на Руси. – М., 1989. – 124 с.
75. 3432. Юшков С.В. Нариси з історії виникнення і початкового розвитку феодалізму в Київській Русі. – К.: Наук. думка, 1992. – 352 с. *Упорядкування, передмова, коментарі. Успіваєт.*
76. 3433. Великий неспокій: Друга половина XII–XIII ст. – К.: Україна, 1992. – 431 с. *Упорядкування, передмова, коментарі.*
77. 3434. К вопросу о еврейской общине в Киеве и событиях 1113 г. // Славяне и их соседи. Еврейское население Центральной, Восточной и Юго-Восточной Европы: Средние века – начало нового времени: Сб. тезисов XII Чтений памяти В.Д.Королюка. – М., 1993. – С. 43–46.
78. 3435. Про характер соціальних конфліктів у Київській Русі // Укр. іст. журн. – 1993. – № 2,3. – С. 28–36.
79. 3436. “Цар схизматиків”: До питання про роль Мельхиседека Значко-Яворського у подіях 1768 р. // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку: Матеріали Третіх Всеукр. історичних читань. – К.; Черкаси. – 1993. – С. 53–55.
80. 3437. Дорошенко Д. Історія України. З малюнками. Для школи й родини. – К.: Освіта, 1993. *Передмова, упорядкування, коментарі. Успіваєт.*
81. 3438. Чернігів і Переяслав в X–XII ст. (Про деякі закономірності й особливості політичного розвитку) // Слов’яни і Русь у науковій спадщині Д.Я.Самоковасова: Матеріали історико-археологічного семінару, присвяченого 150-річчю від дня народження Д.Я.Самоковасова. – Чернігів, 1993. – С. 52–53. *Упоряд.*
82. 3439. Угоди гетьманського уряду України з Московською державою (1654–1764 рр.) очима правознавця: Передмова до книги А.Яковлева “Українсько-московські договори в XVII–XVIII віках” // Укр. іст. журн. – 1993. – № 4–6. – С. 93–96. *Успіваєт.*
83. 3440. Андрій Яковлев. Українсько-московські договори в XVII–XVIII віках” // Укр. іст. журн. – 1993. – № 4–6, 7–8, 9, 11–12; 1994. – № 1, 2–3, 4, 6; 1995. – № 2. *Упорядкування, примітки. Успіваєт.*
84. 3441. Гонга і уманська “бійня” 1768 р. // Укр. іст. журн. – 1993. – № 9. – С. 71–72.
85. 3442. В.Б.Антонович. Уманський сотник Іван Гонга (1768 р.) // Укр. іст. журн. – 1993. – № 9. – С. 71–72. *Упорядкування, примітки*
86. 3443. Неопублікована стаття Івана Крип’якевича “Полуднева Україна в часи Богдана Хмельницького” // Український археографічний щорічник. – К., 1993. – Вип. 2 (Нова серія). – С. 280. *Успіваєт.*
87. 3444. Крип’якевич І.П. Полуднева Україна в часи Богдана Хмельницького // Український археографічний щорічник. – К., 1993. – Вип. 2. – С. 280–305. *Упорядкування, примітки*
88. 3445. “Кройника” Феодосія Софоновича: Рецензія // Київська старовина. – 1994. – № 1. – С. 103–104.
89. 3446. Місце поховання І.Мазепи: пошуки та наукові гіпотези // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку: Матеріали Четвертих Всеукраїнських історичних читань. – К.; Черкаси, 1994. – С. 48–50.
90. 3447. Український народ: походження, формування народності // Українознавство: Посібник. – К., 1994. – С. 21–34. *Успіваєт.*
91. 3448. Київська Русь: проблема етнокультурного розвитку (конфесійний аспект). – К., 1994. – 34 с.
92. 3449. Церковь и эволюция нравственных представлений в Киевской Руси // Русская история: Проблемы менталитета: Тезисы докладов науч. конф. – М., 1994. – С. 30–34.
93. 3450. Таємниця могили Івана Мазепи // Наше слово (Варшава). – 1994. – 20 і 27 листопада; Визвольний шлях (Лондон). – 1994. – Кн. 11. – С. 1375–1382; The Ukrainian Review, Autumn; 1994, Vol. XLI, № 3 (Great Britain, London). – P. 14–21.
94. 3451. Церква і етнокультурний розвиток давньоруського суспільства // Середньовічна Україна: Зб. наук. праць. – К., 2004. – Вип. 1. – С. 3–16.
95. 3452. “Український історичний журнал” і “Український історик”: питання співпраці // Український історик. – 1994. – Т. 31. – С. 355–356;
96. 3453. Витоки: від найдавніших часів до першої половини IX ст. / Упоряд. О.І.Гуржія. – К., 1995. – 416 с. *Передмова у співавторстві.*
97. 3454. У пошуках поховання Гетьмана // Київська старовина. – 1995. – № 3. – С. 54–55.
98. 3455. Церква України-Русі і монгольське завойовання // Поділля і Волинь у контексті українського національного відродження: Наук. зб. – Хмельницький, 1995. – С. 198–201.
99. 3456. Про особливості раннього християнства в Київській Русі // Історія релігій в Україні: Тези повідомлень Міжнародного V Круглого столу (Львів, 3–5 травня 1995 року). – К.; Львів, 1995. – Ч. 4. – С. 381–383.
100. 3457. Козаки на Афоні // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку: Матеріали П’ятих Всеукраїнських історичних читань. – К.; Черкаси, 1995. – С. 99–101.
101. 3458. La vie quotidienne dans les monasteres de la Rus’ de Kiev // La vie quotidienne des moines et chanoines réguliers au Moyen Age et Temps modernes: Actes du Premier Colloque International du L.A.R.H.C.O.R. – Wrocław, 1995. – P. 733–739.
102. 3459. Пам’ятки східнослов’янської писемності в монастирських зібраннях св. Гори (Афону): попередні спостереження та перспективи досліджень // Пам’ятки писемності східнослов’янськими мовами XI–XVIII століть: Матеріали наукової конференції пам’яті Лідії Петрівни Жуковської. – К., 1995. – Вип. 2. – С. 99–101.
103. 3460. Kijów w ukraińskiej demonologii // Światowit. – 1995. – Tom XL. – S. 91–99.
104. 3461. Повсякденне життя монастирів Київської Русі // Укр. іст. журн. – 1995. – № 5. – С. 48–56.
105. 3462. Дзвони Афону // Всесвіт. – 1996. – № 1. – С. 175–179.
106. 3463. Київська Русь: від язичництва до християнства – К.: Глобус, 1996. – 221 с. *Успіваєт.*
107. 3464. [Рец.] Боровський Я.В. // Укр. іст. журн. – 1996. – № 6. – С. 132–133.
108. 3465. Об одной религиозной традиции в междукняжеских отношениях средневековой Руси // Восточная Европа в древности и средневековье: Политическая структура Древнерусского государства: VIII Чтения памяти чл. – кор. АН СССР В.Т.Пашута (Москва, 17–19 апреля 1996 г.): Тезисы докладов. – М., 1996. – С. 83–85.
109. 3466. Один день у середньовічному монастирі // Людина і світ. – 1996. – № 5. – С. 30–33.
110. 3467. Київ – Другий Єрусалим // Роль столиці у процесах державотворення: історичний та сучасний аспекти: Матеріали наук.-практ. конференції (Київ, 28 лютого 1996 року). – К., 1996. – С. 42–46.
111. 3468. Культ св. Миколи-Михайла у Києві // Святейший князь Михайло Чернігівський та його доба: Матеріали церковно-історичної конференції (Чернігів, 1–3 жовтня 1996 р.). – Чернігів, 1996. – С. 22–23.
112. 3469. “...Яко другий Єрусалим”: Образ “священного Града” в культурі та ідеології українського середньовіччя // Людина і світ. – 1996. – № 9. – С. 23–27.
113. 3470. Іван Мазепа у міждоріжжях вічності // Історія України. – 1996. – № 12–13.

114. 3471. Галицько-Волинська держава; Етнокультурні процеси в Київській Русі; Київська держава // Мала енциклопедія етнодержавознавства. – К.: Генеза, Довіра, 1996. – С. 270–271; 296–297; 303–304.
115. 3472. Нариси вітчизняної історії: Історія України (з найдавніших часів до кінця XVIII ст.) // Історія України. – 1997. – № 8, 9, 10, 11, 13, 14, 21, 22, 24. *Успіваєм*.
116. 3473. Міжнародний науковий Конгрес “Єрусалим у слов’янських культурах та релігійних традиціях” // Укр. іст. журн. – 1997. – № 2. – С. 153–154.
117. 3474. The Ukrainian Parliamentary Tradition: From the Viche of Kyivan Rus to the Supreme Council // Ukraine. – 1997. – № 1–2 (3–4). – Р. 7–9. *Успіваєм*.
118. 3475. Неопублікована стаття В.О.Пархоменка із збірника “Полуднева Україна” // Середньовічна Україна: Зб. наук. праць. – К., 1997. – Вип. 2. – С. 271–273.
119. 3476. Володимир Пархоменко “Тмутаракань” // Там само. – К., 1997. – Вип. 2. – С. 274–288. (Підготовка тексту до друку й примітки).
120. 3477. [Рецензія] // Укр. іст. журн. – 1997. – № 4. – С. 136–137; Дух і Література. – К., 1997. – № 1–2. – С. 397–398. – Рец. на кн.: Ihor Ševčenko. Ukraine betw een East and West: Essays on Cultural History to the Early Eighteenth Century – Edmonton; Toronto, 1996. – 234 p.
121. 3478. Політична етика і культура між князівських взаємин на Русі у вимірі релігійної традиції хрестоцілування // Любецький з’їзд князів 1097 року в історичні долі Київської Русі: Матеріали Міжнар. наук. конф., присвяченої 900-літтю з’їзду князів Київської Русі у Любечі. – Чернівці, 1997. – С. 35–37.
122. 3479. L’Ukraine et l’Orient arabe du debut du dix-huitieme siecle // Studies on Voltaire and the Eighteenth-Century. – Oxford, 1997. – Vol. 346–348. – Р. 290–292.
123. 3480. Даниїл Заточник; Даниїл Паломник; Київська земля; Православна Церква Русі-України (кінець X–XVIII ст.; Феодосій; Хрещення Київської Русі; Язичництво // Малий словник історії України. – К., 1997. – С. 126, 189–190, 323, 422, 431–432, 460.
124. 3481. Церква в Київській Русі (соціальний та етнокультурний аспект). – К.: Ін-т історії України НАНУ, 1997. – 207 с.
125. 3482. Шлюб і подружнє життя у Київській Русі // Історія України. – 1997. – № 44.
126. 3483. Формування ідеї священної держави у Київській Русі // Матеріали першої Міжнар. наук. конф. “Християнство в контексті історії і культури України” (28–29 листопада 1997 р.). – К., 1997. – С. 17–18.
127. 3484. Середньовічна Україна-Русь: становлення ідеї християнської держави // Український історик – 1997. – № 1–4 (132–135). – С. 70–79.
128. 3485. Середньовічна українська держава в історичній схемі Михайла Грушевського та концептуальних вимірах історіографії: проблеми і перспективи // Rossica: Научные исследования по русистике, украинистике, белорусистике. – 1997. – С. 27–32. (Praga).
129. 3486. Церква в соціально-політичній структурі Київської Русі (історико-релігієзнавче дослідження): Автореферат дисертації ... доктора історичних наук. – К., 1998. – 35 с.
130. 3487. Огляд “Українського історичного журналу” // Historický Časopis. – 1998. – № 1. (Bratislava).
131. 3488. Київ та його давня давнина в творах народних (переднє слово) // Берегиня. – 1998. – Число 1–2 (17). – С. 137–138. (Переднє слово й упорядкування).
132. 3489. Ідея Києва – Другого Єрусалиму в політико-ідеологічних концепціях середньовічної Русі // Археологія. – 1998. – № 2. – С. 72–81.
133. 3490. “Аще муж от жены блядеть...” // Родина. – 1998. – № 3. – С. 41–42.
134. 3491. Об одной этногенетической мифологеме происхождения половцев // Славяне и их соседи. Славяне и кочевой мир: Сб. материалов XVll конференции, посвящ. памяти В.Д. Королюка. – М., 1998. – С. 121–122.
135. 3492. [Рецензія]: M.Hrushevsky. History of Ukraine-Rus'. – Vol. 1: From Prehistory to the Eleventh Century. – Edmonton-Toronto, 1997. – 602 p. // Дух і Літера. – 1998. – № 3–4. – С. 436–437.
136. 3493. Літ описне сказання про хозарську данину // Єврейська історія та культура в країнах Центральної та Східної Європи: Зб. наук. праць (матеріали конференції 2–5 вересня 1997 р.). – К., 1998. – Том. II. – С. 401–405.
137. 3494. [Рецензія]: // Укр. іст. журн. – 1998. – № 5. – С. 123–125. – Рец. на кн.: Забужко Оксана. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. – К.: Абрис, 1997. – 144 с.
138. 3495. Церква в Київській Русі і монгольське завоювання // Історія України. – № 44. – С. 1–3.
139. 3496. Перший український святий: чи можлива канонізація Аскольда? // Людина і світ. – 1998. – № 10. – С. 15–18.
140. 3497. Церква і проблеми етнодержавотворення у Східній Європі (кінець X–XIV ст.) // Всеукраїнська Міжнародна християнська Асамблея: Наук.-практ. конф. (Київ, 17–18 лютого 1998 р.): Доповіді, повідомлення. – К., 1998. – С. 89–91.
141. 3498. Причорноморська Русь у дослідженнях В.О.Пархоменка (історіографічний етюд) // Південна Україна: проблеми історичних досліджень: Зб. наук. праць. – Миколаїв, 1998. – Ч. 1. – С. 6–10.
142. 3499. [Рецензія]: // Український історик. – 1998. – 1–4 (136–139). Рік XXXV. – С. 301–302. – Рец. на кн.: Станіславський В. З епістолярної спадщини Івана Мазепи. – К., 1996.
143. 3500. Вибір князя Володимира // Церква і життя: Український церковно-громадський часопис в Австралії. – 1999. – № 16 (1472).
144. 3501. У Середнім Подністров’ї Лисянка повинна стати ще одним осереддям краєзнавчого руху // Історія Лисянщини та розвиток краєзнавства в краї: Зб. матеріалів наук.-практ. конф. – К., 1999. – С. 18–21.
145. 3502. Дух у просторі Літер // Критика. – 1999. – Число 3 (17). – С. 16–17.
146. 3503. У вимірі політики та культури // Сучасність. – 1999. – № 4. – С. 150–154. – Рец. на книги: Сас П.М. Політична культура українського суспільства (кінець XVI – перша половина XVII ст.): Навч. посібник. – К.: Либідь, 1998. – 296 с.; Нагорна Л.П. Політична культура українського народу: історична ретроспектива і сучасні реалії. – К.: Стило, 1998. – 278 с.
147. 3504. Taina mormântului lui Ivan Mazepa – urma romanească // Relatii romano-ucrainene istorie și contemporaneitate. -- Satu Mare, 1999. – С. 253–260.
148. 3505. Русь: Становление империи Рюриковичем (К вопросу о характере имперских притязаний Святослава) // Славяне и их соседи: Межславянские взаимоотношения и связи: Сб. тезисов 18 конференции памяти В.Д. Королюка. – М., 1999. – С. 138–140.
149. 3506. “День народження” Києва в середньовічній релігійно-церковній традиції // Четвертий Міжнародний Конгрес Україністів: Доповіді та повідомлення. – Одеса, 1999. – Історія. – Ч. 1. – С. 20–23.
150. 3507. “Бог среди него...” (Почему Киев называют “матерью городов русских”?) // Родина. – 1999. – № 8. – С. 25–28.
151. 3508. Сенсація, що не збулася (Пристрасті довкола праху Івана Мазепи) // Політика і культура. – 1999. – № 31. – С. 32–33.

152. 3509. Семантика “чуда” в Києво-Печерській агіографічній традиції // Могилянські читання 1998 року: Матеріали щоріч. наук. конф. – К., 1999. – С. 119–120.
153. 3510. Illustrissimus dominus Mazepa (Une figure légendaire dans l'art et la littérature de l'époque) // L'Est Europeen: Revue d'Actualité et d'Histoire. – Paris. – № 255: Juillet-septembre 1999. – P. 40–46.
154. 3511. Ще одна неопублікована стаття В.О.Пархоменка із збірки “Полуднева Україна” (Пархоменко В. Степовики нашого півдня X–XIII ст.) // Український археографічний щорічник. Нова серія. – К., 1999. – Вип. 3–4. – С. 542–549.
155. 3512. Корсунський похід князя Володимира // Хроніка 2000: Український культурологічний альманах. – К., 2000. – Вип. 33. – С. 297–303.
156. 3513. [Рецензія] // Український гуманітарний огляд. – К., 2000. – Вип. 3. – С. 246–252. – Рец. на кн.: Просемінарій: Медієвістика, історія Церкви, науки і культури / Ред. В.Ульяновський
157. 3514. Киевская версия Святой земли // Славяне и их соседи: Сб. тезисов 19 конференции памяти В.Д. Королюка. – М., 2000. – С. 113–115.
158. 3515. [Рецензія] // Укр. іст. журн. – 2000. – № 3. – С. 131–132. – Рец. на кн.: Брайчевський М.Ю. Вибрані твори: Історико-археологічні студії. Публіцистика. – Нью-Йорк; К.: Видавничий дім “КМАcademia”, 1999. – 600 с.
159. 3516. Середньовічна українська держава в історичній схемі М.Грушевського та концептуальних вимірах історіографії: проблеми і перспективи // На службі Клію: 36. наук. праць на пошану Любомира Винара, з нагоди 50-ліття його наукової діяльності. – Київ; Нью-Йорк; Торонто; Париж; Львів, 2000. – С. 205–212.
160. 3517. За ким б'ють у “Литаври”? // Український гуманітарний огляд. – К., 2000. – Вип. 4. – С. 138–142.
161. 3518. La Russie de Kiev au X-ieme siecle // The Neighbours of Poland in the 10th Century, ed. P. Urbanczyk. – Warsaw, 2000. – P. 193–198.
162. 3519. Срусалим у політичній культурі та релігійній традиції українського Середньовіччя // Jews and Slavs. V 7 Jew s and Eastern Slavs. Essays on intercultural relations. – Jerusalem-Kyiv, 2000. – P. 19–30.
163. 3520. Київська Русь: проблеми, пошуки, інтерпретації // Укр. іст. журн. – 2001. – № 2. – С. 23–33.
164. 3521. Те саме // Історія України. – 2001. – № 8.
165. 3522. Релігія і Церква // Київ: енциклопедичне видання. – К., 2001. – С. 377–385.
166. 3523. Дніпровська вісь етнокультурної історії України // Укр. іст. журн. – 2001. – № 3. – С. 41–43.
167. 3524. Українська медієвістика: сучасний стан і перспективи дослідження // Українська історична наука на порозі XXI століття. – Чернівці, 2001. – Т. 1. – С. 61–63.
168. 3525. Політичні орієнтації та світогляд духовенства // Українське суспільство на зламі середньовіччя і Нового часу: Нариси з історії ментальності та національної свідомості. 36. наук. праць. – К., 2001. – С. 234–248.
169. 3526. Culte du pape saint Clement dans les debuts du christianisme kievien // Il Papato e l'Europa / a cura di Gabriele De Rosa e Giorgio Crasso. – Rubbetino Editore, 2001. – P. 109–115.
170. 3527. Історичні пояснення // Півість минулих літ. – К., 2002. – С. 184–207.
171. 3528. Князівські лови як соціальний феномен Київської Русі // Соціум: Альманах соціальної історії. – К., 2002. – Вип. 1. – С. 13–21.
172. 3529. Київ: поміж легендою та історією // Українська культура. – 2002. – № 1. – С. 38–39.
173. 3530. Київські Пропілеї (про семіотичний статус Золотих Воріт) // Київська старовина. – 2002. – № 2. – С. 51–55.
174. 3531. Аскольд // Українська культура. – 2002. – № 2. – С. 34–35.
175. 3532. “...И пришли к ним хазары” // Родина. – 2002. – № 4–5. – С. 49–50.
176. 3533. Олег Віщий // Українська культура. – 2002. – № 7. – С. 38–39.
177. 3534. “Patria nostra: Україна обох берегів Дніпра” // Україна incognita. – К., 2002. – С. 43–46.
178. 3535. Ігор Старий // Українська культура. – 2002. – № 8. – С. 34–35.
179. 3536. Київ і Новгород у ранній історії Русі та “справа її раціонального укладу” // А се го сребро: 36. наук. праць на пошану члена-кореспондента НАН України М.Ф.Котляра. – К., 2002. – С. 67–70.
180. 3537. Крым и христианизация Киевской Руси // Судгья, Сурож, Солдайя в истории и культуре Руси-Украины: Материалы науч. конф. – К.; Судак, 2002. – С. 217–218.
181. 3538. Київська Русь: чия спадщина? // Дві Русі. – К., 2003. – С. 9–14.
182. 3539. Витоки державності на Русі очима русі // RUTHENICA, 2003. – Том II. – С. 93–107.
183. 3540. Субкультури соціальних верств і прошарків (Духовенство: 3.2.) // Історія української культури: У 5 т. – К., 2003. – Т.3: Українська культура другої половини XVII–XVIII століть. – С. 359–371.
184. 3541. Київські пропілеї (про семіотичний статус Золотих Воріт) // Нові дослідження давніх пам'яток Києва. – К., 2003. – С. 191–197.
185. 3542. Kiev nel dialogo di interciviltà tra l'Oriente cristiano e l'Occidente cristiano (Il meta del X – XI secolo) // L'eta di Kiev e la sua eredità nell' in contro con l'Occidente: Atti del Convegno Vicenza, 11–13 aprile 2002 /a cura di Gabriele De Rosa e Francesca Lomastro. – Roma, 2003. – P. 61–78.
186. 3543. Історія Київської Русі в модерній схемі української історіографії // Матеріали V конгресу Міжнародної асоціації українців. Історія: 36. наук. статей. – Чернівці, 2003. – Ч. 1. – С. 362–370.
187. 3544. Была ли святая равноапостольная княгиня Ольга уроженкой Псков а? (Историографический этюд) // Псков в российской и европейской истории: Междунар. науч. конф.: В 2 т. – М., 2003. – Т.1. – С. 118–123.
188. 3545. Статті // Енциклопедія історії України. – К., 2003. – Т.1.
189. 3546. Хрещення Русі 988 р.: ідейний зміст літописного сюжету // RUTHENICA, 2004. – Том III. – С. 93–102.
190. 3547. На Нілі посуха, а в Києві князь... // Критика. – 2004. – № 6. – С. 19–21. – Рец. на книги: Федека С.Д. Політична історія України-Русі доби трансформації імперії Рюриковичів (XII століття). – Ужгород: Вид-во В.Падяка, 2000; Карасевич А.О., Лисенко Л.Г. Київська Русь: історія політичної думки та її джерела: Навч. посібник. – К.: Наук. світ, 2002.
191. 3548. Tour de force княгині Ольги (Про характер та соціальні наслідки перетворень 946–947 рр.) // Стародавній Іскоростень і слов'янські гради VIII–X ст.: 36. наук. праць. – К., 2004. – С. 239–242.
192. 3549. КОМЕНТАРІ: В.Р. // Боплан, Гийом Левассер де. Описание Украины: Пер. с франц. – М.: Древлехранилище, 2004. – 578 с.
193. 3550. Нові підходи до джерелознавчого аналізу історії Київської Русі // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2004. – Вип. 27. – С. 27–33.
194. 3551. “Літопис Аскольда” як історіографічний казус // Могилянські читання. – К., 2004.
195. 3552. Княгиня Ольга. – К.: Видавничий дім “Альтернативи”, 2004. – 336 с.
196. 3553. Владимир Великий // Купола: Исторический альманах. – Київ. – 2005. – № 1. – С. 67–69.
197. 3554. Чого шукала Русь під мурами Константинополя? // Університет: Історико-філософський журнал. – 2005. – № 1.

РОСТОВСЬКА ОЛЬГА ВАСИЛІВНА

Народилася 1949 р. Закінчила історичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка в 1971 р. Кандидат історичних наук (з 1980 р.). Працює у Ніжинській вищій школі на посадах асистента (1971–1981 рр.), ст. викладача (1981–1983 рр.), доцента (з 1983 р.). Основний напрямок наукових досліджень – історія молодіжних рухів; проблеми формування особистості; соціально-політична і національно-визвольна історія України; українська медієвістика, державотворчі процеси.

Наукові праці

1. 3555. Деятельность большевистских организаций Украины по вовлечению рабочей молодежи в революционную борьбу и воспитание у неё классового самосознания после поражения первой русской революции // Вестн. Киев. ун-та. – К., 1978. – Вып. 21. – С. 7–9.
2. 3556. Из истории пролетарского молодежного движения на Украине (1905–1917 гг.): Материалы в помощь пропагандистам, лекторам, комсомольским работникам. – К., 1978. – С. 1–48.
3. 3557. [Рецензія] // Укр. іст. журн. – 1978. – № 12. – С. 153–154. – Рец. на кн.: Ацаркин А.Н. Жизнь и борьба рабочей молодежи в России (1900–1917).
4. 3558. Легальные большевистские газеты “Звезда” и “Правда” как источник изучения социально-экономического и политического положения рабочей молодежи Украины (1910–1914) // Архіви України. – 1979. – № 2. – С. 13–16.
5. 3559. Деятельность большевистских организаций Украины по вовлечению рабочей молодежи в революционную борьбу (1910–1914 гг.): Автореф. дис. канд. ист. наук. – 1979. – 23 с.
6. 3560. Борьба большевистских организаций Украины за влияние на рабочую молодежь в годы нового революционного подъема // Науч. тр. по ист. КПСС. – К., 1981. – Вып. 114. – С. 7–10.
7. 3561. Методические рекомендации по изучению материалов XXVI съезда КПСС в курсе истории партии. – Нежин, 1981. *Успіваєт.*
8. 3562. Организация самостоятельной работы студентов в процессе изучения истории КПСС: Метод. рек. студ.-заочникам. – Нежин, 1981. – С. 8–10.
9. 3563. Идеино-политическое воспитание студентов во внеурочное время // Актуальные проблемы повышения педагогического мастерства преподавателей-обществоведов: Тезисы межвуз. науч.-метод. конф. – Полтава, 1983. – С. 21–22.
10. 3564. Вертиевка // История городов и сел Украинской ССР. – К., 1983. – Черниговская область. – С. 474–483.
11. 3565. Молодежь как объект идеологической борьбы: Материалы в помощь пропагандистам и лекторам. – Нежин, 1984. – С. 1–24.
12. 3566. Методика использования местного материала в преподавании истории КПСС по теме “Партия большевиков в революции 1905–1907 гг.” // Тезисы I Чернишов. обл. конф. по ист. краеведению. – Чернигов, 1985. – С. 17–18.
13. 3567. Первая народная революция эпохи империализма и Черниговщина: Материалы в помощь пропагандистам и лекторам. – Чернигов, 1985. – С. 1–125. *Успіваєт.*
14. 3568. XXVII съезд КПСС о задачах идейно-политического воспитания трудящихся: Материалы в помощь пропагандистам и лекторам. – Чернигов, 1986. – С. 1–28. *Успіваєт.*
15. 3569. Планы семинарских занятий и контрольных работ по истории КПСС: Метод. рек. для студ.-заочников. – Нежин, 1987. – С. 1–57. *Успіваєт.*
16. 3570. Организация самостоятельной работы студентов в процессе изучения истории КПСС: Метод. рек. – Нежин, 1988. – С. 10–13. *Успіваєт.*
17. 3571. Карл Маркс о преемственности поколений в революционном преобразовании общества // Карл Маркс и современность: Тезисы науч.-практ. конф. – Глухов, 1987. – С. 24–26.
18. 3572. Рабочая молодежь – надежный источник пополнения рядов РСДРП (на примере биографии П.А.Воронцова) // Актуальные проблемы исследования биографий пролетарских революционеров: Тезисы науч.-практ. конф. – Николаев, 1988. – С. 62–65.
19. 3573. Использование краеведческого материала в студенческих научных работах // Тезисы Чернигов, обл. науч.-практ. конф. по ист. краеведению. – Чернигов, 1988. – С. 40. *Успіваєт.*
20. 3574. Читацька конференція “Українського історичного журналу” // Укр. іст. журн. – 1993. – № 2. – С. 136–137. *Успіваєт.*
21. 3575. Освещение в курсе истории КПСС проблемы “Пропаганда ленинских установок по вопросам войны и мира в 1914–феврале 1917 года (на примере деятельности большевистских организаций Украины): Тезисы. респ. науч.-практ. конф. – Николаев, 1989. – С. 7–9. *Успіваєт.*
22. 3576. До питання про політику царського уряду в галузі народної освіти на Україні (1914 – лютий 1917) // Міжвуз. наук.-практ. конф. присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі: Тез. доп. – Ніжин, 1989. – С. 34–36.
23. 3577. Програма вступного екзамену для абітурієнтів 1992. – Ніжин, 1992. – С. 3–9. *Успіваєт.*
24. 3578. Виховання духовної культури у студентської молоді: Метод. рек. – К., 1993. – С. 1–25. *Успіваєт.*
25. 3579. До проблеми гуманізації політичної культури студентів // Всеукр. конф. по соціологізації особистості. – Ніжин, 1993. – С. 68–71.
26. 3580. Національне виховання. – Національна гідність. – Національна гордість. – Національна ідеологія // Родино-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 391–396.
27. 3581. Демократичні процеси в Ніжині після Лютневої революції 1917 року // До 100-річчя Ніжинського історико-філологічного товариства. – Ніжин, 1994. – С. 48–56.
28. 3582. Участь Ніжинської науково-дослідної кафедри історії, культури, мови в відродженні національно-культурної спадщини України (20-і рр. ХХ ст.) // Наук.-практ. конф. до 1000-річчя Ніжина. – Ніжин, 1993. – С. 60–63. *Успіваєт.*
29. 3583. Культурно-освітнє життя грецької общини в Ніжині в ХХ ст. // Україна і Греція: історія і сучасність: Тез. II міжнар. конф. – К., 1994. – С. 21–23. *Успіваєт.*
30. 3584. Демократизація культурно-національного життя Ніжина в 1917 році // Сіверянський літопис. – 1995. – № 1. – С. 3–7. *Успіваєт.*
31. 3585. Винниченко В.К. і його державно-політична концепція // Сіверянський літопис. – 1995. – № 3. – С. 90–95. *Успіваєт.*
32. 3586. Світло і тіні державності України // Там само. – С. 87–89. – Рец. на кн.: Історія України в ХХ столітті: Посібник. – Ніжин, 1994. *Успіваєт.*

33. 3587. Участь викладачів і студентів Ніжинського Історико-філологічного інституту князя Безбородька в національно-демократичних перетвореннях 1917 року // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 136–139. *У співавіт.*
34. 3588. Соціально-політичне становище Ніжина в XVIII ст. // Ніжин і Ніжинщина. – Ніжин, 1997. – Вип. 2. – С. 3–10.
35. 3589. Про міжнародну конференцію в НДПУ "Східні слов'яни. Мова. Історія. Культура": Рецензія-хроніка // Укр. іст. журн. – 1997. – № 6. – С. 155–156.
36. 3590. Софія Русова в контексті національного та державного відродження України // Жінки Чернігівщини. Історія і сучасність. Жінка на порозі третього тисячоліття: Матеріали обл. наук. конф. – Чернігів, 1999. – С. 72–75.
37. 3591. Ніжинський козацький полк // Сіверянський літ опис. – 1999. – № 3. – С. 95–98.
38. 3592. Українська ментальність і національно-визвольна революція 1648–1676 рр. // Сіверянський літ опис. – 2000. – № 1. – С. 1–10.
39. 3593. На шляху становлення національної освіти (1917–1919) // Там само. – № 5. – С. 28–30.
40. 3594. Історія України: Навч.-метод. посібник для студентів і неісторичних факультетів. – Ніжин, 2001. – С. 1–125. *У співавіт.*
41. 3595. Особливості грецької громади в Ніжині та її культурно-освітнє життя в XIX столітті // Греки в Ніжині: 36 статей і матеріалів. – К., 2001. – Вип. 2. – С. 150–159.
42. 3596. У пошуках істини // Сіверянський літ опис. – 2002. – № 2. – С. 135–138. – Рец. на кн.: Урив алкін О. М. Загадки історії. Лів обережна Україна та Ніжинський полк сер. XVII – до кінця XVIII ст.: Версія. *У співавіт.*
43. 3597. Національно-визвольний рух на Чернігівщині у 1900–1917 рр. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 130–138.
44. 3598. Історія України (сер. XIII – сер. XVII ст.): Навч.-метод. посібник для студентів-заочників. – Ніжин, 2002. – С. 3–51. *У співавіт.*
45. 3599. Історія України (сер. XVII–XVIII ст.): Навч.-метод. посібник для студентів-заочників. – Ніжин, 2002. – С. 3–44.
46. 3600. Книга І. О. Кочергіна "Олександр Поль: мрії, справи, спадщина" // Сіверянський літ опис. – 2002. – № 6. – С. 129–130. – Рец. на кн.: Кочергін І. Олександр Поль: мрії, справи, спадщина. – Дніпропетровськ: Нац. Гірнична акад. України, 2002. – 222 с. *У співавіт.*
47. 3601. Козацький міф: романтична утопія чи реальний план дій? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 21. – С. 72–76. *У співавіт.*
48. 3602. Розвиток освіти в Україні II пол. XV – поч. XVII ст. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2003. – № 1. – С. 96–99. *У співавіт.*
49. 3603. Програма підсумкового екзамену з історії. – Ніжин, 2003. – С. 10–15. *У співавіт.*
50. 3604. Довідник з історії України для вступників на історико-правознавчий факультет. – Ніжин, 2004. – С. 3–11. *У співавіт.*
51. 3605. Історія Магдебурзького права в Ніжині // Поляки в Ніжині. – Ніжин, 2004. – Вип. 2. – С. 135–148.

СЕМЕНОВА МАРИНА ВАЛЕНТИНІВНА

Народилася 1974 р. Закінчила історико-філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1997 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1999 р. на посаді асистента. Основний напрямок наукових досліджень – історичне краєзнавство та історія України сучасної доби.

Наукові праці

1. 3606. Історія України: Навч.-метод. посібник для студентів неісторичних факультетів. – Ніжин, 2001. – С. 3–113. *У співавіт.*
2. 3607. Матеріали та рекомендації з музейно-архівної практики для студентів II курсу: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2002. – С. 3–44. *У співавіт.*
3. 3608. До питання про етнічні меншини у Ніжині та їх етнокультурний розвиток // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 49–56.
4. 3609. Польова археологічна практика: Навч. – метод. посібник. – Ніжин, 2003. – С. 3–124. *У співавіт.*

СТРАШКО ЄВГЕНІЯ МАТВІІВНА

Народилася 1950 р. Закінчила історичний факультет Пензенського державного педагогічного інституту в 1971 р. Кандидат історичних наук (з 1977 р.), доцент (1983 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1982 р. на посадах ст. викладача (1982–1983 рр.), доцента (з 1983 р.), завідувача кафедри історії України та правознавства (з 1990 р.). Основний напрямок наукових досліджень – середньовічна історія України, історичне краєзнавство, гендерні дослідження історії України.

Наукові праці

1. 3610. Об освещении в исторической литературе борьбы петроградских большевиков за установление советской власти на местах // Из истории партийных организаций центральной России. – Пенза, 1972. – С. 165–174. – (Учен. зап. Пензен. пед. ин-та, Т. 121.)
2. 3611. В. И. Ленин о развитии социально-политической активности трудящихся // Полит. агитация. – Пенза, 1974. – № 22. – С. 9–13.
3. 3612. Историческая борьба большевистских организаций Среднего Поволжья за создание советского аппарата государственного управления и ликвидацию буржуазных органов местного самоуправления // Партия в период строительства социализма и коммунизма: Сборник трудов. – М., 1977. – С. 32–55.
4. 3613. Великий Октябрь и борьба большевиков за создание советского государственного аппарата // Всесоюзная науч.-практ. конф. (13–15 сент. 1977 года). – М., 1977. – С. 3–6.

5. 3614. Борьба пензенских большевиков за создание советских органов управления // Полит. агитация. – Пенза, 1977. – № 19. – С. 25–29.
6. 3615. Методические рекомендации по изучению истории КПСС и планы семинарских занятий. – Пенза, 1980. – С. 1–45.
7. 3616. Деятельность большевиков Среднего Поволжья по формированию советских органов государственного управления. (Ноябрь 1917 – май 1918). – Пенза, 1982. – С. 44–75.
8. 3617. Методические рекомендации по учебно-исследовательской работе студентов. – Пенза, 1980. – С. 1–41. *У співаєм.*
9. 3618. Як слухати і записувати лекцію? Як готуватись до семінарських занять // Метод. поради першокурсникам педагогічного вузу. – Ніжин, 1984. – С. 9–13.
10. 3619. Первая народная революция эпохи империализма и Черниговщина: Метод. рек. – Чернигов, 1985. – С. 3–125. *У співаєм.*
11. 3620. Методика використання місцевого матеріалу у викладанні історії КПРС // І Чернігів. обл. наук. конф. з іст. краєзнавства (грудень, 1985): Тези доп. – Чернігів, 1985. – С. 141–142.
12. 3621. Методические рекомендации к лекции на тему: // XXVII съезд КПСС о задачах идейно-политического воспитания трудящихся. – Чернигов, 1986. – С. 3–28. *У співаєм.*
13. 3622. Планы семинарских занятий и контрольных работ по истории КПСС: Метод. реком. для студентов-заочников. – Нежин, 1987. – С. 1–57. *У співаєм.*
14. 3623. Организация самостоятельной работы студентов в процессе изучения истории КПСС: Метод. реком. для студентов I курса. – Нежин, 1988. – С. 14–16. *У співаєм.*
15. 3624. Спецкурс “Жизнь и деятельность видных соратников В.И.Ленина в учебно-воспитательном процессе Нежинского пед. института”: Тез. докл. и сообщ. респ. науч.-практ. конф. (Октябрь, 1988). Ч. 2. – Николаев, 1988. – С. 45–47.
16. 3625. Використання краєзнавчого матеріалу у студентських наукових роботах (з досвіду Ніжинського педінституту ім. М.Гоголя) // ІІ Чернігів. обл. наук. конф. з іст. краєзнавства. – Чернігів; Ніжин, 1998. – Вип. 1. – С. 40–42. *У співаєм.*
17. 3626. Идейно-воспитательное значение изучения биографии Н.К.Крупской // Творческое наследие Н.К.Крупской и современная школа: Тез. респ. науч.-практ. конф. (23–25 февр. 1989). – Горловка, 1989. – С. 17–19.
18. 3627. Роль методики малых групп в совершенствовании подготовки студентов педвузу // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителів в умовах перебудови вищої середньої школи: Тези доп. між. вуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 1. – С. 66–67. *У співаєм.*
19. 3628. Методичні матеріали та плани семінарських занять з історії народів СРСР (1861–1917). – Ніжин, 1991. – С. 3–30.
20. 3629. Актуальні проблеми оптимізації учбового процесу за методикою малих груп (на матеріалах “Соціально-політичної історії XX ст”) // Формування світоглядних позицій вчителя в процесі навчання і виховання: Тези доп. між. вуз. наук. конф., присвяч. 50-річчю Дрогобицького держ. пед. ін-ту ім. І.Франка (25–26 трав. 1990). – Дрогобич, 1990. – Ч. 2. – С. 86–87. (*У співаєм.*)
21. 3630. “Разумная середина”: либеральные идеи Б.Н.Чичерина об образовании и воспитании студенческой молодежи // Либеральные реформы 1860-х годов и развитие общественной мысли в России: Материалы меж. вуз. науч. конф. – Измаил, 1991. – С. 22–26.
22. 3631. Методика малых групп как засіб активізації роботи студентів на семінарських заняттях з історії України // Місце України у світовій історії та особливості вивчення даної проблеми у педагогічному вузі: Тези між. вуз. наук.-практ. конф. – Київ, 1992. – С. 175–177. *У співаєм.*
23. 3632. Історія. Програма вступного екзамену для абітурієнтів 1992. – Ніжин, 1992. – С. 3–9. *У співаєм.*
24. 3633. Зустріч заступника головного редактора “Українського гумористичного журналу” В.М.Рички з викладачами і студентами Ніжинського педагогічного інституту // Укр. іст. журн. – 1993. – № 2–3. – С. 136–137.
25. 3634. Заснування, структура і функції Ніжинського історико-філологічного товариства // До 100-річчя Ніжинського історико-філологічного товариства: Тези і матеріали. – Ніжин, 1994. – С. 10–12.
26. 3635. Використання методики малых групп на уроках народознавства // Методика. Досвід. Пошук.: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1994. – Вип. 1. – С. 51–57. *У співаєм.*
27. 3636. Ідейність // Родинно-сімейна енциклопедія. – Київ, 1996. – С. 228.
28. 3637. Ціннісні орієнтації // Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 353.
29. 3638. Миське самоврядування в Ніжині у 2-й половині XIX ст. // Історія та культура Лівобережжя України: Матеріали міжнар. конф. (травень, 1996). – К.; Ніжин, 1996. – С. 70–75.
30. 3639. Історія України. Всесвітня історія у сучасному баченні: Навч. посіб. – Ніжин, 1996. – С. 3–98. *У співаєм.*
31. 3640. Жіноча історія XIX ст. у європейському та українському вимірах. Фемінізм і освіта (на матеріалах жіночих освітніх закладів Чернігівщини) // Жінки Чернігівщини: історія і сучасність. Жінка на порозі третього тисячоліття: Матеріали обл. наук.-практ. конф. (Лютий, 1999). – Чернігів, 1999. – С. 45–50.
32. 3641. Гоголівський інститут у 20-х – 30-х роках // Сіверянський літопис. – 2000. – № 5. – С. 24–27.
33. 3642. Ніжинська вища школа у розвої 20-х – 30-х років // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип. 14. – С. 156–162.
34. 3643. Нариси історії України (XIX – поч. XX ст.): Навч. посібник. – Ніжин, 2001. – С. 3–488. *У співаєм.*
35. 3644. Технологічні засади малых групп в навчанні історії у вищій школі // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – С. 128–132.
36. 3645. Георгій Кониський в історико-культурному процесі України та Білорусі // Минула і сучасна історія Магілєва (Збірник наукових праць у зльнійкау Другой Международной науковой канференції “Історія Магілєва: минула і сучасна”). – Магілєв, 2001. – С. 82–88.
37. 3646. Жіночі організації в суспільно-політичному житті України // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 36–41.
38. 3647. Жіноча освіта в українській провінції другої половини XIX ст. як складова гендерної історії. (На матеріалах Чернігівщини) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 98–104.
39. 3648. Соціально-національна стратифікація студентства Лівобережної України на межі XIX–XX ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 119–123. *У співаєм.*
40. 3649. Фемінізм і жіноча освіта в XIX ст. у європейському та українському вимірах. (На матеріалах жіночих освітніх закладів Чернігівщини) // Український жіночий рух: здобутки і проблеми. – Дрогобич, 2002. – Вип. 1. – С. 44–51.
41. 3650. Кухня чи парламент: де ваше місце жінки? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 273–277.
42. 3651. Порівняльні дані в виборців до Всеросійських установчих зборів по Могилівському та Чернігівському округах як джерело політичної географії Білорусі та України // Минула і сучасна історія Магілєва (Збірник наукових праць

- удзельнікау ІІІ Международнай наукавай конферэнцыі “Гісторыя Магілева: мінулае і сучаснасць”). – Магілеу, 2003. – С. 47–56. *У співавт.*
43. 3652. Проблеми формування змісту шкільної освіти: “Круглий стіл”, Київ, 19 листопада 2002 р. // Історія в школах України. – 2003. – № 2. – С. 2–5.
 44. 3653. Програма підсумкового екзамену з історії. – Ніжин, 2003. – С. 3–4, 6–10, 28–43. *У співавт.*
 45. 3654. Довідник для вступників до державного педагогічного університету ім. Миколи Гоголя на історико-правознавчий ф-т. – Ніжин, 2004. – С. 3–28. *У співавт.*
 46. 3655. Історія слов'янських народів від найдавніших часів до кінця XVII ст.: Навч.-метод. посібник для студентів-заочників ІІ–ІІІ курсів. – Ніжин, 2005. – С. 3–220. *У співавт.*
 47. 3656. Історія слов'янських народів від найдавніших часів до кінця XVII ст.: Навч.-метод. матеріали та плани семінарських занять для студентів І–ІІ курсу історико-юридичного факультету. – Ніжин, 2005. – С. 3–90. *У співавт.*
 48. 3657. Український фемінізм на тлі європейського жіночого руху ХІХ – поч. ХХ ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 28. – С. 100–107.
 49. 3658. Земське та міське самоврядування 2-ї пол. ХІХ ст. – 1918 р. у губерніях центральної Росії та Чернігівщини: порівняльний аналіз // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 29. – С. 227–235. *У співавт.*

ПОТАПЕНКО МАКСИМ ВАСИЛЬОВИЧ

Народився 1982 р. Закінчив історико-правознавчий факультет Ніжинського державного педагогічного університету ім. М.Гоголя у 2004 р., магістратуру (2005 р.). Працює асистентом кафедри історії України та правознавства (за сумісництвом). Провідна тема наукових досліджень – історія польської національної меншини в Україні у кінці ХІХ–І чверті ХХ століття.

Наукові праці

1. 3659. Польські політичні партії в Центральній Раді // Україна і Польща в ХХ столітті: проблеми і перспективи взаємовідносин. – К.; Краків, 2002. – С. 42–44. *У співавт.*
2. 3660. Особливості польського руху на Чернігівщині (1917–1918 роки) // Сіверянський літопис. – 2002. – № 6. – С. 62–63. *У співавт.*
3. 3661. Біля витоків українського лівого радикалізму: історичний портрет Л. Бочковського // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21. – С. 118–125. *У співавт.*
4. 3662. Поляки Чернігівщини у І чверті ХХ століття: на зламі трьох епох // Поляки в Ніжині. – Ніжин, 2004. – Вип. 2. – С. 33–39.
5. 3663. Католицький некрополь м. Ніжина // Там само. – С. 97–116. *У співавт.*

ПОЛУЛЯХ ВАСИЛЬ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Народився в 1959 р. Закінчив Київську національну Академію органів внутрішніх справ. З 2000 року працює у Ніжинському державному університеті ім. М.Гоголя на посаді викладача кафедри історії України та правознавства. Основний напрям наукових досліджень – адміністративне право України.

Наукові праці

1. 3664. Правова просвіта – необхідна складова частина демократичної держави. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – Вип. 2. – С. 82–84.
2. 3665. Адміністративне право України: Метод. рек. для студентів ІІ курсу історико-правознавчого факультету. – Ніжин, 2002. – С. 3–22.
3. 3666. Навчально-методичний посібник з правознавчих дисциплін для студентів І–V курсів заочного відділення. – Ніжин, 2002. – С. 3–166. *У співавт.*
4. 3667. Правознавство: Посібник для студ. нефармацевтичних спец. – Ніжин, 2003. – С. 3–125. *У співавт.*

ІІ СЕКЦІЯ ПРАВОЗНАВСТВА

ВЕЛИКАНОВА МАРИНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1977 р. У 2000 р. закінчила Національну юридичну академію України ім. Ярослава Мудрого. Працює у Ніжинській вищій школі з 2001 р. на посадах викладача, старшого викладача (2003 р.) кафедри історії України та правознавства НДПУ ім. М.Гоголя.

Наукові праці

1. 3668. Навчально-методичний посібник з правознавчих дисциплін для студентів І–V курсів заочного відділення. – Ніжин, 2002. – С. 3–166. *У співавт.*
2. 3669. Правознавство: Посібник для студентів нефармацевтичних спеціальностей. – Ніжин, 2003. – С. 3–125. *У співавт.*
3. 3670. Цивільне і сімейне право України: Навчально-методичний посібник. – Ніжин, 2004. – С. 3–237. *У співавт.*
4. 3671. Історичні передумови появи договорів на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт в цивілістиці // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 29. – С. 191–195.

ДУДЧЕНКО ОКСАНА СЕРГІЇВНА

Народилася 1981 р. Закінчила історико-правознавчий факультет (2003 р.) та магістратуру (2004 р.) НДУ ім. М.Гоголя. З 2004 р. працює в Ніжинській вищій школі на посаді асистента (за сумісництвом). Основний напрямок наукових досліджень – цивільне та сімейне право України.

Наукові праці

1. **3672.** Цивільне та сімейне право України: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 3–237. *У співавт.*
2. **3673.** Основ и правознавства. Навчально-методичний посібник. – Ніжин, 2004. – С. 3–180.

ЛУГОВИЙ ОЛЕКСАНДР ЄВГЕНОВИЧ

Народився 1963 р. Закінчив Національну Академію Внутрішніх справ у 1997 р. З 1999 р. по 2003 рр. працював викладачем правознавчих дисциплін (за сумісництвом). З 2003 р. працює прокурором Борзнянського району. Основний напрямок наукових досліджень – кримінальне право та кримінологія.

Наукові праці

1. **3674.** Історія держави і права України і зарубіжних країн: Навч.-метод. посібник для студентів I-II курсів. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 3–31.
2. **3675.** Навчально-методичний посібник з правознавчих дисциплін для студентів I–V курсів заочного відділення. – Ніжин, 2002. – С. 3–165. *У співавт.*
3. **3676.** Історична еволюція кримінальних покарань: вітчизняний досвід // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21. – С. 63–68.

ЛУНЯК МАРИНА ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 1978 р. У 2000 р. закінчила юридичний факультет Дніпропетровського національного університету. Працює у Ніжинському державному педагогічному університеті ім. М.Гоголя з 2000 р. на посаді викладача кафедри історії України та правознавства. Основний напрямок наукових досліджень – кримінологічна характеристика особистості злочинця.

Наукові праці

1. **3677.** Начальництво як правова та філософська проблема // Право України. – 2002. – № 7. – С. 93–92.
2. **3678.** Характеристика правового статусу українських міст у складі Російської імперії // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 81–84.
3. **3679.** Генеза проблеми начальництва в філософсько-правових концепціях // Держава і право. Юридичні і політичні науки: Спецвипуск. – К.: Дніпропетровськ, 2003. – С. 424–429.
4. **3680.** Історія держави та права зарубіжних країн: Лекційний курс та навч. – метод. матеріали. – Ніжин, 2003. – С. 3–25.
5. **3681.** Господарське право України: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 2003. – С. 3–328.
6. **3682.** Кримінологічна характеристика психології злочинця та профілактика насильницьких злочинів: Навч. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 3–91.

ПОЛОВКО ІРИНА ВІТАЛІЇВНА

Народилася 1980 р. Закінчила історико-правознавчий факультет НДПУ ім. М. Гоголя у 2002 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2002 року на посаді асистента кафедри історії України та правознавства. Основний напрямок наукових досліджень – теорія держави і права.

Наукові праці

1. **3683.** Правознавство: Посібник для студентів нефахових спеціальностей. – Ніжин, 2003. – С. 3–125. *У співавт.*
2. **3684.** Роль учителів у формуванні правової свідомості учнів загальноосвітньої школи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – Вип. 4. – С. 108–111. *У співавт.*
3. **3685.** Яким є рівень правової свідомості сучасної української молоді? (За матеріалами соціологічного дослідження на Чернігівщині) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21. – С. 261–265.

СКАЛОЗУБ ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1955 р. Закінчив Харківський юридичний інститут ім. Ф. Держинського у 1980 р. З 1998 р. по 2003 р. працював викладачем правознавчих дисциплін (за сумісництвом). У теперішній час працює суддею Ніжинського міськрайонного суду. Основний напрямок наукових досліджень – теорія держави та права.

Наукові праці

1. 3686. Теорія права: Навч.-метод. посібник для студентів I курсу історико-правознавчого факультету. – Ніжин, 2001. – С. 3–27.
2. 3687. Теорія держави та права: Навч.-метод. посібник для студентів-заочників I курсу. – Ніжин, 2003. С. 3–58. *У співавіт.*

КАФЕДРА ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ**БАРАНКОВ ОЛЕГ ГРИГОРОВИЧ**

Народився 1955 р. Закінчив історичний факультет Чернігівського державного педагогічного інституту імені Т.Г.Шевченка у 1980 р. Кандидат педагогічних наук (з 1993 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 2001 на посаді доцента кафедри всесвітньої історії. Основний напрямок наукових досліджень – історіографія всесвітньої історії, методика викладання історії та розвиток полікультурної освіти в Україні та закордоном.

Наукові праці

1. 3688. Рекомендации в помощь организаторам уроков патриотизма и мужества. – Чернигов, 1985. – 10 с.
2. 3689. Методические рекомендации по подготовке и проведению недель пропаганды здорового образа жизни в трудовом коллективе. – Чернигов, 1988. – 6 с.
3. 3690. Методические рекомендации по оформлению и организации работы методического кабинета, уголка трезвости. – Чернигов, 1988. – 6 с.
4. 3691. Виховання громадянської активності учнів в різновікових групах у позашкільній діяльності // Педагогічна спадщина Н.К.Крупської і сучасна школа: Тези доп. і повідомлень обласної наук.-практ. конф. (4–5 квітня 1985 р.) – Чернігів, 1989. – С. 131–132.
5. 3692. Підготовка студентів до роботи з різновіковими групами учнів // Співробітництво вузу і школи – найважливіша умова підготовки вчителя: Тез. доп. обл. наук.-практ. конф. – Чернігів, 1990. – С. 76–77.
6. 3693. Воспитание гражданской активности в разновозрастных группах по месту жительства // Формирование всесторонне развитой личности учащегося в системе внеурочной воспитательной работы школы - интерната: Сб. метод. реком. – К., 1991. – С. 73–77.
7. 3694. Методичні рекомендації по організації педагогічної практики студентів 2–5 курсів історичного факультету. – Чернігів, 1990. – 46 с. *У співавіт.*
8. 3695. Екологічне виховання учнів у туристсько-краєзнавчих виховних групах // Проблеми історичного і географічного краєзнавства Чернігівщини: Зб. ст. – Чернігів, 1991. – С. 73–77.
9. 3696. Критерии в воспитания гражданской активности учащихся в разновозрастных группах // Диагностические методики как основа индивидуального подхода к развитию и воспитанию личности: Метод. реком. – Сумы, 1991. – С. 84–90.
10. 3697. Шляхи підготовки студентів історичного факультету до формування в учнів культурно-національних цінностей // Тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Чернігів, 1992. – С. 66–67.
11. 3698. Критерії розвиваючого навчання у фізичному вихованні школярів // Питання педагогіки та методики в історії школи: Тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Чернігів, 1992. – С. 118–119.
12. 3699. Діяльність земства по розвитку освіти в Україні. – Чернігів, 1993. – 120 с.
13. 3700. М.І.Кібальчич: вчений, революціонер, громадянин. – Чернігів, 1993. – 110 с.
14. 3701. Правдиві тонкощі життя: Вступ. ст. // Зуб П. Не прокляни себе. – Чернігів, 1994. – С. 2–6.
15. 3702. На дорозі до храму: Вступ. ст. // Буденний В. Під сьомим небом. – Чернігів, 1994. – С. 3–6.
16. 3703. Вступительная статья // Ульяницкая Л. Подарок первокласснику. – Чернигов, 1994. – С. 2.
17. 3704. З любов'ю навзаєм // Буденний В. На вістрі власного меча. – Чернігів, 1995. – С. 37.
18. 3705. Короткий довідник з історії для учнів середньої школи. – Чернігів, 1995. – 220 с.
19. 3706. Погляди і практична діяльність Б.Грінченка та М.Коцюбинського щодо створення і функціонування української національної школи: Наук.-метод. посіб. для викладачів та студентів. – Чернігів, 1995. – 30 с.
20. 3707. Тренинг как средство активизации при подготовке менеджеров и управленцев: Метод. реком. – Чернигов, 1996. – 18 с.
21. 3708. Передне слово // Буденний В. У слові пам'ять ожива. – Чернігів, 1996. – С. 2–4.
22. 3709. Життя у слові // Буденний В. Дев'ятисил. – Чернігів, 1996. – С. 2–6.
23. 3710. Передмова // Зайченко І.В., Ільченко Ж.Д. Концепція української національної школи у творчості Я.Ф.Чепіги. – Чернігів, 1996. – С. 4–5.
24. 3711. Основні концептуальні положення з історії педагогіки і методичні вказівки до них: Навч.-метод. посіб. – Чернігів, 1996. – 80 с.

25. 3712. Передмова // Валентій Л.В. Мовний аналіз у школі. – Чернігів, 1996. – С. 2–4.
26. 3713. Яків Феофанович Чепіга (Зеленкевич): Бібліографія творів. – Чернігів, 1996. – 12 с.
27. 3714. Тренінг как средство активизации при подготовке руководителей и управленцев. – Чернигов, 1996. – 60 с.
28. 3715. Педагогічна спадщина Я.Чепіги. – Чернігів, 1996. – 75 с.
29. 3716. Книга на допомогу майбутньому вчителю. – Чернігів, 1996. – 30 с.
30. 3717. Громадянське виховання в українській національній школі. – Чернігів, 1996. – 150 с.
31. 3718. Громадянське виховання учнів в процесі вивчення історії. – Чернігів, 1996. – 120 с.
32. 3719. Роздатковий матеріал з історії України у 5 класі. – Чернігів, 1996. – 80 с.
33. 3720. Дидактичний матеріал з історії України для 7–9 класів. – Чернігів, 1996. – 95 с.
34. 3721. Історія України: Плани та метод. поради до семінарських занять (Заочна форма навчання). – Чернігів, 1996. – 40 с.
35. 3722. Удосконалення загально-педагогічної підготовки вчителя в педагогічних вузах України. – Чернігів, 1996. – 230 с.
36. 3723. Хрестоматія з новітньої історії України (Для студентів неісторичних спеціальностей). – Чернігів, 1996. – 170 с.
37. 3724. Психологічна підготовка майбутнього вчителя української національної школи. – Чернігів, 1996. – 167 с.
38. 3725. Активні методи навчання студентів педагогічних вузів України. – Чернігів, 1996. – 135 с.
39. 3726. Краєзнавчі матеріали з історії Чернігівщини (Для учнів середньої школи). – Чернігів, 1996. – 195 с.
40. 3727. Навчальний посібник з історії педагогіки. – Чернігів, 1996. – 210 с.
41. 3728. Хрестоматія з історії України для 9–10 класів. – Чернігів, 1996. – 187 с.
42. 3729. Історія педагогіки (Для студентів педагогічних вузів). – Чернігів, 1996. – 310 с.
43. 3730. Democratic union of many-children families: summary about our achievements and difficulties // Civil associations for the development of democracy in countries in transition. Seminar of family association, September 25–29, 1996. – Budapest, 1996. – P. 13–14.
44. 3731. Psychological presumptions of tackling ethnic problems in Ukraine // Ethnic NGOs in multicultural societies: European symposium on voluntary associations 8–13 October, 1996. – Espoo, 1996. – P. 25–29.
45. 3732. Вступ // Марцинюк С.П., Ушак В.Я. Логіка в навчально-виховному процесі: Метод. реком. для учителів та працівників освіти з формування в учнів логічного мислення. – Чернігів, 1997. – С. 4–5.
46. 3733. Чавдаров С. Х.: Бібліографія творів. – Чернігів, 1998. – 15 с.
47. 3734. Ораторське мистецтво: Навч. прогр. для юридичного фак. Чернігівського держ. ін-ту економіки та управління. – Чернігів, 1999. – 8 с.
48. 3735. На дорозі до храму осяяння // Будений В.Й. Шлях до осяяння: поетична збірка. – Чернігів, 2000. – С. 5–8.
49. 3736. Виховання громадянина в Україні: етапи, проблеми завдання // Світ права. – 2001. – № 1. – С. 8–11.
50. 3737. План-конспект уроку з громадянської освіти на тему "Що таке демократія?" // Світ право. – 2001. – № 2. – С. 8–12.
51. 3738. План-конспект уроку з громадянської освіти на тему "Громадянське суспільство і держава". – 2001. – № 2. – С. 12–16.
52. 3739. Україна в контексті європейської перспективи: польські виміри // Україна і Польща в ХХ столітті: проблеми і перспективи взаємовідносин: Зб. наук. праць. – Київ; Краків, 2002. – С. 268–269.
53. 3740. Ніжинський державний педагогічний університет: громадянська освіта в центрі уваги // Інформаційний бюлетень Інституту громадянської освіти і НаУКМА. – 2002. – № 9. – липень. – С. 1.
54. 3741. Впровадження засад полікультурності як важливий чинник демократизації в Україні // Розвиток демократизації та демократична освіта в Україні: Тези доп. II Міжнар. конф. (Одеса, 24–26 травня 2002р.). – Одеса; Київ, 2002. – С. 45.
55. 3742. Впровадження принципу полікультурності в курсі "Громадянська освіта" // Громадянська освіта в Україні: досвід, пошуки, перспективи: Матеріали конф. – Ніжин, 2002. – С. 6–10.
56. 3743. Шляхи реалізації громадянської освіти в школах м. Чернігова // Громадянська освіта в Україні: досвід, пошуки, перспективи: Матеріали конф. – Ніжин, 2002. – С. 10–14.
57. 3744. Роль засобів масової інформації і громадянська освіта // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2002. – № 2. – С. 7–10.
58. 3745. Проблема полікультурного компоненту у шкільних підручниках з історії в контексті громадянської освіти // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – № 2. – С. 11–15.
59. 3746. Шкільний курс історії та методика його викладання: Навч. – метод. посіб. – Ніжин, 2002. – 65 с. *У співавт.*
60. 3747. Василь Іванович Маслов та Чернігівщина // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 169–171.
61. 3748. Сучасний урок історії: Навч.-метод. посіб. для студ. іст.-прав. фак-ту. – Ніжин, 2002. – С. 33–54.
62. 3749. Програмні документи сучасних політичних партій та громадських організацій України про вирішення проблем міжетнічних стосунків: набір імеджових гасел чи реальний план дій? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 258–262.
63. 3750. Освітня політика українських урядів щодо національних меншин у період визвольних змагань (1917–1920 рр.): пошук оптимальних моделей чи тиск політичної кон'юнктури? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21. – С. 326–333.
64. 3751. Методика застосування комп'ютерної техніки при викладанні шкільного курсу історії: Прогр. і метод. реком. до вивчення дисципліни. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 18 с.
65. 3752. Впровадження засад полікультурності як важливий чинник демократизації освіти в Україні // Розвиток демократії та демократична освіта в Україні: Наук. зб. – К., 2003. – С. 605–612.
66. 3753. Всесвітня історія: Посіб. до держ. екзамену для студентів історичних спеціальностей. – Ніжин, 2004. – С. 142–191, 198–202, 251–254.
67. 3754. Заселення німцями Чернігівщини у XVІІІ ст. // Етнічна історія народів Європи: Зб. наук. праць. – К., 2004. – Вип. 16. – С. 3–12.
68. 3755. Поляк Т.Калинський і його внесок у дослідження Чернігівщини // Поляки в Україні. – Ніжин, 2004. – С. 60–65.
69. 3756. Формування правової бази освіти в Україні в умовах багатокультурності // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 28. – С. 221–235.

ДАВИДЕНКО ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1972 р. Закінчив історико-філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. Миколи Гоголя у 1995 р. Працює у Ніжинській вищій школі на посаді асистента (з 1995 р.), старшого викладача (з 2002 р.). Основний напрямок наукових досліджень – історія слов'янських народів у роки Другої світової війни та краєзнавчі розвідки.

Наукові праці

1. 3757. З історії Ніжинської Просвіти // До 100-річчя Ніжинського історико-філол. т-ва: Тези і матеріали. – Ніжин, 1994. – С. 46–48.
2. 3758. К.Базилі і його очерки о Близнем Востоке // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 48–54.
3. 3759. До питання про античну історіографію в Ніжинській вищій школі // Історія та культура Лівобережної України: Матеріали семінар. конф. (Травень 1996) – Київ; Ніжин, 1997. – С. 86–88.
4. 3760. Історія Ніжинської Просвіти // Сівер. літопис. – 1997 – № 4 – С. 75–82.
5. 3761. ВПС Польщі в роки Другої світової війни // Історія в школі. – 2000. – № 5–6. – С. 12–16.
6. 3762. Польські авіаційні частини в роки Другої світової війни // Історія слов'янських народів: актуальні проблеми і дослідження. – К., 2000. – Вип. 6. – С. 107–110.
7. 3763. До проблеми становлення військових молодіжних організацій лівого спрямування на території Польщі в 1941–1943 рр. // Україна і Польща в ХХ ст.: Зб. наук. праць. – Київ; Краків, 2002. – С. 162–164.
8. 3764. Мобілізація до лав війська Польського на завершальному етапі Другої світової війни // Література і культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 226–231.
9. 3765. Роль засобів масової інформації і громадська освіта // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Псих.-пед. науки. – № 2. – С. 7–10.
10. 3766. Національно-культурне життя на Ніжинщині в період фашистської окупації // Сторінки в оєнної історії України: Зб. наук. статей. – К., 2002. – Вип. 6. – С. 179–180.
11. 3767. Методичні рекомендації з курсів всесвітньої історії та методики викладання історії в школі. – Ніжин, 2001. – С. 57–65.
12. 3768. Роль товариства “Просвіта” в національно-визвольному русі на Ніжинщині в 1917–1923 рр. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 155–164.
13. 3769. Створення військової організації Гвардії Людова на території Польщі в 1942–1944 рр. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 225–228.
14. 3770. Національні військові організації на території Польщі на початковому етапі Другої світової війни (1939–1940 рр.) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 23. – С. 91–96.
15. 3771. Історія слов'янських народів: Програма підсумкового екзамену з історії. – Ніжин, 2003. – 85 с. *У співавт.*
16. 3772. Коменда Обрунців Польських – військова організація Польського Руху Опору // Україна і Польща у вирої Другої світової війни (1939–1945 рр.) (до 60-річчя перемоги над фашизмом): Зб. статей міжнар. конф. – К., 2004. – С. 254–259.
17. 3773. Політична історія Польщі в дослідженнях вчених Ніжинської вищої школи наприкінці ХІХ – на поч. ХХ ст. // Поляки в Україні. – Ніжин, 2004. – С. 184–189. *У співавт.*
18. 3774. Всесвітня історія: Посібник до держ. екзамену для студентів історичних спеціальностей. – Ніжин, 2004. – 280 с. *У співавт.*

ДУДКА РАЇСА АНАТОЛІВНА

Народилася 1965 р. Закінчила історичний факультет Київського державного університету імені Тараса Шевченка у 1988 р. Працює у Ніжинській вищій школі на посаді асистента (з 1990 р.), доцента кафедри всесвітньої історії (з 1997 р.). Основний напрямок наукових досліджень – вивчення античної історії у Ніжинській вищій школі в кінці ХІХ – на початку ХХ ст.

Наукові праці

1. 3775. Методические рекомендации к изучению документальных источников по истории Древнего Востока. – Ніжин, 1991. – 129 с. *У співавт.*
2. 3776. Методичні матеріали та плани практичних занять з курсу “Історія Стародавнього світу”. – Ніжин, 1992. – 28 с. *У співавт.*
3. 3777. Суспільно-культурна діяльність української інтелігенції в сер. 50 – сер. 60-х років ХХ ст. // Матеріали VI Всеукр. наук. конф. з історичного краєзнавства. – Луцьк, 1993. – С. 206–207.
4. 3778. До питання розвитку української культури середини ХХ ст. – 16 с. – Деп. в ІНТЕІ України 13.01. 1994, № 7–94.
5. 3779. До питання розвитку культури в м. Ніжині (1955–1965 рр.) // До 100 річчя Ніжинського історико-філологічного товариства: Тез. і матеріали конф. – Ніжин, 1994. – С. 106–109.
6. 3780. Основні форми та напрямки суспільної та культурної діяльності інтелігенції України у другій пол. 50-х – поч. 60-х років ХХ ст. – 46 с. – Деп. в ІНТЕІ України 5.12. 1995, № 2606–УК 95.
7. 3781. До проблеми розвитку української культури 50–60-х років ХХ ст. // Вісник Київ. ун-ту. Історія. – 1995. – Вип. 33. – С. 170–180. *У співавт.*
8. 3782. До питання викладання історії в сучасній українській школі: традиції, проблеми, перспективи // Освіта і виховання в Польщі України (19–20 ст.): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Травень 1998). – Ніжин, 1998. – Ч. 2. – С. 79–82.
9. 3783. Методичні матеріали з шкільного курсу історії та методики його викладання: Для студ. іст.-філол. фак. – Ніжин, 1998. – 31 с. *У співавт.*

10. 3784. Методичні матеріали з курсу "Історія Стародавнього світу" (Для студ. іст.-правозн. фак-ту). – Ніжин, 1999. – 19 с.
11. 3785. Основні тенденції розвитку української культури у другій пол. 50-х – на поч. 60-х рр. ХХ ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 8. – С. 199–202.
12. 3786. Українська ідеологія та культура середини ХХ ст. в контексті загальносвітового розвитку // Історія в школі. – 1999. – № 4. – С. 10–16.
13. 3787. Методичні рекомендації з курсів всесвітньої історії (Для студентів-заочників). – Ніжин, 1999. – 57 с. *У співаєм.*
14. 3788. Українська національна ідея 50–60-х років ХХ ст. в контексті загальносвітових процесів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Філологічні та історичні науки. – С. 105–112.
15. 3789. Документальні матеріали з всесвітньої історії. – Ніжин, 2000. – 113 с. *У співаєм.*
16. 3790. Лекція в сучасному вузі // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 1. – С. 116–118.
17. 3791. Методичні рекомендації з курсів всесвітньої історії та методики викладання історії в школі. – Ніжин, 2001. – 57 с. *У співаєм.*
18. 3792. Позакласна робота з історії в школі: Метод. посіб. – Ніжин, 2001. – 40 с. *У співаєм.*
19. 3793. Проблема наркологізації підлітків та можливість її вирішення в системі громадянської освіти. // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 31–34. *У співаєм.*
20. 3794. Курс лекцій з історії Стародавньої Греції та Риму. – Ніжин, 2002. – 208 с.
21. 3795. Хрестоматія з історії Стародавнього світу. – Ніжин, 2003. – 256 с. *У співаєм.*
22. 3796. Вивчення античної історії та культури у Ніжинському історико-філологічному інституті (1875–1920 рр.) // Греки в Україні: історія Ніжинської грецької громади : Матер. міжнар. конф. – Ніжин, 2003. – Вип. 3: Греки в Ніжині. – С. 138–146.
23. 3797. Навчально-методичний посібник з історії Стародавнього Сходу. – Ніжин, 2002. – 60 с.
24. 3798. Хрестоматія з історії Стародавнього світу. – Ніжин, 2003. – 253 с. *У співаєм.*
25. 3799. Програма підсумкового екзамену з історії. – Ніжин, 2003. – 85 с. *У співаєм.*
26. 3800. Курс лекцій з історії Стародавньої Греції та Риму. – 2-е вид., випр. та доп. – Ніжин, 2004. – 200 с.
27. 3801. Всесвітня історія: Посіб. до держ. екзамену для студ. істор. спеціальностей. – Ніжин, 2004. – 280 с. *У співаєм.*
28. 3802. Методичні матеріали з курсу "Історія Стародавнього світу". – Ніжин, 2004. – 22 с. *У співаєм.*
29. 3803. Історія Стародавньої Греції та Риму: Навч. прог. для спеціальності "Історія та правознавство". – Ніжин, 2004. – 31 с.

ЖЕЛІБА ОЛЕКСАНДР ВОЛОДИМИРОВИЧ

Народився 1975 р. Закінчив історико-філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. Миколи Гоголя. Кандидат педагогічних наук (з 2003 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1999 р. на посаді асистента (1999–2004 рр.), доцента кафедри всесвітньої історії (з 2004 р.), заступника декана історико-юридичного факультету з навчально-методичної роботи (з 2003 р.). Основний напрямок наукових досліджень – методика викладання історії та геральдика.

Наукові праці

1. 3804. Печатка носівської сотні // Знак. – 1998. – № 15, березень. – С. 3.
2. 3805. Міська геральдика Чернігівщини // Сіверянський літопис. – 1998. – № 1. *У співаєм.*
3. 3806. Полкові та сотенні печатки Ніжинського полку (у збірці філії Державного архіву Чернігівської області в місті Ніжині) // Знак. – 1999. – № 18, березень. – С. 4.
4. 3807. Сотенні печатки Ніжинського полку // Сіверянський літопис. – 1999. – № 2.
5. 3808. Використання лінії часу на заняттях з історії у вузі // Психолого-педагогічні проблеми підготовки вчительських кадрів в умовах трансформації суспільства: Міжнар. наук.-теорет. конф. НДПУ ім. Михайла Драгоманова (18–19 жовтня 2000): 36 статей. – К., 2000. – С. 28–32.
6. 3809. Використання таблиць на уроках історії в 10–11 класах // Історія в школах України. – 2001. – № 4. – С. 33–34; № 5. – С. 28–32.
7. 3810. Графіки на уроках історії: проблема класифікації // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – С. 66–74.
8. 3811. Новітня історія в запитаннях, завданнях, документах, графіках, діаграмах, схемах, таблицях. 10–11 клас: Посіб. із всесвітньої історії. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 166 с. *У співаєм.*
9. 3812. Позакласна робота з історії: особливості, об'єднання, заходи // Позакласна робота з історії в школі. – Ніжин, 2001. – С. 4–17.
10. 3813. Шкільний курс історії та методика його викладання: Метод. реком. з курсів всесвітньої історії та методики викладання історії в школі. – Ніжин, 2001. – С. 66–80.
11. 3814. Графічні та духовні попередники герба Війська Запорізького "Козаків самопалом" // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2001. – Вип. 17. – С. 78–81.
12. 3815. Встановлення зв'язків між громадянським та всесвітньою історією засобами умовно-графічної наочності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 40–43.
13. 3816. Навчання студентів методиці викладання історії за допомогою засобів умовно-графічної наочності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – № 4. – Ч. 2. – С. 67–69.
14. 3817. Робота з тестовими таблицями на уроках історії в старших класах // Історія в школах України. – 2002. – № 4. – С. 42–44.
15. 3818. Громадянська освіта в Україні: досвід, пошуки, перспективи // Освіта для демократії в Україні: Інформ. бюлетень. – К., 2002. – № 7. – С. 1–2.

16. 3819. Як з'явилися асирійці в Україні? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 277–282.
17. 3820. Чи було козацтво найслабшою ланкою держави Богдана Хмельницького? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 45–48.
18. 3821. Навчання студентів методиці викладання історії за допомогою засобів умовно-графічної наочності // Проблеми Вищої педагогічної освіти у світлі рішень I Всеукраїнського з'їзду працівників освіти і виступа Президента України Л.Д.Кучми. – К., 2002. – Ч. 2. – С. 38–40.
19. 3822. Становлення та розвиток теорії та практики методики використання засобів умовно-графічної наочності у викладанні історії в Україні // Наукові записки / Бердянський держ. пед. ін-т ім. П.Д.Осипенка. – Бердянськ, 2002. – Педагогічні науки. – С. 148–154.
20. 3823. Методика викладання історії засобами умовно-графічної наочності: Навч. посіб. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 147 с.
21. 3824. Визволення Ніжина від нацистської окупації 15 вересня 1943 р. Урок мужності: Навч.-метод. посіб. для вчителів. – Ніжин, 2003. – 30 с. *У співаєм.*
22. 3825. Україні потрібні кшатрії // www.aratta.org.ua – 2003.
23. 3826. Методика застосування комп'ютерної техніки при викладанні шкільного курсу історії: Програма вивчення дисциплін. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 18 с.
24. 3827. Симовліка Кубанського краю // Рідні джерела. – 2003. – № 1. – С. 5–7.
25. 3828. Всесвітня історія: Посібник до державного екзамену для студентів історичних спеціальностей. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 281 с.
26. 3829. Методика викладання навчального курсу “Людина і світ”. 11 кл.: Книга для вчителя. – К.: Знання України, 2004. – 196 с.
27. 3830. Брахманат // www.aratta.org.ua – 2004.
28. 3831. Культура України в період Гетьманщини: Розробка уроку // www.cen.iatp.org.ua/libr/iatp4/Geliba – 2004.
29. 3832. Історичні основи сучасного сільського герботворення в Лівобережній Україні на прикладі символів населених пунктів Яготинського району Київської області // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 28. – С. 181–188.

КЕДУН ІВАН СТАНІСЛАВОВИЧ

Народився 1980 р. Закінчив історико-правознавчий факультет Ніжинського державного педагогічного університету ім. Миколи Гоголя у 2002 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2002 р. на посаді асистента кафедри всесвітньої історії. Наукові інтереси – археологія.

Наукові праці

1. 3833. До питання про укріплення малих міст Чернігово-Сіверщини в X–XII ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 50–53. *У співаєм.*
2. 3834. До питання уточнення термінів “Дитинець” та “Посад” // Дослідження старожитностей Лівобережжя: Матеріали конф. – Чернігів, 2003. – С. 32–33.
3. 3835. Історична топоніміка Новгород-Сіверського: домінування старого чи модерну? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 21. – С. 266–269.
4. 3836. Хрестоматія з історії Стародавнього світу. – Ніжин, 2003. – 253 с. *У співаєм.*
5. 3837. Програма підсумкового екзамену з історії. – Ніжин, 2003. – 85 с. *У співаєм.*
6. 3838. Археологічні дослідження в Новгороді-Сіверському в 2003 р. // Археологічні відкриття в Україні 2002–2003 рр. – К., 2004. – С. 341–342. *У співаєм.*
7. 3839. Всесвітня історія: Посіб. до держ. екзамену для студ. спеціальностей. – Ніжин, 2004. – 280 с. *У співаєм.*
8. 3840. Топографічні домени давньоруського Новгород-Сіверського // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 28. – С. 21–2.

КРАПИВ'ЯНСЬКИЙ СТАНІСЛАВ МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1967 р. Закінчив історичний факультет Чернігівського державного педагогічного інституту імені Т.Г.Шевченка у 1991 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2000 р. на посадах асистента кафедри всесвітньої історії (з 2000 р.), старшого викладача (з 2002 р.), заступника декана історико-юридичного факультету з заочної форми навчання та післядипломної освіти (з 2003 р.). Основний напрямок наукових досліджень – методика викладання історії та правознавства, краєзнавство.

Наукові праці

1. 3841. Методичні матеріали з шкільного курсу історії та методики його викладання. – Ніжин, 1998. – 31 с. *У співаєм.*
2. 3842. Гра “Щасливий випадок” // Позакласна робота з історії в школі. – Ніжин, 2001. – С. 36–39.
3. 3843. Новітня історія в запитаннях, завданнях, документах, графіках, діаграмах, схемах, таблицях. 10–11 клас: Посіб. із всесвітньої історії. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 166 с. *У співаєм.*
4. 3844. Нові сторінки з історії в изволення Ніжина // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 218–223.
5. 3845. Визволення Ніжина від нацистських окупантів 15 вересня 1943 р. Урок мужності: Навч.-метод. посіб. для вчителів. – Ніжин, 2003. – 30 с. *У співаєм.*
6. 3846. Висвітлення теми “Злочинність” на уроках громадянської освіти // Громадянська освіта в Україні: досвід, пошуки, перспективи: Матеріали конф. – Ніжин, 2002. – С. 61–67. *У співаєм.*
7. 3847. Перша кругосвітня подорож Ф.Магеллана і її значення // Сучасний урок історії в школі. – Ніжин, 2002. – С. 66–78.
8. 3848. Новітня історія: Прогр. підсумкового екзамену з історії. – Ніжин, 2003. – С. 66–78. *У співаєм.*

9. 3849. Визволення Ніжина від нацистських окупантів 15 вересня 1943 р. – Ніжин: Аспект, 2003. – 30 с. *У співавіт.*
10. 3850. Друга світова війна (1939–1945) в художньо-історичних образах: Хрестоматія для вчителя. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 267 с. *У співавіт.*
11. 3851. Методика викладання “Основ правознавства”: Курс лекцій. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 212 с.
12. 3852. Всесвітня історія: Посіб. до держ. екзамену для студ. істор. спеціальностей. – Ніжин, 2004. – 280 с. *У співавіт.*

ЛЕЙБЕРОВ ОЛЕКСІЙ ОЛЕГОВИЧ

Народився 1977 р. Закінчив історико-правознавчий факультет Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя у 1999 р. Працює у Ніжинській вищій школі на посаді асистента кафедри всесвітньої історії (з 1999 р.). Основний напрямок наукових досліджень – проблеми новітньої історії України доби Директорії УНР.

Наукові праці

1. 3853. Документальні матеріали з всесвітньої історії. – Ніжин, 2000. – 113 с. *У співавіт.*
2. 3854. Військовополонені на Ніжинщині в 1916–1917 рр. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 138–141.
3. 3855. Чи була альтернатива вибору моделі державного устрою УНР в ході урядових криз (лютий – квітень 1919 р.)? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 134–139.
4. 3856. Проблема наркологізації підлітків та можливість її вирішення в системі громадянської освіти // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – № 2. – С. 31–34. *У співавіт.*
5. 3857. Ніжинський полк у подіях 1812 року // Вісник Чернігівського пед. ун-ту. – Чернігів, 2002. – Історичні науки. – Вип. 15. – С. 28–32. *У співавіт.*
6. 3858. Хрестоматія з історії Стародавнього світу. – Ніжин, 2003. – 253 с. *У співавіт.*
7. 3859. Методичні матеріали з курсу “Історія Стародавнього світу”. – Ніжин, 2004. – 22 с. *У співавіт.*
8. 3860. Всесвітня історія: Посіб. до держ. екзамену для студ. істор. спеціальностей. – Ніжин, 2004. – 280 с. *У співавіт.*
9. 3861. Українська інтелігенція та “трудоий принцип” Директорії УНР // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 28. – С. 149–155.

МАРТИНЕНКО ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ

Народився 1974 р. Закінчив історико-правознавчий факультет Ніжинського державного педагогічного університету ім. Миколи Гоголя у 1999 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1999 р. на посадах старшого лаборанта (1999–2000 рр.), асистента кафедри всесвітньої історії (з 2000 р.). Основний напрямок наукових досліджень – історія Білорусі новітнього періоду.

Наукові праці

1. 3862. До питання українсько-білоруських стосунків наприкінці 1917 – на початку 1918 р. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 166–168.
2. 3863. Висвітлення теми “Злочинність” на уроках громадянської освіти // Громадянська освіта в Україні: досвід, пошуки, перспективи: Матеріали конфер. – Ніжин, 2002. – С. 61–67. *У співавіт.*
3. 3864. Наслідки укладення Брестського миру для Білорусі та України: втрати й здобутки сторін // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 125–133.
4. 3865. Друга світова війна (1939–1945 рр.) в художньо-історичних образах: Хрестоматія для вчителя. – Ніжин, 2004. – 267 с. *У співавіт.*
5. 3866. Всесвітня історія: Посібник до держ. екзамену для студ. істор. спеціальностей. – Ніжин, 2004. – С. 89–115. *У співавіт.*
6. 3867. Роль і місце Чернігівщини в українсько-білоруському територіальному протистоянні 1918 р. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 28. – С. 145–149.

МИЦИК ЛАРИСА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1965 р. Закінчила історичний факультет Київського державного університету імені Тараса Шевченка у 1988 р. Кандидат історичних наук (з 1993 р.), доцент (з 1998 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1990 р. на посадах асистента (1990–1994 рр.), ст. викладача (1994–1997 рр.), доцента (з 1997 р.). Основні напрямки наукових досліджень – історія міжнародних відносин, методика викладання у вищій школі, громадянська освіта.

Наукові праці

1. 3868. Сучасна англо-американська історична література про партизанський рух на Україні (1941–1945 рр.) // Український історичний журнал. – 1990. – № 5. – С. 72–78.
2. 3869. Методические рекомендации к изучению документальных источников по истории Древнего Востока. – Нежин, 1991. – 129 с. *У співавіт.*
3. 3870. Советско-британские научные связи в годы Великой Отечественной войны // Отечественная история. – 1993. – № 2. – С. 183–192.

4. 3871. Особливості радянської культурної дипломатії у Великобританії в роки другої світової війни // Питання нової та новітньої історії. – К., 1995. – Вип. 41. – С. 94–103.
5. 3872. Роль радянської культурної дипломатії у формуванні та функціонуванні антигітлерівської коаліції. – 46 с. – Деп. в ДНТБ України 12.09.1995. № 2064-Ук-95.
6. 3873. Радянський партизанський рух в роки Великої Вітчизняної війни в сучасній англо-американській історіографії // Мир. Война. История: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Харків, 1995. – С. 160–163.
7. 3874. До проблеми історіографії та історії радянської культурної дипломатії періоду Великої Вітчизняної війни // Матеріали науч. конф., посвящ. 50-літтю Перемоги в Великій Отчезественной войне (1941–1945). – Луганск, 1995. – С. 78–81.
8. 3875. Сталінський режим очима англійських парламентарів (за матеріалами візиту до СРСР у січні–лютому 1945 р. англійської парламентської делегації) // Питання нової та новітньої історії. – К., 1996. – Вип. 42. – С. 83–92.
9. 3876. Методичні матеріали з курсу новітньої історії зарубіжних країн 1918–1996 рр. (для студ. істор.-філол. фак.). – Ніжин, 1996. – 31 с.
10. 3877. Історія України. Всесвітня історія у сучасному баченні: Навч. посібник. – Ніжин, 1996. – 98 с. *У співаєм.*
11. 3878. Про деякі тенденції розвитку історіографії: проблеми релігійного та сепаратистського тероризму другої половини ХХ століття // Питання нової та новітньої історії. – К., 1997. – Вип. 43. – С. 104–111. *У співаєм.*
12. 3879. Особливості розвитку радянсько-британських профспілкових зв'язків у 1941–1945 рр. // Питання нової та новітньої історії. – К., 1998. – Вип. 44. – С. 126–136.
13. 3880. Методичні рекомендації з курсів всесвітньої історії (для студентів-заочників). – Ніжин, 1999. – 57 с. *У співаєм.*
14. 3881. З історії руху антифашистської солідарності з СРСР у Великій Британії (1941–1945 рр.) // Історія слов'янських народів: Актуальні проблеми дослідження. – К., 2000. – Вип. 6: Слов'янські народи в Другій світовій війні. – С. 146–149.
15. 3882. Радянський партизанський рух 1941–1945 рр. в дзеркалі західної історіографії // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип. 13. – С. 190–195.
16. 3883. Документальні матеріали з всесвітньої історії: Практикум для студентів. – Ніжин, 2000. – 113 с. *У співаєм.*
17. 3884. Концепція громадянської освіти в Україні // Освіта для демократії в Україні: Інформ. бюлетень. – К., 2000. – Вип. 2, жовт. – С. 1–9. *У співаєм.*
18. 3885. Проблеми трансформації культурної сфери у посткомуністичній Україні // Розвиток демократії в Україні: Тези доп. міжнар. конф. – К., 2000. – С. 3.
19. 3886. Новітня історія зарубіжних країн: Курс лекцій. – Ніжин, 2001. – 105 с.
20. 3887. Позакласна робота з історії в школі: Метод. посібник. – Ніжин, 2001. – 40 с. *У співаєм.*
21. 3888. Проблеми трансформації культурної сфери у посткомуністичній Україні // Розвиток демократії в Україні: Матеріали міжнар. наук. конф. – К., 2001. – С. 50–68.
22. 3889. Навчаємося дискутувати (З досвіду роботи дискусійного клубу в лиці при НДПУ ім. Миколи Гоголя) // Позакласна робота з історії в школі: Метод. посібник. – Ніжин, 2001. – С. 23–30.
23. 3890. Основи демократії: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. – К.: Ай Бі, 2002. – 684 с. *У співаєм.*
24. 3891. Проблеми підготовки вчителів для системи громадянської освіти в Україні // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 67–71
25. 3892. Громадянська освіта в Сполучених Штатах Америки, Канаді та Англії: порівняльний аналіз // Історія в школах України. – 2002. – № 2. – С. 46–48
26. 3893. Основи демократії: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. – К.: Ай Бі, 2002. – 684 с. *У співаєм.*
27. 3894. Новітня історія країн Європи і Америки: Програма курсу. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 32 с.
28. 3895. Новітня історія країн Європи і Америки: 36 матеріалів для самостійної роботи студентів. – Ніжин, 2003. – 26,5 дпа.
29. 3896. Всесвітня історія: Посібник до держ. екзамену для студ. істор. спеціальностей. – Ніжин, 2004. – С. 190–278. *У співаєм.*

МОЦІЯКА ПЕТРО ПЕТРОВИЧ

Народився 1957 р. Закінчив історичний факультет Чернівецького державного університету в 1982 р. Кандидат історичних наук (з 1992 р.), доцент (з 1996 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1987 р. на посадах асистента (1987–1989 рр., 1992–1993 рр.), ст. викладача (1993–1996 рр.), доцента (1996 р.). Завідувач кафедри всесвітньої історії історико-правознавчого факультету (1999–2004 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – життя і діяльність Т.Г. Масарика та краєзнавчі розвідки.

Наукові праці

1. 3897. Помощь СССР Словацкому национальному восстанию // Молодежь и актуальные проблемы исторической науки: Тез. общественно-политических чтений, посвященных 70-летию комсомола Украины (Черновцы, 7–9 июня 1989 г.). – К., 1989. – С. 230–232.
2. 3898. Допомога Українського штабу партизанського руху чеським патріотам в час Травневого повстання 1945 р. // Матеріали науч. конф., посвящ. 50-літтю Перемоги в Великій Отчезественной войне (1941–1945). – Луганск, 1995. – С. 82–84.
3. 3899. Ніжинська сторінка життя і діяльності В.К. Пискорського // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 108–114.
4. 3900. Громадянськість // Родино-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 195. *У складі колект. авт.*
5. 3901. Розвиток торгівлі в Ніжині у ХІХ столітті // Історія та культура Лівобережної України: Матеріали міжнар. конф. (Ніжин, травень 1996). – Київ; Ніжин, 1997. – С. 65–70.
6. 3902. Методичні рекомендації до написання дипломної (курсової) роботи з історії. – Ніжин, 1997. – 18 с.
7. 3903. Методичні матеріали з курсу новітньої історії зарубіжних країн (для студентів-заочників). – Ніжин, 1997. – 15 с.
8. 3904. Методичний посібник з історичної географії. – Ніжин, 1997. – 22 с. *У співаєм.*
9. 3905. Методичні рекомендації з курсів всесвітньої історії (для студентів-заочників). – Ніжин, 1999. – 57 с. *У співаєм.*
10. 3906. Документальні матеріали зі всесвітньої історії. – Ніжин, 2000. – 113 с. *У співаєм.*

11. 3907. Повстання у Празі (травень 1945 року) // Історія слов'янських народів: актуальні проблеми дослідження. – К., 2000. – Вип. 6: Слов'янські народи в Другій світовій війні. – С. 118–121.
12. 3908. Наукова робота студентів-істориків у навчальному процесі: Метод. рекомендації до написання курсових, дипломних, кваліфікаційних і магістерських робіт. – Ніжин, 2000. – 18 с.
13. 3909. Історичне краєзнавство у школі // Позакласна робота в школі. – Ніжин, 2001. – С. 18–22.
14. 3910. Методичні рекомендації з курсів в сесвітній історії та методики викладання історії в школі (для студентів-заочників). – Ніжин, 2001. – 80 с. *У співаєм.*
15. 3911. Т.Г.Масарик і українська революція. 1917–1918 рр. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 175–178.
16. 3912. Підготовка УШПР кадрів для партизанської боротьби в Словаччині напередодні національного повстання 1944 року // Сторінки воєнної історії України: Зб. наук. статей НАН України, Ін-т історії України. – К., 2002. – Вип. 6. – С. 241–245.
17. 3913. Діяльність Ніжинського повітового благодійного комітету // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 181–186.
18. 3914. П.Х.Вітгенштейн – полководець Вітчизняної війни 1812 року // Література культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 66–74.
19. 3915. Спогади Т.Г.Масарика про початок Першої світової війни // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 21. – С. 96–99.
20. 3916. Нова історія: Програма підсумкового екзамену з історії. – Ніжин, 2003. – С. 50–54, 82–83.
21. 3917. Нова історія країн Європи і Америки: Програма курсу. Плани семінарських занять. – Ніжин, 2003. – 60 с.
22. 3918. Нова історія країн Азії та Африки: Програма курсу. Плани семінарських занять. – Ніжин, 2003. – 32 с.
23. 3919. Бої на петербурзькому напрямку в липні–серпні 1812 р. // Український історичний збірник. – К., 2003. – Вип. 5. – С. 212–219.
24. 3920. Діяльність Чехословацької Національної ради у 1916–1918 рр. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 23. – С. 74–77.
25. 3921. Всесвітня історія: Посібник до державного екзамену для студентів історичних спеціальностей. – Ніжин, 2004. – 281 с. *У співаєм.*
26. 3922. “Душа інститутської гімназії”: штрихи до портрета Йосифа Добіаша // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 28. – С. 86–92.

САМОЙЛЕНКО ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ

Народився 1970 р. Закінчив історичний факультет Чернігівського державного педагогічного інституту в 1993 р. Кандидат історичних наук (з 2000). Працює у Ніжинській вищій школі з 1993 р. на посадах викладача-стажиста (1993–1995 рр.), асистента кафедри історії (1995–1999 рр.), асистента кафедри всесвітньої історії (1999–2001 рр.), заступника декана історико-правознавчого факультету з навчально-методичної роботи (1999–2003 рр.), доцента (з 2001 р.), завідувача кафедри всесвітньої історії (з 2004 р.). Основний напрям досліджень – історіографія та методологія історії, історичне краєзнавство, історія науки та культури України.

Наукові праці

1. 3923. Нежинский период деятельности Н.Х.Бунге // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1994. – Вип. 4. – С. 16–25.
2. 3924. Історична наука у Ніжинській вищій школі в XIX ст. // До 100-річчя Ніжинського історико-філол. товариства: Матеріали конф. – Ніжин, 1994. – С. 12–16.
3. 3925. Юридичний лицей (1840–1875), історико-філологічний інститут (1875–1920), Інститут народної освіти (1919–1933) // Самойленко Г.В. Ніжинська вища школа 1820–1995. – Ніжин, 1995. – С. 30–33, 46–56, 62–65.
4. 3926. Розвиток історичної науки в Ніжині в XIX – 1-й чверті XX ст. (історико-бібліографічний огляд) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1995. – Вип. 6. – С. 90–108.
5. 3927. Є.М.Щепкін – видатний вчений-історик, педагог та громадський діяч // Там само. – С. 114–120.
6. 3928. М.С.Грушевський та Ніжинська вища школа: До проблеми творчих та наукових зв'язків // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1996. – Вип. 1. – С. 82–84.
7. 3929. Розвиток освіти науки в Ніжині в XVII–XX ст. – Ніжин, 1996. – с. 224. *У співаєм.*
8. 3930. Історіографія М.С.Грушевського та його взаємини з Ніжинською вищою школою // Історія та культура Лівобережжя України. – Київ; Ніжин, 1997. – С. 88–98. *У співаєм.*
9. 3931. Розробка проблеми історіографії в дослідженні вчених-істориків Ніжинської вищої школи в 2-й пол. XIX століття // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 8. – С. 84–90.
10. 3932. Висвітлення проблеми історіографії та методології історії в працях вчених-істориків НФІ кн. Безбородька наприкінці XIX – на поч. XX ст. // Історія та культура Лівобережжя України. – Київ; Ніжин, 1997. – С. 98–124.
11. 3933. Дослідження окремих питань західноєвропейської історіографії та історіософії в працях вчених-істориків Ніжинського історико-філологічного інституту кн. Безбородька (1875–1919) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1998. – Вип. 11. – С. 67–101.
12. 3934. Ніжинський державний педагогічний університет імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – 278 с. *У співаєм.*
13. 3935. Методичні рекомендації з курсів всесвітньої історії (для студентів-заочників). – Ніжин, 1999. – С. 15–27. *У співаєм.*
14. 3936. Михайло Грушевський і Ніжинська вища школа // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 46–48.
15. 3937. Проблеми методології вітчизняної та світової історії в працях вчених-істориків Ніжинської вищої школи кінця XIX – поч. XX ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2000. – Вип. 13. – С. 125–146.
16. 3938. Спадщина істориків Ніжинської вищої школи в історіографії XIX–XX ст. // Там само. – Ніжин, 2000. – Вип. 14. – С. 148.
17. 3939. Ніжинська вища школа: від Гімназії в вищих науках до університету. – Ніжин, 2000. – 288 с. *У співаєм.*
18. 3940. Документальні матеріали зі всесвітньої історії. – Ніжин, 2000. – С. 38–47. *У співаєм.*

19. 3941. Ніжинська вища школа і слов'янський світ // Не вмести, а вмести! Некоторые проблемы славянской культуры в современном мире. – Нежин, 2001. – С. 53–65. *У співаєт.*
20. 3942. Німецькі поселення на Чернігівщині в XVIII – поч. XX ст. (соціально-статистичний огляд) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 18. – С. 36–61.
21. 3943. Дослідження проблем медієвістики вченими-істориками Ніжинської вищої школи наприкінці XIX – поч. XX ст. // Вісник ЧДПУ. – Вип. 15. – Чернігів, 2002. – Історичні науки. – № 1. – С. 65–68.
22. 3944. Давньоруські літописи як джерело досліджень в науковій спадщині вчених-істориків Ніжинської вищої школи 2-ї пол. XIX ст. // Східні слов'яни: Мова, історія, культура. – Ніжин, 2002. – Вип. 4. – С. 55–61.
23. 3945. Розвиток історичної думки в Ніжинському історико-філологічному інституті // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 19. – С. 70–78.
24. 3946. Справа М.П.Загребського – черговий акт сталінського “правосуддя” // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 188–198.
25. 3947. Українські студії в науковій спадщині вчених-істориків Ніжинської вищої школи (кін. XIX – 20-ті рр. XX ст.) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2002. – Вип. 20. – С. 76–84.
26. 3948. Історія середніх віків: Програма підсумкового екзамену з історії. – Ніжин, 2003. – С. 46–49. *У співаєт.*
27. 3949. Культура Чернігівщини періоду Київської Русі // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 23. – С. 97–122. *У співаєт.*
28. 3950. Особливості розвитку культури на Чернігівщині у XIII – першій половині XV ст. // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2003. – Вип. 23. – С. 122–139. *У співаєт.*
29. 3951. Культура Чернігівщини XI – першої половини XV ст. століття. – Ніжин, 2004. – 92 с. *У співаєт.*
30. 3952. Наукова та педагогічна діяльність М.Х.Бунге // Етнічна історія народів Європи: 36. наук. праць. – К., 2004. – Вип. 16. – С. 132–136.
31. 3953. Політична історія Польщі в дослідженнях вчених Ніжинської вищої школи наприкінці XIX – на поч. XX ст. // Поляки в Україні. – Ніжин, 2004. – С. 184–189. *У співаєт.*
32. 3954. Спеціальні історичні дисципліни: Навчальний посібник для студентів заочної форми навчання. – Ніжин, 2004. – 130 с.
33. 3955. Всесвітня історія: Посібник до державного екзамену для студентів історичних спеціальностей. – Ніжин, 2004. – 280 с. *У співаєт.*
34. 3956. Спеціальні історичні дисципліни: Навчальна програма. – Ніжин, 2004. – 20 с.
35. 3957. Методичні матеріали і плани семінарських занять зі спеціальних історичних дисциплін. – Ніжин, 2004. – 26 с.
36. 3958. Technology of Inclusion of Elements of History and Philology Students in the Learning Process // International Conference on Higher Education Innovation. – Ніжин, 2004. – С. 214–215. *У співаєт.*
37. 3959. Розвиток історичної науки в Ніжинській вищій школі в умовах формування тоталітарного режиму // Наукові записки ВДПУ. – Вінниця, 2004. – Вип. 8: Історія. – С. 162–168.
38. 3960. Політика українізації і трагедія вчених ІНО в Ніжині в 20–30-ті рр. XX ст. // Інтелекція і влада: Громадсько-політичний і науковий збірник Одеського національного політехнічного університету. – Одеса, 2004. – Вип.3: Історія. – С. 205–212.
39. 3961. Еволюція методологічних підходів та науково-проблемних орієнтацій в дослідженнях античної історії вчених Ніжинської вищої школи наприкінці XIX – в 1-й третині XX століття // Вісник ЧДПУ. – Вип. 27. – Чернігів, 2004. – Історичні науки. – № 2. – С. 114–120.
40. 3962. Ніжинська вища школа та її значення у розвитку культури і освіти // Ніжинська філологічна школа: минуле, сьогодні, майбутнє: Матеріали Другої міжнародної наук.-практ. студентської конф. – Ніжин, 2004. – С. 5–13. *У співаєт.*
41. 3963. Батюк Яків Петрович // Сучасна енциклопедія України. – К., 2004. – Т. 2. – С. 317. *У складі колект. авт.*
42. 3964. Бережков Михайло Миколайович // Сучасна енциклопедія України. – К., 2004. – Т. 2. – С. 488. *У складі колект. авт.*
43. 3965. Ніжинська вища школа // Чернігівщина incognita. – Чернігів, 2004. – С. 182–189. *У співаєт.*
44. 3966. Наукова діяльність О.І.Покровського у 20-х рр. XX ст.: конформізм чи методологічне переродження? // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2005. – Вип. 28. – С. 155–162.
45. 3967. Відомий науковий осередок України у Ніжині // Вісник національної академії України. – 2005. – №5. *У співаєт.*
46. 3968. Нежинской высшей школе – 200 лет // Информационный бюллетень УАПРЯЛ. – 2005. – №12. – С. 4–16. *У співаєт.*
47. 3969. Ніжинська вища школа: сторінки історії. – Ніжин, 2005. – 420 с. *У співаєт.*

ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА БОТАНІКИ

БІЛОКОПИТОВА ВЕРОНІКА СТЕПАНІВНА

Народилася 1946 р. Закінчила природничий факультет Харківського державного педагогічного інституту ім. Г.С.Сковороди в 1970 р. Працювала в Ніжинській вищій школі з 1973 р. по 1991 р. на посадах викладача (1973–1986 рр.), ст. викладача (1986–1991 рр.).

Наукові праці

1. 3970. Поширення і фітоценологічні особливості деяких рідкісних видів Чернігівського Полісся // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1985. У співавторстві.
2. 3971. Флористические находки в Черниговском Полесье // Флора и растительность Украины: Сб. науч. тр. – К., 1986. У співавторстві.
3. 3972. Рациональное использование лекарственных растений Черниговского Полесья // Тез. докл. VIII съезда УБО. – К., 1987. У співавторстві.
4. 3973. Антропогенные изменения некоторых лесных биоценозов Черниговского Полесья // Тез. докл. обл. науч.-практ. конф. – Чернигов, 1987. – С. 56–57. У співавторстві.
5. 3974. Унікальна пам'ятка природи – заповідне урочище Кістерська дача (Корюківський район) // Тез. доп. Чернігів. обл. наук. конф. з історії краєзнавства. – Чернігів; Ніжин, 1988. – С. 127–129. У співавторстві.
6. 3975. Практические основы экологического образования и воспитания студентов // Тез. докл. респ. науч. семинара. – Мелитополь, 1988. – С. 87. У співавторстві.
7. 3976. Науково-дослідна робота студентів на кафедрі ботаніки як важливий елемент вдосконалення підготовки вчителя біології. – Ніжин, 1990. – С. 12–13. У співавторстві.
8. 3977. Сучасний стан болота Гальський мох (Чернігів. обл.) // Тез. доп. IX з'їзду УБТ. – К., 1992. У співавторстві.
9. 3978. Состояние и охрана лекарственных растений в заказниках Черниговской области // Материалы IV междунар. конф. по мед. ботанике. – К., 1997. – С. 140–141. У співавторстві.
10. 3979. Роль природных комплексов в экологическом образовании // Франция та Україна: Наук.-практ. досвід у контексті діалогу національних культур: Материали IV міжнар. конф. – Дніпропетровськ, 1997. – С. 9. У співавторстві.

ВАЩИШИНА ДЖАНЕЛЬ ЛЬВІВНА

Народилася 1939 р. Закінчила Білоцерківський сільськогосподарський інститут у 1964 р. Кандидат с/г наук (з 1975 р.), доцент (з 1984 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1980 по 1987 рр. на посадах ст. викладача (1980–1981 рр.), в.о.доцента (1981–1984 рр.), доцента (1984–1987 рр.).

Наукові праці

1. 3980. Одержання міжвидових гібридів картоплі // 50 років Сквирянському дослідному полю: Зб. – К., 1969. – 8 с.
2. 3981. Використання поліплоїдів в селекції картоплі на стійкість до вірусу Х // Картоплярство на Україні. – Б.м., 1970. – 4 с.
3. 3982. Исходный материал для селекции картофеля // Тезисы работы съезда ЦВОГиС им. Н.И.Вавилова. – М., 1972. – Вып. 2. – 1 с.
4. 3983. Испытание отдельных серий диких видов картофеля на устойчивость к вирусу Х // Картоплярство. – 1972. – Вып. 3. – 3 с.
5. 3984. Использование экспериментальной полиплоидии в селекции картофеля на устойчивость к болезням: Автореф. дис. ... канд. с/х наук. – 1974. – 26 с.
6. 3985. Використання експериментальної поліплоїдії в селекції картоплі на стійкість проти вірусних хвороб // Селекція і насінництво овочевих культур та картоплі. – Б.м., 1974. – 6 с.
7. 3986. Изменение митотической активности у некоторых видов эспарцета разной ploидности // Тез. докл. III съезда генетиков и селекционеров Украины. – Б.м., 1976. – Ч. 1. – 1 с.
8. 3987. Суточный ритм митотической активности некоторых видов эспарцета разной ploидности // Науч. труды УСХА. – 1979. – Вып. 226. – 4 с.
9. 3988. Влияние гиббереллина на митотическую активность диплоидных и тетраплоидных форм эспарцета // Науч. тр. УСХА. – 1979. – 3 с.
10. 3989. Ультраранжировка клеток меристемы корня диплоидных и тетраплоидных форм *Onobrichis caucassica* L. // Науч. тр. УСХА. – 1980. – 6 с.
11. 3990. Методичні розробки для практичних занять з анатомії рослин для студентів перших курсів. – К.: Урожай, 1980. – 59 с.
12. 3991. Теневая фотография как метод изучения макростроения // Труды УСХА. – 1980. – 3 с.
13. 3992. Программированный контроль по анатомии растений. – Белая Церковь, 1981. – 34 с.
14. 3993. Влияние условий выращивания кормовой свеклы на анатомо-морфологические показатели // Труды УСХА. – 1981. – 6 с.
15. 3994. Вплив мінерального живлення на ультраранжировку меристеми кореня кормового буряка // Ботанічний журнал. – 1981.
16. 3995. Застосування γ -променів Со60 і фізіологічно активних речовин на основі заміщених 3-тіолен-1,1-діоксиду для одержання нового матеріалу картоплі // Праці Укр. біохім. з'їзду. – Ів.-Франківськ; Київ, 1987. – Ч. 1. – С. 227–228. У складі колект. авт.

ГАВІЙ ВАЛЕНТИНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1978 р. Закінчила природничо-географічний факультет Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя у 2000 р. Кандидат біологічних наук з 2004 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2000 р. на посадах асистента (2000–2003 рр.), доцента (2004 р.). Основний напрямок наукових досліджень – радіаційна біологія та радіаційна екологія.

Наукові праці

3996. Вивчення впливу металокомплексних сполук на основі уротропіну на ріст та розвиток кукурудзи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 81–83. *У співавт.*
3997. Вивчення впливу біологічно активних речовин на ріст та розвиток злакових культур // Праці конференції молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 129–130. *У співавт.*
3998. Влияние ионизирующего излучения в сверхмалой дозе на поверхностный потенциал эритроцитов // Укр. біохім. журн. – 2002. – Т. 74, № 5. – С. 35–37. *У співавт.*
3999. Действие малых доз ионизирующего излучения на поверхностный потенциал клеток крови на фоне модификаторов аденилатциклазного каскада. Возможные токсикологические аспекты // Современные проблемы токсикологии. – 2002. – № 4. – С. 50–54. *У співавт.*
4000. Вплив форсколіну та хінакрину на функції лейкоцитів за дії радіації в низьких дозах // Укр. біохім. журн. – 2003. – Т. 75, № 1. – С. 54–58. *У співавт.*
4001. Влияние β -излучения низкой мощности на поверхностный потенциал клеток крови человека in vitro // Доповіді Національної академії наук України. – 2003. – № 11. – С. 157–161. *У співавт.*
4002. Радиационные эффекты малых доз β -излучения на поверхностный потенциал клеток крови человека in vitro // Екологічний вісник. Спец. вип. – 2003. – С. 146–153. *У співавт.*
4003. Вплив малих доз іонізуючого випромінювання на електрофоретичну рухливість еритроцитів на фоні дії обзидану // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Праці міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – С. 38–39. *У співавт.*
4004. Вплив іонізуючого випромінювання у низьких дозах на поверхневий потенціал і антиоксидантну систему еритроцитів на фоні дії модифікаторів адренорецепторів: Матеріали VIII Українського біохімічного з'їзду, 1–3 жовтня 2002 р., м. Чернівці // Укр. біохім. журн. – 2002. – Т. 74, № 4 б (додаток 2). – С. 222. *У співавт.*
4005. Вплив малих доз іонізуючого випромінювання на електрофоретичну рухливість еритроцитів на фоні дії адреналіну // Праці III Української конференції молодих вчених, присвяченої пам'яті академіка В.В.Фролькіса. – К., 2002. – С. 64–65. *У співавт.*
4006. Влияние β -излучения на ответ поверхностного потенциала нейтрофилов человека к ингибиторам эйкозаноидного метаболизма // Праці III З'їзду з радіаційних досліджень (радіобіологія і радіоекологія). – К., 2003. – С. 34.
4007. Модифікація адреналіном поверхневого потенціалу еритроцитів та нейтрофілів крові людини in vitro // Фармакологія 2001 – крок у майбутнє: Праці II Національного з'їзду фармакологів України. – Дніпропетровськ, 2001. – С. 87. *У співавт.*
4008. Влияние β -излучения на ответ поверхностного потенциала эритроцитов человека к ингибиторам эйкозаноидного метаболизма // Труды XXVI International Workshop on Modeling of Developing systems: Analysis and management of ecological, technogenic & telecommunication risks. – Kiev, 2003. – P. 53–57. *У співавт.*
4009. Фармакологическая профилактика эффектов низкодозового ионизирующего излучения на поверхностный потенциал лейкоцитов крови человека // Современные информационные технологии в управлении и профессиональной подготовке операторов сложных систем: Труды междунар. науч.-практ. конф. – Кировоград, 2003. – С. 202–204. *У співавт.*
4010. Вплив форсколіну на поверхневий потенціал лейкоцитів на фоні дії малих доз іонізуючої радіації // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 37–38. *У співавт.*
4011. Влияние β -излучения на поверхностный потенциал эритроцитов человека при ингибировании метаболизма эйкозаноидов // Укр. біохім. журн. – 2004. – Т. 76, № 2. – С. 69–74. *У співавт.*
4012. Відгук поверхневого потенціалу клітин крові на ліганди деяких компонентів мембранних сигнальних систем під впливом β -випромінювання: Дис. ... канд. біол. наук: 02.00.10. – К., 2003. – 119 с.
4013. Відгук поверхневого потенціалу клітин крові на ліганди деяких компонентів мембранних сигнальних систем під впливом β -випромінювання: Автореф. дис. ... канд. біол. наук: 02.00.10 / ІБОНХ НАН України. – К., 2003. – 19 с.
4014. Методичні рекомендації до виконання лабораторних занять з курсу "Основи сільського господарства". – Ніжин: НДПУ, 2004. – 86 с.

ГОРДІЄНКО ІВАН ІВАНОВИЧ (1918–1986)

Закінчив Малинський лісовий технікум у 1940 р., Київський лісгосподарчий інститут у 1947 р. Старший науковий співробітник за фахом "Фітопатологія" (з 1959 р.), доктор біологічних наук (з 1970 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1975 р. по 1986 р. на посадах професора, завідуючого кафедрою ботаніки (1975–1986 рр.).

Наукові праці

4015. Взаимодействие ели и дуба в смешанных культурах на Украине. – К.: Изд-во АН УССР, 1951. – 0,8 п.л.
4016. Дослідження кореневих систем дуба та ялини в чистих і мішаних культурах // Праці Інституту лісівництва АН УРСР. – 1952. – Т. 3. – 2,0 д.а
4017. Взаимодействие дуба и ели в различных типах леса // Массивное лесоразведение и выращивание посадочного материала: Сб. АН УССР. – 1952. – 0,5 д.а.
4018. Швидкорослі культури ялини // Праці Інституту лісівництва АН УРСР. – 1953. – Т. 5. – 0,9 д.а.
4019. Степове лісорозведення // Природа і господарство в південних районах УРСР. Наук. зб. АН УРСР. – 1953. – Вип. 1. – 1,4 д.а.

6. 4020. Рослини – піонери горбистих пісків Нижнього Дніпра // Ботан. журнал АН УРСР. – 1954. – Т. 11, № 3. – 0,6 д.а.
7. 4021. Екологічні зв'язки між піреєм піщаним (*Agropyron dazyanthum*) і зіноваттю дніпровською (*Cyrtis bogusssthemicus*) на Нижньодніпровських пісках, як приклад тісних міжвидових відношень // Там само. – Т. XI, № 3. – 0,8 д.а.
8. 4022. Роботи Інституту лісівництва АН УРСР по вивченню взаємодії деревних порід // Праці Інституту лісівництва АН УРСР. – 1955. – Т. 6. – 3,0 д.а. *У співаєм.*
9. 4023. Роль энтомофауны в почвообразовании на Олешских песках // Совещание по лесному почвоведению при Ин-те леса АН УССР в 1956. – 1956. – 0,1 д.а.
10. 4024. Процессы естественного зарастания Олешских нижнеднепровских песков и принципы их закрепления // Вопросы закрепления и облесения песков. – Вильнюс, 1957. – 1,0 д.а.
11. 4025. Роль энтомофауны в почвообразовании на Олешских песках // Почвоведение. – 1957. – № 5. – 0,3 д.а.
12. 4026. Принципы закрепления развеваемых нижнеднепровских песков // Эрозия почв и борьба с ней. – К., 1957. – 1,0 д.а.
13. 4027. О причинах медленного зарастания голых песков Олешских арен // Лесное хозяйство. – 1958. – № 7. – 0,2 д.а.
14. 4028. Характер образования клубеньков на корнях бобовых в зависимости от деятельности почвенных беспозвоночных // Всесоюз. совещ. по почвен. зоологии. – М., 1958. – 0,2 д.а.
15. 4029. Растительные сукцессии на Олешских песках в процессе их естественного зарастания // Ботан. журн. – 1959. – Т. 44, № 9. – 1,0 д.а.
16. 4030. Способ предохранения срубленной древесины и лесоматериалов от гниения, растрескивания и грибной инфекции // Бюллетень изобретений. – 1959. – № 17. Авт. свидет. № 122277 от 26.11.1959. *У співаєм.*
17. 4031. Предохранение свежесрубленной древесины биологически малостойких пород от гниения и лесоматериалов от растрескивания // Бумажная и деревообработ. пром-сть: Науч. – тех. сб. – М., 1960. – 0,8 д.а. *У співаєм.*
18. 4032. Защита буковой древесины от гниения и растрескивания. – М.: Гослесбумиздат, 1960. – 1,0 д.а. *У співаєм.*
19. 4033. Запобігання гниттю свіжозрубаної деревини та розтріскуванню лісоматеріалів. – К.: Вид-во Акад. будівництва та архітектури УРСР, 1960. – 1,5 д.а. *У співаєм.*
20. 4034. Биогенотические связи между клубеньковыми бактериями и бобовыми растениями (днепровским ракитником и белой акацией) // Почвоведение. – 1960. – № 8. – 0,4 д.а.
21. 4035. Заліснення нижньодніпровських пісків // Колгоспник України. – 1961. – № 2. – 0,2 д.а.
22. 4036. Предохранение от задыхания и окраска древесины бука // Докл. конф. по коорд. науч. исслед. в области обработки древесины. – К., 1961. – 0,2 д.а. *У співаєм.*
23. 4037. Биогенотические связи в процессе демутиации голых песков // Ботан. журн. – 1961. – № 6. – 0,7 д.а.
24. 4038. Защита от задыхания древесины букового кругляка при помощи пленки полихлоропропеновых латексов // Механизация процессов деревообработки. – К., 1961. – № 7. – 0,7 д.а. *У співаєм.*
25. 4039. Протоборы как особый тип условий местообитаний на голых песках южных арен // Ботан. журн. – 1961. – № 8. – 0,5 д.а.
26. 4040. Використання малих боліт // Колгоспник України. – 1961. – № 11. – 0,2 д.а. *У співаєм.*
27. 4041. Про природні заростання та закріплення голих пісків // Вісник с/г наук. – 1961. – № 9. – 0,5 д.а.
28. 4042. Защита древесины бука от гниения и растрескивания // Докл. молодых ученых Акад. строит. и архитектуры УССР. – К., 1961. – 0,2 д.а. *У співаєм.*
29. 4043. Защита сплавляемой древесины от проникновения в нее влаги // Лесной журнал. – 1962. – № 12. – 0,4 д.а. *У співаєм.*
30. 4044. Предохранение свежесрубленной древесины биологически малостойких пород от гниения. – К.: Изд-во УАСХН, 1962. – 5,6 д.а.
31. 4045. Типологическая классификация Олешских песков и повышение их плодородия // Облесение и сельскохозяйственное использование Нижнеднепровских песков. – К., 1962. – 0,6 д.а.
32. 4046. Підсумки інтродукції деяких рослин на Олешських пісках // Укр. ботан. журн. – 1962. – № 3. – 0,6 д.а.
33. 4047. Некоторые методические вопросы пропитки физиологически активной древесины // Лесной журнал. – 1963. – № 1. – 0,4 д.а. *У співаєм.*
34. 4048. Экологические связи между вредителями семян растений и бугристым рельефом Олешских песков // Материалы науч.-произв. конф. по повышению продуктивности лесов УССР. – К., 1963. – 0,1 д.а.
35. 4049. Интродукция на Олешских песках сосны приморской и ольхи серой // Селекция, интродукция и семеноводство древесных пород. – К., 1964. – 0,5 д.а.
36. 4050. К вопросу о естественном зарастании и закреплении голых песков // Ботан. журн. – 1964. – № 12. – 0,8 д.а.
37. 4051. Демутація голих пісків // Матеріали III з'їзду Укр. бот. тов.-ва. – К., 1965. – 0,3 д.а.
38. 4052. Підсумки інтродукції деяких рослин на Олешських пісках // Там само. – 0,1 д.а.
39. 4053. Некоторые особенности пропитки древесины растущего бука сульфосалициловой кислотой // Лесная, бумажная и деревообработывающая пром-сть: Межвед. респ. сб. – 1966. – Вып. 3. – 0,5 п.л.
40. 4054. Взаємовплив ялини та дуба. – К.: Наук. думка, 1967. – 4,2 д.а.
41. 4055. Биогенотические связи между дефицитом семян ракитника и бугристым рельефом Олешских песков // Лесоведение. – 1968. – № 1. – 0,5 п.л.
42. 4056. Олешские пески и биогенотические связи в процессе их зарастания. – К.: Наук. думка, 1969. – 17,1 д.а. (У 1973 році на ВДНГ СРСР відзначена Золотою медаллю з проблеми “Человек и биосфера”).
43. 4057. Функціональна роль коріння в процесі росту рослин // Матеріали IV з'їзду Укр. ботан. тов.-ва. – К., 1969. – 0,2 д.а.
44. 4058. Ліси рівнинної частини України. – К.: Наук. думка, 1969. – 0,3 д.а.
45. 4059. Про функціональну роль коріння в процесі росту рослин // Інтродукція та акліматизація рослин на Україні. – К., 1970. – Вип. 4. – 1,0 д.а.
46. 4060. Деревья и кустарники. Голосеменные. – К.: Наук. думка, 1971. – 9 д.а. *У співаєм.*
47. 4061. Корелятивні взаємовідносини між коренем і стеблом в процесі росту рослин // Інтродукція та акліматизація рослин на Україні. – К., 1973. – Вип. 6. – 0,4 д.а. *У співаєм.*
48. 4062. Зависимость содержания нуклеиновых кислот в корнях и надземной части некоторых видов сосны от их физиологической активности // Тез. докл. юбил. конф. ботан. садов Украины и Молдавии. – К., 1973. – 0,1 д.а. *У співаєм.*
49. 4063. Дефляция, демутиация и рекультивация песчаных массивов степной зоны. – М.: Наука, 1973. – 0,1 д.а.

50. 4064. Детерминирующая роль корней в процессе роста растений: Тез. докл. Пятого делегат. съезда Всесоюз. ботан. общества. – М., 1973. – 0,3 д.а.
51. 4065. Деревья и кустарники. Голосеменные. – К.: Наук. думка, 1974. – 33,4 д.а. *У складі колект. авт.*
52. 4066. Укорінення деревних видів хвойних рослин // Укр. бот. журн. – 1974. – № 5. – С. 618–623. *У співавт.*
53. 4067. Динаміка ростових речовин в пагонах ялівця козацького в процесі сезонного росту та розвитку // Там само. *У співавт.*
54. 4068. До матеріалів про інтродукцію дерев та чагарників у Правобережному Поліссі України // Інтродукція та акліматизація рослин на Україні. – К., 1975. – Вип. 7. – 0,7 д.а. *У співавт.*
55. 4069. Особливості умов місцезростання рослин на залізрудних відвалах Кривого Рогу та їх фітомеліорація // Вісн. АН УРСР. – 1975. *У співавт.*
56. 4070. Дослідження узгодженого росту коренів та наземної частини деяких видів хвойних // Інтродукція та акліматизація рослин на Україні. – К., 1976. – Вип. 8. – 0,3 д.а. *У співавт.*
57. 4071. Методичні вказівки до проведення польової практики з морфології рослин для студентів I курсу природничого факультету. – Ніжин: НДПІ, 1980. – 29 с. *У співавт.*
58. 4072. Природоохоронна освіта в школі: Навч. посіб. – К.: Рад. освіта, 1981. – 183 с. *У складі колект. авт.*
59. 4073. Флористические находки в Черниговском Полесье // Флора и растительность Украины: Сб. науч. тр. – К., 1986. *У співавт.*
60. 4074. Рациональное использование лекарственных растений Черниговского Полесья: Тез. докл. VIII съезда УБО. – К., 1987. *У співавт.*

КОВАЛЕНКО СВІТЛАНА ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 1964 р. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1986 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1990 р. на посаді асистента. Основний напрямок досліджень – педагогіка.

Наукові праці

1. 4075. Краєзнавчий матеріал в екологічній освіті школярів // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівщини: Наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 98–99. *У співавт.*
2. 4076. Путівник по екологічній стежині “Графський парк” // Ніжин, 1998. – С. 75. *У співавт.*
3. 4077. Система завдань в курсі вивчення екології // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 75.
4. 4078. Теоретичні передумови системи навчально-пізнавальних завдань в курсі викладання методики біології // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі: Праці наук.-метод. конф. – Ніжин, 1999. – С. 137–141.
5. 4079. Функції навчально-пізнавальних завдань // Новітні технології навчання у вищій школі: Праці наук. – метод. конф. – Ніжин, 2000. – С. 12.
6. 4080. Навчальні завдання – як форма організації навчальної діяльності // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 1. – С. 95–98.
7. 4081. Життєві цикли вищих рослин в схемах та таблицях: Метод. вказівки. – Ніжин, 2001. – С. 12.
8. 4082. Дихання в схемах і таблицях: Метод. вказівки. – Ніжин, 2001. – 16 с.
9. 4083. Фотосинтез в схемах і таблицях: Метод. вказівки. – Ніжин, 2001. – 18 с.
10. 4084. Різноманітні підходи в психолого-педагогічній літературі до трактування пізнавальних завдань // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – С. 95–99.
11. 4085. Програма з курсу “Шкільний предмет “Біологія” і методика його навчання”. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 61 с. *У співавт.*
12. 4086. До вивчення шкільної програми з біології: Метод. рекомендації. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 95 с. *У співавт.*
13. 4087. Організація навчального комплексу з шкільного предмету “Біологія”: Метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2005. – 98 с. *У співавт.*

КОНДРАТЕНКО ЛЕОНАРДА МИХАЙЛІВНА

Народилася 1939 р. Закінчила агрономічний факультет Уманського сільськогосподарського інституту в 1962 р. Кандидат с/г наук (з 1971 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1988 р. на посаді доцента. Основний напрямок наукових досліджень – інтродукція лікарських рослин в умовах Чернігівської області.

Наукові праці

1. 4088. Поліпшення спадкових якостей лікарських культур (амі зубна, марена красильна, чебрець звичайний) // Досягнення сільськогосподарської науки – виробництву. – К., 1967. – С. 68–90.
2. 4089. Улучшение наследственных качеств марены грузинской // Лекарственные растения. Возделывание. – М., 1968. – Т. 13. – С. 315–317.
3. 4090. “Друге дихання” марени // Знання та праця. – 1968. – С. 4.
4. 4091. Сорт мака масличного Лубенский 6. Авт. свідет. № 1000. 1969 г. *У співавт.*
5. 4092. Селекционная работа с мареной красильной на Украине // Селекция и первичное семеноводство лекарственных культур. – М., 1970. – Вып. 2. – С. 102–111.
6. 4093. К изучению биологии цветения марены красильной в условиях Украины // Сб. науч. работ ВИЛР. – М., 1970. – Вып. 2. – С. 117–121.
7. 4094. Улучшение наследственных качеств амми зубной // Селекция и первичное семеноводство лекарственных культур: Сб. науч. работ. – М., 1970. – Вып. 2. – С. 167–172.

8. 4095. Биология цветения и селекционное улучшение марены красильной в условиях Лесостепи Украины: Автореф. дис. ... канд. с/х наук. – М., 1970. – 29 с.
9. 4096. Сорт мака масличного Лубенский 7. Авт. свидет. № 1132. 1970 г. *У співаєм.*
10. 4097. Использование химического мутагенеза в селекции некоторых лекарственных растений // Практика химического мутагенеза. – М., 1971. – С. 231–238. *У складі колект. авт.*
11. 4098. Изучение природного материала марены красильной // Интродукция растений и зеленое строительство. – К., 1973. – С. 77–79.
12. 4099. Изучение накопления производных антрацена в корнях марены по мере роста и развития растений // Поиски и химическое изучение биологически активных веществ. – М., 1973. – Вып. 6. – С. 110–117. *У складі колект. авт.*
13. 4100. О способах опыления марены красильной // Прикладная ботаника и интродукция растений. – М., 1973. – С. 23–24.
14. 4101. Особенности плодоношения и семенная продуктивность марены красильной // Биологические основы семеноведения и семеноводства интродуцентов. – Новосибирск, 1974. – С. 58–59.
15. 4102. Корневище с корнями валерианы: Фармакопейная статья ФС 42–567–72. – М., 1974. – 10 с. *У складі колект. авт.*
16. 4103. Трава подорожника блошного свежая: Фармакопейная статья ФС 42–567–72. – М., 1974. – 12 с. *У складі колект. авт.*
17. 4104. Семя подорожника блошного: Фармакопейная статья ФС 42–539–72. – М., 1974. – 9 с. *У складі колект. авт.*
18. 4105. Трава желтушника раскидистого: Фармакопейная статья ФС 42–409–72. – М., 1974. – 11 с. *У складі колект. авт.*
19. 4106. Про вплив хімічних мутагенів на мінливість марени красильної *Rubia tinctorum* L. в М1 і частоту мутацій в М2 // Досягнення ботанічної науки на Україні. – К., 1974. – С. 71–72.
20. 4107. Сорт мака масличного голубой юбилейный. Авт. свидет. № 1759. 1974 г.
21. 4108. О взаимосвязи между внешними признаками цветка и содержанием эфирного масла у тимьяна обыкновенного // Результаты научных исследований в области лекарственного растениеводства. – М., 1975. – Вып. 8. – С. 18–19.
22. 4109. Использование экспериментального мутагенеза в селекции марены красильной // Генетика. – 1975. – Т. II, № 7. – С. 34–39.
23. 4110. Про вплив хімічних мутагенів на посівні якості насіння марени красильної // Досягнення ботанічної науки на Україні. – К., 1976. – С. 114–115.
24. 4111. Мінливість амі зубної при введенні її в культуру в умовах України // Рослинні ресурси України, їх використання та збагачення. – К., 1976. – С. 86–89.
25. 4112. Селекция масличного мака на химический состав // Материалы III съезда генетиков и селекционеров Украины. – К., 1976. – Ч. 2. – С. 129–130. *У співаєм.*
26. 4113. Хозяйственно-биологические минимумы марены красильной в условиях Украины и их преодоление в результате селекции // Новые культуры в народном хозяйстве и медицине. – К., 1976. – Ч. 1. – С. 24–25.
27. 4114. Динаміка вбирання води насінням деяких лікарських рослин // Праці VI з'їзду УБТ. – К., 1977. – С. 39–40.
28. 4115. Завязывание семян марены красильной в зависимости от способов опыления // Охрана среды и рациональное использование растительных ресурсов. – М., 1976. – С. 114–116.
29. 4116. Про життєздатність і проростання пилку марени красильної *Rubia tinctorum* L, інтродукованої на Україні // Використання та збагачення рослинних ресурсів України. – К., 1977. – С. 77–84.
30. 4117. Особливості цвітіння марени красильної *Rubia tinctorum* L в умовах України // Біологічні особливості корисних рослин природної флори в зв'язку з їх інтродукцією на Україні. – К., 1978. – С. 05–89.
31. 4118. Марена красильная // Вопросы агротехники возделывания лекарственных культур: Сб. науч. работ ВИ ЛР. – М., 1978. – Ч. 2. – С. 56–62. *У співаєм.*
32. 4119. Результаты улучшения наследственных качеств тимьяна обыкновенного в условиях Украины // Актуальные вопросы изучения и использования эфиромасличных растений и эфирных масел: Тр. III симпозиума. – Симферополь, 1980. – С. 38. *У співаєм.*
33. 4120. Изучение внутривидовой изменчивости признаков у подорожника блошного // Тр. IV съезда генетиков и селекционеров Украины. – К., 1981. – Ч. 3. – С. 191–194. *У співаєм.*
34. 4121. Результаты селекции лекарственных культур на Украине // Тр. IV съезда Всесоюз. о-ва генетиков и селекционеров им. Н.И. Вавилова. – Кишинев, 1992. – С. 95–96. *У складі колект. авт.*
35. 4122. Восприимчивость пыльцы рыльцами пестиков марены красильной // Цитолого-эмбриологические и генетико-биохимические основы опыления и оплодотворения растений: Тр. Всесоюз. совещ. – К., 1982. – С. 305–306.
36. 4123. Семенная продуктивность бессмертника песчаного в культуре на Украине // Тр. VII съезда Укр. бот. о-ва. – К., 1962. – С. 158. *У співаєм.*
37. 4124. Состояние и перспективы селекционно-семеноводческой работы с алтеем лекарственным на Украине // Биология, селекция и семеноводство лекарственных культур. – М., 1982. – С. 114–119.
38. 4125. Предпосевная обработка гиббериллином семян подорожника большого, череды трехраздельной и белены черной // Экспресс-информация серии "Лекарственное растениеводство". – М., 1983. – Вып. 7. – С. 2–10. *У складі колект. авт.*
39. 4126. Сорт мака масличного Салют. Авт. свидет. № 3251. – 1983 г. *У співаєм.*
40. 4127. Изучение биологических особенностей семян алтея лекарственного // Тр. VII делегат. съезда Всесоюз. бот. о-ва. – Ленинград, 1983. – С. 195.
41. 4128. Внутривидовая изменчивость признаков у бессмертника песчаного в условиях культуры на Украине // Тр. I респ. конф. по мед. ботанике. – К., 1984. – С. 80–81. *У співаєм.*
42. 4129. Апробация посевов посадок лекарственных культур // Обзор. информация серии "Лекарственное растениеводство". – М., 1984. – Вып. 4. – 31 с. *У складі колект. авт.*
43. 4130. Инструкция по сортовому контролю мака масличного. – М., 1985. – 14 с. *У складі колект. авт.*
44. 4131. Использование коррелятивных закономерностей в селекции тимьяна обыкновенного // Основные направления научных исследований эфиромасличного производства: Материалы IV симпозиума. – Симферополь, 1985. – Ч. 1. – С. 30.
45. 4132. Селекция и семеноводство лекарственных культур // Лекарственное растениеводство в условиях Украины: Сб. – М., 1985. – С. 77–79. *У співаєм.*
46. 4133. Использование мировой коллекции в создании новых сортов мака масличного в условиях Украины // Тр. V съезда генетиков и селекционеров Украины. – К., 1986. – Ч. 3. – С. 124–125.
47. 4134. Основные направления развития бессмертника песчаного на Украине // Там само. – С. 136–137. *У співаєм.*

48. 4135. Биология цветения и плодоношения *Astragalus dasyanthus* Pall в условиях Украины // Тр. VIII съезда Укр. бот. о-ва. – К., 1987. – С. 237–238. *У співаєт.*
49. 4136. Технология производства алтея лекарственного // Экспресс-информация серии “Лекарственное растениеводство”. – М., 1987. – Вып. 12. – С. 1–5. *У складі колект. авт.*
50. 4137. Алтей лекарственный // Возделывание лекарственных растений: Сб. тр. – М., 1987. – Ч.1. – С. 3–10. *У складі колект. авт.*
51. 4138. О сохранении всхожести семян некоторых лекарственных растений // Актуальные вопросы ботаники в СССР: Тр. VIII делегат. съезда ВБО. – Алма-Ата, 1987. – С. 289–290.
52. 4139. Изучение зарубежных образцов марены красильной, интродуцированных на Украину // Тр. II респ. конф. по мед. ботанике. – К., 1988. – С. 127.
53. 4140. Экологические аспекты образования и воспитания студентов в курсе основ сельского хозяйства // Экология: Проблемы образования и воспитания: Материалы регион. науч.-практ. конф. – Переяслав-Хмельницкий, 1990. *У співаєт.*
54. 4141. Экологическое образование и воспитание студентов при выполнении научно-исследовательских работ // Учитель и общество: опыт, проблемы, поиски. – Измаил, 1990. – С. 87–90. *У співаєт.*
55. 4142. Амизубна // Культура лікарських рослин на Україні. – К., 1991. – С. 102–110.
56. 4143. Ромашка далматська // Там само. – С. 194–204.
57. 4144. Екологічне виховання студентів педвузів у процесі вивчення природничих дисциплін // Актуальні проблеми екології рослинного світу України та його охорони. – Черкаси, 1992. – С. 95–96. *У співаєт.*
58. 4145. Интродукція *Glaucium flavum* Grantz в умовах Чернігівської області // Пр. IX з'їзду УБТ. – К., 1992. – С. 208–209. *У співаєт.*
59. 4146. Перспективы применения эхинацеи пурпурной на Украине // Тр. III Укр. конф. по мед. ботанике. – Кацивели, 1992. – Ч. 2. – С. 156–157.
60. 4147. Заповідні об'єкти Ніжинщини // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Материалы наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 106–107.
61. 4148. Морфо-біологічні особливості горицвіту весняного в умовах Чернігівської області // Проблеми лікарського рослинництва. – Полтава, 1996. – С. 58–59.
62. 4149. Можливості культури обліпихи крушиновидної в Чернігівській області // Там само. – С. 61–62.
63. 4150. Некоторые экологические особенности *Hupericum perforatum* L // Там само. – С. 40–41. *У складі колект. авт.*

КУРСОН ВАЛЕНТИНА ВАСИЛІВНА

Народилася у 1949 р. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту імені Миколи Гоголя у 1973 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1979 р. на посаді старшого викладача кафедри ботаніки. Основний напрямок наукових досліджень – флористика, методика навчання біології у загальноосвітній школі.

Наукові праці

1. 4151. К распространению некоторых видов рода *Rosana* на территории Надднепровской возвышенности // Актуальные вопросы современной ботаники. – К., 1977. – С. 119–121.
2. 4152. Поширення і екологоценотичні особливості *Evonymus nana* L. на території Наддніпрянської височини // Український ботанічний журнал. – 1978. – Т. 35. – С. 318–321.
3. 4153. Рослинисть холодного яру // Український ботанічний журнал. – 1979. – Т. 36, № 1. – С. 320–322. *У співаєт.*
4. 4154. Редкие виды широколиственных лесов Надднепровской возвышенности и их охрана // Труды VI конференции молодых учёных-ботаников. – К., 1979. – С. 104.
5. 4155. Чёрный лес, Мотронинский лес // Охрана важнейших ботанических объектов Украины, Молдовы, Белоруссии. – К., 1980. – С. 216–220. *У співаєт.*
6. 4156. Про охорону рідкісних видів широколистяних лісів Наддніпрянської височини // Рідкісні рослини природної флори України, шляхи та методи їх охорони: Материалы респ. конф. – К., 1983. – С. 61–63.
7. 4157. Флористические находки в Черниговском Полесье // Флора и растительность Украины: Сб. науч. тр. – К., 1986. – С. 86–87. *У співаєт.*
8. 4158. Рациональное использование лекарственных растений Черниговского Полесья // Тез. докл. VIII съезда УБО. – К., 1987. – С. 104–106. *У співаєт.*
9. 4159. Антропогенные изменения некоторых лесных биоценозов Черниговского Полесья // Тез. докл. обл. науч.-практ. конф. – Чернигов, 1987. – С. 56–57. *У співаєт.*
10. 4160. Унікальна пам'ятка природи – заповідне урочище Кістерська дача // Праці обл. наук.-практ. конф. з історії краєзнавства. – Чернігів, 1988. – С. 75–78. *У співаєт.*
11. 4161. Практические основы экологического образования и воспитания студентов // Совершенствование природоохранного образования и воспитания ученической и студенческой молодёжи в свете требований реформы общеобразовательной профессиональной школы. – Мариуполь, 1988. – С. 87–89. *У співаєт.*
12. 4162. Лабораторний практикум з методики викладання біології в системі професійної підготовки студентів // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Праці міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 96–99.
13. 4163. Про підготовку учнів до свідомого вибору професії вчителя біології і хімії // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Праці респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 64–66. *У співаєт.*
14. 4164. Сучасний стан болота Гальський Мох (Чернігів. область) // Тези доп. IX з'їзду УБТ. – К., 1992. *У співаєт.*
15. 4165. Поширення і фітоценотичні особливості деяких рідкісних видів Чернігівського Полісся // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 104–105. *У співаєт.*
16. 4166. Краєзнавчий матеріал в екологічній освіті школярів // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівщини: Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 98–99. *У співаєт.*

17. 4167. Состояние и охрана лекарственных растений в заказниках Черниговской области // Труды IV междунар. конф. по медицинской ботанике. – К., 1997. – С. 140–141.
18. 4168. Роль природних комплексів в екологічному вихованні // Франція та Україна: Науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур: Праці IIIV міжнар. конф. – Дніпропетровськ, 1997. – С. 9. *У співаєт.*
19. 4169. До вивчення репродуктивних органів квіткових рослин (6 клас) // Біологія і хімія в школі. – 1998. – № 3. – С. 23–27. *У співаєт.*
20. 4170. Програма для середньої загальноосвітньої школи. Біологія (6–11 класи). – К.: Перун, 1998. – 142 с. *У співаєт.*
21. 4171. Інтеграція психолого-педагогічних, методичних і фахових знань у змісті кваліфікаційного екзамену на природничо-географічному факультеті // Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічних навчальних закладів: Наук.-метод. збірник. – Ніжин, 1999. – С. 149–154. *У співаєт.*
22. 4172. Розвивальна функція сучасного підручника біології // Біологія і хімія в школі. – 2000. – № 2. – С. 41–43.
23. 4173. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Біологія // Біологія і хімія в школі. – 2000. – № 6. – С. 5–7. *У співаєт.*
24. 4174. До проблеми цілей біологічної освіти в загальноосвітній школі // Еколого-натуралістична творчість: Наук.-метод. вісник. – 2001. – № 3. – С. 52–56.
25. 4175. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Біологія. 6–11 класи. – К.: Шкільний світ, 2001. – 114 с.
26. 4176. Особистісно-орієнтоване навчання біології. З досвіду роботи учителя біології. – Чернівці, 2001. – 35 с. *У співаєт.*
27. 4177. Про біологічну освіту у 12-річній школі // Біологія і хімія. – 2003. – № 2. – С. 49–51. *У співаєт.*
28. 4178. Програми з курсу “Шкільний предмет “Біологія” і методика його навчання”. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 61 с. *У співаєт.*
29. 4179. До вивчення шкільної програми з біології: Метод. рекомендації. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 95 с. *У співаєт.*
30. 4180. Довідник для вступників до Обласного педагогічного ліцею при Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя (природничий клас). – Ніжин, 2002. – 30 с. *У співаєт.*
31. 4181. Екологічне виховання учнів: Посібник для вчителів. – Ніжин, 2003. – С. 205. *У співаєт.*
32. 4182. Інноваційний підхід до кваліфікаційного державного екзамену // Інновації у вищій освіті: Праці I Міжнарод. конф. – К., 2003. – С. 95–96. *У співаєт.*
33. 4183. Державний стандарт базової і повної середньої освіти, біологічна компонента освітньої галузі “Природознавства”. – Біологія і хімія в школі. – 2004. – № 2. – С. 2–7. *У співаєт.*
34. 4184. Програми для профільних класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Педагогічна преса, 2004. – 107 с. *У співаєт.*
35. 4185. Програми з природознавства для загальноосвітніх навчальних закладів (12-річна школа). 5–6 класи // Сайт Міністерства освіти і науки України: [Htt: //w ww.Mon/gov/na Курсон В.В./education/average/new_pr/re. Doe.](http://www.mon.gov.ua/Kurson%20B.V./education/average/new_pr/re.Doe) *У співаєт.*
36. 4186. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (12-річна школа) Біологія. 7–11 класи // Сайт Міністерства освіти і науки України: [Htt: // w ww.Mon/gov/na/education/average/new_pr/re.](http://www.mon.gov.ua/education/average/new_pr/re) – С. 611. *У співаєт.*
37. 4187. Нові підходи до проведення державної атестації // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету): Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 200. *У співаєт.*
38. 4188. Організація навчального комплексу з шкільного предмету “Біологія”: Метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2005. – 98 с. *У співаєт.*

ЛИСЕНКО ГЕННАДІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1965 р. Закінчив природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1989 р. Кандидат хімічних наук (з 1996 р.), доцент (з 1997 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1996 р. на посадах асистента (1996–1997 рр.), доцента (з 1997 р.), заступника декана природничо-географічного факультету (з 1999 р.). Основний напрям наукових досліджень – фітоценологія.

Наукові праці

1. 4189. Причини експансії кропиви дводомної *Urtica dioica* L. у Михайлівській цілині // Ойкуменна. – 1991. – № 3. – С. 42–47. *У співаєт.*
2. 4190. Вплив режимів користування на гідротермічний та едафічний факторів степових екосистем “Михайлівської цілини” (Сумська область) // Укр. ботан. журн. – 1992. – Т. 49, № 1. – С. 22–27.
3. 4191. Зміна гідротермічного та едафічного факторів степових екосистем “Михайлівської цілини” під впливом різних режимів використання // Праці 9 з'їзду Українського ботанічного товариства. – К., 1992. – С. 70–71.
4. 4192. Характеристика екологічних факторів екосистеми Українського Державного степового заповідника // Укр. ботан. журн. – 1993. – Т. 50, № 1. – С. 133–137.
5. 4193. Фітоїдикаційна оцінка провідних екологічних факторів Хумотовського степу (Донецька область) // Укр. ботан. журн. – 1992. – Т. 49, № 5. – С. 50–54.
6. 4194. Зміни екоотопів лучного степу “Михайлівської цілини” (Сумська область) в ході резерватної сукцесії // Укр. ботан. журн. – 1993. – Т. 50, № 3. – С. 44–51. *У співаєт.*
7. 4195. Структура рослинності заповідного степу “Михайлівська цілина” (Україна) за даними великомасштабного картування 1991 р. // Укр. ботан. журн. – 1993. – Т. 50, № 4. – С. 5–15. *У співаєт.*
8. 4196. Экологические проблемы охраны степей Украины // Степи Евразии: проблемы сохранения и восстановления. – С-Пб.; М., 1993. – С. 65–77. *У співаєт.*
9. 4197. История исследования флоры и растительности Нежинщины // До 100-річчя Ніжинського історико-філологічного товариства: Праці конф. – 1994. – С. 92–93.
10. 4198. Комплексные мероприятия по охране луговой степи “Михайловской целины” // Проблемы сохранения разнообразия природы степных и лесостепных регионов: Труды рос.-укр. научн. конф. посвящ. 60-летию Центрально-Черноземного заповедника (пос. Заповедный, Курск. обл., 22–27 мая 1995 г.). – М., 1995. – С. 74–76. *У співаєт.*
11. 4199. Російсько-українська наукова конференція з питань охорони степів // Укр. ботан. журн. – 1995. – Т. 52, № 6. – С. 884–887. *У співаєт.*

12. 4200. Структурні зміни фітоценокомплексів Солоноозерної ділянки Чорноморського біосферного заповідника // Укр. ботан. журн. – 1997. – Т. 54, № 3. – С. 232–239. *У співавт.*
13. 4201. Фітоіндикаційна характеристика провідних екологічних факторів екоотопів відділення УДСЗ “Кам”яні Могили” // Проблеми ботаніки і мікології на порозі третього тисячоліття: Праці 10 з’їзду Українського ботанічного товариства. – К., 1997. – С. 211.
14. 4202. Критичний стан саморозвитку екосистем з точки зору закону ентропії // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 1996. – Т. 16. – Вип. 2. – С. 110–114.
15. 4203. Вплив режимів заповідання на збереження біологічної різноманітності в степових заповідниках України // Збереження біорізноманіття в Україні: Праці нац. конф. – К., 1997. – С. 40–41.
16. 4204. Навчальні завдання до лабораторно-семінарських занять з екології та соціоекології. – Ніжин, 1997. – 10 с.
17. 4205. Соціоекологія у запитаннях та відповідях: Навч. посібник. – Ніжин, 1998. – 44 с.
18. 4206. Влияние абсолютно заповедного режима на изменение гидротермических и эдафических факторов экотопов “Михайловской целины” (Украина) // Степи Евразии: сохранение природного разнообразия и мониторинг состояния экосистем: Труды междунар. симпозиума. – Оренбург, 1997. – С. 53–54.
19. 4207. Путівник по екологічній стежині “Графський парк”. – Ніжин: НДПУ, 1998. – 36 с. *У співавт.*
20. 4208. Фітоіндикація змін екологічних факторів, що супроводжують сукцесію аренних фітоценокомплексів Нижньодніпров’я // Укр. ботан. журн. – 1998. – Т. 55, № 3. – С. 234–244. *У співавт.*
21. 4209. Фитоиндикационная оценка экологических режимов степных экосистем заповедника “Каменные Могилы” // Труды филиала Украинского степного природного заповедника Каменные Могилы (юбилейный сборник). – 1997. – Вып. 1. – К., 1998. – С. 48–53.
22. 4210. Соціально-психологічні аспекти екологічної кризи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 1. – С. 186–190.
23. 4211. Специфіка еколого-фітоценологічного моніторингу в умовах жорсткої антропогенізації ландшафтів з використанням фітоіндикаційних методик // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 84–85.
24. 4212. Специфіка рослинного покриву Новгород-Сіверського Полісся // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Серія: Природничі та фізико-математичні науки. – С. 35–37.
25. 4213. Популяція з точки зору екології, генетики та еволюції. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 28 с. *У співавт.*
26. 4214. Особливості процесу соціалізації в умовах екологічної кризи // Науковий вісник: Сучасна екологія і проблеми сталого розвитку суспільства: Зб. наук.-техн. праць. – Львів: Укр. ДЛТУ. – Вип. 97. – С. 353–357.
27. 4215. Антон Андржейовський: Ніжинський період діяльності // Актуальні питання ботаніки та екології: Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 13–17. *У співавт.*
28. 4216. Взаємодії лісу і степу: термодинамічний аспект // Актуальні питання ботаніки та екології: Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 78–79.
29. 4217. Оптимізація життєвих стратегій в іду в стані сукцесійного колапсу системи // Актуальні питання ботаніки та екології: Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 79–81. *У співавт.*
30. 4218. Сукцессионный коллапс и жизненные стратегии видов, составляющих фитоценоз // Труды 7 Молодежной конференции ботаников в Санкт-Петербурге. – СПб., 2000. – С. 191. *У співавт.*
31. 4219. Фітоіндикаційна оцінка за гідротермічним та едафічним факторами рослинних угруповань крейдяних відслонень Новгород-Сіверського Полісся // Актуальні питання ботаніки та екології: Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Чернігів; Седнів; Київ, 2000. – С. 79. *У співавт.*
32. 4220. Соціоекологія у запитаннях і відповідях: Навч. посібник. – Ніжин, 2001. – 48 с. *У співавт.*
33. 4221. Анатомія і морфологія рослин. Систематика рослин: Комплекс програм з ботаніки. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 100 с. *У співавт.*
34. 4222. Соціоекологія: регіональний аспект. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 72 с. *У співавт.*
35. 4223. Чагарникові лучні степи “Михайлівської цілини” та їх положення в екологічному континуумі // Еколого-біологічні дослідження на природних та антропогенно-змінених територіях: Праці наук. конф. молодих вчених. – Кривий Ріг, 2002. – С. 221–225.
36. 4224. До питання становлення потенціальних фітоценоструктур степу // Актуальні питання флористики, систематики, екології та збереження біорізноманіття: Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Львів, 2002. – С. 163–164.
37. 4225. Екологічні особливості чагарникових степів “Михайлівської цілини” // Проблеми збереження ландшафтного, ценологічного та видового різноманіття басейну Дніпра: Зб. наук. праць. – Суми, 2003. – С. 89–93.
38. 4226. Порівняльна фітоіндикаційна оцінка ландшафтних комплексів Новгород-Сіверського Полісся та північної Лісостепової області Полтавської рівнини: Зб. наук. праць Полтавського держ. пед. ун-ту ім. В.Г.Короленка. – Полтава, 2004. – Серія “Екологія. Біол. науки”. – Вип. 4(37). – С. 117–122. *У співавт.*
39. 4227. Проблеми стабілізації степових екосистем // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 57–58.
40. 4228. Гербарій Ніжинської вищої школи // Вісник Луганського держ. пед. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – 2003. – Біологічні науки. – Т. 67, № 11. – С. 56–58. *У співавт.*
41. 4229. Структурні зміни в рослинному покриві заповідного лучного степу “Михайлівська цілина” за даними великомасштабного картування у 2001 році // Вісті Біосферного заповідника “Асканія-Нова”. – 2003. – Т. 5. – С. 7–17. *У співавт.*
42. 4230. Синфітоіндикація азотного режиму екоотопів “Стрільцівського степу” (Луганська область) // Вісник Запорізького держ. ун-ту: Зб. наук. статей. – Запоріжжя, 2004. – Біологічні науки. – С. 122–124.
43. 4231. Значимість ґрунтового покриву природно-заповідного фонду України // Національна перлина Запоріжжя: впровадження інноваційно-інвестиційних технологій гармонізації біоекосистем о. Велика Хортиця: Праці першого міжнар. конгресу. – Запоріжжя, 2004. – С. 218–220. *У співавт.*
44. 4232. Фітоіндикаційна оцінка за гідротермічним фактором основних формацій “Стрільцівського степу” // І.К.Пачоський та сучасна ботаніка. – Херсон, 2004. – С. 224–227.

ЛОБАНЬ ЛАРИСА ОЛЕКСІВНА

Народилася 1964 р. Закінчила природничо-географічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1988 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1988 р. на посадах методиста заочного відділу (1988–1992 рр.), асистента кафедри ботаніки (з 1992 р.), заступника декана з навчальної роботи природничо-географічного факультету (1999–2003 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – флора і рослинність басейну річки Удай та її соціологічне значення.

Наукові праці

4233. Оцінка стану повітряного басейну м. Ніжина ліхеноіндикаційним методом // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 123–124. *У співавт.*
4234. Путівник по екологічній стежині “Графський парк”. – Ніжин: НДПУ, 1998. – 36 с. *У співавт.*
4235. Рослинний покрив заказника “Дорогинський” в долині р. Удай // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – С. 38–41.
4236. Флористичні знахідки в басейні р. Удаю // Укр. ботан. журнал. – 1999. – Т. 56, № 3. – С. 314–317.
4237. Лісова рослинність верхньої частини басейну р. Удай (Чернігівська обл.) // Укр. ботан. журнал. – 2000. – Т. 57, № 4. – С. 386–392.
4238. Розподіл рослинності у верхній течії басейну р. Удай // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Київ, 1999. – С. 81.
4239. Рослинний покрив басейну р. Удай як основа екологічної мережі // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Київ, 2000.
4240. Фітоценотична характеристика болотного комплексу “Перевід” на Чернігівщині // Там само. – С.46. *У співавт.*
4241. Анатомія і морфологія рослин. Систематика рослин: Комплекс програм з ботаніки. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 100 с. *У співавт.*
4242. Ботаніка. Систематика рослин: Навч.-метод. посібник для організації самостійної роботи. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 57 с. *У співавт.*
4243. Гербарій Ніжинської вищої школи // Вісник Луганського держ. пед. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Біологічні науки. – Т. 67, № 11. – С. 56–58.
4244. Порівняльна фітоіндикаційна оцінка ландшафтних комплексів Новгород-Сіверського Полісся та північної Лісостепової області Полтавської рівнини // Збірник наук. праць Полтавського держ. пед. ун-ту ім. В.Г.Короленко. – Серія “Екологія. Біологічні науки”. – Полтава, 2004. – Вип. 4 (37). – С. 117–122. *У співавт.*
4245. Рослинний покрив урочища “Твані” (Чернігівська область) // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету): Праці конф. – Ніжин, 2004. – С. 58. *У співавт.*
4246. Рідкісні види судинних рослин урочища “Лосинівське” (Чернігівська область) // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету): Праці конф. – Ніжин, 2004. – С. 58. *У співавт.*

НАГОРНА ПОЛІНА ІВАНІВНА

Народилася 1922 р. Закінчила біологічний факультет Одеського державного університету в 1946 р. Кандидат біологічних наук (з 1953 р.), доцент (з 1968 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1954 р. по 1993 р. на посадах ст. викладача (1954–1958 рр.), декана факультету природознавства (1958–1979 рр.), доцента (1979–1993 рр.).

Наукові праці

4247. До питання про склад біогенезів малих річок Остра та Удаю в межах Чернігівщини // Досягнення ботанічних наук на Україні 1974–1975 рр. – К., 1977. – С. 57. *У співавт.*
4248. Проблемы диалектико-материалистического мировоззрения в курсах дисциплин общепедагогического курса // Материалы Всесоюз. совещ. преподавателей общепедагог. дисциплин педвузов. – Ворошиловград, 1980. – 0,2 п.л.
4249. Ботанический сад агробиостанции Нежинского педагогического института // Тез. докл. VIII конгресса дендрологов и декораторов социалист. стран. – Тбилиси, 1981. – 5 с.
4250. Природоохранная работа в процессе изучения общей биологии // Природоохранное образование в школе. – К., 1981. – 1,5 п.л.
4251. Профорієнтаційна робота в школі в процесі преподавання общепедагог. – Чернігов, 1981. – 0,1 п.л.
4252. Екологічне виховання учнів середньої загальноосвітньої школи // Природоохоронна освіта студентів педагогічних інститутів України: Матеріали респ. наради-семінару. – К., 1982.
4253. Природоохоронна освіта в школі при викладанні загальної біології // Метод. зб. Чернігів. обл. ін-ту підвищ. кваліфікації вчителів. – Чернігів, 1982.
4254. Методические указания и программа к занятиям по биологии и химии. Факультет будущего педагога. – Нежин: НГПИ, 1983. – 16 с. *У співавт.*
4255. Факультет будущего педагога: Программа, тематика контрольных работ по географии и биологии и методические указания к их выполнению. – Нежин: НГПИ, 1986. – 18 с. *У співавт.*

Праці П.І.Нагорної до 1971 р. див.: Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліограф. показч. – Ніжин, 2000. – Ч. 3. 1940–1970. – С. 62–63.

ПАПУЧА ІРИНА ВАСИЛІВНА

Народилася 1955 р. Закінчила біологічний факультет Харківського державного університету у 1978 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1984 р. на посадах лаборанта (1984 р.), асистента (1985–1992 рр.), ст. викладача (з 1992 р.). Основний напрямок наукових досліджень – синантропна рослинність Полісся.

Наукові праці

1. 4256. Синтаксономія рудеральної растительности г. Нежина // Труды VII Всесоюзного совещания по классификации растительности. – Минск, 1989. – С. 83–84.
2. 4257. Перспективи екологічного виховання в світлі учення В.І.Вернадського про ноосферу // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Праці міжвуз. конф. – Ніжин, 1989. – С. 89–90.
3. 4258. Изучение синантропной растительности как важный фактор экологического воспитания студентов // Экологические проблемы в преподавании гуманитарных и естественно-научных дисциплин в педагогических вузах: Труды Всесоюз. межвуз. конф. – Белгород, 1989. – С. 96–97.
4. 4259. Вивчення рудеральної та сеgetальної рослинності в курсі ботаніки // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови середньої школи: Праці міжвуз. конф. – Ніжин, 1990. – С. 16–17.
5. 4260. Рудеральна рослинність м. Чернігова // Україн. ботан. журн. – 1991. – Т. 48, № 2. – С. 39–42.
6. 4261. Рудеральна рослинність Лівобережного Полісся (класи *Bidentetea tripartiti*, *Chenopodietea*) // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 109–114.
7. 4262. Рудеральна рослинність Лівобережного Полісся (класи *Artemisietea vulgaris*, *Agropyretea repentis*, *Plantaginea majoris* та *Galio-Urticetea*) // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 114–116.
8. 4263. Екологічне виховання: протиріччя і пошуки альтернатив // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 147–149.
9. 4264. Асоціація рудеральної рослинності з *Thladiantha dubia* Bunge в м. Ніжині // Праці X з'їзду УБТ. – Полтава, 1997. – С. 42.
10. 4265. Екологічне переживання як мета природоохоронного виховання // Освіта й виховання в Польщі й Україні (XIX–XX ст.): Праці міжнар. конф. – Ніжин, 1998. – С. 152–155.
11. 4266. Синтаксони порядку *Argetalia* на Лівобережному Поліссі // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 68–73.
12. 4267. Путівник по екологічній стежині "Графський парк". – Ніжин: НДПУ, 1998. – 36 с. *У співавт.*
13. 4268. Анатомія і морфологія рослин. Систематика рослин: Комплекс програм з ботаніки. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 100 с. *У співавт.*
14. 4269. Ботаніка. Систематика рослин: Навч. – метод. посібник для організації самостійної роботи. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 57 с. *У співавт.*
15. 4270. Principles of Using Heuristics in the Process of Learning Biological Science at a Pedagogical College // International Conference on Higher Education Innovation. – Kiev, Ukraine, 2003. – P. 139–140.

ПРИПЛАВКО СВІТЛАНА ОЛЕКСАНДРІВНА

Народилася 1973 р. Закінчила природничо-географічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1996 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1996 р. на посадах молодшого наукового співробітника науково-дослідної лабораторії з хімії металокомплексних сполук (1996–2000 рр.), асистента (з 2000 р.). Основний напрямок наукових досліджень – біоорганічна хімія.

Наукові праці

1. 4271. Вивчення рістрегулюючої активності металокомплексних сполук на основі капролактаму // Вісник студентського наукового товариства. – Ніжин, 1997. – С. 37–40. *У співавт.*
2. 4272. Вплив мікроелементів на ріст та розвиток проростків пшениці // Праці X з'їзду Українського ботанічного товариства. – 1997. – С. 251. *У співавт.*
3. 4273. Синтез та вивчення біологічної активності 1,1-діоксотіолан-3-іл-N-амінокислот // Праці XVIII Української конф. з органічної хімії. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 426. *У співавт.*
4. 4274. Вивчення залежності рістрегулюючої активності уротропінових комплексів від природи органічного ліганду та іону металу // Праці XVIII Української конф. з органічної хімії. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 429. *У співавт.*
5. 4275. Вивчення впливу металокомплексних сполук на основі уротропіну на ріст та розвиток кукурудзи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – С. 81–84. *У співавт.*
6. 4276. Вивчення впливу біологічно активних речовин на ріст та розвиток злакових культур // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 129–130. *У співавт.*
7. 4277. Вивчення впливу біометалів, що входять до складу металокомплексів, на ріст і розвиток пшениці // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 125. *У співавт.*
8. 4278. Пат. № 29139 А Україна, МКІ С 07 F 15/06, А 01 N 55/02. Тетрадиметилсульфоксидгексаметилентетрамін-бідихлорид металу для підвищення врожайності зернових, овочевих, баштанних та технічних культур / № 98010202; Заявл. 15.01.1998; Опубл. 16.10.2000. *У співавт.*
9. 4279. Пат. № 29138 А Україна, МКІ С 07 F 15/06, А 01 N 55/02. Тетрадиметилсульфоксидгексаметилентетрамін-бідихлорид металу для підвищення врожайності сільськогосподарських культур / № 98010201; Заявл. 15.01.1998; Опубл. 16.10.2000. *У співавт.*

10. 4280. Пат. N 30209 А Україна, МКІ С 07 F 15/06, А 01 N 55/02. Спосіб застосування тетрадиметилсульфоксид-гексаметилентетрамінбідихло-риду кобальту (II) для підвищення врожайності сільськогосподарських культур / № 98010390; Заявл. 23.01.1998, Опубл. 15.11.2000. *У співаєм.*
11. 4281. Металовмісні лікарські препарати. – К.: ІОНХ НАН України, 2000. – 287 с. *У співаєм.*
12. 4282. Навчальна практика з зоології безхребетних та методичні рекомендації до визначення комах. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 208 с. *У співаєм.*
13. 4283. Вивчення ріст регулюючої дії металокомплексних сполук на основі уротропіну на ріст та розвиток зернових культур // Фізіологічно активні речовини. – Х., 2000. – № 1 (29). – С. 76–78. *У співаєм.*
14. 4284. Каталіз обриву ланцюгів окиснення диметилсульфоксиду комплексами металів на основі гексаметилентетраміну // Укр. хім. журн. – 2001. – Т. 67, № 8. – С. 97–99. *У співаєм.*
15. 4285. Сульфолоновмісні амінокислоти: синтез і властивості // XIX Укр. конф. з органічної хімії (Львів, 4–6 вересня 2001р.). – Львів, 2001. – С. 289. *У співаєм.*
16. 4286. Синтез і властивості металокомплексних сполук на основі N-сульфоланімінокислот // XV Укр. конф. з неорганічної хімії (Київ, 3–4 вересня 2001р.). – К., 2001. *У співаєм.*
17. 4287. Исследование зависимости рострегулирующей активности от структуры металлокомплексных соединений на основе гексаметилентетрамина // Регуляторы роста и развития растений в биотехнологиях: Труды VI междунар. конф. – М., 2001. – С. 125–126. *У співаєм.*
18. 4288. Дослідження практично-корисних властивостей металокомплексів на основі уротропіну // Актуальні питання органічної та елементарної органічної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Праці укр. конф. – Ніжин, 2002. – С. 49. *У співаєм.*
19. 4289. Вегетативне розмноження рослин у питаннях та відповідях: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 120 с. *У співаєм.*
20. 4290. Дослідження ріст регулюючої дії металокомплексних сполук на основі уротропіну на баштанних культурах // Зб. наук. праць Уманського держ. аграрного ун-ту. – Умань, 2003. – С. 61–65. *У співаєм.*
21. 4291. Координаційні сполуки на основі похідних сульфолону-3: залежність біологічної активності від структури // Домбровські хімічні читання 2003: Праці наук. конф. – Черкаси, 2003. – С. 73. *У співаєм.*
22. 4292. Дослідження ріст регулюючої дії на зернових культурах N-сульфолон-2-іл-імінокислот // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету): Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 131. *У співаєм.*

СЕМЕНІХІНА КЛАВДІЯ АНДРІЇВНА

Народилася 1942 р. Закінчила біологічний факультет Дніпропетровського державного університету в 1964 р. Кандидат біологічних наук (з 1982 р.), доцент (з 1988 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1964 р. на посадах асистента (1964–1982 рр.), ст. викладача (1983–1986 рр.), доцента (з 1987 р.). Основний напрямок наукових досліджень – флора і рослинність водойм України (Полісся та Лівобережного Лісостепу).

Наукові праці

1. 4293. Каталог семян, предлагаемых агробиостанцией НГПИ им. Н.В.Гоголя в 1976 году. – Нежин, 1975. – 24 с. *У співаєм.*
2. 4294. До питання про склад біоценозів малих річок Остра та Удаю в межах Чернігівщини // Досягнення ботанічних наук на Україні 1974–1975 рр. – К., 1977. – С. 57. *У співаєм.*
3. 4295. *Trapa natans* L. на р.Десні // Укр. бот. журн. – 1978. – Т. 35, № 4. – С. 371–375. *У співаєм.*
4. 4296. Цвітіння *Eodea sandensis* Mich. у водоймах України // Там само. – № 5. – С. 524–525. *У співаєм.*
5. 4297. Нові місцезнаходження рідкісних видів у заплавах водойм р. Десни // Там само. – 1979. – Т. 36, № 3. – С. 214–218.
6. 4298. Поширення видів роду *Myriophyllum* L. на Україні, їх екологія і ценологія // Там само. – 1980. – Т. 37, № 6. – С. 30–35. *У співаєм.*
7. 4299. Методичні вказівки до проведення польової практики з морфології рослин для студентів 1 курсу природничого факультету. – Ніжин: НДПІ, 1980. – 29 с. *У співаєм.*
8. 4300. Прибережно-водна і водна флора р.Десни і водойм її заплави в межах УРСР // Укр. бот. журн. – 1982. – Т. 39, № 1. – С. 34–36.
9. 4301. Водна рослинність р. Десни і водойм її заплави в межах УРСР // Там само. – № 2. – С. 57–62.
10. 4302. Водная и прибрежно-водная растительность пойменных водоемов р.Десны в пределах УССР // Труды VII съезда Укр. бот. об-ва. – 1982. – С. 244–245. *У співаєм.*
11. 4303. Водная флора и растительность р.Десны и водоемов ее поймы в пределах УССР: Автореф. дис. ... канд. биол. наук: 03.00.05 / Ин-т ботаники АН УССР. – К., 1982. – 22 с.
12. 4304. Методические указания и программа к занятиям по биологии и химии (Факультет будущего педагога). – Нежин: НГПИ, 1983. – 16 с. *У співаєм.*
13. 4305. Рослинність озер Вадень і Трубин в заплаві р. Десни // Укр. бот. журн. – 1984. – Т. 41, № 3. – С. 28–33. *У співаєм.*
14. 4306. Методичні вказівки до практичного курсу з анатомії рослин для студентів 1 курсу природничого факультету (заоч. від. зі спец. "Біологія"). I. Клітина. – Ніжин: НДПІ, 1986. – 21 с.
15. 4307. Методичні вказівки до практичного курсу з анатомії рослин для студентів 1 курсу природ. фак. (заоч. в ід. зі спец. "Біологія"). II. Тканини та органи рослин. – Ніжин: НДПІ, 1986. – 23 с.
16. 4308. Методичні вказівки до практичного курсу з морфології рослин для студентів 1 курсу природ. фак. (заоч. в ід. зі спец. "Біологія"). – Ніжин: НДПІ, 1986. – 28 с.
17. 4309. Факультет будущего педагога: Программа, тематика контрольных работ по географии и биологии и методические указания к их выполнению. – Нежин: НГПИ, 1986. – 18 с. *У співаєм.*

18. 4310. Факультет майбутнього педагога: Програма і методичні вказівки до занять по хімії і біології. – Нежин: НГПІ, 1986. – 9 с. *У співавіт.*
19. 4311. Рідкі і зникаючі види в водній флорі Чернігівського Полісся і їх охорона // Труды VII съезда Укр. бот. об-ва (Май 1987, Ів.-Франківск). – К., 1987. – С. 24. *У співавіт.*
20. 4312. Динаміка макрофітів пойм'яних водоемів як показувач антропогенного впливу на водоеми // Соціально-економічні функції ландшафтів і стан екосистем. – Чернігів, 1987. – С. 59–61. *У співавіт.*
21. 4313. Основні форми екологічного виховання і виховання студентської і ученицької молоді // Совершенствувач природоохоронного виховання і виховання учениць і студ. молоді в світлі вимог реформи загальношкільної освіти. – Мелітополь, 1988. – С. 66–68. *У співавіт.*
22. 4314. Практичні основи екологічного виховання і виховання студентів // Там само. – С. 87–89. *У співавіт.*
23. 4315. Водна флора і рослинність пойм'яних водоемів р. Сейм в межах України в зв'язі з їх раціональним використанням і охороною // Труды II Всесоюз. конф. по висшій водній і прибережно-водній рослинності. – Борок, 1988. – С. 47–48. *У співавіт.*
24. 4316. Флора і фауна як структурні компоненти біогеоценозу заповідника "Троїцянець" // Праці II Чернігів. обл. наук. конф. з іст. краєзнавства (Грудень, 1988). – Чернігів; Ніжин, 1988. – Вип. 2. – С. 124–126. *У співавіт.*
25. 4317. Сучасний стан парку-пам'ятнику "Ветхое" і заходи по оптимізації його рослинного покриву // Там само. – С. 126–127. *У співавіт.*
26. 4318. Ботаніка: Методичні вказівки до лабораторних занять та учбові завдання для тестового вибіркового контролю з розділу "Водорості". – Ніжин: НДПІ, 1988. – 36 с. *У співавіт.*
27. 4319. Ботаніка: Метод. вказівки до лабораторних занять та учбові завдання для тестового вибіркового контролю з розділу "Гриби". – Ніжин: НДПІ, 1988. – 36 с. *У співавіт.*
28. 4320. Актуальність практичних проблем екологічного виховання і виховання студентів педвузів і школярів // Екологічні проблеми в преподаванні гуманітарних і природничих дисциплін в педагогічних вузах: Труды межвуз. науч.-практ. конф. – Белгород, 1989. – С. 179–180. *У співавіт.*
29. 4321. Озеро Борове // Географічна енциклопедія України. – К., 1989. – С. 121.
30. 4322. Озеро Бродинське // Там само. – С. 129.
31. 4323. Озеро Вадень // Там само. – С. 142.
32. 4324. Озеро Десняк // Там само. – С. 317.
33. 4325. Макрофіти р. Десни – індикатори чистоти води // Растения и промышленность: Труды I Всесоюз. науч. конф. – Днепропетровск, 1990. – С. 47. *У співавіт.*
34. 4326. Проведення уроку з природознавства у третьому класі початкової школи у природі на тему "Комахоїдні рослини нашого краю" // Шляхи поліпшення підготовки студентів до виховної роботи в початкових класах у процесі викладання навчальних дисциплін. – Дрогобич, 1990. – Вступ. частина. – С. 149. *У співавіт.*
35. 4327. Система екологічного виховання і виховання студентів педвуза // Учитель и общество: Опыт, проблемы, поиски. – Измаил, 1990. – С. 111–114. *У співавіт.*
36. 4328. Здійснення системного підходу в підготовці вчителя біології до природоохоронної роботи в школі // Шляхи вдосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 11–12. *У співавіт.*
37. 4329. ДОП – нова форма підготовки майбутніх учителів до екологічного виховання школярів // Екологія. Проблеми виховання і виховання. – Переяслав-Хмельницький, 1990. – Ч. 2. – С. 76–78. *У співавіт.*
38. 4330. Озеро Колодниця // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – С. 181–182.
39. 4331. Озеро Красне // Там само. – С. 210–211.
40. 4332. Озеро Оріхове // Там само. – С. 467.
41. 4333. Екологічні проблеми природоохоронної освіти // Проблеми раціонального використання, охорона та відтворення природно-ресурсного потенціалу УРСР. – Чернівці, 1991. – С. 123. *У співавіт.*
42. 4334. Педвуз і школа – єдина ланка в екологічному вихованні молоді // Сучасні проблеми екологічного виховання молоді в пед. вузах України. – Вінниця, 1991. – С. 36. *У співавіт.*
43. 4335. Заказники і пам'ятники природи на р. Десні та охорона їх флори і рослинності // Актуальні проблеми екології рослинного світу України (на фоні антропогенного впливу) та його охорони. – Черкаси, 1992. – С. 46. *У співавіт.*
44. 4336. Екологічне виховання студентів педвузів у процесі вивчення природничих дисциплін // Там само. – С. 95–96. *У співавіт.*
45. 4337. Методичні вказівки до виконання курсових робіт з ботаніки. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 20 с. *У співавіт.*
46. 4338. Флора і рослинність заплави в одоїм р. Снов // Праці IX з'їзду УБТ. – К., 1992. – С. 156–157. *У співавіт.*
47. 4339. Пам'ятники природи на р. Десні і водоймах її заплави в межах України // Українознавство і гуманізація освіти: Праці Всеукр. науч.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1993. – С. 98–99. *У співавіт.*
48. 4340. Сеть заказников и памятников на р. Десне в пределах Украины // Заповедное дело на Сумщине. – Сумы, 1994. – С. 92–93. *У співавіт.*
49. 4341. Озеро Полковниця // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – С. 59.
50. 4342. Озеро Солонецьке // Там само. – С. 213.
51. 4343. Озеро Супотин // Там само. – С. 252.
52. 4344. Озеро Трубин // Там само. – С. 308.
53. 4345. Озеро Утянка // Там само. – С. 335.
54. 4346. Озеро Хотинь // Там само. – С. 379.
55. 4347. Хімічний склад лікарських рослин р. Десни та в одоїм її заплави в межах України (макро- і мікроелементи) // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 119–123. *У співавіт.*
56. 4348. Хімічний склад лікарських рослин р. Десни та в одоїм її заплави в межах України (біологічно активні речовини – БАР) // Там само. – С. 123–129. *У співавіт.*
57. 4349. Екологія макрофітів заповідного урочища "Ветхое" // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 115–117. *У співавіт.*
58. 4350. Дивосвіт природи Чернігівщини. – Чернігів, 2001. – Кн. 1: Зелений оксамит лісів. – 2,0 д.а. *У співавіт.*
59. 4351. Дивосвіт природи Чернігівщини. – Чернігів, 2001. – Кн. 2: Лукві сіверських різотрав'я. Світ імлістих боліт і водойм. – 1,7 д.а. *У співавіт.*
60. 4352. Дивосвіт природи Чернігівщини. – Чернігів, 2001. – Кн. 3: Раритети мальовничої Чернігівщини. Живий світ поряд з людиною. – 91 с. *У співавіт.*

61. 4353. Методичні вказівки до навчально-польової практики з анатомії та морфології рослин (для студентів I курсу природничо-географічного факультету зі спеціальності "біологія і хімія" та "географія і біологія"). – Ніжин, 2001. – Ч. I: Вегетативні органи. – 79 с.
62. 4354. Методичні вказівки до навчально-польової практики з анатомії та морфології рослин (для студентів I курсу природничо-географічного факультету зі спеціальності "біологія і хімія" та "географія і біологія"). – Ніжин, 2001. – Ч. II: Генеративні органи. – 67 с.
63. 4355. Методичні вказівки до практичного курсу з анатомії рослин (для студентів I курсу природничо-географічного факультету зі спеціальності "біологія і хімія" та "географія і біологія"). – Ніжин, 2001. – Ч. I: Клітина. – 30 с.
64. 4356. Методичні вказівки до практичного курсу з анатомії рослин (для студентів I курсу природничо-географічного факультету зі спеціальності "біологія і хімія" та "географія і біологія"). – Ніжин, 2001. – Ч. II: Тканини та органи. – 50 с.
65. 4357. Методичні вказівки до практичного курсу з анатомії рослин (для студентів I курсу природничо-географічного факультету зі спеціальності "біологія і хімія" та "географія і біологія"). – Ніжин, 2001. – Ч. III: Розмноження. Генеративні органи. – 72 с.
66. 4358. Гербарні колекції вузів України: Структура та проблеми // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 117–118. *У співавт.*

СЕНЧЕНКО ГАЛИНА ГРИГОРІВНА

Народилася 1966 р. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1989 р. Кандидат хімічних наук (з 1993 р.), доцент (з 1996 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1990 р. на посадах асистента (1990–1993 рр.), старшого викладача (1993–1994 рр.), доцента (1995 р.), заступника декана природничо-географічного факультету (1996–1999 рр.), завідувача кафедрою ботаніки (з 1999 р.), завідувача Новгород-Сіверського навчально-методичного центру (2001–2003 рр.). Декан природничо-географічного факультету (з 2003 р.). Основний напрямок наукових досліджень – нафтохімія, фізіологічно активні речовини.

Наукові праці

1. 4359. А. с. Цис-Пергидротіено[3,4-d]тіен-2-он-5,5-діоксид как полупродукт в синтезе биологически активных соединений (СССР). – № 1504989; Заявлено 05.10.87; Опубл. 01.05.1989. – 9 с. *У співавт.*
2. 4360. Новый способ синтеза цис-2-оксипергидротіено[3,4-d]піррол-5,5-діоксидов // Труды XVII конференции по химии и технологии органических соединений серы и сернистых нефтей. – Тбилиси, 1989. – С. 322. *У співавт.*
3. 4361. Реакционная способность α -оксипероксильных радикалов с бис(3-тіоланіл-1,1-діоксиацетатами) меди // Кинетика радикальных жидкофазных реакций: Труды Всесоюз. конф. – Ярославль, 1990. – С. 144. *У співавт.*
4. 4362. Реакционная способность оксипероксильных радикалов с бис(3-тіолан-1,1-діоксиацетатами) металлов // Труды VII нефтехим. симпозиума. – Киев, 1990. – С. 270.
5. 4363. Вплив просторової будови пероксильних радикалів на їх реакційну здатність з бис(3-тіолан-1,1-діоксиацетатом) міді // Доп. АН УРСР. – 1990. – Серія Б. – № 10. – С. 48–49. *У співавт.*
6. 4364. Антиокислительные свойства комплексов металлов с сульфолан-3-уксусной кислотой в смазочных маслах // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1991. – № 41. – С. 51–53. *У співавт.*
7. 4365. Реакционная способность хелатов хинаялдиндикарбоновой кислоты с металлами по отношению к оксипероксильным радикалам // Труды V Всесоюзной конференции по химии гетероциклических соединений. – Черноголовка, 1991. – С. 122. *У співавт.*
8. 4366. Синтез и свойства азот- и серусодержащих гетероциклических (5+5) систем // Труды V Всесоюзной конференции по химии гетероциклических соединений. – Черноголовка, 1991. – С. 65.
9. 4367. Синтез бис(1,1-діоксотиолан-3-іл-дیتیокарбаматов) металлов и их влияние на процесс окисления смазочных масел // Селективное окисление углеводородов и ресервосбережение углеводородного сырья: Труды Всесоюз. конф. – Харьков, 1991. – С. 67. *У співавт.*
10. 4368. Влияние химического строения металлокомплексных присадок на их противоизносные свойства в смазочных маслах // Износостойкость машин. – Брянск: БТИ, 1991. – Ч. II. – С. 61. *У співавт.*
11. 4369. Синтез и фунгицидные свойства комплексов металлов с 1,1-діоксотиоланіл- і тиоленилуксусними кислотами // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1992. – № 42. – С. 71–73. *У співавт.*
12. 4370. Антиокислительные свойства комплексов металлов с бис(1,1-діоксотиолан-3-іл-дیتیокарбаматами) металлов в смазочных материалах // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1992. – № 43. – С. 60–62. *У співавт.*
13. 4371. Сульфолансодержащие дیتیокарбаматы металлов в качестве химических средств защиты растений // Перспективы создания экологически безопасных регуляторов роста растений, средств защиты и технологий их применения в производстве сельскохозяйственной продукции: Труды конф. – Киев, 1992. – С. 36. *У співавт.*
14. 4372. Синтез та вивчення деяких властивостей сульфолановмісних азометинів // Праці XVI Укр. конф. по органіч. хімії. – Тернопіль, 1992. – С. 232. *У співавт.*
15. 4373. Синтез і властивості металокомплексів на основі 1,1-діоксотиолан і тіоленоцтових кислот // Праці XIII Укр. конф. з неорганіч. хімії. – Ужгород, 1992. – С. 120. *У співавт.*
16. 4374. Антиокислювальні властивості комплексів металів на основі сульфолановмісних дیتیокарбазинів і азометинів в мастильних маслах // Доп. АН України. – 1992. – № 8. – С. 139–142. *У співавт.*
17. 4375. Синтез и фунгицидные свойства комплексов металлов 1,1-діоксотиолан-3-и дیتیокарбамминовой кислоты // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1993. – № 44. – С. 72–74. *У співавт.*
18. 4376. Синтез, антиокислювальні та біологічні властивості комплексів металів з похідними 3-тіолан-1,1-діоксиду: Автореф. дис. ... канд. хім. наук: 02.00.13 / ІБОНХ АН України. – К., 1993. – 18 с.
19. 4377. Комплексы металлов – ингибиторы окисления органических соединений: природа металла и лиганда // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1994. – № 46. – С. 39–43. *У співавт.*
20. 4378. Синтез и антиокислительная активность сульфолансодержащих металлокомплексов // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1994. – № 46. – С. 43–46. *У співавт.*

21. 4379. Механізм та реакційна здатність гідропероксильних радикалів з біс(саліцилаль-3-імінотіолан-1,1-діоксид) металами // Праці XVII Укр. конф. з органіч. хімії. – Харків, 1995. – С. 405. *У співаєм.*
22. 4380. Синтез та вивчення деяких властивостей біологічно активних речовин на основі ϵ -капролактаму // Праці XVII Укр. конф. з органіч. хімії. – Харків, 1995. – С. 615. *У співаєм.*
23. 4381. Синтез та дослідження нових регуляторів росту рослин на основі гексаметилентетраміну // Праці XVII Укр. конф. з органіч. хімії. – Харків, 1995. – С. 559. *У співаєм.*
24. 4382. Біологічна активність сульфолановмісних металокомплексів: вплив природи металу та лігандного оточення // Праці XVII Укр. конф. з органіч. хімії. – Харків, 1995. – С. 614. *У співаєм.*
25. 4383. Фунгіцидна властивість металокомплексних сполук на основі β -похідних 3-тіолан-1,1-діоксиду // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 129–132. *У співаєм.*
26. 4384. Рістрегулююча активність металокомплексних сполук на основі β -похідних 3-тіолан-1,1-діоксиду // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 151–155. *У співаєм.*
27. 4385. Фармакологічна властивість металокомплексних сполук на основі β -похідних 3-тіолан-1,1-діоксиду // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 155–159. *У співаєм.*
28. 4386. Вивчення стійкості дитіокарбамідатів та дитіокарбазинатів металів у водних та неводних // Праці XIV Укр. конф. з неорганіч. хімії. – Київ, 1996. – С. 112. *У співаєм.*
29. 4387. Металокомплексні сполуки на основі сульфолановмісних азометинів та їх практично-корисні властивості // Праці XIV Укр. конф. з неорганіч. хімії. – Київ, 1996. – С. 114. *У співаєм.*
30. 4388. Синтез і вивчення біологічної активності органодитіофосфатів металів // Досягнення сучасної фармації – в медичну практику: Праці конф. – Харків, 1996. – С. 76–77. *У співаєм.*
31. 4389. Синтез та дослідження біологічної активності металокомплексних сполук на основі лактамів // Досягнення сучасної фармації – в медичну практику: Праці конф. – Харків, 1996. – С. 77–78. *У співаєм.*
32. 4390. Вивчення впливу природи ліганду на біологічні властивості сульфолано- та сульфолановмісних металокомплексів // Досягнення сучасної фармації – в медичну практику: Праці конф. – Харків, 1996. – С. 78–79. *У співаєм.*
33. 4391. Вплив природи металу на біологічні властивості сульфолано- та сульфолановмісних металокомплексів // Досягнення сучасної фармації – в медичну практику: Праці конф. – Харків, 1996. – С. 79. *У співаєм.*
34. 4392. Методичні рекомендації до лабораторного практикуму з хімії вищої школи для студентів агротехнічного коледжу. – Ніжин, 1996. – 39 с. *У співаєм.*
35. 4393. Роль біометалів у водно-сольовому обміні живих організмів: Метод. рекомендації. – Ніжин, 1996. – 21 с. *У співаєм.*
36. 4394. Вивчення біологічної активності органодитіофосфатів металів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В. Гоголя. – Ніжин, 1996. – Т. XVI. – Вип. 1. – С. 31–34. *У співаєм.*
37. 4395. Вивчення мінерального живлення в курсі фізіології рослин та біохімії: Метод. рекомендації. – Ніжин, 1997. – 25 с. *У співаєм.*
38. 4396. Вивчення рістрегулюючої активності металокомплексних сполук на основі капролактаму // Вісник студентського наукового товариства. – Ніжин, 1997. – С. 37–40. *У співаєм.*
39. 4397. Вплив біометалів на ріст та розвиток рослин // Праці X з'їзду Укр. ботанічного товариства. – 1997. – С. 250. *У співаєм.*
40. 4398. Вплив мікроелементів на ріст та розвиток проростків пшениці // Праці X з'їзду Укр. ботанічного товариства. – 1997. – С. 251. *У співаєм.*
41. 4399. Вивчення процесу фотосинтезу в курсі фізіології рослин та біохімії: Метод. рекомендації. – Ніжин, 1997. – 52 с. *У співаєм.*
42. 4400. Антиокиснювальні властивості сульфолановмісних металокомплексів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В. Гоголя. – Ніжин, 1997. – № 1. – С. 115–120. *У співаєм.*
43. 4401. Багаторазовий обрив ланцюгів окиснення циклогексиламіну біс-(1,1-діоксотіоланіл-3-дитіокарбамідатом) цинку, кадмію, олова та // Доп. НАН України. – 1997. – № 10. – С. 160–162. *У співаєм.*
44. 4402. Механізм антиокиснювальної дії металокомплексних сполук на основі сульфоландитіокарбамінової кислоти // Каталіза та нафтохімія. – К., 1997. – Вип. 3. – С. 20–23. *У співаєм.*
45. 4403. Металокомплексні сполуки – диригенти фотосинтезу: Посібник. – К.: ІБОНХ НАН України, 1997. – 126 с. *У співаєм.*
46. 4404. Каталіза обриву ланцюгів окиснення циклогексиламіну біс-(1,1-діоксотіоланіл-3-дитіокарбамідатом) міді, кобальту та нікелю // Доп. НАН України. – 1998. – № 1. – С. 183–185. *У співаєм.*
47. 4405. Біс-[N-(1,1-діоксотіолан-3-іл)-аміноацетат] металів в каталізі обриву ланцюгів окиснення аліфатичних амінів // Доп. НАН України. – 1998. – № 5. – С. 146–149. *У співаєм.*
48. 4406. Синтез та рістрегулююча активність фенілових ефірів 1,1-діоксотіолан-3,4-біс(оцтової кислоти) // Праці XV III Укр. конф. з органіч. хімії. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 427. *У співаєм.*
49. 4407. Пошук перспективних біологічно активних речовин серед похідних 3-тіолан-1,1-діоксиду та вивчення їх стійкості // Праці XV III Укр. конф. з органіч. хімії. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 428. *У співаєм.*
50. 4408. Вивчення залежності рістрегулюючої активності уротропінових комплексів від природи органічного ліганду та іону металу // Праці XV III Укр. конф. з органіч. хімії. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 429. *У співаєм.*
51. 4409. Вивчення загальної хімії за модульно-рейтинговою системою: лабораторний – К.: ІБОНХ НАНУ, 1998. – 132 с. *У співаєм.*
52. 4410. Протизношувальні та антифрикційні властивості біс(1,1-діоксотіолан-2-іл-4-дитіофосфатів) металів у складі пластичних мастил // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В. Гоголя. – Ніжин, 1998. – С. 101–104. *У співаєм.*
53. 4411. Вивчення впливу металокомплексних сполук на основі уротропіну на ріст та розвиток кукурудзи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В. Гоголя. – Ніжин, 1998. – С. 81–84. *У співаєм.*
54. 4412. Вивчення впливу біологічно активних речовин на ріст та розвиток злакових культур // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 129–130. *У співаєм.*
55. 4413. Вивчення впливу сульфолановмісних металокомплексів на рослини та мікроорганізми // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 130.
56. 4414. Біодидні властивості органодитіофосфатів металів // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 118–119. *У співаєм.*
57. 4415. Вивчення впливу біометалів, що входять до складу металокомплексів, на ріст і розвиток пшениці // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 125. *У співаєм.*

58. 4416. Пошук нових стимуляторів росту рослин серед N-сульфолан-3-іл-амінокислот та їх металокомплексів // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 139. *У співавт.*
59. 4417. Металокомплекси: фармакологічні властивості. – К.: ІОНХ НАН України, 1999. – 214 с. *У співавт.*
60. 4418. Сучасна українська хімічна номенклатура та термінологія. – Ч. 1: Основні класи неорганічних сполук: Навч.-методич. посібник. – Ніжин, 2000. – 48 с. *У співавт.*
61. 4419. Металовмісні лікарські препарати. – К.: ІОНХ НАН України, 2000. – 287 с. *У співавт.*
62. 4420. Вивчення ріст регулюючої дії металокомплексних сполук на основі уротропіну на ріст та розвиток зернових культур // Фізіологічно активні речовини. – Харків, 2000. – № 1 (29). – С. 76–78. *У співавт.*
63. 4421. Підвищення радіаційної стійкості пластичних мастил біс(сульфолан-2-іл-4-дитіофосфатами) металів // Катализ і нефтехімія. – 2000. – № 4. – С. 78–79. *У співавт.*
64. 4422. Антиокиснювальна ефективність біс(сульфолан-2-іл-4-дитіофосфатів) металів у базовому мастилі // Катализ і нефтехімія. – 2000. – № 4. – С. 80–81. *У співавт.*
65. 4423. Комплекс програм з курсів “Фізіології рослин” та “Мікробіології”. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 51 с.
66. 4424. Лабораторний практикум з мікробіології. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 36 с. *У співавт.*
67. 4425. Катализ обриву ланцюгів окиснення диметилсульфоксиду комплексами металів на основі гексаметилен-тетраміну // Український хім. журнал. – Т. 67, № 8. – 2001. – С. 97–99. *У співавт.*
68. 4426. Направлений синтез біоактивних лактамів і їх производних // Хімія і біологічна активність азотистих гетероциклів і алкалоїдів: Труды Междунар. конф. – М., 2001. – С. 270. *У співавт.*
69. 4427. Сульфолановмісні амінокислоти: синтез і властивості // Праці ХІХ Укр. конф. з органіч. хімії. – Львів, 2001. – С. 289. *У співавт.*
70. 4428. Синтез і властивості металокомплексних сполук на основі N-сульфоланімінокислот // Праці ХV Укр. конф. з неорганіч. хімії. – Київ, 2001. *У співавт.*
71. 4429. Исследование зависимости рострегулирующей активности от структуры металлокомплексных соединений на основе гексаметилентетрамина // Регуляторы роста и развития растений в биотехнология: Труды VI Междунар. конф. – М., 2001. – С. 125–126. *У співавт.*
72. 4430. Дендримерні комплекси кобальту в каталізі обриву ланцюгів окиснення // Доп. АН України. – 2001. – № 2. – С. 124–128. *У співавт.*
73. 4431. Сульфолановмісні металокомплекси: синтез та біологічна активність // Актуальні питання органічної та елементарної органічної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Праці Укр. конф. – Ніжин, 2002. – С. 37. *У співавт.*
74. 4432. Сульфолановмісні амінокислоти: синтез та властивості // Актуальні питання органічної та елементарної органічної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Праці Укр. конф. – Ніжин, 2002. – С. 48. *У співавт.*
75. 4433. Дослідження практично-корисних властивостей металокомплексів на основі уротропіну // Актуальні питання органічної та елементарної органічної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Праці Укр. конф. – Ніжин, 2002. – С. 49. *У співавт.*
76. 4434. Синтез та дослідження рістрегулюючої дії на сільськогосподарські рослини комплексів неперехідних елементів на основі N-сульфоланімінокислот // Праці Мжвузівської наук. студентської конф., присвяченої здобуткам і результатам наукових досліджень в галузі природничих наук. – Чернігів, 2002. – С. 19–20. *У співавт.*
77. 4435. Вегетативне розмноження рослин у питаннях та відповідях: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 120 с. *У співавт.*
78. 4436. Дослідження ріст регулюючої дії металокомплексних сполук на основі уротропіну на баштанних культурах // 36. наук. праць Уманського держ. аграрного ун-ту. – Умань, 2003. – С. 61–65. *У співавт.*
79. 4437. Координаційні сполуки на основі похідних сульфолану-3: залежність біологічної активності від структури // Домбровські хімічні читання 2003: Праці наук. конф. – Черкаси, 2003. – С. 73. *У співавт.*
80. 4438. Дослідження впливу 3-окси-4-N-сульфоланімінокислот на зернові культури // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету): Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 130. *У співавт.*
81. 4439. Дослідження коренеутворюючої дії металокомплексів на основі уротропіну // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету): Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 130. *У співавт.*
82. 4440. Дослідження рістрегулюючої дії на зернові культури N-сульфолан-2-іл-імінокислот // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету): Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 131. *У співавт.*

СОЛДАТОВА ІННА МИХАЙЛІВНА

Народилася 1941 р. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту у 1963 р. Кандидат біологічних наук (з 1977 р.), доцент (з 1981 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1963 р. на посадах лаборанта (1963–1964 рр.), старшого лаборанта (1964–1972 рр.), викладача (1977–1978 рр.), старшого викладача (1978–1981 рр.), доцента (1981–1983 рр.), проректора по заочній освіті (1983–1986 рр.), зав. кафедрою ботаніки (1986–1999). Основний напрямок наукових досліджень – мікологія.

Наукові праці

1. 4441. До вивчення складу локальних популяцій *Hordeum spontaneum* C.Roch // Природничі науки: 36. статей НДПІ. – К., 1970. – С. 40–50. *У співавт.*
2. 4442. Афиллофоральные грибы байрачных лесов, искусственных лесных массивов и ботанических парков степной зоны Украины // Труды VII симпозиума микологов и лишенологов прибалт. респ. – Рига, 1971. – С. 133–136.
3. 4443. Нові та маловідомі для УРСР види афілофоральних грибів, виявлені в степовій зоні Української РСР // Укр. ботан. журн. – 1972. – Т. 29, № 4. – С. 522–525.
4. 4444. Видовий склад афілофоральних грибів, специфіка його в лісонасаджених і ботанічних парках степової зони України // Праці V з'їзду УБТ. – Ужгород, 1972. – С. 108.

5. 4445. Видовий склад афілофоральних грибів в лісосмугах степової зони України // Праці V з'їзду УБТ. – Ужгород, 1972. – С. 109. *У співаєм.*
6. 4446. Афілофоральні гриби полезахисних лісосмуг степової зони України // Україн. ботан. журн. – 1973. – Т. 30, № 5. – С. 606–609.
7. 4447. Афілофоральні гриби Донецького ботанічного саду АН УРСР // Україн. ботан. журн. – 1974. – Т. 31, № 2. – С. 233–235.
8. 4448. Афілофоральные грибы дендропарков и ботанических садов степной зоны Украинской ССР // Вопросы физиологии, биохимии, цитологии и флоры Украины. – К., 1974. – С. 67–69.
9. 4449. Афилофоральные грибы искусственных и естественных лесов степной зоны Украины // Вопросы физиологии, биохимии, цитологии и флоры Украины. – К., 1974. – С. 69–70.
10. 4450. Афілофоральні гриби заплавлних та аренних лісів степової зони УРСР // Україн. ботан. журнал. – 1974. – Т. 31, № 5. – С. 578–586.
11. 4451. Arhyllorphogalles байрачних лісів і колків степової зони УРСР // Україн. ботан. журн. – 1974. – Т. 31, № 6. – С. 728–732.
12. 4452. Матеріали до флори степової зони України // Україн. ботан. журн. – 1975. – Т. 32, № 1. – С. 106–107.
13. 4453. Напочвенные афилофоральные грибы степной зоны Украины. Систематика, экология и физиология почвенных грибов. – К., 1975. – С. 96–98.
14. 4454. Рогатиковые грибы искусственных лесных массивов степной зоны Украины. Систематика, экология и физиология почвенных грибов. – К., 1975. – С. 98–100.
15. 4455. Сучасний стан та перспективи культивування шапінкових грибів // Україн. ботан. журн. – 1975. – Т. 32, № 6. – С. 795–801. *У співаєм.*
16. 4456. Цікаві знахідки афілофоральних грибів у степовій зоні УРСР // Досягнення ботанічної науки на Україні. – К., 1976. – С. 171–173.
17. 4457. Афілофоральні гриби Велико-Анадольського лісового масиву Донецької області // Досягнення ботанічної науки на Україні. – К., 1976. – С. 177–179.
18. 4458. Характер флоры Arhyllorphogales степной зоны Украины // Актуальные вопросы современной ботаники. – К., 1976. – С. 137–146.
19. 4459. Вешенка обыкновенная. – К.: Наукова думка, 1976. – 110 с. *У співаєм.*
20. 4460. Родина Corticiaceae в Українській РСР // Україн. ботан. журн. – 1976. – Т. 33, № 5. – С. 490–492.
21. 4461. Методика виробництва мицелію // Україн. ботан. журн. – 1976. – Т. 33, № 5. – С. 537–542. *У співаєм.*
22. 4462. Штучне культивування їстівних грибів і шляхи його дослідження // Вісник Академії наук УРСР. – 1976. – Т. 40, № 11. – С. 63–70. *У співаєм.*
23. 4463. Культуральні особливості штамів вищих базидіоміцетів з родів *Pleurotus* (Fr.) Quill. та *Lentinus* Fr. // Україн. ботан. журн. – 1976. – Т. 33, № 6. – С. 582–596. *У співаєм.*
24. 4464. Новые для микофлоры Украины виды Arhyllorphogales. Новости высших и низших растений. – К., 1977. – С. 231–235.
25. 4465. Высшие базидиомицеты степной зоны Украины. – К.: Наукова думка, 1977. – 335 с. *У співаєм.*
26. 4466. Афилофоральные грибы степной зоны Украины: Дис. ... канд. биол. наук: 03.00.05. – К., 1977. – 235 с.
27. 4467. Афилофоральные грибы степной зоны Украины: Автореф. дис. ... канд. биол. наук: 03.00.05 / Ин-т ботан. АН УССР – К., 1977. – 25 с.
28. 4468. [Рецензія]: Fredi Darimont. Recherches mycosociologiques dans les Forests de Haute. Belgique. Essai sur les fundaments de la sociologie des Champignons superieurs // Україн. ботан. журн. – 1977. – Т. 34, № 3. – С. 319–320.
29. 4469. Екологічні особливості трутових грибів степової зони України // Праці II конференції по споровим рослинам України. – К., 1977. – С. 99–102.
30. 4470. Pestovani a vyzkumjedlych hub // Konference prumyslove pestovani jedlych hub. – Praha, 1977. – С. 23–29.
31. 4471. Систематичний аналіз флори вищих базидіоміцетів степової зони України // Праці VI з'їзду УБТ. – К., 1977. – С. 187–188. *У співаєм.*
32. 4472. Завдання та перспективи культивування їстівних шапінкових грибів в УРСР // Праці VI з'їзду УБТ. – К., 1977. – С. 193. *У співаєм.*
33. 4473. Афілофоральні гриби – збудники хвороб дерев і чагарників в степовій зоні в Україні // Праці VI з'їзду УБТ. – К., 1977. – С. 215.
34. 4474. Принципы географического анализа флоры высших базидиомицетов (На примере степной зоны Украины) // Актуальные вопросы современной ботаники. – К., 1977. – С. 209–219. *У співаєм.*
35. 4475. Лігнофільні афілофоральні гриби ботанічного саду ім. акад. О.В.Фоміна київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка // Україн. ботан. журн. – 1978. – Т. 35, № 1. – С. 78–80.
36. 4476. Современное состояние и перспективы промышленного производства высших съедобных грибов в СССР // Производство высших съедобных грибов в СССР. – К., 1978. – С. 50–55. *У співаєм.*
37. 4477. Культуральные особенности штаммов культивируемых грибов из родов *Agaricus*, *Pleurotus*, *Lentinus* // Производство высших съедобных грибов в СССР. – К., 1978. – С. 56–59. *У співаєм.*
38. 4478. Некоторые особенности производства посевного мицелия *Pleurotus ostreatus* (Fr.) Kumm // Производство высших съедобных грибов в СССР. – К., 1978. – С. 66–71. *У співаєм.*
39. 4479. Промышленное культивирование съедобных грибов. – К.: Наукова думка, 1978. – 262 с. *У співаєм.*
40. 4480. Культуральні особливості штамів *Agaricus bisporus* (Z. Lge) Imbach // Україн. ботан. журн. – 1978. – Т. 35, № 3. – С. 258–264. *У співаєм.*
41. 4481. Культуральні особливості штамів *Agaricus campestris* (L.) Fr. // Україн. ботан. журн. – 1978. – Т. 35, № 5. – С. 608–615. *У співаєм.*
42. 4482. Некоторые адаптационные особенности афилофоральных грибов в засушливых местообитаниях // Труды VI конф. по споровым растениям Средней Азии и Казахстана. – Душанбе, 1978. – С. 249–250.
43. 4483. Экологические особенности напочвенных афилофоральных грибов степной зоны Украины // Труды VI конф. по споровым растениям Средней Азии и Казахстана. – Душанбе, 1978. – С. 250–251.
44. 4484. Geographical Analysis of Higher Basidiomycetes Flora of the Stepp Zone of the Ukraine // Bejhaffe zur Sydow ia, Annales Mycologici. – 1979. – Ser. II, V, VIII. – С. 391–400. *У співаєм.*
45. 4485. Поширення грибів порядку Arhyllorphogales в Українській РСР // Україн. ботан. журн. – 1981. – Т. 38, № 3. – С. 74–79.
46. 4486. Природоохоронна освіта в школі: Навч. посіб. – К.: Рад. освіта, 1981. – 183 с. *У співаєм.*

47. 4487. Афиллофоральные грибы некоторых биоценозов Черниговского Полесья // Тр. VII съезда УБО. – К., 1982. – С. 373–384.
48. 4488. Нові для Лівобережного Полісся УРСР трутові гриби // Україн. ботан. журн. – 1984. – Т. 41, № 1. – С. 101–103.
49. 4489. Гриби порядку Aphyllophorales у соснових лісах Чернігівського Полісся // Україн. ботан. журн. – 1984. – Т. 41, № 3. – С. 47–51.
50. 4490. Вешенка Обыкновенная на территории Черниговской области и перспективы ее культивирования // Производство высших съедобных грибов в СССР. Тр. II Всесоюзн. совещ. – К., 1985. – С. 84–85.
51. 4491. Нові та маловідомі для мікофлори УРСР види Arhillophorales з Лівобережного Полісся // Україн. ботан. журн. – 1985. – Т. 42, № 4. – С. 103–104.
52. 4492. Афиллофоральные грибы как компоненты сосновых фитоценозов Левобережного Полесья УССР // Труды VII съезда УБО. – К., 1987. – С. 91.
53. 4493. Практические основы экологического образования и воспитания студентов // Совершенствование природоохранного образования и воспитания ученической и студенческой молодежи в свете требований реформы общеобразовательной и профессиональной школы. – Мелитополь, 1988. – С. 87–89.
54. 4494. Эстетическое образование студентов на полевой практике по ботанике // Совершенствование природоохранного образования и воспитания ученической и студенческой молодежи в свете требований реформы общеобразовательной и профессиональной школы. – Мелитополь, 1988. – С. 89–91.
55. 4495. Сукцессия грибов при разложении древесины в сосняках лишайниковых // Грибы в биогеоценозах: Труды IV Всесоюз. конф. – Пермь, 1988. – С. 121–122.
56. 4496. Высшие базидиомицеты как компоненты сосняков Черниговской области // Грибы в биогеоценозах: Труды IV Всесоюз. конф. – Пермь, 1988. – С. 122–123. *У співаєт.*
57. 4497. Методичні вказівки до лабораторних занять та учбові завдання до тестового вибіркового контролю з розділу “Водорості”. – Ніжин: НДПІ, 1988. – 36 с. *У співаєт.*
58. 4498. Методичні вказівки до лабораторних занять та учбові завдання для тестового вибіркового контролю з розділу “Гриби”. – Ніжин: НДПІ, 1988. – 36 с. *У співаєт.*
59. 4499. Высшие базидиомицеты как компоненты смешанных лесов Черниговского Полесья // Труды III конф. по спорным растениям Украины. – К., 1989. – С. 91–93.
60. 4500. Макромицеты Присамарского леса // Биогеоценологические исследования лесов техногенных ландшафтов степной зоны Украины. – Днепропетровск, 1989. – С. 58–73. *У співаєт.*
61. 4501. Результаты лишеноиндикационных исследований на территории г. Нежина // Растения и промышленная среда: Труды I Всесоюз. науч. конф. – Днепропетровск, 1990. – С. 49. *У співаєт.*
62. 4502. Науково-дослідна робота студентів на кафедрі ботаніки як важливий елемент вдосконалення підготовки вчителя біології. – Ніжин, 1990. – С. 12–13. *У співаєт.*
63. 4503. Стереумовые грибы в Украинской ССР // Микология и фитопатология. – 1990. – Т. 32, № 4. – С. 92–101.
64. 4504. Методичні вказівки до виконання курсових робіт з ботаніки. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 20 с. *У співаєт.*
65. 4505. Екологічний аналіз мікобіти афілофоральних грибів Лівобережного Полісся України // Праці IX з'їзду УБТ. – К., 1992. – С. 459–460.
66. 4506. Макромицеты заповедника “Аскания–Нова” // Микология и фитопатология. – 1993. – Т. 35, № 3. – С. 101–108. *У співаєт.*
67. 4507. Мулярчук Сисой Олександрович: Бібліогр. покажчик. – Ніжин, 1995. – 8 с.
68. 4508. Гордієнко Іван Іванович: Бібліогр. покажчик. – Ніжин, 1995. – 9 с.
69. 4509. Грибні хвороби берези на Чернігівщині // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1996. – С. 147–151.
70. 4510. Екологія вищих базидіомицетів Чернігівщині // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1996. – С. 147–151.
71. 4511. Оцінка стану повітряного басейну м. Ніжина ліхеноіндикаційним методом // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 123–124. *У співаєт.*
72. 4512. Екологія макромицетів заповідного урочища “Ветхе” // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Праці наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 115–117. *У співаєт.*
73. 4513. Грибні хвороби берези Лівобережного Полісся України // Праці X з'їзду УБТ. – Полтава, 1997. – С. 103.
74. 4514. Макромицети // Український природний степовий заповідник. Рослинний світ. – К., 1998. – С. 81–90; 263–266. *У співаєт.*
75. 4515. Лабораторний практикум з мікробіології: Навч.-метод. посіб. – Ніжин, 2001. – 37 с. *У співаєт.*
76. 4516. Комплекс програм з ботаніки. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 100 с. *У співаєт.*
77. 4517. Ботаніка. Систематика рослин: Навч.-метод. посіб. для організації самостійної роботи. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 57 с. *У співаєт.*

КАФЕДРА ЗООЛОГІЇ

ВОБЛЕНКО ОЛЕКСАНДР СЕРГІЙОВИЧ

Народився 1955 р. Закінчив факультет мисливствознавства та звіроводства Московського хуторного технікуму в 1973 р., Ніжинський державний педагогічний інститут у 1985 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1984 р. на посадах асистента кафедри зоології, старшого викладача (з 1994 р.). Наукові інтереси – фауністика, систематика, біологія та етологія перетинчатокрилих комах, птахів та ссавців.

Наукові праці

1. 4518. Рюющие осы (Hymenoptera, Sphecidae) Полесья УССР // Тез. докл. IX Съезда Всесоюзного энтомологического общества (Киев, октябрь 1984). – К., 1984. – Ч. 1. – С. 94. *У співаєт.*
2. 4519. К фауне помпильд (Hymenoptera, Pompilidae) Закавказья // Тез. докл. Первой Закавказской конф. по энтомологии (17–19 ноября 1986). – Ереван, 1986. – С. 49–50.
3. 4520. К фауне помпильд Украинского Полесья // Тез. докл. III Съезда Украинского

- ентомологического общества (Киев, сентябрь 1987). – К., 1987. – С. 37.
4. 4521. Формирование оперения у ястреба-тетеревятника в процессе полной годовой линьки. – Деп. в Укр. НИИНТИ, № 403. – Ук. 89. – 12 с. *У складі колект. авт.*
 5. 4522. Серый журавль на Черниговщине // Сообщение Прибалтийской комиссии по изучению миграций птиц. № 21. Изучение серого журавля в СССР. – Тарту, 1989. – (АНЭст.ССР. Рабочая группа СССР по журавлям. *Успіваєт.*
 6. 4523. Материалы к кадастру хищных птиц Черниговской области // Тез. Всесоюз. совещания по проблемам кадастра и учёты животного мира. – Уфа, 1989. – Ч. 3. – С. 154–156. *У складі колект. авт.*
 7. 4524. Современное состояние редких и исчезающих животных на Черниговщине // Материалы Всесоюз. науч. – метод. совещания зоологов педвузов. – Махачкала, 1990. – Ч. 2. – С. 166–167. *У складі колект. авт.*
 8. 4525. Дорожная оса *Anoplius samariensis* Pallas (Hymenoptera, Pompilidae) в Черноморском государственном заповеднике // Актуальные вопросы экологии и охраны природы экосистемы Черноморского побережья: Материалы науч.-практ. конф. – Краснодар, 1991. – Ч. 1. – С. 121.
 9. 4526. Материалы к распространению и биологии хищных птиц Черниговщины // Деп. в УкрНИИНТИ, 21.05.1991, № 726. – Ук 91. – 27 с. *У складі колект. авт.*
 10. 4527. Behavior and hesting parasitism *Evagetes pectinipes* (Linnaeus) (Hymenoptera: Pompilidae) // 19 Int. Congr. Entomol., (Beijing, June 28 – July 4, 1992), Proc.: Abstr. – Beijing, 1992. – P. 24.
 11. 4528. До фауни помпідид (Hymenoptera: Pompilidae) України // Тез. доп. IV з'їзду Українського ентомологічного товариства (Харків, вересень 1992). – Харків, 1992. – С. 70–71.
 12. 4529. Сучасний стан рідкісних птахів України та їх охорона // Тез. доп. звітної конф. Чернігівського пед. ін-ту. – Чернігів, 1993. *У складі колект. авт.*
 13. 4530. Криптохіл кільчастий // Червона книга України. Тваринний світ. – К., 1994. – С. 206. *У складі колект. авт.*
 14. 4531. Криптохіл червонуватий // Червона книга України. Тваринний світ. – К., 1994. – С. 207. *У складі колект. авт.*
 15. 4532. Аноплій самарський // Червона книга України. Тваринний світ. – К., 1994. – С. 208. *У складі колект. авт.*
 16. 4533. Дисцилія зональна // Червона книга України. Тваринний світ. – К., 1994. – С. 209. *У складі колект. авт.*
 17. 4534. Амофіла сарептанська // Червона книга України. Тваринний світ. – К., 1994. – С. 210. *У складі колект. авт.*
 18. 4535. Церцерис горбкувата // Червона книга України. Тваринний світ. – К., 1994. – С. 211. *У складі колект. авт.*
 19. 4536. Сфекс жовтокрилий // Червона книга України. Тваринний світ. – К., 1994. – С. 212. *У складі колект. авт.*
 20. 4537. Сфекс рудуватий // Червона книга України. Тваринний світ. – К., 1994. – С. 213. *У складі колект. авт.*
 21. 4538. Ляра анафемська // Червона книга України. Тваринний світ. – К., 1994. – С. 214. *У складі колект. авт.*
 22. 4539. Стиз двокрапковий // Червона книга України. Тваринний світ. – К., 1994. – С. 215. *У складі колект. авт.*
 23. 4540. Стиз смугастий // Червона книга України. Тваринний світ. – К., 1994. – С. 216. *У складі колект. авт.*
 24. 4541. Стизоїд тризубий // Червона книга України. Тваринний світ. – К., 1994. – С. 217. *У складі колект. авт.*
 25. 4542. Матеріали до фауни птахів Чернігівщини // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995 [1996]. – С. 80–85. *У співаєт.*
 26. 4543. Digger Wasps (Hymenoptera, Sphecidae) of Ukrainian Polesye // Sphecos. – 1996. – 30. – June. – P. 14–15. *У співаєт.*
 27. 4544. До вивчення поширення комах, занесених до Червоної книги України, Європейського Червоного списку та Червоної книги МСОП // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 1996 [1997]. – Т. XVI, вип. 1. – С. 43–46. *У співаєт.*
 28. 4545. Екологічній освіті й вихованню – безперервність // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996 [1997]. – С. 143–144. *У складі колект. авт.*
 29. 4546. Орнітофауна Чернігівщини: історія і сучасність // Екологія, охорона природи, екологічна освіта і виховання. – Чернігів, 1996. – С. 63–73. *У співаєт.*
 30. 4547. СВТ ты моя, СВТ ... // Зброя та полювання. – 1999. – № 1. – С. 18–19.
 31. 4548. СВТ ты моя, СВТ ... продолжение // Зброя та полювання. – 1999. – № 2. – С. 10–13.
 32. 4549. До вивчення біології бджолоїдки (*Merops apiaster*) на Чернігівщині // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 45–48. *У співаєт.*
 33. 4550. Некоторые итоги и перспективы энтомологических исследований на Черниговщине // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 133–153. *У співаєт.*
 34. 4551. Серебрянные молнии // Зброя та полювання. – 1999. – № 5. – С. 40–42.
 35. 4552. СВТ – из армейской в охотничью // Зброя та полювання. – 2000. – № 1. – С. 7–9.
 36. 4553. Матеріали до вивчення дорожніх ос (Hymenoptera: Pompilidae) фауни України // Тез. доп. респ. ентомолог. конф., присвяч. 50-й річниці заснування Українського ентомологічного товариства (Ніжин, 19–23 серпня 2000 р.). – Ніжин, 2000. – С. 20.
 37. 4554. Пам'ятка учаснику Школи-семинару на біостанціонарі “Ядути” // Novitates Theriologicae. – 2000. – Т. 1, вип. 2. – С. 4. *У співаєт.*
 38. 4555. Опис і план місцевості, де проводиться детекторне навчання // Novitates Theriologicae. – 2000. – Т. 1, вип. 2. – С. 8. *У співаєт.*
 39. 4556. Методичні вказівки до навчальної практики з курсу “Зоологія безхребетних” для студентів 1 курсу природничо-географічного факультету НДПУ. – Ніжин, 2000. – 22 с. *У складі колект. авт.*
 40. 4557. Редкие и требующие охраны млекопитающие (Mammalia) Черниговской области Украины // Проблеми охорони генофонду природи Полісся. – Луцьк, 2001. – С. 141–146.
 41. 4558. Охраняемые насекомые регионального ландшафтного парка “Гранитно-степное Побужье” // Вестник зоологии. – 2001. – Т. 35, № 2. – С. 60. *У співаєт.*
 42. 4559. Настоящие пчелиные (Hymenoptera, Apidae) регионального ландшафтного парка “Гранитно-степное Побужье” // Вестник зоологии. – 2001. – Т. 35, № 3. – С. 22. *У співаєт.*
 43. 4560. Находка *Coronella austriaca* (Serpentes, Colubridae) в Черниговской обл. (Украина) // Вестник зоологии. – 2001. – Т. 35, № 3. – С. 88. *У співаєт.*
 44. 4561. Фауна ос родини Vespidae (Insecta: Hymenoptera) Центрального та Східного Полісся України // Известия Харьковского энтомологического общества. – 2001 (2002). – Т. IX, Вып. 1–2. – С. 148–154. *У співаєт.*

45. 4562. До вивчення біології *Anoplius viaticus* (Hymenoptera, Pompilidae) в умовах Чернігівського Полісся // Тез. доп. VI з'їзду Українського ентомологічного товариства (8–11 вересня 2003 р., м. Біла Церква). – Ніжин, 2003. – С. 19–20.
46. 4563. Позвоночные животные планируемого Днепровского природного национального парка // Экологические проблемы бассейнов крупных рек – 3: Материали конф. (Тольятти [Россия], 15–19 сентября 2003 г.). – Тольятти, 2003. – С. 168. *У складі колект. авт.*
47. 4564. Находка *Larra anachema* (Hymenoptera, Sphecidae) в Черниговской обл. (Украина) // Вестник зоологии. – 2004. – Т. 38, № 4. – С. 30. *У співавт.*

ГАФИЗОВ МУЗАФАР ГАФИЗОВИЧ

Народився 1937 р. Закінчив біологічний факультет Дагестанського університету в 1961 р. Кандидат біологічних наук (з 1972 р.), доцент (з 1976 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1970 р. по 1994 р. на посадах ст. викладача, доцента кафедр ботаніки і зоології, завідувача кафедри зоології (1977–1988 рр.).

1. 4565. Поведение яровых злаков в условиях осеннего посева в г. Махачкала // Сборник научных студенческих работ. – Махачкала, 1961. – Вып. 1. – С. 56–60.
2. 4566. К изучению дифференциации популяций диких и культурных ячменей // Тез. докл. совещ. по объёму вида и внутривидовой систематике. – Л., 1967. – С. 34–35.
3. 4567. Прихована неоднорідність рослин сортової популяції ярового сорту ячменю Вінер // Природничі науки. – К., 1970. – С. 28–40.
4. 4568. До вивчення складу локальних популяцій *Hordeum spontaneum* С. Koch // Природничі науки. – К., 1970. – С. 40–50. *У співавт.*
5. 4569. Методичні вказівки до розв'язування задач з генетики для учителів. – Ніжин: НДПІ, 1970.
6. 4570. Состав популяций диких и культурных ячменей в необычных условиях // Ботанический журнал. – 1970. – Т. 55, № 5. – С. 660–668.
7. 4571. Сравнительное изучение состава популяций диких и культурных ячменей в необычных условиях: Автореф. дис. ... канд. биол. наук: 03.00.08 / Махачкалинский государственный университет. – Махачкала, 1970. – 30 с.
8. 4572. Факультет будущего педагога: Программа и методические указания к занятиям по химии и биологии. – Нежин, 1983. – 16 с. *У складі колект. авт.*
9. 4573. Факультет будущего педагога: Программа и методические указания к занятиям по химии и биологии. – Нежин, 1986. – 12 с. *У складі колект.*
10. 4574. Популяційне мислення – основа екологізації біологічних дисциплін // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 16–18. *У співавт.*

ЄВТУШЕНКО ЄЛІЗАВЕТА ДЕНИСІВНА

Народилася 1939 р. Закінчила Мелітопольський педагогічний інститут у 1962 р. Кандидат біологічних наук (з 1976 р.), доцент (з 1980 р.). Працювала у Ніжинській вищій школі з 1979 р. на посадах ст. викладача (з 1979 р.), доцента (з 1980 р.). Основний напрям наукових досліджень – фізіологія вищої нервової діяльності людини і тварин, умовні рефлекси тварин.

1. 4575. Тональная чувствительность слухового анализатора в процессе образования и закрепления условных рефлексов // IX з'їзд українського товариства: Тез. доп. (Запоріжжя). – Київ, 1972. *У співавт.*
2. 4576. Изменение тональной чувствительности слухового анализатора при запаздывательном и следовом торможении // Высшая нервная деятельность. – 1974. – Т. 24, Вып. 3. *У співавт.*
3. 4577. Особливості умовно-рефлекторної діяльності тварин при утворенні слідових рефлексів на чисті тони // Фізіологічний журнал. – 1974. – Т. 20, вип. 1. *У співавт.*
4. 4578. Вплив наслідків слідового і запізнювального умовних рефлексів на функціональний стан слухового анализатора // Фізіологічний журнал. – 1975. – Т. 21, вип. 3. *У співавт.*
5. 4579. Динамика возбудимости слухового анализатора собак в негативной фазе следового условного рефлекса // XII Объединённая (зональная) научная конференция заповказских пединститутів по проблемам физиологии: Тез. и рефераты докладов. – Кутаиси, 1976.
6. 4580. Динамика внутреннего торможения от тональных следовых рефлексів, образованных непосредственным путём // XII Объединённая (зональная) научная конференция заповказских пединститутів по проблемам физиологии: Тез. и рефераты докладов. – Кутаиси, 1976.
7. 4581. Влияние на слуховые пороги собак следовых тональных рефлексів, образованных естественным путём // VIII съезд Всесоюзного физиологического общества (Алма-Ата): Тез. науч. сообщений. – Л., 1979.
8. 4582. Влияние внутреннего торможения (следового) на тональную чувствительность слухового анализатора // XI расширенная научная конференция по проблемам физиологии: Тез. и рефераты докладов (Цхалтуба, 6–8 декабря 1979 г.). – Кутаиси, Цхалтуба, 1979.
9. 4583. Природоохоронна освіта в школі: Посібник для вчителів. – К.: Рад. школа, 1981. – 184 с. *У складі колект. авт.*
10. 4584. Факультет будущего педагога: Программа и методические указания к занятиям по химии и биологии. – Ніжин, 1983. – 16 с. *У складі колект. авт.*
11. 4585. Факультет будущего педагога: Программа и методические указания к занятиям по химии и биологии. – Нежин, 1986. – 12 с. *У складі колект. авт.*
12. 4586. Питання краєзнавства в підготовці вчителя біології // Друга Чернігівська обласна конференція з історичного краєзнавства (Грудень 1988 р.): Тез. доповідей. – Чернігів, 1988. – Вип. 1. – 63 с. *У співавт.*

КАНІВЕЦЬ ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛІВНА

Народилася 1940 р. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1963 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1964 р. на посадах ст. лаборанта (1964–1971 рр.), асистента (1971–1982 рр.), ст. викладача (з 1982 р.). Основний напрямок наукових досліджень – ентомологія.

Наукові праці

1. 4587. Навчальні завдання до лабораторних робіт з зоології безхребетних. Ч. 1. – Ніжин: НДПІ, 1975. – 36 с. *У співавт.*
2. 4588. Навчальні завдання до лабораторних робіт з зоології безхребетних. Ч. 2. – Ніжин: НДПІ, 1975. – 36 с. *У співавт.*
3. 4589. Некоторые особенности распределения компонентов почвенной мезофауны Черниговского Полесья // Материалы 7 Всесоюз. совещ. по проблемам почвенной зоологии. – К., 1981. – С. 77–78.
4. 4590. К фауне жесткокрылых (Coleoptera) агроценозов Черниговского Полесья // Пути формирования фауны агроценоза. – М., 1982. – С. 44.
5. 4591. Жужелицы (Coleoptera, Carabidae) в почвенно-подстилочной мезофауне экосистем Черниговского Полесья // Материалы IX Всесоюз. энтомолог. съезда. – К., 1984. – С. 84–85.
6. 4592. К изучению почвенно-подстилочной мезофауны экосистем Черниговского Полесья // Биологические исследования на Украине. – Львов, 1985. – С. 52–53.
7. 4593. Современное состояние редких и исчезающих животных на Украине // Материалы Всесоюз. науч.-метод. совещ. зоологов педвузов. – Махачкала, 1990. *У складі колект. авт.*
8. 4594. Тематика контрольних робіт та індивідуальних занять з польової практики до курсу зоології безхребетних і методичні вказівки до їх виконання. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 28 с. *У співавт.*
9. 4595. К вопросу распространения личинок двукрылых в биогеоценозах Черниговского Полесья // III Всесоюз. диптерологический симпозиум. – Белая Церковь, 1992. – С. 39–40.
10. 4596. Рідкісні комахи Чернігівщини // Тез. доп. IV з'їзду Укр. ентомол. тов.-ва. – Харків, 1992. – С. 70–71. *У співавт.*
11. 4597. Жужелицы (Carabidae, Insecta) Придесення // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 33–36. *У співавт.*
12. 4598. Лепидоптерофауна (Lepidoptera, Insecta) Придесення // Актуальні проблеми природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 36–39. *У співавт.*
13. 4599. Дослідницька робота студентів з зоології безхребетних на краєзнавчому матеріалі // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівщини. – Ніжин, 1996. – С. 160–162. *У співавт.*
14. 4600. Навчальні завдання до лабораторних робіт з зоології безхребетних. Ч. 1. – 2-е вид. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 36 с. *У співавт.*
15. 4601. Навчальні завдання до лабораторних робіт з зоології безхребетних. Ч. 2. – 2-е вид. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 38 с. *У співавт.*
16. 4602. Навчальні завдання до лабораторних робіт з зоології безхребетних (для студентів-заочників). – Ніжин: НДПІ, 1996. – 38 с. *У співавт.*
17. 4603. До вивчення колеоптерофауни Борзнянського району Чернігівської області // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 14–18. *У складі колект. авт.*
18. 4604. Навчальна практика з зоології безхребетних та методичні рекомендації до визначення комах: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 208 с. *У співавт.*
19. 4605. Методичні вказівки до навчальної практики з зоології безхребетних для студентів 1 курсу природ. – геогр. фак. НДПУ. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 22 с. *У складі колект. авт.*
20. 4606. Лабораторний практикум з зоології безхребетних: Навч.-метод. посібник: У 2 ч. – Ніжин: НДПУ, 2003. – Ч. 2. – 151 с. *У співавт.*
21. 4607. Систематика безхребетних тварин: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 94 с. *У співавт.*
22. 4608. Місце навчальної практики у сучасному освітньому просторі // Роль навчальних та виробничих екскурсій в професійній підготовці майбутнього учителя природничих дисциплін: Матеріали Всеукр. наук.-практ. семінару. – Полтава, 2003. – С. 130–133. *У співавт.*
23. 4609. Лабораторний практикум з зоології безхребетних: Навч.-метод. посібник: У 2 ч. – Ніжин: НДПУ, 2004. – Ч. 1. – 190 с. *У співавт.*
24. 4610. Світоглядні аспекти курсу зоології безхребетних // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету у НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 41–42. *У співавт.*

КЕДРОВ БОРИС ЮРІЙОВИЧ

Народився 1965 р. Закінчив природничий факультет Київського університету ім. Т.Г.Шевченка у 1990 р. Працює у Ніжинській вищій школі на посаді асистента з 1990 р. Коло наукових інтересів – порівняльна анатомія хребетних тварин, дослідження і охорона хребетних тварин на території Чернігівщини (зокрема рукокрилих та комахоїдних).

Наукові праці

1. 4611. Рецепторы суставов некоторых млекопитающих // Проблемы общей и молекулярной биологии. – К., 1991. – С. 128–132.
2. 4612. Словник гістологічних та ембріологічних термінів. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 20 с. *У складі колект. авт.*
3. 4613. Неспецифические морфологические изменения в органах и тканях при экстремальных воздействиях // Тез. докл. XI Всесоюз. съезда анатомов, гистологов, эмбриологов. – Полтава, 1991. – С. 307. *У складі колект. авт.*

4. 4614. К изучению рукокрылых Черниговской области Украины // Европейська ніч кажанів '98 в Україні: Зб. наук. праць теріологічної школи. – К., 1998. – Вип. 1. – С. 134–138. *У співаєм.*
5. 4615. Первая находка нетопыря средиземноморского *Pipistrellus kuhlii* (Chiroptera, Vespertilionidae) на Черниговщине (Украина) // Вестник зоологии. – 1999. – Т. 33, № 3. – С. 66. *У співаєм.*
6. 4616. Мікробіологія з основами імунології: Конспект лекцій. – Ніжин, 1999. – 148 с.
7. 4617. Біостационар “Ядути”: загальна характеристика, робочі умови // *Novitates Theriologicae*. – 2000. – Т. 1, вип. 2. – С. 7. *У співаєм.*
8. 4618. Види ссавців району розташування біостационару НДПУ “Ядути” // *Novitates Theriologicae*. – 2000. – Т. 1, вип. 2. – С. 9. *У співаєм.*
9. 4619. Огляд хіроптерофауни Чернігівщини // *Novitates Theriologicae*. – 2000. – Т. 1, вип. 2. – С. 23–25. *У співаєм.*
10. 4620. Звіт Оргкомітету про роботу детекторної Школи-семинару на біостационарі “Ядути” // *Novitates Theriologicae*. – 2000. – Т. 1, вип. 2. – С. 30–36. *У співаєм.*
11. 4621. З досвіду роботи з міжнародною комп'ютерною мережею Internet. 1. Групи новин або телеконференції // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Психолого-пед. науки. – 2001. – № 1. – С. 11–17.
12. 4622. Польові практики з зоології хребетних у вивченні ссавців Чернігівщини // Вісник Львівського університету. – 2002. – Серія біологічна. Вип. 30. – С. 42–48. *У співаєм.*
13. 4623. Проприорецепт оры mm. biceps branchii и triceps branchii позднего кожана *Eptesicus serotinus* (Schreber, 1774) (Chiroptera, Vespertilionidae) // *Plecotus et al. / pars spes.*: Матеріали 8 Всеросійського совещания по рукокрылым (Август). – Тольяти, 2002. – С. 40–45. *У співаєм.*
14. 4624. Хироптерофауна Черниговской области Украины: история изучения и перспективы дальнейших исследований // *Plecotus et al. / pars spes.*: Матеріали 8 Всеросійського совещания по рукокрылым (Август). – Тольяти, 2002. – С. 60–64. *У співаєм.*
15. 4625. Систематика хордовых тварин: Навч. посібник з зоології для студентів природничо-географічного факультету. – Ніжин, 2003. – 132 с. *У співаєм.*
16. 4626. Деякі особливості проведення навчально-польових практик з зоології хребетних у Ніжинському державному педагогічному університеті // Фальцфейнівські читання: Міжнар. наук. конф. (Херсон, 23–25 квітня 2003). – Херсон, 2003. – С. 141–143. *У співаєм.*
17. 4627. Пропріорецепторний апарат м'язів рукокрилих (короткий історичний огляд) // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004). – Ніжин, 2004. – С. 44–46.

КУЗЬМЕНКО ЛЮДМИЛА ПЕТРІВНА

Народилася 1970 р. Закінчила природничо-географічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту імені М.В.Гоголя у 1992 р. Кандидат біологічних наук (з 2000 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1992 р. на посадах лаборанта (1992–1994 рр.), асистента (1994–2000 рр.), доцента (з 2001 р.). Основний напрям наукових інтересів – орнітологія, урбоорнітологія.

Наукові праці

1. 4628. К экологии аистов на Черниговщине // Аисты: Распространение, экология и охрана: Матеріали II и III Всесоюз. совещ. раб. группы по аистам Всесоюз. орнитологического об-ва. – Минск, 1992. – С. 222–224. *У складі колект. авт.*
2. 4629. Структура грачиных колоний у місті Ніжині // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 53–55. *У співаєм.*
3. 4630. Особливості гніздування сойки (*Garrulus glandarius*) у місті Ніжині // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 49–52. *У співаєм.*
4. 4631. Постембріональний розвиток дрозда-чикотня у м. Ніжині: Матеріали III конф. молодих орнітологів України. – Чернівці, 1998. – С. 95–98. *У співаєм.*
5. 4632. До екології дрозда-чикотня на Чернігівщині // Беркут. – 1998. – Т. 7, вип. 1–2. – С. 133–134. *У співаєм.*
6. 4633. Зимова орнітофауна м. Ніжина // Вестник зоологии. – 1998. – Т. 32, № 5–6. – С. 59–63. *У співаєм.*
7. 4634. Орнітофауна м. Славутича // Екологічні аспекти охорони птахів: Матеріали VII наради орнітологів Західної України, присвяченої пам'яті В.Дзедушицького (Івано-Франківськ, 4–7 лютого 1999 р.) – Львів, 1999. – С. 56–58. *У співаєм.*
8. 4635. Цікавий випадок гніздування чорного лелеки (*Ciconia nigra*) на Чернігівщині // Вестник зоологии. – 1999. – Т. 33, № 3. – С. 100. *У співаєм.*
9. 4636. Птахи сильно змінених ландшафтів Чернігівщини (на прикладі дачних поселень) // Наукові записки / Тернопільськ. ун-т ім. В.Гнатюка. – Тернопіль, 1999. – Серія: Біологія. – № 2 (5). – С. 22–25.
10. 4637. Гніздова орнітофауна м. Ніжина // Вестник зоологии. – 1999. – Т. 33, № 4–5. – С. 107–114.
11. 4638. Воронові птахи м. Ніжина // Екологічні аспекти охорони птахів: Матеріали VII наради орнітологів Західної України, присвяченої пам'яті В.Дзедушицького (Івано-Франківськ, 4–7 лютого 1999 р.) – Львів, 1999. – С. 64–65. *У співаєм.*
12. 4639. Порівняння орнітоценозів антропогенних ландшафтів північного Лівобережжя України // Вестник зоологии. – 2000. – Т. 34, № 1–2. – С. 119–121.
13. 4640. Деякі аспекти гніздової біології дрозда-горобинника у місті Ніжині // Вестник зоологии. Зоологические исследования в Украине. – 2000. – № 14, Ч.2: Экология. Морфология. Методика. – С. 102–106.
14. 4641. Орнітонаселение околосельных биотопов г. Нежина и проблемы их охраны // Проблемы экологии и экологического образования Полесья в постчернобыльский период: Матеріали Междунар. науч.-практ. конф. – Мозырь, 2000. – С. 204–206. *У співаєм.*

15. 4642. Клуб "Едельвейс" – чудове поєднання корисного з прекрасним // Формування здорового способу життя у студентської та учнівської молоді засобами туристської роботи: Матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. – Київ, 2001. – С. 105–108. *У співавт.*
16. 4643. Соціоecологія у запитаннях і відповідях: Навч. посібник. – Ніжин, 2001. – 48 с. *У співавт.*
17. 4644. Зоологія хордових. Тематика контрольних і курсових робіт та методичні рекомендації до їх виконання: Метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 29 с. *У співавт.*
18. 4645. Міські парки та кладовища як рефугіуми дендрофільних птахів у місті // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – С. 73–75. *У співавт.*
19. 4646. Фізіологія серцево-судинної системи: Навч.-метод. посібник для студентів денного та заочного в ідділення природничо-географічного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 74 с. *У співавт.*
20. 4647. Соціоecологія: регіональний аспект: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 72 с. *У співавт.*
21. 4648. Орнітонаселення паркової зони м. Ніжина // Біорізноманіття природних і техногенних біотопів України: Матеріали Всеукр. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (19–22 листопада 2001 р.) – Ч. 2. – Донецьк, 2001. – С. 69–72. *У співавт.*
22. 4649. Гніздове орнітонаселення багатопверхової забудови міст Чернігівської області // Екологічні проблеми довкілля та шляхи їх вирішення: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Полтава, 2002. – С. 127–128. *У співавт.*
23. 4650. Роль навчально-польової практики у підготовці вчителя біології // Проблеми вищої педагогічної освіти у світлі рішень II Всеукраїнського з'їзду працівників освіти: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – К., 2002. – Ч. 3. – С. 76–78. *У співавт.*
24. 4651. Орнітонаселення приміських і приазалнічних лісоструг // Биоразнообразие. Экология. Эволюция. Адаптация: Материалы научн. конф. студентов, аспирантов и молодых ученых, посвящ. 180-летию со дня рождения Л.С.Щенковского (28 марта – 1 апреля 2003 г.). – Одесса, 2003. – С. 83.
25. 4652. Зміни в орнітофауні міста Ніжина та його околиць // Фальцфейнівські читання: Зб. наук. праць – Херсон, 2003. – С. 177–179.
26. 4653. Чисельність лелеки білого *Ciconia ciconia* на території Чернігівської області // Пріоритети орнітологічних досліджень: Матеріали і тези доп. VIII наук. конф. орнітологів заходу України, присвяченої пам'яті Густава Белькне. – Львів; Кам'янець-Подільський, 2003. – С. 134–135. *У співавт.*
27. 4654. Динаміка орнітофауни Ніжинщини протягом ХХ століття // Пріоритети орнітологічних досліджень: Матеріали і тези доп. VIII наук. конф. орнітологів заходу України, присвяченої пам'яті Густава Белькне. – Львів; Кам'янець-Подільський, 2003. – С. 136. *У співавт.*
28. 4655. Зимнее население птиц различных антропогенных биотопов // Чтения памяти А.А.Браунера: Материалы третьей Междунар. конф. (Одесса, 1–4 октября 2003 г.). – Одесса, 2003. – С. 9–90.
29. 4656. Видовий склад птахів широколистяних лісів на території Чернігівської області // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 53–54.
30. 4657. Орнітонаселення Графського парку Ніжинського педуніверситету // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 54–55. *У співавт.*

ЛАЩЕНКО ВАЛЕНТИНА ФЕДОРІВНА

Народилася 1954 р. Закінчила біологічний факультет Київського університету в 1977 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1982 р. на посадах асистента, старшого викладача кафедри зоології. Коло наукових інтересів – ентомологія, екологічна освіта та виховання студентів педвузів.

Наукові праці

1. 4658. Арборетум государственного дендрологического заповедника "Тростянец": Буклет. – К., 1981. – 6 с. *У співавт.*
2. 4659. Арборетум дендропарка "Тростянец" как источник обогащения дендрофлоры // Сохранение и восстановление старинных парков: Сб. науч. тр. – К., 1982. – С. 88–89. *У співавт.*
3. 4660. Флора і фауна як структурні компоненти біоценозу заповідника "Тростянець" // Тез. доп. II Чернігів. обл. конф. з іст. краєзнавства (грудень 1998). – Чернігів, 1988. – Вип. 2. – С. 124–126. *У складі колект. авт.*
4. 4661. ДСП – новая форма подготовки будущих учителей к экологическому воспитанию школьников // Экология: проблемы образования и воспитания: Тез. докл. – Переяслав-Хм., 1990. – Ч. 2. – С. 76–78. *У співавт.*
5. 4662. Тематика контрольних робіт та індивідуальних завдань з польової практики з курсу зоології безхребетних і методичні вказівки до їх виконання. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 28 с. *У співавт.*
6. 4663. Значення польової практики з зоології безхребетних у підготовці вчителя-біолога // Шляхи вдосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебудови в вищій середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 9–10. *У співавт.*
7. 4664. Рідкісні комахи (Insecta) Чернігівщини // Тези доп. IV з'їзду Укр. ентомолог. т-ва. – Харків, 1992. – С. 70–71. *У співавт.*
8. 4665. Жулици (Carabidae, Insecta) Придесення // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 32–36. *У співавт.*
9. 4666. Лепідоптерофауна (Lepidoptera, Insecta) Придесення // Актуальні проблеми природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 36–39. *У співавт.*
10. 4667. Навчальні завдання з зоології безхребетних (для студентів-заочників). – Ніжин, 1996. – 46 с. *У співавт.*
11. 4668. Навчальні завдання з зоології безхребетних. – 2-е вид. – Ніжин, 1996. – Ч. 1. – 26 с. *У співавт.*

12. 4669. Навчальні завдання з зоології безхребетних. – 2-е вид. – Ніжин, 1996. – Ч. 2. – 38 с. *У співаєт.*
13. 4670. До вивчення колеоптерофауни Борзнянського району Чернігівської області // *Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 14–18. *У складі колект. авт.*
14. 4671. Сучасний стан вивчення питання формування екологічної культури майбутніх вчителів // *Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 1999. – Психолого-пед. науки. – Ч. 1. – С. 23–26.
15. 4672. Навчальна практика з зоології безхребетних та методичні рекомендації до визначення комах: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 208 с. *У співаєт.*
16. 4673. Методичні вказівки до навчальної практики з курсу “Зоологія безхребетних” для студентів I курсу природ.-географ. фак. НДПУ. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 22 с. *У складі колект. авт.*
17. 4674. Завдання екологічної освіти в контексті нової філософії // *Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 2001. – Психолого-пед. науки. – С. 44–48.
18. 4675. Соціально-екологічні проблеми Чернігівського Полісся // *Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* – Ніжин, 2001. – С. 61–63.
19. 4676. Екологічні проблеми Чернігівщини // *Екологічні проблеми довкілля та шляхи їх вирішення. Дев'ять Каршинських читань: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* – Полтава: ПДПУ, 2002. – С. 11–12.
20. 4677. Роль екологічної освіти у формуванні особистості громадянина // *Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – Ч. 2. – С. 15–17.
21. 4678. Можливості навчальної практики у формуванні екологічної культури // *Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – Ч. 3. – С. 80–82.
22. 4679. Навчальні екскурсії як засіб гуманізації екологічної освіти // *Проблеми вищої педагогічної освіти у світлі рішень II з'їзду працівників освіти і виступу Президента України Л.Д.Кучми: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* – К., 2002. – Ч. 2. – С. 223–225.
23. 4680. Исследовательская технология обучения в экологическом образовании // *Образование и школа XXI века: Материалы III Междунар. науч.-практ. конф.* – Чернигов, 2003. – С. 106–108.
24. 4681. Лабораторний практикум з зоології безхребетних: Навч.-метод. посібник у 2-х частинах. – Ніжин: НДПУ, 2003. – Ч. 2. – 151 с. *У співаєт.*
25. 4682. Систематика безхребетних тварин: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 94 с. *У співаєт.*
26. 4683. Педагогічна практика – важливий чинник формування екологічної культури // *Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 2003. – Психолого-пед. науки. – № 1. – С. 70–71.
27. 4684. До проблеми цілей навчання студента-біолога педагогічного вузу // *Природничо-наукова освіта школярів: реалії та перспективи: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* – Тернопіль, 2003. – С. 126. *У співаєт.*
28. 4685. Місце навчальної практики у сучасному освітньому просторі // *Роль навчальних та виробничих екскурсій в професійній підготовці майбутнього учителя природничих дисциплін: Матеріали Всеукр. наук.-практ. семінару.* – Полтава, 2003. – С. 130–133. *У співаєт.*
29. 4686. Лабораторний практикум з зоології безхребетних: Навч.-метод. посібник у 2-х частинах. – Ніжин: НДПУ, 2004. – Ч. 1. – 190 с. *У співаєт.*
30. 4687. Світоглядні аспекти курсу зоологія безхребетних // *Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф.* – Ніжин, 2004. – С. 41–42. *У співаєт.*
31. 4688. Дослідницькі технології навчання у формуванні екологічної культури студентів // *Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – 2004. – Психолого-пед. науки. – № 3. – С. 226–228.

МАРИСОВА ІНЕСА ВІТАЛІЇВНА

Народилася 1929 р. Закінчила біологічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка у 1951 р. Кандидат біологічних наук (з 1955 р.), доцент (з 1962 р.), професор (з 1993 р.). Заслужений діяч науки і техніки України (з 1995 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1964 р. на посадах завідувача кафедри зоології (1964–1977 р.), проректора по науковій роботі (1967–1973 рр.), доцента (1978 р.), професора (з 1978 р.), завідувача кафедри зоології (з 1990 р.). Коло наукових інтересів – орнітологія (фауністика, екологія, палеорнітологія, систематика), методика викладання зоології у середній та вищій школі, біогеографія.

Наукові праці

1. 4689. Розвиток наукових досліджень з природничих наук у Ніжинському ордену Трудового Червоного Прапора державному педагогічному інституті ім. М.В.Гоголя // *Природничі науки.* – К.: Вища школа, 1970. – С. 3–5.
2. 4690. Ископаемые антропогенные птицы западных областей Украины // *Вестник зоологии.* – 1971. – № 6. – С. 67–75. *У співаєт.*
3. 4691. Науково-популярна і методична література з зоології. – Ніжин: НДПУ, 1971. – 12 с.
4. 4692. Від редакційної колегії тому // *Історія міст і сіл УРСР.* – К., 1972. – Чернігівська область. – С. 5–7. (Ін-т історії АН УРСР).
5. 4693. Из опыта организации учебно-полевой практики студентов по зоологии // *Совершенствование преподавания биологии в пед. ин-тах в свете новых учебных планов и программ: Тез. Всесоюз. конф. зав. биолог. кафедр.* – Сумы, 1973. – С. 60–62.
6. 4694. Антропогенная орнитофауна Подольских пещер // *Орнитология.* – М., 1974. – Вып. 11. – С. 334–338.
7. 4695. Лесные птицы, звери и охотоведение: Учебное пособие. – Львов: Вища школа, 1975. – 231 с. *У співаєт.*
8. 4696. Материалы к распространению и экологии сирийского дятла *Dendrocopus syriacus* Hempr. et Ehrenb. на Украине // *Вестник зоологии.* – 1976. – № 2. – С. 29–34. *У співаєт.*

9. 4697. Изменение орнитофауны Нежинщины за последние 50 лет // Тез. докл. VII Всесоюз. орнитолог. конф. – К., 1977. – Часть I. – С. 83. *У співаєт.*
10. 4698. Численность обыкновенного скворца в СССР // Научные основы охраны и рационального использования птиц: Труды Окского гос. заповедника. – 1978. – Вып. XIV. – С. 315–327. *У складі колект. авт.*
11. 4699. Новые данные о распространении некоторых птиц Черниговщины // Эколого-морфологические особенности животных и среда их обитания. – К., 1981. – С. 56–58. *У співаєт.*
12. 4700. Численность и биотопическое размещение грача в сельской местности Черниговщины // Животный мир Белорусского Полесья, охрана и рациональное использование: Тез. II итоговой науч. конф. – Гомель, 1981. – С. 30–31. *У співаєт.*
13. 4701. К фауне куликов Черниговщины // Вторая итоговая науч. конф. Животный мир Белорусского Полесья, охрана и рациональное использование: Там само. – С. 31–32. *У співаєт.*
14. 4702. Природоохоронна освіта в школі: Посібник для вчителів. – К.: Рад. школа, 1981. – 184 с. *У співаєт.*
15. 4703. К фауне куликов Черниговщины // Орнитология. – М., 1983. – Вып. 18. – С. 168–169. *У співаєт.*
16. 4704. Факультет будущего педагога: Программа и методические указания к занятиям по химии и биологии. – Нежин, 1983. – 16 с. *У співаєт.*
17. 4705. Особенности экологии ушастой совы в Приднпровье северной Украины и Белоруссии // Проблемы региональной экологии животных в цикле зоологических дисциплин педвуза: Тез. докл. Всесоюз. конф. зоологов. – Витебск, 1984. – Ч. 1. – С. 113–114. *У співаєт.*
18. 4706. К экологии глухой кукушки на среднем Урале // Отражение достижений орнитологической науки в учебном процессе средних школ и вузов и народном хозяйстве: Тез. 4-го совещания орнитологов Волжско-Уральского региона. – Пермь, 1984. – С. 143–145.
19. 4707. Изменения фауны млекопитающих и птиц на Черниговщине за последнее тысячелетие. – Тез. докл. VIII Всес. зоогеограф. конф. – М., 1984. – С. 91–93. *У співаєт.*
20. 4708. Птахи України: Польовий визначник. – К.: Вища школа, 1984. – 184 с. *У співаєт.*
21. 4709. К вопросу об эмбриональном и постэмбриональном развитии кольчатой горлицы на Черниговщине // Гнездовая жизнь птиц: Межвуз. сб. науч. трудов. – Пермь, 1984. – С. 43–47. *У співаєт.*
22. 4710. Изменения в фауне птиц Нежинщины в следствие осушительной мелиорации // Животный мир Белорусского Полесья, охрана и рациональное использование: Тез. докл. IV итоговой науч. конф. – Гомель, 1985. – С. 97–98. *У співаєт.*
23. 4711. Результаты учета численности белого аиста на территории Черниговской области // Животный мир Белорусского Полесья, охрана и рациональное использование: Тез. докл. IV итоговой науч. конф. – Гомель, 1985. – С. 144. *У складі колект. авт.*
24. 4712. Опыт проведения учетов птиц в Черниговской области // Всесоюз. совещ. по проблеме кадастра и учета животного мира: Тез. докл. – М., 1986. – Ч. II. – С. 338–339. *У співаєт.*
25. 4713. Роль осушительной мелиорации в трансформации ландшафтов и экосистем Черниговского Полесья // Проблемы мелиорации в связи с оптимизацией природопользования в условиях Нечерноземья Европейской части СССР: Тез. докл. VII Всесоюз. конф. по мелиоративной географии. – Л., 1986. – С. 152–153. *У співаєт.*
26. 4714. Особенности экологии отдельных популяций горного конька в Карпатах и их роль в высокогорных биогеоценозах // Изучение птиц СССР, их охрана и рациональное использование: Тез. докл. I съезда Всесоюз. орнитол. общ-ва и IX Всесоюз. орнитол. конф. – Л., 1986. – Ч. 2. – С. 52–53.
27. 4715. Факультет будущего педагога: Программа, тематика контрольных работ по географии и биологии и методические указания к их выполнению. – Нежин: НГПУ, 1986. – 18 с. *У співаєт.*
28. 4716. Факультет будущего педагога: Программа и методические указания к занятиям по химии и биологии. – Нежин: НГПУ, 1986. – 9 с. *У співаєт.*
29. 4717. Роль антропогенных факторов в изменении фауны и экологии птиц Черниговщины // Социально-экономические функции ландшафтов и состояние экосистем: Тез. докл. обл. науч.-практ. конф. – Чернигов, 1987. – С. 8–10. *У співаєт.*
30. 4718. Результаты учета численности белого аиста на территории Черниговской области в 1984–1985 гг. // Социально-экономические функции ландшафтов и состояние экосистем: Тез. докл. обл. науч.-практ. конф. – Чернигов, 1987. – С. 62–63. *У співаєт.*
31. 4719. Гірський шеврик і його роль у біогеоценозах високогір'я // Біоценози карпатського високогір'я: оптимізація і охорона. – Львів, 1987. – С. 67–72. – (Вісн. Львів. ун-ту. – Вып. 17. – Серія: Біологічна).
32. 4720. К фенологии миграций дроздов рода *Turdus* на Черниговщине. – 7 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 28.12.1987, № 3293.
33. 4721. Новые данные о биологии сирийского дятла на Украине. – 5 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 28.12.1987, № 3294. *У співаєт.*
34. 4722. Зоологія хордових: Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи студентів. – Ніжин, 1988. – 21 с.
35. 4723. Біогеографія: Методичні рекомендації до самостійної роботи. – Ніжин, 1988. – 40 с.
36. 4724. О гнездовой биологии скворца на севере Украины. – 25 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 15.08.1988, № 1997.
37. 4725. О скоплениях серого журавля на северо-востоке Украины // Журавли Палеарктики. – Владивосток, 1988. – С. 136. *У співаєт.*
38. 4726. Палеозоологічні пам'ятки Чернігівщини // Тез. доп. II Чернігівської обл. наук. конф. з істор. краєзнавства. – Чернігів; Ніжин, 1988. – Вып. II. – С. 121–123.
39. 4727. Методические рекомендации к лекции на тему “Животный мир Черниговщины и его охрана”. – Чернигов, 1988. – 25 с. *У співаєт.*
40. 4728. Методические рекомендации к лекции на тему “Охрана природы родного края”. – Чернигов, 1989. – 24 с. *У співаєт.*
41. 4729. Об зоологических различиях в двух удаленных друг от друга популяциях грачей // Врановые птицы в естественных и антропогенных ландшафтах: Материалы II Всесоюз. совещ. – Липецк, 1989. – Ч. I. – С. 56–57. *У складі колект. авт.*
42. 4730. К морфометрии яиц грача в Черниговской области // Врановые птицы в естественных и антропогенных ландшафтах: Материалы II Всесоюз. совещ. – Липецк, 1989. – Ч. I. – С. 90–91. *У співаєт.*

43. 4731. Серый журавль на Черниговщине // Сообщения Прибалтийской комиссии по изучению миграций птиц. – Тарту, 1989. – № 21. – С. 45–46. *У співаєт.*
44. 4732. Материалы к кадастру фауны хищных птиц Черниговской области // Тез. докл. Всесоюз. совещ. по проблеме кадастра и учета животного мира. – Уфа, 1989. – Ч. III. – С. 154–156. *У складі колект. авт.*
45. 4733. Кадастровая оценка ресурсов копытных Черниговской области // Тез. докл. Всесоюз. совещ. по проблеме кадастра и учета животного мира. – Уфа, 1989. – Ч. II. – С. 245–246. *У співаєт.*
46. 4734. Морфометрическая характеристика яиц грача на Нежинщине. – 11 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 25.01.1989, № 402. *У співаєт.*
47. 4735. Формирование оперения у ястреба-тетеревятника в процессе полной годовой линьки. – Нежин, 1989. – 12 с. – Рус. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 25.01.1989, № 403 – Ук. 89. *У складі колект. авт.*
48. 4736. К вопросу о внутривидовой систематике прыткой ящерицы Черниговской области. – 47 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 10.04.1989, № 1034. *У співаєт.*
49. 4737. Рост и развитие птенцов грача в гнездовой период на Черниговщине. – 28 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 27.10.1989, № 2339. *У співаєт.*
50. 4738. Зоологія хордових: Тези лекцій та методичні рекомендації до самостійної роботи студентів по темі “Надклас Риби”. – Ніжин, 1989. – 28 с.
51. 4739. Біогеографія: Методрозробка розділу “Біоценотичне районування”. – Ніжин, 1989. – 70 с.
52. 4740. Первые поселения человека в Новгород-Северском Полесье // Новгород-Северскому – 1000 лет: Тез. докл. обл. науч. – практ. конф. – Чернигов; Новгород-Северский, 1989. – С. 5–9. *У співаєт.*
53. 4741. Особенности поведения славки-черноголовки в период выкармливания птенцов // Гнездовая жизнь птиц: Межвузов. сб. науч. трудов. – Пермь, 1989. – С. 26–31.
54. 4742. Біогеографія: Методичні вказівки до лабораторно-практичних занять. – Ніжин, 1989. – 43 с. *У співаєт.*
55. 4743. Ископаемые птицы из аллювиальных отложений рек Горыни и Случи. – 16 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 15.12.1989, № 2966.
56. 4744. Птерилография ястреба-тетеревятника. – 42 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 15.12.1989, № 2967. *У співаєт.*
57. 4745. Авдівське озеро // Географічна енциклопедія України. – К., 1989. – Т. I. – С. 7–8.
58. 4746. Антропогенні зміни тваринного світу // Географічна енциклопедія України. – К., 1989. – Т. I. – С. 46–47. *У співаєт.*
59. 4747. Бихове озеро // Географічна енциклопедія України. – К., 1989. – Т. I. – С. 93.
60. 4748. Біологічні ресурси // Географічна енциклопедія України. – К., 1989. – Т. I. – С. 105. *У співаєт.*
61. 4749. Глушець // Географічна енциклопедія України. – К., 1989. – Т. I. – С. 277.
62. 4750. Горицька Стариця // Географічна енциклопедія України. – К., 1989. – Т. I. – С. 286.
63. 4751. Материалы по морфологии и экологии сибирской лягушки. – 24 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 26.01.1990, № 159.
64. 4752. Зоологія: Заключна лекція та методичні рекомендації до самостійного опрацювання останніх тем курсу. – Ніжин, 1990. – 20 с.
65. 4753. Зоологія хребетних: Тези лекцій на тему “Походження і філогенія земноводних” та методичні рекомендації до її вивчення. – Ніжин, 1990. – Вип. 1. – 12 с.
66. 4754. Зоологія хребетних: Конспект лекції та методичні рекомендації до вивчення теми “Походження і філогенія плазунів”. – Ніжин, 1990. – Вип. 2. – 17 с.
67. 4755. Зоологія хребетних: Текст лекції та методичні рекомендації до вивчення теми “Походження і філогенія птахів”. – Ніжин, 1990. – Вип. 3. – 14 с.
68. 4756. Зоологія хребетних: Текст лекції та методичні рекомендації до самостійного вивчення теми “Походження і філогенія ссавців”. – Ніжин, 1990. – Вип. 4. – 16 с.
69. 4757. Популяційне мислення – основа екологізації біологічних дисциплін // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тез. доп. міжвузів. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 16–18. *У співаєт.*
70. 4758. Проблеми раціонального використання й охорони природних ресурсів Чернігівського Полісся // Сучасні географічні проблеми української РСР: Тез. доп. VI з'їзду Географ. тов.-ва УРСР. – Київ, 1990. – С. 60–61.
71. 4759. Особенности динамики численности белого аиста в Черниговской области // Аисты: распространение, экология, охрана: Материалы I и II Всесоюз. совещаний рабочей группы по аистам Всесоюз. орнитологич. об.-ва. – Минск, 1990. – С. 113–114. *У співаєт.*
72. 4760. Черный аист на Черниговщине // Аисты: распространение, экология, охрана: Материалы I и II Всесоюз. совещаний рабочей группы по аистам Всесоюз. орнитологич. об.-ва. – Минск, 1990. – С. 221–223. *У співаєт.*
73. 4761. Современное состояние редких и исчезающих животных на Черниговщине // Материалы Всесоюз. науч. – метод. совещ. зоологов педвузов. – Махачкала, 1990. – Ч. II. – С. 166–167. *У складі колект. авт.*
74. 4762. Создание атласа оперения хищных птиц и использование его при обучении зоологии // Материалы Всес. науч.-метод. совещ. зоологов педвузов. – Махачкала, 1990. – Ч. III. – С. 71–73. *У співаєт.*
75. 4763. До біології альпійської тинівки в Карпатах // Орнітофауна західних областей України та проблеми її охорони: Матеріали доп. V наради орнітологів та аматорів орнітологічного руху Західної України. – Луцьк, 1990. – С. 27–29.
76. 4764. До біології канаркового в'юрка на заході УРСР // Орнітофауна західних областей України та проблеми її охорони: Матеріали доп. V наради орнітологів та аматорів орнітологічного руху Західної України. – Луцьк, 1990. – С. 29–32. *У співаєт.*
77. 4765. Каморет // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 93.
78. 4766. Корольська Стариця // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 198.
79. 4767. Крючок // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 247.
80. 4768. Ніжинський відділ Географічного товариства УРСР // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 416.
81. 4769. Остер // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 471.
82. 4770. З досвіду підготовки студентів до виховної роботи в школі у процесі викладання зоології // Шляхи підвищення ефективності підготовки студентів до виховної роботи в школі у процесі викладання навчальних дисциплін: Тез. доп. республ. наук.-практ. конф. – Дрогобич, 1991. – С. 138–139.
83. 4771. Изучение миграций птиц на Черниговщине. – 39 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 21.05.1991, № 725. *У складі колект. авт.*

84. 4772. Матеріали к распространению и биологии хищных птиц Черниговщины. – 27 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 21.05.1991, № 726. *У складі колект. авт.*
85. 4773. Обзор орнитологических исследований на Черниговщине. – 21 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 21.05.1991, № 727. *У складі колект. авт.*
86. 4774. К экологии обыкновенной горлицы в Борзнянском районе Черниговской области УССР. – 9 с. – Деп. в Укр. НИИНТИ, 21.05.1991, № 728. *Успіваєт.*
87. 4775. Поэтизация природы в “Слове о полку Игореве” // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вип. 2. – С. 20–22.
88. 4776. Современное состояние редких и исчезающих птиц на Черниговщине // Матеріали Х Всеоюз. орнитологич. конф. – Минск, 1991. – Ч. 2. – С. 55. *У складі колект. авт.*
89. 4777. Морфогенез золотистой шурки в гнездовой период // Матеріали Х Всеоюз. орнитологич. конф. – Минск, 1991. – Ч. 2. – С. 55–56. *Успіваєт.*
90. 4778. Вивчення долин річок Чернігівщини – актуальна проблема сучасності // Проблеми історичного і географічного краєзнавства Чернігівщини. – Чернігів, 1991. – С. 57–59. *Успіваєт.*
91. 4779. Перспективи розвитку сітки заказників у Чернігівській області // Проблеми раціонального використання, охорони та відтворення природно-ресурсного потенціалу Української РСР: Тез. доп. І республ. наук. конф. – Чернівці, 1991. – С. – 139.
92. 4780. О питании белого аиста в Черниговской области // Аисты: распространение, экология, охрана: Матеріали II и III Всеоюз. совещ. рабоч. группы по аистам Всеоюз. орнитологич. общ-ва. – Минск, 1992. – С. 111–114. *Успіваєт.*
93. 4781. К экологии аистов на Черниговщине // Аисты: распространение, экология, охрана: Матеріали II и III Всеоюз. совещ. рабоч. группы по аистам Всеоюз. орнитологич. общ-ва. – Минск, 1992. – С. 222–224. *У складі колект. авт.*
94. 4782. История изучения и фенология миграций птиц на Черниговщине // Сезонные миграции птиц на территории Украины. – К., 1992. – С. 221–240. *Успіваєт.*
95. 4783. Приворот // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 78.
96. 4784. Реакліматизація // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 117.
97. 4785. Ріпище // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 135.
98. 4786. Сквирень // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 196.
99. 4787. Тваринний світ // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 266.
100. 4788. Тиха Десна // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 294.
101. 4789. Тихе озеро // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 294.
102. 4790. Фауна // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 337.
103. 4791. Холсти // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 377.
104. 4792. Чорниш // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 427.
105. 4793. Комплексна екологічна підготовка студентів до виховання шкільної молоді // Українознавство і гуманізація освіти: Тез. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1993. – Ч. IV. – С. 92–93. *Успіваєт.*
106. 4794. Проблеми охорони малих рід Чернігівської області // Українознавство і гуманізація освіти: Тез. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1993. – Ч. IV. – С. 102. *Успіваєт.*
107. 4795. Линька ястреба-тетеревятника в неволе. – 32 с. – Деп. в Укр. ИНТЭИ, ГНТБ Украины, 1991, № 489. *Успіваєт.*
108. 4796. Зоологічний музей: Буклет. – Ніжин, 1993. – 6 с.
109. 4797. The Black Stork in the Chernigov region // 1st International Black Stork Conservation and Ecology Symposium. – Yurmala, Latvia, 1993. – P. 60. *Успіваєт.*
110. 4798. Деякі екологічні та етологічні особливості шпак на півночі України // Беркут. – 1993. – № 2. – С. 16–20.
111. 4799. Чому ми їх так називаємо? // Птахи Чернігівщини: Короткий етимологічний словник-довідник. – Ніжин: НДПІ, 1994. – 24 с. *Успіваєт.*
112. 4800. Орнітологія в Ніжинській вищій школі // Актуальні питання природознавства. – 1995. – С. 77–80.
113. 4801. Матеріали до фауни птахів Чернігівщини // Актуальні питання природознавства. – 1995. – С. 80–85. *Успіваєт.*
114. 4802. До вивчення фауни хребетних дендрологічного заповідника “Тростянець” НАН України // Актуальні питання природознавства. – 1995. – С. 85–87. *Успіваєт.*
115. 4803. Перший з'їзд Українського товариства охорони птахів // Беркут. – 1995. – Т. 4, вип. 1, 2. – С. 113–115.
116. 4804. Рековець Леонід Іванович: Біобібліографічний покажчик. – Ніжин, 1995. – 12 с.
117. 4805. Птахи в трансформованих екосистемах Чернігівського Полісся // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 78–79.
118. 4802a. The migration of the Common Crane in the Ukraine // Crane research and protection in Europa. – Martin-Luther-Universitat Halle-Wittenborg. – 1995. – P. 246–255. *Успіваєт окремі.*
119. 4806. Формування теріо- і орніофауни Чернігівщини // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 94–96. *Успіваєт.*
120. 4807. Екологічної освіти й виховання – безперервність // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 143–144. *У складі колект. авт.*
121. 4808. Атласи оперення птахів та використання їх у системі екологічної освіти й виховання // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 162–163.
122. 4809. Орніофауна Чернігівщини: історія і сучасність // Екологія, охорона природи, екологічна освіта й виховання. – Чернігів, 1996. – С. 63–73. *Успіваєт.*
123. 4810. Зоологічний музей Ніжинського педагогічного інституту // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1997. – Вип. 8. – С. 208–212.
124. 4811. Скеляр (*Monticola saxatilis* L.) на заході України // Наукові записки / Держ. природознавчий музей НАН України. – Львів, 1997. – Т. 13. – С. 83–87.
125. 4812. Теріологічна колекція Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя // Вісник студентського наукового товариства. – Ніжин, 1997. – Вип. 1. – С. 40–41. *Успіваєт.*
126. 4813. Зимові орніофауна міста Ніжина // Вестник зоології. – 1998. – Т. 32, № 5–6. – С. 59–63. *Успіваєт.*

127. 4814. До екології дрозда-чикотня на Чернігівщині // Беркут. – 1998. – Т. 7, вип. 1, 2. – С. 133–134. *У співаєм.*
128. 4815. Нотатки до вивчення біології жовтоголової плиски // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 42–44.
129. 4816. До вивчення біології бджолоїдки (*Merops apiaster* L.) на Чернігівщині // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 45–48. *У співаєм.*
130. 4817. Особливості гніздування сойки (*Garrulus glandarius* L.) в місті Ніжині // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 49–52. *У співаєм.*
131. 4818. Структура грациних колоній у місті Ніжині // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 53–55. *У співаєм.*
132. 4819. Безхребетні у живленні зеленої жаби *Rana esculenta synklepton* (Amphibia: Anura: Ranidae) в Чернігівській області України // Известия Харьковского энтомологического общества. – 1998. – Т. VI, Вып. 2. – С. 78–82. *У співаєм.*
133. 4820. Зоологія хордових. Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи студентів: Навчально-методичний посібник. – Ніжин, 1998. – 24 с.
134. 4821. Світ пернатих Чернігівщини у назвах: Короткий етимологічний словник-довідник. – Ніжин, 1998. – 28 с. *У співаєм.*
135. 4822. Воронові птахи міста Ніжина // Екологічні аспекти охорони птахів: Матеріали VII наради орнітологів Західної України, присвяченої пам'яті В. Дзедушицького. – Львів, 1999. – С. 64–65.
136. 4823. Михайло Федорович Самофалов // Орнітологи України: Биобиблиографический справочник. – Харьков, 1999. – Вып. 1. – С. 272–273.
137. 4824. К изучению питания зеленых лягушек *Rana esculenta synklepton* и *Rana ridibunda* Pall. (Amphibia: Anura: Ranidae) в Черниговской области Украины // Респ. энтомол. конф., присвячена 50-й річниці заснування Українського ентомологічного товариства: Тез. доп. – Ніжин, 2000. – С. 73. *У співаєм.*
138. 4825. Орнітонаселення околводных биотопов г. Нежина и проблемы их охраны // Проблемы экологии и экологического образования в постчернобыльский период: Материалы Междун. науч.-практ. конф. – Мозырь, 2000. – С. 204–206. *У співаєм.*
139. 4826. Зоологічний музей Ніжинського державного педагогічного університету ім. Миколи Гоголя: Короткий путівник по орнітологічному відділу. – Ніжин, 2000. – 55 с.
140. 4827. Навчальні завдання до лабораторних робіт з зоології хордових. – Ніжин, 2000. – 80 с. *У співаєм.*
141. 4828. Чисельність шпаків у місті Ніжині // Вісник студентського наукового товариства. – Ніжин, 2000. – Вип. 3. – С. 58–61. *У співаєм.*
142. 4829. Соціоекологія у запитаннях і відповідях: Навчальний посібник. – Ніжин, 2001. – 48 с. *У співаєм.*
143. 4830. Походження і філогенія наземних хребетних: Навчально-методичний посібник. – Ніжин, 2001. – 65 с.
144. 4831. Зоологія хордових: Навчально-методичний посібник для студентів природничо-географічного факультету. – Ніжин, 2001. – 24 с.
145. 4832. Зоологія хордових: Тематика контрольних і курсових робіт та методичні рекомендації до їх виконання. – Ніжин, 2001. – 30 с. *У співаєм.*
146. 4833. Дивосвіт природи Чернігівщини: Навчальний посібник. – Чернігів, 2001. – Кн. 1: Зелений оксамит лісів. – 52 с. *У складі колект. авт.*
147. 4834. Дивосвіт природи Чернігівщини: Навчальний посібник. – Чернігів, 2001. – Кн. 2: Лукві сіверських різнотрав'я. Світ імлістих боліт і водойм. – 44 с. *У складі колект. авт.*
148. 4835. Дивосвіт природи Чернігівщини: Навчальний посібник. – Чернігів, 2001. – Кн. 3: Раритети мальовничої Чернігівщини. Живий світ поряд з людиною. – 92 с. *У складі колект. авт.*
149. 4836. Дивосвіт природи Чернігівщини: Навчальний посібник. – Чернігів, 2001. – 186 с. *У складі колект. авт.*
150. 4837. Міські парки та кладовища як рефугіуми дендрофільних птахів у місті // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – С. 73–75. *У співаєм.*
151. 4838. Орнітонаселення паркової зони м. Ніжина // Біорізноманіття природних і техногенних біотопів України: Матеріали Всеукр. конф. студентів, аспірантів та молодих викладачів. – Донецьк, 2001. – Ч. II. – С. 69–72. *У співаєм.*
152. 4839. Клуб "Едельвейс" – чудове поєднання корисного з прекрасним // Формування здорового способу життя у студентської та учнівської молоді засобами туристської роботи: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – К., 2001. – С. 105–108. *У співаєм.*
153. 4840. Modern state of the studying of the fossil birds of Ukraine // Abstract. ICAZ Bird Working Group, IV Meeting. – Krakow, 2001. – P. 46. *У співаєм.*
154. 4841. Anthropogeneous ornithofauna of the eastern part of Volyn Polesse // Abstract. ICAZ Bird Working Group, IV Meeting. – Krakow, 2001. – P. 47. *У співаєм.*
155. 4842. Зоологічна колекція зоологічного музею Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя (каталог): Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 46 с. *У співаєм.*
156. 4843. Соціоекологія: регіональний аспект: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 72 с. *У співаєм.*
157. 4844. Гніздове орнітонаселення багатопверхової забудови міст Чернігівської області // Екологічні проблеми довкілля та шляхи їх вирішення: Міжнар. наук.-практ. конф. – Полтава, 2002. – С. 127–128. *У співаєм.*
158. 4845. Роль навчально-польової практики у підготовці вчителя біології // Проблеми вищої педагогічної освіти у світлі рішень II Всеукр. з'їзду працівників освіти: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – К., 2002. – Ч. 3. – С. 76–78. *У співаєм.*
159. 4846. Біогеографія: класифікація територіальних угруповань організмів: Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 104 с.
160. 4847. Некоторые данные о кормовом рационе лягушки озерной *Rana ridibunda* Pallas, 1771 (Amphibia: Anura: Ranidae) в Черниговской области Украины // Экологические проблемы бассейнов крупных рек – 3. – Тольятти, 2003. – С. 166. *У співаєм.*
161. 4848. Планируемый Днепровский природный национальный парк – уникальный природный комплекс // Экологические проблемы бассейнов крупных рек – 3. – Тольятти, 2003. – С. 167. *У співаєм.*

162. 4849. Позвоночные животные планируемого Днепровского природного национального парка // Экологические проблемы бассейнов крупных рек – 3. – Тольятти, 2003. – С. 168. *У складі колект. авт.*
163. 4850. Систематика хордовых тварин: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 132 с. *У співавт.*
164. 4851. Орнітонаселення Графського парку Ніжинського педуніверситету // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 54–55. *У співавт.*
165. 4852. Хищные птицы позднего неогена Украины // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 84–85. *У співавт.*

НАЗАРОВА ЛЮДМИЛА СТЕПАНІВНА

Народилася 1925 р. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1948 р. Працювала в Ніжинській вищій школі з 1949 по 1981 рр. на посадах лаборанта кафедри ботаніки (1949–1951 рр.), асистента (з 1951 р.), старшого викладача кафедри зоології (з 1960 р.), в. о. завідувача кафедри зоології, заступника декана природничого факультету (1968–1970 рр.).

Наукові праці

1. 4853. О значении и путях формирования диалектико-материалистического мировоззрения студентов в процессе преподавания биологических наук: Тез. докл. Всесоюз. конф. заведующих биологическими кафедрами по проблеме “Совершенствование преподавания биологии в педагогических институтах”. – Сумы, 1973. – С. 82–88. *У складі колект. авт.*
2. 4854. Профінформація на уроках біології та хімії // Рад. школа. – 1981. – № 7. – С. 33–36. *У складі колект. авт.*
3. 4855. Природоохоронна освіта в школі: Посібник для вчителів. – К.: Рад. школа, 1981. – 184 с. *У складі колект. авт.*
4. 4856. Гасовський Георгій Миколайович: Бібліографічний покажчик. – Ніжин: НДПУ, 1995. – 6 с. (Вчені-біологи Ніжинської вищої школи).

Праці Л.С.Назарової до 1971 р. див.: Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажч. – Ніжин, 2000. – Ч. 3. 1940–1970. – С. 74–75.

ПАНАСЕНКО НІНА АНДРІЇВНА

Народилася 1934 р. Закінчила біологічний факультет Дніпропетровського державного педагогічного університету в 1957 р. Кандидат біологічних наук (з 1974 р.), доцент (з 1989 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1967 р. на посадах викладача (1967–1971 рр.), ст. викладача (1971–1974 рр.), в.о. доцента (1979–1981 рр.), доцента (з 1989 р.). Основні напрямки наукових досліджень – теріологія (мікромамалії), соціальна екологія.

Наукові праці

1. 4857. Мишовидні гризуни та їх інвазії гельмінтам // Охорона природи та раціональне використання природних ресурсів: Матеріали конф. молодих вчених, присвяченої 100-річчю від дня народження В.І.Лєніна. – К., 1970. – С. 195–197. *У співавт.*
2. 4858. Вплив деяких видів шкідливих гризунів на культурні ценози Черкаської області // Природничі науки. – К., 1970. – С. 94–96.
3. 4859. Матеріали до екології мишовидних гризунів та інвазії їх гельмінтам // Природничі науки. – К., 1970. – С. 96–101. *У співавт.*
4. 4860. Некоторые эколого-морфологические особенности мышевидных грызунов Среднего Приднепровья: Автореф. дис. ... канд. биол. наук: 03.00.08 / Днепропетровский гос. ун-т. – Днепропетровск, 1973.
5. 4861. Навчальні завдання до лабораторних робіт з зоології хордових. – Ніжин, 1975. – 72 с. *У співавт.*
6. 4862. К изучению видового состава и экологии мышевидных грызунов Среднего Приднепровья // 50 лет Черноморскому государственному заповеднику: Материалы респ. совещ.-семинара. – К., 1978. – С. 115–117.
7. 4863. Роль некоторых видов грызунов в степных биоценозах Среднего Приднепровья // Биогеоценология, антропогенные изменения растительного покрова и их прогнозирование: Тез. докл. II респ. совещ. – К., 1978. – С. 81. *У співавт.*
8. 4864. К гельминтофауне рукокрылых Среднего Приднепровья // Вестник зоологии. – 1979. – Т. 13, № 3. – С. 78–81. *У співавт.*
9. 4865. К гельминтофауне некоторых насекомоядных млекопитающих Среднего Приднепровья // Вестник зоологии. – 1979. – Т. 13, № 3. – С. 79–82. *У співавт.*
10. 4866. О возможностях средней общеобразовательной школы и пединститута в подготовке учащихся к сознательному выбору профессии учителя // Народное образование. – 1979. – № 11. – С. 36. *У співавт.*
11. 4867. К гельминтофауне соев Среднего Приднепровья // Тез. докл. X конф. Укр. паразитического общества АН УССР. – 1980. – Ч. 3. – С. 69–70. *У співавт.*
12. 4868. Природоохоронна освіта в школі: Посіб. для вчителів. – К.: Рад. школа, 1981. – 184 с. *У складі колект. авт.*
13. 4869. Колония цапли серой в заповеднике “Тростянец” // Размещение и состояние гнездовых околоводных птиц на территории СССР. – М., 1981. – С. 66–67. *У складі колект. авт.*
14. 4870. Микромамалии и их роль в ландшафтном парке “Тростянец” // Сохранение и восстановление старинных парков. – К., 1982. – С. 93–95. *У складі колект. авт.*

15. 4871. Анатомо-морфологические признаки и роющая деятельность крота обыкновенного (*Talpa europaea* L.) в условиях дендрологического заповедника "Тростянец" // Морфологические особенности позвоночных животных Украины. – К., 1983. – С. 76–82.
16. 4872. Охрана природы: Навч. посіб. для учнів сільськогосподарських технікумів. – К.: Вища школа, 1983. – 182 с. *У співавт.*
17. 4873. О питании серой цапли гнездовой колонии заповедника "Тростянец" // Вестник зоологии. – 1984. – Т. 18, № 1. – С. 77–78. *У складі колект. авт.*
18. 4874. Видовой состав дождевых червей и их распространение в почвах чистых насаждений // Проблемы региональной экологии животных в цикле зоологических дисциплин педвуза: Тез. докл. III Всесоюз. конф. зоологов пед. ин-тов (3–5 октября 1984). – Витебск, 1984. – Ч. 2. – С. 160–161. *У складі колект. авт.*
19. 4875. К морфо-экологическому изучению популяции крота обыкновенного (*Talpa europaea* L.) в дендрологическом парке "Тростянец" // Тез. докл. IV съезда Всесоюз. териологического общества. – М., 1986. – Т. 1. – С. 310–311. *У складі колект. авт.*
20. 4876. Материалы к фауне грызунов и их гельминтов на островах Среднего Приднепровья // Материалы X конф. Укр. общества паразитологов. – К., 1986. – Ч. 2. – С. 96. *У співавт.*
21. 4877. Охрана природы на современном этапе: Метод. рекомендации к лекции. – Чернигов, 1986. – 24 с. *У співавт.*
22. 4878. Факультет будущего педагога: Программа и метод. указания к занятиям по химии и биологии. – Нежин, 1986. – 12 с. *У складі колект. авт.*
23. 4879. Видовой состав и численность мышевидных грызунов Среднего Приднепровья // Хомяковые фауны Украины: Материалы конф. Укр. отделения Всесоюз. териологического общества АН СССР. – К., 1987. – С. 11–14. *У співавт.*
24. 4880. Основные формы экологического образования и воспитания студенческой и ученической молодежи // Совершенствование природоохранного образования и воспитания ученической и студенческой молодежи в свете требований реформы общеобразовательной и профессиональной школы: Тез. докл. респ. науч. семинара. – Мелитополь, 1987. – С. 66–68. *У співавт.*
25. 4881. Флора і фауна як структурні компоненти біогеоценозу заповідника "Тростянець" // Тез. доп. II Чернігівської обл. конф. з історичного краєзнавства (грудень 1988 р.). – Чернігів; Ніжин, 1988. – Вип. 2. – С. 124–126. *У складі колект. авт.*
26. 4882. Актуальность практических проблем экологического образования и воспитания студентов педвузов и школьников // Экологические проблемы в преподавании гуманитарных и естественно-научных дисциплин в педагогических вузах: Тез. докл. межвуз. науч.-практ. конф. – Белгород, 1989. – С. 179–180. *У співавт.*
27. 4883. Охрана природы: Учебник для учащихся средних спец. учеб. заведений. – К.: Вища школа, 1989. – 255 с. *У співавт.*
28. 4884. Методические рекомендации к лекции на тему "Охрана природы родного края". – Чернигов, 1989. – 24 с. *У співавт.*
29. 4885. Эколого-морфологические особенности и изменчивость крота европейского (*Talpa europaea* L.) в условиях дендрологического заповедника "Тростянец" // Тез. докл. V съезда Всесоюз. териологического общества АН СССР. – М., 1990. – Т. 1. – С. 212. *У співавт.*
30. 4886. Система экологического образования и воспитания студентов педвуза // Учитель и общество: опыт, проблемы, поиски: К 50-летию Измаильского пединститута. – Измаил, 1990. – С. 111–114. *У співавт.*
31. 4887. Здійснення системного підходу в підготовці вчителя біології до природоохоронної роботи в школі // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 11–12. *У співавт.*
32. 4888. ДОП – новая форма подготовки будущих учителей к экологическому воспитанию школьников // Экология: проблемы образования и воспитания: Тез. докл. и сообщений региональной науч.-практ. конф. – Переяслав-Хмельницкий, 1990. – Ч. 2. – С. 76–78. *У співавт.*
33. 4889. Педвуз і школа – єдина ланка в екологічному вихованні молоді // Сучасні проблеми екологічного виховання молоді в педагогічних вузах України: Тез. доп. міжвуз. конф. – Вінниця, 1991. – С. 36–37. *У складі колект. авт.*
34. 4890. Комплексна екологічна підготовка студентів до виховання шкільної молоді // Українознавство і гуманізація освіти: Тез. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1993. – С. 92–93. *У співавт.*
35. 4891. До вивчення фауни хребетних дендрологічного заповідника "Тростянець" НАН України // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995 [1996]. – С. 85–87. *У співавт.*
36. 4892. Курс соціоекології у вузі та його програмно-методичні особливості // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995 [1996]. – С. 116–118. *У співавт.*
37. 4893. Марисова Інеса Віталіївна: Бібліографічний покажчик. – Ніжин: НДП, 1995. – 27 с. (Вчені-біологи Ніжинської вищої школи). *У співавт.*
38. 4894. Екологічній освіті й вихованню – безперервність // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996 [1997]. – С. 143–144. *У складі колект. авт.*
39. 4895. Особливості краніологічних ознак зубної системи крота європейського (*Talpa europaea* L.) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 65–67. *У співавт.*

ПАСІЧНИК СЕРГІЙ ВАЛЕНТИНОВИЧ

Народився 1964 р. Закінчив Ніжинський державний педагогічний інститут у 1986 р. Кандидат біологічних наук (з 1994 р.), доцент (з 1999 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1995 р. на посадах асистента (1995–1999 рр.), доцента (з 1999 р.). Основні напрямки наукових досліджень – генетика людини, селекції плодівих та овочевих культур, зоологія хребетних.

Наукові праці

1. 4896. Морфофункціональний аналіз челюстного апарату слепишей // Вестн. зоології. – 1992. – Т. 26, № 4. – С. 68–72.
2. 4897. Морфофункціональний аналіз жевательного апарату слепишей. – С. 25–50. – Деп. в ВІНИТИ, 20.04.1992, № 1318. В-92.

3. 4898. Морфофункциональный анализ затылочной области черепа некоторых миоморфных грызунов, транспортирующих грунт головой // Вестн. зоологии. – 1994. – Т. 28, № 3. – С. 39–44.
4. 4899. Загальна характеристика верхньокрейдяної фауни з виходів крейди в районі с. Пушкарі (Новгород-Сіверський р-н) // Зб. праць НКМ. – Ніжин, 1994. – С. 84–92.
5. 4900. Путівник по екологічній стежині “Графський парк”. – Ніжин, 1998. – 36 с. *У складі колект. авт.*
6. 4901. Деякі особливості укладування забарвлення волоссяного покриву в лабораторних щурів // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 1998. – Природничі та фіз.-мат. науки. – С. 74–76. *У співавт.*
7. 4902. Популяції з точки зору екології, генетики та еволюційного вчення: Метод. посіб. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 28 с. *У співавт.*
8. 4903. Фенотипічна мінливість у сортів вівса // Зб. наук. праць Ін-ту агроєкології і біотехнології. – К., 2000. – Вип. 3. – С. 113–116. *У співавт.*

РЕКОВЕЦЬ ЛЕОНІД ІВАНОВИЧ

Народився 1948 р. Закінчив природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя в 1970 р. Доктор біологічних наук (з 1990 р.), професор (з 1997 р.). Працює в Ніжинській вищій школі (за сумісництвом) на посаді професора кафедри зоології з 1993 р. Основні напрямки наукових досліджень – проблеми історичної фауністики, таксономії і систематики, філогенії та еволюції ссавців пізнього Кайнозою Східної Європи, питання біостратиграфії, палеоекології та палеогеографії цього часу.

Наукові праці

1. 4904. Древнейшие полёвки трибы Microtini (Rodentia, Microtidae) юга УССР // Вестник зоологии. – 1978. – № 2. – С. 35–42. *У співавт.*
2. 4905. Новый подвид узкочерепной полёвки (*Microtus gregalis* Pall.) из позднеплейстоценовых отложений Украины // Докл. АН УССР. – 1978. – Сер. Б. – № 6. – С. 559–563.
3. 4906. Новый ископаемый подвид полёвки-экономки (*Microtus oeconomus* Pall.) из позднего плейстоцена Украины // Доклады АН УССР. – 1978. – Сер. Б. – № 7. – С. 649–652.
4. 4907. Грызуны (Rodentia) деснянского позднего палеолита (пути становления фауны и ее палеогеографический анализ) // Вестник зоологии. – 1978. – № 5. – С. 14–21.
5. 4908. Грызуны (Rodentia) деснянского позднего палеолита, их значение для стратиграфии и палеогеографии: Автореф. дис. ... канд. биол. наук. – К.: Институт зоологии, 1978. – 24 с.
6. 4909. К систематическому положению сусликов из верхнеплейстоценовых отложений Украины // Вестник зоологии. – 1979. – № 1. – С. 34–42.
7. 4910. *Dicrostonyx guillemi* Sanf. (Rodentia) из месторождений деснянского позднего палеолита // Палеонтологические исследования на Украине. – К., 1980. – С. 224–230.
8. 4911. Стратиграфическое значение позднеплейстоценовых остатков грызунов // Эколого-морфологические особенности животных и среда их обитания. – К., 1981. – С. 53–56. *У співавт.*
9. 4912. Полівкові // Укр. рад. енциклопедія. – К., 1981. – С. 468.
10. 4913. Систематическое положение антропогенных пищух Восточной Европы // Млекопитающие: Материалы III съезда Всесоюз. териологического общества (Москва, февраль 1982). – М., 1982. – Т. 1. – С. 71–72.
11. 4914. Ассоциации грызунов позднего неогена и раннего антропогена юга Украины – Тез. докл. XI конгресса ИНКВА (Москва, авг. 1982). – М., 1982. – Т. 1. – С. 257–258. *У співавт.*
12. 4915. Новые материалы к систематике и эволюции слепушонки номинативного подрода рода *Ellobius* (Rodentia, Cricetidae) // Вестник зоологии. – 1982. – Т. 16, № 5. – С. 47–54.
13. 4916. Late neogene and early anthropogene rodent associations in the South of Ukraine. – Abstracts XI INQUA congress (Moscow, 1982). – М., 1982. – Т. I. – P. 316. *У співавт.*
14. 4917. Систематическое положение большого тушканчика (*Allactaga jaculus* Pall.) из верхнеплейстоценовых отложений Украины // История и эволюция современной фауны грызунов СССР (неоген – современность). – М., 1983. – С. 269–277.
15. 4918. Морфологические особенности ископаемых костных остатков грызунов (Rodentia, Mammalia) из позднеплейстоценовых местонахождений Приднепровья Украины // Морфологические особенности позвоночных животных Украины. – К., 1983. – С. 96–100.
16. 4919. Количественное распределение морфотипов M1 у вымершей формы узкочерепной полёвки – *Microtus gregalis* // Грызуны: Материалы VI Всесоюз. совещ. (Ленинград, 1983). – Л., 1983. – С. 48–49
17. 4920. Древнейшие тушканчиковые подсемейства Lophocrinetinae (Rodentia, Dipodidae) юго-запада Европейской части СССР // Вестник зоологии. – 1984. – Т. 18, № 4. – С. 32–39. *У співавт.*
18. 4921. Микротериофауна деснянско-поднепровского позднего палеолита. – К.: Наук. думка, 1985. – 166 с.
19. 4922. Позднеплейстоценовые слепушонки (Rodentia, *Ellobius*) Украины // Вестник зоологии. – 1985. – Т. 19, № 2. – С. 35–39
20. 4923. Водяные полёвки плейстоцена Восточной Европы // Тез. докл. IV съезда Всесоюз. териологического общества. – М., 1986. – 25 с.
21. 4924. Некоторые вопросы филогении представителей рода *Arvicola* (Rodentia, Mammalia) // Хомяковые фауны Украины. – К., 1987. – Ч. 1. – С. 18–24. – (АН УССР. Ин-т зоологии).
22. 4925. Bolshevik-2 new location of the lower and Middle Pleistocene mammal faunas in the South of Eastern Europe // Rrorg. Abstr. XII Int. Congr. INQUA, juli 1987. – Canada, 1987. – P. 251.
23. 4926. Грызуны в верхнеэоценовых и раннеантропогенных отложениях Хаджибейского лимана. – К.: Наук. думка, 1987. – 207 с.
24. 4927. Микротериологические сообщества позднеледниковья юго-запада Европейской части СССР // Палеоклиматы голоцена Европейской территории СССР. – М., 1988. – С. 143–149. – (Институт географии АН СССР).

25. 4928. Микротериофауна (Insectivora, Lagomorpha, Rodentia) лектостратотипа понта // Докл. АН УССР. – 1988. – Сер. Б, № 4. – С. 73–76. *У складі колект. авт.*
26. 4929. Новое местонахождение остатков мелких млекопитающих (Mammalia) плиоцена Северного Приазовья // Докл. АН УССР. – 1988. – Сер. Б, № 11. – С. 19–22. *У складі колект. авт.*
27. 4930. Эволюция представителей трибы Lagurini (Rodentia, Mammalia) на территории Восточной Европы // Грызуны: Тез. докл. VII Всесоюз. совещ. (Нальчик, 27 сентября – 1 октября 1988). – Свердловск, 1988. – Т. 1. – С. 9–10.
28. 4931. Зайцеобразные (Lagomorpha, Mammalia) межиричской позднеплейстоценовой фауны // Палеонтологический сборник. – Львов, 1988. – С. 56–60. *У спіавт.*
29. 4932. Становление видов трибы Lagurini (Rodentia, Cricetidae) и их родственные связи // Оперативно-информационные материалы: Тез. докл. I Всесоюз. совещ. по палеотериологии. – М., 1989. – С. 49–51.
30. 4933. Эволюция рода водяных полёвок (Arvicola, Rodentia) и становление его ареала на территории Восточной Европы // Материалы по мамонтовой фауне северной Евразии. – Л., 1989. – С. 56–83. – (Труды Зоологического института АН СССР, Т. 198).
31. 4934. Морфологическая дифференциация коренных зубов рода Allophaiomys (Microtinae, Rodentia) // Тез. докл. V съезда Всесоюз. териологического общества АН СССР. – М., 1990. – Т. 1. – С. 25–26.
32. 4935. Морфологические особенности коренных зубов полёвковых (Microtinae, Rodentia) как показатель относительного возраста четвертичных отложений // Четвертичный период: методы исследования, стратиграфия и экология: Тез. VII Всесоюз. совещ. – Таллин, 1990. – Т. 3. – С. 75–77.
33. 4936. К вопросу о систематике и родственных связях пищух подрода Argurotona (Ochotona, Lagomorpha) // Вестник зоологии. – 1990. – Т. 24, № 2. – С. 37–40.
34. 4937. Териофауна позднепалеолитического поселения Анетовка-2 юга Украины // Вестник зоологии. – 1990. – Т. 24, № 3. – С. 40–44. *У спіавт.*
35. 4938. La localite Bolshevik-2 et l'evolution de la Microtheriofauna au Pleistocene dans la Region Septentrionale de la Mer Noire // L'Antropologie. – 1990. – V. 94, № 4. – P. 659–674.
36. 4939. Principal developmental stages of the water vole genus Arvicola (Rodentia, Mammalia) from the Eastern European Pleistocene // Int. Symp. Evol. and Biostr. of Arvicolid (Rochanov, may 1987). – Prague, 1990. – P. 369–385.
37. 4940. Большевик-2 – новое местонахождение млекопитающих антропогена Северного Причерноморья // Новое в фаунистике и систематике. – К., 1990. – С. 175–180. *У складі колект. авт.*
38. 4941. Формирование сообществ мелких млекопитающих антропогена юго-запада Восточной Европы: Автореф. дис. ... д-ра биол. наук: 03.00.08. – К., 1990. – 34 с.
39. 4942. Историко-фаунистическая характеристика мелких млекопитающих антропогена юго-запада Восточной Европы // VI коорд. совещ. по изучению мамонтов и мамонтовой фауны (Ленинград, 14–16 мая 1991). – Л., 1991. – С. 46–47.
40. 4943. Основные направления морфологических преобразований коренных зубов полёвковых (Arvicolinae, Rodentia) во времени // Млекопитающие Украины. – К., 1993. – С. 3–14.
41. 4944. Формирование современной микротериофауны юго-запада Восточной Европы (Экологический аспект вопроса) // Млекопитающие Украины. – К., 1993. – С. 15–22. *У спіавт.*
42. 4945. Микротериофауна плиоценовых местонахождений Широкино и Обуховка // Млекопитающие Украины. – К., 1993. – С. 23–39. *У спіавт.*
43. 4946. Российско-украинско-американский симпозиум по четвертичной палеозоологии // Вестник зоологии. – 1993. – Т. 27, № 3. – С. 85–86.
44. 4947. Quaternary Microtheriofaunas of the Late Pleistocene of Ukraine Influence of Climate on faunal evolution // Sant Feliu de Guixols (22–25 April 1993). – Saint Feliu, 1993. – P. 33. *У спіавт.*
45. 4948. Relationships and phylogeny of some Arvicolid in the Pleistocene of Ukraine // Abstracts Rodens end Spatium IV. Inst. of Ecology PAN Mikolajki, Poland (May 24–28, 1993). – Mikolajki, 1993. – P. 92. *У спіавт.*
46. 4949. Сообщества мелких млекопитающих понтического региона юго-востока Восточной Европы и возможных его континентальных аналогов // Палеотериология. – М., 1994. – С. 107–112. *У складі колект. авт.*
47. 4950. Dynamics of the Associations of the Small Mammals in the Anthropogene of the South of East Europe // Neogene and Quaternary Mammals of the Palaeolithic. Inst. of Syst. and Evol. of Animals. PAN. – Krakow, 1994. – P. 5. *У спіавт.*
48. 4951. Проблемы вымирания в палеонтологии // Биосфера геологического прошлого Украины. – К., 1994. – С. 10–11.
49. 4952. Заповедники и охрана палеозоологических памятников Украины // Биосфера геологического прошлого Украины. – К., 1994. – С. 16–18.
50. 4953. Мелкие млекопитающие местонахождения Межирич // Биосфера геологического прошлого Украины. – К., 1994. – С. 108–109. *У спіавт.*
51. 4954. History and phylogeny of Arvicolidae (Rodentia) in Pleistocene Eastern Europe // Polish Ecological studies. – 1994. – V. 20, № 3–4. – P. 561–566. *У спіавт.*
52. 4955. Formation of recent smaller mammal fauna in South-Eastern Europe a taxonomic analysis // Deutsche Gesellschaft für Säugetierkunde 68 jahresagung (Wien, 25, bis 29 September, 1994 Verlag Paul Parey). – Hamburg, 1994. – P. 36–37. *У спіавт.*
53. 4956. Mammal Faune of the Mesirich Site // Abstracts 7 internationaler Kongress (26 sept. bis 2 okt. 1994 in Konstanz). – Konstanz, 1994. – P. 87.
54. 4957. Changes of morphology in phylogenesis of Arvicolidae (Rodentia, Mammalis) // Journal of morphology. – 1994. – Vol. 220, № 3. – P. 385. *У спіавт.*
55. 4958. Мелкие млекопитающие антропогена юга Восточной Европы. – К., 1994. – 370 с.
56. 4959. Науков а спадщина П.С.Роговича // Укр. бот. журн. – 1994. – Т. 51, № 6. – С. 160–165. *У складі колект. авт.*
57. 4960. Неогеновые и четвертичные млекопитающие Палеарктики // Вестник зоологии. – 1994. – Т. 28, № 6. – С. 91–92. *У спіавт.*
58. 4961. Relationships and phylogeny of some Arvicolid in the Pleistocene of Ukraine // Mammalia. – 1994. – V. 57, № 4. – P. 643.
59. 4962. Periglacial micromammals Faunas of the Later Pleistocene Ukraine // Acta. zool. Cracov. – 1995. – V. 38 (1). – P. 129–138. *У спіавт.*

60. 4963. Evolutionary Advancement Levels in Extinct Arvicolidae (Rodentia, Mammalia) // 2 nd European Congress of Mammalogy. Southampton University England. – Southampton, 1995. – P. 58. *У співаєм.*
61. 4964. Associations Small Mammals of the Early Antropogene of the Ukraine // Terra Nostra. International Union for Quaternary Research XXIV International Congres. (August 3–10, 1995, Freie Universitat). – Berlin, 1995. – 228 с. *У співаєм.*
62. 4965. Mammals species of the world: a taxonomic and geographic reference. Second Edition. – Smithsonian Institution Press in association with the American Society of Mammalogists; Washington; London, 1993. – 1206 p. – ISBN № 1. – 56098–217–9 // Вестник зоології. – 1995. – Т. 29, № 4. – С. 83–84. *У складі колект. авт.*
63. 4966. Pleistocene Voles (Arvicolidae) of the Ukraine // Paleontologia i Evolutio. – 1995. – № 28–29. – P. 145–245.
64. 4967. Курс соціоекології вузі та його програмно-методичні особливості // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 116–118. *У співаєм.*
65. 4968. Марисова Інса Віталіївна: Бібліогр. покажч. – Ніжин: НДПІ, 1995. – 27 с. – (Вчені-біологи Ніжинської вищої школи). *У співаєм.*
66. 4969. Nev sites of Mammoth Fauna of the Middle Dnieper Area // First international Mammoth Simposium 1995. – Zool. inst. – Sankt-Peterburg, 1995. – P. 697. *У співаєм.*
67. 4970. Некоторые аспекты эволюции Arvicolidae (Rodentia) Палеарктики // Экосистемы геологического прошлого Украины. – К., 1995. – С. 63–64. *У співаєм.*
68. 4971. Наукова спадщина П.С.Роговича // Екологія та ноосферологія. – 1995. – Т 1, № 1–2. – С. 177–183. *У складі колект. авт.*
69. 4972. До 90-річчя від дня народження І.Г.Підоплічко // Укр. геогр. журн. – 1995. – № 4. – С. 59–60. *У співаєм.*
70. 4973. Новые местонахождения мамонтовой фауны Среднего Приднепровья // Первое международное мамонтовое совещ (16–22 октября 1995). – С.-Пб., 1995. – 637 с. *У співаєм.*
71. 4974. Естественная смена териофаун в раннем плейстоцене юга Восточной Европы // Биостратиграфичні дослідження при пошуках корисних копалин України. – К., 1996. – 70 с. *У співаєм.*
72. 4975. Stratigraphic Boundaries and Facies of the Natural Microtheriofaunal change in the Early Pleistocene of Sautheastern Europe // Volume of abstracts. The Dawn of the Quaternary 16–21 jule 1996. – Kerkrade, 1996. – P. 81. *У співаєм.*
73. 4976. Taxonomic anallisis of the formation of the Recent small mammal fauna in the southern part of eastern Europe // Acta. zool. (Cra cov). – 1996. – № 39(1). – P. 407–411.
74. 4977. Chronostratigraphy of rockshelter Skalistiy: implications for the Late Gracial of the Crimea // Prehistorie Europeenne. – 1996. – Vol. 9. – P. 325–356. *У складі колект. авт.*
75. 4978. Історія формування сучасних біоценозів Чернігівщини // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 72–74.
76. 4979. Формування теріо-орнітофауни Чернігівщини // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 94–96. *У співаєм.*
77. 4980. Екологічній освіті й вихованню – безперервність // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 143–144. *У складі колект. авт.*
78. 4981. Quatitative eastimation of morphological differentiation of M1 at Allophaiomys of the south of Eastern Europe // Volume of Abstracts Intern. evol., syst. strat., geogr. range of Allophaiomys (Moscow, 22–26 sept). – Moscow, 1997. – 26 p. *У співаєм.*
79. 4982. The coinciderence of stratigraphical boundaries and faunal events in the Early Pleistocene of south-eastern Europe // Mededelingen Nederlands Institut voor toegepaste Geowetenschappen TNO (The Bawn of the Quaternary Proceedings of the SEQS-Euromam Symposium 1969, Kerkrade). – 1998. – № 60. – P. 339–342. *У співаєм.*
80. 4983. Evolution of the genus Allophaiomys in the South of Eastern Europe // Paludicola. – 1998. – Vol. 2, № 1. – P. 126–130.
81. 4984. Границы смены микротериофаун в плейстоцене Украины // Главнейшие итоги в изучении четвертичного периода основные направления исследований в XXI веке. – К., 1998. – 240 с.
82. 4985. The development of Arvicolidae (Rodentia) in the Pleistocene of southern portions of Eastern Europe // Quaternary Paleozoology in the Northern Hemisphere Illinois state Museum. Illinois, Scientific Papers. – 1998. – Vol. XXVII. – P. 323–339.
83. 4986. Особливості краніологічних ознак зубної системи крота європейського (*Talpa europaea* L.) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фіз.-мат. науки. – С. 65–67. *У співаєм.*
84. 4987. Дрібні ссавці мамонтової фауни України // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фіз.-мат. науки. – С. 76–80.
85. 4988. Rodents of Periglacial Conditions of the Russian Plain Pleistocene // 6-th International Conference Rodents end Spatium. Ace. Israael. (May, 1988 University of Haifa). – Oranim, 1988. – 129 p.
86. 4989. Die Bauten aus Mammutknochen in Mezin // Eiszeit das grosse abentener der naturbeherschund. Roemer und Pelizaeus. – Museum Hildesheim und Stuttgart, 1999. – P. 215–222.
87. 4990. Arvicola mosbachensis (Schmidtgen 1911) of Mosbach 2: basic sample for the early evolution of the genus and a reference for further biostratigraphical studies // Sencenbergiana lethaea. – 2000. – № 80(1). – P. 129–147. *У складі колект. авт.*
88. 4991. Бобры (Castoridae) позднего неогена и антропогена как индикаторы интразоны различных ландшафтов // Биостратиграфичні та палеоекологічні аспекти подійної стратиграфії. – К., 2000. – С. 73. *У співаєм.*
89. 4992. Microtheriofaunas changings jn the Pliocene – Pleistocene Boundary in Ukraine Abstract Meeting // The Plio-Pleistocene Boundary and the Lower / Middle Pleistocene transition: type areas and Sections (Bari, [Italy] 25–29 September 2000). – Bari, 2000. – P. 79. *У співаєм.*
90. 4993. Экологические аспекты формирования разнообразия сообществ мелких млекопитающих позднего плейстоцена Украины // Екологія та ноосферологія. – 2000. – № 1–2. – С. 25–24. *У складі колект. авт.*
91. 4994. The Taphonomical conditions of the Fauna and Material Culture at the Medzhibozh site // The Ukraine Quaternary Explored: the Middle and Upper Pleistocene of the Middle Dnieper Area and it's impotence for the East-West European Correlation / Volume of Abstracts. – Kyiv, 2001. – P. 76.
92. 4995. Quaternary stratigraphy of Mammalia // The Ukraine Quaternary Explored: Excursion Guide. – Kyiv, 2001. – P. 8–12. *У складі колект. авт.*

93. 4996. Medzhibozh: a multi-stratum Paleolithic camp in Ukraine // XIV Congres de l'Union Internationale des Sciences Prehistoriques et Protohistoriques (Liege, 2–8 september 2001). – Liege, 2001. – P. 132. *У співаєм.*
94. 4997. Taxonomic Richness and Diversity of Small Mammals of The Late Pleistocene of the South of Eastern Europe // Natur-und Kulturlandschaft. – Hoxter, Jena, 2001. – В. 4. – P. 50–55. *У складі колект. авт.*
95. 4998. The conditions of existence of Mammuthus Primigenius Blumenbach in the periglacial zone of Eastern Europe // The world of Elephants. Proceedings of the 1 st. international Congress (Palimbo Universita degli Studi di Roma “La Sapienza”). – 2001. – P. 341–354. *У співаєм.*
96. 4999. Териофауна и материальная культура человека местонахождения Меджибож // Vita Antiqua, Kyiv, 2001. – № 3–4. – С. 135–137.
97. 5000. Меджибож-местонахождение терриофауны и многослойная палеолитическая стоянка человека в Украине // Вестник зоологии. – 2001. – Т. 35, № 6. – С. 39–44.
98. 5001. Градуалізм, сальтаціонізм и неполнота геологической летописи // Феномен співіснування двох парадигм: креаціонізму і еволюційного вчення. – К., 2001. – С. 65–72.
99. 5002. Надвидовые и систематические категории рода Villanyia Kertzo, 1956 (Rodentia, Mammalia) // Вісник національного науково-природничого музею. – К., 2001. – С. 106–113. *У співаєм.*
100. 5003. Геология, тафономия и фауна палеолитической стоянки Меджибож на Украине // Третье всероссийское совещание по изучению четвертинного периода: Материалы совещания. – Смоленск, 2002. – Т. 2. – С. 31–33. *У співаєм.*
101. 5004. Границя пліоцену і плейстоцену по мікротеріофауні з континентальних відкладів України // Вісник КНДУ ім. Т. Шевченка. – Київ, 2002. – Геологія. – № 21–22. – С. 22–25. *У співаєм.*
102. 5005. Історико-соціальний зміст екологічної освіти // Пост Методика. – 2002. – № 7–8 (45–46). – С. 121–127. *У співаєм.*
103. 5006. Phylogeny of the genus Villanyia (Arvicolidae, Rodentia) and its morphosystematic foundation // European Mammalogy, 4 –th. European Congress of Mammalogy (Brno, July 27 – August 1, 2003), Edit. Macholan M. et al. – Brno, 2003. – 198 p. *У співаєм.*
104. 5007. Сравнительная характеристика териофауны местонахождения Меджибож // Теоретичні та прикладні аспекти сучасної біостратиграфії фанерозою України. – К., 2003. – С. 168–170. *У співаєм.*
105. 5008. Корачів – а неоліт палеолітичної стоянки мисливців мамонтів в Україні // Occasional Papers in Earth Sciences 3-rd International Mammoth conference. – Yukon, 2003. – № 5. – P. 116–118. *У співаєм.*
106. 5009. Mammoth (Mammuthus primigenius) in the periglacial faunas of Ukraine // Occasional Papers in Earth Sciences 3-rd International Mammoth conference. – Yukon, 2003. – № 5. – P. 130–131.
107. 5010. Морфологические параллелизмы в эволюции Arvicolidae (Rodentia, Mammalia) // Систематика, филогения и палеонтология мелких млекопитающих. – С-Пб., 2003. – С. 201–204.
108. 5011. New data concerning the stratigraphy and mammalian fauna of Medzhibozh fossil site (western Ukraine) // Terra Nostra, 18 th International Senckenberg Conference, (Weimar, 25 th- 30 th April 2004). – Weimar, 2004. – P. 211–212. *У співаєм.*
109. 5012. Taxonomy and transitional forms within various lineages of the genera Villanyia and Plomys (Arvicolidae, Rodentia) // Terra Nostra, 18 th International Senckenberg Conference, (Weimar, 25 th-30 th April, 2004). – Weimar, 2004. – P. 215–216. *У співаєм.*
110. 5013. Стратиграфические границы и проблема переходных форм в эволюции грызунов позднего неогена // Проблеми стратиграфії фанерозою України. – К., 2004. – С. 191–194.
111. 5014. Настоящие лемминги рода Lemmus Link, 1795 (Rodentia) из местонахождения Thiede в Германии // Природничі науки на межі століть: Матеріали конф. (23–25 березня 2004). – Ніжин, 2004. – С. 74–77. *У співаєм.*
112. 5015. Багатошарова стоянка Міра на Середньому Дніпрі: основні результати розкопок 2000 року // Кам'яна доба України. – К., 2004. – Вип. 5. – С. 62–98. *У складі колект. авт.*
113. 5016. Developmental stages in the evolution of the Mammal fauna of Ukraine in the Pleistocene // Abstracts 32nd Intern. Geol. Congres (Florence, 2004). – P. 1. *У співаєм.*
114. 5017. Морфосистематичні основи еволюції роду Villanyia (Arvicolidae, Rodentia) // Вісник Львівського університету. – Львів, 2004. – № 6. – С. 21–27. *У співаєм.*
115. 5018. Mastodonty ponow nie zagrozone // Glos uczelni, 2005. – № 136. –

СОБОЛЕВ ДЕНИС ВАСИЛЬОВИЧ

Народився 1978 р. Закінчив природничо-географічний факультет Ніжинського державного педагогічного університету в 2000 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2000 р. на посаді асистента. Коло наукових інтересів – орнітологія, палеорнітологія.

Наукові праці

1. 5019. До вивчення біології бджолоїдки (*Мегопс апіастер* L.) на Чернігівщині // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 45–48. *У співаєм.*
2. 5020. Чисельність шпаків у місті Ніжині // Вісник студентського наукового товариства. – Ніжин, 2000. – Вип. 3. – С. 58–61. *У співаєм.*
3. 5021. Видова різноманітність антропогенної орнітофауни Українського Полісся // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – С. 108–113.
4. 5022. Modern state of the studying of the fossil birds of Ukraine // Abstract. ICAZ Bird Working Group, IV Meeting. – Krakow [Poland], 2001. – P. 46.
5. 5023. Anthropogeneous ornithofauna of the eastern part of Volyn Polesse // Abstract. ICAZ Bird Working Group, IV Meeting. – Krakow [Poland], 2001. – P. 47. *У співаєм.*

6. 5024. Новый вид пліоценового сокола (Falconiformes, Falconidae) // Вестник зоологии. – 2003. – Т. 37, № 6. – С. 85–87.
7. 5024 а. Миоценовые птицы западного Причерноморья Украины // Ученые записки / Таврический национальный университет имени В.И. Вернадского. – Симферополь, 2003. – С. 179–184.
8. 5025. Водоплавающие птицы позднего неогена Украины // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 83–84.
9. 5026. *Miorisa paradoxa* gen. et sp. n. – новый род и вид миоценовых сорок // Вестник зоологии. – 2004. – Т. 38, № 6. – С. 87–90. *У співаєт.*
10. 5027. Хищные птицы позднего неогена Украины // Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 84–85. *У співаєт.*

ШЕШУРАК ПАВЛО МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1957 р. Закінчив Ніжинський державний педагогічний педінститут в 1982 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1987 р. на посадах лаборанта, асистента (1987–1996 рр.), завідуючого зоологічним музеєм (з 1996 р.). Наукові інтереси – фауністика комах та ссавців, охорона тваринного світу.

Наукові праці

1. 5028. Современное состояние редких и исчезающих животных на Черниговщине // Материалы Всесоюзного науч.-метод. совещания зоологов педвузов. – Махачкала, 1990. – Часть II. – С. 166–167. *У складі колект. авт.*
2. 5029. Мягкотелки (Coleoptera, Cantharidae) левобережного Полесья Украины // Успехи энтомологии в СССР. Жесткокрылые насекомые / Материалы 10 съезда Всесоюзного Энтомологического общества (Ленинград, 11–15 сентября 1989). – Л., 1990. – С. 152–153.
3. 5030. Рідкі комахи (Insecta) Чернігівщини // IV з'їзд Українського ентомологічного товариства (Харків, вересень 1992): Тез. доп. – Харків, 1992. – С. 70–71. *У співаєт.*
4. 5031. Листоїди підродини Galerucinae (Coleoptera, Chrysomelidae) Чернігівщини // IV з'їзд Українського ентомологічного товариства (Харків, вересень 1992): Тез. доп. – Харків, 1992. – С. 102–103. *У співаєт.*
5. 5032. Жуки родів *Podabrus* Westw., *Ancystronycha* Maerkel., *Cantharis* L., *Metacantharis* Bourg. (Coleoptera, Cantharidae) на Україні // IV з'їзд Українського ентомологічного товариства (Харків, вересень 1992): Тез. доп. – Харків, 1992. – С. 70–71.
6. 5033. Булавоусые чешуекрылые (Lepidoptera, Rhopalocera) Черниговской области Украины. – Нежин, 1993. – 60 с. *У співаєт.*
7. 5034. Клопи надродини Щитники (Heteroptera: Pentatomoidea) Чернігівщини // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995 [1996]. – С. 163–166. *У співаєт.*
8. 5035. Бабки (Odonata) Чернігівщини // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995 [1996]. – С. 166–169. *У співаєт.*
9. 5036. До вивчення поширення комах, занесених до Червоної книги України, Європейського Червоного списку та Червоної книги МСОП // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1996 [1997]. – Т. XVI, вип. 1. – С. 43–46. *У співаєт.*
10. 5037. Листоїди підродини Chrysomelinae (Coleoptera, Chrysomelidae) Чернігівщини // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996 [1997]. – С. 125–126. *У співаєт.*
11. 5038. Еколого-фауністичний огляд бабок (Odonatoptera) Чернігівщини // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996 [1997]. – С. 127–129. *У співаєт.*
12. 5039. Дослідницька робота студентів з зоології безхребетних на красназничому матеріалі // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996 [1997]. – С. 160–162. *У співаєт.*
13. 5040. Разноусые чешуекрылые (Lepidoptera, Rhopalocera) Черниговской области Украины. – Ч. 1: Совки (Noctuidae). – К.: ООО “Международ. финанс. агентство”, 1997. – 192 с. *У складі колект. авт.*
14. 5041. Разноусые чешуекрылые (Lepidoptera, Rhopalocera) Черниговской области Украины. – Ч. 2. – К.: ООО “Международ. финанс. агентство”, 1997. – 126 с. *У співаєт.*
15. 5042. До вивчення денних метеликів (Lepidoptera: Rhopalocera) Шацького національного парку України // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. XVII, вип. 1. – С. 121–124. *У співаєт.*
16. 5043. Жуки-м'якотілки (Coleoptera: Cantharoidea) Чернігівщини // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Т. XVII, вип. 1. – С. 125–126.
17. 5044. До вивчення метеликів-п'ядунів (Lepidoptera: Geometridae) Чернігівської області України // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В. Гоголя. – Ніжин, 1997 [1998]. – Природничі науки. – С. 135–140. *У співаєт.*
18. 5045. Разноусые чешуекрылые (Lepidoptera, Heterocera) Черниговской области Украины. – Ч. 3: Пяденицы (Geometridae). – Нежин: ООО “Наука-сервис”, 1998. – 160 с. *У складі колект. авт.*
19. 5046. Итоги изучения лепидоптерофауны Черниговщины и перспективы дальнейших исследований // V з'їзд Українського ентомологічного товариства: Тез. доп. (Харків, 7–11 вересня 1998 р.). – Ніжин, 1998. – С. 185.
20. 5047. К изучению рукокрылых Черниговской области Украины // Европейська ніч кажанів '98 в Україні: Праці теріологічної школи. – К., 1998. – Вип. 1. – С. 134–138. *У співаєт.*
21. 5048. Навчання майбутніх вчителів біології методикам в иготовлення наочних посібників з зоології безхребетних // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997 [1998]. – Психологопедагогічні науки. – С. 131–134.

22. 5049. Итоги изучения лепидоптерофауны Черниговщины и перспективы дальнейших исследований // Энтомология в Украине: Праці V з'їзду Українського ентомологічного товариства (Харків, 7–11 вересня 1998 р.) // Вестник зоології. – 1998. – № 9. – С. 199–200.
23. 5050. Жуки-мягкотелки (Coleoptera: Cantharoidea) в агроценозах Левобережной Украины // Известия Харьковского энтомологического общества. – 1998. – Том VI, Вып. 2. – С. 43–44. *У співаєм.*
24. 5051. Безхребетні у живленні зеленої жаби *Rana esculenta synklepton* (Amphibia: Anura: Ranidae) в Чернігівській області України // Известия Харьковского энтомологического общества. – 1998. – Том VI, Вып. 2. – С. 78–82. *У співаєм.*
25. 5052. Периоды лёта жуков-мягкотелок (Coleoptera: Cantharoidea) в Левобережном Полесье Украины // Биологические ритмы: Материалы Междунар. науч.-практ. конф. – Брест, 1999. – С. 179–181.
26. 5053. Первая находка нетопыря средиземноморского *Pipistrellus kuhlii* (Chiroptera, Vespertiliidae) на Черниговщине (Украина) // Вестник зоологии. – 1999. – Т. 33, № 3. – С. 66. *У співаєм.*
27. 5054. О находке *Thymelicus aeteon* (Lepidoptera, Hesperidae) в Республике Беларусь // Вестник зоологии. – 1999. – Т. 33, № 3. – С. 96.
28. 5055. Новые находки *Scolia hirta* (Hymenoptera, Scolidae) в Украине и в Республике Беларусь // Вестник зоологии. – 1999. – Т. 33, № 3. – С. 96.
29. 5056. До фауни та екології жуків-довгоносиків підродин *Hylobiinae*, *Alophinae* та *Hyperinae* (Coleoptera: Curculionidae) Чернігівщини // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 108–122. *У співаєм.*
30. 5057. Жуки-стафілініди роду *Philonthus* Curtis, 1829 (Coleoptera: Staphilinidae) Чернігівської області України // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 123–132. *У співаєм.*
31. 5058. Некоторые итоги и перспективы энтомологических исследований на Черниговщине // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – 1998. – С. 133–153.
32. 5059. К изучению насекомых (Insecta) национального парка “Припятский” // Биологическое разнообразие Национального парка “Припятский” и других особо охраняемых природных территорий: Сб. науч. трудов Национального парка “Припятский”. – Туров-Мозырь, 1999. – С. 199–206.
33. 5060. К изучению энтомофауны национального парка “Припятский”. Чешуекрылые (Insecta: Lepidoptera) // Биологическое разнообразие Национального парка “Припятский” и других особо охраняемых природных территорий: Сб. науч. трудов Национального парка “Припятский”. – Туров-Мозырь, 1999. – С. 206–217.
34. 5061. К изучению энтомофауны национального парка “Припятский”. Стрекозы: Odonatoptera // Биологическое разнообразие Национального парка “Припятский” и других особо охраняемых природных территорий: Сб. науч. трудов Национального парка “Припятский”. – Туров-Мозырь, 1999. – С. 217–221.
35. 5062. Некоторые интересные находки жесткокрылых (Insecta: Coleoptera) из национального парка “Припятский” // Биологическое разнообразие Национального парка “Припятский” и других особо охраняемых природных территорий: Сб. науч. трудов Национального парка “Припятский”. – Туров-Мозырь, 1999. – С. 221–224.
36. 5063. О находке *Thymelicus aeteon* Rottemburg, 1775 (Lepidoptera: Hesperidae) в Республике Беларусь // Биологическое разнообразие Национального парка “Припятский” и других особо охраняемых природных территорий: Сб. науч. трудов Национального парка “Припятский”. – Туров-Мозырь, 1999. – С. 224–225.
37. 5064. Насекомые (Insecta) Национального парка “Припятский”, внесённые в Красную книгу Республики Беларусь, в Европейский Красный список // Биологическое разнообразие Национального парка “Припятский” и других особо охраняемых природных территорий: Сб. науч. трудов Национального парка “Припятский”. – Туров-Мозырь, 1999. – С. 225–228. *У співаєм.*
38. 5065. О распространении пчёл-плотников *Xylocopa* (Hymenoptera, Anthophoridae) на Черниговщине // Вестник зоологии. – 1999. – Т. 33, № 4–5. – С. 34.
39. 5066. К изучению энтомофауны национального парка “Припятский”. Ч. 2: Стрекозы (Odonatoptera) // Известия Харьковского энтомологического общества. – 1999. – Том VII, Вып. 1. – С. 51–54.
40. 5067. Сетчатокрылые (Neuroptera) Черниговской области // Известия Харьковского энтомологического общества. – 1999. – Том VII, Вып. 1. – С. 55–58. *У співаєм.*
41. 5068. Новые виды перепончатокрылых (Hymenoptera) для национального парка “Припятский” // Структурно-функциональное состояние биологического разнообразия животного мира Беларуси: Тез. докл. VIII зоологической науч. конф. – Минск, 1999. – С. 351–353.
42. 5069. К изучению энтомофауны Национального парка “Припятский” (Республика Беларусь). Ч. 1. Чешуекрылые // Заповідна справа в Україні. – 1999. – Т. 5, вип. 2. – С. 64–68.
43. 5070. Находка *Scolia maculata* (Hymenoptera, Scolidae) в Черниговской области (Украина) // Вестник зоологии. – 2000. – Т. 34, № 3. – С. 78.
44. 5071. К изучению питания зелёных лягушек *Rana esculenta synklepton* и *Rana ridibunda* Pall. (Amphibia: Anura: Ranidae) в Черниговской области Украины // Республіканська ентомологічна конф., присвячена 50-й річниці заснування Українського ентомологічного товариства: Тез. доп. (Ніжин, 19–23 серпня 2000). – Ніжин, 2000. – С. 73. *У співаєм.*
45. 5072. Жуки-вусачі (Coleoptera: Cerambycidae) Чернігівщини // Республіканська ентомологічна конф., присвячена 50-й річниці заснування Українського ентомологічного товариства: Тез. доп. (Ніжин, 19–23 серпня 2000). – Ніжин, 2000. – С. 124. *У співаєм.*
46. 5073. Короеди (Coleoptera: Scolytidae) Сумщини // Республіканська ентомологічна конф., присвячена 50-й річниці заснування Українського ентомологічного товариства: Тез. доп. (Ніжин, 19–23 серпня 2000). – Ніжин, 2000. – С. 125. *У співаєм.*
47. 5074. Совки (Lepidoptera: Noctuidae) агробиостанции и парка Нежинского пединверситета [Украина, Черниговская обл.] // Республіканська ентомологічна конференція, присвячена 50-й річниці заснування Українського ентомологічного товариства: Тез. доп. (Ніжин, 19–23 серпня 2000 р.). – Ніжин, 2000. – С. 143. *У співаєм.*
48. 5075. Біостаціонар “Ядути”: загальна характеристика, робочі умови // Novitates Theriologicae. – 2000. – Т. 1, вип. 2. – С. 7. *У співаєм.*

49. 5076. Види ссавців району розташування біостаціонару НДПУ "Ядути" // *Novitates Theriologicae*. – 2000. – Т. 1, вип. 2. – С. 9. *У співаєм.*
50. 5077. Огляд хіроптерофауни Чернігівщини // *Novitates Theriologicae*. – 2000. – Т. 1, вип. 2. – С. 23–25. *У співаєм.*
51. 5078. Методичні вказівки до навчальної практики з курсу "Зоологія безхребетних" для студентів 1 курсу природничо-географічного факультету НДПУ. – Ніжин, 2000. – 22 с. *У складі колект. авт.*
52. 5079. О редких и требующих охраны видах насекомых Черниговщины // Проблемы экологии и экологического образования Полесья в постчернобыльский период: Материалы Междунар. науч.-практ. конф. – Мозырь, 2000. – С. 287–290.
53. 5080. К подготовке новых изданий Красных книг Украины и Республики Беларусь // Проблемы экологии и экологического образования Полесья в постчернобыльский период: Материалы Междунар. науч.-практ. конф. – Мозырь, 2000. – С. 290–293.
54. 5081. О распространении на Черниговщине некоторых насекомых, внесённых в Красные книги Украины и Республики Беларусь // Проблемы экологии и экологического образования Полесья в постчернобыльский период: Материалы Междунар. науч.-практ. конф. – Мозырь, 2000. – С. 293–296. *У співаєм.*
55. 5082. О распространении жуков-усачей (Coleoptera, Cerambycidae) на Черниговщине // Вестник зоологии. – 2000. – Т. 34, № 4–5. – С. 36. *У співаєм.*
56. 5083. Редкие и требующие охраны млекопитающие (Mammalia) Черниговской области Украины // Проблемы охраны генофонду природы Полісся. – Луцьк, 2001. – С. 141–146. *У співаєм.*
57. 5084. Чешуекрылые (Lepidoptera) Сумской области, внесённые в Красную книгу Украины, в Красную книгу МСОП, в Европейский Красный список // Проблемы охраны генофонду природы Полісся. – Луцьк, 2001. – С. 146–147. *У співаєм.*
58. 5085. К фауне и охране настоящих пчелиных (Hymenoptera: Apidae) Черниговской области Украины // Проблемы охраны генофонду природы Полісся. – Луцьк, 2001. – С. 148–149. *У співаєм.*
59. 5086. Охраняемые насекомые регионального ландшафтного парка "Гранитно-степное Побужье" // Вестник зоологии. – 2001. – Т. 35, № 2. – С. 60. *У співаєм.*
60. 5087. Разноусые чешуекрылые (Lepidoptera: Heterocera) агробиостанции и парка Нежинского педуниверситета (Украина, Черниговская обл.) // Фальцфейнівські читання: Матеріали Міжнар. наук. конф. (Херсон, 25–27 квітня 2001). – Херсон, 2001. – С. 220–221. *У співаєм.*
61. 5088. Настоящие пчелиные (Hymenoptera: Apidae) биостационара НГПУ "Лесное озеро" и его окрестностей (окр. с. Ядути Борзнянского р-на Черниговской области) // Фальцфейнівські читання: Матеріали Міжнар. наук. конф. (Херсон, 25–27 квітня 2001). – Херсон, 2001. – С. 221–222. *У співаєм.*
62. 5089. Жуки-усачи (Coleoptera: Cerambycidae) Черниговской области [Украина] // Фальцфейнівські читання: Матеріали міжнар. наук. конф. (Херсон, 25–27 квітня 2001). – Херсон, 2001. – С. 222–223. *У співаєм.*
63. 5090. Дивосвіт природи Чернігівщини. – Чернігів, 2001. – Кн. 1: Зелений оксамит лісів. – 52 с. *У складі колект. авт.*
64. 5091. Дивосвіт природи Чернігівщини. – Чернігів, 2001. – Кн. 2: Луквів сіверських ризотрав'я. Світ імлістих боліт і водойм. – 44 с. *У складі колект. авт.*
65. 5092. Настоящие пчелиные (Hymenoptera, Apidae) регионального ландшафтного парка "Гранитно-степное Побужье" // Вестник зоологии. – 2001. – Т. 35, № 3. – С. 22. *У співаєм.*
66. 5093. Стрекозы (Odonata) Регионального ландшафтного парка "Гранитно-степное Побужье" // Вестник зоологии. – 2001. – Т. 35, № 3. – С. 22.
67. 5094. Находка *Coronella austriaca* (Serpentes, Colubridae) в Черниговской обл. (Украина) // Вестник зоологии. – 2001. – Т. 35, № 3. – С. 88. *У співаєм.*
68. 5095. Аннотированный каталог совок (Lepidoptera, Noctuidae) фауны Украины. – Киев: Институт зоологии НАН Украины, 2001. – 884 с. *У співаєм.*
69. 5096. Эколого-фаунистический обзор жуков-рогачей Lucanidae Latreille, 1806 (Insecta: Coleoptera) Черниговской области Украины // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали міжнар. наук. конф. (Ніжин, 18–20 вересня 2001). – Ніжин, 2001. – С. 130–133.
70. 5097. Кормовые связи шмелиных *Bombus* Latreille, 1802, *Psithyrus* Lepelletier, 1832 (Hymenoptera: Apidae) в Черниговской области и некоторые предложения по их охране // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали міжнар. наук. конф. (Ніжин, 18–20 вересня 2001). – Ніжин, 2001. – С. 133–136. *У співаєм.*
71. 5098. Жуки-усачи (Coleoptera: Cerambycidae) биостационара НГПУ "Лесное озеро" и его окрестностей (окр. с. Ядути Борзнянского р-на Черниговской области) // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали міжнар. наук. конф. (Ніжин, 18–20 вересня 2001). – Ніжин, 2001. – С. 136–138. *У співаєм.*
72. 5099. Новые для территории Беларуси виды чешуекрылых группы Macrolepidoptera // Разнообразие животного мира Белорусии: итоги изучения и перспективы сохранения: Материалы Междунар. науч. конф. (Минск, 28–30 ноября 2001). – Минск, 2001. – С. 93–95. *У співаєм.*
73. 5100. Сравнительный анализ жуков-усачей (Coleoptera: Cerambycidae) Черниговской области Украины и Гомельской области Беларуси // Разнообразие животного мира Беларуси: итоги изучения и перспективы сохранения: Материалы Междунар. науч. конф. (Минск, 28–30 ноября 2001). – Минск, 2001. – С. 144–146. *У співаєм.*
74. 5101. К изучению совок (Lepidoptera: Noctuidae) Черниговской области Украины // Известия Харьковского энтомологического общества. – Харьков, 2000. – Том VIII, Вып. 2. – С. 27–30. *У співаєм.*
75. 5102. Короеды (Coleoptera: Scolytidae) Сумщины // Известия Харьковского энтомологического общества. – Харьков, 2000. – Том VIII, Вып. 2. – С. 51. *У співаєм.*
76. 5103. Совки (Lepidoptera: Noctuidae) агробиостанции и парка Нежинского государственного педагогического университета (Украина, Черниговская обл.) // Известия Харьковского энтомологического общества. – Харьков, 2000. – Том VIII, Вып. 2. – С. 56–59. *У співаєм.*

77. 5104. Дивосвіт природи Чернігівщини: Навчальний посібник для вчителів. – Чернігів, 2001. – Кн. 3: Раритети мальовничої Чернігівщини. Живий світ поряд з людиною. – 92 с. *У складі колект. авт.*
78. 5105. Дивосвіт природи Чернігівщини: Навчальний посібник для вчителів. – Чернігів, 2001. – 186 с. *У складі колект. авт.*
79. 5106. К екології клопа шавелевого *Coreus marginatus* L. (Heteroptera, Coreoidea) в Чернігівській області України // Екологічні проблеми довкілля та шляхи їх вирішення (Дев'яті Каширинські читання): Міжнар. наук.-практ. конф. – Полтава, 2002. – С. 120–121. *У співавт.*
80. 5107. К изучению жуков надсемейства *Circulionidea* Latreille, 1802 (Coleoptera) биостационара НГПУ “Лесное озеро” и его окрестностей (окр. с. Ядуги Борзнянского р-на Черниговской области) // Екологічні проблеми довкілля та шляхи їх вирішення (Дев'яті Каширинські читання): Міжнар. наук.-практ. конф. – Полтава, 2002. – С. 121–123. *У співавт.*
81. 5108. Новые данные о видовом составе и распространении совок (Lepidoptera, Noctuidae) в Украине // Вестник зоологии. – 2002. – Т. 36, № 2. – С. 22. *У співавт.*
82. 5109. Некоторые интересные находки чешуекрылых (Insecta, Lepidoptera) в Черниговской области // Вестник зоологии. – 2002. – Т. 36, № 3. – С. 70. *У співавт.*
83. 5110. К изучению энтомофауны Национального парка “Припятский” (Республика Беларусь): 1. Чешуекрылые. Часть II // Заповідна справа в Україні. – 2001. – Т. 7, вип. 2. – С. 41–49.
84. 5111. Водные огнёвки (Pupalidae: Nymphulinae) как неотъемлемая составляющая гидробиоценозов Полесья и Лесостепи Левобережной Украины // Екологічні дослідження річкових басейнів Лівобережної України: 36. наук. праць (За матеріалами Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Суми, 14–16 листопада 2002)). – Суми, 2002. – С. 165–172. *У співавт.*
85. 5112. Сроки лёта жуков-усачей (Coleoptera: Cerambycidae) на Черниговщине // Известия Харьковского энтомологического общества. – 2001 [2002]. – Том IX, вып. 1–2. – С. 241–244. *У співавт.*
86. 5113. Польові практики з зоології хребетних у вивченні ссавців Чернігівщини // Вісник Львівського університету. Серія біологічна. – 2002. – Вип. 30. – С. 42–48. *У співавт.*
87. 5114. Хироптерофауна Черниговской области Украины: история изучения и перспективы дальнейших исследований // Pesotus et al. / pars spes.: Материалы VIII Всерос. совещ. по Рукокрылым (Тольятти, август 2002). – 2002. – С. 60–64. *У співавт.*
88. 5115. Gonerpteryx rhamni (Linnaeus, 1758) (Lepidoptera, Pieridae) в Черниговской области Украины // Биоразнообразие. Экология. Эволюция. Адаптация: Материалы юбилейной науч. конф. студентов, аспирантов и молодых ученых, посвященной 180-летию со дня рождения Л.С.Ценковского. – Одесса, 2003. – С. 149. *У співавт.*
89. 5116. Видовой состав и относительная численность клопов-краевиков (Heteroptera, Coreoidea) Черниговской области Украины // Биоразнообразие. Экология. Эволюция. Адаптация: Материалы юбилейной науч. конф. студентов, аспирантов и молодых ученых, посвященной 180-летию со дня рождения Л.С.Ценковского. – Одесса, 2003. – С. 186. *У співавт.*
90. 5117. Деякі особливості проведення навчально-польових практик з зоології хребетних у Ніжинському державному педагогічному університеті // Фальцфейнівські читання: Міжнар. наук. конф. (Херсон, 23–25 квітня 2003). – Херсон, 2003. – С. 141–143. *У співавт.*
91. 5118. К изучению жуков надсемейства *Circulionidea* Latreille, 1802 (Coleoptera) Луганского природного заповедника // Стан і проблеми природного і соціально-економічного середовища регіонів України: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 65-річчю створення Луганської області (В рамках 5-ї Всеєвропейської конф. “Довкілля для Європи”) (Луганськ, 20–22 травня 2003). – Луганськ, 2003. – С. 50–54. *У співавт.*
92. 5119. К изучению жуков-усачей (Coleoptera: Cerambycidae) Луганского природного заповедника // Стан і проблеми природного і соціально-економічного середовища регіонів України: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 65-річчю створення Луганської області (В рамках 5-ї Всеєвропейської конф. “Довкілля для Європи”) (Луганськ, 20–22 травня 2003). – Луганськ, 2003. – С. 54–59. *У співавт.*
93. 5120. К изучению жуков семейства *Staphiliniidae* Latreille, 1802 (Coleoptera) Луганского природного заповедника // Стан і проблеми природного і соціально-економічного середовища регіонів України: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 65-річчю створення Луганської області (В рамках 5-ї Всеєвропейської конф. “Довкілля для Європи”) (Луганськ, 20–22 травня 2003). – Луганськ, 2003. – С. 59–61. *У співавт.*
94. 5121. Новые данные о распространении листоедов рода *Chrysolina* (Coleoptera, Chrysomelidae) на территории Украины // Вестник зоологии. – 2003. – Т. 37, № 3. – С. 84. *У співавт.*
95. 5122. Сонечка (Coleoptera, Coccinellidae) Чернігівщини у фондах кафедри біології Чернігівського державного педагогічного університету // VI з'їзд Українського ентомологічного товариства (Біла Церква, 8–11 вересня 2003): Тез. доп. – Ніжин, 2003. – С. 14. *У співавт.*
96. 5123. Сезонна динаміка льоту бабок (Insecta: Odonata) Північного Сходу України // VI з'їзд Українського ентомологічного товариства (Біла Церква, 8–11 вересня 2003): Тез. доп. – Ніжин, 2003. – С. 136. *У співавт.*
97. 5124. Требующие охраны насекомые биостационара “Лесное озеро” (Черниговская обл., Украина) // VI з'їзд Українського ентомологічного товариства (Біла Церква, 8–11 вересня 2003): Тез. доп. – Ніжин, 2003. – С. 146–147.
98. 5125. Изученность жуков-усачей (Coleoptera: Cerambycidae) Черниговщины // VI з'їзд Українського ентомологічного товариства (Біла Церква, 8–11 вересня 2003): Тез. доп. – Ніжин, 2003. – С. 147. *У співавт.*
99. 5126. О подготовке нового издания Красной книги Украины // VI з'їзд Українського ентомологічного товариства (Біла Церква, 8–11 вересня 2003): Тез. доп. – Ніжин, 2003. – С. 148.
100. 5127. Жужелицы Придонцовской поймы Луганского природного заповедника // Роль природно-заповідних територій у підтриманні біорізноманіття: Матеріали наук. конф., присвяченої 80-річчю Канівського природного заповідника (Канів, 9–11 вересня 2003). – Канів, 2003. – С. 219–221. *У співавт.*
101. 5128. К познанию жуков семейства *Chrysomelidae* Регионального ландшафтного парка “Гранитно-степное Побужье” // Роль природно-заповідних територій у підтриманні біорізноманіття: Матеріали наук. конф., присвяченої 80-річчю Канівського природного заповідника (Канів, 9–11 вересня 2003). – Канів, 2003. – С. 307–308.
102. 5129. Редкие насекомые планируемого Придеснянского национального природного парка // Роль природно-заповідних територій у підтриманні біорізноманіття: Матеріали наук. конф., присвяченої 80-річчю Канівського природного заповідника (Канів, 9–11 вересня 2003). – Канів, 2003. – С. 308–309. *У співавт.*

103. 5130. К изучению жуков семейства Cerambycidae Регионального ландшафтного парка "Гранитно-степное Побужье" // Роль природно-заповідних територій у підтриманні біорізноманіття: Матеріали наук. конф., присвяченої 80-річчю Канівського природного заповідника (Канів, 9–11 вересня 2003). – Канів, 2003. – С. 309–310. *У співаєм.*
104. 5131. Некоторые данные о кормовом рационе лягушки озёрной *Rana ridibunda* Pallas, 1771 (Amphibia: Anura: Ranidae) в Черниговской области Украины // Экологические проблемы бассейнов крупных рек – 3 (Тольятти, 15–19 сентября 2003). – Тольятти, 2003. – С. 166. *У співаєм.*
105. 5132. Планируемый Днепровский природный национальный парк – уникальный природный комплекс // Экологические проблемы бассейнов крупных рек – 3 (Тольятти, 15–19 сентября 2003). – Тольятти, 2003. – С. 167. *У співаєм.*
106. 5133. Позвоночные животные планируемого Днепровского природного национального парка // Экологические проблемы бассейнов крупных рек – 3 (Тольятти, 15–19 сентября 2003). – Тольятти, 2003. – С. 168. *У складі колект. авт.*
107. 5134. Систематика безхребетных тварин: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 94 с. *У співаєм.*
108. 5135. Місце навчальної практики у сучасному освітньому просторі // Роль навчальних та виробничих екскурсій в професійній підготовці майбутнього учителя природничих дисциплін: Зб. наук. праць Всеукр. наук.-практ. семінару (Полтава, 23–24 жовтня 2003). – Полтава, 2003. – С. 130–133. *У співаєм.*
109. 5136. Новые находки орденской ленты малиновой – *Catocala sponsa* (Lepidoptera, Noctuidae) в Украине // Вестник зоологии. – 2004. – Т. 38, № 1. – С. 80. *У співаєм.*
110. 5137. Божьи-коровки (Coleoptera: Coccinellidae) Черниговщины в фондах кафедры биологии Черниговского государственного педагогического университета // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004). – Ніжин. – С. 13–14. *У співаєм.*
111. 5138. К изучению энтомофауны долины Десны. Пластинчатоусые жуки (Coleoptera, Scarabaeoidea) биостационара "Лесное озеро" и его окрестностей (Черниговская обл., Украина) // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004). – Ніжин, 2004. – С. 17–19. *У співаєм.*
112. 5139. Земноводные фондовых коллекций Нежинского государственного педагогического университета имени Николая Гоголя // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004). – Ніжин, 2004. – С. 49–52. *У співаєм.*
113. 5140. Распространение жуков-трубковёртов (Coleoptera: Rhynchitidae, Attelabidae) в Черниговской области [Украина] // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004). – Ніжин, 2004. – С. 67–70. *У співаєм.*
114. 5141. Систематичний склад твердокрилих околій міста Семенівка // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004). – Ніжин, 2004. – С. 109. *У співаєм.*
115. 5142. Жуки-усачи (Coleoptera: Cerambycidae) Сумской области [Украина] // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004). – Ніжин, 2004. – С. 111–112. *У складі колект. авт.*
116. 5143. Булавоусые чешуекрылые (Lepidoptera: Rhopalocera) Сосницкого района Черниговской области Украины // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004). – Ніжин, 2004. – С. 112–114. *У співаєм.*
117. 5144. К фауне муравьёв (Hymenoptera: Formicidae) Черниговской области [Украина] // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004). – Ніжин, 2004. – С. 114–115. *У співаєм.*
118. 5145. К изучению энтомофауны долины Десны. Стрекозы (Odonata) биостационара НГПУ "Лесное озеро" и его окрестностей (Черниговская обл., Украина) // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004). – Ніжин, 2004. – С. 115–117. *У співаєм.*
119. 5146. Требующие охраны беспозвоночные Сосницкого р-на Черниговской области [Украина] // Проблемы в ідт в орення та охорони біорізноманіття України: Матеріали Всеукр. студентської наук.-практ. конф. (до 115-ї річниці М.І.Гавриленка). – Полтава, 2004. – С. 171–173. *У співаєм.*
120. 5147. Божьи коровки (Coleoptera: Coccinellidae) биостационара НГПУ "Лесное озеро" и его окрестностей (окр. с. Ядуты Борзнянского р-на Черниговской обл.) // Проблемы в ідт в орення та охорони біорізноманіття України: Матеріали Всеукр. студентської наук.-практ. конф. (до 115-ї річниці М.І.Гавриленка). – Полтава, 2004. – С. 190–192. *У співаєм.*
121. 5148. Перспективы изучения териофауны на территории проэктируемых на Черниговщине национальных парков // Учёные записки / Тавричск. нац. ун-т. им. В.И.Вернадского. – Симферополь, 2004. – Биология-Химия. – Том 17 (56), № 2. – С. 130–133.
122. 5149. Булавоусые чешуекрылые (Lepidoptera: Rhopalocera) Черниговщины // Природничий альманах. – Херсон, 2004. – Біологічні науки. – Вип. 4. – С. 166–182. *У співаєм.*
123. 5150. Находка *Larra anacheta* (Hymenoptera, Sphecidae) в Черниговской обл. (Украина) // Вестник зоологии. – 2004. – Т. 38, № 4. – С. 30. *У співаєм.*
124. 5151. Дестабилизирующее влияние на фауну мероприятий по благоустройству агробиостанции НГПУ и прилегающей к педуниверситету территории, а также реконструкции примыкающего к ним Графского парка // Актуальные проблемы сохранения устойчивости живых систем: Матеріали VIII Междунар. науч. экологической конф. (Белгород, 27–29 сентября 2004). – Белгород, 2004. – С. 248–249.
125. 5152. Редкие насекомые планируемого Мезинского природного национального парка и его окрестностей (Черниговская область, Украина) // Динамика биологического разнообразия фауны, проблемы и перспективы устойчивого использования и охраны животного мира Беларуси: Тез. докл. IX зоологической науч. конф. (Минск, 2004 г.). – Минск, 2004. – С. 78–79.
126. 5153. Особенности стаиального расселения совков (Lepidoptera, Noctuidae) в региональном ландшафтном парке "Гранитно-степное Побужье" // Вестник зоологии. – 2004. – Т. 38, № 6. – С. 83–86. *У співаєм.*

127. 5154. Об охране насекомых на Черниговщине // Рідкісні та зникаючі види комах і концепції Червоної книги України: Зб. праць наук. конф. (Київ, 29–31 березня 2004). – К., 2005. – С. 134–145.
128. 5155. Требующие охраны насекомые биостационара "Лесное озеро" и его окрестностей (Черниговская обл., Украина) // Рідкісні та зникаючі види комах і концепції Червоної книги України: Зб. праць наук. конф. (Київ, 29–31 березня 2004). – К., 2005. – С. 146–150.
129. 5156. О подготовке нового издания Красной книги Украины // Рідкісні та зникаючі види комах і концепції Червоної книги України: Зб. праць наук. конф. (Київ, 29–31 березня 2004). – К., 2005. – С. 150–153. *У співавторстві.*

КАФЕДРА АНАТОМІЇ І ВАЛЕОЛОГІЇ

ДЕМА ЛЮДМИЛА ПАВЛІВНА

Народилася 1968 року. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В.Гоголя у 1995 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1995 на посаді асистента.

Наукові праці

1. 5157. Перші знахідки бобрів роду *Dipoides* (Castoridae, Rodentia) в пліоцені України // Вестник зоології. – 2000. – № 14.
2. 5158. Мікротеріофауни кувальницького регіоресурсу і їх палеоекологічна характеристика // Біостратиграфічні та палеоекологічні аспекти плейстоценової стратиграфії. – К., 2000.
3. 5159. Бобры (Castoridae) позднего неогена и антропогена как индикаторы интразональных ландшафтов // Біостратиграфічні та палеоекологічні аспекти плейстоценової стратиграфії. – К., 2000. *У співавторстві.*
4. 5160. Дрібні ссавці хапрівського фауністичного комплексу України // Наукові записки / Тернопільський пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2000. – Біологія. – № 4 (11).
5. 5161. Основные направления морфологической дифференциации родов *Villanyia* // Палеонтологічне обґрунтування стратонів фанерозою України. – К., 2001.
6. 5162. Надвидовые систематические категории рода *Villanyia* Kretzoi. – 1956.
7. 5163. (Rodentia, Mammalia) // Вісник Національного науково-природничого музею. – К., 2001. *У співавторстві.*
8. 5164. Граница плиоцену і плейстоцену по мікротеріофауні з континентальних відкладів України // Вісник Київського Національного університету ім. Т.Г.Шевченка. – 2002. – Геологія. – Вип. 21–22. *У співавторстві.*
9. 5165. Эволюция и стратиграфическая приуроченность представителей родов *Pliomys* и *Villanyia* (Arvicolidae, Rodentia) в плиоцене Европы // Теоретичні та прикладні аспекти сучасної біостратиграфії фанерозою України: Зб. наук. праць ін-ту геологічних наук. – К., 2003.
10. 5166. Phylogeny of the genus *Villanyia* (Arvicolidae, Rodentia) and its morphosystematic foundation // 4th European Congress of Mammalogy. – Brno, 2003. *У співавторстві.*
11. 5167. Taxonomy and transitional forms within various lineages of the genera *Villanyia* and *Pliomys* (Arvicolidae, Rodentia) // 18th International Senchenberg Conference. – Weimar, 2004. *У співавторстві.*
12. 5168. Здоровий спосіб життя як шлях формування і зміцнення здоров'я сучасної людини // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. *У співавторстві.*

СВЕСЬЄВА ОЛЬГА ВАДИМІВНА

Народилася 1954 р. Закінчила біологічний факультет Чернівецького державного університету в 1976 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1978 р. на посадах асистента (1978–1988 рр.), ст. викладача (з 1988 р.). Основні напрямки наукових досліджень – вузівська педагогіка та психологія, валеологія, вікова фізіологія.

Наукові праці

1. 5169. Варибельность показателей кровообращения у младших школьников в процессе восстановления после дозированной физической нагрузки // Физиологические проблемы утомления и восстановления: Тез. Всесоюз. науч. конф., посвященной 100-летию со дня рождения Г.В.Фольборга. – К.; Черкассы, 1985. – Ч. 1. – С. 140–142.
2. 5170. Аналіз міжіндивідуальної дисперсії динамічних показників розумової працездатності людей різного віку // Тез. доп. XII з'їзду Українського фізіол. товариства ім. І.П.Павлова. – Львів, 1986. – С. 233–234. *У співавторстві.*
3. 5171. Морфология адаптационных изменений сосудистой проводимости компонентов черепных нервов при экстремальных воздействиях в условиях физических тренировок // Тез. докл. X Всесоюз. съезда анатомов, гистологов, эмбриологов. – Полтава, 1986. – С. 407. *У складі колект. авт.*
4. 5172. Индивидуальные особенности утомления студентов при умственной работе // Тез. XV съезда Всесоюз. физиолог. общества. – 1987. – Т. 2. – С. 170–171. *У складі колект. авт.*
5. 5173. Педагогическая практика студентов-первокурсников: Метод. рекомендации. – Нежин, 1988. – С. 14–22. *У складі колект. авт.*
6. 5174. Методические рекомендации к изучению курса "Возрастная физиология и школьная гигиена". – Нежин, 1989. – 49 с.

7. 5175. Опыт использования микро-ЭВМ в преподавании физиологии // Подготовка учителей биологии в условиях новой информационной технологии обучения: Тез. докл. I Всесоюз. совещания-семинара. – Петрозаводск, 1990. – С. 18–20. *У співаєт.*
8. 5176. Аспекты экологического воспитания и образования на факультете естествознания // Тез. докл. и сообщений региональной научно-практ. конф. – Переяславль-Хмельницкий, 1990. – Ч. 3. – С. 5–6. *У співаєт.*
9. 5177. Гістологія з основами ембріології: Метод. рекомендації для студентів заочного відділення по спеціальності 01.09.00. – Ніжин, 1990. – 24 с. *У співаєт.*
10. 5178. Гістологія з основами ембріології: Метод. рекомендації та вказівки по підготовці до лабораторних занять студентів по спеціальності 21.06 та 21.07. – Ніжин, 1990. – 26 с. *У співаєт.*
11. 5179. Вплив учбового навантаження на розумову працездатність студентів // Розвиток фізіології в УРСР за 1986–1990 рр.: Зб. матеріалів XIII з'їзду Українського фізіолог. товариства ім. І.П.Павлова. – К., 1990. – Т. 2. – С. 198–199. *У співаєт.*
12. 5180. Процесс обучения как передача содержания социального опыта и творческое развитие личности студента // Психолого-педагогические проблемы научно-технического творчества учеников: Тез. докл. научно-практ. конф. – Нежин, 1990. – С. 83–84.
13. 5181. Техника быстрого чтения как один из способов организации самостоятельной работы студентов // Учитель и общество: опыт, проблемы, поиски: Тез. к 50-летию Измаильского пединститута. – Измаил, 1990. – С. 220–221. *У співаєт.*
14. 5182. Проблемы совершенствования экологического образования студентов при преподавании дисциплин анатомо-физиологического цикла // Проблемы и опыт охраны окружающей среды республики: Тез. конф. – Днепропетровск, 1990. – С. 39–41. *У складі колект. авт.*
15. 5183. Реакция сердечно-сосудистой системы детей на дозированную физическую нагрузку // Физиология развития человека. Возрастные особенности физиологических систем детей и подростков: Тез. IV Всесоюз. конф. – М., 1990. – С. 95–96. *У співаєт.*
16. 5184. Анализ variability показателей умственной работоспособности школьников разного возраста // Физиология развития человека. Возрастные особенности физиологических систем детей и подростков: Тез. IV Всесоюз. конф. – М., 1990. – С. 171.
17. 5185. Професійно-орієнтаційна робота вчителя біології // Вдосконалення роботи по орієнтації на педагогічні професії: Тез. респ. наук.-дослідної конф. – Ніжин, 1991. – С. 67–68. *У співаєт.*
18. 5186. Самостійна підготовка до лабораторних занять по курсу “Гістологія з основами ембріології”: Метод. рекомендації. – Ніжин, 1991. – 39 с.
19. 5187. Анализ распространённости деятельностно-ориентированных методов обучения в педвузе по ряду анатомо-физиологических и общебиологических дисциплин спец. 21.06 – учитель биологии и 21.07 – учитель географии-биологии за период 1.02.91 г. – 1.11.91 г. // Отчет о научно-исслед. работе по центральной комплексной программе исследований “Педагогическое, психологическое и эргономическое обеспечение Государств. программы развития высшего образования в СССР в условиях технологической революции и перестройки общества / ЦКП-5”. – М., 1991. – С. 37–42.
20. 5188. Словник гістологічних та ембріологічних термінів: Учбовий посібник. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 24 с. *У складі колект. авт.*
21. 5189. Деякі аспекти методики екологічного виховання // Сучасні проблеми екологічного виховання в педвузах України: Тез. доп. міжвуз. конф. – Вінниця, 1991. – С. 18–19. *У співаєт.*
22. 5190. Руководство для контроля самостоятельной подготовки студентов по гистологии с основами эмбриологии: Метод. рекомендации. – Нежин, 1992. – 35 с.
23. 5191. Экспериментальные исследования в традиционных технологиях обучения применения деятельностно-ориентированных методов обучения в учебном процессе высшей школы при подготовке учителя биологии и химии: Отчет о научно-исслед. работе за 1992 г. // Разработка дидактических аспектов реформы высшего образования (Отчет НИИВО). – М., 1992. – С. 14–18.
24. 5192. Діяльнісно-орієнтовані методи навчання при підготовці вчителя біології-хімії у педагогічному вузі // Адаптація учнівської молоді до навчальних занять та фізичних навантажень: Тез. допов. конф. – Черкаси, 1993. – С. 27.
25. 5193. Экспериментальное внедрение и разработка методического обеспечения реализации деятельностно-ориентированных методов обучения при изучении гистологии с основами эмбриологии: Отчет о научно-исслед. работе за 1993 г. // Разработка концептуальных основ развития высшего образования и проектов обеспечения их реализации (Отчет НИИВО). – М., 1993. – С. 52–56.
26. 5194. Психолого-педагогічне обґрунтування рейтингу з універсальних дисциплін біологічного циклу // Впровадження рейтингової системи оцінювання знань студентів вузу: Тези доп. Міжвуз. наук.-практ. конф., присвяченої 75-річчю Українського держ. пед. ун-ту ім. М.Драгоманова. – К., 1994. – С. 31.
27. 5195. Психологія сприймання і підготовка вчителя біології // До 100-річчя Ніжинського історико-філологічного товариства: Тез. і матеріали наук. конф. Історико-краєзнавчого товариства (25–27 травня 1994 р., Ніжин). – Ніжин, 1995. – С. 78–83.
28. 5196. Сучасний стан проблеми “Методи навчання у вузі” // Актуальні питання природознавства: Зб. праць. – Ніжин, 1995. – С. 30–33.
29. 5197. Реакция сердечно-сосудистой системы школьников и студентов на дозаване физическое навантаження // Адаптаційні можливості дітей і молоді: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 50-річчю факультету фізичного виховання. – Одеса, 1996. – С. 47–48. *У співаєт.*
30. 5198. Вивчення гістології з основами ембріології при використанні діяльнісно-орієнтованих методів навчання: Метод. рекомендації для першокурсників (спец. 2106). – Ніжин: НДПІ, 1996. – 61 с.
31. 5199. В томі // Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 114–115. *У складі колект. авт.*
32. 5200. Гігієна дітей і підлітків // Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 115–116. *У складі колект. авт.*
33. 5201. Ріст // Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1996. – С. 147–148. *У складі колект. авт.*
34. 5202. Діяльнісно-орієнтований підхід до вивчення гістології з основами ембріології: Метод. рекомендації до спец. 21.07 (географія-біологія). – Ніжин: НДПІ, 1996. – 50 с.

35. 5203. Тканини тваринного організму. Опорні сигнали: Учбовий посібник по гістології з основами ембріології для педінститутів. – Ніжин: НДПІ, 1997. – 7 с.
36. 5204. Інформаційно-орієнтовальна основа діяльності студентів-біологів заочного відділення при вивченні гістології з основами ембріології: Учбово-метод. посібник. – Ніжин: НДПІ, 1997. – 35 с.
37. 5205. Динамічні показники розумової працездатності як один із чинників диференційованого підходу до навчання // Індивідуальні психофізіологічні особливості людини та професійна діяльність: Матеріали ІІ наук. конф. – К.; Черкаси, 1997. – С. 88. *У співаєм.*
38. 5206. Практикум з вікової фізіології і шкільної гігієни: Метод. рекомендації для студентів педінститутів. – Ніжин: НДПІ, 1998. – 63 с.
39. 5207. Робочий зошит для практично-семінарських занять з вікової фізіології і шкільної гігієни: Учбовий посібник. – Ніжин: НДПІ, 1998. – 44 с.
40. 5208. Структурні компоненти кваліфікаційної характеристики випускника-біолога педагогічного вузу // Педагогіка і психологія. – 1998. – № 2. – С. 152–160.
41. 5209. Стан викладання валеології в Ніжинському педуніверситеті та шляхи його вдосконалення // Культура і здоров'я як предмет освіти: Зб. наук.-метод. праць. – К.; Херсон, 1998. – С. 24–27. *У співаєм.*
42. 5210. Показники міопії, гострота зору школярів різного віку м. Ніжина та можливості формування гігієнічної культури першокласників // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 10–13.
43. 5211. Біологічні компоненти здорового способу життя в студентських буднях // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 5–9. *У співаєм.*
44. 5212. Теоретична успішність та бюджет часу в студенток з різними властивостями нервових процесів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фізико-математичні науки. – С. 60–62. *У співаєм.*
45. 5213. Про поняття фахово-базисні потреби студента-біолога педагогічного університету // Освіта і виховання в Польщі та Україні (XIX–XX ст.): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – Ч. 2. – С. 100–107.
46. 5214. Бюджет часу студентів з різними типологічними особливостями вищої нервової діяльності // Освіта і виховання в Польщі та Україні (XIX–XX ст.): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – Ч. 2. – С. 161–163. *У співаєм.*
47. 5215. Параметри фізичного розвитку студентської молоді // Адаптаційні можливості дітей і підлітків: Матеріали ІІ міжнар. наук.-практ. конф. – Одеса, 1998. – С. 50–51. *У співаєм.*
48. 5216. До проблеми наукової організації підготовки спеціалістів в вищій школі // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1999. – Психолого-педагогічні науки. – Ч. 1. – С. 99–104.
49. 5217. Спрямованість та професійні види діяльності при вивченні гістології з основами ембріології // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі шляхом підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 141–149.
50. 5218. Особливості раннього ембріогенезу амніот: Навч. посібник для студентів-біологів педагогічних вузів. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 26 с.
51. 5219. Гістологічна будова статевих залоз. Будова і розвиток статевих клітин: Учбовий посібник з гістології та основ ембріології для студентів біологічних спеціальностей. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 34 с.
52. 5220. Тканини тваринного організму. Опорні сигнали: Учбовий посібник по гістології з основами ембріології для педагогічних інститутів. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 7 с.
53. 5221. Валеологічний аналіз здоров'я і захворюваності студентів НДПУ // Культура і здоров'я як предмет освіти: Зб. наук.-метод. праць. – Херсон, 2000. – С. 44–49. *У співаєм.*
54. 5222. Влияние оздоровительной физической нагрузки на функциональное состояние сердечно-сосудистой системы студентов // Адаптаційні можливості дітей та молоді: Тез. ІІІ наук.-практ. міжнар. конф. – Одеса, 2000. – С. 56–57. *У співаєм.*
55. 5223. Проблема уссовершенствования экологического образования при изучении дисциплин медико-биологического цикла // Проблемы экологии и экологического образования в постчернобыльский период: Материалы междунар. науч.-практ. конф. – Мозир, 2000. – С. 461–463. *У співаєм.*
56. 5224. Становлення особистості вчителя в процесі пізнавальної діяльності // Морально-духовний облік особистості в сучасних умовах. (Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді): Зб. наук. праць. – К., 2000. – Кн. 2. – С. 239–246.
57. 5225. Усвідомлення студентами в івдв діяльності вчителя та в івдв діяльності учіння // Сучасні педагогічні технології у вищій педагогічній закладі освіти: Матер. Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2000. – Ч. 2. – С. 34–37.
58. 5226. Формування навичок сприймання у майбутніх вчителів біології // Біологія і хімія в школі. – 2001. – № 2. – С. 25–27.
59. 5227. Діяльнісно-орієнтований підхід до навчання – один із шляхів реформування вищої педагогічної освіти // Наукові записки. – Кіровоград, 2001. – Педагогічні науки. – Вип. 32. – Ч. 2. – С. 44–47.
60. 5228. Цільовий компонент як спрямовуюча детермінанта технології навчання // Біомедичні проблеми реабілітації і освіти студентів з особливими потребами: Зб. наук. робіт Міжнар. конф. – Мелітополь, 2001. – С. 48–50. *У співаєм.*
61. 5229. Сновидіння, міфритуральні структури і питання реабілітації наркозалежної молоді // Там само. – С. 43–47. *У співаєм.*
62. 5230. Проблеми сучасної валеології. Оздоровчі системи – компонент здорового способу життя // Формування здорового способу життя у студентської та учнівської молоді засобами туристської роботи: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (19–20 квітня 2001 р., м. Переяслав-Хмельницький). – К., 2001. – С. 17–19. *У співаєм.*
63. 5231. Діяльнісно-орієнтовані завдання при підготовці вчителя // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2001. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 100–103.
64. 5232. Інтелектуальний потенціал студента як одна із першооснов громадянина України // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-педагогічні науки. – № 2. – С. 34–36. // Громадянська освіта в Україні: досвід, пошуки, перспективи: Матер. Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001.
65. 5233. Здоров'я студентів Ніжинського педагогічного університету // Екологічні проблеми довкілля та шляхи їх вирішення. Дев'яті Каришинські читання: Міжнар. наук.-практ. конф. – Полтава, 2002. – С. 182.

66. 5234. Адаптация сердечно-сосудистой системы студентов на дозированные физические нагрузки в постчернобыльский период // Адапційні можливості дітей та молоді: Матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф. – Одеса, 2002. – С. 50. *У співавт.*
67. 5235. До проблеми цілей навчання студента-біолога педагогічного вузу // Природничо-наукова освіта школярів: реалії та перспективи: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Тернопіль, 2003. – С. 126. *У співавт.*
68. 5236. Ідеї В.О.Сухомлинського та навчальні завдання для педагогічних вузів // Наукові записки / Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. В.Винниченка. – Кіровоград, 2003. – Педагогічні науки. – Вип. 52. – Ч. 2. – С. 14–17 // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: Матеріали II Міжнар. пед. читань // Василь Сухомлинський і сучасність: особистість учителя: Матеріали X Всеукр. пед. читань.
69. 5237. До питання конкретизації змісту вищої освіти студентів педагогічного ВНЗ. – Освіта і управління. – 2003. – Т. 6. – № 4. – С. 128–132.
70. 5238. Навчальна програма та цілі навчання і зміст вищої педагогічної освіти // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004 р.). – Ніжин, 2004. – С. 186.
71. 5239. Навчальна програма з гістології та основ ембріології для студентів природничо-географічного факультету зі спеціальності “біологія-хімія”. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 13 с.
72. 5240. Навчальна програма з гістології та основ ембріології для студентів природничо-географічного факультету зі спеціальності “географія-біологія”. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 13 с.
73. 5241. Навчальна програма з гістології та основ ембріології для студентів природничо-географічного факультету заочного відділення. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 10 с.

КАЧАЛКА ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Народився 1956 р. Закінчив Полтавський медичний стоматологічний інститут у 1980. Кандидат медичних наук (з 1985), доцент (з 1991). Працює у Ніжинській вищій школі на посадах ст. викладача (1989–1991), доцента (1991–1999), завідувача кафедрою анатомії і валеології (з 1999). Основні напрямки наукових досліджень – вивчення, рання діагностика і лікування гіпоергічних та гіпоімунних станів методами народної медицини і класичної китайської чжень-цзю терапії, удосконалення методів акупунктурної діагностики.

Наукові праці

1. 5242. Специфические черты строения кровеносного микроциркуляторного русла некоторых органов челюстно-лицевой области и шеи // Тез. докл. 9-го Всесоюз. съезда анатомов, гистологов и эмбриологов. – Минск, 1981. – С. 355–356. *У співавт.*
2. 5243. Функциональная морфология некоторых экзо- и эндокринных желез головы и шеи человека // Функциональная морфология эндокринных желез человека. – К., 1984. – С. 116–120. *У співавт.*
3. 5244. Структурная организация желез рта и смежных органов человека в различные возрастные периоды // Вопросы антропологии. – Тарту, 1985. – С. 58–59. *У співавт.*
4. 5245. Электромагнитный включатель затвора фотоаппарата. Рационализаторские предложения в медицине (Аннот. каталог). – Полтава, 1985 – С. 151. *У співавт.*
5. 5246. Использование пластмассы Дуракрил для инъекции кровеносных сосудов // Там само. – С. 151. *У співавт.*
6. 5247. Особенности структурной организации щитовидной железы новорожденных человека: Тез. докл. II съезда анатомов, гистологов и эмбриологов. – Полтава, 1985. – С. 86.
7. 5248. Микроциркуляторное русло некоторых экзо- и эндокринных желез человека, расположенных в области головы и шеи // Там само. – С. 128–129. *У складі колект. авт.*
8. 5249. Структурная организация эпителиальных компонентов и топография микрососудов подъязычной, слезной и щитовидной желез новорожденных человека: Тез. докл. I съезда морфологов Таджикистана. – Душанбе, 1985. – С. 143. *У складі колект. авт.*
9. 5250. Пространственные сосудисто-тканевые отношения в слюнных, слезных, интрамуральных и щитовидной железах: Тез. докл. X Всесоюз. съезда анатомов, гистологов и эмбриологов. – Винница, 1985. – С. 224. *У складі колект. авт.*
10. 5251. Особенности конструкции сосудов некоторых экзо- и эндокринных желез // Морфология сердечно-сосудистой и нервной систем в норме, патологии и эксперименте: Сб. науч. тр. – Ростов-на-Дону, 1986. – С. 85–86. *У складі колект. авт.*
11. 5252. Микроциркуляторное русло некоторых экзо- и эндокринных желез области головы и шеи человека // Васкуляризация и нейрогормональная регуляция паренхиматозных, трубчатых органов и реконструктивные операции на них: Докл. обл. науч.-практ. конф. – Днепропетровск, 1986. – С. 28–29. *У складі колект. авт.*
12. 5253. Конструкция гемомикроциркуляторного русла щитовидной железы человека в периоде новорожденности по данным стереологического анализа // Морфология некоторых органов и тканей человека и млекопитающих: Тр. Крым. мед. ин-та. – Симферополь, 1986. – С. 122–124. *У співавт.*
13. 5254. Особенности кровеносного и лимфатического русла некоторых органов головы и шеи человека // Морфология: Респ. межвед. сб. – К., 1986. – С. 15–20. *У співавт.*
14. 5255. Становление подъязычной слюнной, слезной, щитовидной желез и слизистой оболочки верхнечелюстной пазухи человека // Вопросы эволюционной физиологии: Тез. сообщ. – Л., 1986. – С. 186. *У складі колект. авт.*
15. 5256. Морфология эпителия щитовидной железы человека по данным стереологического анализа // Современны методы диагностики и лечения в медицине: Докл. обл. конф. – Полтава, 1986. – С. 223–224.
16. 5257. Морфологическое значение строения эпителиальных комплексов некоторых желез человека // Там само. – С. 230–231. *У співавт.*

17. 5258. Приспособление к микротому МПС-2 для подготовки эпоксидных блоков к микротомированию // Архив анатомии. – 1986. – Т. 90, № 3. – С. 81–82.
18. 5259. Пространственная организация фолликулов щитовидной железы у новорожденных детей // Там само. – № 5. – С. 63–68.
19. 5260. Метод импрегнации серебром базальных мембран, ретикулиновых и коллагеновых волокон на полутонких срезах // Научно-технический прогресс и здоровье человека: Мат. обл. науч.-практ. конф. – Полтава, 1987. – С. 344–345. *У співаєт.*
20. 5261. Вибрационный столик для ускоренной гистологической обработки тканевых блоков // Там само. – С. 346. *У співаєт.*
21. 5262. Топография и архитектура внутриорганных артерий щитовидной железы новорожденных человека // Научно-технический прогресс, охрана окружающей среды, фундаментальные проблемы медицины: Докл. обл. науч.-практ. конф. – Полтава, 1988. – С. 180–181. *У співаєт.*
22. 5263. Пространственная организация фолликулов и гемомикроциркуляторного русла щитовидной железы новорожденного человека: Автореф. дис. ... канд. мед. наук. – Симферополь, 1988. – 21 с.
23. 5264. Методика микротома гистологических объектов: Метод. рекомендации. – Полтава, 1988. – С. 16. *У співаєт.*
24. 5265. Ультроструктурная организация эпителиальных компонентов слезной и щитовидной желез новорожденных человека: Тез. обл. конф. – Ивано-Франковск, 1989. – С. 85. *У співаєт.*
25. 5266. Методы электронной микроскопии в гистологии и медицине: Метод. рекомендации. – Полтава, 1991. – С. 19. *У співаєт.*
26. 5267. Медико-психологічні аспекти адаптації першокурсників до навчання: Матеріали конф. – Одеса, 2000. – С. 33–35. *У співаєт.*
27. 5268. Можливість немедикаментозної корекції синдрому хронічної втоми в учнівської молоді // Культура здоров'я як предмет освіти: Матеріали міжнар. конф. – Херсон, 2000. – С. 77–82. *У співаєт.*
28. 5269. Фізіологія серцево-судинної системи: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 7,4 д.а. *У співаєт.*
29. 5270. Обмін речовин та енергії. Терморегуляція: Навч. посібник. – Ніжин, 2003. *У співаєт.*
30. 5271. Переваги та недоліки використання ехосинускопа ССА-01 // Ринологія. – 2003. – № 3.

ЛІПСЬКИЙ ПЕТРО ЮЗЕФОВИЧ

Народився 1955 р. Закінчив біологічний факультет Львівського державного університету в 1977 р. Кандидат біологічних наук (з 1966 р.), доцент (з 1988 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1981 по 1994 рр. на посадах асистента (1981–1986 рр.) кафедри зоології, ст. викладача (1986–1988 рр.), доцента (з 1988 р.) кафедри анатомії і зоології, зав. наук.-дослід. лабораторією анатомії, фізіології і шкільної гігієни, зав. наук.-дослід. лабораторією психофізіології і генетики людини (1989–1994 рр.).

Наукові праці

1. 5272. Адренергические особенности регуляции окислительно-восстановительных процессов в слизистой оболочке желудка и ткани поджелудочной железы // Тез. докл. XI Расшир. науч. конф. по проблемам физиологии. – Кутаиси, 1979. – С. 120–122.
2. 5273. О некоторых генетических предпосылках индивидуальных реакций человека на экстремальные воздействия // Оценка и прогнозирование функциональных состояний в физиологии: Материалы симпозиума. – Фрунзе, 1980. – С. 362–364. *У співаєт.*
3. 5274. Влияние генетических факторов на вариабельность показателей внешнего дыхания и газообмена у подростков // Материалы II Всесоюз. антропол. конф. – Минск, 1981. *У співаєт.*
4. 5275. Значение генетических факторов в индивидуальных реакциях частоты сердечных сокращений подростков при пробе с задержкой дыхания // Тез. конф. молодых ученых, посвящ. 100-летию со дня рожд. А.А. Богомольца (Киев, октябрь, 1981).
5. 5276. Исследование функции внешнего дыхания у близнецов в условиях измененной газовой среды // Физиол. журн. – 1981. – Т. XXVII, № 1. – С. 20–25.
6. 5277. К вопросу о генетической детерминации чувствительности человека к гипоксии // Физиологические и клинические механизмы адаптации к гипоксии, гиподинамии, гипертермии: Тезисы докл. – К., 1981.
7. 5278. К вопросу о степени генетической детерминации реактивности кардио-респираторной системы подростков // Актуальные проблемы современной патофизиологии: Тез. докл. Всесоюз. конф. – К., 1981. – С. 215–216.
8. 5279. Некоторые вопросы патофизиологии дыхания в генетическом аспекте // Актуальные проблемы современной патофизиологии: Тезисы докл. Всесоюз. конф. – К., 1981. – С. 315–316. *У співаєт.*
9. 5280. О влиянии генетических факторов на физическую работоспособность подростков // Физиологические механизмы и критерии умственной работоспособности в спортивной и трудовой деятельности: Тез. респ. конф. (Львов, ноябрь 1981).
10. 5281. О влиянии генетических факторов на физическую работоспособность подростков // Тез. докл. IV съезда генетиков и селекционеров Украины. – К., 1981. – Ч. 5: Медицинская генетика. – С. 22–23.
11. 5282. О роли наследственности в индивидуальных реакциях подростков на гиперкапнию // Докл. и сообщ. XIV съезда Всесоюз. физиол. о-ва им. И.П. Павлова. – Л., 1983. – Т. 2, № 3.
12. 5283. [Рец.] // Физиол. журн. – 1983. – № 3. – Рец. на кн.: Касенов О.И., Байнышева Т.И. Реактивность организма у моно- и дизиготных близнецов.
13. 5284. Генетический анализ вариабельности индивидуальных восстановительных реакций дыхания и кровообращения у старших школьников после дозированных физических нагрузок. – Київ; Черкасы, 1985.
14. 5285. Анализ межиндивидуальной дисперсии динамических показателей умственной работоспособности людей разного возраста // Тез. докл. XII съезда Укр. физиол. о-ва им. И.П. Павлова. – Львов, 1986. – С. 233–234. *У співаєт.*

15. 5286. Морфология адаптационных изменений сосудистой проводимости компонентов черепных нервов при экстремальных воздействиях в условиях физических тренировок // Тез. докл. X Всесоюз. съезда анатомов, гистологов, эмбриологов. – Полтава, 1986. – С. 407. *У співаєм.*
16. 5287. Охрана природы на современном этапе: Методические рекомендации к лекции. – Чернигов, 1986. – 24 с.
17. 5288. Разложение общей фенотипической дисперсии показателей физической работоспособности человека // Тез. V съезда УОГиС. – К., 1986.
18. 5289. Индивидуальные особенности утомления студентов при умственной работе // Тез. XV съезда Всесоюз. физиол. о-ва. – Ленинград, 1987. – Т. 2. – С. 170–171. *У співаєм.*
19. 5290. Удовольствие с роковыми последствиями: Метод. реком. к лекции о в реде наркомании. – Чернигов, 1988. – 26 с. *У співаєм.*
20. 5291. Методические рекомендации к лекции на тему “Охрана природы родного края”. – Чернигов, 1989. – 24 с. *У співаєм.*
21. 5292. Вплив учбового навантаження на розумову працездатність студентів // Розвиток фізіології в УРСР за 1986–1990 рр.: Зб. матеріалів VIII з'їзду Укр. фізіол. тов-ва І.П.Павлова. – К., 1990. – Т. 2. – С. 198–199. *У співаєм.*
22. 5293. Гістологія з основами ембріології: Метод. рек. для студ. заоч. в ідділення по спец. 01.09.00. – Ніжин, 1990. – 24 с. *У співаєм.*
23. 5294. Гістологія з основами ембріології: Метод. рек. та вказівки по підготовці до лаборат. занять студ. по спец. 21.06 та 21.07. – Ніжин, 1990. – 26 с. *У співаєм.*
24. 5295. Опыт использования микро-ЭВМ в преподавании физиологии // Подготовка учителей биологии в условиях новой информационной технологии обучения: Тез. докл. I Всесоюз. совещ.-семинара. – Петрозаводск, 1990. *У співаєм.*
25. 5296. Проблемы усовершенствования экологического образования студентов при преподавании дисциплин анатомо-физиологического цикла // Проблемы и опыт охраны окружающей среды республики: Тез. конф. – Днепропетровск, 1990. – С. 39–41. *У співаєм.*
26. 5297. Техника быстрого чтения как один из способов организации самостоятельной работы студентов // Учители и общество: опыт, проблемы, поиски: Тез. к 50-летию Измаил. пед. ин-та. – Измаил, 1990. – С. 220–221. *У співаєм.*
27. 5298. Професійно-орієнтаційна робота вчителя біології // Вдосконалення роботи по орієнтації на педагогічні професії: Тез. респ. наук.-дослід. професії. – Ніжин, 1991. – С. 67–68. *У співаєм.*
28. 5299. Словник гістологічних та ембріологічних термінів. – Ніжин: НДПІ, 1991. – 20 с. *У складі колект. авт.*

МАРЧЕНКОВА АНГЕЛІНА ІВАНІВНА

Народилася 1946 р. Закінчила біологічний факультет Московського державного університету ім. М.Ломоносова в 1975 р. Кандидат біологічних наук (з 1981 р.), доцент (з 1991 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1983 р. на посадах асистента (1983–1984 рр.), старшого викладача (1984–1988 рр.), доцента (з 1988 р.). Основні напрямки наукових досліджень – ензимологія, фізіологія, цитологія, валеологія.

Наукові праці

1. 5300. О связи спорообразования с синтезом внеклеточных протеаз Bacillus mesentericus // Микробиология. – 1977. – Т. 46, № 6. – С. 1014–1018. *У співаєм.*
2. 5301. Липолитическая активность микроорганизмов, выделенных из различных источников // Прикл. биохимия и микробиология. – 1978. – Т. 14, № 4. – С. 499–502. *У співаєм.*
3. 5302. Влияние состава среды на биосинтез и свойства экзолипаз микроорганизмов // Там само. – № 5. – С. 677–682. *У співаєм.*
4. 5303. Липазы микроорганизмов, расщепляющие триглицериды насыщенных жирных кислот // Тез. II Всесоюз. совещ. по ферментам микроорганизмов. – Минск, 1978. – Ч. 2. – С. 135. *У співаєм.*
5. 5304. А. с. № 608835. Штамм гриба Penicillium roqueforti Thom. ВМК-2019-производитель липазы для сыроделия; Оpubл. 1978, Бюл. № 20. *У співаєм.*
6. 5305. А. с. № 608836. Штамм гриба Rhizopus nigricans Ehrenb ВМК-2018-производитель липазы для сыроделия; Оpubл. 1978, Бюл. № 20. *У співаєм.*
7. 5306. А. с. Штамм гриба Rhizopus nigricans Ehrenb ВМК-2017-производитель липазы для сыроделия; Оpubл. 1978, Бюл. № 28. *У співаєм.*
8. 5307. Селекция микроорганизмов-производителей липаз для сыроделия // Современные достижения в микробиологии и биохимии сыроделия. – Углич, 1979. – № 30. – С. 83–87. *У співаєм.*
9. 5308. Влияние эмульгаторов на гидролиз твердых жиров липазами микроорганизмов // Микробиология. – 1979. – Т. 48, № 1. – С. 53–56. *У співаєм.*
10. 5309. Липолитическая активность спорообразующих бактерий Bacillus subtilis // Там само. – № 2. – С. 208–211. *У співаєм.*
11. 5310. Липолитическая активность спорообразующих бактерий Bacillus subtilis 100 и 207 // Биосинтез и метаболизм липидов у микроорганизмов: Тез. II Всесоюз. конф. – М., 1979. – С. 130–132. *У співаєм.*
12. 5311. Липазы Penicillium roqueforti 141, расщепляющие твердые жиры: Автореф. дис. ... канд. биол. наук. – М., 1980. – 24 с.
13. 5312. Свойства липазы Penicillium roqueforti 141, расщепляющей твердые жиры // Микробиологический синтез, биотехнология и биоинженерия: VI съезд Всесоюз. микробиол. об-ва. – Рига, 1980. – Т. 4. – С. 53. *У співаєм.*
14. 5313. Выделение и очистка липаз Penicillium roqueforti // Микробиология. – 1980. – Т. 49, № 6. – С. 924–928. *У співаєм.*
15. 5314. Характеристика липаз, содержащихся в культуральной жидкости Penicillium roqueforti // Там само. – 1981. – Т. 50, № 1. – С. 90–94. *У співаєм.*
16. 5315. Очистка характеристика липаз Penicillium roqueforti // Методы получения и анализа биохимических препаратов: IV Всесоюз. конф. – Рига, 1982. – Ч. 1. – С. 122. *У співаєм.*

17. 5316. Влияние электростатического поля на активность цитохромоксидазы митохондральной фракции печени крыс // Биологическое действие электромагнитных полей: Материалы Всесоюз. симпозиум. – Пушкино, 1982. – С. 92. *У співаєм.*
18. 5317. Условия культивирования гриба *Penicillium roqueforti* // Микробиология. – 1982. – № 6. – С. 900–904. *У співаєм.*
19. 5318. Липолитическая активность гриба *Penicillium roqueforti* // Прикладная биохимия и микробиология. – 1983. – Т. 19, № 1. – С. 78–82. *У співаєм.*
20. 5319. Аналіз міжіндивідуальної дисперсії динамічних показників розумової працездатності людей похилого віку // XII з'їзд Укр. фізіол. т-ва ім. І.П.Павлова. – Львів, 1986. – С. 233–234. *У співаєм.*
21. 5320. Факультет будущего педагога: Программа, тематика контрольных работ по географии и биологии и метод. рек. к их выполнению // Чернигов. обл. отд. нар. образования. – Нежин, 1986. – С. 1–19. *У співаєм.*
22. 5321. Морфология адаптационных изменений сосудистой проводимости компонентов черепных нервов при экстремальных воздействиях в условиях физических тренировок // X Всесоюз. съезд анатомов, гистологов, эмбриологов. – Полтава, 1986. – С. 407. *У співаєм.*
23. 5322. Факультет будущего педагога: Программа и метод. указания к занятиям по химии и биологии // Чернигов. обл. отд. нар. образования. – Нежин, 1986. – С. 1–9. *У співаєм.*
24. 5323. Индивидуальные особенности утомления студентов при умственной работе // XV съезд Всесоюз. физиол. о-ва. – Ленинград, 1987. – Т. 2. – С. 170–171. *У співаєм.*
25. 5324. Аспекти екологічного виховання та освіти на факультеті естествознания // Регіон. науч.-практ. конф. – Переяславль-Хмельницький, 1990. – Ч. 3. – С. 5–6. *У співаєм.*
26. 5325. Професійна направленість викладання курсу цитології // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 10–11. *У співаєм.*
27. 5326. Вплив учбового навантаження на розумову працездатність студентів // 36. матеріалів XIII з'їзду Укр. фізіол. тов-ва ім. І.П.Павлова. – К., 1990. – Т. 2. – С. 198–99. *У співаєм.*
28. 5327. Техника быстрого чтения как один из способов организации самостоятельной работы студентов // Учитель и общество: опыт, проблемы, поиски: Тез. К 50-летию Измаил. пед. ин-та. – Измаил, 1990. – С. 220–221. *У співаєм.*
29. 5328. Проблемы совершенствования экологического образования студентов при преподавании дисциплин анатомо-физиологического цикла // Проблемы и опыт охраны окружающей среды республики: Материалы конф. – Днепропетровск, 1990. – С. 39–41. *У співаєм.*
30. 5329. Реакция сердечно-сосудистой системы детей на дозированную физическую нагрузку // Физиология развития человека. Возрастные особенности физиологических систем детей и подростков: IV Всесоюз. конф. – М., 1990. – С. 95–96. *У співаєм.*
31. 5330. Физиология человека и животных: Учеб.-метод. пособ. для студ. пед. ин-тов. – Нежин, 1990. – Ч. 1: Физиология центральной нервной системы. – С. 1–34. *У співаєм.*
32. 5331. Изменение активности цитохромоксидазы под влиянием электростатического поля // Актуальні питання природознавства: 36. наук. пр. – Ніжин, 1995. – С. 87–90. *У співаєм.*
33. 5332. Реакція серцево-судинної системи школярів та студентів на дозоване фізичне навантаження // Адаптаційні можливості дітей і молоді: Матеріали міжнар. практ. конф., присвяч. 50-річчю фак-ту фіз. виховання. – Одеса, 1996. – С. 47–48. *У співаєм.*
34. 5333. Кір // Родинно-сімейна енциклопедія. – К., 1986. – С. 126–127. *У складі колект. авт.*
35. 5334. Коклюш // Там само. – С. 127–128.
36. 5335. Скарлатина // Там само. – С. 149–150.
37. 5336. Динамічні показники розумової працездатності як один із чинників диференційованого підходу до навчання // Індивідуальні психолого-фізіологічні особливості людини та професійна діяльність: Матеріали II наук. конф. – К.; Черкаси, 1997. – С. 88. *У співаєм.*
38. 5337. Стан викладання валеології в Ніжинському педуніверситеті та шляхи його вдосконалення // Культура і здоров'я як предмет освіти: 36. наук.-метод. праць. – К.; Херсон, 1998. – С. 24–27. *У співаєм.*
39. 5338. Критичні періоди онтогенезу // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі та фіз.-мат. науки. – С. 56–59. *У співаєм.*
40. 5339. Теоретична успішність та бюджет часу в студенток з різними властивостями нервових процесів // Там само. – С. 60–62. *У співаєм.*
41. 5340. Бюджет часу студентів з різними типологічними особливостями нервової діяльності // Освіта і виховання в Польщі й Україні XIX–XX ст.: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1998. – Ч. 2. – С. 161–163. *У співаєм.*
42. 5341. Параметри фізичного розвитку студентської молоді // Адаптаційні можливості дітей і підлітків: Міжнар. наук.-практ. конф. – Одеса, 1998. – С. 50–51. *У співаєм.*
43. 5342. Цитологія: Навч.-метод. посіб. для студ. денного та заоч. відділення природ. – геогр. фак. – Ніжин, 1999. – С. 1–55.
44. 5343. Проблеми еколого-валеологічної освіти та виховання на природничо-географічному факультеті педагогічного університету // Проблеми освіти: Наук.-метод. зб. – Запоріжжя, 1999. – № 4. – С. 92–96. *У співаєм.*
45. 5344. Валеологічний аналіз здоров'я і захворюваності студентів НДПУ // Культура і здоров'я як предмет освіти: 36. наук.-метод. праць. – Херсон, 2000. – С. 44–49. *У співаєм.*
46. 5345. Влияние оздоровительной физической нагрузки на функциональное состояние сердечно-сосудистой системы студентов // Адаптаційні можливості дітей та молоді: III Міжнар. наук.-практ. конф. – Одеса, 2000. – С. 56–57. *У співаєм.*
47. 5346. Физиология анализаторов: Навч.-метод. посіб. для студ. природ.-геогр. фак. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 54 с.
48. 5347. Проблема совершенствования экологического образования при изучении дисциплин медико-биологического цикла // Проблемы экологии и экологического образования в постчернобыльский период: Материалы междунар. конф. – Мозырь, 2000. – С. 461–465.
49. 5348. Физиология серцево-судинної системи. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 74 с. *У співаєм.*
50. 5349. Обмін речовин та енергії. Терморегуляція: Навч.-метод. посіб. для студ. природ.-геогр. фак. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 53 с. *У співаєм.*

СЛЮСАРЧУК ТЕТЯНА ЮРІВНА

Народилася 1964 р. Закінчила педіатричний факультет Дніпропетровського медичного інституту в 1988. Працює у Ніжинській вищій школі з 1995 р. на посаді асистента кафедри анатомії і валеології.

Наукові праці

1. 5350. Стан викладання валеології в Ніжинському педагогічному університеті та шляхи його вдосконалення // Культура здоров'я як предмет освіти: Зб. наук.-метод. праць. – Херсон, 1998. – С. 24–27. *У співавт.*
2. 5351. Методи психоемоційного розвантаження: Навч.-метод. посіб. – Ніжин, 1999. – 45 с.
3. 5352. Проблемы усвоения дисциплин медико-биологического цикла: Материалы конф. – Мозырь, 2000. – С. 461–464. *У співавт.*
4. 5353. Можливості немедикаментозної корекції синдрому хронічної втоми в учнівської молоді // Культура здоров'я як предмет освіти: Зб. наук.-метод. праць. – Херсон, 2000. – С. 77–82. *У співавт.*
5. 5354. Медико-психологічні аспекти адаптації першокурсників до навчання: Тез. доп. – Одеса, 2000. – С. 33–35. *У співавт.*
6. 5355. Проблеми еколого-валеологічної освіти та виховання на факультеті педагогічного університету: Наук.-метод. зб. – Запоріжжя, 1999. – С. 92–96.
7. 5356. Здоровий спосіб життя як шлях формування і зміцнення здоров'я сучасної людини // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя прир.-геогр. фак. НДГУ): Матер. наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004). – Ніжин, 2004. – С. 184.

ЯНУШЕВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР ГНАТОВИЧ

Народився 1939 р. Закінчив Читинський (Росія) медичний інститут у 1968 р. Кандидат медичних наук (з 1972 р.), доцент (з 1974 р.), доктор (з 1989 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1979 по 1994 рр. на посадах доцента кафедри зоології (1979–1987 рр.), професора і завідувача кафедри анатомії, фізіології і валеології людини (1987–1994 рр.).

Наукові праці

1. 5357. Формирование шейного сплетения у некоторых видов позвоночных животных // Материалы науч. конф. молодых ученых. – Чита, 1969.
2. 5358. Формирование шейного сплетения у некоторых позвоночных животных // Материалы XXII науч. конф. – Смоленск, 1969. – С. 65–67.
3. 5359. Использование рисунка в учебном процессе при обучении студентов функциональной анатомии человека // Наглядность преподавания и ее эффективность: Материалы учеб.-метод. конф. – Смоленск, 1971. – С. 64–65.
4. 5360. Наглядные пособия по истории анатомии человека и их значение в формировании мировоззрения студентов // Там само. – С. 62–64. *У співавт.*
5. 5361. Сравнительно-анатомические данные об структуре и кровоснабжении шейного сплетения и отходящих от него нервов: Автореф. дис. ... канд. мед. наук. – Смоленск, 1971. – 22 с.
6. 5362. Сравнительно-анатомические данные об артериальном кровоснабжении шейного сплетения и отходящих от него нервов // Морфология нервной системы: Материалы науч. конф., посвящ. памяти Н.И. Одноралова. – Воронеж, 1971. – С. 273–275.
7. 5363. Двигательный анализатор и его роль в учебно-воспитательном процессе // Материалы I областной науч.-практ. конф. по вопросам физического воспитания школьников. – Чита, 1973.
8. 5364. К методике изучения опорно-двигательного аппарата в курсе анатомии человека со студентами педагогических институтов // Материалы III учеб.-метод. конф., посвящ. 20-летию образования института. – Чита, 1973. – С. 46–49.
9. 5365. Опыт преподавания клинической анатомии и физиологии (раздел спланхнологии) в курсе подготовки медицинских сестер для гражданской обороны в педагогических институтах // Материалы III учеб.-метод. конф., посвящ. 20-летию института. – Чита, 1973. – С. 49–51.
10. 5366. Развитие мезенхимных производных шейного сплетения человека // Вопросы морфологии нервной системы. – М., 1973. – С. 101–108.
11. 5367. Сравнительно-анатомические данные о состоянии невралгических влагалит подязычного нерва и нервов шейного сплетения // Мягкий остов: Материалы науч. симпозиума. – Горький, 1973. – С. 202–203. *У співавт.*
12. 5368. Сравнительно-анатомические и онтогенетические данные о васкуляризации нервов, иннервирующих дыхательную мускулатуру // Вопросы функциональной анатомии сосудистой системы. – М., 1973. – С. 47–51. *У співавт.*
13. 5369. Некоторые вопросы внутривольного кровоснабжения периферических нервов // Материалы VIII Всесоюз. съезда АГЭ. – Ташкент, 1974. *У співавт.*
14. 5370. Соединительнотканная строма периферических нервов позвоночных животных и человека // Материалы VIII Всесоюз. съезда АГЭ. – Ташкент, 1974. *У співавт.*
15. 5371. Влияние экстремальных факторов на морфологию нервной системы в эксперименте // Материалы науч. и науч.-практ. конф. преподавателей института. – Чита, 1976.
16. 5372. Организация самостоятельной учебно-исследовательской работы студентов-заочников: Метод. указ. и рек. – Чита, 1977. – 6 п.л.
17. 5373. Организация самостоятельной учебно-исследовательской работы студентов-заочников при изучении анатомии человека на факультете физического воспитания: Метод. указ. и рек. – Чита, 1977. – 8 п.л.

18. 5374. Строение невральных влагалищ некоторых черепных нервов у детей дошкольного возраста // Возрастная особенность физиологических систем детей и подростков. – М., 1977. – С. 95–96.
19. 5375. Морфофункциональное состояние микроциркуляторного русла двигательного аппарата глаза // Методологические основы спортивной морфологии. – М., 1979. – С. 195–196.
20. 5376. Становление путей микроциркуляции и внутрисвольной сосудистой системы блуждающего, языкоглоточного и добавочного нервов в сравнительно-анатомическом аспекте // I Украинский съезд анатомов. – Винница, 1980. – С. 191–192. *У співаєм.*
21. 5377. Количественные взаимоотношения в системе сосуд.-соединительная ткань-нейрон черепных нервов позвоночных животных и человека // IX Всесоюз. съезд АГЭ. – Минск, 1981. – С. 348–349. *У співаєм.*
22. 5378. Морфофункциональные аспекты возрастной адаптации микроциркуляторного русла двигательного аппарата глаза к дозированным физическим нагрузкам // Актуальные проблемы современной патофизиологии. – К., 1981. – С. 335–336.
23. 5379. Микроциркуляторное русло глазодвигательного, блокового и отводящего нервов при глубокой краниocereбральной гипотермии // I съезд ВРНОАГЭ. – Оренбург, 1982. – С. 193–194.
24. 5380. Морфологические критерии адаптации компонентов мезенхимного происхождения черепных нервов к воздействию экстремальных факторов // Структурные и функциональные изменения в клетках и тканях производных мезенхимы при нормальном развитии и в условиях действия неблагоприятных факторов. – К., 1982. – С. 176–177.
25. 5381. Сравнительно-анатомическая характеристика микроциркуляторного русла и сосудисто-тканевая проницаемость некоторых периферических нервов позвоночных животных // Морфология и развитие сердечно-сосудистой системы в норме и эксперименте. – Пермь; Москва, 1982. – С. 123–126.
26. 5382. Аспекты комплексного воспитания студентов на факультете естествознания // Формы и методы работы по коммунистическому воспитанию студентов в процессе учебной и в неучебной деятельности. – Душанбе, 1983. – С. 97–99.
27. 5383. Особенности строения глазодвигательных нервов в юношеском возрасте // Актуальные проблемы развития человека и млекопитающих: Труды Крым. мед. ин-та. – Симферополь, 1983. – С. 237–238.
28. 5384. О структурной и цитохимической организации гепатоцитов кролика в процессе пренатального развития // Там само. – С. 197–199.
29. 5385. Структурная организация нервов глазодвигательной группы у детей дошкольного возраста // Функциональная морфология. – Новосибирск, 1984. – С. 134–135.
30. 5386. Морфологические критерии зрелости сосудисто-тканевых структур нервов глазодвигательной группы в детском возрасте // Возрастные особенности физиологических систем детей и подростков. – М., 1985. – С. 332.
31. 5387. Особенности старения глазодвигательных нервов человека // II съезд анатомов Украины. – Полтава, 1985. – С. 246. *У співаєм.*
32. 5388. Состояние микрососудистого русла и проводниковых компонентов черепных нервов в условиях холодового воздействия // Вопросы морфологии в эксперименте и клинике. – Симферополь, 1985. – С. 37–43.
33. 5389. Морфология адаптивных изменений сосудисто-проводниковых компонентов черепных нервов при экстремальном воздействии в условиях физических тренировок // X Всесоюз. съезд анатомов. – Полтава, 1986. – С. 407.
34. 5390. Функциональная морфология гемомикроциркуляторного русла глазодвигательного, блокового и отводящего нервов при хронической алкоголизации // Морфология некоторых органов и тканей человека и млекопитающих. – Симферополь, 1966. – С. 205–207.
35. 5391. Некоторые способы прямой морфометрии в анатомических исследованиях // Информативность количественных методов в морфологии. – Куйбышев, 1987. – С. 18–21.
36. 5392. Состояние мезенхимных производных и нервных структур глазодвигательного, блокового и отводящего нервов человека при общем охлаждении // Материалы II Всесоюз. конф. – Тюмень, 1987. – С. 114–115.
37. 5393. Состояние мезенхимных производных и нервных структур глазодвигательных нервов подростков // Морфология органов и тканей. – Симферополь, 1987. – С. 45–47.
38. 5394. Возрастная миелоархитектоника нервов глазных мышц человека и их внутрисвольные информационные характеристики // Труды Крым. мед. ин-та. – 1988. – С. 120–124.
39. 5395. Морфофункциональные состояния мезенхимных производных и нервных структур некоторых органов человека в условиях возрастной адаптации и при воздействии экстремальных факторов // Материалы II Всерос. съезда анатомов, гистологов, эмбриологов. – Л., 1988. – С. 214–216.
40. 5396. О некоторых способах прямой морфометрии в анатомических исследованиях // Проблемы реактивности адаптации клеток, тканей и органов: IV конф. морфологов республик Средней Азии и Казахстана. – Караганда, 1988. – С. 167–168.
41. 5397. Адаптационное и реадaptационные преобразования нервов глазных мышц при краниocereбральной гипотермии в эксперименте // Управление морфогенезом тканей и органов в процессах адаптации. – Иркутск, 1989. – С. 122–124.
42. 5398. Состояние мезенхимных производных и нервных структур глазодвигательных нервов новорожденных детей // Труды Крым. мед. ин-та. – 1989. – С. 108–112.
43. 5399. Состояние сосудисто-проводниковых компонентов и мукополисахаридного обмена нервов глазных мышц человека при общем охлаждении // Там само. – С. 119–122.
44. 5400. Аспекты структурной перестройки некоторых периферических нервов человека при общем охлаждении. – Черновцы, 1990. – С. 369–370.
45. 5401. Аспекты экологического воспитания и образования студентов на факультете естествознания. – Переяславль-Хмельницкий, 1990. – С. 5–7.
46. 5402. Введение в анатомию человека. – Нежин, 1990. – 2,5 п.л.
47. 5403. Вплив учбового навантаження на розумову працездатність студентів // Розвиток фізіології в Українській РСР за 1986–1990 роки. – К., 1990. – С. 198–200.
48. 5404. Возрастные изменения эхоиметрических показателей конечностей детей // Труды Крым. мед. ин-та. – 1990. – С. 52–56.
49. 5405. Возрастные эхографические изменения органов пищеварения у детей // Там само. – С. 36–40.
50. 5406. Гістологія з основами ембріології: Метод. рек. для студ. – Ніжин, 1990.

51. 5407. Методологические основы прогнозирования физической работоспособности человека с применением генетических маркеров // Новости спортивной и медицинской антропологии. – М., 1990. – Вып. 3. – С. 129–131.
52. 5408. Методологические проблемы адаптациогенеза. – Нежин, 1990. – 2,6 п.л.
53. 5409. Модифицированный способ изготовления парафиновых блоков и тонких парафиновых срезов периферических нервов. – Рац. предложение, 1990, № 269.
54. 5410. Неспецифические морфологические изменения органов при асфиксии // Актуальные вопросы морфологии. – Черновцы, 1990. – С. 10–12.
55. 5411. Новый метод выявления мукополисахаридных комплексов в периферических нервах. Авт. свид. № 759511. *У співаєт.*
56. 5412. Подготовка студентов к ведению анатомио-физиологического кружка с использованием доступной микропроцессорной техники // Шляхи в досконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебування вищої і середньої школи. – Ніжин, 1990. – С. 8–9.
57. 5413. Проблема екологічного формування студентів педагогічних інститутів при вивченні медико-біологічних дисциплін // Екологія: проблеми формування і виховання. – Переяславль-Хмельницький, 1990. – С. 3–5.
58. 5414. Физиологические механизмы адаптации школьников к умственной и физической деятельности. – Нежин, 1990.
59. 5415. Физиология человека и животных (физиология анализаторов): Учеб. пособие. – Нежин, 1990. – 4 п.л.
60. 5416. Эхографическая анатомия опорно-двигательной системы человека в детском возрасте. – Нежин, 1990. – 2,6 п.л.
61. 5417. Эхографическая анатомия пищеварительной системы у детей в норме и при патологии: Монография. – Нежин, 1990. – 7,67 п.л.
62. 5418. Влияние физических нагрузок охлаждения и гравитационных перегрузок на состояние микроциркуляторного русла нервов двигательного аппарата глаза // Новости спорта и медицинской антропологии. – М., 1991. – Вып. 15. – С. 56–59.
63. 5419. Морфологическая перестройка нервов глазных мышц человека под влиянием токсических факторов // Экологическая патология и ее фармакокоррекция. – Чита, 1991. – Вып. 1. – С. 108–109.
64. 5420. Методи електронної мікроскопії в екології та медицині: Метод. рек. – Б.м., 1991. – 2,66 п.л.
65. 5421. Словник гістологічних та ембріологічних термінів: Метод. рек. – Б.м., 1991. – 1,2 п.л.
66. 5422. Основы возрастной эхографической анатомии человека: Учеб. пособие. – Б.м., 1991. – 3,49 п.л.
67. 5423. Морфофункциональные критерии и ключевые механизмы адаптации учащихся к умственной и физической работе: Учеб. пособие. – Б.м., б.г. – 12,3 п.л.
68. 5424. Специфические морфологические изменения в органах и тканях при экстремальных воздействиях: Материалы XI съезда анатомов, гистологов и эмбриологов. – Полтава, 1992. – С. 288–289.
69. 5425. Медико-педагогические аспекты современной валеологии // Здоровье – через образование. – Бердичев; Киев, 1992. – С. 122–123.
70. 5426. Морфофункциональные критерии адаптации зрительно-глазодвигательной системы к воздействию холодового фактора // Вопросы адаптации органов и тканей к воздействию экстремальных факторов. – Чита, 1993. – С. 156–158.
71. 5427. Роль современной валеологии в повышении педагогической подготовки будущих учителей // Проблемы повышения пед. подготовки будущих учителей. – Улан-Удэ, 1993. – С. 11–14.

КАФЕДРА ХІМІЇ

БАРАМ ОСКАР МОЙСЕЙОВИЧ (1918–1992)

Закінчив хімічний факультет Київського державного університету в 1941 р. Кандидат хімічних наук (з 1950 р.), доцент (з 1955 р.). Працював в Ніжинській вищій школі з 1952 по 1982 рр. на посадах ст. викладача (1952–1956 рр.), доцента (з 1956 р.), завідувача кафедрою хімії (1961–1976 рр.).

Наукові праці

1. 5428. До поліморфізму золів сульфід ртуті // Укр. хім. журн. – 1963.
2. 5429. А. с. 317400. Способ очистки газов от сероводорода / СССР. – № 1377440; Заявлено 17.XI.1969; Опубл. 19.X.1971, Бюл. № 31. – 2 с. *У співаєт.*
3. 5430. Шляхи підвищення рівня професійної підготовки вчителів хімії. – К., 1972. – С. 37–39, 192–197. *У складі колект. авт.*
4. 5431. Очистка газов различных производств от сероводорода // Хим. промышленность. – 1976. – № 6. – С. 53–54. *У співаєт.*
5. 5432. Міжпредметна координація хімічних дисциплін // Методика викладання біології і хімії. – К., 1974. – Вип. 3.
6. 5433. Одержання стійкого золью гідроокису заліза // Журн. ВХТ ім. Д.І.Менделєєва. – 1977.
7. 5434. Викладання теми "Кінетика і каталіз в педінституті" // Методика викладання біології і хімії. – 1979. – Вип. 4.
8. 5435. Обсуждаем проект программы по химии // Химия в школе. – 1979. – № 3. – С. 30. *У співаєт.*
9. 5436. Методика розв'язування розрахункових задач з хімії у середній школі: Метод. розробка. – Ніжин, 1981. – 48 с. *У співаєт.*
10. 5437. Природоохоронна освіта в школі: Посібник для вчителів. – К.: Рад. школа, 1981. – 183 с. *У співаєт.*
11. 5438. Проінформація на уроках біології і хімії // Рад. школа. – 1981. – № 7. – С. 33–35. *У складі колект. авт.*
12. 5439. Проблемний підхід до викладання хімії в педінституті // Вісн. КДУ. – 1988.

Праці О.М.Барам до 1971 див.: Викладачі Ніжинської вищої школи: Біобібліогр. покажчик. – Ніжин, 2000. – Ч. 3. 1940–1970. – С. 83–85.

БОРОДІН АНАТОЛІЙ ЄГОРОВИЧ

Народився 1940 р. Закінчив природничий факультет Кримського державного педагогічного інституту в 1963 р. Кандидат хімічних наук (з 1983 р.), доцент (з 1990 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1966 р. на посадах інженера кафедри хімії (1966–1974 рр.), асистента (1974–1984 рр.), ст. викладача (1984–1990 рр.), доцента (з 1990 р.). Основний напрямок наукових досліджень – синтез фторвмісних полімерів і вивчення їх властивостей з метою впровадження в народне господарство України.

Наукові праці

5440. Дослідження кінетики утворення фторованих поліамідокислот // Доп. АН УРСР. – 1978. – Сер. Б. – № 8. – С. 820.
5441. А. с. 594096 СССР, МКИ 2С 07 С43/22 С 08 G 59/00. 4,4-Бис(п-аминофениловый эфир тетрафторгидрохинона как мономер для получения термостойких полимеров // Б.В. – 1978. – № 7. У співавт.
5442. Ароматичні фторовані діаміни // Доп. АН УРСР. – 1978. – Сер. Б. – № 8. – С. 710–712. У співавт.
- 5442а. Спряження в ряду похідних 2,3,5,6-тетрафтор-1,4-дифенокси-бензолу // Доп. АН УРСР. – 1978. – Сер. Б. – № 9. – С. 809–812. У співавт.
5443. А. с. 585693 СССР, МКИ 2 С 08 G 59/32. Термо- и морозостойкий фторсодержащий полиамид в качестве пленкообразующего материала с повышенной стойкостью к гидролизу // Не подлежит опубликованию в открытой печати. 21.04.1978. У співавт.
5444. Изучение кинетики образования фторсодержащих полиамидокислот и полиимидов // ВМ С. Кратк. сообщ. – 1979. – Т. 21, № 4. – С. 256–260. У співавт.
5445. А. с. 763376 СССР, МКИ 3 С 08G73/14. Полиамидоимиды в качестве растворимых термостойких материалов и способ их получения // Б.И. – 1980. – № 34. У складі колект. авт.
5446. А. с. 849748 СССР. Фторсодержащие полиимиды в качестве термически и гидротермически устойчивых пленкообразующих материалов. 23 марта 1981. У складі колект. авт.
5447. Ароматические фторсодержащие полиамидоимиды // Журн. приклад. химии. – 1989. – Т. 62, № 6. – С. 1410–1412. У складі колект. авт.
5448. Саморазрушающиеся полимерные композиции // Синтетические полимеры медицинского назначения: Тр. VIII Всесоюз. науч. симпозиума. – К., 1989. – С. 131. У співавт.
5449. Экологическое воспитание студентов на ознакомительной производственной практике по химической технологии // Экологические проблемы в преподавании гуманитарных и естественнонаучных дисциплин в педагогических вузах. – Белгород, 1989. – С. 62. У співавт.
5450. Методичні вказівки до курсу фізичної і колоїдної хімії для студентів III курсу заочної форми навчання. – Ніжин, 1990. – 16 с. У співавт.
5451. Фторсодержащие ароматические полиимиды // Журн. приклад. химии. – 1993. – Т. 66, № 6. – С. 1360–1368. У складі колект. авт.
5452. Домбровський Андрій Володимирович: Бібліогр. покажч. – Ніжин: НДПІ, 1995. – 11 с. У співавт.
5453. Новый фторвмісний діізоціанат: синтез та властивості // Праці VIII Укр. конф. з високомолекулярних сполук. – К., 1996. – С. 154. У складі колект. авт.
5454. Фторвмісний ароматичний діізоціанат та полімер на його основі. Синтез та деякі властивості // Доп. НАН України. – 1997. – № 11. – С. 151–154. У складі колект. авт.
5455. Пат. РФ 2074176, МКИ 6 С 07 С 265/12, С 08 G 18/12, 18/76. 1,4-Бис(4-ізоціанатофеноксі)тетрафторбензол в качестве мономера для получения полиуретанов, обладающих повышенной гидролитической и термической устойчивостью // Б.И. – 1997. – № 6. У складі колект. авт.
5456. Пат. України 12823, МКИ 5 С 07 С 265/12, С 08 G 18/12, 18/76. 1,4-Бис(4-ізоціанатофеноксі)тетрафторбензол як мономер для отримання поліуретанів, що мають підвищену гідролітичну та термічну стійкість // Бюл. – 1997. – № 1. У складі колект. авт.
5457. Фторовані полімери. Синтез та властивості сегментованих поліефіроуретаносечовин // Доп. НАН України. – 1998. – № 8. – С. 158–161. У складі колект. авт.
5458. Вплив будови жорсткого блоку на в'язкопружні властивості сегментованих фторвмісних поліефіроуретаносечовин // Фундаментальна та професійна підготовка фахівців з фізики: Матеріали III Всеукр. наук. конф. – К., 1998. – Ч. 2. – С. 159–162. У складі колект. авт.
5459. Poly (Enthane Urethane Urea)s: Synthesis and Properties // Abstr. 7th EPF Symp. On Polymeric Material Friendly for the Environment. – Szczecin, [Poland], 1998. – P. 273. У складі колект. авт.
5460. Синтез та властивості фторвмісного ароматичного діізоціаната // Праці XVIII Всеукр. наук. конф. з орг. хімії. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 86. У співавт.
5461. В'язкопружні властивості сегментованих фторвмісних поліефіроуретаносечовин // Доп. НАН України. – 1999. – № 2. – С. 161–164. У складі колект. авт.
5462. Нові фторвмісні поліуретани // Вісн. держ. Академії легкої промисловості України. – 1999. – № 1. – С. 99–102. У складі колект. авт.
5463. Фторвмісні полімери. Дослідження імуногенних властивостей фторвмісних поліуретаносечовин // Доп. НАН України. – 2000. – № 8. – С. 184–189. У складі колект. авт.
5464. Синтез та характеристика нових фторвмісних поліуретаносечовин // Праці IX конф. з високомолекулярних сполук. – К., 2000. – С. 31. У складі колект. авт.
5465. Калориметричні дослідження фторованих поліуретанів // Там само. – С. 132. У складі колект. авт.
5466. Фторвмісні термостійкі полігетероарилени // Там само. – С. 129. У складі колект. авт.
5467. Фторвмісні гемосумісні поліуретани медичного призначення // Там само. – С. 124. У складі колект. авт.

30. 5468. Пат. України, 2001, МКІ6 С 08 G 18/00, А 61 L 33/00. Фторовмісні поліуретаносечовини як плівкотвірні полімерні матеріали та покриття на їх основі медичного призначення // Пріор. № 99043495 від 30.04.1999. Рішення про видачу Патента України 23240 від 19.09.2000. *У складі колект. авт.*
31. 5469. Навчально-методичний посібник з аналітичної хімії. – Ніжин: НДГУ, 2000. – 83 с. *У складі колект. авт.*
32. 5470. Фторовмісні ароматичні діаміни як мономери для синтезу поліуретаносечовин медичного призначення // Домбровські хімічні читання: Матеріали Укр. конф. (Черкаси, 26–28 травня 2003). – С. 59. *У складі колект. авт.*
33. 5471. Synthesis and properties of fluorocontaining polyurethaneureas for the medical application // The 14 inter. Symp. "Biomaterials" (Shtudgard [Germany], 12–14 Nov. 2003). *У складі колект. авт.*
34. 5472. Синтез і тромборезистентні свойства фторированных полиуретаномочевин // Укр. хим. журн. – 2004. – Т. 70, № 4. – С. 112–116. *У складі колект. авт.*
35. 5473. Фторовмісні поліуретаносечовини: синтез та властивості // Природничі науки на межі століть: Тез. доп. наук.-практ. конф. (Ніжин, 23–25 березня 2004). – С. 132–133. *У складі колект. авт.*
36. 5474. Виробнича практика з хімічної технології – важлива складова професійної підготовки майбутніх вчителів хімії // Там само. – С. 201. *У складі колект. авт.*
37. 5475. Исследование теплофизических свойств фторированных полиуретаномочевин // Тез. докл. Всероссийского симпозиума по термодинамике и калориметрии (Нижний Новгород, 1–3 июля 2004). – С. 86. *У складі колект. авт.*
38. 5476. Фторовмісні ароматичні діізоціанати // Тез. доп. XX української конф. з органічної хімії (Одеса, 21–25 вересня 2004). – С. 368. *У складі колект. авт.*
39. 5477. Фторовмісні ароматичні діізоціанати: синтез та властивості // Тез. доп. X української конф. з високомолекулярних сполук (Київ, 12–14 жовтня 2004). – С. 92. *У складі колект. авт.*

ГРИЦЕНКО ВЛАДИСЛАВ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Народився 1973 р. Закінчив природничо-географічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1996 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 2004 р. на посаді асистента кафедри хімії. Основний напрямок наукових досліджень – синтез та модифікація поліціануратних сіток, дослідження властивостей отриманих полімерних систем.

Наукові праці

1. 5478. Structure-thermal property relationships for polycyanurate-polyurethane linked interpenetrating polymer networks // Polym. Degr. Stab. – 2002. – Vol. 76, № 3. – P. 393–399. *У складі колект. авт.*
2. 5479. Взаємодія диціанату біс фенолу А з гідразидами // Актуальні питання органічної та елементоорганічної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Матеріали української конф. (Ніжин, 24–26 вересня 2002). – Ніжин, 2002. – С. 82. *У складі колект. авт.*
3. 5480. Poly(bisphenol)cyanurate network modified with poly(butylene glycol adipate) // World Forum on Polymer Applications and Theory "POLYCHAR-11" (Denton, TX, [USA], Jan. 7–10 2003). Abstr. – P. 45. *У складі колект. авт.*
4. 5481. Model reactions of bisphenol A dicyanate with hydrazides // World Forum on Polymer Applications and Theory "POLYCHAR-11" (Denton, TX, [USA], Jan. 7–10 2003). Abstr. – P. 66. *У складі колект. авт.*
5. 5482. Poly(bisphenol)cyanurate network modified with poly(butylene glycol adipate). Thermal and mechanical properties // Polym. Degr. Stab. – 2003. – Vol. 81, № 3. – P. 423–430. *У складі колект. авт.*
6. 5483. Термодинамика взаимопроникающих полимерных сеток на основе сетчатых полицианурата и полиуретана в области от Т → 0 до 340K // Высокомолекулярные соединения, А. – 2003. – Т. 45, № 4. – С. 649–659. *У складі колект. авт.*
7. 5484. конф. молодих вчених з високомолекулярних сполук (Київ, 20–21 травня 2003). – Київ, 2003. – С. 7.
8. 5485. Моделювання процесу модифікації поліціануратних сіток олігоізопредидізоціанатом // Домбровські хімічні читання 2003: Тез. доп. Укр. конф. (Черкаси, 26–28 травня 2003). – Черкаси, 2003. – С. 58. *У складі колект. авт.*
9. 5486. Реакція бензгідразиду з диціанатом біс фенолу А // Доповіді НАН України. – 2003. – № 8. – С. 154–157. *У складі колект. авт.*
10. 5487. Модифікація сітчастого полі(бісфенол А)ціанурату олігоізопренацилгідразоном // Сучасні питання матеріалознавства: Тез. доп. відкритої Всеукр. конф. молодих вчених та науковців (Харків, 9–13 вересня 2003). – Харків, 2003. – С. 44. *У складі колект. авт.*
11. 5488. Polycyanurate networks modified by reactive rubbers terminated with isocyanate, acylhydrazone and hydrazide groups. // 2nd International Symposium on "Reactive Polymers in Inhomogeneous Systems, in Melts and at Interfaces", (Dresden [Germany], September 28 – October 1), Abstract Book, S2/15. *У складі колект. авт.*
12. 5489. Щеплені кополімери диціанового естеру біс фенолу А з реакційно здатними олігомерами // Полімери в XXI сторіччі: Тез. доп. Міжнар. конф. (Київ, 27–30 жовтня 2003). – Київ, 2003. – С. 111. *У складі колект. авт.*
13. 5490. Thermal and mechanical properties of simultaneous and sequential full-interpenetrating polymer networks. Mat. Sci. Eng., A. – 2004. – Vol. 370. – P. 288–292. *У складі колект. авт.*
14. 5491. Модельні дослідження модифікації поліціануратних сіток реакційноздатними каучуками // Вопросы химии и химической технологии. – 2004. – № 2. – С. 116–119. *У складі колект. авт.*
15. 5492. Поліціанурати – нові перспективні полімерні матриці для композиційних матеріалів // Полімерний журнал. – 2004. – Т. XXVI, № 1. – С. 3–10. *У складі колект. авт.*
16. 5493. Модифікація сітчастих поліціануратів реакційноздатними олігомерами і полімерами // Природничі науки на межі століть: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 132–133. *У складі колект. авт.*

ДОМБРОВСЬКИЙ АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ (1912–1992)

Закінчив Харківський технологічний технікум у 1932 р., хімічний факультет Московського державного університету ім.М.В.Ломоносова в 1941 р. Кандидат хімічних наук (з 1949 р.), доктор (з 1960 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1976 по 1992 рр. на посаді професора, завідувача кафедри загальної хімії.

Наукові праці

1. 5494. Сульфирование α -фенилбутадиена // Докл. АН СССР. – 1949. – Т. 65. – С. 513. У співавт.
2. 5495. Сульфирование диеновых углеводородов как реакция замещения // Там само. – Т. 67. – С. 859. У співавт.
3. 5496. Сульфирование непредельных углеводородов // Журн. орган. химии. – 1949. – Т. 19. – С. 1467. У співавт.
4. 5497. Сульфирование стирола // Вестн. Моск. ун-та. – 1949. – № 8. – С. 63. У співавт.
5. 5498. Сульфирование стирола и α -фенилбутадиена // Журн. орган. химии. – 1950. – Т. 20. – С. 1575. У співавт.
6. 5499. Сульфирование циклопентадиена // Журн. орган. химии. – 1951. – Т. 21. – С. 278. У співавт.
7. 5500. Сульфирование камфена // Укр. хим. журн. – 1950. – Т. 16. – С. 539.
8. 5501. Сульфирование диеновых углеводородов с сопряженной системой двойных связей // Журн. орган. химии. – 1951. – Т. 21. – С. 704. У співавт.
9. 5502. Полярографическое исследование некоторых сульфопроизводных сопряженных диеновых углеводородов // Вестн. Моск. ун-та. – 1951. – № 2. – С. 93. У співавт.
10. 5503. Сульфирование непредельных углеводородов // Укр. хим. журн. – 1951. – Т. 17. – С. 359.
11. 5504. Сульфирование непредельных карбонильных соединений // Докл. АН СССР. – 1951. – Т. 81. – С. 411.
12. 5505. Сульфирование акролеина и кретонового альдегида // Журн. орган. химии. – 1952. – Т. 22. – С. 2136.
13. 5506. Реакция замещения в непредельных углеводородах (обзор) // Учен. записки / Черновиц. ун-т. – 1950. – Т. 6, вып. I. – С. 145.
14. 5507. Реакции замещения в непредельных соединениях // Успехи химии. – 1953. – Т. 22. – С. 777.
15. 5508. Сульфирование изобутилена и триметилэтилена // Журн. орган. химии. – 1953. – Т. 23. – С. 1132. У співавт.
16. 5509. Бромирование непредельных соединений // Там само. – 1954. – Т. 24. – С. 610.
17. 5510. Про реакції заміщення у ненасичених сполук // Наук. записки / Чернівець. ун-т. – 1955. – Т. II, вип. 2. – С. 38.
18. 5511. Сульфурвання ненасичених кетонів // Там само. – С. 47. У співавт.
19. 5512. Дослідження органічних речовин ґрунту Чернівецького району // Там само. – С. 59. У співавт.
20. 5513. Бромвання етилену і стиrolу комплексними сполуками бромі і простих ефірів // Там само. – С. 52. У співавт.
21. 5514. Про комплекс діоксану з сірчаним ангідридом // Там само. – С. 131.
22. 5515. Взаємодія комплексної солі п-нітрофенілдіазонія і хлорної міді со спиртами // Журн. орган. химии. – 1955. – Т. 25. – С. 1737. У співавт.
23. 5516. Сульфирование ацетиленовых углеводородов. О механизме сульфирования диоксансульфотриоксидом // Там само. – 1965. – Т. 25. – С. 1943. У співавт.
24. 5517. Иодирование винилацетата // Там само. – 1955. – Т. 25. – С. 2213. У співавт.
25. 5518. Сульфурвання фенілацетилену і гексину-І діоксансульфотриоксидом // Наук. записки / Чернівець. ун-т. – 1955. – Т. 17, вип. 3. – С. 39. У співавт.
26. 5519. Реакция хлористого и бромистого фенилдиазония с бутадиеном-1,3 и некоторые превращения 4-хлор-1-фенилбутадиена-1,3 // Журн. орган. химии. – 1956. – Т. 26. – С. 2776. У співавт.
27. 5520. Акрилонітрил в реакції галоїдарилірованія // Там само. – С. 3214. У співавт.
28. 5521. Хлорарилірованія сопряженных диенов и новый способ синтеза α -арилбутадиенов // Докл. АН СССР. – 1956. – С. 111, 827.
29. 5522. Сульфирование фенола // Наук. записки / Чернівець. ун-т. – 1956. – Т. 20. – С. 78. У співавт.
30. 5523. Реакции ароматических диазосоединений с непредельными соединениями // Там само. – С. 99.
31. 5524. Взаимодія 4-хлор-1-фенилбутена-2 с едким кали и новый метод синтеза α -фенилбутадиена // Журн. орган. химии. – 1957. – № 27. – С. 415. У співавт.
32. 5525. Синтез β -арилалкилкарбоновых кислот // Там само. – С. 419. У співавт.
33. 5526. Реакции ароматических диазосоединений с непредельными соединениями // Успехи химии. – 1957. – Т. 26. – С. 689.
34. 5527. Хлорарилірованія дивинила. Синтез α -арилбутадиенов // Журн. орган. химии. – 1957. – Т. 27. – С. 2000. У співавт.
35. 5528. Спектры поглощения в УФ- и видимой областях арилбутенов, арилбутадиенов и арилбутенинов // Там само. – С. 3041. У співавт.
36. 5529. Реакции с акролеином и кретоновым альдегидом // Там само. – С. 3047. У співавт.
37. 5530. Хлорарилірованія феніл-, виніл- і ізопропілацетилену // Там само. – С. 3050.
38. 5531. Синтез α -галогид- β -арилпропионових і β -арилізомасляних кислот // Там само. – С. 3346. У співавт.
39. 5532. Синтез 4-N-пиперидил-1-фенилбутена-2 и его гомологов // Укр. хим. журн. – 1958. – Т. 24. – С. 76. У співавт.
40. 5533. Микрорентгенографічна реакція на нітрат-іон при допомозі 4-N-пиперидил-1-фенилбутена-2 // Укр. хим. журн. – 1958. – Т. 24. – С. 99. У співавт.
41. 5534. Синтез DZ-фенилаланина и его гомологов // Журн. орган. химии. – 1958. – Т. 28. – С. 227. У співавт.
42. 5535. Хлорарилірованія ізопрена // Укр. хим. журн. – 1958. – Т. 24. – С. 217. У співавт.
43. 5536. Арілірованія несимметричного дифенілетілену хлоридами арілдіазонія // Там само. – Т. 25. – С. 477. У співавт.
44. 5537. Полярографірованія і спектри поглинання розчинів хлоридів феніл- і п-толідіазонія // Журн. орган. химии. – 1960. – Т. 30. – С. 2047. У співавт.
45. 5538. Некоторі реакції обміну хлора в 4-хлор-2-метил-1-фенилбутене-2 // Укр. хим. журн. – 1960. – Т. 26. – С. 730. У співавт.

46. 5539. К исследованию реакции хлорфенилирования дивинила и изопрена // Журн. орган. химии. – 1961. – Т. 31. – С. 1284. *Успіаєм.*
47. 5540. К исследованию $\alpha\alpha'$ -дифенил- β -нитрофенилэтиленов // Укр. хим. журн. – 1961. – Т. 27. – С. 361. *Успіаєм.*
48. 5541. Синтез некоторых 1,4-диарилбутadiens прямым арилированием α -арилбутadiens хлоридами арилдиазония // Журн. орган. химии. – 1961. – Т. 31. – С. 1896. *Успіаєм.*
49. 5542. Полимеризация и сополимеризация α -фенилизопрена // Изв. вузов. Химия и хим. технология. – 1961. – Т. 4. – С. 516. *Успіаєм.*
50. 5543. Молекулярные соединения 1,4-диоксана // Успехи химии. – 1961. – Т. 30. – С. 1453.
51. 5544. Ацилами монохлоруксусной кислоты // Укр. хим. журн. – 1961. – Т. 27. – С. 784. *Успіаєм.*
52. 5545. Новый метод синтеза арилбутadiens и их полимеризация // Науч. ежегод. Черновиц. ун-та за 1959 год. – 1960. – С. 638. *Успіаєм.*
53. 5546. К микроопределению азота по Дюма // Науч. ежегод. Чернов. иц. ун-та за 1959 г. – 1960. – С. 640. *Успіаєм.*
54. 5547. Прямое арилирование α -арилбутadiens и 1,1-дифенилэтилена // Там само. – за 1958 г. – С. 557.
55. 5548. Реакция Меервейна // Реакции и методы синтеза органических соединений. – 1962. – Т. II. – С. 285.
56. 5549. Синтез кетонэфиров и кетонів реакцією хлорарилбутенів з натрійацетооцтовим ефіром // Доп. АН УРСР. – 1962. – С. 211. *Успіаєм.*
57. 5550. Синтез α -метилэтильбензов // Журн. орган. химии. – 1962. – Т. 32. – С. 603. *Успіаєм.*
58. 5551. Синтез 2,2,2-трихлорарилэтанов из хлористого винилидена // Там само. – С. 1282. *Успіаєм.*
59. 5552. Синтез хиноцианиновых красителей со сложным непредельным радикалом у гетероатома азота // Там само. – С. 1411. *Успіаєм.*
60. 5553. Синтез I-арилпентадиенов-1,3 арилированием пиперилена // Там само. – С. 2278. *Успіаєм.*
61. 5554. Получение α -бромэтиларилкетонів бромированием этиларилкетонів диоксандибромидом // Там само. – С. 2278. *Успіаєм.*
62. 5555. О комплексных соединениях роданидов кобальта и меди и иодидов сурьмы и висмута с 4-N-пиперидил-2-метил-1-фенилбутеном-2 // Укр. хим. журн. – 1962. – Т. 28. – С. 459. *Успіаєм.*
63. 5556. Арилирование α -хлорстирола и получение толанов // Журн. орган. химии. – 1963. – Т. 33. – С. 165. *Успіаєм.*
64. 5557. Получение α -монобромметиларилкетонів бромированием метиларилкетонів в диоксане // Там само. – С. 1135. *Успіаєм.*
65. 5558. Третичные амины и четвертичные соли на основе 4-хлор-1-арилбутенов-2, вторичных и третичных гетероциклических азотистых оснований // Там само. – С. 1222. *Успіаєм.*
66. 5559. Синтез ароилметилентрифенилфосфоранов // Журн. орган. химии. – 1963. – Т. 33. – С. 1263. *Успіаєм.*
67. 5560. Синтез 1-арилбутен-2-илдиэтилмалоновых эфиров и 1-арилбутен-2-илуксусных кислот из хлорарилбутенод и натриймалонового эфира // Там само. – С. 2528. *Успіаєм.*
68. 5561. 1-Метил-4-арилантрахиноны // Там само. – С. 2532.
69. 5562. Синтез нитрилов и амидов β -арилакриловых кислот // Там само. – С. 2950. *Успіаєм.*
70. 5563. Синтез некоторых арилалкенил- $\beta\beta'$ -дихлордиэтиламинон // Там само. – 1964. – Т. 34. – С. 182. *Успіаєм.*
71. 5564. Получение виниларилкетонів по реакции Виттинга из ароилметилениотифенилфосфоранов и параформа // Там само. – С. 916. *Успіаєм.*
72. 5565. Конденсация некоторых α -хлорстильбензов с ароматическими углеводородами // Там само. – С. 1205. *Успіаєм.*
73. 5566. Получение 2-стилбазолов на основе 2-винилпиридина и хлоридов арилдиазония // Укр. хим. журн. – 1964. – Т. 30. – С. 496. *Успіаєм.*
74. 5567. Новый способ получения арилуксусных кислот // Журн. орган. химии. – 1964. – Т. 34. – С. 1469. *Успіаєм.*
75. 5568. Получение изопрениларилкетонів по реакции Виттинга // Там само. – С. 1473. *Успіаєм.*
76. 5569. Синтез 1-арилбутен-2-илацетилацетонон // Укр. хим. журн. – 1964. – Т. 30. – С. 616. *Успіаєм.*
77. 5570. Хлорарилирование диизопропенила // Журн. орган. химии. – 1964. – Т. 34. – С. 2238. *Успіаєм.*
78. 5571. Конденсация виниларилкетонів с некоторыми сопряженными диеновыми углеводородами // Там само. – С. 2247. *Успіаєм.*
79. 5572. Получение 1-арил-5-фенилпентадиен-2,4-онон-1 по реакции Виттинга // Журн. орган. химии. – 1964. – Т. 34. – С. 2254. *Успіаєм.*
80. 5573. УФ-Спектры ароилалкилентрифенилфосфоранов // Там само. – С. 2717. *Успіаєм.*
81. 5574. 2-Метил-1-арил- и 2,3-диметил-1-арилаитрахиноны // Там само. – С. 2718. *Успіаєм.*
82. 5575. Хлорарилирование α -метилакрилонитрила // Там само. – С. 3110. *Успіаєм.*
83. 5576. Синтез 1-арилпентадиенов-1,3 арилированием пиперилена хлоридами арилдиазония. – М.: Наука, 1964. – 51 с. *Успіаєм.*
84. 5577. 1,1-дихлор-2-п-нитрофенилэтан и п-нитрофенилуксусный альдегид // Журн. орган. химии. – 1964. – Т. 34. – С. 3351. *Успіаєм.*
85. 5578. К механизму арилирования // Там само. – С. 3353. *Успіаєм.*
86. 5579. п-Терфталойл-бисметилентрифенилфосфоран на основе п-диацетилбензола // Там само. – С. 3741. *Успіаєм.*
87. 5580. Синтез этиловых эфиров α,β -непредельных кислот методом РО-олеинирования // Укр. хим. журн. – 1965. – Т. 31. – С. 220. *Успіаєм.*
88. 5581. Получение некоторых ненасыщенных жирноароматических альдегидов восстановлением нитрилов β -арилакриловых кислот // Ж ОрХ. – 1965. – Т. 1. – С. 323. *Успіаєм.*
89. 5582. Хлорарилирование α,β -хлорметилакрилата и получение α,β -непредельных кислот и эфиров // Там само. – С. 572. *Успіаєм.*
90. 5583. Замещенные бензоилтрифенилфосфинметилены // Теор. и эксперим. химия. – 1965. – № 2. – С. 265. *У складі колект. аєм.*
91. 5584. ИК-спектры ароилметилентрифенилфосфоранов и их солей // Изв. АН СССР. – 1965. – Серия хим. – С. 895. *У складі колект. аєм.*
92. 5585. Клеевой состав на основе в одного раствора полиакриламида. Авт. свид. № I7060I. Бюлл., № 9. 7.IV.1965. *Успіаєм.*
93. 5586. Бромпроизводные ароилметилентрифенилфосфоранов // Журн. орган. химии. – 1965. – Т. 35. – С. 1227. *Успіаєм.*
94. 5587. Хлорарилирование хлористого винила, 1,1-дихлор-2-арилэтанов, β -хлорстиролов и 2-арилметилдиоксоланов // Ж ОрХ. – 1965. – Т. 1. – С. 1377. *Успіаєм.*

95. 5588. Хлорарилрование α -бромметилакрилата и получение α, β -непредельных кислот и эфиров // Там само. – С. 1875. *У співаєм.*
96. 5589. Хлорарилрование трихлорэтилена. 1,1,1,2-тетрахлор-2-арилэтаны, α, ρ, β -трихлорстиролы и β, β -дихлорстиролы // Там само. – С. 1998. *У співаєм.*
97. 5590. Третичные амины и четвертичные соли на основе α -замещенных стиблена и азотистых гетероциклических оснований // Химия гетероцикл. соед. – 1965. – С. 744. *У співаєм.*
98. 5591. Хлорарилрование стирола. Получение стибленов // ЖОрХ. – 1965. – Т. 1. – С. 1995. *У співаєм.*
99. 5592. Синтез α -цианарилметилентрифенилфосфоранов // Ж урн. орг. химии. – 1965. – Т. 35. – С. 2216.
100. 5593. Синтез 1-арилбутен-2-илциануксусных эфиров // Укр. хим. журн. – 1966. – Т. 32. – С. 61. *У співаєм.*
101. 5594. Реакции ароилметилентрифенилфосфоранов и алкилиодидами // Журн. орган. химии. – 1966. – Т. 36. – С. 506. *У співаєм.*
102. 5595. Реакции симметричного дихлорэтилена с хлоридами арилдиазония // ЖОрХ. – Т. 2. – С. 888. *У співаєм.*
103. 5596. Арилметилентрифенилфосфонийбромиды, арилметилен- и арилроданметилентрифосфораны // Журн. орг. химии. – Т. 36. – С. 1121. *У співаєм.*
104. 5597. Хлорарилрование дивинила, изопрена и пиперилена хлоридами бифенил-п, п-бисдиазония и некоторые превращения продуктов реакции // ЖОрХ. – Т. 2. – С. 1066. *У співаєм.*
105. 5598. Хлорарилрование винил- и изопропениларилкетонев и синтез халконов // Укр. хим. журн. – 1966. – Т. 32. – С. 872. *У співаєм.*
106. 5599. Реакции ароилметилентрифенилфосфоранов с хлорангидами кислот // Журн. орган. химии. – 1966. – Т. 36. – С. 1421. *У співаєм.*
107. 5600. Синтез альдегидов из бромметилстильбенов по реакции Соммле // ЖОрХ. – Т. 2. – С. 1686. *У співаєм.*
108. 5601. Сульфирование и родственные реакции // Новые книги за рубежом. – 1966. – № 9. – С. 82.
109. 5602. 2-Фурил и 2-тиенилбромметилфосфораны // Методы получения хим. реактивов и препаратов. – 1966. – Вып. 14. – С. 144. *У співаєм.*
110. 5603. 2-Фурил и 2-тиенилметилентрифенилфосфораны // Там само. *У співаєм.*
111. 5604. Олефинирование РО-активированными реагентами // Успехи химии. – 1966. – Т. 35. – С. 1771. *У співаєм.*
112. 5605. Конденсация полиакриламида с формальдегидом и уксусным альдегидом // Синтез и физ.-химия полимеров: Респ. межвед. сб. – К., 1966. – С. 64. *У співаєм.*
113. 5606. Превращение 4-хлор-1-фенилбутенов-2 в ρ -непредельные жирноароматические альдегиды // Укр. хим. журн. – 1967. – Т. 33. – С. 76. *У співаєм.*
114. 5607. Синтез некоторых двучетвертичных аммониевых солей N1N'-производных гексаметилендиамина и замещенных бромметилстильбена и толана // ЖОрХ. – 1967. – Т. 3. – С. 89. *У співаєм.*
115. 5608. Изучение водородных связей в фосфониевых солях с помощью ИК- и НМР-спектров // ЖОрХ. – Т. 37. – С. 499. *У складі колект. аєм.*
116. 5609. ρ, ρ, β -трихлорэтил/анилин и ρ -бис/ ρ, ρ, β -трихлорэтил/бензол // ЖОрХ. – Т. 3. – С. 724. *У співаєм.*
117. 5610. Способ получения композиций на основе полиакриламида. Авт. Свид. 192405. Бюлл., № 6.06.11.1967. *У співаєм.*
118. 5611. β -Арилакриловые кислоты // Проблемы получения полупровод. промыш. орг. синтеза: Сб. Журн. орган. химии. – 1967. – С. 173. *У співаєм.*
119. 5612. Определение активного водорода в фосфониевых солях и некоторых фосфоранах по Терентьеву (реактивом Чугаева) // Журн. орган. химии. – 1967. – Т. 27. – С. 2273. *У співаєм.*
120. 5613. Синтез производных фурана из ароилметилентрифенилфосфоранов и α -хлор- β -фенилпропионового альдегида // Химия орг. соед. фосфора. – Б.м., 1967. – С. II. *У співаєм.*
121. 5614. Арилхлорметилентрифенилфосфораны // Там само. – С. 14. *У співаєм.*
122. 5615. Количественное определение Н-атомов, активированных фосфорильной группой // Укр. хим. журн. – 1968. – Т. 34. – С. 171. *У співаєм.*
123. 5616. Синтез халконов методом РО-олефинирования // Журн. орган. химии. – 1968. – Т. 38. – С. 225. *У співаєм.*
124. 5617. Хлорарилрование дивинила, изопрена и хлоропрена некоторыми хлоридами бифенил-п, п-бисдиазония // ЖОрХ. – Т. 4. – С. 222. *У складі колект. аєм.*
125. 5618. Хлорарилрование акриламида. Амиды α -хлор- β арилпропионовых и β -арилакриловых кислот // Журн. орган. химии. – 1968. – Т. 4. – С. 229. *У співаєм.*
126. 5619. Синтез фосфоран-фосфониевых солей и бисфосфоранов // Там само. – 1968. – Т. 38. – С. 601. *У співаєм.*
127. 5620. О взаимодействии хлорарилбутенов с диэтилфосфористым натрием и натрийфосфонуксусным эфиром // Там само. – С. 1112. *У співаєм.*
128. 5621. Синтез некоторых диалкилфосфонацетофенов // Укр. хим. журн. – 1968. – Т. 34. – С. 809. *У співаєм.*
129. 5622. Применение метода РО-олефинирования для синтеза некоторых эфиров β -алкил- β -арилакриловых кислот и получение замещенных стиролов // Укр. хим. журн. – С. 1148. *У співаєм.*
130. 5623. Синтез некоторых N-арилбутениларилсульфанилидов // Журн. орган. химии. – Т. 4. – С. 2123. *У співаєм.*
131. 5624. Синтез α, β -ненасыщенкарбонильных похідних фероцену методом РО-олефинування фероценальдегиду // Доп. АН УРСР. – 1969. – С. 19. *У співаєм.*
132. 5625. К реакции ароилметилентрифенилфосфоранов с хлорангидами кислот // Журн. орган. химии. – 1969. – Т. 29. – С. 185. *У співаєм.*
133. 5626. Арирование 1-арил-1,3-пентадиенов // ЖОрХ. – Т. 5. – С. 113. *У співаєм.*
134. 5627. Взаимодействие дивинила и изопрена с некоторыми diaзонийхлоридами. Синтез арилбутенильных производных ρ, β' -дихлордиэтиламина и пиперидина // Там само. – Т. 5. – С. 312. *У співаєм.*
135. 5628. Реакция Виттинга между флуоренилиденфосфораном и фенилглиоксалем // Журнал ВХО им.Д.И.Менделеева. – 1969. – Т. 14. – С. 231. *У співаєм.*
136. 5629. О взаимодействии стирола и некоторых его замещенных с хлоридами арилдиазония // ЖОрХ. – 1969. – Т. 5. – С. 492. *У співаєм.*
137. 5630. Реакция арилметилентрифенилфосфоранов с фенилглиоксалем // Там само. – С. 523. *У співаєм.*
138. 5631. Синтез фосфоранов, содержащих бензофурановые циклы // ЖОрХ. – Т. 39. – С. 860. *У співаєм.*
139. 5632. Галогенарилрование l-хлорбутадиена-1,3 // ЖОрХ. – Т. 5. – С. 691. *У співаєм.*
140. 5633. Синтез арил- ρ -фероценилвинилкетонев и эфиров ρ -фероценилакриловой кислоты методом РО-олефинирования // ЖОрХ. – Т. 39. – С. 1008. *У співаєм.*
141. 5634. Про взаємодію хлориду дифеніл-п,п-бїсдіазонію з 1-арилбутадієнами-1,3 // Доп. УРСР. – 1969. – С. 517. *У співаєм.*

142. 5635. Взаимодействие ароилметилтрифенилфосфоранов с фенилтиоизоцианатом // Журн. орган. химии. – 1969. – Т. 39. – С. 1282. *Успіаєвт.*
143. 5636. Синтез α -бромфосфонатов // Там само. – С. 1253. *Успіаєвт.*
144. 5637. 2,4-Диметил-1-арилпентадиены-1,3 // Журнал ВХО им. Д.И.Менделеева. – 1969. – Т. 14. – С. 465. *Успіаєвт.*
145. 5638. Синтез d,p -непредельных карбонильных соединений ряда ферроцена по реакции Виттинга // Изв. вузов. Химия и хим. технология. – 1969. – Т. 12. – С. 1300. *Успіаєвт.*
146. 5639. Способ получения 1,8-диариллоктатетраенов-1,3,5,7. Авт. Свид. № 255255. Бюлл., № 33. 28.X.1969. *Успіаєвт.*
147. 5640. Ацилалкилтрифенилфосфораны // Журн. орган. химии. – 1970. – Т. 40. – С. 48. *Успіаєвт.*
148. 5641. Новые реакции фосфоранов с фенилглиоксалем // Там само. – Т. 6. – С. 355. *Успіаєвт.*
149. 5642. Моно- и бис- α -бромкетоны и фосфониевые соли с многоядерными неконденсированными ароматическим и остатками // Ж ОрХ. – Т. 6. – С. 355. *Успіаєвт.*
150. 5643. К синтезу 5-арил-2,4-пентадиеналей и 5-арил-2,4,6-гептатриеновых кислот // Там само. – 1970. – Т. 6. – С. 964. *Успіаєвт.*
151. 5644. Реакции диарилэтиленов с гидразин-гидратом и п-фенилендиамином // Там само. – С. 1108. *Успіаєвт.*
152. 5645. Синтез фосфониевых солей и фосфоранов на основе 2-ацетилдибензофурана // Ж ОрХ. – Т. 40. – С. 1717. *Успіаєвт.*
153. 5646. 3-Бром-1-арилалкан-1,2-дионы // Ж ОрХ. – Т. 6. – С. 1840. *Успіаєвт.*
154. 5647. o - m - и p -Фторкоричные кислоты и их этиловые эфиры, полученные методом активированного РО-олефинирования // Там само. – С. 2300. *Успіаєвт.*
155. 5648. Получение α,β -непредельных кетонов реакцией 2-бензофурил- и 3-гарбодибензофуранилметилтрифенилфосфоранов с ароматическими альдегидами // Там само. – С. 2579. *Успіаєвт.*
156. 5649. Ароил- α - p -нитробензоил/метилтрифенилфосфораны // Ж ОрХ. – 1971. – Т. 41. – С. 540. *Успіаєвт.*
157. 5650. ω -Галоген- ω -изонитроацетофеноны и превращение их взаимодействием с трифенилфосфином в арилцианиды // Ж ОрХ. – Т. 7. – С. 1004. *Успіаєвт.*
158. 5651. Антимикробная активность и строение ароилалкилтрифенилфосфоний галогенидов // Физиологическая активность вещества: Респ. межвед. сб. АНУССР. – К., 1971. – С. 44. *Успіаєвт.*
159. 5652. Пара-галогенкоричные кислоты и их этиловые эфиры, полученные методом активированного РО-олефинирования // Изв. вузов. Химия и хим. технология. – 1971. – Т. 14. – С. 895. *Успіаєвт.*
160. 5653. Фосфониевые соли и фосфораны с конденсированными ароматическими ядрами в алкилиденовой части молекулы // Журн. орган. химии. – 1971. – Т. 41. – С. 1696. *Успіаєвт.*
161. 5654. Окисление фосфоранов селенистой кислотой – новый способ синтеза олефинов. Симметричные диарилэтилены // Ж ОрХ. – Т. 7. – С. 1192. *Успіаєвт.*
162. 5655. α -Нитрозирование фосфониевых солей – новый способ получения нитрилов кислот // ЖОХ. – Т. 41. – С. 1199. *Успіаєвт.*
163. 5656. Ароилкарбометилтрифенилфосфонийбромиды ароилкарбометилтрифенилфосфораны // Там само. – С. 2146. *Успіаєвт.*
164. 5657. Фенил- β -ферроцилвинилкетон и этиловый эфир β -ферроцилакриловой кислоты // Методы получения хим. реактивов и препаратов. – 1971. – Вып. 23. – С. 141. *Успіаєвт.*
165. 5658. Монофосфониевые соли и монофосфораны на основе 4,4'-диацетилдифенила и его производных // Журн. орган. химии. – 1972. – Т. 42. – С. 986. *Успіаєвт.*
166. 5659. Ароилкарбоалкилен- γ -оксимтрифенилфосфораны // Там само. – С. 992. *Успіаєвт.*
167. 5660. Синтез и исследование новых фосфониевых солей фосфоролефинирующих соединений // Химия и применение фосфорорг. соед. – М., 1972. – С. 274. *Успіаєвт.*
168. 5661. Синтез p -метиларил- β -ферроцилвинилкетонов и эфиров β -метил- β -ферроцилакриловой кислоты методом РО-олефинирования // Изв. вузов. Химия и хим. технология. – 1972. – Т. 15. – С. 874. *Успіаєвт.*
169. 5662. Фосфониевые соли и фосфораны с 6-карбобензодиксаноалькилиденовым радикалом // Журн. орган. химии. – 1972. – Т. 42. – С. 1706. *Успіаєвт.*
170. 5663. ИК-спектры и химическое строение ароилкарбометилтрифенилфосфоранов и ароилкарбометилтрифенилфосфонийбромидов // Там само. – С. 2630. *Успіаєвт.*
171. 5664. 1-Хлор-4-фенил-1,3-бутадиен // Методы получения хим. реактивов и препаратов. – 1971. – Вып. 23. – С. 154. *Успіаєвт.*
172. 5665. Фенил- β -ферроцилвинилкетон и этиловый эфир β -ферроцилакриловой кислоты // Там само. – С. 40. *Успіаєвт.*
173. 5666. Получение замещенных халконов и их винилогов реакцией фосфор-карбонилолефинирования // Ж ОрХ. – 1972. – Т. 8. – С. 2297. *Успіаєвт.*
174. 5667. Реакции хлористого бифенилбисдиазония и его производных с непредельными соединениями // Там само. – С. 2549. *Успіаєвт.*
175. 5668. Способ получения 3-арил-5-арилзоксазолов. Авт. свид. № 348571. Бюлл., № 25. 10.11.1972. *Успіаєвт.*
176. 5669. Синтез и реакции β -ферроцилакрилового альдегида // Журн. орган. химии. – 1973. – Т. 43. – С. 530. *Успіаєвт.*
177. 5670. α -Алкил- β,γ -дикетофосфониевые соли и фосфораны // Там само. – С. 758. *Успіаєвт.*
178. 5671. Способ получения 1,6-дифенилгексатриена-1,3,5 или его замещенных в бензольных ядрах и триеновой цепи. Авт. Свид. № 363734, Бюлл. № 4. 1973. *Успіаєвт.*
179. 5672. Синтез и изучение реакционной способности моно- и бис- β -кетифосфоранов, содержащих многоядерные неконденсированные ароматические радикалы // Журн. орган. химии. – 1973. – Т. 43. – С. 1047. *Успіаєвт.*
180. 5673. Непредельные моно- и поликетоны с многоядерными неконденсированными ароматическими радикалами // Там само. – С. 1053. *Успіаєвт.*
181. 5674. Оксарилирование дивинила сульфатами, нитратами и борфторидами арилдиазония // Ж ОрХ. – Т. 9. – С. 1004. *Успіаєвт.*
182. 5675. p - β,β -Дихлорэтил-/анилин и p -бис/ β,β -дихлорэтил/бензол // Укр. хим. журн. – 1973. – Т. 29. – С. 805. *Успіаєвт.*
183. 5676. Реакции стиролов с некоторыми хлоридами арилдиазония. Новые замещенные стильбена // Ж ОрХ. – 1973. – Т. 9. – С. 1482. *Успіаєвт.*
184. 5677. Реакции акрилонитрила с галогенидами бензо-1,4-диоксан-6-илдиазония // Там само. – С. 1488. *Успіаєвт.*
185. 5678. Циангидрины ферроциальдегида и β -ферроцилакролеина // Журн. орган. химии. – 1973. – Т. 43. – С. 1982. *Успіаєвт.*

186. 5679. Ацетоксиарилрование 1,3-диенов ацетатами арилдиазония // Ж ОрХ. – 1973. – Т. 9. – С. 2142. *У співавт.*
187. 5680. Новый способ получения изоксазолов путем оксимфосфониевой перегруппировки // Тез. 1 Всесоюз. конф. по химии гетероциклич. соединений. – 1973. – С. 156. *У співавт.*
188. 5681. Синтез и использование в реакции Виттинга илидов β-ацилвинилтрифенилфосфинометилена // Ж ОрХ. – 1974. – Т. 10. – С. 167. *У співавт.*
189. 5682. Ион-арилювание ненасыщенных систем ароматическими диазосоединениями // Питання сучас. природознавства: 36. Матеріалів, підгот. до 100-річчя Чернівецьк. ун-та. – Львів, 1974. – С. 101.
190. 5683. Фосфоркарбонільне олефінування // Там само. – С. 134. *У співавт.*
191. 5684. Использование α-оксотрифенилфосфинометилена для синтеза гетероциклических соединений // Химия и применение фосфорорганич. соединений: Труды 5 конф. – М., 1974. – С. 134. *У складі колект. авт.*
192. 5685. Алкоксиарилрование дивинила и изопрена борфторидами арилдиазония // Укр. хим. журн. – 1975. – Т. 39. – С. 501. *У співавт.*
193. 5686. Непредельные производные бензо-1,4-диоксана // Химия гетероцикл. соед. – 1975. – С. 469. *У співавт.*
194. 5687. Моно- и бисфосфонометилены на основе диацетида // Журн. орган. химии. – 1975. – Т. 45. – С. 1228. *У складі колект. авт.*
195. 5688. Нитрилы аминферроценилуксусной кислоты // Журн. орган. химии. – 1975. – Т. 45. – С. 1872. *У співавт.*
196. 5689. Необычное депротонирование солей фосфония. Фосфониевые красители // Там само. – С. 1934. *У співавт.*
197. 5690. Взаимодействие бутадиена и изопрена с солями арилдиазония в присутствии солей минеральных и карбоновых кислот // Изв. вузов. Химия и хим. технология. – 1975. – Т. 18. – С. 1381. *У співавт.*
198. 5691. Фосфониевые соли на основе β-хлорвинилкетон. α-Фенил β-ацилэтилдифенилфосфиноксиды // Журн. орган. химии. – 1975. – Т. 45. – С. 2143. *У співавт.*
199. 5692. Получение изоксазолов реакцией β-оксаарилфосфоранов с хлорандридами α-оксигидроксильных кислот // Там само. – С. 2609. *У співавт.*
200. 5693. К синтезу цианферроцена и 1,1-дицианферроцена // Там само. – 1976. – Т. 46. – С. 626. *У співавт.*
201. 5694. К реакции конденсации формил- и ацетилферроцена // Там само. – 1976. – Т. 46. – С. 623. *У співавт.*
202. 5695. Окисление моно- и бис-β-оксифосфоранов селенистой кислотой. Получение диарилэтиленов и 4,4-бисарилгликсалей // Ж ОрХ. – 1976. – Т. 12. – С. 627. *У співавт.*
203. 5696. Расщепление N,N-диметиламинометилферроцена бромцианом по Брауну и некоторые превращения продукта реакции // Журн. орган. химии. – 1976. – Т. 46. – С. 1838. *У співавт.*
204. 5697. Сульфирование формил-, ацетил- и цианферроцена. Некоторые превращения сульфосоединений ферроцена // Там само. – 1977. – Т. 47. – № 2. – С. 426–433. *У співавт.*
205. 5698. Декатрифторацетатмеркурферроцен и декаидферроцен // Там само. – № 3. – С. 727–728. *У співавт.*
206. 5699. Применение трихлорацетонитрила как катализатора бекмановской перегруппировки // Ж ОрХ. – 1977. – Т. 13, № 6. – С. 1125–1126. *У співавт.*
207. 5700. α,β-Непредельные кетоны ряда бензо-1,4-диоксана // Укр. хим. журн. – 1977. – Т. 43, № 7. – С. 723–727. *У співавт.*
208. 5701. Сульфокислоты этилферроцена и некоторые их производные // Журн. орган. химии. – 1977. – Т. 47, № 7. – С. 1573–1579. *У співавт.*
209. 5702. Синтез и противомикробная активность N-циннамоил- и β-замещенных – акролеилпроизводных мочевины // Хим. фарм. – 1977. – Т. 11, № 1. – С. 51–57; РЖ Хим, 1977, 14Ж 350. *У складі колект. авт.*
210. 5703. Соли и илidy фосфония на основе хлорацетилмочевины // Журн. орган. химии. – 1977. – Т. 47, № 8. – С. 1715–1721. *У співавт.*
211. 5704. Бекмановская перегруппировка ферроценилкетоксимов под действием трихлорацетонитрила // Там само. – С. 1892–1896. *У співавт.*
212. 5705. Ферроцениламинометилфосфонаты // Там само. – № 10. – С. 2215–2220. *У співавт.*
213. 5706. Реакции флуоренилидентрифенилфосфориды с дифенилкетонем и дифенилуксусным альдегидом // Там само. – № 11. – С. 2513–2516. *У співавт.*
214. 5707. Метилферроценилсульфокислота и сульфоновые кислоты ферроценового ряда // Там само. – № 12. – С. 2779–2784. *У співавт.*
215. 5708. Меркурирование производных ферроцена трифторацетатом ртути // Изв. вузов. Химия и хим. технология. – 1977. – Т. 20, № 12. – С. 1789–1793. *У співавт.*
216. 5709. N-Окись N,N-диметиламинометилферроцена // Журн. орган. химии. – 1978. – Т. 48, № 6. – С. 1427–1429. *У співавт.*
217. 5710. Синтез и исследование фосфорсодержащих соединений ферроцена // Юбилейная конф. по химии фосфорорг. соед., посвящ. 100-летию со дня рожд. А.Е.Арбузова: Тез. докл. (1978). – С. 102–103. *У співавт.*
218. 5711. Синтез и исследование фосфонатов, содержащих ферроценильное и бездиоксановое ядра // Там само. – С. 226–227. *У співавт.*
219. 5712. Синтез и исследование новых производных ферроцена // Тез. докл. XIII Укр. респ. конф. по орг. химии (1978). *У співавт.*
220. 5713. Синтез и свойства 0,0-ди(ферроценилметил)фосфористой кислоты // Журн. орган. химии. – 1979. – Т. 49, № 6. – С. 1246–1252. *У співавт.*
221. 5714. Роданорилрование и роданоарилсульфонирование некоторых замещенных этилена // Там само. – № 6. – С. 1829–1832. *У співавт.*
222. 5715. О некоторых свойствах трифторацетата ртути // Там само. – № 11. – С. 2505–2508. *У співавт.*
223. 5716. Применение двухфазных систем в синтезах производных ферроцена // Там само. – 1980. – Т. 50, № 1. – С. 121–125. *У співавт.*
224. 5717. Реакции перхлората 2,6-дифенилпирилия с трибутилфосфитом и дибутилфосфористым натрием // Там само. – № 2. – С. 467–468. *У співавт.*
225. 5718. О пирировании и винилпирировании ферроцена // Там само. – № 3. – С. 563–566. *У співавт.*
226. 5719. Синтез и свойства триазолов-1, 2, 3, содержащих ферроценильное ядро // Химия гетероцикл. соед. – 1980. – № 5. – С. 701–704. *У співавт.*
227. 5720. Реакция ароилметилтрифенилфосфорилдов с солями 2,6-дифенилпирилия // Журн. орган. химии. – 1980. – Т. 50, № 7. – С. 1473–1477. *У співавт.*
228. 5721. О взаимодействии ферроцена с ацетальдами и кетальдами // Ж ОрХ. – 1980. – Т. 16, № 10. – С. 2098–2101. *У співавт.*
229. 5722. Простой метод синтеза перхлоратов ферроценильных катионов // Журн. орган. химии. – 1980. – Т. 50, № 11. – С. 2520–2525. *У співавт.*

230. 5723. Сучасний посібник для вчителя хімії // Рад. школа. – 1985. - № 4. – С. 34–38. *У співавт.*
231. 5724. Факультет будущего педагога: Программа и метод. указания к занятиям по химии. – Нежин, 1986. – С. 3–7. *У співавт.*
232. 5725. І досвідченим, і початківцям // Рад. школа. – 1988. – № 12. – С. 88–89. *У співавт.*
233. 5726. Актуальность и практическая направленность // Химия в школе. – 1990. – № 5. – С. 78. *У співавт.*
234. 5727. Органічна хімія: Пробний підручник для 10 класу середньої школи. – К.: Освіта, 1995. – 144 с. *У співавт.*
235. 5728. Химия 10. Органическая химия: Пробный учебник для 10 класса средней школы. – К.: Освіта, 1995. – 161 с. *У співавт.*
236. 5729. Chemia 10: Chemia organiczna: Podrecznik probny dla klasy 10 szkoly spednies. – Lviv: Svit, 1997. – 144 s. *У співавт.*
237. 5730. Chimia 10. Chimia organica: Manual experimental pentru cl. a 10-a scol. cu limba de pred. rom din Ucraina. – Lviv: Svit, 1997. *У співавт.*
238. 5731. Kemia 10: Szerves kemia Kiserleti tankonyv a kozepisk. 10. oszt szamara. – Lviv: Szvit Kiado, 1997. – 144 c. *У співавт.*
239. 5732. Хімія. Органічна хімія: Підручник для 10–11 класів серед. загальноосвіт. школи. – К.: Освіта, 1998. – 192 с. *У співавт.*
240. 5733. Органическая химия: Учебник для 10–11 классов сред. общеобразоват. школы. – К.: Освіта, 1998. – 207 с. *У співавт.*

КОЧЕРГА ІВАН ІВАНОВИЧ (1942–2003)

Закінчив природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1964 р. Кандидат хімічних наук (з 1977 р.), доцент (з 1982 р.). Працював в Ніжинській вищій школі з 1967 р. на посадах асистента (1964–1972 рр.), ст. викладача (1972–1981 рр.), доцента (з 1981 р.). Декан природничо-географічного факультета (з 1979–2003 рр.). Основні напрямки наукових досліджень – теорія стабільних дисперсних систем; проблеми методики вищої і середньої школи.

Наукові праці

5734. Изучение золь полиморфных модификаций сульфида ртути // Докл. АН УССР. – 1968. – № 2. – С. 129–131. *У складі колект. авт.*
5735. Об окислении сероводорода кислородом, растворимом в диметилформамиде // Журн. Всесоюз. хим. о-ва им. Д.И. Менделеева. – 1969. – № 14. – С. 584–585. *У співавт.*
5736. Вивчення властивостей золь поліморфних модифікацій сульфід ртуті // Природничі науки. – К., 1970. – С. 9–13. *У співавт.*
5737. Изучение золь сульфида ртути в диметилформамиде // Проблемы коллоидной химии и химии в воды: Тр. I Укр. респ. конф. молодых ученых. – К., 1970. – С. 34.
5738. А. с. 317400. Способ очистки газов от сероводорода / (СССР). – № 1377440; Заявлено 17.XI.1969; Опубл. 19.X.1971, Бюл. № 31. – 2 с. *У співавт.*
5739. Шляхи підвищення рівня професійної підготовки вчителів хімії // Методика викладання хімії. – К., 1972. – С. 37–39. *У складі колект. авт.*
5740. До поліморфізму золь сульфід ртуті // Укр. хім. журн. – 1973. – № 6. – С. 550–552. *У співавт.*
5741. Stabilisation of hydrophobic sols by water soluble polymere // Proceedings the Suternational conference. – Vol.1. – Budapest, 1975. – P. 283–285.
5742. О влиянии размера частиц кремнезема на устойчивость его суспензий // Докл. АН УССР. – Сер. Б. – 1975. – № 5. – С. 438–441. *У співавт.*
5743. Адсорбция поливинилового спирта и ее влияние на устойчивость гидролиза сернистой сурьмы // Поверхностные явления в дисперсионных системах. – К., 1975. – Вып. 4. – С. 68–69. *У співавт.*
5744. Очистка газов различных производств от сероводорода // Хим. промышленность. – 1976. – № 6. – С. 53–54. *У співавт.*
5745. Влияние неионногенных полимеров на электростатический потенциал коллоидных частиц // Теоретическая и экспериментальная химия. – 1976. – Т. 12, № 5. – С. 640–642. *У співавт.*
5746. Изучение адсорбции поливинилового спирта и структуры адсорбционного слоя на частицах сульфида сурьмы // Коллоидный журнал. – 1976. – Т. 38, № 1. – С. 16–18. *У складі колект. авт.*
5747. О механизме стабилизации гидрозоля сернистой сурьмы добавками поливинилового спирта // Там само. – С. 25–28. *У співавт.*
5748. Адсорбция поливинилового спирта и ее влияние на устойчивость гидролиза йодистого серебра // Там само. – № 3. – С. 425–427. *У складі колект. авт.*
5749. Влияние адсорбционных слоев высокомолекулярных веществ на устойчивость лиофобных золь: Автореф. дис. канд. хим. наук: 02.00.11 / Ин-т коллоидной химии и химии в воды АН УССР. – К., 1977. – 20 с.
5750. Влияние неионногенных полимеров на устойчивость гидрофобных коллоидов // Тез. VI Всесоюз. конф. по коллоид. химии и физико-хим. механике. – Минск, 1977. – С. 37–40. *У складі колект. авт.*
5751. Изучение адсорбции полиэтиленоксидов коллоидными частицами йодистого серебра // Коллоид. журн. – 1977. – Т. 39, № 1. – С. 9–11. *У співавт.*
5752. Роль школи юних хіміків в підготовці учасників к хімічеським олімпіадам // Метод. проблеми хімічеських олімпіад. – М., 1979. – С. 117–118. *У співавт.*
5753. Адсорбция метилцеллюлозы и ее влияние на устойчивость гидрозолей йодистого серебра и сульфида сурьмы // Коллоид. журн. – 1980. – Т. 42, № 4. – С. 614–616. *У співавт.*
- 5753а. Адсорбция солей карбоксиметилцеллюлозы коллоидными частицами йодида серебра и сульфида сурьмы // Укр. хім. журн. – 1981. – Т. 47, № 3. – С. 265–267. *У складі колект. авт.*
5754. Влияние натриевых солей карбоксиметилцеллюлозы на устойчивость коллоидных растворов йодида серебра и сульфида сурьмы // Там само. – 1982. – Т. 48, № 2. – С. 145–147. *У співавт.*

23. 5755. Адсорбція катіонних поліелектролітів та їх вплив на електрокінетичний потенціал частинок латексів // Доп. АН УРСР. – Сер. Б. – 1983. – № 1. – С. 43–46. *У складі колект. авт.*
24. 5756. Аспекти комплексного виховання на факультеті естетичного виховання // Форми і методи роботи по вихованню студентів в процесі навчальної та позанавчальної діяльності. – Душанбе, 1983. – С. 97. *У співавт.*
25. 5757. Факультет майбутнього педагога: Програма та методичні рекомендації до занять по хімії. – Нежин, 1983. – С. 3–12. *У співавт.*
26. 5758. Адсорбція поліетиленоксидів та її вплив на електрокінетичний потенціал частинок суспензії вугля // Укр. хім. журн. – 1984. – Т. 50, № 11. – С. 1162–1164. *У співавт.*
27. 5759. Устойчивость угольных дисперсий в присутствии электролитов // Там само. – 1985. – Т. 50, № 11. – С. 1158–1160. *У складі колект. авт.*
28. 5760. Развитие материалистических представлений о химическом процессе М.В. Ломоносовым // М.В. Ломоносов и значение его деятельности для развития просвещения: Сб. Всесоюз. конф. – Архангельск, 1986. – С. 62–63.
29. 5761. Факультет майбутнього педагога: Програма та методичні рекомендації до занять по хімії. – Нежин, 1986. – С. 3–7. *У співавт.*
30. 5762. Электропроводные характеристики и устойчивость суспензий угля марки К // Химия твердого топлива. – 1987. – № 4. – С. 107–108. *У складі колект. авт.*
31. 5763. Дестабилизация золь оксидов железа смесями полиэлектролит-неорганический-электролит // Коагулянты и флокулянты в очистке природных и сточных вод: Сб. материалов Всесоюз. конф. – Одесса, 1988. – С. 82–83. *У співавт.*
32. 5764. Методичні вказівки до курсу хімії. Факультет майбутнього педагога. – Ніжин, 1989. – 13 с. *У співавт.*
33. 5765. Кинетика адсорбции в одорастворимых полимеров на гидрофобных дисперсиях // Сб. междунар. конф. по обогащению полезных ископаемых. – Фрайбург (ГДР), 1989. – С. 143–144. *У співавт.*
34. 5766. Экологическое воспитание студентов на ознакомительной производственной практике по химической технологии // Экологические проблемы в преподавании гуманитарных и естественно-научных дисциплин в пед. вузах. – Белгород, 1989. – С. 62–63. *У співавт.*
35. 5767. Методологический семинар по экологическому образованию // Там само. – С. 61–62.
36. 5768. Кинетика адсорбции полиэтиленоксида частицами угольных и глинистых суспензий // Коллоид. журн. – 1990. – Т. 52, № 3. – С. 419–420. *У співавт.*
37. 5769. Завдання для учасників XXV Всеукраїнської олімпіади юних хіміків: Метод. посібник. – Тернопіль, 1990. – 25 с. *У складі колект. авт.*
38. 5770. Методичні вказівки до курсу фізичної колоїдної хімії для студентів III курсу заоч. форми навчання. – Ніжин, 1990. – 16 с. *У співавт.*
39. 5771. Адсорбция поликриламида частинками диоксида циркония // Укр. хім. журн. – 1990. – Т. 56, № 5. – С. 480–481. *У співавт.*
40. 5772. Содержание олимпиадных заданий республиканского этапа Украинской ССР // Проблемы химических олимпиад и особенности работы с одаренными детьми: Сб. I междунар. конф. – К., 1990. – С. 13.
41. 5773. Одна из проблем самостоятельной работы студентов при подготовке их к учительской деятельности. – Деп. в НИИ ПВШ. 10.01.1991, № 45–67. *У співавт.*
42. 5774. Влияние водорастворимых полимеров на устойчивость гидрослюды и углей марки К // Химия твердого топлива. – 1991. – № 3. – С. 64–66. *У складі колект. авт.*
43. 5775. Завдання для учасників XXVIII Всеукраїнської олімпіади юних хіміків: Метод. посібник. – Чернівці, 1991. – 28 с. *У складі колект. авт.*
44. 5776. Завдання для учасників XXIX Всеукраїнської олімпіади юних хіміків: Метод. посібник. – Одеса, 1992. – 20 с.
45. 5777. Методика і технологія навчального процесу у вищій педагогічній школі // Рейтинг у навчальному процесі. – Ніжин, 1993. – Вип. I. – 22 с.
46. 5778. Завдання для учасників 2-ї (XXX) Всеукр. олімпіади юних хіміків: Метод. посібник. – Донецьк, 1993. – 20 с. *У складі колект. авт.*
47. 5779. Завдання для учасників 3-ї (XXXI) Всеукр. олімпіади юних хіміків: Метод. посібник. – Чернівці, 1994. – 15 с. *У складі колект. авт.*
48. 5780. Виникнення та формування матеріальної культури праукраїнців як основи створення ремесел та майбутнього хімічного виробництва // Актуальні проблеми природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 51–54. *У співавт.*
49. 5781. Завдання для учасників 4-ї (XXXII) Всеукр. олімпіади юних хіміків: Метод. посіб. – Сімферополь, 1995. – 18 с. *У складі колект. авт.*
50. 5782. Кінетика адсорбції водорозчинних полімерів частинками вугільних суспензій // Актуальні проблеми природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 48–50. *У співавт.*
51. 5783. Барам Оскар Мойсейович: Бібліогр. покажчик. – Ніжин, 1995. – 7 с. – (Вчені-хіміки Ніжинської вищої школи). *У співавт.*
52. 5784. Синтез та вивчення деяких властивостей біологічно активних речовин на основі ϵ -капролактаму // Праці XV Укр. конф. з орг. хімії. – Харків, 1995. – С. 615. *У складі колект. авт.*
53. 5785. Синтез та дослідження нових регуляторів росту рослин на основі гексаметилентетраміну // Там само. – С. 559. *У складі колект. авт.*
54. 5786. Металокомплексні сполуки на основі сульфоланових місних азометинів та їх практично-корисні властивості // Праці XIV Укр. конф. з неорг. хімії. – К., 1996. – С. 114. *У складі колект. авт.*
55. 5787. Завдання для учасників 5-ї (XXXIII) Всеукр. олімпіади юних хіміків: Метод. посібник. – Львів, 1996. – 24 с. *У складі колект. авт.*
56. 5788. Вивчення стійкості дітіокарбамідатів та дітіокарбазинатів металів у водних та неводних розчинах // Праці XIV Укр. конф. з неорг. хімії. – К., 1996. – С. 112. *У складі колект. авт.*
57. 5789. Екологічна освіта студентів на ознайомчій практиці з хімічними технологіями // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернівецької області. – Ніжин, 1996. – С. 158–159. *У співавт.*
58. 5790. Синтез та вивчення біологічної активності артанодітофосфатів металів // Досягнення сучасної фармації в медичну практику. – Харків, 1996. – С. 76–77. *У складі колект. авт.*
59. 5791. Завдання для учасників 6-ї (XXXIV) Всеукр. олімпіади юних хіміків: Метод. посібник. – Запоріжжя, 1997. – 34 с. *У складі колект. авт.*
60. 5792. Напрями роботи з хімічно обдарованими учнями в природничих класах ліцею // Методичні проблеми учнівських та студентських олімпіад та особливості роботи з обдарованою молоддю: Зб. матеріалів Всеукр. конф. – К., 1998. – С. 95–98. *У співавт.*

61. 5793. Завдання для учасників 7-ї (XXXV) Всеукр. олімпіади юних хіміків: Метод. посіб. – Харків, 1998. – 28 с. *У складі колект. авт.*
62. 5794. Розвиток наукових досліджень на кафедрах природничо-географічного факультету у Ніжинському держ. пед. університеті // *Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 1998. – Природничі та фіз. – мат. науки. – С. 2.
63. 5795. Розвиток хімічної освіти, науки і технології України в XII–XVII ст. // Там само. – С. 19–24.
64. 5796. Завдання для учасників 8-ї (XXXVI) Всеукр. олімпіади юних хіміків: Метод. посіб. – Ужгород, 1999. – 28 с. *У складі колект. авт.*
65. 5797. Інтеграція психолого-педагогічних, методичних і фахових знань у змісті кваліфікаційного екзамену на природничо-географічному факультеті. – Ніжин, 1999. – С. 149–154. *У складі колект. авт.*
66. 5798. Формування пізнавальних інтересів учнів засобами цікавої хімії: Метод. розробка для студентів і вчителів. – Ніжин, 2000. – 40 с. *У співавт.*
67. 5799. Завдання для учасників 9-ї (XXXVII) Всеукр. олімпіади юних хіміків: Метод. посіб. – Хмельницький, 2000. – 33 с. *У складі колект. авт.*
68. 5800. Фізична і колоїдна хімія: Навч.-метод. посіб. з фіз. і колоїд. хімії. – Ніжин, 2000. – 37 с.
69. 5801. Місце польових практик у фаховій підготовці учителів біології і географії // *Рідна школа.* – 2000. – № 8. – С. 67–68.
70. 5802. Охотничья страсть (Предисловие) // Ковалевский Е.А. Охотничья страсть. – К., 2000. – С. 2.
71. 5803. Завдання для учасників 10-ї (XXXVIII) Всеукр. олімпіади юних хіміків: Метод. посіб. – Донецьк, 2001. – 34 с. *У складі колект. авт.*
72. 5804. Напрями та зміст підготовки магістрів у вищих педагогічних навчальних закладах освіти // *Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту.* – Чернігів, 2001. – Вип. 5. – С. 9–11.
73. 5805. Вчений і громадянин Оскар Мойсейович Барам // *Євреї в Ніжині: Наук. зб.* – Ніжин, 2001. – С. 118–121. *У співавт.*
74. 5806. Олимпиады по химии: Сб. задач. – Харьков: Ранок; Веста, 2002. – 400 с. *У співавт.*
75. 5807. Про наукову і педагогічну спадщину А.В.Домбровського // *Актуальні питання органічної та елементоорганічної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Матеріали Укр. конф.* – Ніжин, 2002. – С. 84–86. *У співавт.*
76. 5808. Завдання для учасників XI (XXXIX) Всеукраїнської олімпіади юних хіміків. – Дніпропетровськ, 2002. – 25 с. *У співавт.*
77. 5809. Сучасні підходи до управління екологічною освітою та екологічним вихованням студентів // *Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя.* – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – № 4, ч. 1. – С. 76–79. *У співавт.*
78. 5810. Для учасників XII (XXXX) Всеукраїнської олімпіади юних хіміків. – Тернопіль, 2003. *У співавт.*
79. 5811. Основи хімічної екології. – Ніжин: НДПУ, 2003. *У співавт.*
80. 5812. Методичний посібник з курсу фізичної і колоїдної хімії (розрахунково-графічні завдання). – Ніжин: НДПУ, 2003. *У співавт.*
81. 5813. Інноваційні підходи до кваліфікаційного державного екзамену // *Інновації у вищій освіті.* – К., 2003. *У співавт.*
82. 5814. Виробнича практика з хімічної технології – важлива складова професійної підготовки майбутніх вчителів хімії // *Природничі науки на межі століть: Матеріали наук.-практ. конф.* – Ніжин, 2004. – С. 201. *У складі колект. авт.*
83. 5815. Підготовка майбутніх учителів хімії до здійснення екологічної освіти та виховання школярів // Там само. – С. 199–200. *У співавт.*
84. 5816. Нові підходи до проведення державної атестації // Там само. – С. 200–201. *У співавт.*

ЛУКАШОВ СТЕПАН МИТРОФАНОВИЧ

Народився 1936 р. Закінчив природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1965 р. Кандидат хімічних наук (з 1977 р.), доцент (з 1983 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1965 р. на посадах інженера кафедри хімії (1965–1966 рр.), асистента (1966–1975 рр.), ст. викладача (1975–1979 рр.), проректора по заочній формі навчання (1986–1991 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – хімія нітрогено-і сульфуровмісних гетероциклічних сполук, синтез та дослідження біологічної дії на рослини і тваринні організми; проблеми методики у середній та вищій школі, нових типів середніх навчальних закладів.

Наукові праці

1. 5817. Органічна хімія: Пробний підручник для 10 класу середньої школи. – К.: Освіта, 1995. – 144 с. *У співавт.*
2. 5818. Химия 10. Органическая химия: Пробный учебник для 10 класса средней школы / Пер. с укр. – К.: Освіта, 1995. – 161 с. *У співавт.*
3. 5819. Chemia 10: Chemia organiczna: Podrecznik probny dla klasy 10 szkoly spednies / Пер. з укр. – Lviv: Svit, 1997. – 144 с. *У співавт.*
4. 5820. Chimia 10. Chimia organica: Manual experimental pentru cl. a 10-a scol. cu limba de pred. rom din Ucraina / Пер. з укр. – Lviv: Svit, 1997. *У співавт.*
5. 5821. Kemia 10: Szerves kemia Kiserleti tankonyv a kozepisk. 10. oszt szamara // Пер. з укр. – Lviv: Szvit Kiado, 1997. – 144 с. *У співавт.*
6. 5822. Хімія. Органічна хімія: Підручник для 10–11 класів загальноосвіт. школи. – К.: Освіта, 1998. – 192 с. *У співавт.*
7. 5823. Органическая химия: Учебник для 10–11 классов общеобразоват. школы / Пер. с укр. – К.: Освіта, 1998. – 207 с. *У співавт.*
8. 5824. Диференційовані завдання з органічної хімії для організації самостійної роботи учнів природничих класів ліцею: Навч. посібник. – Ніжин, 2001. – 46 с. *У співавт.*

9. 5825. Синтез и некоторые свойства эстерэфиров сульфоланового ряда // Тр. XI Укр. конф. по орг. химии. – Днепропетровск, 1971. – С. 85. *У складі колект. авт.*
10. 5826. Синтез сульфоланил-сульфоленилсульфонатов // Химия гетероциклич. соединений. – 1972. – № 11. – С. 1489–1490. *У складі колект. авт.*
11. 5827. Сульфоланил- и сульфоленилсульфонаты в реакции Фриделя-Крафтса // Химия гетероцикл. соед. – 1973. – № 6. – С. 746–748. *У співавт.*
12. 5828. А. с. СССР. Способ получения производных 4-ариламиноссульфолен-2 / № 385968; 1973. *У співавт.*
13. 5829. Реакции сульфоленилсульфонатов с некоторыми нуклеофильными реагентами // Химия гетероцикл. соед. – 1974. – № 5. – С. 625–630. *У співавт.*
14. 5830. Алкилирование производных малоновой кислоты сульфоланилсульфонатами // Укр. хим. журн. – 1974. – Т. 40, вып. II. – С. 1177–1180. *У співавт.*
15. 5831. Синтез и изучение свойств 4-замещенных сульфоланов-2 // Тр. XII Укр. респ. конф. по орг. химии. – Ужгород, 1974. *У складі колект. авт.*
16. 5832. Исследование реакций элиминирования и обмена β-производных сульфонола // Тр. XIII науч. сессии по химии и технологии орг. соединений серы. – Душанбе, 1974. *У співавт.*
17. 5833. Карбаматы и карбонаты сульфоланового ряда // Там само. *У складі колект. авт.*
18. 5834. Изомеризация 3-арилсульфоленов-4 и их взаимодействие с некоторыми нуклеофильными реагентами // Химия гетероциклических соединений. – 1975. – № 3. – С. 1072–1077.
19. 5835. А. с. СССР. Производные аллилтиоцианатов, проявляющие фунгицидную активность и способ их получения. – № 522605; 1976, Бюл. 26. *У складі колект. авт.*
20. 5836. О фунгицидной активности некоторых производных сульфолана и сульфолен-2 // Физиологически активные вещества: Респ. межвед. сб. – 1976. – Вып. 8. *У складі колект. авт.*
21. 5837. Особенность действия на растения некоторых замещенных сульфоланов и сульфоленов // Физиологически активные вещества: Респ. межвед. сб. – 1976. – Вып. 8. *У співавт.*
22. 5838. Исследование алкил/арил/сульфонилоксиотиолан- и дигидротиофен-1,1-диоксидов: Автореф. дис. ... канд. хим. наук. – 1977.
23. 5839. Катализируемая основаниями реакция элиминирования галогеноводородов и сульфокислот от 3-замещенных тиолан-1,1-диоксидов // Реакционная способность органических соединений / Тартус. гос. ун-т. – Тарту, 1977. – Т. 14, вып. 1(49). – С. 116–122.
24. 5840. Исследование внутримолекулярного взаимодействия в арилдигидротиофен-1,1-диоксидах // Химия гетероциклических соединений. – 1977. – № 8. *У складі колект. авт.*
25. 5841. 1,1-диокситиоланил- и тиоленилтиоцианаты // Укр. хим. журн. – 1982. – Т. 48, № 6. *У співавт.*
26. 5842. Изоцианатотиолан-1,1-диоксиды // Там само. – № 10. *У складі колект. авт.*
27. 5843. Синтез некоторых азотсодержащих производных тиолан-1,1-диоксида // Труды XIV Укр. респ. конф. по орг. химии. – Одесса, 1982. *У співавт.*
28. 5844. Синтез и свойства амидов 1,1-диокситиолан- и тиоданилукусусных кислот // Там само. – С. 264. *У співавт.*
29. 5845. Синтез и некоторые свойства сульфолан-2-ил-4-изоцианата // Укр. хим. журн. – 1982. – Т. 48, № 11. *У складі колект. авт.*
30. 5846. А. с. СССР. Фунгицид. – № 1039043, 1983. *У складі колект. авт.*
31. 5847. Методические рекомендации к решению расчетных задач по химии в средней школе. – Чернигов: Десна, 1983. – 48 с. *У складі колект. авт.*
32. 5848. Синтез и некоторые свойства 4-арилкарбоксиметил-2-тиолан-1,1-диоксидов // Труды XVI конф. по химии и технологии органических соединений серы и сернистых нефтей. – Рига, 1984. – С. 193–194. *У співавт.*
33. 5849. Синтез и некоторые свойства амидов 4-карбоксометил-2-тиолан-1,1-диоксида // Химия гетероцикл. соединений. – 1984. – № 12. – С. 1622–1625. *У складі колект. авт.*
34. 5850. Синтез аренохромовых комплексов на основе 3-арилтиолан-1,1-диоксидов // Труды III Всесоюз. конф. по металлоорганической химии. – Уфа, 1985. – Ч. 2. – С. 165. *У співавт.*
35. 5851. Биологически активные вещества на основе производных тиолан- и тиолан-1,1-диоксидов // Труды V Всесоюз. биохим. съезда. – М., 1986. – Т. 3. – С. 125. *У складі колект. авт.*
36. 5852. Синтез биологически активных веществ на основе дизамещенных 3,4-тиолан-1,1-диоксидов // Труды XV Укр. респ. конф. по орг. химии. – Ужгород, 1986. – С. 373. *У співавт.*
37. 5853. Декарбоксилирование 3-карбокситиолан-тиолан-1,1-диоксидов // Там само. – С. 374. *У складі колект. авт.*
38. 5854. Five-membered cyclis silylfones in synthesis of new heterocycles // Program and papers of the VI International Conference on Organic Synthesis (IUPAC) (Moscow, august 10–15, 1986). – P. 121. *У складі колект. авт.*
39. 5855. Застосування γ-променів Co60 і фізіологічно активних речовин на основі заміщених 3-тіолан-1,1-діоксиду для одержання нового матеріалу картоплі // Праці Укр. біохім. з'їзду. – Івано-Франківськ; Київ, 1987. – Ч. 1. – С. 227–228. *У складі колект. авт.*
40. 5856. Рістрегулююча дія на рослини β-заміщених тіолан- і тіолан-1,1-діоксидів // Там само. – К., 1987. – Ч. 2. – С. 247. *У складі колект. авт.*
41. 5857. А. с. 4-Фенилкарбоксиметил-2-тиолан-1,1-диоксид, проявляющий рострегулирующее действие на растения (СССР). – № 1405279; Заявлено 24.01.86; Опубл. 22.02.1988. – 8с. *У складі колект. авт.*
42. 5858. Рострегулирующая активность новых замещенных тиолан- и тиолан-1,1-диоксидов // Физиологически активные вещества. – 1988. – Вып. 20. – С. 55–58. *У складі колект. авт.*
43. 5859. А. с. Цис-пергидротиено [3,4-d]тиен-2-он-5,5-диоксид как полупродукт в синтезе биологически активных соединений (СССР). – № 1504989; Заявлено 05.10.87; Опубл. 01.05.1989. – 9 с. *У співавт.*
44. 5860. Новый способ синтеза цис-2-оксопергидротиено[3,4-d]пиррол-5,5-диоксидов // Труды XVII конф. по химии и технологии органических соединений серы и сернистых нефтей. – Тбилиси, 1989. – С. 322. *У складі колект. авт.*
45. 5861. Синтез металлоорганических кетонов и дикетонов, содержащих тиолан- и тиолан-1,1-диоксидные группировки // Металлоорг. химия. – 1990. – Т. 3, № 1. – С. 83–87. *У складі колект. авт.*
46. 5862. Синтез и свойства азот- и серосодержащих гетероциклических (5+5) систем // Труды V Всесоюз. конф. по химии гетероцикл. соединений. – Черноголовка, 1991. – С. 65. *У співавт.*
47. 5863. Синтез 3-фенацилтиолан- и 4-фенацил-2-тиолан-1,1-диоксидов по реакции Фриделя-Крафтса // Укр. хим. журн. – 1992. – № 4. – С. 333–336. *У складі колект. авт.*
48. 5864. Одержання заміщених карбонілів заліза, молібдену, вольфраму із галогенідів сірковмісних циклічних сульфонів // Праці XVI Укр. конф. з орг. хімії. – Тернопіль, 1992. – С. 231.

49. 5865. Синтез нових похідних індолу на основі тіолан- і тіолан-1,1-діоксидів // Праці XVII Укр. конф. з орг. хімії. – Харків, 1995. – Ч. 1. – С. 77. *У складі колект. авт.*
50. 5866. Домбровський Андрій Володимирович: Бібліогр. покажч. – Ніжин, 1995. – 11 с. – (Вчені-хіміки Ніжин. вищої школи). *У співавт.*
51. 5867. Синтез та фармакологічна активність сульфолано- та сульфолоновмісних амідів // Досягнення сучасної фармації – в медичну практику: Праці наук. конф. – Харків, 1996. – С. 75–76. *У співавт.*
52. 5868. Реакції приєднання амінів і малонового естеру до 4-ареніл-2-тіолан-1,1-діоксиду // Студент і наука: Зб. наук. пр. – Ніжин, 1996. – С. 67–69. *У складі колект. авт.*
53. 5869. Синтез біциклічних гетероциклів на основі 4-ариламіно-2-тіолан-1,1-діоксидів // Хімія азотовмісних гетероциклів: Праці наук. конф. – Харків, 1997. – С. 75. *У складі колект. авт.*
54. 5870. Синтез та циклізація 4-тіоурейдо-2-тіолан-1,1-діоксидів. – Дніпропетровськ, 1998. – 182 с. *У складі колект. авт.*
55. 5871. Синтез та властивості 4-арил-2-тіолан-1,1-діоксидів // Праці міжнар. конф. з хімії азотовмісних гетероциклів. – Харків, 2000. – С. 66. *У співавт.*
56. 5872. Розвиток творчого мислення учнів природничих класів ліцею при розв'язуванні ускладнених задач з хімії // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2000. – Психолого-пед. науки. – С. 79–83. *У складі колект. авт.*
57. 5873. Конденсація лактамів з ариламинами // Там само. – С. 51. *У складі колект. авт.*
58. 5874. Про наукову і педагогічну спадщину А.В.Домбровського // Актуальні питання органічної та елементоорганічної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Матеріали Укр. конф. – Ніжин, 2002. – С. 84–86. *У складі колект. авт.*
59. 5875. Про наступність у викладанні курсу органічної хімії та фахової методики у професійній підготовці майбутніх учителів // Там само. – С. 98–99. *У складі колект. авт.*
60. 5876. Підготовка студентів до використання проблемного навчання як важливого засобу підвищення пізнавальної активності учнів при викладанні хімії // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2002. – Психолого-пед. науки. – № 3. – С. 16–21. *У складі колект. авт.*
61. 5877. Самостійна робота студентів по розв'язуванню задач і вправ при здійсненні методичної підготовки майбутніх вчителів хімії. – Ніжин: НДПУ, 2003. *У складі колект. авт.*
62. 5878. Синтез аміноестерів // Домбровські хімічні читання: Праці наук. конф. – Черкаси, 2003. *У складі колект. авт.*
63. 5879. The synthesis of sulfamides with 3, 4 – epoxithiolan – 1,1 – dioxide (Kharkiv [Ukraine], September 30 – October 3, 2003) *У складі колект. авт.*
64. 5880. Хімічні перетворення 3, 4-епоксітіолан-1, 1-діоксиду // Природничі науки на межі століть: Матеріали наук.-практ. конф. (Ніжин). – 2004. – С. 132–133. *У складі колект. авт.*
65. 5881. Виробнича практика з хімічної технології – важлива складова професійної підготовки майбутніх вчителів хімії // Там само. – С. 201. *У складі колект. авт.*
66. 5882. Актуальні проблеми методичної підготовки майбутніх учителів хімії в сучасних умовах // Там само. – С. 211. *У складі колект. авт.*

ЛУКАШОВА НІНА ІВАНІВНА

Народилася 1944 р. Закінчила природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1966 р. Кандидат педагогічних наук (з 1982 р.), доцент (з 1987 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1967 р. на посадах асистента (1967–1983 рр.), ст. викладача (1983–1985 рр.), доцента (з 1985 р.), завідувачою кафедри (з 1991 р.). Основний напрямок наукових досліджень – розвиток професійних інтересів студентів педагогічного вузу при підготовці вчителя хімії, проблеми методики у середній та вищій школі, нових типах середніх навчальних закладів.

Наукові праці

Підручники, навчальні посібники

1. 5883. Органічна хімія: Пробний підручник для 10 класу середньої школи. – К.: Освіта, 1995. – 144 с. *У співавт.*
2. 5884. Химия 10. Органическая химия: Пробный учебник для 10 класса средней школы / Пер. с укр. – К.: Освіта, 1995. – 161 с. *У співавт.*
3. 5885. Chemia 10: Chemia organiczna: Podrecznik probny dla klasy 10 szkoly spednies / Пер. з укр. – Lviv: Svit, 1997. – 144 с. *У співавт.*
4. 5886. Chimia 10. Chimia organica: Manual experimental pentru cl. a 10-a scol. cu limba de pred. rom din Ucraina. / Пер. з укр. – Lviv: Svit, 1997. *У співавт.*
5. 5887. Kemia 10: Szerves kemia Kiserleti tankonyv a kozepisk. 10. oszt szamara / Пер. з укр. – Lviv: Svit Kiado, 1997. – 144 с. *У співавт.*
6. 5888. Хімія. Органічна хімія: Підручник для 10–11 класів середньої загальноосвітньої школи. – К.: Освіта, 1998. – 192 с. *У співавт.*
7. 5889. Органическая химия: Учебник для 10–11 классов средней общеобразовательной школы / Пер. с укр. – К.: Освіта, 1998. – 207 с. *У співавт.*
8. 5890. Сучасна українська хімічна номенклатура та термінологія. – Ч.1: Основні класи неорганічних сполук: Навч. – метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 48 с. *У співавт.*
9. 5891. Навчально-методичний посібник з аналітичної хімії. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 83 с. *У співавт.*
10. 5892. Диференційовані завдання з органічної хімії (для організації самостійної роботи і учнів природничих класів ліцею): Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 46 с. *У співавт.*

Статті, тези конференцій тощо

11. 5893. Шляхи підвищення рівня професійної підготовки вчителів хімії // Методика викладання біології і хімії. – К., 1972. – Вип. I. – С. 192–197. *У складі колект. авт.*

12. 5894. Про роботу школи юних хіміків // Там само. – С. 177–181. *У складі колект. авт.*
13. 5895. Опыт, практика, размышления // Нар. образование. – 1979. – № 11. – С. 36. *У співавт.*
14. 5896. Обсуждаем проект программы по химии // Химия в школе. – 1979. – № 3. – С. 30. *У співавт.*
15. 5897. О развитии профессиональных интересов у студентов педагогических институтов при изучении курса методики преподавания химии // Методика обучения химии в средней школе. – М., 1979. – С. 100–104.
16. 5898. Роль школы юных химиков в подготовке учащихся к химическим олимпиадам // Методические проблемы химических олимпиад: Труды Всесоюз. совещ. – М., 1979. – С. 120. *У співавт.*
17. 5899. Про підготовку учнів до свідомого вибору фаху вчителя хімії // Методика викладання біології і хімії. – К., 1980. – Вип. 6. – С. 105–108.
18. 5900. Методика розв'язування розрахункових задач з хімії у середній школі: Метод. розробка. – Ніжин, 1981. – 48 с. *У співавт.*
19. 5901. Развитие профессиональных интересов студентов при обучении химии // Метод. разработки по методике обучения химии в средней и высшей школе. – М., 1981. – С. 29–36.
20. 5902. Указания к чтению проблемных лекций по методике преподавания химии // Метод. указания преподавателям химических дисциплин педвузов для совершенствования подготовки студентов к практической деятельности. – М., 1981. – С. 57–63. *У співавт.*
21. 5903. Указания о двух вариантах упражнений в демонстрации опытов по химии // Инструктивно-методические указания по подготовке студентов-химиков к пед. практике. – М., 1981. – С. 16–25.
22. 5904. Профінформація на уроках біології і хімії // Рад. школа. – 1981. – № 7. – С. 33–35. *У складі колект. авт.*
23. 5905. Развитие профессиональных интересов студентов педагогического института при подготовке учителя химии: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.06 / Моск. Гос. пед. ин-т. – М., 1982. – 16 с.
24. 5906. Методические рекомендации по развитию профессиональных интересов студентов пединститута // Совершенствование профессиональной подготовки учителя и методов обучения химии в школе. – М., 1982. – С. 11–19. *У співавт.*
25. 5907. Факультет будущего педагога: Программа и методические указания к занятиям по химии. – Нежин, 1983. – С. 3–12. *У співавт.*
26. 5908. Методические рекомендации к решению расчетных задач по химии в средней школе. – Чернигов: Десна, 1983. – 48 с. *У складі колект. авт.*
27. 5909. Развитие профессиональных интересов студентов педвуза как составная часть формирования социально активной личности будущего учителя // Формирование социально активной личности в условиях развитого социализма: Труды межвуз. координационного совещания. – С. 210–212.
28. 5910. Сучасний посібник для вчителя хімії // Рад. школа. – 1985. – № 4. – С. 34–38. *У співавт.*
29. 5911. Пути формирования творческого мышления студентов в процессе методической подготовки будущих учителей химии // Труды Всесоюз. науч.-практ. конф. по проблемам формирования творческого мышления. – Уфа; Москва, 1985. – Ч. 2. – С. 134–136.
30. 5912. Дидактичні ігри як засіб формування навчальних інтересів учнів // Методика викладання біології, хімії, географії. – К., 1986. – Вип. 3. – С. 93–97.
31. 5913. Методические задания для студентов-химиков педагогических институтов. – М., 1986. – 50 с. *У складі колект. авт.*
32. 5914. Задания по методике обучения химии для студентов педвузов: Метод. разработка. – М., 1988. – 36 с. *У співавт.*
33. 5915. Факультет будущего педагога: Программа и метод. указания к занятиям по химии. – Нежин, 1986. – С. 3–7. *У співавт.*
34. 5916. Методичні рекомендації до застосування алгоритмів при розв'язуванні розрахункових задач з хімії. – Чернігів, 1987. – 43 с. *У складі колект. авт.*
35. 5917. Розвивати теоретичне мислення учнів // Рад. школа. – 1987. – № 5. – С. 94–95.
36. 5918. Формирование самостоятельности студентов-практикантов на завершающем этапе их педагогической деятельности в школе: Метод. рек. по обучению химическим дисциплинам и методике преподавания химии. – М., 1987. – С. 75–82. *У співавт.*
37. 5919. І досвідченим, і початківцям // Рад. школа. – 1988. – № 12. – С. 88–89. *У співавт.*
38. 5920. Навчальний експеримент як психологічна основа засвоєння учнями політехнічних знань // Методика викладання біології, хімії і географії. – К., 1988. – Вип. 5. – С. 64–70. *У співавт.*
39. 5921. Задачи по химии для дифференцированной работы с учащимися при подготовке к химическим олимпиадам: Метод. рек. – Чернигов, 1989. – 45 с. *У співавт.*
40. 5922. Практическая направленность методической подготовки будущих учителей химии в педвузе как необходимое условие развития их профессиональных интересов // Пути совершенствования проф.-пед. подготовки учителя в условиях перестройки высшей и средней школы: Труды межвуз. науч.-практ. конф. – Нежин, 1990. – Ч. 2. – С. 3–4.
41. 5923. Педагогічна ефективність навчального експерименту з використанням малих кількостей речовини // Методика викладання біології, хімії, географії. – К., 1990. – Вип. 7. – С. 87–90. *У складі колект. авт.*
42. 5924. К вопросу об активизации технического творчества школьников // Психолого-педагогические проблемы научно-технического творчества учащихся: Труды межвуз. науч.-практ. конф. – Нежин, 1990. – Ч. 1. – С. 88–89. *У співавт.*
43. 5925. Актуальность и практическая направленность // Химия в школе. – 1990. – № 5. – С. 78. *У співавт.*
44. 5926. Педагогічне спілкування як засіб гуманізації навчання // Психолого-педагогічні аспекти гуманізації навчально-виховного процесу в школі: Праці наук.-метод. конф. – Дрогобич, 1990. – С. 11–12. *У співавт.*
45. 5927. Періодичний закон Д.І.Менделєєва, періодична система хімічних елементів і теорія будови атома // Методика викладання шкільного курсу хімії. – К., 1991. – С. 51–80.
46. 5928. Хімічний зв'язок і будова речовини // Там само. – С. 80–100.
47. 5929. Хімічні реакції // Там само. – С. 239–280.
48. 5930. Про підготовку учнів до свідомого вибору професії вчителя хімії та біології // Вдосконалення роботи по орієнтації молоді на педагогічні професії: Праці респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1991. – С. 64–66. *У співавт.*

49. 5931. Концепція безперервної базової хімічної освіти в Україні: Проект. – К., 1993. – 35 с. *У складі колект. авт.*
50. 5932. До питання гуманізації шкільної хімічної освіти // Праці Всеукр. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1993. – Ч. 3. – С. 18–19.
51. 5933. Оскар Мойсейович Барам: Бібліогр. покажчик. – Ніжин: НДПІ, 1995. – 7 с. (Вчені-хіміки Ніжин. вищої школи). *У співавт.*
52. 5934. Організація диференційованого навчання хімії в природничих класах ліцею // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1995. – С. 73–77. *У співавт.*
53. 5935. Родинно-сімейна енциклопедія. – К.: Богдана, 1996. – 439 с. *У складі колект. авт.*
54. 5936. Заслугує на перевидання // Рідна школа. – 1996. – № 2. – С. 58–59. *У співавт.*
55. 5937. Пізнавальні завдання з загальної хімії. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 48 с. *У співавт.*
56. 5938. Слово про Ніну Миколаївну Буринську // Біологія і хімія в школі. – 1997. – № 4. – С. 11.
57. 5939. Напрями роботи з хімічно обдарованими учнями в природничих класах ліцею // Методичні проблеми учнівських та студентських олімпіад та особливості роботи з обдарованою молоддю: Праці Всеукр. конф. – К., 1998. – С. 95–98. *У співавт.*
58. 5940. Посилення практичної спрямованості методичної підготовки майбутніх вчителів хімії // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 1998. – Психолого-пед. науки. – С. 93–97.
59. 5941. Напрями здійснення довузівської підготовки та орієнтації на майбутню професію учнів природничих класів ліцею при викладанні хімії // Проблеми. Досвід. Перспективи: Праці Всеукр. наук.-практ. конф. – Чернівці, 1999. – С. 119–123. *У співавт.*
60. 5942. Лабораторний практикум з неорганічної хімії: Метод. рек. – Ніжин, 1999. – 59 с. *У співавт.*
61. 5943. Інтеграція психолого-педагогічних, методичних і фахових знань у змісті кваліфікаційного екзамену на природничо-географічному факультеті. – Ніжин, 1999. – С. 149–154. *У складі колект. авт.*
62. 5944. Сільська школа: проблеми, пошук, досвід // Рідна школа. – 2000. – № 8(848). – С. 29.
63. 5945. Державна атестація: комплексний екзамен // Освіта України. – 2000. – № 39. – С. 7.
64. 5946. Формування пізнавальних інтересів учнів засобами цікавої хімії: Метод. розробка. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 40 с. *У співавт.*
65. 5947. Розвиток творчого мислення учнів природничих класів ліцею при розв'язуванні ускладнених задач з хімії // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – 2000. – Психолого-пед. науки. – С. 79–83. *У співавт.*
66. 5948. Вчений і громадянин Оскар Мойсейович Барам // Євреї в Ніжині: Наук. зб. – Ніжин, 2001. – С. 118–121. *У співавт.*
67. 5949. Про наукову і педагогічну спадщину А.В.Домбровського // Актуальні питання органічної та елементоорганічної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Матеріали Української конф. – Ніжин, 2002. – С. 84–86. *У складі колект. авт.*
68. 5950. Про нагупність у викладанні курсу органічної хімії та фахової методики у професійній підготовці майбутніх учителів // Там само. – С. 98–99. *У складі колект. авт.*
69. 5951. Підготовка студентів до використання проблемного навчання як важливого засобу підвищення пізнавальної активності учнів при викладанні хімії // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – № 3. – С. 16–21. *У складі колект. авт.*
70. 5952. Сучасні підходи до управління екологічною освітою та екологічним вихованням студентів // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Психолого-пед. науки. – № 4, Ч. 1. – С. 76–79. *У складі колект. авт.*
71. 5953. Довідник для вступників до Обласного педагогічного ліцею при Ніжинському державному педагогічному університеті імені Миколи Гоголя (природничий клас). – Ніжин: НДПУ. – 30 с. *У складі колект. авт.*
72. 5954. Самостійна робота студентів по розв'язуванню задач і вправ при здійсненні методичної підготовки майбутніх вчителів хімії. – Ніжин: НДПУ, 2003. *У складі колект. авт.*
73. 5955. Основи хімічної екології. – Ніжин: НДПУ, 2003. *У складі колект. авт.*
74. 5956. Інноваційні підходи до кваліфікаційного державного екзамена // Інновації у вищій освіті. – К., 2003. *У складі колект. авт.*
75. 5957. Підготовка майбутніх учителів хімії до здійснення екологічної освіти та виховання школярів // Там само. – С. 199–200. *У складі колект. авт.*
76. 5958. Нові підходи до проведення державної атестації // Там само. – С. 200–201. *У складі колект. авт.*
77. 5959. Актуальні проблеми методичної підготовки майбутніх учителів хімії в сучасних умовах // Там само. – С. 211. *У складі колект. авт.*

МОСКАЛЕНКО ОЛЕГ ВАДИМОВИЧ

Народився 1972 р. Закінчив природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1994 р. Кандидат хімічних наук (з 2000 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 2000 р. на посадах доцента, завідувача кафедрою хімії (з 2004 р.). Основний напрямок наукової роботи – дослідження інгібіторів окиснення органічних субстратів.

Наукові праці

1. 5960. Біологічна активність сульфолановмісних металокомплексів: вплив природи металу та лігандного оточення // Праці XVII Укр. конф. з орг. хімії. – 1995. – С. 614. *У складі колект. авт.*
2. 5961. Вплив просторової будови і алкільних замісників біс(діалкілдітіофосфатів) міді на їх протизношувальні властивості в мастильних оливах // Катализ и нефтехимия. – 1995. – № 1. – С. 25–28. *У складі колект. авт.*
3. 5962. Рістрегулююча активність металокомплексних сполук на основі 0-похідних 3-тіолен-1,1-діоксиду // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 151–155. *У складі колект. авт.*

4. 5963. Синтез і вивчення рiстрегулюючої дiї органодитiофосфорних кислот та їх солей // Праці XVII Укр. конф. з орг. хiмiї. – Харків, 1995. – С. 560. *У складі колект. авт.*
5. 5964. Фунгiцидна властивiсть металокомплексних сполук на основi похiдних 3-тiолен-1,1-дiоксиду // Актуальнi питання природознавства. – Нiжин, 1995. – С. 151–155. *У складі колект. авт.*
6. 5965. Эффективность обрыва цепей окисления метилового эфира олеиновой кислоты природным фенилглюкозидом – арбутином // Доп. НАН України. – 1995. – № 4. – С. 88–90. *У складі колект. авт.*
7. 5966. Вивчення бiологiчної активностi органодитiофосфатiв металiв // Наук. записки / Нiжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Нiжин, 1996. – Т. XVI, вип. 1. – С. 31–34. *У співавт.*
8. 5967. Протизноснi властивостi бiс(дiалкiлдитiофосфатiв) металiв i вплив природи центрального атому // Катализ и нефтехимия. – 1996. – № 2. – С. 35–36. *У складі колект. авт.*
9. 5968. Синтез і вивчення бiологiчної активностi органодитiофосфатiв металiв // Досягнення сучасної фармації в медичну практику: Праці наук. конф. – Харків, 1997. – С. 76. *У складі колект. авт.*
10. 5969. Пошук перспективних бiологiчно активних речовин серед похiдних 3-тiолен-1,1-дiоксиду i вивчення їх стiйкостi // Праці XVIII Укр. конф. з орг. хiмiї. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 428. *У складі колект. авт.*
11. 5970. Бiоциднi властивостi органодитiофосфатiв металiв // Праці мiжнар. конф. з ботанiки молодих вчених. – Нiжин, 1999. – С. 118–119. *У складі колект. авт.*
12. 5971. Органодитiофосфати металiв: протизношувальнi та бiологiчнi властивостi: Автореф. дис. ... канд. хiм. наук: 02.00.13. – нафтохімія та вуглехімія / Ін-т біоорг. хiмiї та нафтохімії НАН України. – К., 1999. – 20 с.
13. 5972. Противозносные свойства комплексов металлов: электронные свойства заместителей в лиганде // Катализ и нефтехимия. – 1999. – № 3. – С. 18–19. *У складі колект. авт.*
14. 5973. Новi протизношувальнi металокомплекснi присадки до мастильних матерiалiв // Актуальнi питання органiчної та елементарно-органiчної хiмiї i аспекти викладання органiчної хiмiї у вищій школі: Праці Української конф. – Нiжин: НДПУ, 2002. – С. 36. *У складі колект. авт.*
15. 5974. Сульфолановiснi амінокислоти: синтез та властивостi // Там само. – С. 48. *У складі колект. авт.*
16. 5975. Антирадикальная активность природного фенола-карвакрола в окисляющихся молекулах липидов // Доповiдi НАН України. – 2002. – № 10. – С. 138–140. *У складі колект. авт.*
17. 5976. Бiохiмiя: Лабораторний практикум для студентiв заочної форми навчання. – Нiжин: НДПУ, 2003.
18. 5977. Антирадикальная активность природного фенола-карвакрола в окисляющихся молекулах липидов // Доповiдi НАН України. – 2003. – № 10. *У складі колект. авт.*
19. 5978. Катализ обрыва цепей окисления органических соединений кластерами кобальта $\text{Co}_3(\mu_3\text{-C-C}_6\text{H}_4\text{NHR-p})(\text{CO})_9$ // Доповiдi НАН України. – 2004. – № 3. – С. 134–136. *У складі колект. авт.*
20. 5979. Кластери кобальту $\text{Co}_3(\mu_3\text{-C-C}_6\text{H}_4\text{NHR-p})(\text{CO})_9$ – стабілізатори окиснення органiчних сполук // Там само. – С. 131. *У складі колект. авт.*
21. 5980. Виробнича практика з хiмiчної технології – важлива складова професійної пiдготовки майбутнiх вчителiв хiмiї // Природничi науки на межi столiть: Матерiали наук.-практ. конф. – Нiжин, 2004. – С. 201. *У складі колект. авт.*

НОГА ПЕТРО ВОЛОДИМИРОВИЧ (1942–2005)

Закінчив природничий факультет Нiжинського державного педагогiчного інституту в 1964 р. Працював у Нiжинській вищій школі з 1964 р. на посадах асистента (1964–1968 рр.), ст. викладача (з 1969 р.). Основний напрям наукових досліджень – комплексні сполуки.

Науковi праці

1. 5981. Взаимодействие фтортитанатных растворов с аммиаком // Укр. хим. журн. – 1968. – Т. 34, № 4. – С. 351–356. *У співавт.*
2. 5982. А. с.251559 (СССР). Способ получения чистого диоксида титана // Опубл. в Б.В. – 1969. – № 28.
3. 5983. Основы технологической схемы получения фтортитаната натрия из лейкоксенизованных кремневоитановых концентратов // Хим. технология. – 1971. – Т. 56, № 2. – С. 3–6. *У співавт.*
4. 5984. Взаимодействие растворов фторотитанатов щелочных металлов с аммиаком. – Деп. 1.12.1972, № 5177–72 // РЖ “Химия”. – 1973. – № 10. – реф. 1061313. *У співавт.*
5. 5985. Фторирование оксидов железа, алюминия и хрома кремнефторидом натрия // Укр. хим. журн. – 1971. – Т. 37, № 4. – С. 523–527. *У співавт.*
6. 5986. А. с.419108 (СССР). Способ получения технического диоксида титана / ДСК. – 1973.
7. 5987. Взаимодействие фторотитанатных ионов с раствором аммиака // Труды IV Всесоюз. симпозиума по химии неорганических фторидов. – Душанбе, 1975. – С. 171. *У співавт.*
8. 5988. Поведение фторотитанатных ионов в водных растворах при низких температурах // Журн. приклад. химии. – 1976. – Т. 49, № 5. – С. 1143–1144. *У співавт.*
9. 5989. А. с.267287 (СССР). Паста для химической обработки поверхности титана и его сплавов / Опубл. в Б.В. – 1970. – № 12.
10. 5990. А. с.267287 (СССР). Паста для химической обработки поверхности металлических изделий / Опубл. 17.01.1970.
11. 5991. А. с.783230 (СССР). Способ получения гидросульфата натрия / Опубл. в Б.В. – 1980. – № 44.
12. 5992. Взаимодействие гексафтортитанатов щелочных металлов с аммиаком в водных растворах // Укр. хим. журн. – 1984. – Т. 50, № 3. *У співавт.*
13. 5993. Исследование взаимодействия фтортитанатов щелочных металлов с аммиаком в водных растворах: Автореф. дис. ... канд. хим. наук. – К., 1985.
14. 5994. Барам Оскар Мойсейович: Бiблiогр. покажчик. – Нiжин, 1995. – 7 с. – (Вчені-хіміки Нiжин. вищої школи). *У співавт.*
15. 5995. Синтез та вивчення деяких властивостей бiологiчно активних речовин на основi ϵ -капролактаму // Праці XV II Укр. конф. з орг. хiмiї. – Харків, 1995. – С. 615. *У складі колект. авт.*

16. 5996. Синтез та дослідження нових регуляторів росту рослин на основі гексаметилентетраміну // Там само. – С. 559. *У складі колект. авт.*
17. 5997. Пізнавальні завдання з загальної хімії. – Ніжин, 1996. – 48 с. *У співавт.*
18. 5998. Навчально-методичний посібник з аналітичної хімії. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 83 с. *У складі колект. авт.*

СЕМЕНІХІН ВІКТОР ІВАНОВИЧ

Народився 1935 р. Закінчив біологічний факультет Дніпропетровського державного університету в 1964 р. Кандидат біологічних наук (з 1972 р.), доцент (з 1981 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1964 р. на посадах асистента (1964–1968 рр.), викладача (1971–1973 рр.), ст. викладача (1973–1975 рр.), проректора по заочній освіті (1979 р.), проректора по науковій роботі (1979–1995 рр.), доцента (з 1995 р.). Основний напрямок наукових досліджень – нуклеїнові кислоти.

Наукові праці

1. 5999. Про можливість існування в тканинах тварин різних конформаційних форм т-РНК, відмінних за здатністю акцептувати амінокислоти // Укр. біохім. журн. – 1970. – № 42. – С. 24. *У складі колект. авт.*
2. 6000. Вплив голодування на біологічну активність сумарної т-РНК печінки щурів та морських свинок // Там само. – 1971. – № 43. – С. 629. *У складі колект. авт.*
3. 6001. Вплив голодування на вміст ДНК-подібних РНК у цитоплазмі печінки щурів // Там само. – С. 712. *У складі колект. авт.*
4. 6002. Регуляторна роль т-РНК на початкових етапах синтезу білка у тварин // Праці II Укр. біохім. з'їзду. – К., 1971. – С. 53. *У складі колект. авт.*
5. 6003. Biologically active and inactive form of transfer RNA in animal tissues // Abstracts 7th Meeting FERS. – Verna, 1971. – Seet. 8 312. *У складі колект. авт.*
6. 6004. Сравнительное изучение функциональных свойств т-РНК при голодании животных: Автореф. дис. ... канд. биол. наук: 093-биологическая химия / Ин-т биохимии АН УССР. – К., 1972. – 23 с.
7. 6005. Водная и прибрежно-водная растительность пойменных водоемов р. Десны в пределах УССР // Тез. докл. VII съезда Укр. бот. о-ва. – 1982. – С. 244–245. *У співавт.*
8. 6006. Редкие и исчезающие виды одной флоры Черниговского Полесья и их охрана // Труды VIII съезда Укр. бот. о-ва (Ив. – Франковск, Май 1987). – К., 1987. – С. 24. *У співавт.*
9. 6007. Динамика макрофитов пойменных водоемов как показатель антропогенного воздействия на водоемы // Социально-экономические функции ландшафтов и состояние экосистем. – Чернигов, 1987. – С. 59–61. *У співавт.*
10. 6008. Застосування γ -променів ^{60}Co і фізіологічно активних речовин на основі заміщених 3-тіолен-1,1-діоксиду для одержання нового матеріалу картоплі // Праці Укр. біохім. з'їзду (Івано-Франківськ, 1987). – К., 1987. – Ч.1. – С. 227–228. *У складі колект. авт.*
11. 6009. Водная флора и растительность пойменных водоемов р. Сейм в пределах Украины в связи с их рациональным использованием и охраной // Материалы 2-й Всесоюз. конф. по высшим водным и прибрежно-водным растениям. – Борок, 1988. – С. 47–48. *У співавт.*
12. 6010. Сучасний стан парку-пам'ятнику "Ветхе" і заходи по оптимізації його рослинного покриву // Матеріали 2-ї Чернігів. обл. наук. конф. з іст. краєзнавства. – Чернігів; Ніжин, 1988. – Вип. 2. – С. 126–127. *У співавт.*
13. 6011. Актуальность практических проблем экологического образования и воспитания студентов педвузов и школьников // Экологические проблемы в преподавании гуманитарных и естественно-науч. дисциплин в пед. вузах: Труды межвуз. науч.-практ. конф. – Белгород, 1989. – С. 179–180. *У співавт.*
14. 6012. Проведення уроку з природознавства у третьому класі початкової школи у природі на тему "Комахоїдні рослини нашого краю" (вступна частина) // Шляхи поліпшення підготовки студентів до виховної роботи в початкових класах у процесі викладання навчальних дисциплін. – Дрогобич, 1990. – С. 149. *У співавт.*
15. 6013. Система экологического образования и воспитания студентов педвузов // Учитель и общество: опыт, проблемы, поиски. – Измаил, 1990. – С. 111–114. *У співавт.*
16. 6014. Здійснення системного підходу в підготовці вчителя біології до природоохоронної роботи в школі // Шляхи вдосконалення проф.-пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої і середньої школи. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 11–12. *У співавт.*
17. 6015. ДОП – новая форма подготовки будущих учителей к экологическому воспитанию школьников // Экология. Проблемы образования и воспитания. – Переяславль-Хмельницкий, 1990. – Ч. 2. – С. 76–78. *У співавт.*
18. 6016. Екологічні проблеми природоохоронної освіти // Проблеми раціонального використання, охорони та відтворення природно-ресурсного потенціалу УРСР. – Чернівці, 1991. – С. 123. *У співавт.*
19. 6017. Педвуз і школа – єдина ланка в екологічному вихованні молоді // Сучасні проблеми екологічного виховання молоді в педагогічних вузах України. – Вінниця, 1991. – С. 36. *У співавт.*
20. 6018. Заказники і пам'ятники природи на р. Десні та охорона їх флори і рослинності // Актуальні проблеми екології рослинного світу України на фоні антропогенного впливу та його охорони. – Черкаси, 1992. – С. 46. *У співавт.*
21. 6019. Флора і рослинність заплавної в одойм р. Снов // Праці IX з'їзду УБТ. – К., 1992. – С. 156–157. *У співавт.*
22. 6020. Пам'ятники природи на р. Десні і в одоймах її заплави в межах України // Українознавство і гуманізація освіти: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1993. – С. 98–99. *У співавт.*
23. 6021. Сеть заказников и памятников на р. Десне в пределах Украины // Заповедное дело на Сумщине. – Сумы, 1994. – С. 92–93. *У співавт.*
24. 6022. Хімічний склад лікарських рослин р. Десни та в одойм її заплави в межах України (макро- і мікроелементи) // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 119–123. *У співавт.*
25. 6023. Хімічний склад лікарських рослин р. Десни та в одойм її заплави в межах України (біологічно активні речовини – БАР) // Там само. – С. 123–129. *У співавт.*
26. 6024. Синтез та дослідження регуляторів росту рослин на основі гексаметилентетраміну // Праці XVII Укр. конф. з орг. хімії. – Харків, 1995. – С. 559. *У складі колект. авт.*
27. 6025. Лабораторний практикум з біологічної хімії для студентів спец. "Біологія і хімія": Метод. рекомендації. – Ніжин, 2000. – 60 с.

СУХОВЕЄВ ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ

Народився 1953 р. Закінчив природничий факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1980 р. Кандидат хімічних наук (з 1987 р.), доцент (з 1989 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1980 р. на посадах асистента (1980–1988 рр.), старшого викладача (1988–1989 рр.), доцента (1989–1991 рр.), заступника декана природничо-географічного факультету (1991–1996 рр.), завідувача підготовчого відділення (1996–1998 рр.), директора навчально-методичного центру університету в м.Новгород-Сіверському (1999–2002 рр.), проректора з навчальної роботи (2002–2004 рр.), проректора з науково-педагогічної та методичної роботи (з 2004). Основний напрямок наукових досліджень – нафтохімія.

Наукові праці

6026. Синтез и свойства амидов 1,1-диоксотиолен- и тиолануксусных кислот // Труды XIV Украинской респ. конф. по органической химии. – Одесса, 1982. – С. 264. *У співавт.*
6027. Синтез и некоторые свойства 4-арилметил-2-тиолен-1,1-диоксидов // Труды конф. по химии и технологии органических соединений серы и сернистых нефтей. – Рига, 1984. – С. 193. *У співавт.*
6028. Синтез и некоторые свойства амидов 4-карбоксиметил-2-тиолен-1,1-диоксида // Химия гетероциклических соединений. – 1984. – № 12. – С. 1622–1625. *У співавт.*
6029. Декарбоксиметилирование 3-карбоксиметилтиолен- и тиолен-1,1-диоксидов // Труды XV Украинской респ. конф. по органической химии. – Ужгород, 1986. – С. 374. *У співавт.*
6030. Синтез биологически активных веществ на основе дизамещенных 3,4-тиолен-1,1-диоксидов // Труды XV Украинской респ. конф. по органической химии. – Ужгород, 1986. – С. 373. *У співавт.*
6031. Five-membered cyclic sulfones in synthesis of new heterocyclics // Works of VI International conference on organic synthesis. – Moscow, 1986. – P. 121. – A 329. *У співавт.*
6032. Биологически активные вещества на основе производных тиолен- и тиолен-1,1-диоксидов // Труды V Всесоюз. биохимического съезда. – К., 1986. – С. 125. *У співавт.*
6033. Рістрегулююча дія на рослини β-заміщених тиолен- і тиолен-1,1-діоксидів // Праці Українського біохімічного з'їзду. – Івано-Франківськ; К., 1987. – Ч. 2. – С. 247. *У співавт.*
6034. Застосування γ-променів Со⁶⁰ і фізіологічно активних речовин на основі заміщених 3-тіолен-1,1-діоксиду для одержання нового матеріалу картоплі // Праці Українського біохімічного з'їзду. – Івано-Франківськ; Київ, 1987. – Ч. 1. – С. 227–228. *У співавт.*
6035. Синтез и исследование свойств β-карбоксиметилтиолен- и тиолен-1,1-диоксидов и их производных: Автореф. дис. ... канд. хим. наук: 02.00.13. – К., 1987. – 18 с.
6036. А. с. 4-Фенилкарбоксиметил-2-тиолен-1,1-диоксид, проявляющий рост регулирующее действие на растения (СССР). – № 1405279; Заявлено 24.01.86; Опубл. 22.02.1988. – 8 с. *У співавт.*
6037. Рострегулирующая активность новых замещенных тиолен- и тиолен-1,1- диоксидов // Физиологически активные вещества. – 1988. – Вып. 20. – С. 55–58. *У співавт.*
6038. А. с. Цис-Пергидротieno[3,4-d]тиен-2-он-5,5-диоксид как полупродукт в синтезе биологически активных соединений (СССР). – № 1504989; Заявлено 05.10.87; Опубл. 01.05.1989. – 9 с. *У співавт.*
6039. Новый способ синтеза цис-2-оксопергидротieno[3,4d]пиррол-5,5-диоксидов // Труды XVII конф. по химии и технологии органических соединений серы и сернистых нефтей. – Тбилиси, 1989. – С. 322. *У співавт.*
6040. Реакционная способность α-оксипероксильных радикалов с бис(3-тиолен-1,1-диоксиацетатами) меди // Кинетика радикальных жидкофазных реакций: Труды Всесоюз. конф. – Ярославль, 1990. – С. 144. *У співавт.*
6041. Углев оды: Методические рекомендации для студентов естественных факультетов педагогических институтов. – Нежин, 1990. – 66 с. *У співавт.*
6042. Наукова діяльність студентів як важлива умова виховання творчої особистості майбутнього вчителя // Шляхи в досконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Праці міжвуз. наук-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 4–5.
6043. Методичні рекомендації до лабораторного практикуму з хімії для студентів спеціальності “Географія, біологія”. – Ніжин, 1990. – 44 с.
6044. Реакционная способность оксипероксильных радикалов с бис(3-тиолен- 1,1-диоксиацетатами) металлов // Труды VII Нефтехимического симпозиума. – К., 1990. – С. 270.
6045. Вплив просторової будови пероксильних радикалів на їх реакційну здатність з бис(3-тіолен-1,1-діоксиацетатом) міді // Доповіді АН УРСР. – 1990. – Серія Б. – № 10. – С. 48–49. *У співавт.*
6046. Антиокислительные свойства комплексов металлов с сульфолан-3-уксусной кислотой в смазочных маслах // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1991. – № 41. – С. 51–53. *У співавт.*
6047. Реакционная способность хелатов хинаяльдиндикарбоновой кислоты с металлами по отношению к оксипероксильным радикалам // Труды V Всесоюзной конф. по химии гетероциклических соединений. – Черноголовка, 1991. – С. 122. *У співавт.*
6048. Синтез и свойства азот- и серусодержащих гетероциклических (5+5) систем // Труды V Всесоюз. конф. по химии гетероциклических соединений. – Черноголовка, 1991. – С. 65.
6049. Антиокислительные свойства бис(диалкилдитиофосфатов) металлов в смазочных маслах: влияние природы металла и стереохимии алкильных заместителей // Доповіді АН УРСР. – 1991. – № 4. – С. 105–107. *У співавт.*
6050. Синтез бис(1,1-диоксотиолен-3-ил-дителиокарбаматов) металлов и их влияние на процесс окисления смазочных масел // Селективное окисление углеводородов и ресурсосбережение углеводородного сырья: Труды Всесоюз. конф. – Харьков, 1991. – С. 67. *У співавт.*
6051. Влияние стереохимии заместителей в бис(диалкилдитиофосфатах) никеля на их антиокислительные свойства в нефтепродуктах // Селективное окисление углеводородов и ресурсосбережение углеводородного сырья: Труды Всесоюз. конф. – Харьков, 1991. – С. 68. *У співавт.*

27. 6052. Влияние химического строения металлокомплексных присадок на их противоизносные свойства в смазочных маслах // Износостойкость машин: Сб. – Брянск, 1991. – Ч. II. – С. 61. *Успіаєм.*
28. 6053. Синтез и фунгицидные свойства комплексов металлов с 1,1-диоксотиолиан- и тиолилукусными кислотами // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1992. – № 42. – С. 71–73. *Успіаєм.*
29. 6054. Антиокислительные свойства комплексов металлов с бис(1,1-диоксотиолиан-3-ил-дитиокарбаматами) металлов в смазочных материалах // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1992. – № 43. – С. 60–62. *Успіаєм.*
30. 6055. Синтез 3-фенацитлиолан- и 4-фенацитл-2-тиолен-1,1-диоксидов по реакции Фриделя-Крафтса // Украинский химический журнал. – 1992. – № 4. – С. 333–336. *Успіаєм.*
31. 6056. Влияние строения бис(диалкилдитиофосфатов) металлов на их антиокислительные свойства в смазочных маслах // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1992. – № 43. – С. 39–41. *Успіаєм.*
32. 6057. Синтез и рострегулирующая активность металлокомплексов на основе уротропина // Перспективы создания экологически безопасных регуляторов роста растений, средств защиты и технологий их применения в производстве сельскохозяйственной продукции: Труды конф. – К., 1992. – С. 17. *Успіаєм.*
33. 6058. Производные сульфолан- и сульфоленукусных кислот в качестве новых регуляторов роста растений // Перспективы создания экологически безопасных регуляторов роста растений, средств защиты и технологий их применения в производстве сельскохозяйственной продукции: Труды конф. – К., 1992. – С. 18.
34. 6059. Сульфолансодержащие дитиокарбаматы металлов в качестве химических средств защиты растений // Перспективы создания экологически безопасных регуляторов роста растений, средств защиты и технологий их применения в производстве сельскохозяйственной продукции: Труды конф. – К., 1992. – С. 36. *Успіаєм.*
35. 6060. Синтез та вивчення деяких властивостей сульфолановмісних азометинів // Праці XVI Укр. конф. по органічній хімії. – Тернопіль, 1992. – С. 232. *Успіаєм.*
36. 6061. Синтез і властивості металокомплексів на основі 1,1-діоксотиолиан і тиоленукусних кислот // Праці XIII Укр. конф. з неорганічної хімії. – Ужгород, 1992. – С. 120. *Успіаєм.*
37. 6062. Влияние природы металла и стереохимии заместителей на антиокислительные свойства бис(диалкилдитиофосфатов) металлов в смазочных маслах // Синтез, технология и применение: Труды V конф. – Дрогобыч, 1992. – С. 52–53. *Успіаєм.*
38. 6063. Антиокислювальні властивості комплексів металів на основі сульфолановмісних дитиокарбазинів і азометинів в мастильних маслах // Доповіді АН України. – 1992. – № 8. – С. 139–142. *Успіаєм.*
39. 6064. Реакционная способность бис(диалкилдитиофосфатов) никеля с пероксильными радикалами // Доповіді АН України. – 1992. – № 11. – С. 140–143. *Успіаєм.*
40. 6065. Реакционная способность пероксильных радикалов при взаимодействии с бис(диизопропилдитиофосфатом) никеля // Теоретическая и экспериментальная химия. – 1992. – Т. 28, № 3. – С. 236–238. *Успіаєм.*
41. 6066. Reactivity of Peroxy Radicals in the Reaction with Nickel Bis(diisopropyldithiophosphate) // Theoretical and Experimental chemistry. – New York, 1992. – V. 28. – P. 191–193. *Успіаєм.*
42. 6067. Синтез и фунгицидные свойства комплексов металлов 1,1-диоксотиолиан-3-ил-дитиокарбаминовой кислоты // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1993. – № 44. – С. 72–74. *Успіаєм.*
43. 6068. Реакционная способность бис(диалкилдитиофосфатов) металлов с пероксильными радикалами // Труды IX Междунар. симпозиума по химии фосфатов. – С-Пб., 1993. – С. 53. *Успіаєм.*
44. 6069. Комплексы металлов – ингибиторы окисления органических соединений: природа металла и лиганда // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1994. – № 46. – С. 39–43. *Успіаєм.*
45. 6070. Синтез и антиокислительная активность сульфолансодержащих металлокомплексов // Нефтепереработка и нефтехимия. – 1994. – № 46. – С. 43–46. *Успіаєм.*
46. 6071. Эффективность обрыва цепей окисления метилового эфира олеиновой кислоты природным фенолгликозидом-арбутином // Доп. НАН України. – 1995. – № 4. – С. 88–90. *Успіаєм.*
47. 6072. Механізм та реакційна здатність гідрпероксильних радикалів з бис(саліцилаль-3-імінотіолиан-1,1-діоксид) металами // Праці XVII Укр. конф. з органічної хімії. – Харків, 1995. – С. 405. *Успіаєм.*
48. 6073. Синтез і вивчення біологічної активності ефірів сульфолан- та сульфоленукусних кислот // Праці XVII Укр. конф. з органічної хімії. – Харків, 1995. – С. 558.
49. 6074. Синтез і вивчення рістрегулюючої дії органодитиофосфорних кислот та їх солей // Праці XVII Укр. конф. з органічної хімії. – Харків, 1995. – С. 560. *Успіаєм.*
50. 6075. Синтез та вивчення деяких властивостей біологічно активних речовин на основі ϵ -капролактаму // Праці XV II Укр. конф. з органічної хімії. – Харків, 1995. – С. 615. *Успіаєм.*
51. 6076. Синтез та дослідження нових регуляторів росту рослин на основі гексаметилентетраміну // Праці XV II Укр. конф. з органічної хімії. – Харків, 1995. – С. 559. *Успіаєм.*
52. 6077. Біологічна активність сульфолановмісних металокомплексів: вплив природи металу та лігандного оточення // Праці XVII Укр. конф. з органічної хімії. – Харків, 1995. – С. 614. *Успіаєм.*
53. 6078. Фунгіцидна властивість металокомплексних сполук на основі β -похідних 3-тіолен-1,1-діоксиду // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 129–132. *Успіаєм.*
54. 6079. Рістрегулююча активність металокомплексних сполук на основі β -похідних 3-тіолен-1,1-діоксиду // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 151–155. *Успіаєм.*
55. 6080. Фармакологічна властивість металокомплексних сполук на основі β -похідних 3-тіолен-1,1-діоксиду // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 155–159. *Успіаєм.*
56. 6081. Влияние пространственного строения алкильных заместителей бис(диалкилдитиофосфатов) меди на их противоизносные свойства в смазочных маслах // Катализ и нефтехимия. – 1995. – № 1. – С. 25–26. *Успіаєм.*
57. 6082. Домбровський Андрій Володимирович: Бібліографічний покажчик. – Ніжин: НДП, 1995. – 11 с. *Успіаєм.*
58. 6083. Вивчення стійкості дитиокарбамідатів та дитиокарбазинатів металів у водних та неводних // Праці XIV Укр. конф. з неорганічної хімії. – К., 1996. – С. 112. *Успіаєм.*
59. 6084. Вплив природи центрального атому на трибологічні властивості органодитиофосфатів металів // Праці XIV Укр. конф. з неорганічної хімії. – К., 1996. – С. 113. *Успіаєм.*
60. 6085. Металокомплексні сполуки на основі сульфолановмісних азометинів та їх практично-корисні властивості // Праці XIV Укр. конф. з неорганічної хімії. – К., 1996. – С. 114. *Успіаєм.*
61. 6086. Синтез та фармакологічна активність сульфолано- та сульфолановмісних амідів // Досягнення сучасної фармації – в медичну практику // Праці конф. – Харків, 1996. – С. 75–76. *Успіаєм.*

62. 6087. Синтез і вивчення біологічної активності органофосфатів металів // Досягнення сучасної фармації – в медичну практику // Праці конф. – Харків, 1996. – С. 76–77. *У співаєм.*
63. 6088. Синтез та дослідження біологічної активності металокомплексних сполук на основі лактамів // Досягнення сучасної фармації – в медичну практику: Праці конф. – Харків, 1996. – С. 77–78. *У співаєм.*
64. 6089. Вивчення впливу природи ліганду на біологічні властивості сульфолано- та сульфолоновмісних металокомплексів // Досягнення сучасної фармації – в медичну практику: Праці конф. – Харків, 1996. – С. 78–79. *У співаєм.*
65. 6090. Вплив природи металу на біологічні властивості сульфолано- та сульфолоновмісних металокомплексів // Досягнення сучасної фармації – в медичну практику: Праці конф. – Харків, 1996. – С. 79. *У співаєм.*
66. 6091. Методичні рекомендації до лабораторного практикуму з хімії вищої школи для студентів агротехнічного коледжу. – Ніжин, 1996. – 39 с. *У співаєм.*
67. 6092. Роль біометалів у одно-сольовому обміні живих організмів: Методичні рекомендації. – Ніжин, 1996. – 21 с. *У співаєм.*
68. 6093. Вивчення біологічної активності органофосфатів металів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1996. – Т. XVI, вип. 1. – С. 31–34. *У співаєм.*
69. 6094. Протіоокиснювальні властивості бис-(діалкілдитіофосфатів) металлов: влияние природы центрального атома // Катализ и нефтехимия. – 1996. – № 2. – С. 35–36. *У співаєм.*
70. 6095. Вивчення мінерального живлення в курсі фізіології рослин та біохімії: Методичні рекомендації. – Ніжин, 1997. – 25 с. *У співаєм.*
71. 6096. Вивчення рістрегулюючої активності металокомплексних сполук на основі капролактаму // Вісник студентського наукового товариства. – Ніжин, 1997. – С. 37–40. *У співаєм.*
72. 6097. Синтез та дослідження практично-корисних властивостей фенілових ефірів 1,1-діоксотіолан-3,4-бис-(оцтової кислоти) // Вісник студентського наукового товариства. – Ніжин, 1997. – С. 34–36. *У співаєм.*
73. 6098. Вплив біометалів на ріст та розвиток рослин // Праці X з'їзду Українського ботанічного товариства. – 1997. – С. 250. *У співаєм.*
74. 6099. Вплив мікроелементів на ріст та розвиток проростків пшениці // Праці X з'їзду Українського ботанічного товариства. – 1997. – С. 251. *У співаєм.*
75. 6100. Вивчення процесу фотосинтезу в курсі фізіології рослин та біохімії: Методичні рекомендації. – Ніжин, 1997. – 52 с. *У співаєм.*
76. 6101. Антиокиснювальні властивості сульфолановмісних металокомплексів // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – № 1. – С. 115–120. *У співаєм.*
77. 6102. Багаторазовий обрив ланцюгів окиснення циклогексиламіну бис-(1,1-діоксотіоланіл-3-дитіокарбамідатом) цинку, кадмію, олова та свинцю // Доп. НАН України. – 1997. – № 10. – С. 160–162. *У співаєм.*
78. 6103. Механізм антиокиснювальної дії металокомплексних сполук на основі сульфоландітіокарбамінової кислоти // Катализ та нефтехимия. – К., 1997. – Вип. 3. – С. 20–23. *У співаєм.*
79. 6104. Протіоокиснювальні властивості комплексів металлов: электронные свойства заместителей в лиганде // Катализ та нефтехимия. – К., 1997. – Вип. 3. – С. 18–19. *У співаєм.*
80. 6105. Гербіцидна та рістрегулююча активність гетероциклічних металокомплексних сполук (огляд) // Вісник Тернопільського педуніверситету. – 1997. – С. 24–29.
81. 6106. Металокомплексні сполуки: гербіцидна та рістрегулююча активність (огляд) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – С. 126–134.
82. 6107. Металокомплексні сполуки – диригенти фотосинтезу: Посібник. – К.: ІБОНХ НАНУ, 1997. – 126 с. *У співаєм.*
83. 6108. Повышение радиационной стойкости пластичных смазок бис[N-сульфолан-3-ил]аминоацетатами металлов // Катализ и нефтехимия. – 1997. – Вып. 3. – С. 26–27. *У співаєм.*
84. 6109. Антиокислительная эффективность бис[N-(сульфолан-3-ил)аминоацетатов] металлов в составе пластичной смазки // Катализ и нефтехимия. – 1997. – Вып. 3. – С. 24–25. *У співаєм.*
85. 6110. Катализ обрыва ланцюгів окиснення циклогексиламіну бис-(1,1-діоксотіоланіл-3-дитіокарбамідатом) міді, кобальту та нікелю // Доп. НАН України. – 1998. – № 1. – С. 183–185. *У співаєм.*
86. 6111. Бис-[N-(1,1-діоксотіолан-3-іл)-аминоацетати] металів в каталізі обриву ланцюгів окиснення аліфатичних амінів // Доп. НАН України. – 1998. – № 5. – С. 146–149. *У співаєм.*
87. 6112. Синтез та вивчення біологічної активності 1,1-діоксотіолан-3-іл-N-амінокислот // Праці XVІІІ Укр. конф. з органічної хімії. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 426. *У співаєм.*
88. 6113. Синтез та рістрегулююча активність фенілових ефірів 1,1-діоксотіолан-3,4-бис(оцтової кислоти) // Праці XVІІІ Укр. конф. з органічної хімії. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 427. *У співаєм.*
89. 6114. Пошук перспективних біологічно активних речовин серед похідних 3-тіолан-1,1-диоксиду та вивчення їх стійкості // Праці XVІІІ Укр. конф. з органічної хімії. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 428. *У співаєм.*
90. 6115. Вивчення залежності рістрегулюючої активності уротропінових комплексів від природи органічного ліганду та іону металу // Праці XVІІІ Укр. конф. з органічної хімії. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 429. *У співаєм.*
91. 6116. Вивчення загальної хімії за модульно-рейтинговою системою: Лабораторний практикум. – К.: ІБОНХ НАНУ, 1998. – 132 с. *У співаєм.*
92. 6117. Протизношувальні та антифрикційні властивості бис(1,1-діоксотіолан-2-іл-4-дитіофосфатів) металів у складі пластичних мастил // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1998. – С. 101–104. *У співаєм.*
93. 6118. Вивчення впливу металокомплексних сполук на основі уротропіну на ріст та розвиток кукурудзи // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1998. – С. 81–84. *У співаєм.*
94. 6119. Металокомплексні сполуки: фунгіцидна активність (огляд) // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1998. – С. 85–100.
95. 6120. Катализ обрыва ланцюгів окиснення циклогексиламіну бис-[N-(1,1-діоксотіолан-3-іл)-аминоацетатами] міді // Український хімічний журнал. – 1999. – Т. 65, № 8. – С. 113–116. *У співаєм.*
96. 6121. Ефект просторової будови карбоксилатів міді в каталізі обриву ланцюгів окиснення циклогексиламіну // Доповіді НАН України. – 1999. – № 2. – С. 153–156. *У співаєм.*
97. 6122. Вивчення впливу біологічно активних речовин на ріст та розвиток злакових культур // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 129–130. *У співаєм.*

98. 6123. Вивчення впливу сульфолановмісних металокомплексів на рослини та мікроорганізми // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 130.
99. 6124. Біоцидні властивості органоцитіофосфатів металів // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 118–119. *У співавт.*
100. 6125. Вивчення впливу біометалів, що входять до складу металокомплексів, на ріст і розвиток пшениці // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 125. *У співавт.*
101. 6126. Пошук нових стимуляторів росту рослин серед N-сульфолан-3-іл-амінокислот та їх металокомплексів // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 139. *У співавт.*
102. 6127. Металокомплекси: фармакологічні властивості. – К.: ІБОНХ НАНУ, 1999. – 214 с. *У співавт.*
103. 6128. Лабораторний практикум з неорганічної хімії: Методичні рекомендації. – Ніжин, 1999. – 59 с. *У співавт.*
104. 6129. Пат. № 29138 А Україна, МКІ С 07 F 15/06, А 01 N 55/02. Тетрадиметилсульфоксидгексаметилентетрамінбідихлорид металу для підвищення врожайності сільськогосподарських культур – № 98010201; Заявл. 15.01.1998; Опубл. 16.10.2000. *У співавт.*
105. 6130. Пат. N 30209 А Україна, МКІ С 07 F 15/06, А 01 N 55/02. Спосіб застосування тетрадиметилсульфоксидгексаметилентетрамінбідихлориду кобальту (II) для підвищення врожайності сільськогосподарських культур – № 98010390; Заявл. 23.01.1998; Опубл. 15.11.2000. *У співавт.*
106. 6131. Пат. № 29139 А Україна, МКІ С 07 F 15/06, А 01 N 55/02. Тетрадиметилсульфоксидгексаметилентетрамінбідихлорид металу для підвищення врожайності зернових, овочевих, баштанних та технічних культур – № 98010202; Заявл. 15.01.1998; Опубл. 16.10.2000. *У співавт.*
107. 6132. Влияние пространственного строения α-аминопероксильных радикалов на их реакционную стойкость с бис-[N-(1,1-диоксотіолан-3-іл)-аміноацетатом] міді // Доклады НАН Украины. – 2000. – № 11. – С. 196–199. *У співавт.*
108. 6133. Сучасна українська хімічна номенклатура та термінологія: Навчально-методичний посібник. – Ніжин, 2000. – Ч. 1: Основні класи неорганічних сполук. – 48 с. *У співавт.*
109. 6134. Робоча програма та лабораторний практикум з органічної хімії. – Ніжин, 2000. – 28 с.
110. 6135. Організація навчальної роботи у навчально-методичному центрі // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 70–71.
111. 6136. Металовмісні лікарські препарати. – К.: ІБОНХ НАНУ, 2000. – 287 с. *У співавт.*
112. 6137. Вивчення рістрегулюючої дії металокомплексних сполук на основі уротропіну на ріст та розвиток зернових культур // Фізіологічно активні речовини. – Харків, 2000. – № 1 (29). – С. 76–78. *У співавт.*
113. 6138. Протизношувальні властивості комплексів металів: зв'язок будови з ефективністю // Український хімічний журнал. – 2000. – № 9. – С. 36–42. *У співавт.*
114. 6139. Підвищення радіаційної стійкості пластичних мастил біс(сульфолан-2-іл-4-дитіофосфатами) металів // Катализ и нефтехимия. – 2000. – № 4. – С. 78–79. *У співавт.*
115. 6140. Антиокиснювальна ефективність біс(сульфолан-2-іл-4-дитіофосфатів) металів у базовому мастилі // Катализ и нефтехимия. – 2000. – № 4. – С. 80–81. *У співавт.*
116. 6141. Трибологічні властивості біс[N-(1,1-діоксотіолан-3-іл)-аміноацетатів] металів // Катализ и нефтехимия. – 2000. – № 5–6. – С. 28–30. *У співавт.*
117. 6142. Протизношувальні та біологічні властивості органоцитіофосфатів металів // Катализ и нефтехимия. – 2000. – № 5–6. – С. 81–87. *У співавт.*
118. 6143. Протизношувальні властивості біс[N-(1,1-діоксотіолан-3-іл)-аміноацетатів] металів // Доп. НАН України. – 2000. – № 12. – С. 25–27. *У співавт.*
119. 6144. Металокомплексні сполуки на основі похідних сульфолану-3: біологічна активність // Катализ и нефтехимия. – 2001. – № 7. – С. 55–62.
120. 6145. Катализ обрыва цепей окисления алифатических аминов дендримерным комплексом кобальта // Катализ и нефтехимия. – 2001. – № 7. – С. 21–23. *У співавт.*
121. 6146. Катализ обрыва ланцюгів окиснення диметилсульфоксиду комплексами металів на основі гексаметилентетраміну // Український хімічний журнал. – 2001. – Т. 67, № 8. – С. 97–99. *У співавт.*
122. 6147. Металокомплексні сполуки на основі похідних сульфолану-3: антиокиснювальна ефективність // Катализ и нефтехимия. – 2001. – № 8. – С. 1–9. *У співавт.*
123. 6148. Направлений синтез біоактивних лактамів та їх производних // Химия и биологическая активность азотистых гетероциклов и алкалоидов: Труды Междунар. конф. – М., 2001. – С. 270. *У співавт.*
124. 6149. 2-Оксо-3а,4,6,6а-тетрагідро-3-Н(оксизтилен)-тиено[4,3d]пиррол-5,5-діоксид (Лактам 4-етаноламинокарбонилметил-2-тиолен-1,1-діоксида). 100 избранных методов синтеза и модификации гетероциклов // Азотистые гетероциклы и алкалоиды. – М., 2001. – Т. 2 – С. 445.
125. 6150. Сульфолановмісні амінокислоти: синтез і властивості // Праці XIX Укр. конф. з органічної хімії. – Львів, 2001. – С. 289. *У співавт.*
126. 6151. Синтез та біологічна активність координаційних сполук на основі похідних сульфолану-3 // Праці XIX Укр. конф. з органічної хімії. – Львів, 2001. – С. 68.
127. 6152. Синтез і властивості металокомплексних сполук на основі N-сульфоланамінокислот // Праці XV Укр. конф. з неорганічної хімії. – К., 2001. *У співавт.*
128. 6153. Исследование зависимости рострегулирующей активности от структуры металлокомплексных соединений на основе гексаметилентетрамина // Регуляторы роста и развития растений в биотехнологиях: Труды VI Междунар. конф. – М., 2001. – С. 125–126. *У співавт.*
129. 6154. Дендримерні комплекси кобальту в каталізі обриву ланцюгів окиснення // ДАНУ. – 2001. – № 11. – С. 124–128. *У співавт.*
130. 6155. Практично-корисні властивості координаційних сполук на основі сульфолану-3 // Актуальні питання органічної та елементарної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Праці Укр. конф. – Ніжин, 2002. – С. 36.
131. 6156. Нові протизношувальні металокомплексні присадки до мастильних матеріалів // Актуальні питання органічної та елементарної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Праці Укр. конф. – Ніжин, 2002. – С. 50. *У співавт.*
132. 6157. Сульфолановмісні металокомплекси: синтез та біологічна активність // Актуальні питання органічної та елементарної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Праці Укр. конф. – Ніжин, 2002. – С. 37. *У співавт.*

133. 6158. Сульфоланові амінокислоти: синтез та властивості // Актуальні питання органічної та елемент органічної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Праці Укр. конф. – Ніжин, 2002. – С. 48. *У співавіт.*
134. 6159. Дослідження практично-корисних властивостей металокомплексів на основі уротропіну // Актуальні питання органічної та елемент органічної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Праці Укр. конф. – Ніжин, 2002. – С. 49. *У співавіт.*
135. 6160. Про наукову педагогічну спадщину А.В.Домбровського // Актуальні питання органічної та елемент органічної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Праці Укр. конф. – Ніжин, 2002. – С. 84. *У співавіт.*
136. 6161. Синтез та дослідження рiстрегулюючої дiї на сiльськогосподарськi рослини комплексiв неперехiдних елементiв на основi N-сульфоланамiнокислот // Працi Мiжвуз. наук. студентськiй конф., присвяченi здобуткам i результатам наукових дослiджень в галузi природничих наук. – Чернiгiв, 2002. – С. 19–20. *У співавіт.*
137. 6162. Вегетативне розмноження рослин у питаннях та вiдповiдях: Навчально-методичний посiбник. – Нiжин: НДПУ, 2003. – 120 с. *У співавіт.*
138. 6163. Дослiдження рiстрегулюючої дiї металокомплексних сполук на основi уротропіну на баштанних культурах: Зб. наук. праць Уманського держ. аграрного ун-ту. – Умань, 2003. – С. 61–65. *У складі колект. авт.*
139. 6164. Координацiйнi сполуки на основi похiдних сульфолану-3: залежнiсть біологiчної активностi вiд структури // Домбровськi хiмiчнi читання 2003: Працi наук. конф. – Черкаси, 2003. – С. 73. *У співавіт.*
140. 6165. Дослiдження впливу 3-окси-4-N-сульфоланамiнокислот на зерновi культури // Природничi науки на межi столiть (до 70-рiччя природничо-географiчного факультету): Працi наук.-практ. конф. – Нiжин, 2004. – С. 130. *У співавіт.*
141. 6166. Дослiдження коренеутворюючої дiї металокомплексiв на основi уротропіну // Природничi науки на межi столiть (до 70-рiччя природничо-географiчного факультету): Працi наук.-практ. конф. – Нiжин, 2004. – С. 130. *У співавіт.*
142. 6167. Дослiдження рiстрегулюючої дiї на зерновi культури N-сульфолан-2-іл-імінокислот // Природничi науки на межi столiть (до 70-рiччя природничо-географiчного факультету): Працi наук.-практ. конф. – Нiжин, 2004. – С. 131. *У співавіт.*
143. 6168. Кластери кобальту $\text{Co}_3(\mu_3\text{-C-C}_6\text{H}_4\text{NHR-p})(\text{CO})_9$ – стабілізатори окислення органічних сполук // Природничi науки на межi столiть (до 70-рiччя природничо-географiчного факультету): Працi наук.-практ. конф. – Нiжин, 2004. – С. 131. *У співавіт.*
144. 6169. Катализ обрива цепей окисления органических соединений кластерами кобальта та $\text{Co}_3(\mu_3\text{-C-C}_6\text{H}_4\text{NHR-p})(\text{CO})_9$ // Доп. НАН України. – № 3. – С. 134–136. *У співавіт.*

ЦИГАНКОВ СЕРГІЙ АНДРІЙОВИЧ

Народився 1977 р. Закінчив природничо-географічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1999 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2001 р. на посаді асистента кафедри хімії. Основний напрямок наукових досліджень – створення стабілізаторів каталітичної дії в реакціях обриву ланцюгів окиснення органічних матеріалів.

Наукові праці

1. 6170. Сульфоланові амінокислоти: синтез та властивості // Актуальні питання органічної та елемент органічної хімії і аспекти викладання органічної хімії у вищій школі: Праці Укр. конф. – Ніжин, 2002. – С. 48. *У складі колект. авт.*
2. 6171. Кластери кобальту $\text{Co}_3(\mu_3\text{-C-C}_6\text{H}_4\text{NHR-p})(\text{CO})_9$ у каталізі обриву ланцюгів окиснення каучуку СКІ-3 // Там само. – С. 33. *У складі колект. авт.*
3. 6172. Катализ обрива цепей окисления 1,4-цисполиизопрена кластерами кобальта $\text{Co}_3(\mu_3\text{-C-C}_6\text{H}_4\text{NHR})(\text{CO})_9$ // Катализ и нефтехимия. – 2002. – № 7. – С. 45–50. *У складі колект. авт.*
4. 6173. Кластер кобальта $\text{Co}_3(\mu_3\text{-CC}_6\text{H}_4\text{NHC}_3\text{-p})(\text{CO})_9$ в каталізі обрива цепей окислення циклогексадиена-1,3 // Катализ и нефтехимия. – 2002. – № 8. – С. 42–47. *У складі колект. авт.*
5. 6174. Кластер кобальта $\text{Co}_3(\mu_3\text{-4-CC(O)-C}_6\text{H}_4\text{NHC}_6\text{H}_5)(\text{CO})_9$ в каталізі обрива цепей окислення полипропилена // Украинский химический журнал. – 2002. – № 11. – С. 12–18. *У складі колект. авт.*
6. 6175. Кластеры кобальта $\text{Co}_3(\mu_3\text{-C-C}_6\text{H}_4\text{NHR-p})(\text{CO})_9$ в каталізі обрива цепей окислення цис-1,4-полиизопрена // Украинский химический журнал. – 2002. – № 3. – С. 10–15. *У складі колект. авт.*
7. 6176. Антирадикальная активность природного фенола-карвакрола в окисляющихся молекулах липидов // Доп. НАН України. – 2002. – № 10. – С. 138–140. *У складі колект. авт.*
8. 6177. Антирадикальная активность природного фенола-карвакрола в окисляющихся молекулах липидов // Доп. НАН України. – 2003. – № 10. *У складі колект. авт.*
9. 6178. Катализ обрива цепей окисления 1,4-цис-полиизопрена кластерами кобальта $\text{Co}_3(\mu_3\text{-C-C}_6\text{H}_4\text{NHR-p})(\text{CO})_9$ // Катализ и нефтехимия. – 2003. – № 11. *У складі колект. авт.*
10. 6179. 4-R-замещенные N-метиланилина в каталізі обрива цепей окислення дигидробензолов // Доп. НАН України. – 2004. – № 5. – С. 151–154. *У складі колект. авт.*
11. 6180. Катализ обрива цепей окисления органических соединений кластерами кобальта $\text{Co}_3(\mu_3\text{-C-C}_6\text{H}_4\text{NHR-p})(\text{CO})_9$ // Доп. НАН України. – 2004. – № 3. – С. 134–136. *У складі колект. авт.*
12. 6181. Кластери кобальту $\text{Co}_3(\mu_3\text{-C-C}_6\text{H}_4\text{NHR-p})(\text{CO})_9$ – стабілізатори окислення органічних сполук // Там само. – С. 131. *У складі колект. авт.*
13. 6182. Виробнича практика з хімічної технології – важлива складова професійної підготовки майбутніх вчителів хімії // Природничi науки на межi столiть: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 201. *У складі колект. авт.*
14. 6183. Дослiдження рiстрегулюючої дiї на зерновi культури N-сульфолан-2-іл-імінокислот // Там само. – С. 132. *У складі колект. авт.*

ШВИДКО ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 1967 р. Закінчила природничо-географічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту в 1991 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1991 р. на посадах методиста заочної форми навчання, асистента кафедри хімії (з 1997 р.). Основний напрямок наукових досліджень – металокомплексні сполуки на основі сульфолановмісних амінокислот.

Наукові праці

6184. Антиокислительная эффективность бис[N-(сульфолан-3-ил)аминоацетатов] металлов в составе пластичной смазки // Катализ и нефтехимия. – 1997. – Вып.3. – С. 24–25. *У складі колект. авт.*
6185. Повышение радиационной стойкости пластичных смазок бис[N-(сульфолан-3-ил)аминоацетатами] металлов // Там само. – С. 26–27. *У складі колект. авт.*
6186. Бис-[N-1,1-діоксотіолан-3-іл)аміноацетати] металів в каталізі обриву ланцюгів окиснення аліфатичних амінів // Доп. НАНУ. – 1998. -№ 5. – С. 146–149. *У складі колект. авт.*
6187. Синтез та вивчення біологічної активності 1,1-діоксотіолан-3-іл-N-амінокислот // Праці ХVІІІ Укр. конф. з орг. хімії. – Дніпропетровськ, 1998. – С. 426. *У складі колект. авт.*
6188. Каталіз обриву ланцюгів окиснення циклогексиламіну бис-[N-(1,1-діоксотіолан-3-іл)-аміноацетатами] міді // Укр. хім. журн. – 1999. – Т. 65, № 8. – С. 113–116. *У співавт.*
6189. Ефект просторової будови карбоксилатів міді в каталізі обриву ланцюгів окиснення циклогексиламіну // Доп. НАНУ. – 1999. – № 2. – С. 153–156. *У складі колект. авт.*
6190. Вивчення впливу біологічно активних речовин на ріст та розвиток злакових культур // Праці конф. молодих вчених-ботаніків України. – Ніжин, 1999. – С. 129–130. *У складі колект. авт.*
6191. Пошук нових стимуляторів росту рослин серед N-сульфолан-3-іл-амінокислот та їх металокомплексів // Там само. – С. 139. *У складі колект. авт.*
6192. Влияние пространственного строения пероксильных радикалов на их реакционную стойкость с бис-[N-(1,1-диоксотіолан-3-іл)аміноацетатом міді // Докл. НАНУ. – 2000. – № 1. – С. 197–199. *У складі колект. авт.*
6193. Трибологічні властивості і властивості бис[N-(1,1-діоксотіолан-3-іл)-аміноацетатів] металів // Катализ и нефтехимия. – 2000. – № 5–6. – С. 28–30. *У складі колект. авт.*
6194. Сульфолановмісні металокомплекси: синтез та біологічна активність // Там само. – С. 37. *У складі колект. авт.*
6195. Сульфолановмісні амінокислоти: синтез та властивості // Там само. – С. 48. *У складі колект. авт.*
6196. Дослідження впливу 3-окси-4-N-сульфоланамінокислот на зернові культури // Природничі науки на межі століть: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 132–133. *У складі колект. авт.*
6197. Виробнича практика з хімічної технології – важлива складова професійної підготовки майбутніх вчителів хімії // Там само. – С. 201. *У складі колект. авт.*
6198. Дослідження ретрегулюючої дії на зернові культури N-сульфолан-2-іл-амінокислот // Там само. – С. 132. *У складі колект. авт.*

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ

АФОНІНА ОЛЕНА ОЛЕКСІВНА

Народилася 1976 р. Закінчила природничо-географічний факультет Ніжинського державного педагогічного університету ім. М.В.Гоголя у 1998 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 2002 р. на посадах асистента (2002–2004 рр.), доцента (з 2004 р.). Основний напрямок наукових досліджень – територіальна організація регіонального розселення.

Наукові праці

6199. Концептуальні засади регіонального розселення (на прикладі Чернігівської області) // Географія і сучасність: Зб. наук. праць НПУ ім. М.П.Драгоманова. – К., 2002. – Вып. 7 – С. 27–35.
6200. Прогноз розвитку і територіальної організації розселення в Чернігівській області // Географічна освіта і наука в Україні: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2003.
6201. Розміщення та розселення населення // Ніжинщина: Навч. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 82–87.

БАРАНОВСЬКА ОЛЬГА ВІТАЛІВНА

Народилася 1962 р. Закінчила Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка в 1984 р. Кандидат географічних наук (з 1997 р.), доцент (з 2000 р.). Працює у Ніжинській вищій школі з 1987 р. на посадах асистента (1987–1996 рр.), доцента (з 1997 р.). Основний напрямок наукових досліджень – ландшафтна екологія.

Наукові праці

6202. Історія формування системи шкіл Чернігівської губернії (кінець ХVІІІ–ХІХ ст.) // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1989. – С. 11–12. *У співавт.*
6203. Питання екології у вузівському курсі "Фізична географія материків і океанів" // Проблеми охорони природи і відтворення природно-ресурсного потенціалу Західного Поділля: Тез. доп. регіон. наук.-практ. конф. – Тернопіль, 1990. – С. 161–162. *У співавт.*

3. 6204. Аналіз антропогенних змін природного середовища в краєзнавчому вивченні регіону // Проблеми розвитку географічної освіти в Україні: Тез. доп. – К., 1993. – С. 101. *У співаєм.*
4. 6205. Про методичні підходи до оцінки екологічної ситуації в агропромисловому виробництві адміністративної області // Еколого-економічні проблеми розвитку агропромислового виробництва в Україні в умовах формування ринкових відносин: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Мелітополь, 1993. – С. 198–199.
5. 6206. Методичні рекомендації по польовій комплексній фізико-географічній практиці в Криму. – Ніжин: НДПІ, 1993. – 78 с. *У співаєм.*
6. 6207. К вопросу о классификации антропогенных воздействий на ландшафты // Геоэкологические аспекты хозяйствования, здоровья и отдыха: Тез. науч. конф. – Пермь, 1993. – С. 111–112. *У співаєм.*
7. 6208. Еколого-краєзнавчі дослідження навколишнього середовища (на прикладі Чернігівської області) // Історико-культурна спадщина Середнього Подніпров'я: виявлення і вивчення пам'яток засобами культури: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Київ; Черкаси, 1994. – С. 37–38.
8. 6209. Топоніміка Чернігівської області як об'єкт туристично-краєзнавчої роботи в середній школі // Історико-культурна спадщина Середнього Подніпров'я: виявлення і вивчення пам'яток засобами культури: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Київ; Черкаси, 1994. – С. 165–166. *У співаєм.*
9. 6210. Перевід // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 17–18.
10. 6211. Смож // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 204.
11. 6212. Підходи до класифікації чинників антропогенних змін ландшафтів // Фундаментальні географічні дослідження (стан, проблеми, напрямки): Тез. доп. наук. конф. – К., 1994. – С. 11–13 *У співаєм.*
12. 6213. Антропогенні зміни ландшафтів і особливості їх вивчення // Сучасні проблеми географії: Зб. наук. праць молодих учених. – Ін-т географії. – К., 1994. – С. 2–13. – Укр. – Деп. в ДНТБ України 21.06.94, № 1220. – Ук. 94.
13. 6214. До питання про еколого-економічне районування України // Екологія і освіта: проблеми і практики: Тез. доп. міжнар. наук.-практ. конф. – Умань, 1994. – Т. 1. – С. 25–27. *У співаєм.*
14. 6215. Методичні підходи до вивчення антропогенних змін ландшафтів при оцінці екологічної ситуації // VII з'їзд УГТ: Тез. доп. – К., 1995. – С. 33.
15. 6216. Ландшафтно-екологіческая оценка состояния окружающей среды // Проблеми раціонального використання природно-ресурсного потенціалу Українського Призов'я і суміжних територій: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Мелітополь, 1995. – С. 119–120.
16. 6217. Антропогенні зміни ландшафтів Чернігівщини в процесі їх господарського освоєння // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 7–11.
17. 6218. Забрудненість Чернігівської області: загальний стан та територіальні відмінності // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 11–15.
18. 6219. Методичні поради для підготовки до екзамену з географії (для абітурієнтів та слухачів факультету майбутнього педагога). – Ніжин: НДПІ, 1995. – 12 с. *У співаєм.*
19. 6220. Радіаційне забруднення Чернігівської області і його вплив на стан здоров'я населення та хід демографічних процесів в регіоні // Чорнобиль: екологія, природа, суспільство: Тез. доп. міжнар. наук.-практ. конф. – Умань, 1996. – Т. 2. – С. 248–250. *У співаєм.*
20. 6221. Особливості міграції техногенних елементів в ландшафтах // Чорнобиль: екологія, природа, суспільство: Тез. доп. міжнар. наук.-практ. конф. – Умань, 1996. – Т. 2. – С. 153–154. *У співаєм.*
21. 6222. Туристичний маршрут "По історичних місцях Чернігівщини" // Туристичні ресурси України. – К., 1996. – С. 106–111. *У співаєм.*
22. 6223. Особливості міграції техногенних елементів в ландшафтних комплексах (на прикладі Чернігівської області) // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 75–76. *У співаєм.*
23. 6224. Про стан забрудненості Чернігівської області // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 67–68.
24. 6225. Про соціально-екологічну ситуацію в Чернігівській області // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 63–65. *У співаєм.*
25. 6226. Вивчення антропогенного впливу на природне середовище при оцінці екологічної ситуації в регіоні (на прикладі Чернігівської області) // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 65–66.
26. 6227. Екологічна ситуація в Чернігівському районі та її вплив на здоров'я населення // Соціально-економічні та екологічні проблеми розвитку адміністративних районів: Наук. доп. міжнар. наук.-практ. конф. – Львів, 1997. – Ч. 2. – С. 164–168. *У співаєм.*
27. 6228. Екзамен з географії: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПІ, 1997. – 84 с. *У співаєм.*
28. 6229. Радіоактивне забруднення земель Чернігівської області: територіальна диференціація, особливості використання, шляхи відновлення господарських функцій // Современные проблемы охраны земель: Труды межгос. науч. конф. – К., 1997. – Ч. 2. – С. 189–191. *У співаєм.*
29. 6230. Загальний стан і оцінка забрудненості атмосферного повітря Чернігівської області // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Природничі науки. – С. 18–22.
30. 6231. Вплив аварії на ЧАЕС на стан здоров'я населення, хід демографічних та розселенських процесів в Чернігівській області // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Природничі науки. – С. 23–26. *У співаєм.*
31. 6232. Фізична географія материків і океанів: Тематика, завдання і методичні вказівки до їх виконання. – Ніжин: НДПІ, 1999. – 32 с. *У співаєм.*
32. 6233. Ґрунтознавство та географія ґрунтів: основні терміни, поняття та завдання: Наук.-метод. посібник для студентів-заочників природничо-географічного факультету. – Ніжин: НДПІ, 1999. – 42 с. *У співаєм.*
33. 6234. Особливості організації самостійної роботи із слухачами школи майбутнього педагога // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу. – Ніжин, 1999. – С. 154–157. *У співаєм.*
34. 6235. Природно-ресурсний потенціал Чернігівщини: особливості використання та відтворення // Проблеми раціонального використання, охорони і відтворення природно-ресурсного потенціалу України: Тез. доп. II всеукр. наук.-метод. конф. – Чернівці, 2000. – С. 89–91. *У співаєм.*
35. 6236. Особливості геопросторової диференціації техногенних елементів (на прикладі Чернігівської області) // Україна та глобальні процеси: географічний вимір: Зб. наук. праць: В 3 т. – Київ, Луцьк, 2000. – Т. 1. – С. 193–195.

36. 6237. Чернігівщина: природа, населення, господарство (комплексне географічне дослідження): Монографія. – Ніжин: Наука-Сервіс, 2000. – 180 с. *У співавт.*
37. 6238. Медико-географические аспекты влияния аварии на ЧАЭС на состояние здоровья населения Черниговской области Украины // Проблемы экологии и экологического образования Полесья в постчернобыльский период: Материалы междунар. науч.-практ. конф. – Мозырь, 2000. – С. 10–13. *У співавт.*
38. 6239. Фізична географія материків і океанів: Зб. навч. програм дисциплін географічного циклу для спеціальностей «Географія та біологія» і «Географія та основи економіки». – Ніжин, 2000. – С. 34–41. *У співавт.*
39. 6240. Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства: Зб. навч. програм дисциплін географічного циклу для спеціальностей «Географія та біологія» і «Географія та основи економіки». – Ніжин, 2000. – С. 25–27.
40. 6241. Основи ландшафтознавства і фізико-географічного районування: Зб. навч. програм дисциплін географічного циклу для спеціальностей «Географія та біологія» і «Географія та основи економіки». – Ніжин, 2000. – С. 84–86.
41. 6242. Фізична географія: Навч.-метод. посібник для старшокласників та абітурієнтів. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 109 с. *У складі колект. авт.*
42. 6243. Ландшафтно-екологічний аналіз і оцінка території Чернігівської області // Ландшафти і сучасність: Зб. наук. праць. – К., 2000. – С. 243–246.
43. 6244. Програма з польової комплексної фізико-географічної практики: Зб. програм навч.-польових практик з географічних дисциплін. – Ніжин, 2001. – С. 33–41. *У співавт.*
44. 6245. Навчально-польова практика з географії ґрунтів: Метод. рекомендації. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 26 с. *У співавт.*
45. 6246. Зміни радіоекологічної ситуації на Чернігівщині в пост чорнобильський період // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – С. 10–12.
46. 6247. Ландшафтно-екологічний аналіз і оцінка території Ніжинського району // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – С. 12–14.
47. 6248. Екологічний стан підземних вод Чернігівської області // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія: Наук. зб. – К., 2001. – Т. 2. – С. 421–424. *У співавт.*
48. 6249. Екологічний стан повітряного басейну Чернігівської області // Екологічні проблеми довкілля та шляхи їх вирішення: Зб. наук. праць міжнар. наук.-практ. конф. – Полтава, 2002. – С. 13–14. *У співавт.*
49. 6250. Атлантида // Енциклопедія сучасної України. – К., 2001. – Т. 1. – С. 781. *У співавт.*
50. 6251. Авдієвоозеро // Енциклопедія сучасної України. – К., 2001. – Т. 1. – С. 55.
51. 6252. Арабатський заказник // Енциклопедія сучасної України. – К., 2001. – Т. 1. – С. 622.
52. 6253. Рекреаційна сфера Чернігівщини: сучасний стан і тенденції розвитку // Туристично-краєзнавчі дослідження – К., 2002. – Вип. 4. – С. 3–13. *У співавт.*
53. 6254. Фізична географія Світового океану: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 82 с.
54. 6255. Практикум з фізичної географії материків і океанів (Світовий океан і Африка). – Ніжин: НДПУ, 2003. – 45 с.
55. 6256. Чернігівська область: Географічний атлас. Моя мала Батьківщина. – К.: ТОВ «Мапа», 2003. – 20 с. *У співавт.*
56. 6257. Навчально-польові практики з географічних дисциплін у Ніжинському педагогічному університеті // Роль навчальних та виробничих екскурсій в професійній підготовці майбутнього учителя природничих дисциплін: Зб. наук. праць в сучасн. наук.-практ. семінару. – Полтава, 2003. – С. 117–118. *У співавт.*
57. 6258. Екологічний стан води Ніжинського району Чернігівської області // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія: Тез. доп. II Всеукр. наук. конф. (24–26 листопада 2003). – К., 2003. – С. 122–123. *У співавт.*
58. 6259. Самоочисна здатність ландшафтів Ніжинського району // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 135–136.
59. 6260. Екологічний стан повітряного басейну Чернігівської області та його вплив на здоров'я населення // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 136–137. *У співавт.*
60. 6261. Радіоактивне забруднення території Чернігівщини та його вплив на здоров'я населення // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 137. *У співавт.*
61. 6262. Самоочисна здатність ландшафтів Чернігівщини // Ландшафтознавство: Традиції та тенденції: Матеріали міжнар. наук. конф. (8–12 вересня 2004). – Львів, 2004. – С. 119–120. *У співавт.*
62. 6263. Самоочисна здатність ландшафтів Чернігівщини // Фізична географія та геоморфологія. – 2004. – Вип. 46, Т. 1 – С. 18–24. *У співавт.*
63. 6264. Практикум з фізичної географії материків (Австралія, Південна Америка, Антарктида). – Ніжин: НДПУ, 2004. – 35 с.
64. 6265. Причини територіальної диференціації в місті техногенних елементів у ландшафтах (на прикладі Чернігівської області) // Україна: географічні проблеми сталого розвитку: Зб. наук. праць: В 4 т. – К., 2004. – Т. 2. – С. 311–312.

БАРАНОВСЬКИЙ МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Народився 1961 р. Закінчив Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка в 1984 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1986 р. на посадах асистента (1986–1993 рр.), старшого викладача (1993–1994 рр.), доцента (1994 р.), в. о. зав. каф. географії (1998–2002 рр.), зав. кафедри географії (з 2003 р.) сновний напрямок наукових досліджень – географія населення, регіональна економіка.

Наукові праці

1. 6266. Оценка влияния природных условий на расселение методом теории центральных мест // Экология-народонаселение-расселение: теория и политика: Тез. докл. VI Всесоюз. совещ. по проблемам теории и практики взаимодействия экологии, народонаселения и расселения. – Л., 1989. – С. 56–57.

2. 6267. Історія формування системи шкіл Чернігівської губернії (кінець XVII–XIX ст.) // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф., присвяченої 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – С. 11–12. *У співавт.*
3. 6268. Корюківський район // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 202.
4. 6269. Роль пересувних засобів в обслуговуванні населення первинних систем розселення // Сучасні географічні проблеми Української РСР: Тез. доп. VI з'їзду ГТ УРСР. – К., 1990. – С. 199–200.
5. 6270. Про використання краєзнавчого матеріалу в курсі "Загальне землезнавство" // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови в вищій середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 19. *У співавт.*
6. 6271. Особенности картографирования передвижных форм обслуживания сельского населения // Экологическое картографирование на современном этапе: Тез. докл. X Всесоюз. конф. по тематическому картографированию. – Л., 1991. – Кн. 2. – С. 35–36.
7. 6272. Система суспільно-географічних факторів формування територіальної організації пересувних форм обслуговування сільського населення Чернігівської області // Економічна географія: республ. міжвід. наук. зб. – К., 1991. – Вип. 43. – С. 20–23.
8. 6273. Социально-географические проблемы исследования качества жизни сельского населения // Человек. Природа. Общество. Актуальные проблемы: Тез. докл. межвуз. конф. молодых ученых. – С.-Пб., 1992. – С. 31.
9. 6274. Територіальна організація пересувних форм обслуговування сільського населення Чернігівської області // Економічна географія: Респ. міжв. наук. зб. – К., 1992. – Вип. 44. – С. 84–88.
10. 6275. Методичні рекомендації для практичних робіт з географії населення (для студентів 3-го курсу спеціальності 2107 "географія і біологія"). – Ніжин, 1992. – 57 с. *У співавт.*
11. 6276. Методичні підходи до оцінки рівня життя населення України // Сучасні проблеми географії населення в Україні: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Луцьк, 1993. – С. 38–39.
12. 6277. Территориальная организация обслуживания сельского населения в условиях рыночной экономики // Проблемы территориальной организации общества: Тез. докл. науч. конф. – Пермь, 1993. – С. 114–115.
13. 6278. Функціонально-територіальна структура пересувних форм обслуговування сільського населення Чернігівської області // Економічна та соціальна географія: Респ. міжв. наук. зб. – К., 1993. – Вип. 45. – С. 60–66.
14. 6279. Про вивчення способу життя населення в соціально-економічних дисциплінах вузів // Проблеми географічної освіти в Україні: Тез. доп. наук. конф. – К., 1993. – С. 121.
15. 6280. Проблеми і перспективи соціального розвитку регіонів України // Регіональне самоврядування: проблеми реалізації владних відносин. Соціальні процеси в регіонах України: Тез. доп. міжрегіон. наук.-практ. конф. – Харків, 1994. – С. 9–10.
16. 6281. До питання про еколого-економічне районування України // Екологія і освіта: проблеми теорії і практики: Тез. доп. і повідомлень учасників Міжнар. наук.-практ. конф. – Умань, 1994. – Т. 1. – С. 25–27. *У співавт.*
17. 6282. Топоніміка Чернігівської області як об'єкт туристично-краєзнавчої роботи в середній школі // Історико-культурна спадщина Середнього Подніпров'я: виявлення і вивчення пам'яток засобами туризму: Тез. доп. регіон. наук.-практ. конф. – Київ; Черкаси, 1994. – С. 165–166. *У співавт.*
18. 6283. Суспільно-географічні дослідження в розробці принципів регіональної політики держави // Фундаментальні географічні дослідження (стан, проблеми, напрямки): Тез. доп. наук. конф. – К., 1994. – С. 13–15.
19. 6284. Методичні вказівки до виконання практичних робіт із "Вступу до економічної і соціальної географії" (розділ "Методи досліджень СЕГ") для студентів-географів педагогічних вузів. – Ніжин, 1995. – 6 с. *У співавт.*
20. 6285. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн. Географічна номенклатура. Європа: Метод. посібник для студентів природничо-географічного факультету. – Ніжин, 1995. – Вип. 1. – 6 с. *У співавт.*
21. 6286. Соціально-економічна стратегія розвитку Полісся (на прикладі Чернігівської області): Тез. доп. VII з'їзду ГТ України. – К., 1995. – С. 186–187. *У співавт.*
22. 6287. Оцінка оптимальності ієрархії центрів обслуговування методом теорії центральних місць // Український географічний журнал. – 1995. – № 1–2. – С. 36–39.
23. 6288. Про роль суспільно-географічних досліджень в розробці стратегії розвитку і шляхів удосконалення управління регіоном // Проблеми раціонального використання природно-ресурсного потенціалу українського Приазов'я і суміжних територій: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Мелітополь, 1995. – С. 42–43.
24. 6289. Методичні поради для підготовки до екзамену з географії (для абітурієнтів та слухачів школи майбутнього педагога). – Ніжин, 1995. – 12 с. *У співавт.*
25. 6290. Про методичні підходи до оцінки рівня розвитку сфери обслуговування населення України // Економічна та соціальна географія: Респуб. міжвід. наук. зб. – К., 1995. – Вип. 44. – С. 92–96.
26. 6291. Регіональні проблеми соціально-економічного розвитку Чернігівської області і шляхи їх вирішення // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 15–19.
27. 6292. Проблеми фінансового забезпечення подальшого розвитку вищої освіти в Україні // Вища освіта в Україні: реальність, тенденції, перспективи розвитку. Нова парадигма вищої освіти: Тез. доп. міжнар. наук.-практ. конф. – К., 1996. – Кн. 2. – С. 42–43.
28. 6293. Радіаційне забруднення Чернігівської області і його вплив на стан здоров'я населення та хід демографічних процесів в регіоні // Чернобыль: екологія, природа, суспільство: Тез. доп. міжнар. наук.-практ. конф. – Умань, 1996. – С. 248–251. *У співавт.*
29. 6294. Туристичний маршрут "По історичних місцях Чернігівщини" // Туристичні ресурси України. – К., 1996. – С. 106–111. *У співавт.*
30. 6295. Екзамен з географії: Навч.-метод. посібник для школярів та абітурієнтів. – Ніжин, 1997. – 84 с. *У співавт.*
31. 6296. Про соціально-екологічну ситуацію в Чернігівській області // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 63–65. *У співавт.*
32. 6297. Еколого-економічна стратегія розвитку Чернігівської області // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 68–69.
33. 6298. Приміський район: сучасні проблеми та перспективи розвитку (на прикладі Ніжинського району Чернігівської області) // Соціально-економічні та екологічні проблеми розвитку адміністративних районів: Тез. доп. Міжнар. наук.-практ. конф. – Львів, 1997. – Ч. 2. – С. 16–19.

34. 6299. Екологічна ситуація в Чернігівському районі і її вплив на здоров'я населення // Соціально-економічні та екологічні проблеми розвитку адміністративних районів: Тез. доп. Міжнар. наук.-практ. конф. – Львів, 1997. – Ч. 2. – С. 164–168. *У співаєм.*
35. 6300. Радіоактивне забруднення земель Чернігівської області: територіальна диференціація, особливості використання, шляхи відновлення господарських функцій // Современные проблемы охраны земель: Труды межгос. науч. конф. – К., 1997. – Ч. 2. – С. 189–191. *У співаєм.*
36. 6301. Вплив аварії на ЧАЕС на стан здоров'я населення, хід демографічних та розселенських процесів в Чернігівській області // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Природничі науки. – С. 23–26. *У співаєм.*
37. 6302. Аналіз і оцінка міст-райцентрів Чернігівської області для потреб внутрішньо обласного районування // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Природничі науки. – С. 27–30.
38. 6303. Економіко-географічні дослідження в Ніжинському педінституті // Вісник Київського ун-ту ім. Т.Г.Шевченка. – 1988. – Географія. – Вип. 43. – С. 50–51. *У співаєм.*
39. 6304. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: запитання та відповіді: Навч.-методичний посібник. – Ніжин: НДПІ, 1999. – 81 с. *У співаєм.*
40. 6305. Вступ до економічної і соціальної географії (основи теорії): Текст лекцій. – Ніжин: НДПІ, 1999. – 102 с.
41. 6306. Банківська система України: особливості структури та просторової організації // Географія і сучасність: Зб. наук. праць. – К., 1999. – Вип. 2. – С. 147–153. *У співаєм.*
42. 6307. Вступ до економічної і соціальної географії: Метод. рекомендації до виконання практичних робіт. – Ніжин: НДПІ, 1999. – 27 с.
43. 6308. Програма спецкурсу "Соціально-економічне картографування" // Науково-методичне забезпечення навчального процесу з топографії і картографії на географічних факультетах університетів та в школах з поглибленим вивченням географії: Матеріали IV міжнар. наук.-метод. семінару з топографії і картографії. – Харків, 1999. – С. 123–124.
44. 6309. Економічна і соціальна географія України. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 1999. – 70 с.
45. 6310. Регіональні особливості розвитку продуктивних сил України // Суспільно-географічні проблеми розвитку продуктивних сил України. – К., 1999. – Ч. 2. – С. 23–25.
46. 6311. Географія населення: Метод. рекомендації до виконання практичних робіт. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 32 с. *У співаєм.*
47. 6312. Економічна і соціальна географія України: Метод. рекомендації до виконання практичних робіт. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 57 с. *У співаєм.*
48. 6313. Особливості організації самостійної роботи із слухачами школи майбутнього педагога // Проблеми формування сучасного вчителя у вищій школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу: Наук.-метод. зб. – Ніжин, 1999. – С. 154–157. *У співаєм.*
49. 6314. Структурні зміни в економіці України в період ринкової трансформації (1990–1999 рр.) // Регіональні проблеми розвитку агропромислового комплексу України: стан і перспективи вирішення: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2000. – С. 76–78.
50. 6315. Природно-ресурсний потенціал Чернігівщини: особливості використання та відтворення // Проблеми раціонального використання, охорони та відтворення природно-ресурсного потенціалу України: Тез. доп. II Всеукр. наук.-метод. конф. – Чернівці, 2000. – С. 89–91. *У співаєм.*
51. 6316. Економічна і соціальна географія України. Економічна і соціальна географія світу: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 108 с.
52. 6317. Роль суспільної географії у вирішенні регіональних проблем // Україна та глобальні процеси: географічний вимір: Зб. наук. праць. – Київ; Луцьк, 2000. – Т. 1. – С. 237–239.
53. 6318. Практикум з економічної і соціальної географії зарубіжних країн (Азія). – Ніжин: НДПУ, 2000. – 29 с.
54. 6319. Чернігівщина: природа, населення, господарство (комплексне географічне дослідження). – Ніжин, 2000. – 179 с. *У співаєм.*
55. 6320. Медико-географические аспекты влияния аварии на ЧАЭС на состояние здоровья населения Черниговской области Украины // Проблемы экологии и экологического образования в постчернобыльский период: Материалы междунар. науч. – практ. конф. – Мозырь, 2000. – С. 10–13. *У співаєм.*
56. 6321. Географія населення: Зб. навч. програм дисциплін географічного циклу. – Ніжин, 2000. – С. 51–54.
57. 6322. Вступ до економічної і соціальної географії: Зб. навч. програм дисциплін географічного циклу. – Ніжин, 2000. – С. 54–58.
58. 6323. Економічна і соціальна географія України: Зб. навч. програм дисциплін географічного циклу. – Ніжин, 2000. – С. 61–66.
59. 6324. Економічна і соціальна географія країн і регіонів світу: Зб. навч. програм дисциплін географічного циклу. – Ніжин, 2000. – С. 66–74. *У співаєм.*
60. 6325. Організація та методика наукових географічних досліджень: Зб. навч. програм дисциплін географічного циклу. – Ніжин, 2000. – С. 86–89.
61. 6326. Географія сфери обслуговування населення: Зб. навч. програм дисциплін географічного циклу. – Ніжин, 2000. – С. 90–92.
62. 6327. Економічна і соціальна географія світу: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 70 с.
63. 6328. Про місце шкільної географії в 12-річній школі // Географічна освіта та наука в Україні: Зб. наук. праць. – К., 2000. – С. 19.
64. 6329. Структурування змісту шкільної географічної освіти і диференціація навчання // Педагогіка і психологія. – 2000. – № 2. – С. 35–37.
65. 6330. Особливості структурних змін економіки та інвестиційної привабливості регіонів Півдня України // Географічні проблеми розвитку Півдня України у XXI ст.: Зб. наук. праць. – Одеса; Мелітополь, 2000. – Ч. 1. – С. 27–31.
66. 6331. Економічна і соціальна географія України: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 37 с.
67. 6332. Програма комплексної практики з географії: Зб. програм навч.-польових практик з географічних дисциплін. – Ніжин, 2001. – С. 42–50. *У співаєм.*
68. 6333. Особливості розвитку продуктивних сил територій пріоритетного розвитку Чернігівської області // Суспільно-географічні проблеми розвитку продуктивних сил України: Матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2001. – С. 41.

69. 6334. Регіональні особливості розвитку фінансової інфраструктури в Україні та інвестиційні процеси // Суспільно-географічні проблеми розвитку продуктивних сил України: Матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2001. – С. 174. *У співавт.*
70. 6335. Розвиток демографічних процесів у регіонах, що постраждали від аварії на ЧАЕС (на прикладі Чернігівської області) // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – С. 14–16.
71. 6336. Вплив радіоактивного забруднення території на стан здоров'я населення Чернігівської області // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – С. 17–19.
72. 6337. Екологічний стан підземних вод Чернігівської області // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія: Період. наук. зб. – К., 2001. – Т. 2. – С. 421–424. *У співавт.*
73. 6338. Розміщення продуктивних сил: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 93 с.
74. 6339. Україна і ОЧЕС: особливості та перспективи транскордонної співпраці // Проблеми європейської інтеграції та транскордонної співпраці: Соціально-економічні дослідження в перехідний період. – Л., 2001. – Вип. 29, Т. 1. – С. 175–181. *У співавт.*
75. 6340. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн (Азія): Навч. посібник для студентів географічних спеціальностей в вищих навчальних закладів. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 165 с. *У співавт.*
76. 6341. Атлантида // Енциклопедія сучасної України. – К., 2001. – Т. 1. – С. 781. *У співавт.*
77. 6342. Вступ до економічної і соціальної географії: Навч.-метод. посібник для студентів заочної форми навчання. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 104 с.
78. 6343. Економічна і соціальна географія світу: Навч. посібник для старшокласників, абітурієнтів, слухачів підготовки до відділення. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 115 с.
79. 6344. Екологічний стан повітряного басейну Чернігівської області // Екологічні проблеми довкілля та шляхи їх вирішення: Зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конференції. – Полтава, 2002. – С. 13–14. *У співавт.*
80. 6345. Географія населення: Навч. посібник для студентів географічних спеціальностей в вищих навчальних закладів. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 191 с.
81. 6346. Народо-населення світу: поступ у XXI ст. // Географія та основи економіки у школі. – 2002. – № 2. – С. 36–39.
82. 6347. Розміщення продуктивних сил: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 129 с.
83. 6348. Програма спецкурсу “Світове господарство: історико-географічний аспект” // Географія + Інтегративні навчальні курси і спецкурси для вивчення світу на рубежі століть: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Полтава, 2002. – С. 22–25. *У співавт.*
84. 6349. Розміщення продуктивних сил: Контрольні завдання для студентів заочної форми навчання. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 20 с.
85. 6350. Рекреаційна сфера Чернігівщини: сучасний стан і тенденції розвитку // Туристично-краєзнавчі дослідження. – К., 2002. – Вип. 4 – С. 3–13. *У співавт.*
86. 6351. Практикум з природокористування: Метод. посібник для студентів аграрних вузів. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 24 с.
87. 6352. Соціально-економічна географія України: Навч. посібник для вчителів, абітурієнтів та учнів шкіл з поглибленим вивченням географії. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 98 с.
88. 6353. Практикум з курсу “Розміщення продуктивних сил”. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 34 с.
89. 6354. Особливості оцінки інвестиційної привабливості регіонів України // Стан і проблеми природного та соціально-економічного середовища регіонів України: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Луганськ, 2003. – С. 171–173.
90. 6355. Атлас Чернігівської області. – К.: Мапа, 2003. – 20 с. *У співавт.*
91. 6356. Навчально-польові практики з географічних дисциплін у Ніжинському педагогічному університеті // Роль навчальних та виробничих екскурсій в професійній підготовці майбутнього учителя природничих дисциплін: Зб. наук. праць в сучасн. наук.-практ. семінару. – Полтава, 2003. – С. 117–118. *У співавт.*
92. 6357. Екологічний стан води Ніжинського району Чернігівської області // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія: Тез. доп. II Всеукр. наук. конф. (24–26 листопада 2003). – С. 122–123. *У співавт.*
93. 6358. Диференціація соціально-економічної географії на рубежі століть та її відображення у навчальних програмах педагогічних вузів // Актуальні проблеми розвитку економіко-географічної науки та освіти в Україні: Зб. тез доп. – К., 2003. – С. 152–154.
94. 6359. Особливості соціально-економічного розвитку депресивних територій (на прикладі Чернігівської області) // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 138.
95. 6360. Про методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості регіонів України // Суспільно-географічні проблеми розвитку продуктивних сил України: Мат. III міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2004. – С. 82. *У співавт.*
96. 6361. Чинники диференціації інвестиційної привабливості регіонів України // Україна: географічні проблеми сталого розвитку: Зб. наук. праць: В 4 т. – К., 2004. – Т. 2. – С. 163–165. *У співавт.*
97. 6362. Провінційні депресивні території: підходи до виділення, демографічна ситуація, економічний стан (на прикладі Чернігівської області) // Україна: географічні проблеми сталого розвитку: Зб. наук. праць: В 4 т. – К., 2004. – Т. 2. – С. 309–310.
98. 6363. Практикум з географії населення. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 34 с. *У співавт.*
99. 6364. Вступ до економічної і соціальної географії: Текст лекцій для студентів заочної форми навчання. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 110 с.
100. 6365. Ніжинщина: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 174 с. *У складі колект. авт.*
101. 6366. Розміщення продуктивних сил: Практикум. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 55 с.
102. 6367. Спеціальні економічні зони та території пріоритетного розвитку: проблеми та перспективи становлення в Україні // Географія та основи економіки у школі. – 2004. – № 6. – С. 20–23.
103. 6368. Екологічна ситуація як чинник розвитку рекреаційної сфери Чернігівщини // Туристично-краєзнавчі дослідження. – К., 2004. – Вип. 5. – С. 66–79.
104. 6369. Розміщення продуктивних сил: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 104 с. *У співавт.*
105. 6370. Соціально-економічна географія України: Навч. посібник для вчителів, абітурієнтів та учнів шкіл з поглибленим вивченням географії. – Ніжин: НДПУ, 2005. – 223 с.
106. 6371. Економічна і соціальна географія України: Практикум, завдання та методичні поради до самостійної роботи студентів заочної форми навчання. – Ніжин: НДПУ, 2005. – 39 с.

БЕЗДРАБКО МИКОЛА ІВАНОВИЧ

Народився 1961 р. Закінчив Полтавський нафтовий геолого розвідувальний технікум у 1981 р., географічний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 1991 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1988 р. на посадах ст. лаборанта (1988–1991 рр.), асистента (з 1991 р.). Основний напрямок наукових досліджень – геологія, використання та охорона природних ресурсів.

Наукові праці

1. 6372. Екологічні проблеми природокористування у сільському господарстві Чернігів - ської області // Українознавство і гуманізація освіти: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1993. – С. 103. *У співавт.*
2. 6373. Проблема розподілу навантаження географічних дисциплін // Проблеми географічної освіти в Україні: Матеріали наук. конф. – Луцьк, 1993. – С. 27–28. *У співавт.*
3. 6374. Методичні вказівки до виконання практичних та семінарських занять з курсу “Фізична географія України” (для студентів природничо-географічного факультету педагогічних інститутів). – Ніжин: НДПІ, 1994. – 50 с. *У співавт.*
4. 6375. Індикація глибинної будови території з різноманітними морфографічними та морфометричними характеристиками рельєфу за матеріалами аерофотозйомки // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В. Гоголя. – Ніжин, 1997. – С. 31–34.
5. 6376. Аналіз природних умов та поширення екзогенних геологічних процесів на Чернігівщині // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 139–140. *У співавт.*
6. 6377. Методичні рекомендації для проведення практичних робіт з геоморфології. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 36 с. *У співавт.*
7. 6378. Ніжинщина: Навч. посібник. – Ніжин, 2004. – С. 34–36. *У складі колект. авт.*
8. 6379. Вплив природних умов Чернігівщини на поширення екзогенних геологічних процесів України // Географічні проблеми сталого розвитку: Зб. наук. праць: У 4 т. – К., 2004. – Т. 3. – С. 330. *У співавт.*
9. 6380. Еродованість сільськогосподарських угідь в регіонах України // Регіональні екологічні проблеми: Матеріали наук. конф. – К., 2002. – С. 84–86. *У співавт.*
10. 6381. Словник геологічних термінів: Навч. посібник для студентів природничо-географічних факультетів. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 29 с. *У співавт.*
11. 6382. Гідрологія: Метод. рекомендації для проведення польової практики. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 51 с. *У співавт.*
12. 6383. Загальна та історична геологія: Метод. рекомендації та практичні вказівки для проведення практичних робіт для студентів природничо-географічного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 34 с. *У співавт.*
13. 6384. Методичні рекомендації та практичні вказівки для проведення практичних робіт з геології для студентів стаціонару (спеціальність – “біологія-хімія”). – Ніжин: НДПУ, 2003. – 16 с. *У співавт.*
14. 6385. Методичні рекомендації та практичні вказівки для проведення практичних робіт з геології для студентів - заочників (спеціальність – “біологія”). – Ніжин: НДПУ, 2003. – 12 с. *У співавт.*
15. 6386. Словник геоморфологічних термінів. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 40 с. *У співавт.*
16. 6387. Роль річок середньоплейстоценового віку в формуванні рельєфу північно-західної частини Дніпровсько-Донецької западини // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія. – 2003. – № 5. – С. 355–359. *У співавт.*
17. 6388. Основні генетичні типи давнього рельєфу середньо- та пізньоярського віку в межах Правобережжя Середнього Придніпров'я // Фізична географія та геоморфологія. – 2003. – № 44. – С. 165–167. *У співавт.*
18. 6389. Методичні рекомендації та практичні вказівки для виконання практичних робіт з загальної та історичної геології для студентів-заочників спеціальності “географія”. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 37 с. *У співавт.*
19. 6390. Мінералогія і петрографія: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 43 с. *У співавт.*
20. 6391. Геологія: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 36 с. *У співавт.*

БЕЗДУХОВ ОЛЕКСАНДР АНАТОЛІЙОВИЧ

Народився 1967 р. Закінчив географічний факультет Київського державного університету імені Тараса Шевченка в 1989 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1989 р. на посадах асистента (1989–1994 рр.), ст. викладача (з 1994 р.). Основний напрямок наукових досліджень – геологія, використання та охорона природних ресурсів.

Наукові праці

1. 6392. Правила розподілу навчального навантаження базових географічних дисциплін // Проблеми розвитку географічної освіти в Україні. – К., 1993. – С. 17. *У співавт.*
2. 6393. Роль геоморфологічного аналізу в обґрунтуванні схеми раціонального використання території Чернігівської області // Екологічні аспекти теоретичної та прикладної геоморфології: Матеріали междунар. конф. “III Щукинские чтения”. – М., 1995. – С. 211–213.
3. 6394. Вивчення рельєфу Чернігівської області для потреб раціоналізації землекористування // Актуальні питання природокористування. – Ніжин, 1995. – С. 19–23. *У співавт.*
4. 6395. Природно-технічні геосистеми північно-східного схилу Українського щита // Актуальні питання природокористування. – Ніжин, 1995. – С. 159–163. *У співавт.*
5. 6396. Методичні вказівки до виконання практичних та самостійних занять з курсу “Фізична географія України” для студентів природничо-географічних факультетів педагогічних інститутів. – Ніжин: НДПІ, 1996. – 50 с. *У співавт.*

6. 6397. Вплив сільськогосподарського землекористування на розвиток небезпечних геоморфологічних процесів (на прикладі Чернігівської області) // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 97–99.
7. 6398. Використання морфометричних методів при геоморфологічному обґрунтуванні схеми раціональної організації території // Сучасний стан та перспективи розвитку геоморфології, неотектоніки, геології та палеогеографії України: Матеріали наук. конф. до 90-річчя проф. П.К.Заморія. – К., 1996. – С. 31–32.
8. 6399. Застосування методів геоморфологічного аналізу при вирішенні проблеми раціонального природокористування // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Природничі науки. – С. 35–38.
9. 6400. Новий підхід до оцінки освоєння територій на основі геоморфологічного аналізу (на прикладі Чернігівської області) // Матер. наук. конф. аспірантів географічного факультету Київського ун-ту. – К., 1997.
10. 6401. Навчальна програма з геоморфології // Зб. навч. програм дисциплін географічного циклу для спеціальностей “Географія та біологія” і “Географія і основи економіки”. – Ніжин, 2000. – С. 18–21.
11. 6402. Навчальна програма з фізичної географії материків та океанів // Зб. навч. програм дисциплін географічного циклу для спеціальностей “Географія та біологія” і “Географія та основи економіки”. – Ніжин, 2000. – С. 34–41. *У співавт.*
12. 6403. Програма польової практики з геоморфології // Зб. програм навчально-польових практик з географічних дисциплін. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 51 с.
13. 6404. Геоморфологія: Курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 86 с.
14. 6405. Нові підходи до застосування морфометричного аналізу рельєфу для вирішення проблеми раціонального землекористування (на прикладі Чернігівської області) // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 140–141. *У співавт.*
15. 6406. Геоморфологія: Метод. рекомендації. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 37 с. *У співавт.*
16. 6407. Фізична географія Євразії: регіональний огляд: Метод. вказівки до виконання лабораторних занять. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 35 с. *У співавт.*
17. 6408. Навчально-польова практика з географії для студентів заочного відділення. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 24 с. *У співавт.*
18. 6409. Ніжинщина: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 174 с. *У складі колект. авт.*

КРИЛОВЕЦЬ МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ

Народився 1950 р. Закінчив природничо-географічний факультет Київсько-го державного педагогічного інституту ім. М.Горького в 1976 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1983 р. на посадах асистента (1983–1990 рр.), старшого викладача (1990–1992 рр.), доцента (з 1992 р.). Основний напрямк наукових досліджень – проблеми професійної підготовки вчителів географії.

Наукові праці

1. 6410. Факультет майбутнього педагога: Метод. указання. – Ніжин, 1986. – 19 с. *У співавт.*
2. 6411. Своевременное пособие // География в школе. – 1988. – № 12. – С. 90–91. *У співавт.*
3. 6412. Перше педагогічне товариство в Росії // Радянська школа. – 1988. – № 12. – С. 80–83. *У співавт.*
4. 6413. Шкільно-краєзнавчі та туристичні атласи в екологічному вихованні молоді // Проблеми екології Поділля: Тез. доп. наук. конф. – Кам'янець-Подільський, 1989. – С. 202–204. *У співавт.*
5. 6414. Проблема еколого-краєведчої підготовки учителя в діяльності першого російського педагогічного товариства (історичний аспект) // Совершенствование еколого-краєведческой подготовки учителя: Тез. докл. регіональної наук.-практ. конф. – Благовещенск, 1989. – С. 69–70. *У співавт.*
6. 6415. Значение школьно-краеведческих атласов в экологическом воспитании учащихся // Там само. – Благовещенск, 1989. – С. 14–16. *У співавт.*
7. 6416. П.Г.Редкін – видатний педагог минулого // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні. – Ніжин, 1986. – С. 14–16.
8. 6417. Перше російське педагогічне товариство і його вплив на педагогічний рух на Україні // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні. – Ніжин, 1986.
9. 6418. О некоторых принципах экологического образования и воспитания студенческой молодежи // Экология: Проблемы образования и воспитания. – Переяслав-Хмельницкий, 1990. – С. 12–13. *У співавт.*
10. 6419. Значення карт в екологічному вихованні молоді // Сучасні географічні проблеми Української РСР. – К., 1990. – С. 342. *У співавт.*
11. 6420. Короп // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 197.
12. 6421. Коропський район // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 196.
13. 6422. Надра // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 407.
14. 6423. Использование школьно-краеведческих атласов в учебном процессе // Проблемы исследования рационального использования природных ресурсов Сумщины и их изучение в школе. – Сумы, 1990. – Ч. 2. – С. 50–56. *У співавт.*
15. 6424. Полевая практика по курсу “Картография с основами топографии”: Метод. рекомендации. – Ніжин, 1991. – 19 с. *У співавт.*
16. 6425. Питання навчання географії в педагогічній спадщині Я.А.Коменського // Творча спадщина Я.А.Коменського і сучасність. – Дрогобич, 1992. – С. 96–97.
17. 6426. Методичні рекомендації з організації позакласної роботи з географії в 6–10 класах загальноосвітньої школи. – Ніжин, 1992. – 114 с. *У співавт.*
18. 6427. Формування виробничих умінь та навичок в учнів профтехосвіти в гуртках технічної творчості // Сучасні проблеми організації науково-технічної творчості учнівської молоді. – Ніжин, 1992. – С. 31–32.

19. 6428. Проблеми професійної орієнтації учнівської молоді у шкільному курсі географії // Проблеми трудового навчання і професійної орієнтації учнівської молоді. – Рівне, 1993. – С. 95–96.
20. 6429. Формування творчої особистості вчителя в педагогічній спадщині П.Г.Редкіна // Формування творчої особистості вчителя для оновлення національної школи. – Умань, 1993. – Ч. 1. – С. 253–254.
21. 6430. Проблеми викладання географії України в школі // Українознавство і гуманізація освіти. – Дніпропетровськ, 1993. – С. 122.
22. 6431. Проблеми народознавства в педагогічній спадщині Б.Грінченка // Педагогічна культура України і творчість Б. Грінченка. – К., 1993. – С. 42–43.
23. 6432. Топографічний опис Ніжинщини у 18 ст. // VI Всеукр. конф. з історичного краєзнавства. – Луцьк, 1993. – С. 74–75.
24. 6433. Вопросы психологической готовности к выбору учительской профессии // Международные психологические чтения. – Харьков, 1993. – С. 14–16.
25. 6434. Вивчення населення своєї області в 5 класі // Сучасні проблеми географії населення в Україні. – Луцьк, 1993. – С. 34–36.
26. 6435. Формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів як одне із завдань соціалізації в педвузах // Соціалізація особистості як проблема національної освіти. – Ніжин, 1993. – С. 35–36.
27. 6436. Формування педагогічної майстерності у майбутніх учителів географії // Проблеми географічної освіти в Україні. – К., 1993. – С. 117.
28. 6437. Поліпшення картографічної підготовки вчителів географії // Проблеми географічної освіти в Україні. – К., 1993. – С. 146.
29. 6438. Талалаївка // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 260.
30. 6439. Талалаївський район // Там само. – С. 260.
31. 6440. Парафіївка // Там само. – С. 12.
32. 6441. Срібне // Там само. – С. 223.
33. 6442. Срібнянський район // Там само. – С. 223.
34. 6443. Видатний педагог вчився в Ніжині // До 100-річчя історико-філологічного товариства: Тез. доп. – Ніжин, 1994. – С. 16–18.
35. 6444. Теоретико-методологічні основи фахової підготовки вчителів географії // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1995. – С. 55–57.
36. 6445. Теоретико-методологічні основи методичної підготовки вчителів географії // Там само. – С. 57–60.
37. 6446. Шляхи поглиблення екологічної підготовки студентів-географів // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області. – Ніжин, 1996. – С. 32–34.
38. 6447. Методичні підходи до вивчення курсу “Географія рідного краю” // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – С. 55–58.
39. 6448. З історії картографування Тихого океану // Картографія та вища школа. – К., 1998. – С. 40–43. *У співаєм.*
40. 6449. Формування у студентів-географів навиків аналізу і оцінки картографічних творів // Картографія та вища школа. – К., 1998. – С. 146–147.
41. 6450. Проблеми картографічного оформлення курсових і дипломних робіт з географічних дисциплін // Картографія та вища школа. – К., 1998. – С. 148–149.
42. 6451. Юрій Лисянський – український мореплавець і географ // Сіверянський літопис. – 1998. – № 5. – С. 129–131. *У співаєм.*
43. 6452. До постановки питання про картографічний посібник з географії Бердичівського району // Велика Волинь: Наук. зб. – Житомир, 1999. – Т. 19. – С. 111–113.
44. 6453. Використання картографічного методу в студентських краєзнавчих дослідженнях // Науково-методичне забезпечення навчального процесу з топографії і картографії на географічних факультетах університетів та в школах з поглибленим вивченням географії. – Харків, 1999. – С. 36–37. *У співаєм.*
45. 6454. Картографія: Навч. програма // Зб. навч. програм географічного циклу. – Ніжин, 2000. – С. 27–30.
46. 6455. Шкільний курс географії та методика її викладання: Навч. програма // Зб. навч. програм географічного циклу. – Ніжин, 2000. – С. 79–84.
47. 6456. Методика викладання географічних дисциплін у вищих навчальних закладах: Навч. програма // Зб. навч. програм географічного циклу. – Ніжин, 2000. – С. 95–97.
48. 6457. Формування загально-геологічних понять у студентів-першокурсників // Зб. наук. праць Уманського пед. університету. – Умань, 2001.
49. 6458. Шляхи поліпшення науково-дослідної роботи студентів-географів // Зб. наук. праць Харківського національного університету. – Харків, 2001.
50. 6459. Польова практика з топографії: Навчальна програма // Зб. навч. програм географічного циклу. – Ніжин, 2001.
51. 6460. Проблеми педоцентризму в педагогічній спадщині П.Г.Редкіна // Зб. наук. праць Полтавського педуніверситету. – Полтава, 2001.
52. 6461. Геологія: Метод. рекомендації для студентів денної форми навчання. – Ніжин: НДПУ, 2003. *У співаєм.*
53. 6462. Геологія: Метод. рекомендації для студентів заочної форми навчання. – Ніжин: НДПУ, 2003. *У співаєм.*
54. 6463. Словник геоморфологічних термінів. – Ніжин: НДПУ, 2003. *У співаєм.*
55. 6464. Географічний атлас Чернігівської області. – К., 2003. *У співаєм.*
56. 6465. П.Г.Редкін – фундатор методики природознавства // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин: НДПУ, 2004. *У співаєм.*
57. 6466. Нові підходи до застосування морфометричного аналізу рельєфу для вирішення проблеми раціонального землекористування (на прикладі Чернігівської області) // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 140–141. *У співаєм.*
58. 6467. Геоморфологія: Метод. рекомендації. – Ніжин: НДПУ, 2004. *У співаєм.*
59. 6468. Ніжинщина: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 174 с. *У співаєм.*
60. 6469. П.Г.Редкін – фундатор методики географії // Географія та основи економіки в школі. – 2005.

МИРОН ІННА ВАСИЛІВНА

Народилася 1964 р. Закінчила географічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка в 1988 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1988 р. на посадах асистента (1988–1999 рр.), ст. викладача (з 1994 р.). Основний напрямок наукових досліджень – ландшафтна екологія, раціональне природокористування.

Наукові праці

1. 6470. Аналіз природно-ресурсного потенціалу і соціально-економічних функцій ландшафтів (теоретико-методичний і проектно-планувальний аспект) // Проблеми раціонального використання, охорони та відтворення природно-ресурсного потенціалу Української РСР. Тез. доп. І респ. наук. конф. – Чернівці, 1991. – С. 13–14. *У співавт.*
2. 6471. Болотні урочища як структурна частина ландшафту, їх заповідне і краєзнавче значення // Географічне краєзнавство. Сучасний стані перспективи: Тез. доп. – Житомир, 1992. – С. 33–34.
3. 6472. Сейм // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 171.
4. 6473. Сучасні фізико-географічні процеси та їх роль у формуванні ландшафтно-структури // Вісник Київського університету. – К., 1993. – Вип. 40. – С. 47–54.
5. 6474. Ландшафтно-басейновий аналіз в обґрунтуванні територіальних схем охорони природи // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 91–94.
6. 6475. Природно-господарські типи земель басейну річки Десна // Тез. доп. VII Географічного з'їзду України. – К., 1995. – С. 223–224.
7. 6476. Методичні рекомендації для польової придатки з метеорології і кліматології. – Ніжин: НДПІ, 1995. – 27 с. *У співавт.*
8. 6477. Ландшафтно-екологічний аналіз річкових басейнів для обґрунтування територіальних схем охорони природи // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 50.
9. 6478. Еколого-економічні аспекти землекористування в умовах ставлення ринкових відносин // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – С. 45–48. *У співавт.*
10. 6479. Ландшафтна структура басейну Десни в межах України // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – С. 52–62. *У співавт.*
11. 6480. Метеорологія та кліматологія: Навч. посібник для студентів-заочників природничо-географічного факультету (спеціальність “географія”). – Ніжин: НДПУ, 1999. – 49 с. *У співавт.*
12. 6481. Фізична географія: Навч.-метод. посібник для старшокласників та абітурієнтів. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 109 с. *У співавт.*
13. 6482. Використання в одних ресурсів малих річок басейну Десни в межах України // Україна та глобальні проблеми: географічний вимір. – Київ; Луцьк, 2000. – Т. 2. – С. 273–274.
14. 6483. Фізична географія України: Метод. рекомендації до практичних та семінарських занять для студентів-заочників природничо-географічного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 56 с.
15. 6484. Основи сучасного землезнавства // Зб. навчальних програм дисциплін географічного циклу для студентів природничо-географічного факультету спеціальностей “Географія та біологія” і “Географія та основи економіки”. – Ніжин, 2000. – С. 22–24.
16. 6485. Фізична географія України // Зб. навч. програм дисциплін географічного циклу для студентів природничо-географічного факультету спеціальностей “Географія та біологія” і “Географія та основи економіки”. – Ніжин, 2000. – С. 41–48.
17. 6486. Програма з польової комплексної фізико-географічної практики // Зб. програм навчально-польових практик з географічних дисциплін. – Ніжин, 2001. – С. 33–41.
18. 6487. Гідроекологічний режим української частини річки Десни та її приток // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС). – Ніжин, 2001. – С. 84–86.
19. 6488. Антропогенне навантаження на ландшафтні системи української частини басейну Десни // Фізична географія та геоморфологія. – К., 2002. – С. 140–147.
20. 6489. Фізична географія України. Загальна характеристика природи. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 101 с.
21. 6490. Використання та якість води річки Десни в межах Чернігівської області // Наук. праці Укр. НДГМІ. – К., 2003. – Вип. 251. – С. 150–156.
22. 6491. Фізична географія України (використання й охорона природних ресурсів, регіональний огляд). – Ніжин: НДПУ, 2003. – 56 с.
23. 6492. Екологічна освіта при викладанні дисциплін фізико-географічного циклу // Екологія. Людина. Суспільство: Тез. доп. VI Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (14–17 травня 2003). – К., 2003. – С. 247. *У співавт.*
24. 6493. Польова комплексна фізико-географічна практика як форма практичної підготовки вчителя географії // Роль навчальних та виробничих екскурсій в професійній підготовці майбутнього вчителя природничих дисциплін. – Полтава, 2003. – С. 158–159. *У співавт.*
25. 6494. Використання сучасних технологій при викладанні географічних дисциплін фізико-географічного циклу // Географічна освіта і наука в Україні: Тез. доп. II міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2003. – С. 285–286. *У співавт.*
26. 6495. Використання та якість води річки Десни в межах Чернігівської області // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія: Тез. доп. II Всеукр. наук. конф. (24–26 листопада 2003). – К., 2003. – С. 120–121.
27. 6496. Чернігівська область. Географічний атлас. Моя мала Батьківщина. – К., 2003. – С. 8,9,10, 11. *У співавт.*
28. 6497. Фізична географія України: тести, запитання та відповіді: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 48 с.

29. 6498. Навчально-польова практика як напрямок формування нової підготовки вчителя-географа // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 214. *У співавт.*
30. 6499. Самоочисна здатність ландшафтів Чернігівщини // Ландшафтознавство: традиції та тенденції: Матеріали міжнар. наук. конф. (8–12 вересня 2004). – Львів, 2004. – С. 119–120. *У співавт.*
31. 6500. Ніжинщина: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 174 с. *У співавт.*
32. 6501. Самоочисна здатність ландшафтів Чернігівщини // Фізична географія та геоморфологія. – К., 2004. – Вип. 46, Т.1. – С. 18–24. *У співавт.*
33. 6502. Навчально-польова практика з географії. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 23 с. *У співавт.*

МИСКИНА ЛЮДМИЛА ВІКТОРІВНА

Народилася 1941 р. Закінчила геолого-географічний факультет Томського державного університету в 1963 р. Кандидат географічних наук (з 1972 р.), доцент (з 1991 р.). Працювала в Ніжинській вищій школі з 1986 по 1996 на посадах ст.викладача кафедри ботаніки (секція “географія”, 1986–1988 рр.), ст. викладача кафедри географії (1988–1990 рр.), доцента кафедри географії (1990–1996 рр.).

Наукові праці

1. 6503. Четвертичные отложения и рельеф Архаринской низменности // Проблемы изучения четвертичного периода: Тез. Всесоюз. совещ. – Хабаровск, 1968. – 0,1 п.л.
2. 6504. О ландшафтных исследованиях на юге Дальнего Востока (на примере Архаринской низменности) // Вопросы географии Сибири и Дальнего Востока: Материалы IV науч. конф. молодых географов Сибири и Дальнего Востока. – Иркутск, 1969. – 0,1 п.л.
3. 6505. Эрозионные процессы в Амурской области // Тез. докл. к IV делегат. съезду почвоведов. – Алма-Ата, 1970. – 0,1 п.л.
4. 6506. Дешифровочные признаки типов местности (Архаринская низменность и юго-западные отроги Малого Хингана) – Деп. в ВНИИТИ. – М., 1971. – 0,5 п.л.
5. 6507. Ландшафтные комплексы Архаринской низменности и юго-западных отрогов Малого Хингана и перспективы их хозяйственного освоения: Автореф. дис. ... канд. геогр. наук. – Хабаровск, 1971. – 1,0 п.л.
6. 6508. Некоторые результаты изучения эрозионных процессов в Среднем Приамурье // На встрече молодых географов: Материалы науч. конф. молодых географов Сибири и Дальнего Востока. – Иркутск, 1972. – 0,1 п.л.
7. 6509. Сведение леса как фактор развития эрозионных процессов в Амурской области // Тез. докл. к совещ. по охране и воспроизводству лесных ресурсов Дальнего Востока. – Хабаровск, 1972. – 0,1 п.л.
8. 6510. Процессы заболачивания на Архаринской низменности в связи с ее геоморфологическим строением // Природные особенности болот Приамурья. – М., 1973. – 0,2 п.л.
9. 6511. О взаимосвязи биогенных экосистем Средне-Амурской низменности с абиотическими факторами // Биотические компоненты экосистем юга Дальнего Востока. – Хабаровск, 1973. – (Вопросы географии Дальнего Востока, сб. 14).
10. 6512. Направленность ускоренных эрозионных процессов // Человек и географическая среда: Материалы науч. конф. географов Дальнего Востока. – Владивосток, 1973. – 0,5 п.л.
11. 6513. Закономерности развития линейной эрозии почв в Амурской области // Водная и ветровая эрозия почв и меры борьбы с нею в Сибири. – Новосибирск, 1974. – 0,2 п.л.
12. 6514. Эрозионное районирование территории юга Зейско-Буреинской впадины // Геоморфология и палеогеография Дальнего Востока. – Хабаровск, 1975. – (Вопросы географии Дальнего Востока, сб. 16).
13. 6515. Особенности проявления овражной эрозии в межгорных впадинах юга Среднего Приуралья // Тез. докл. II Всесоюз. межвуз. конф. – М., 1976. – 0,1 п.л.
14. 6516. О водной эрозии почв в Амурской области // Докл. науч.-произв. конф. по охране почв Амурской области. – Благовещенск, 1976. – 0,3 п.л.
15. 6517. Борьба с эрозией почв – важное мероприятие в плане мелиорации земель на юге Дальнего Востока // Охрана природы и рац. использование природ. ресурсов: Материалы III конф. молодых ученых и специалистов. – 1976. – 0,1 п.л.
16. 6518. О плоскостном смыве почвогрунтов на юге Зейско-Буреинской впадины // Вопр. географии Дальнего Востока. – 1979. – Сб. 18. – 0,1 п.л.
17. 6519. Интенсивность оврагообразования в межгорных впадинах юга Среднего Приамурья // Охрана и рац. использование естеств. ресурсов Дальнего Востока. – 1978. – 0,4 п.л.
18. 6520. О связи содержания курса “Основы промышленного и сельскохозяйственного производства” с другими дисциплинами географического цикла // Межвуз. сб. науч. тр. – Челябинск, 1985. – 0,25 п.л.
19. 6521. Факультет будущего педагога: Программа, тематика контрольных работ по географии и биологии и методические указания к их выполнению. – Нежин, 1966. – 0,1 п.л.
20. 6522. Экологическое образование и воспитание студентов при изучении физической географии СССР // Совершенствование природоохранного образования и воспитания ученической и студенческой молодежи в свете требований реформы общеобразовательной и профессиональной школы: Тез. докл. респ. науч. семинара. – Мелитополь, 1968. – 0,1 п.л.
21. 6523. Формы эколого-краеведческой подготовки студентов в курсе физической географии // Совершенствование эколого-краеведческой подготовки учителя: Тез. докл. регион. науч.-практ. конф. – Благовещенск, 1989. – 0,1 п.л.
22. 6524. Методические указания к выполнению курсовой работы по физической географии СССР. – Нежин: НГПИ, 1989. – 1 п.л.

МОРДВІНОВ ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ

Народився 1961 р. Закінчив природничо-географічний факультет Сумського державного педагогічного інституту в 1984 р.. Кандидат географічних наук (з 1993 р.), доцент (з 1995 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1987 р. на посадах асистента (1987–1993 рр.), ст. викладача (1993–1994 рр.), доцента (з 1994 р.). Основні напрямки наукових досліджень – географічне ресурсознавство, економіка природокористування, екологічна політика.

Наукові праці

Монографії

1. 6525. Природокористування в аграрній сфері перехідної економіки України. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 188 с.
2. 6526. Управління аграрним природокористуванням в умовах ринкової трансформації. – К.: УАДУ, 2001. – 344 с.

Статті

3. 6527. Крюків // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 247.
4. 6528. Макошине // Там само. – С. 316.
5. 6529. Мена // Там само. – С. 341–342.
6. 6530. Менський район // Там само. – С. 342.
7. 6531. Охтирка // Там само. – С. 478.
8. 6532. Охтирський район // Там само. – С. 478.
9. 6533. Оценка агроклиматического потенциала территории // Экологические проблемы Украины и пути их решения: Сб. науч. тр. – К., 1991. – С. 126–135. *У співавт.*
10. 6534. Економічна оцінка агрокліматичного потенціалу території // Економічна та соціальна географія: Міжвід. наук. зб. – К., 1993. – Вип. 45. – С. 128–133.
11. 6535. Принципи і методика еколого-сільськогосподарського районування // Там само. – К., 1995. – Вип. 46. – С. 105–109.
12. 6536. Убідь // Географічна енциклопедія України. – К., 1993. – Т. 3. – С. 318.
13. 6537. Еколого-економічне районування як метод географічного дослідження взаємодії суспільства і природи // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 97–99. *У співавт.*
14. 6538. Використання земельних ресурсів у сільському господарстві Чернігівської області // Там само. – С. 177–179. *У співавт.*
15. 6539. Деякі еколого-економічні аспекти розвитку господарського комплексу України // Там само. – С. 180–184. *У співавт.*
16. 6540. Види оцінки природно-ресурсного потенціалу території // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Природничі науки. – С. 63–68.
17. 6541. Сільськогосподарське природокористування України в перехідний період // Там само. – С. 69–74.
18. 6542. Державне управління землекористуванням в аграрній сфері України // Зб. наук. праць Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 1998. – Вип. 2. – С. 291–297.
19. 6543. Інтенсифікація аграрного природокористування: сутність, методи, оцінки // Там само. – С. 241–249.
20. 6544. Методика оцінки економічної ефективності аграрного природокористування // Вісн. Укр. Акад. держ. управління при Президентові України. – 1998. – № 3. – С. 147–153.
21. 6545. Розвиток державного управління землекористуванням в аграрній сфері України // Там само. – № 4. – С. 87–91.
22. 6546. Економіко-географічні дослідження в Ніжинському педагогічному інституті // Вісн. географії. – 1998. – Вип. 43. – С. 50–51. *У складі колект. авт.*
23. 6547. Державні органи управління та приватна власність на землю // Зб. наук. праць Укр. Акад. держ. управління при Президентові України. – К., 1999. – Вип. 2. – Ч. 1. – С. 137–141.
24. 6548. Економічні теорії управління у сфері природокористування і формування екологічної політики розвинутих країн // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – 1999. – № 4. – С. 177–185.
25. 6549. Інтенсивність землекористування в аграрній сфері України: регіональний та секторний аналіз // Економічний часопис. – 1999. – № 3. – С. 23–25.
26. 6550. Механізм договірних відносин у сфері аграрного природокористування // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – 1999. – № 2. – С. 89–95.
27. 6551. На фермера покладайся, але сам не дрімай // Віче. – 1999. – № 8. – С. 13–21.
28. 6552. Рівень освоєння агрокліматичних ресурсів у сільському господарстві // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – 1999. – № 1. – С. 126–134.
29. 6553. Удосконалення земельних відносин у фермерському секторі України // Економічний часопис. – 1999. – № 6. – С. 43–46.
30. 6554. Фермеризація в Україні: деякі підсумки першого десятиріччя // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – 1999. – № 3. – С. 124–131.
31. 6555. Технологія державного впливу на процес аграрного природокористування // Актуальні проблеми держ. управління: Зб. наук. пр. – Дніпропетровськ, 2000. – Вип. 3. – С. 24–35. *У співавт.*
32. 6556. Аграрне природокористування як об'єкт управління // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – 2000. – № 3. – С. 218–224.
33. 6557. Мікроекономічний аналіз застосування земельного податку в системі державного управління аграрним природокористуванням // Актуальні проблеми держ. управління: Наук. зб. – Одеса, 2000. – Вип. 4. – С. 52–63.
34. 6558. Механізм платного землекористування в аграрній сфері України // Там само.
35. 6559. Особисте підсобне господарство в перехідній економіці України // Віче. – 2000. – № 3. – С. 76–85.
36. 6560. Принципи формування механізму управління природокористуванням в аграрній сфері перехідної економіки // Збірник наук. праць Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 2000. – Вип. I. – С. 191–203.

37. 6561. Реорганізація сільськогосподарських підприємств у процесі реформування земельних відносин // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – 2000. – № 1. – С. 101–117.
38. 6562. Реформування земельних відносин в аграрній сфері України // Економічний часопис. – 2000. – № 3. – С. 43–46.
39. 6563. Сільськогосподарче освоєння земельного фонду України // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – 2000. – № 4. – С. 78–88.
40. 6564. Удосконалення економічних механізмів агроекологічного регулювання в Україні // Зб. наук. праць Укр. Акад. держ. управління при Президентові України. – К., 2000. – Вип. 2. – Ч. 4. – С. 150–154.
41. 6565. Цілі та функції державного управління природокористування в аграрній сфері // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – 2000. – № 2. – С. 90–91.
42. 6566. Екологічні проблеми аграрної сфери України // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – 2001. – № 1. – С. 104–114.
43. 6567. Теоретичні засади розбудови системи державного управління аграрним природокористуванням на етапі переходу до ринку // Актуальні проблеми держ. управління: Наук. зб. – Харків, 2001. – Вип. I. – С. 43–52.

Тези доповідей, матеріали конференцій

44. 6568. Земельно-ресурсний потенціал і проблеми сільськогосподарського природокористування // Проблеми охорони природи і відтворення природно-ресурсного потенціалу Західного Поділля: Тез. доп. регіон. наук.-практ. конф. – Тернопіль, 1990. – С. 70–72.
45. 6569. Питання агрокліматичних ресурсів при вивченні проблем сільськогосподарського природокористування // Проблемы рационального использования природных ресурсов Сумщины и их изучение в школе: Материалы Сумской обл. науч.-практ. конф. – Сумы, 1990. – С. 126–132.
46. 6570. Про підготовку майбутніх вчителів географії до творчої краєзнавчої роботи // Шляхи вдосконалення проф. – пед. підготовки вчителя в умовах перебудови вищої середньої школи: Тез. доп. – Ніжин, 1990. – С. 19–20.
47. 6571. Экологические проблемы интенсификации сельскохозяйственного производства в Черниговской области // Пути коренного улучшения продовольственного обеспечения в новых условиях хозяйствования. – 1990. – Секция 3. – С. 123–125.
48. 6572. Экологическое воспитание студентов в курсах географических дисциплин // Экология: Проблемы образования и воспитания: Тез. докл. регион. науч. – практ. конф. – Переяславль-Хмельницький, 1990. – С. 20–21.
49. 6573. Экономико-географические аспекты сельскохозяйственного землепользования // Ноосферогенез: постановка и пути решения проблемы: Тез. докл. Всесоюз. конф. молодых ученых и специалистов. – Кишинев, 1990. – С. 84.
50. 6574. Деякі методичні питання економічної оцінки агрокліматичного потенціалу території // Проблеми раціонального використання, охорони та відтворення ресурсного потенціалу Української РСР: Тез. доп. I респ. наук. конф. – Чернівці, 1991. – С. 28–29.
51. 6575. Економіко-географічний аналіз ефективності використання природних сільськогосподарських ресурсів на основі їх потенціалу // Там само. – С. 109.
52. 6576. Радиационное загрязнение сельскохозяйственных угодий Черниговской области и основные мероприятия по их реабилитации // Проблемы экологической оптимизации землепользования и в одохозяйственного строительства в бассейне р. Днепр: Материалы межрегион. науч. конф. – К., 1992. – Вып. 1. – С. 126–130.
53. 6577. Экологическая эффективность противозерозийных мероприятий в Черниговской области // Там само. – Ч. 1. – С. 94–97. *У співаєм.*
54. 6578. Екологічні проблеми природокористування у сільському господарстві Чернігівської області // Українознавство і гуманізація освіти: Тез. доп. Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1993. – Ч. 4. – С. 103.
55. 6579. Географізація освіти в педагогічних вузах // Проблеми географічної освіти в Україні: Тез. доп. – К., 1993. – С. 100.
56. 6580. Інтегральна оцінка порушення і забруднення агроландшафтів виробничою діяльністю сільського господарства // Матеріали III звіт. конф. викладачів та студ. геогр. фак. Тернопільського держ. пед. ін-ту за 1992 р. – Тернопіль, 1993. – С. 23.
57. 6581. Принципы эколого-сельскохозяйственного районирования // Геоэкологические аспекты хозяйствования, здоровья и отдыха: Тез. докл. науч. конф. – Пермь, 1993. – С. 92–94.
58. 6582. Тенденції в демографічній ситуації Чернігівської області // Сучасні проблеми географії населення в Україні: Тез. доп. наук. конф. – Луцьк, 1993. – С. 149–150.
59. 6583. Екологічний стан природних сільськогосподарських ресурсів Чернігівської області // Еколого-економічні проблеми розвитку агропромислового виробництва в Україні в умовах формування ринкових відносин: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Мелітополь, 1993. – Ч. 2. – С. 163–164. *У співаєм.*
60. 6584. Інтеграція географічних дисциплін і поетапне викладання матеріалу при вивченні окремих матеріалів у вузівському курсі “Фізична географія материків та океанів” // Українознавство та проблеми інтеграції природничих знань в умовах сучасної школи: Тез. доп. наук.-практ. конф. – Тернопіль, 1993. – С. 152–153. *У співаєм.*
61. 6585. Тяжелые металлы в почвах сельскохозяйственных угодий Черниговской области // Подвижные формы токсических элементов в почвах Украины: Тез. докл. респ. науч.-практ. конф. – К., 1993. – С. 74–75. *У співаєм.*
62. 6586. Экологическая эффективность охраны и воспроизводства природных сельскохозяйственных ресурсов // Геоэкологические аспекты хозяйствования, здоровья и отдыха: Тез. докл. науч. конф. – Пермь, 1993. – С. 119–121.
63. 6587. Методичні рекомендації для практичних і семінарських занять з курсу “Охорона природи” для студ. геогр. відділень пед. ін-тів. – Ніжин, 1995. – 8 с.
64. 6588. Методичні рекомендації для польової практики з метеорології і мікрокліматології для студ. I курсу спец. “Географія і біологія”. – Ніжин, 1995. – 28 с. *У співаєм.*
65. 6589. Питання, тестові завдання і методичні вказівки для проведення контролю та самоконтролю рівня знань з курсу “Охорона природи” для студ. геогр. відділень пед. ін-тів. – Ніжин: НДПІ, 1995. – 8 с.
66. 6590. Інтенсивність сільськогосподарського природокористування в Чернігівській області // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 92–93.
67. 6591. Розвиток сільськогосподарських виробничих структур в перехідній економіці України // Регіональні проблеми розвитку агропромислового комплексу України: стан і перспективи вирішення: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2000. – С. 152–153.

68. 6592. Формування механізмів управління землекористуванням в аграрній сфері України // Власний статус і проблеми раціонального використання земель: Матеріали міжнар. наук. конф. – К., 2000. – Ч. 1. – С. 148–151.
69. 6593. Науково-методичні основи економіко-географічного дослідження використання природних ресурсів у сільському господарстві // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 25–26.
70. 6594. Аграрне природокористування України на протязі XXI століття: еколого-економічні проблеми і основні шляхи їх вирішення // Сучасні проблеми розвитку економіки агропромислового комплексу: соціаль но-економічні та правові аспекти: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Запоріжжя, 2000. – С. 128–133.
71. 6595. Функціональні повноваження владних структур в управлінні аграрним природокористуванням // Державне управління та місцеве самоврядування: Матеріали I міжнар. наук. конгресу. – Харків, 2001. – С. 67–71.

ОСТАПЧУК ВАЛЕНТИНА ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 1961 р. Закінчила географічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка в 1988 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1992 р. на посадах асистента (1992–2003 рр.), доцента (з 2003 р.). Основний напрямок наукових досліджень – особливості циркуляції атмосфері і довгострокові прогнози погоди, а також підготовка туристичних кадрів у вищій школі.

Наукові праці

1. 6596. Синоптико-статистический метод прогноза крупных аномалий температуры воздуха внутри месяца на территории Украины в теплый период года // Тр. ГМЦ СССР. – 1992. – Вып. 317. – С. 149–154.
2. 6597. Характер изменения среднесуточной температуры воздуха на территории Украины в последние десятилетия и физико-статистический метод его прогнозирования с длительной заблаговременностью // Тр. УкрНИГМИ. – 1999. – Вып. 247. – С. 36–48. *У співаєм.*
3. 6598. Метеорологія та кліматологія: Навч.-метод. посібник для студентів-заочників природничо-географічного факультету (спеціальність "Географія"). – Ніжин: НДПУ, 1999. – 49 с. *У співаєм.*
4. 6599. Фізична географія: Навч.-метод. посібник для старшокласників та абітурієнтів. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 109 с. *У складі колект. авт.*
5. 6600. Особенности тропосферных и стратосферных атмосферных процессов при резких потеплениях и похолоданиях на территории Украины в теплый период года // Тр. УкрНИГМИ. – 2001. – Вып. 249. – С. 24–34. *У співаєм.*
6. 6601. Особенности тропосферных и стратосферных атмосферных процессов на территории Украины в теплый период года // Тез. докл. науч. конф. по результатам исследований в области гидрометеорологии и мониторинга загрязнения природной среды в государствах-участниках СНГ, посвященной 10-летию образования Межгосударственного совета по гидрометеорологии. – СПб., 2002. – С. 55–57. *У співаєм.*
7. 6602. Особенности тропосферных и стратосферных атмосферных процессов при резких потеплениях и похолоданиях на территории Украины в теплый период года // Гидрометеорология и охрана окружающей среды – 2002: Тез. докл. Междунар. конф. – Одесса, 2002. – С. 60–61. *У співаєм.*
8. 6603. Туристична робота: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 48 с.
9. 6604. Краєзнавство: Метод. рекомендації для проведення практичних робіт. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 22 с. *У співаєм.*
10. 6605. Чернігівська область: Географічний атлас. Моя мала Батьківщина. – К.: ТОВ "Мапа", 2003. – 20 с.
11. 6605а. Новий аспект у підготовці майбутнього вчителя природничих дисциплін // Роль навчальних та виробничих екскурсій в підготовці професійного вчителя природничих дисциплін: Зб. наук. праць наук.-практ. конф. – Полтава, 2003. – С. 159–161.
12. 6606. Підготовка туристичних кадрів у системі педагогічної освіти // Гуманітарний вісник / Переяслав-Хмельницький ДПУ, 2003. – С. 122–124.
13. 6607. Ніжинщина: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 174 с. *У співаєм.*
14. 6608. Підготовка туристичних кадрів у системі вищої педагогічної освіти // Гуманітарний вісник / Переяслав-Хмельницький ДПУ. – 2003. – С. 201–208.
15. 6609. Гідрологія: Навч.-метод. посібник для студентів заочної форми навчання природничо-географічного факультету (спеціальність "географія"). – Ніжин: НДПУ, 2004. – 57 с.
16. 6610. Особливості циркуляції у стратосфері за короткочасних і тривалих потеплень і похолодань в Україні // Природничі науки на межі століть (До 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ) : Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 156–157.

СМАЛЬ ВАЛЕНТИНА ВОЛОДИМИРІВНА

Народилася 1963 р. Закінчила географічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка в 1985 р. Працювала в Ніжинській вищій школі з 1985 р. на посадах лаборанта, асистента (1985–1990 рр.), старшого викладача (1990–1996 рр.), доцента (з 1996–2004 рр.). Основний напрямок наукових досліджень – географія населення, проблеми сталого розвитку, країнознавство.

Наукові праці

1. 6611. Факультет будущего педагога: Программа, тематика контрольных работ по географии и биологии и методические указания к их выполнению. – Нежин, 1986. – 19 с. *У співаєм.*
2. 6612. Развитие методов изучения расселения в отечественной экономической географии // Экономическая география: Респ. межвед. сб. – К., 1989. – Вып. 41. – С. 33–37.

3. 6613. Проблемы взаимосвязанного развития крупного города и областной системы расселения // Проблемы социально-экономического развития крупных городов: Тез. докл. Всесоюз. школы-семинара. – Л.; Репино, 1988. – С. 18–19.
4. 6614. Зміни в шкільній мережі Чернігівщини в період з 1968 по 1988 рр. у зв'язку із зрушеннями в обласній системі розселення // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1989. – С. 92–94.
5. 6615. Особенности морфологической структуры Черниговской областной системы расселения // Экономическая география: Респ. межвед. науч. сб. – К., 1990. – Вып. 42. – С. 33–38.
6. 6616. Вивчення системи розселення своєї області в курсі "Географія населення" // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови середньої і вищої школи: Тези доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С. 23–25.
7. 6617. Удосконалення системи розселення і проблеми раціонального використання природного середовища // Сучасні географічні проблеми Української РСР: Тези доп. VI з'їзду Географічного товариства УРСР. – К., 1990. – С. 242–243.
8. 6618. Эколого-краеведческий аспект деятельности студенческих дружинохраны природы // Экология: проблемы образования и воспитания: Тез. докл. и сообщ. регионал. науч.-практ. конф. – Переяслав-Хмельницкий, 1990. – Ч. 2. – С. 79–80. *У співаєм.*
9. 6619. Козелецький район // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 177.
10. 6620. Типи районних систем розселення Чернігівської області // Економічна та соціальна географія: Респуб. міжвід. наук. зб. – К., 1991. – Вып. 43. – С. 54–59.
11. 6621. Социально-демографические факторы развития рекреационных систем // Человек. Природа. Общество. Актуальные проблемы: Тез. докл. межвуз. конф. – С.-Пб., 1992. – С. 48.
12. 6622. Методичні рекомендації для практичних робіт з географії населення (для студентів 3-го курсу, спеціальність 2107 "географія і біологія"). – Ніжин, 1992. – 57 с. *У співаєм.*
13. 6623. Нові підходи до вивчення економічної і соціальної географії зарубіжних країн у зв'язку із змінами в геополітичній ситуації // Проблеми географічної освіти на Україні: Тези доп. наук.-практ. конф. – К., 1993. – С. 72. *У співаєм.*
14. 6624. До питання про типізацію сільських поселень // Географія населення України і умови його життєдіяльності: Тези доп. I Всеукр. семінару по географії населення. – Луцьк, 1993. – С. 42–43.
15. 6625. Територіальна структура рекреаційної системи Чернігівської області // Економічна та соціальна географія: Міжвід. наук. зб. – К., 1993. – Вып. 45. – С. 102–107. *У співаєм.*
16. 6626. Про необхідність узгодженого управління розселенням в регіоні // Соціальні процеси в регіонах України. Регіони в незалежній Україні: Тез. доп. Міжрегіон. наук.-практ. конф. – Харків, 1994. – С. 63–64.
17. 6627. Туризм і пізнавальна рекреація в школі // Історико-культурна спадщина Середнього Подніпров'я: виявлення і вивчення пам'яток засобами туризму: Тез. доп. і повідомлень регіон. наук.-практ. конф. – Київ; Черкаси, 1994. – С. 157–158. *У співаєм.*
18. 6628. Екологічна ситуація в Чернігівській області і проблеми рекреаційного освоєння території // Екологія і освіта. Проблеми території практики: Тез. доп. міжнар. наук.-практ. конф. – Умань, 1994. – Т. 1. – С. 47–49. *У співаєм.*
19. 6629. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн. Географічна номенклатура. Європа: Метод. посібник. – Ніжин, 1995. – Вып. 1. – 6 с. *У співаєм.*
20. 6630. Про статтю Петра Савицького "Сказання иностранцев о Сибири" // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 138–143. *У співаєм.*
21. 6631. Вплив природних факторів на формування розселення Чернігівської області // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 133–138.
22. 6632. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Німеччина, Великобританія, Італія, Франція: Навч. посібник. – Ніжин, 1996. – 44 с. *У співаєм.*
23. 6633. Оптимізація Чернігівської обласної системи розселення і проблеми охорони навколишнього середовища // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 81–83.
24. 6634. Екологічна ситуація і рекреаційний потенціал Ічнянського природного національного парку // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 109–110.
25. 6635. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн. Географічна номенклатура. Європа: Метод. посібник. – Ніжин, 1996. – Вып. 2. – 11 с. *У співаєм.*
26. 6636. Екзамен з географії: Навч.-метод. посібник. – Ніжин, 1997. – 84 с. *У співаєм.*
27. 6637. До питання про еколого-географічне положення Чернігівської області // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – С. 83–88 *У співаєм.*
28. 6638. Економіко-географічні дослідження в Ніжинському педагогічному інституті // Вісник КДУ. – 1998. – Географія. – С. 50–51. *У співаєм.*
29. 6639. Практикум з економічної соціальної географії Росії. – Ніжин, 1998. – 16 с. *У співаєм.*
30. 6640. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: запитання і відповіді: Навч. – метод. посібник. – Ніжин, 1999. – 81 с. *У співаєм.*
31. 6641. Урбанізаційні проблеми України та комплексно-пропорційний розвиток продуктивних сил // Суспільно-географічні проблеми розвитку продуктивних сил України: Тез. доп. міжнар. наук.-практ. конф. – К., 1999. – С. 41–42.
32. 6642. Природно-ресурсний потенціал Чернігівщини: особливості використання та відтворення // Проблеми раціонального використання, охорони і відтворення природно-ресурсного потенціалу України: Тез. доп. Всеукр. наук. – метод. конф. – Чернівці, 2000. – С. 89–91. *У співаєм.*
33. 6643. Чернігівщина: природа, населення, господарство (комплексне географічне дослідження): Монографія. – Ніжин: Наука-сервіс, 2000. – 180 с. *У співаєм.*
34. 6644. Збірник навчальних програм дисциплін географічного циклу для студентів природничо-географічного факультету спеціальності "Географія та біологія" і "Географія та основи економіки". – Ніжин: НДПУ, 2000. – 98 с. *У співаєм.*
35. 6645. Проблемы изучения Сибири в наследии Петра Савицкого // Известия Российской Академии Наук. Серия географическая. – 2000. – № 2. – С. 118–122. *У співаєм.*
36. 6646. Збірник програм навчально-польових практик з географічних дисциплін. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 51 с. *У співаєм.*

37. 6647. Екологічний туризм – перспективний напрямок розвитку рекреаційного господарства Українського Полісся // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – С. 107–108. *У співавт.*
38. 6648. К в опросу о развитии биоэнергетики на Украине // Возобновляемые источники энергии. – М., 2001. – С. 81–83.
39. 6649. Чернігівська область: Географічний атлас. Моя мала Батьківщина. – К.: Мапа, 2003. – 20 с.
40. 6650. Програма спецкурсу “Світове господарство: історико-географічний аспект” // Географія +: Інтегративні навчальні курси і спецкурси для вивчення світу на рубежі тисячоліть: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Полтава, 2002. – С. 22–25. *У співавт.*
41. 6651. Кластери та можливості їх формування в Чернігівській області // Єврорегіон “Дніпро”: державна і регіональна підтримка транскордонного співробітництва. Наближення умов та принципів функціонування єврорегіонів до норм та стандартів ЄС: Матеріали “круглого столу”. – Чернігів, 2003. – С. 42–51. *У співавт.*
42. 6652. Світовий досвід розвитку екологічного туризму // Український географічний журнал. – 2003. – № 4. – С. 58–64. *У співавт.*
43. 6653. Сучасні демографічні тенденції в Україні та країнах СНД // Фактори економічного зростання в Україні та сусідніх державах. – К., 2004. – С. 27–31.
44. 6654. Впровадження Інтернет-технологій у країнах СНД // Фактори економічного зростання в Україні та сусідніх державах. – К., 2004. – С. 154–155.
45. 6655. Практикум з географії населення: Метод. посібник для студентів природничо-географічних факультетів педагогічних вузів. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 38 с. *У співавт.*
46. 6656. Сталый розвиток індустрії туризму: економіко-географічний контекст // Україна: географічні проблеми сталого розвитку: 36. наук. праць: В 4 т. – К., 2004. – Т. 3. – С. 33–35. *У співавт.*
47. 6657. Ніжинщина: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 174 с. *У співавт.*

СМАЛЬ ІГОР ВІКТОРОВИЧ

Народився 1963 р. Закінчив географічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка в 1985 р. Кандидат географічних наук (з 1993 р.). Працює в Ніжинській вищій школі з 1985 р. на посадах асистента (1985–1992 рр.), ст. викладача (1992–1996 рр.), доцента (з 1996 р.). Основний напрямок наукових досліджень – географія рекреації та туризму, країнознавство.

Наукові праці

1. 6658. Грузовые связи в крупном городе // Проблемы социально-экономического развития крупных городов: Тез. докл. Всесоюз. школы-семинара молодых ученых. – Л., 1988. – С. 162–163.
2. 6659. Розвиток шкільної географії на Україні в дореволюційний період // Розвиток школи і педагогічної науки на Україні: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1989. – С. 68–69.
3. 6660. Мысли Н.В.Гоголя о географии // Творчество Н.В.Гоголя и современность: Тез. докл. и сообщений науч.-практ. Гоголевской конф. – Нежин, 1989. – С. 65–66.
4. 6661. Екологіческие маршруты в системе природоохранного воспитания // Экология: Проблемы образования и воспитания: Тез. докл. и сообщений регионал. науч.-практ. конф. – Переяслав-Хмельницкий, 1990. – Ч. 2. – С. 81–82.
5. 6662. Эколого-краеведческий аспект деятельности студенческих дружин охраны природы // Экология: Проблемы образования и воспитания: Тез. докл. и сообщений регионал. науч.-практ. конф. – Переяслав-Хмельницкий, 1990. – Ч. 2. – С. 79–80. *У співавт.*
6. 6663. Про використання краєзнавчого матеріалу в курсі “Загальне землезнавство” // Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах перебудови в школі середньої школи: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – Ч. 2. – С. 19. *У співавт.*
7. 6664. Методичні рекомендації для практичних і самостійних занять з загального землезнавства. – Ніжин: НДПІ, 1990. – 34 с. *У співавт.*
8. 6665. Територіальна організація суспільно-географічного рекреаційного поля // Проблеми охорони природи і відтворення природно-ресурсного потенціалу Західного Поділля: Тез. доп. регіонал. наук.-практ. конф. – Тернопіль, 1990. – С. 86–88.
9. 6666. Краєзнавчий аспект дослідження умов формування міжобласних рекреаційних систем (на прикладі Чернігівської та Сумської областей) // Проблеми дослідження раціонального використання природних ресурсів Сумщини і їх изучение в школе: Матеріали Сумської обласної наук. конф. – Суми, 1990. – Ч. 2. – С. 165–170.
10. 6667. Новий Биків // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 423.
11. 6668. Носівка // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 435.
12. 6669. Носівський район // Географічна енциклопедія України. – К., 1990. – Т. 2. – С. 435–436.
13. 6670. Краєзнавчий напрямок роботи студентських дружин охорони природи // Сучасні географічні проблеми Української РСР: Тез. доп. VI з'їзду Географічного товариства УРСР. – К., 1990. – С. 340. *У співавт.*
14. 6671. К вопросу об эколого-рекреационном районировании территории административной области // Экологические проблемы Сибири и Дальнего Востока: Тез. докл. Всесоюз. конф. молодых ученых. – Иркутск, 1990. – С. 156–158.
15. 6672. Культурно-інформаційна система як форма територіальної організації пізнавальної рекреації // Економічна географія: Респ. міжвідомчий наук. зб. – К., 1991. – Вип. 43. – С. 88–91.
16. 6673. Особенности применения картографических моделей при исследовании территориально-рекреационных систем // Экологическое картографирование на современном этапе: Тез. докл. X Всесоюз. конф. по тематическому картографированию. – Л., 1991. – Кн. 2. – С. 67–68.
17. 6674. Культурно-інформаційний потенціал рекреаційної системи Чернігівської області // Література та культура Полісся. – Ніжин, 1991. – Вип. 2: Літературні регіони Полісся та видатні його представники. – С. 133–140.
18. 6675. Соціально-демографіческие факторы развития рекреационных систем // Человек. Природа. Общество. Актуальные проблемы: Сб. науч. трудов. – С.-Пб., 1992. – Ч. 2. – С. 48–52. *У співавт.*

19. 6676. Теоретико-методичні аспекти аналізу територіальних мікроструктур рекреаційних систем // Економічна географія: Респ. міжвідомчий наук. зб. – К., 1992. – Вип. 44. – С. 17–22.
20. 6677. Сутність та особливості еколого-рекреаційного районування: Матеріали звітної наук. конф. викладачів та студентів географічного факультету Тернопільського держ. пед. ін-ту за 1992 рік. – Тернопіль, 1993. – С. 22.
21. 6678. Нові підходи до вивчення економічної і соціальної географії зарубіжних країн у зв'язку із змінами в геополітичній ситуації // Проблеми географічної освіти в Україні: Тез. доп. міжвуз. наук.-практ. конф. – К., 1993. – С. 72. *У співавт.*
22. 6679. Вплив демографічних чинників на організацію повсякденного відпочинку населення // Географія населення України і умови його життєдіяльності: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Луцьк, 1993. – С. 176.
23. 6680. Научно-методические аспекты экономико-географического исследования территориально-рекреационных систем // Методологические проблемы современной географии: Сб. науч. трудов. – К., 1993. – С. 99–104. *У співавт.*
24. 6681. Еколого-географічні чинники розвитку територіальних аграрно-рекреаційних систем // Еколого-економічні проблеми розвитку агропромислового виробництва в Україні в умовах формування ринкових відносин: Тез. доп. респ. наук.-практ. конф. – Київ; Мелітополь, 1993. – Ч. 2. – С. 208.
25. 6682. Територіальна структура рекреаційної системи Чернігівської області // Економічна та соціальна географія: Міжвідомчий наук. зб. – К., 1993. – Вип. 45. – С. 102–107. *У співавт.*
26. 6683. Територіальна структура рекреаційної системи Чернігівської області України: Автореф. дис. ... канд. географ. наук. – К., 1993. – 20 с.
27. 6684. Особливості просторової організації культурно-інформаційних систем // Духовна культура, етнос, традиції населення історико-географічних регіонів України та засоби їхнього виявлення в сучасних умовах: Тез. доп. регіональної наук.-практ. конф. – Харків, 1994. – С. 21–23.
28. 6685. Краєзнавчі дослідження і можливості створення туристично-екскурсійних маршрутів // Історико-культурна спадщина Середнього Подніпров'я: виявлення і вивчення пам'яток засобами туризму: Тез. доп. регіональної наук.-практ. конф. – Київ; Черкаси, 1994. – С. 21–23.
29. 6686. Туризм і пізнавальна рекреація в школі // Історико-культурна спадщина Середнього Подніпров'я: виявлення і вивчення пам'яток засобами туризму: Тез. доп. регіональної наук.-практ. конф. – Київ; Черкаси, 1994. – С. 157–158.
30. 6687. Екологічна ситуація в Чернігівській області і проблеми освоєння рекреаційного потенціалу території // Екологія і освіта. Проблеми теорії і практики: Тез. доп. міжнар. наук.-практ. конф. – Умань, 1994. – Т. 1. – С. 47–49. *У співавт.*
31. 6688. Методичні вказівки до виконання практичних робіт із “Вступу до економічної і соціальної географії” (розділ “Методи дослідження ЕСГ”) для студентів-географів педагогічних інститутів. – Ніжин, 1995. – 6 с. *У співавт.*
32. 6689. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн. Географічна номенклатура. Європа: Метод. посібник для студентів природничо-географічного факультету. – Ніжин, 1995. – Вип. 1. – 8 с. *У співавт.*
33. 6690. Інвестиційна географія: шляхи і перспективи розвитку // VII з'їзд Українського географічного товариства: Тез. доп. – К., 1995. – С. 24–25. *У співавт.*
34. 6691. Вплив природних факторів на формування розселення Чернігівської області // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 133–138. *У співавт.*
35. 6692. Про статтю Петра Савицького “Сказания иностранцев о Сибири” // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 133–138. *У співавт.*
36. 6693. Особливості міграції техногенних елементів в ландшафтах // Чорнобиль: екологія, природа, суспільство: Тез. доп. міжнар. наук.-практ. конф. – Умань, 1996. – Т. 2. – С. 248–250. *У співавт.*
37. 6694. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Географічна номенклатура по країнах Європи: Метод. посібник для студентів природничо-географічного факультету. – Ніжин, 1996. – Вип. 2. – 10 с. *У співавт.*
38. 6695. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн. Німеччина, Франція, Великобританія, Італія: Основні відомості. – Ніжин, 1996. – 44 с. *У співавт.*
39. 6696. Туристично-рекреаційне районування Чернігівської області // Туристичні ресурси України: Зб. наук. праць. – К., 1996. – С. 329–337.
40. 6697. Медико-географічні проблеми Чернігівщини // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 83–84.
41. 6698. Особливості міграції техногенних елементів в ландшафтних комплексах (на прикладі Чернігівської області) // Сучасний стан та шляхи вирішення екологічних проблем Чернігівської області: Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 1996. – С. 75–76. *У співавт.*
42. 6699. Екзамен з географії: Навчально-методичний посібник для школярів та абітурієнтів. – Ніжин, 1997. – 84 с. *У співавт.*
43. 6700. Причини та соціально-економічні наслідки деградації земель на Україні // Современные проблемы охраны земель: Труды межгос. науч. конф. – К., 1997. – Ч. 1. – С. 277.
44. 6701. До питання про еколого-географічне положення Чернігівської області // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Природничі науки. – С. 83–87. *У співавт.*
45. 6702. Теоретико-методичні основи інвестиційно-географічних досліджень // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Природничі науки. – С. 88–90.
46. 6703. Топоніми як джерело вивчення рідного краю // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Природничі науки. – С. 83–87. *У співавт.*
47. 6704. Практикум з економічної і соціальної географії Росії: Метод. посібник для студентів природничо-географічного факультету. – Ніжин: НДПІ, 1998. – Ч. 1. – 19 с. *У співавт.*
48. 6705. Полісся як об'єкт інвестування: начерк економіко-географічного дослідження // Українське Полісся: вчора, сьогодні, завтра: Зб. наук. праць. – Луцьк; Надтир'я, 1998. – С. 130–131.
49. 6706. Економіко-географічні дослідження в Ніжинському педагогічному інституті // Вісник КДУ. – 1998. – Географія. – Вип. 43. – С. 50–51. *У співавт.*
50. 6707. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: запитання та відповіді: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 81 с. *У співавт.*

51. 6708. Про доцільність створення на Україні вільних економічних зон // Суспільно-географічні проблеми розвитку продуктивних сил України: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – К., 1999. – С. 68–69.
52. 6709. Можливі шляхи трансформації агропромислового комплексу України в умовах ринкових перетворень // Регіональні проблеми розвитку агропромислового комплексу України: стан і перспективи вирішення: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – К., 2000. – С. 150–151.
53. 6710. Природно-ресурсний потенціал Чернігівщини: особливості використання та відтворення // Проблеми раціонального використання, охорони і відтворення природно-ресурсного потенціалу України: Тез. доп. Всеукр. наук.-метод. конф. – Чернівці, 2000. – С. 89–91. *У співавт.*
54. 6711. Інвестування як геопросторовий процес // Україна та глобальні процеси: географічний вимір: Зб. наук. праць. – Київ; Луцьк, 2000. – Т. 1. – С. 154–156.
55. 6712. Чернігівщина: природа, населення, господарство (комплексне географічне дослідження): Монографія. – Ніжин: Наука-сервіс, 2000. – 180 с. *У співавт.*
56. 6713. Медико-екологічна оцінка оточуючої середовища та її вплив на рекреаційну діяльність // Проблеми екології та екологічного формування Полісся в постчернобильський період: Матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. – Мозырь, 2000. – С. 63–66.
57. 6714. Сукупність прийомів дослідження територіальної структури рекреаційної системи // Географічні проблеми розвитку півдня України у XXI ст.: Зб. наук. праць. – Одеса; Мелітополь, 2000. – Ч. 2. – С. 49–52.
58. 6715. Збірник навчальних програм дисциплін географічного циклу для студентів природничо-географічного факультету спеціальності “Географія та біологія” і “Географія та основи економіки”. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 98 с. *У співавт.*
59. 6716. Сутність і основні властивості рекреаційних систем // Географія і сучасність: Зб. наук. праць Національного пед. ун-ту імені М.П.Драгоманова. – К., 2000. – Вип. 4. – С. 39–44.
60. 6717. Енергетичне поле ландшафту // Ландшафти і сучасність: Зб. наук. праць. – Вінниця, 2000. – С. 77–78.
61. 6718. Використання категорії “ландшафт” у рекреаційній географії // Ландшафти і сучасність: Зб. наук. праць. – Вінниця, 2000. – С. 79–81.
62. 6719. Проблемы изучения Сибири в наследии Петра Савицкого // Известия Российской Академии Наук. Серия географическая. – 2000. – № 2 – С. 118–122. *У співавт.*
63. 6720. Збірник програм навчально-польових практик з географічних дисциплін. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 51 с. *У співавт.*
64. 6721. Рекреаційна активність населення Українського Полісся і якість його відпочинку // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – С. 104–106.
65. 6722. Екологічний туризм – перспективний напрямок розвитку рекреаційного господарства Українського Полісся // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС): Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Ніжин, 2001. – С. 107–108. *У співавт.*
66. 6723. Україна і ОЧЕС: особливості та перспективи транскордонної співпраці // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. – Львів; Луцьк, 2001. – Вип. 29: Проблеми європейської інтеграції та транскордонної співпраці. – Т. 1 – С. 175–181. *У співавт.*
67. 6724. Формалізований підхід до оцінки якості довкілля та застосування його результатів у рекреаційній географії // Географія і сучасність: Зб. наук. праць Національного пед. ун-ту імені М.П.Драгоманова. – К., 2001. – Вип. 6. – С. 25–31.
68. 6725. Навчальні інновації в географії: мета, значення, перспективи // Сучасні педагогічні технології у вищих педагогічних закладах освіти: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. – Ніжин, 2001. – Ч. 2. – С. 43–44.
69. 6726. Екотуристичні кластери Чернігівщини: проблеми створення // Нові виробничі системи і прискорений розвиток регіонів. – К., 2002. – С. 79–86.
70. 6727. Економічна і соціальна географія Північної та Латинської Америки: Навчально-методичний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 84 с. *У співавт.*
71. 6728. Програма спецкурсу “Світове господарство: історико-географічний аспект” // Географія +: Інтегративні навчальні курси і спецкурси для вивчення світу на рубежі тисячоліть: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Полтава, 2002. – С. 22–25. *У співавт.*
72. 6729. Туристичні та санаторно-курортні кластери в Україні: перспективи та проблеми створення // Туристично-краєзнавчі дослідження. – К., 2002. – Вип. 4. – С. 214–228.
73. 6730. Економічна і соціальна географія Російської Федерації: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 64 с.
74. 6731. Соціально-типові риси й особливості організації відпочинку населення Українського Полісся (за матеріалами соціологічного дослідження “Недільний відпочинок”) // Туризм і охорона культурної спадщини: український та польський досвід: Монографія. – К., 2003. – С. 32–47. *У складі колект. авт.*
75. 6732. Чернігівська область: Географічний атлас. Моя мала Батьківщина. – К.: Мапа, 2003. – 20 с. *У складі колект. авт.*
76. 6733. Кластери та можливості їх формування в Чернігівській області // Єврорегіон “Дніпро”: державна і регіональна підтримка транскордонного співробітництва. Наближення умов та принципів функціонування єврорегіонів до норм та стандартів ЄС: Матеріали “круглого столу”. – Чернівці, 2003. – С. 42–51. *У співавт.*
77. 6734. Світовий досвід розвитку екологічного туризму // Український географічний журнал. – 2003. – № 4. – С. 58–64. *У співавт.*
78. 6735. Основи географії рекреації і туризму: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 264 с.
79. 6736. Сталый розвиток індустрії туризму: економіко-географічний контекст // Україна: географічні проблеми сталого розвитку: Зб. наук. праць: В 4 т. – К., 2004. – Т. 3. – С. 33–35. *У співавт.*
80. 6737. Туристичні кластери та можливості їх формування в Україні // Україна: географічні проблеми сталого розвитку: Зб. наук. праць: В 4 т. – К., 2004. – Т. 3. – С. 118–121.
81. 6738. Ніжинщина: Навч. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 174 с. *У співавт.*
82. 6739. Туристична індустрія України: сучасний стан і перспективи розвитку // Туристично-краєзнавчі дослідження. – К., 2004. – Вип. 5. – С. 314–334.

ФІЛОНЕНКО ІРИНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1971 р. Закінчила Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка в 1994 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1994 р. на посадах лаборанта (1994–1995 рр.), старшого лаборанта (з 1995 р.), викладача (з 1994 р.). Основний напрямок наукових досліджень – особливості територіальної організації рекреаційної діяльності.

Наукові праці

1. 6740. Територіально-рекреаційний комплекс адміністративної області: сутність, структура, класифікація // Економічна та соціальна географія: Наук. зб. – К., 2001. – Вип. 51. – С. 82–88.
2. 6741. Трудно-ресурсний потенціал як фактор формування територіально-рекреаційного комплексу Чернігівської області // Економічна та соціальна географія: Наук. зб. – К., 2002. – Вип. 53. – С. 71–78.
3. 6742. Методичні підходи до оцінки функціонування територіально-рекреаційних комплексів (ТРК) // Наукові записки. – Вінниця, 2003. – Серія: Географія. – Вип. 6. – С. 145–150.
4. 6743. Суспільно-історичні рекреаційно-туристські ресурси Чернігівщини // Економічна та соціальна географія. – К., 2003. – Вип. 54. – С. 216–225.
5. 6744. Функціонально-територіальна структура ТРК Чернігівської області // Наукові записки. – Вінниця, 2004. – Серія: Географія. – Вип. 7. – С. 185–190.
6. 6745. Одіссея Юрія Лисянського // Наукові записки / Тернопільський держ. пед. ун-т. – Тернопіль, 2002. – Серія: Географія. – № 2. – С. 275–277.
7. 6746. Особливості управління обласним територіально-рекреаційним комплексом на сучасному етапі // Зб. тез. доп. II Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 130-річчю Українського географічного товариства та 70-річчю географічного факультету (Київ, 27–28 березня 2003 р.). – К., 2003. – С. 209–210.
8. 6747. Золоте кільце України: Ніжин – історико-культурний заповідник // Матеріали Другого Всеукр. семінару, присвяченого 125-річчю з дня народження фундатора української національної географії Степана Львовича Рудницького та 10-річчю заснування кафедри географії України Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2003. – Ч. 2. – С. 74–81. *У співавт.*
9. 6748. Напрямки вдосконалення територіальної організації та управління розвитком туризму в північних районах Чернігівської області України // Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (18–19 квітня 2002 р.). – К., 2002. – С. 176–179.

ФІЛОНЕНКО ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Народився 1967 р. Закінчив географічний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 1991 р. Працює у Ніжинській вищій школі з 1991 р. на посадах асистента (з 1991 р.), доцента (з 2001 р.). Основний напрямок наукових досліджень – геоморфологія, меліоративна географія, політична географія, географія релігій.

Наукові праці

1. 6749. Інтеграція географічних дисциплін і поетапне викладання матеріалу при вивченні окремих материків у вузівському курсі "Фізична географія материків та океанів" // Українознавство та проблеми інтеграції природничих знань в умовах сучасної школи: Тез. наук.-практ. конф. – Тернопіль, 1993. – С. 152–154. *У співавт.*
2. 6750. Екологічний стан природних сільськогосподарських ресурсів Чернігівської області // Еколого-економічні проблеми розвитку агропромислового виробництва в Україні в умовах формування ринкових відносин: Тез. респ. наук.-практ. конф. – Мелітополь, 1993. – С. 163–164. *У співавт.*
3. 6751. Сучасний стан і найближчі перспективи розвитку аграрного сектору економіки України // Еколого-економічні проблеми розвитку агропромислового виробництва в Україні в умовах формування ринкових відносин: Тез. респ. наук.-практ. конф. – Мелітополь, 1993. – С. 67–68.
4. 6752. Вивчення рельєфу Чернігівської області для потреб раціонального землекористування // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 19–23. *У співавт.*
5. 6753. Природно-технічні геосистеми північно-східного схилу Українського щита // Актуальні питання природознавства. – Ніжин, 1995. – С. 159–163. *У співавт.*
6. 6754. Місце палеогеоморфології в географічних дослідженнях України // Тез. доп. 7-го з'їзду Українського географічного товариства. – К., 1995. – С. 18–19. *У співавт.*
7. 6755. Эколого-геоморфологические особенности и экономическая оценка правобережной части Среднего Приднепровья // Экологические аспекты теоретической и прикладной геоморфологии: Материалы междунар. конф. "III Шукинские чтения". – М., 1995. – С. 256–258. *У співавт.*
8. 6756. Роль екзогенних процесів у перетворенні давнього рельєфу Правобережжя Середнього Придніпров'я // Сучасний стан та перспективи розвитку геоморфології, неотектоніки, геології та палеогеографії антропогену України: Тез. наук. конф. до 90-річчя проф. П.К.Заморія. – К., 1996. – С. 71–72. *У співавт.*
9. 6757. Особливості проведення екологопалеогеоморфологічних досліджень // Сучасний стан та перспективи розвитку геоморфології, неотектоніки, геології та палеогеографії антропогену України: Тез. наук. конф. до 90-річчя проф. П.К.Заморія. – К., 1996. – С. 112–114.
10. 6758. Екологічний стан річки Остер у межах Ніжина // Матеріали екологічних проблем Чернігівської області. – Ніжин, 1996. – С. 112–113.
11. 6759. Палеогеоморфологічна характеристика основних вікових генерацій давнього рельєфу Правобережжя Середнього Придніпров'я // Вісник Київського університету. – К., 1997. – Географія. – № 42. – С. 33–41.
12. 6760. Принципи складання, зміст і призначення еколого палеогеоморфологічних карт // Вісник Київського університету. – К., 1997. – Географія. – № 42. – С. 41–47. *У співавт.*

13. 6761. Особливості техногенного впливу на геологічне середовище і давній рельєф Правобережжя Середнього Придніпров'я // Вісник Київського університету. – К., 1997. – Географія. – № 42. – С. 112–116.
14. 6762. До проблеми структуризації та картографування геоморфолітосфери на палеогеоморфологічній основі // Українська геоморфологія: стан і перспективи: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Львів, 1997. – С. 45–47. *У співавт.*
15. 6763. Особливості формування давнього рельєфу досередньоярського, середньо-і пізньоярського часу в межах Правобережжя Середнього Придніпров'я // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Природничі науки. – С. 96–99.
16. 6764. Умови збереження і наступні перетворення давнього рельєфу // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1997. – Природничі науки. – С. 100–102.
17. 6765. Долинно-басейнові палеогеоморфологічні морфолітосистеми (ДБПМ) Правобережжя Середнього Придніпров'я – об'єкти палеогеоморфологічного і екологічного дослідження і картографування // Наукові записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – Ніжин, 1998. – Природничі науки. – С. 105–108.
18. 6766. Роль клімату і літологічних умов у формуванні наступних перетвореннях давнього рельєфу Правобережжя Середнього Придніпров'я // Україна та глобальні процеси: географічний вимір: Матеріали наук. конф. – Київ; Луцьк, 2000. – Т. 2. – С. 175–176.
19. 6767. Гідрологічні та геохімічні умови міграції забруднюючих речовин у межах Правобережжя Середнього Придніпров'я // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія. – К., 2002. – С. 153–156.
20. 6768. Еволюція давнього рельєфу Правобережжя Середнього Придніпров'я в умовах епіконтинентальних морських басейнів // Фізична географія та геоморфологія. – К., 2002. – Вип. 52. – С. 108–111. *У співавт.*
21. 6769. Соціально-економічні чинники техногенного забруднення мезозой-кайнозойського осадового чохла Правобережжя Середнього Придніпров'я // Економічна і соціальна географія. – К., 2002. – Вип. 52. – С. 80–85. *У співавт.*
22. 6770. Захищеність осадового чохла Правобережжя Середнього Придніпров'я від можливого техногенного забруднення // Регіональні екологічні проблеми: Матеріали наук. конф. – К., 2002. – С. 232–234. *У співавт.*
23. 6771. Еродованість сільськогосподарських угідь в регіонах України // Регіональні екологічні проблеми: Матеріали наук. конф. – К., 2002. – С. 84–86. *У співавт.*
24. 6772. Словник геологічних термінів: Навчальний посібник для студентів природничо-географічних факультетів. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 29 с. *У співавт.*
25. 6773. Гідрологія: Методичні рекомендації для проведення польової практики. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 51 с. *У співавт.*
26. 6774. Загальна та історична геологія: Методичні рекомендації та практичні вказівки для проведення практичних робіт для студентів природничо-географічного факультету. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 34 с. *У співавт.*
27. 6775. Формування структури і сучасної динаміки долинно-басейнових палеогеоморфологічних морфолітосистем Правобережжя Середнього Придніпров'я // Вісник Дніпропетровського університету. Геологія, географія. – 2002. – Вип. 4. – С. 141–144. *У співавт.*
28. 6776. Методичні рекомендації та практичні вказівки для проведення практичних робіт з геології для студентів стаціонару (спеціальність “біологія-хімія”). – Ніжин: НДПУ, 2003. – 16 с. *У співавт.*
29. 6777. Методичні рекомендації та практичні вказівки для проведення практичних робіт з геології для студентів-заочників (спеціальність “біологія”). – Ніжин: НДПУ, 2003. – 12 с. *У співавт.*
30. 6778. Словник геоморфологічних термінів. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 40 с. *У співавт.*
31. 6779. Роль річок середньоплейстоценового віку в формуванні рельєфу північно-західної западини // Гідрологія, гідронімія і гідроекологія. – К., 2003. – № 5. – С. 355–359. *У співавт.*
32. 6780. Основні генетичні типи давнього рельєфу середньо- та пізньоярського віку в межах Правобережжя Придніпров'я // Фізична географія та геоморфологія. – К., 2003. – № 44. – С. 165–167. *У співавт.*
33. 6781. Методичні рекомендації та практичні вказівки для виконання практичних робіт з загальної і історичної геології для студентів-заочників спеціальності “географія”. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 37 с. *У співавт.*
34. 6782. Мінералогія і петрографія: Навчальний посібник. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 43 с. *У співавт.*
35. 6783. Палеогеоморфологічні моделі мезозой-кайнозойського чохла та їх використання з метою екологічного прогнозу // Географічна освіта і наука в Україні: Зб. тез. доп. наук. конф., присвяченої 70-річчю географічного факультету. – К., 2003. – С. 84–85. *У співавт.*
36. 6784. Сучасний стан та перспективи розвитку меліоративних систем м. Ніжина // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія. – К., 2004. – № 6. – С. 324–327.
37. 6785. Аналіз природних умов та поширення екзогенних геологічних процесів на Чернігівщині // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ). – Ніжин, 2004. – С. 139–140. *У співавт.*
38. 6786. Методичні рекомендації для проведення практичних робіт з геоморфології. – Ніжин: НДПУ, 2004. – 36 с. *У співавт.*
39. 6787. Ніжинщина: Навчальний посібник. – Ніжин, 2004. – С. 34–36, 164–166. *У складі колект. авт.*
40. 6788. Вплив природних умов Чернігівщини на поширення екзогенних геологічних процесів // Україна: географічні проблеми сталого розвитку: Зб. наук. праць: У 4 т. – К., 2004. – Т. 3. – С. 330. *У співавт.*

ШОВКУН ТЕТЯНА МИКОЛАЇВНА

Народилася 1965 р. Закінчила географічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г.Шевченка в 1987 р. Працює в Ніжинській вищій школі з 1987 р. на посадах старшого лаборанта (з 1990 р.), викладача (з 1994 р.). Основний напрямок наукових досліджень – медична географія.

Наукові праці

1. 6789. Стан оточуючого середовища як критерій стану здоров'я населення (на прикладі Чернігівської області) // Геоморфологія в Україні: новітні напрямки і завдання. – К., 1999. – С. 140–143.

2. 6790. Ґрунтознавство та географія ґрунтів: основні терміни, поняття та завдання. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 42 с. *У співаєм.*
3. 6791. Фізична географія материків та океанів: Тематика, завдання та методичні вказівки до їх виконання. – Ніжин: НДПУ, 1999. – 31 с.
4. 6792. Особливості організації самостійної роботи зі слухачами ШМП// Проблеми формування сучасного вчителя у вищій педагогічній школі. Шляхи підвищення пізнавальної активності студентів педагогічного навчального закладу. – Ніжин, 1999. – С. 154–157.
5. 6793. Фізична географія: Навч.-метод. посібник для старшокласників та абітурієнтів. – Ніжин: НДПУ, 2000. – 109 с. *У співаєм.*
6. 6794. Збірник навчальних програм дисциплін географічного циклу для спеціальностей “Географія та біологія” і “Географія та основи економіки”. – Ніжин, 2000. – С. 13–17, 34–41.
7. 6795. Гармонізація взаємин природи і суспільства // Україна та глобальні процеси: географічний вимір. – Київ: Луцьк, 2000. – Т. 3.
8. 6796. Навчально-польова практика з географії ґрунтів: Метод. рекомендації. – Ніжин: НДПУ, 2001. – 26 с. *У співаєм.*
9. 6797. Високоякісна вода – як умов а збереження здоров'я людини (на прикладі Чернігівської області) // Гідрологія, гідрохімія та гідроекологія. – К., 2001. – С. 734–737.
10. 6798. Вплив екологічного стану на здоров'я населення // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій. – Ніжин: НДПУ, 2001. – С. 138.
11. 6799. Геологія: Навч.-метод. посібник. – Ніжин: НДПУ, 2002. – 36 с. *У співаєм.*
12. 6800. Екологічна освіта при викладанні дисциплін фізико-географічного циклу // Екологія. Людина. Суспільство: Тез. доп. VI Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (14–17 травня 2003 р.). – К., 2003. – С. 247. *У співаєм.*
13. 6801. Польова комплексна фізико-географічна практика як форма практичної підготовки вчителя географії// Роль навчально-виробничих екскурсій в професійній підготовці майбутнього вчителя природничих дисциплін: 36. тез. доп. Всеукр. наук.-практ. семінару (23–24 жовтня 2003 р.). – Полтава, 2003. – С. 158. *У співаєм.*
14. 6802. Використання сучасних технологій при викладанні географічних дисциплін фізико-географічного циклу // Географічна освіта і наука в Україні: 36. тез. доп. II міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 135 річниці Українського географічного товариства і 70-річчя географічного факультету (27–28 березня 2003 р.). – С. 285–286. *У співаєм.*
15. 6803. Словник фізико-географічних термінів і понять. – Ніжин: НДПУ, 2003. – 89 с.
16. 6804. Самоочисна здатність ландшафтів Чернігівщини // Ландшафтознавство: традиції та тенденції: Матеріали міжнар. наук. конф. (8–12 вересня 2004 р.) – Львів, 2004. – С. 119–120. *У співаєм.*
17. 6805. Самоочисна здатність ландшафтів Чернігівщини // Фізична географія та геоморфологія. – К., 2004. – Вип. 46. – Т. 1. – С. 18–24. *У співаєм.*
18. 6806. Особливості екологічного стану води та здоров'я населення (на прикладі Чернігівської області) // Матеріали II обласної конф. учнів закладів нового типу, присвяченої дослідженням в галузі природничих наук. – Чернігів, 2004. – 56 с.
19. 6807. Ніжинщина: Навчальний посібник. – Ніжин, 2004. – С. 47–51, С. 162.
20. 6808. Навчально-польова практика як напрямок формування нової підготовки вчителя-географа // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ): Матеріали наук.-практ. конф. – Ніжин, 2004. – С. 214. *У співаєм.*

ЯКУШИК ІВАН ДАВИДОВИЧ

Народився 1956 р. Закінчив Київський державний педагогічний інститут у 1982 р. Кандидат географічних наук (з 1968 р.), доцент (з 1991 р.). Працював у Ніжинській вищій школі з 1987 по 1999 рр. на посадах асистента (1987–1988 рр.), ст. викладача (1988–1991 рр.), доцента, зав. кафедрою (1988–1991 рр.).

Наукові праці

1. 6809. Природные ресурсы как фактор формирования производственно-территориальных комплексов // Географические основы регионального природопользования: Тез. докл. респ. науч. конф. – К., 1984. – С. 134–135.
2. 6810. Условия формирования агропромышленного комплекса Черкасской области // Экономико-географические аспекты развития производства и расселения в Киевском Приднепровье. – К., 1965. – С. 59–73. *У співаєм.*
3. 6811. Региональное ресурсоведение: сущность и основные направления // Проблемы социальной экологии: Тез. докл. I Всесоюз. конф. – Львов, 1986. – С. 144–145. *У співаєм.*
4. 6812. Влияние природных условий и ресурсов на формирование агропромышленного комплекса Винницкой области // Географические исследования для развития агропромышленных комплексов. – К., 1986. – С. 159–165.
5. 6813. Основные проблемы охраны и рационального использования земельных ресурсов в народнохозяйственном комплексе области // Населенные пункты и охрана окружающей среды: Матеріали II регион. науч.-практ. конф. по охране природы. – Алма-Ата, 1986. – С. 158–159.
6. 6814. Природно-ресурсный потенциал и структура природопользования в областном народнохозяйственном комплексе // Социально-экономические функции ландшафтов и состояние экосистем: Тез. докл. обл. науч.-практ. конф. – Чернигов, 1987. – С. 98–99.
7. 6815. О сущности и основных направлениях развития экономико-географического ресурсоведения // География и природные ресурсы. – 1987. – № 2. – С. 3–10. *У співаєм.*
8. 6816. Системное картографирование топливно-энергетического комплекса Киевского Приднепровья // Картографическое обеспечение основных направлений экономического и социального развития Украинской ССР и ее регионов. – Черновцы, 1987. – С. 156. *У співаєм.*
9. 6817. Экономико-географическая типизация природных ресурсов как важное направление регионального ресурсоведения // Экономическая география: Респ. межвуз. науч. сб. – К., 1988. – Вып. 40. – С. 13–17.

10. 6818. Історія формування системи шкіл Чернігівської губернії (кінець XVIII-XIX ст.) // Розвиток школи і педагогічної думки на Україні: Тез. доп. міжвід. наук.-практ. конф., присвяч. 1000-річчю школи Київської Русі. – Ніжин, 1989. – С. 11–12. *У співавт.*
11. 6819. Методика економіко-географічного дослідження природопользования в народногосподарському комплексі регіону // Географічні дослідження і раціональне природопользование: Тез. докл. науч.-теор. конф. – Фрунзе, 1989. – С. 71–72.
12. 6820. Методические подходы экономико-географического исследования природопользования в региональном народнохозяйственном комплексе // Методические основы географических исследований природных и общественных территориальных комплексов: Сб. науч. тр. – К., 1989. – С. 107–110. *У співавт.*
13. 6821. Моделирование природопользования в функциональных межотраслевых производственных комплексах как направление исследования природно-ресурсного потенциала региона // Природно-ресурсный потенциал горных районов Кавказа: Тез. докл. регион. конф. – Грозный; Сочи, 1989. – С. 19.
14. 6822. Конструктивно-географические основы регионального природопользования в Украинской ССР. Теоретические и методические исследования. – К.: Наук. думка, 1991. – 10 д.а.
15. 6823. Принципи раціонального природокористування в умовах посилення господарського впливу на оточуюче природне середовище // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1996. – Т. XVI. – Вип. I. – С. 53–62.
16. 6824. Структура природокористування в АПК // Наук. записки / Ніжин. держ. пед. ін-т ім. М.В.Гоголя. – 1997. – Т. 17, Кн. 1. – С. 107–109.

